

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
CROATIAN NATIONAL INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH

HRVATSKI
ZDRAVSTVENO-STATISTIČKI
LJETOPIS ZA 2009. GODINU

CROATIAN HEALTH SERVICE
YEARBOOK 2009

/web izdanje/

Zagreb, 2010.

Izdavač - *Publisher:*

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
- *Croatian National Institute of Public Health* -

Ravnatelj – *Director:*

prim. mr. sc. Željko Baklaić

Rockefellerova 7
10 000 ZAGREB
HRVATSKA - Croatia

Urednici - *Editors:*

prim. mr. sc. Željko Baklaić
prim. dr. sc. Vlasta Dečković-Vukres
prim. dr. sc. Marina Kuzman

Prijevod - *Translated by:*

Vilim Crlenjak, prof.
Ana Kovač, prof.

Priprema za tisak - *Publishing editor:*

Mario Hemen, ing.

Zagreb, studeni / *November* 2010.

ISSN 1331-2502

Dodatne obavijesti i podaci: www.hzjz.hr – *Additional informations and data*

Pri korištenju podataka obavezno navesti izvor
- *The users of this report are requested to quote the source of information*

S A D R Ź A J - Table of Contents

PREDGOVOR - Foreword	5
UVOD - Sažetak	7
Introduction - Summary	19
I STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI – Population and Vital Events	27
II USPOREDBA ODABRANIH POKAZATELJA SZO „ZDRAVLJE ZA SVE“ – Follow-up Indicators for the WHO HFA Strategy	63
III ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI U ZDRAVSTVU - Health Institutions and Health Staff	73
IV PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA - Primary Health Care	95
- Primarna zdravstvena zaštita zbirno - <i>Primary Health Care Summary</i>	97
- Djelatnost opće medicine - <i>General Medical Service</i>	106
- Djelatnost zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece - <i>Infant and Young Child Health Service</i>	113
- Djelatnost medicine rada - <i>Occupational Health Service</i>	120
- Djelatnost zdravstvene zaštite žena - <i>Women's Health Service</i>	133
- Djelatnost hitne medicinske pomoći - <i>Emergency Medical Service</i>	142
- Djelatnost za zaštitu i liječenje usta i zubi - <i>Dental-Stomatological Health Service</i>	148
- Djelatnost zdravstvene zaštite školske djece, mladeži i studenata - <i>School Health Service</i>	151
- Patronaža - <i>Health Visitors Service</i>	164
- Kućna njega - <i>Home Care Service</i>	166
V SPECIJALISTIČKO - KONZILIJARNE TE OSTALE DJELATNOSTI - Medical Specialist, Polyclinical and Other Activities	167
- Specijalističko-konzilijarna djelatnost - <i>Medical Specialist and Polyclinical Activities</i>	169
- Mikrobiološka dijagnostika u 2009. godini - <i>Microbiology Diagnosis in 2009</i>	174
- Osjetljivost bakterijskih izolata na antibiotike u Hrvatskoj 2009. godine - <i>Bacterial Isolate Sensitivity to Antibiotics, Croatia 2009</i>	177
- Djelatnost za transfuziju krvi - <i>Blood transfusion</i>	180
- Ljekarne - <i>Pharmacies</i>	182
VI ZARAZNE BOLESTI, CIJEPLJENJE I MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA - Infectious Diseases, Immunization and Microbiological Diagnosis	183
- Zarazne bolesti u Hrvatskoj u 2009. godini - <i>Infectious Diseases in Croatia</i>	185
- AIDS u Hrvatskoj - <i>AIDS in Croatia</i>	187
- Epidemiologija tuberkuloze - <i>The Epidemiology of Tuberculosis</i>	189
- Izvršenje programa obvezatnog cijepljenja u Hrvatskoj u 2009. godini - <i>Compulsory Immunization Schedule in 2009 in Croatia</i>	191
- Bakteriološka dijagnostika tuberkuloze u 2009. godini - <i>Bacteriological Diagnosis of Tuberculosis 2009</i>	196
VII STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, DNEVNE BOLNICE I BOLNIČKE HEMODIJALIZE - Inpatient Care, Hospital Day Care and Hospital Hemodialysis	201
- Stacionarna zdravstvena zaštita - <i>Inpatient care</i>	203
- Dnevne bolnice i bolničke hemodijalize - <i>Hospital Day Care and Hospital Hemodialysis</i>	232
VIII PORODI I PREKIDI TRUDNOĆE - Childbirths and Abortions	249
- Porodi u zdravstvenim ustanovama u Hrvatskoj u 2009. godini - <i>Childbirths in Health Institutions in Croatia 2009</i>	251
- Pekidi trudnoće u Hrvatskoj u 2009. godini - <i>Abortions in Croatia 2009</i>	259
IX REGISTRI KRONIČNIH BOLESTI - Chronic Diseases Registries	265
- Registar za rak - <i>Croatian National Cancer Registry</i>	267
- Registar za psihoze Hrvatske - <i>Croatian National Psychoses Registry</i>	271
- Registar izvršenih samoubojstva Hrvatske - <i>Croatian Committed Suicides Registry</i>	274
- Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga i rad službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika - <i>Croatian Registry of Treated Psychoactive Drug Abusers and Activities in the Drug Addiction and Outpatient Treatment Services</i>	276
- Hrvatski registar o osobama s invaliditetom - <i>Croatia's Disabilities Registry</i>	291
- Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću CroDiab - <i>National Diabetes Registry Crodiab</i>	301
- Registar akutnog infarkta miokarda i akutnog koronarnog sindroma za Grad Zagreb - <i>Zagreb City Acute Myocardial Infarction and Acute Coronary Syndrome Registry</i>	304
X ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA - Environmental Health Service	307
- Ocjena prehrambenog stanja i prehrane u Hrvatskoj - <i>An Assessment of the Nutritional Status and Diet in Croatia</i>	309
- Zdravstvena ispravnost i kakvoća namirnica i predmeta opće uporabe - <i>Food and Object of Common Use Safety and Quality</i>	313
- Javna vodoopskrba u Hrvatskoj - <i>Sanitary Control of Drinking and Other Waters</i>	318

AUTORI - Authors:

- I STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI** – *Population and Vital Events*
doc. dr. sc. Urelija Rodin, dr. med.
Tanja Čorić, dr. med.
Sandra Mihel, dr. med.
Ivan Pristaš, dr. med.
dr. sc. Ana Ivičević Uhernik, dr. med.
Dubravka Belić
Ana Miler, ing.
Bosiljka Petruša
- II USPOREDBA ODABRANIH POKAZATELJA SZO "ZDRAVLJE ZA SVE"** – *Follow-up Indicators for the WHO HFA Strategy*
Sandra Mihel, dr. med.
- III ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI U ZDRAVSTVU** – *Health Institutions and Health Staff*
Mario Trošelj, dr. med.
Peter Đurđevac
Andreja Huskić
Ana Pokas-Posilović
- IV PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA** – *Primary Health Care*
- **Djelatnost opće medicine** – *General Medicine Service*
- **Djelatnost hitne medicinske pomoći** – *Emergency Medical Service*
- **Djelatnost zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece** – *Infant and Young Child Health Service*
- **Djelatnost zdravstvene zaštite školske djece, mladeži i studenata** – *School Health Service*
- **Djelatnost medicine rada** – *Occupational Health Service*
- **Djelatnost zdravstvene zaštite žena** – *Women's Health Service*
- **Djelatnost za zaštitu i liječenje usta i zubi** – *Stomatological-dental Health Service*
- **Patronaža i kućna njega** – *Health Visitors Service and Home Care Service*
prim. dr. sc. Vlasta Dečković-Vukres, dr. med.
prim. dr. sc. Marina Kuzman, dr. med.
doc. dr. sc. Urelija Rodin, dr. med.
prim. dr. sc. Ranko Stevanović, dr. med.
Ivana Pavić Šimetin, dr. med.
Iva Pejnović Franelić, dr. med.
Ivan Pristaš, dr. med.
Martina Pejak, prof. soc.
Dubravka Belić
Mario Hemen, ing.
Andreja Huskić
Mila Kokić, ing.
Mira Nakić
Nada Radoš
Karmela Rutar-Kožul
Zlata Vejzović
- V SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNE TE OSTALE DJELATNOSTI** – *Medical Specialist, Polyclinical and Other Activities*
- **Broj pregleda u specijalističkim ordinacijama** – *Examination Totals by Medical Specialist Offices*
dr. sc. Ana Ivičević Uhernik, dr. med.
Nada Radoš
- **Mikrobiološka dijagnostika** – *Microbiology diagnosis*
prof. dr. sc. Gordana Mlinarić-Galinović, dr. med.
Mario Sviben, dr. med.
Zoran Deželić
- **Osjetljivost bakterijskih izolata na antibiotike u Hrvatskoj** – *Bacterial Isolate Sensitivity to Antibiotics in Croatia*
prof. dr. sc. Arjana Tambić-Andrašević, dr. med.
- **Djelatnost za transfuziju krvi** – *Blood Transfusion*
dr. sc. Melita Balija, dr. med.
Dorothea Šarlija, dr. med.
Irena Jukić, dr. med.
- **Ljekarne** – *Pharmacies*
Mario Trošelj, dr. med.
Peter Đurđevac
- VI ZARAZNE BOLESTI I CIJEPLJENJE** – *Infectious Diseases and Immunization*
- **Zarazne bolesti u Hrvatskoj** – *Infectious Diseases in Croatia*
- **AIDS u Hrvatskoj** – *AIDS in Croatia*
- **Epidemiologija tuberkuloze** – *The Epidemiology of Tuberculosis*
- **Izvršenje programa obvezatnog cijepljenja u Hrvatskoj** – *Compulsory Immunization Schedule in Croatia*
mr. sc. Borislav Aleraj, dr. med.
prof. dr. sc. Ira Gjenero-Margan, dr. med.
mr. sc. Bernard Kaić, dr. med.
Aleksandar Šimunović, dr. med.
Ivan Radić, ing.
Marica Glamočanin
Ivanka Hotko
- **Bakteriološka dijagnostika tuberkuloze** – *Bacteriological Diagnosis of Tuberculosis*
prim. Vera Katalinić-Janković, dr. med.
Božica Petolas, ing.
mr. sc. Mihaela Obrovac, dipl. ing.
- VII STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, DNEVNE BOLNICE I BOLNIČKE HEMODIJALIZE** – *Inpatient Care, Hospital Day Care and Hospital Hemodialysis*
- **Stacionarna zdravstvena zaštita** – *Inpatient Care*
- **Dnevne bolnice i bolničke hemodijalize** – *Hospital Day Care and Hospital Hemodialysis*
Branimir Tomić, dr. med.
dr. sc. Ana Ivičević Uhernik, dr. med.
mr. sc. Marijan Erceg, dr. med.
Ljubica Peroš
Mila Kokić, ing.
Ana Pokas-Posilović
Mira Nakić
Nada Radoš
Zlata Vejzović
- VIII PORODI I PREKIDI TRUDNOĆE** – *Childbirths and Abortions*
- **Porodi** – *Childbirths*
- **Prekidi trudnoće** – *Abortions*
doc. dr. sc. Urelija Rodin, dr. med.
mr. sc. Marijan Erceg, dr. med.
Dubravka Belić
Zdenka Lesjak
- IX REGISTRI KRONIČNIH BOLESTI** – *Chronic Diseases Registries*
- **Registar za rak** – *Croatian National Cancer Registry*
doc. dr. sc. Ariana Znaor, dr. med.
Ljubica Bubanović
Petar Novak
- **Registar za psihoze Hrvatske / Registar izvršenih samoubojstava Hrvatske** – *Croatian National Psychoses Registry / Croatian Committed Suicides Registry*
prim. mr. sc. Vlasta Hrabak-Žerjavić, dr. med.
Maja Silobrčić Radić, dr. med.
Melita Jelavić, dr. med.
Dražen Adanić
Vinka Marinković
- **Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga i rad službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika** – *Croatian Registry of Treated Psychoactive Drug Abusers and Activities in the Drug Addiction and Outpatient Treatment Services.*
Dragica Katalinić, dr. med.
Martina Pejak, prof. soc.
Irena Rojnić Palavra, dr. med.
Dijana Mayer, dr. med.
Dijana Svaguša
- **Hrvatski registar o osobama s invaliditetom** – *Croatia's Disabilities Registry*
dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.
Natalie Petreski
Manuela Radošević
- **Registar akutnog infarkta miokarda i akutnog koronarnog sindroma za Grad Zagreb** – *Zagreb City Acute Myocardial Infarction and Acute Coronary Syndrome Registry*
prim. dr. sc. Inge Heim, dr. med.
prim. mr. sc. Mirjana Jembrek-Gostović, dr. med.
- **Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću CroDiab** – *National Diabetes Registry Crodiab*
Mr. sc. Tamara Poljičanin, dr. med.
Prof. dr. sc. Željko Metelko, dr. med.
Mario Šekerija, dr. med.
- X ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA** – *Environmental Health Service*
- **Ocjena prehranbenog stanja i prehrane u Hrvatskoj** – *An Assessment of the Nutritional Status and Diet in Croatia*
Zrinka Laido, dr. med.
mr. sc. Katica Antonić-Degač, dipl. ing.
Sanja Perkovac, dipl. ing.
- **Zdravstvena ispravnost i kakvoća namirnica i predmeta opće uporabe** – *Food and Object of Common use Safety and Quality*
prim. mr. sc. Krunoslav Capak, dr. med.
Goranka Petrović, dr. med.
Gordana Janton
- **Javna vodoopskrba u Hrvatskoj** – *Sanitary Control of Drinking Water*
dr. sc. Željko Dadić, dipl. ing.
dr. sc. Magdalena Ujević Bošnjak, dipl. ing.
Ljiljana Gajšak

Predgovor

Publikacija Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis sadrži najvažnije podatke i pokazatelje o radu zdravstvenih službi u sustavu zdravstva kao i pokazatelje o zdravstvenom stanju hrvatske populacije i odabranih populacijskih skupina. Svi podatci prikupljaju se iz zdravstvenih ustanova i ordinacija s čitavog područja Hrvatske, bez obzira na vrstu vlasništva i vrstu zdravstvenog osiguranja pojedinca. Zdravstveni pokazatelji ne ukazuju samo na aktualno stanje i omogućavaju praćenje kretanja pojedinih sastavnica, već su nužni za ocjenu funkcioniranja i učinkovitosti zdravstvenog sustava i temelj su za procese zdravstvenog planiranja na nacionalnoj i lokalnim razinama. Rad na razvoju i kvaliteti zdravstvenih pokazatelja iz cjelokupne bolničke i izvanbolničke zdravstvene djelatnosti odvija se u uskoj suradnji sa zavodima za javno zdravstvo i izravnim kontaktima s terenom, najvećim dijelom koristeći mrežu županijskih povjerenika za zdravstvene pokazatelje.

Poštujući državne obveze i međunarodne zahtjeve, kontinuirano se provodi i razmjena informacija s međunarodnim institucijama kao što su Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), ECDC (Europski centar za kontrolu i prevenciju bolesti), Međunarodna organizacija rada (ILO), Ured za droge i kriminal Ujedinjenih naroda (UNODC), Fond za djecu Ujedinjenih naroda (UNICEF), i dr. Danas je zdravstvena statistika u procesu harmonizacije s preporukama i zahtjevima EUROSTAT-a i Uprave za zdravstvo i zaštitu potrošača Komisije Europske Unije.

Donedavni način prikupljanja informacija na individualnim obrascima i izvješćima postupno ustupa mjesto razmjeni podataka u elektronskom obliku. Danas Hrvatski zavod za javno zdravstvo raspolaže respektabilnim bazama podataka kao i specifičnim javnozdravstvenim registrima. Razvojni izazovi usmjereni su prema sudjelovanju u informatizaciji cjelokupnog zdravstvenog sustava, pripremi prijedloga novih programa obrade podataka, standardizaciji u izvješćivanju i edukaciji zdravstvenog osoblja u svrhu dobivanja pouzdanih i kvalitetnih zdravstvenih pokazatelja.

Nadamo se da će publikacija svim korisnicima biti vrijedan izvor podataka o zbivanjima u zdravstvenom sustavu i zdravstvenom stanju hrvatske populacije.

Prim. mr. sc. Željko Baklaić, dr. med.

Foreword

Croatian Health Service Yearbook contains the most important data and indicators concerning the work of health services within the health system, as well as indicators for the health condition of the Croatian population and selected population groups. All data are collected from health facilities and practices throughout Croatia, regardless of the type of property or health insurance of the individual. Health indicators do more than just point to the actual condition and make monitoring of the trends of given determinants possible. They are indispensable for the evaluation of the work and efficiency of the health system, and serve as the grounds for health planning at the national and local levels. The work on the development and quality of health indicators in overall hospital and outpatient health activity is realized in close cooperation with the institutes of public health and direct field contacts, mostly through the network of county commissioners for health indicators.

In line with government commitments and international requirements, information is continually exchanged with such international institutions as the World Health Organization (WHO), European Center for diseases prevention and control (ECDC), International Labor Organization (ILO), United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF), etc. Today's health statistics undergoes a process of harmonization with the recommendations and requirements of the Statistical Office (EUROSTAT) and Directorate-General for Health and Consumer Protection (DG SANCO) of the European Commission.

Information collection, as it was until recently, on separate forms and reports, is gradually being replaced by electronic data exchange. Croatian National Institute of Public Health today has at its disposal respectable databases and specific public health registries. Developmental challenges are found in the informatization of the entire health system, drafting of proposals for new data processing programs, report standardization, as well as in training of health professionals for the purpose of obtaining reliable and high-quality health indicators.

We hope all our users will find this publication a valuable source of information on the trends in the health system and health condition of the Croatian population.

Pr. Željko Baklaić, MD, MSc

UVOD

Introduction

UVOD

Publikacija "Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis" temelji se na podacima prikupljenim iz zdravstvenog sustava čitave države. Podaci omogućuju uvid u organizaciju i kadrovsku strukturu u zdravstvenoj zaštiti, rad i iskorištenost zdravstvenih kapaciteta kao i u neke pokazatelje zdravstvenog stanja stanovništva. Za prikaz zdravstvenog stanja odabrani su i neki indikatori prema metodologiji Svjetske zdravstvene organizacije kao i usporedni podaci s drugim zemljama Središnje Europe. Zdravstvena zaštita i zdravlje stanovništva ne ovise isključivo o djelovanju zdravstvenog sustava i ne mogu se promatrati odvojeno od demografskih, gospodarstvenih i ekoloških pokazatelja, te obrazovne strukture stanovništva.

Stoga su u publikaciji prikazane i neke demografske i društvene značajke zemlje.

Demografske i društvene značajke Hrvatske

Prema rezultatima popisa stanovništva od 31.03.2001. godine u Hrvatskoj je u ukupan broj stanovnika uključeno 4.437.460 popisanih osoba. Na ukupno kretanje broja stanovnika utjecalo je dugogodišnje smanjivanje broja rođenih, porast smrtnosti mladih dobnih skupina tijekom rata i negativni migracijski trendovi u prošlom desetljeću. Od 1991. godine Hrvatska ulazi u depopulacijsku fazu prirodnog kretanja. Prema procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku (rezultati od 30. lipnja 2009. godine) u Hrvatskoj je 4.429.078 stanovnika. U 2009. godini rođeno je 44.577 djece, umrlo 52.414 osoba te je bilo 7.837 umrlih više nego rođenih. Natalitetna stopa je iznosila 10,1/1.000, mortalitetna 11,8 /1.000, stopa općeg fertiliteta 42,6, a negativna stopa prirodnog kretanja -1,8.

Očekivano trajanje života pri rođenju je, prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2009. godini, u Hrvatskoj bilo za oba spola 76,3 godina, samo za žene 79,6 godine, a za muškarce 72,9 godine.

U 2009. godini je umrlo 235 dojenčadi ili 5,3/1.000 živorođenih. Najučestaliji uzroci ukupnih dojenačkih smrti u Hrvatskoj su određena patološka stanja vezana uz trudnoću ili porod i kongenitalne anomalije.

Vodeći uzrok smrti u 2009. godini su cirkulacijske bolesti od kojih je umrlo 25.976 osoba (586,48/100.000). Od novotvorina, druge po redu skupine bolesti iz koje se izdvajaju vodeći uzroci smrti, umrlo je 13.496 osoba (304,71/100.000). Tri četvrtine svih uzroka smrti u Hrvatskoj je iz ove dvije skupine bolesti, a preostale smrti odnose se na ozljede i otrovanja (67,42/100.000), bolesti probavnog sustava (54,86/100.000), bolesti dišnog sustava (51,09/100.000) i druge manje zastupljene uzroke.

U 2009. godini umrlo je 2.986 osoba nasilnom smrću. Među nesretnim slučajevima čija stopa smrtnosti iznosi 47,89/100.000 vodeći uzrok su padovi sa stopom 21,22/100.000. Samoubojstva bilježe stopu smrtnosti

17,84/100.000 dok ubojstva 1,3/100.000. Nasilne smrti su znatno rjeđe kao uzrok smrti u žena (4%; stopa 47,89/100.000) nego u muškaraca (7%; stopa 88,38/100.000).

Načela i organizacija zdravstvene zaštite

Temeljni ciljevi zdravstvene politike su ne samo produžavanje očekivanog trajanja života, već i poboljšanje kvalitete življenja. Osim daljnjeg unaprjeđenja i razvoja zdravstvene službe, to uključuje i napore promicanja zdravijih načina življenja, smanjenje ili eliminaciju zdravstvenih rizika koji se mogu spriječiti te poboljšanje kvalitete življenja kroničnih bolesnika i osoba s invaliditetom.

Ustanove koje obavljaju zdravstvenu djelatnost su zdravstvene ustanove u državnom vlasništvu, odnosno vlasništvu županija te zdravstvene ustanove u privatnom vlasništvu. U državnom vlasništvu su klinike, klinički bolnički centri i državni zdravstveni zavodi. U vlasništvu županija su domovi zdravlja, poliklinike, opće i specijalne bolnice, ljekarne, ustanove za hitnu medicinsku pomoć, za zdravstvenu njegu u kući te županijski zavodi za javno zdravstvo.

Tijekom 2002. godine započeo je proces udruživanja domova zdravlja zbog čega se njihov broj, smanjivao sa 120 u 2001. na 49 u 2009. godini. Od 77 bolničkih ustanova i lječilišta, sedam specijalnih bolnica i četiri lječilišta nalaze se u privatnom vlasništvu.

Krajem 2009. godine registrirano je ukupno 6.379 jedinica privatne prakse (ordinacije, laboratoriji, privatna praksa ljekarnika, privatna praksa fizioterapeuta i zdravstvene njege u kući). Od toga je bilo 2.723 ordinacije doktora medicine, od kojih je 2.022 ordinacije u zakupu. Ordinacija privatne prakse doktora dentalne medicine i ordinacija viših zubara bilo je 2.448 od kojih su 1.072 ordinacije u zakupu.

SAŽETAK

U sustavu zdravstva Republike Hrvatske krajem 2009. godine bilo je stalno zaposleno 70.592 djelatnika. Od toga su 52.956 zdravstveni djelatnici i suradnici, 5.081 administrativni, a 12.555 tehnički djelatnici. U strukturi stalno zaposlenih najviše je zdravstvenih djelatnika srednje stručne spreme, 37,9%, udio administrativno-tehničkih djelatnika je 25,0%, a liječnici čine 16,8% zaposlenih.

U radnom odnosu na određeno vrijeme bilo je još 9.238 zdravstvenih djelatnika i suradnika, odnosno na dan 31.12.2009. godine u radnom odnosu na neodređeno i određeno radno vrijeme bilo je 62.194 zdravstvenih djelatnika i suradnika.

Prema mjestu primarnog zaposlenja od 11.847 stalno zaposlenih doktora medicine u 2009. godini, 8.624 ih je radilo u državnim zdravstvenim ustanovama, u privatnim zdravstvenim ustanovama 496, a u ordinacijama privatne prakse 2.727 od kojih je 2.022 radilo u ordinacijama u zakupu. Među stalno zaposlenim doktorima medicine udio žena je 59,4%, a specijalista je 67,5%.

Osim u stalnom radnom odnosu, krajem godine 2009. bilo je zaposleno još 924 doktora medicine na određeno vrijeme.

Raspodjela doktora medicine prema vrsti zdravstvene organizacijske jedinice u kojoj rade pokazuje da 57% liječnika radi u bolničkim ustanovama, 9,6% u domovima zdravlja, 17,1% u ordinacijama u zakupu, 6,0% u privatnim ordinacijama, a u državnim zdravstvenim zavodima 4,5%. Preostali dio liječnika radi u poliklinikama kao samostalnim ustanovama i trgovačkim društvima za obavljanje zdrav. djelatnosti (4,2%) te u ustanovama za hitnu medicinsku pomoć 1,5%.

Od 3.232 doktora dentalne medicine, u državnim zdravstvenim ustanovama sa stalnim zaposlenjem radilo je 555, u privatnim zdravstvenim ustanovama 109, u ordinacijama privatne prakse 2.568 doktora dentalne medicine, (od toga 1.063 u ordinacijama u zakupu).

Od stalno zaposlenih doktora dentalne medicine udio žena je ukupno 64,5%, a specijalista 15,6%. Osim stalno zaposlenih, u radnom odnosu na određeno vrijeme bio je još 222 doktora dentalne medicine.

Broj stalno zaposlenih farmaceuta krajem 2009. godine bio je 2.673 od kojih je u državnim ustanovama bilo zaposleno 1.050, u privatnim ustanovama 975, a u privatnoj praksi 648 farmaceuta, od kojih je 365 u zakupu.

Zdravstvenih djelatnika više i srednje stručne spreme sa zaposlenjem u zdravstvu bilo je 33.960, od toga 71% čine medicinske sestre-medicinski tehničari. Od 24.201 sestre, njih 1.567 su medicinske sestre primalje. Na jednog stalno zaposlenog liječnika u 2009. godini bile su zaposlene 2,0 medicinske sestre.

U djelatnostima **primarne zdravstvene zaštite** u najužem smislu, koju čine djelatnost opće/obiteljske medicine i djelatnost za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece, u Republici Hrvatskoj u 2009. godini ukupno je radio 2.571 tim na 2.582 lokacije (2.559 lokacija obuhvaćeno je radom u punom radnom vremenu, a 23 lokacije u dijelu radnog vremena). Od 2.571 liječnika bilo je 1.494 specijalista svih specijalnosti (od njih, 1.037 su specijalisti opće/obiteljske medicine, 256 specijalisti pedijatrije, 100 specijalisti medicine rada, 83 specijalisti školske medicine i 18 specijalisti ostalih specijalnosti). Ostalih zdravstvenih djelatnika bilo je: VŠS 49, SSS 2.522. U odnosu na 2008. godinu, u 2009. godini povećan je broj liječnika specijalista: broj liječnika specijalista u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno je veći za 3%, od toga specijalista obiteljske medicine veći za 7%, pedijatrije veći

za 1%, medicine rada manji za 11%, školske medicine manji za 6% a ostalih specijalista za 22% manje. Zdravstvenih djelatnika VŠS manje je za 6%, a broj zdravstvenih djelatnika SSS manji je za 0,3%.

U skrbi timova primarne zdravstvene zaštite u 2009. godini zabilježeno je 4.471.858. osiguranika od kojih je bilo 3.496.995 korisnika (78% od ukupnog broja osiguranika). U odnosu na 2008. godinu, iskazani broj i osiguranika i korisnika povećan je. U djelatnosti opće/obiteljske medicine, u 2009. godini, zdravstvenu zaštitu koristilo je oko 77,5% osiguranika, a u djelatnosti za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece oko 85,3%, ili za 4,6% manje nego prethodne godine.

U 2009. godini zabilježeni broj posjeta u liječničkim ordinacijama bio je 28.771.538, ili za 2% više u odnosu na 2008. godinu. Broj posjeta u ordinaciji ostalim zdravstvenim djelatnicima, zabilježen tijekom 2009. godine iznosi 11.650.523 ili za 2,6% manje nego u 2008. godini. Broj pregleda u kući tijekom 2009. godine iznosi 324.344 što je za 12% više nego u 2008. godini.

U 2009. godini, broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u **djelatnosti opće/obiteljske medicine** iznosi 10.241.520 ili 11% više u odnosu na 2008. godinu.

Na prvom su mjestu bolesti dišnog sustava (1.860.393 ili 18% ukupnog broja utvrđenih bolesti i stanja). Bolesti srca i krvnih žila i dalje su na drugom mjestu – zabilježene u 1.200.188 ili 12% slučajeva. Slijede bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva u 1.099.829 slučajeva ili 11%. Bolesti mokraćnih i spolnih organa zabilježene u 641.910 slučajeva ili 6,3%, na četvrtom su mjestu, a čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakti sa zdravstvenom službom s 594.601 slučajeva ili 5,8% na petom. Slijede duševne bolesti i poremećaji; bolesti kože i potkožnog tkiva; simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi; endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma; bolesti probavnog sustava.

U 2009. godini je u **djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece** zabilježeno 427.480 posjeta zbog preventivne skrbi. Od toga je zabilježeno 197.750 preventivnih posjeta dojenčadi te 229.730 preventivnih posjeta male djece. Od ukupnih preventivnih posjeta dojenčadi 184.969 se odnosi na sistematske preglede i preventivne preglede prije cijepljenja (4,2 po dojenčetu) i 12.781. zbog savjetovanja. Od 229.730 preventivnih posjeta male djece je 213.515 preventivnih pregleda, a 16.215 savjetovanja.

Prema izvješću o pobolu u 2009. godini registrirano je 999.941 bolesti i stanja u dobi do 7. godine i 298.022 u školskoj dobi. U predškolske djece najzastupljenije su bolesti dišnog sustava – 46%, slijede zarazne i parazitarne bolesti 9,6% i bolesti uha 6,2%. Redoslijed vodećih uzroka pobola u školskoj dobi je: dišne 50%, zarazne i parazitarne bolesti 9,8%, te simptomi, znakovi, ostali klinički i laboratorijski nalazi u udjelu od 6,5%.

U sistematski pregledane dojenčadi utvrđena je pothranjenost u 1,7% slučajeva, a preuhranjenost u 3,0% slučajeva. Za 64,5% dojenčadi u dobi 0-2 mjeseca je zabilježeno da su hranjena isključivo majčinim mlijekom (56,7% u 2008. godini), 16,3% (15,8,0% u 2008. godini) je dojeno uz nadomjestke za majčino mlijeko, 13,4% je na umjetnoj prehrani (12,3% u 2008. godini), a za 5,8% nije poznat podatak o načinu prehrane. Poslije prva tri mjeseca života udio dojenčadi hranjene isključivo majčinim mlijekom pada na 44,7% u skupini dojenčadi do 6. mjeseca života i na 16,6% u dobi 6-11 mjeseci te, uz dohranu, raste uporaba nadomjestaka za majčino mlijeko. U 80,35% sistematski pregledane dojenčadi zabilježeno je provođenje profilakse rahitisa (74,8% u 2008. godini), u 10,3% profilaksa anemije (9,7%, u 2008. godini), a znakovi rahitisa utvrđeni su u 0,6% dojenčadi (u 0,4% u 2008.). Među utvrđenim poremećajima razvoja pri sistematskim pregledima dojenčadi najčešće je registriran usporen psihomotorni razvoj u 2,8% pregledanih (3,2% u 2008.). Ostali poremećaji poput fimoze (0,8 %) prirođenog iščašenja kuka (0,6%), prirođenih srčanih grešaka (0,5%), drugih kongenitalnih anomalija (0,3%) te kriptorhizam i mišićno–koštane deformacije (0,2%) su u udjelu ispod 1%. U sistematskim pregledima male djece zabilježena je pothranjenost u 1,5% (u 2008. godini isto), preuhranjenost u 2,6% pregledanih (u 2008. godini isto), a od patoloških stanja utvrđenih u sistematskim pregledima najčešći su kariozni zubi 9,3% (u 2008. godini 9,6%), zatim dislalija 3,3% (u 2008. godini isto 3,3%), fimozna 2,1%; (u 2008. godini isto 2,1%); mišićno–koštane deformacije udova 1,8% (u 2008. godini isto 1,8%), strabizam 1,7%; (u 2008. godini 1,6%).

Preventivnu i specifičnu zdravstvenu zaštitu školske djece provode liječnici školske medicine kao dio djelatnosti zavoda za javno zdravstvo. U službama je u školskoj godini 2009/2010. bilo ugovoreno 180 liječničkih timova, od toga 136 specijalista školske medicine, 23 liječnika na specijalizaciji te 21 liječnik opće medicine.

Prema programu sistematskih pregleda u školskoj godini 2009/2010. obavljeno je 42.142 pregleda prije upisa u prvi razred te 42.193 pregleda u petom razredu, odnosno obuhvaćeno je 90% učenika.

U osmom razredu osnovne škole pregledom i savjetovanjem o profesionalnoj orijentaciji obuhvaćeno je 94% učenika s 44.455 pregleda. Sistematski pregled u prvom razredu srednje škole prošlo je 32.762 djece ili 63% generacije.

Sva su djeca u trećem razredu osnovne škole obuhvaćena probirom na poremećaje vida i vida na boje, a u šestom razredu obavljeno je 52.016 skrininga na razvojne i strukturalne poremećaje lokomotornog sustava.

U školskoj godini 2009/2010. obavljeno je 393.697 cijepljenja u osnovnoj i 41.597 u srednjoj školi (u

prethodnoj godini 414.287 cijepljenja u osnovnoj i 45.505 u srednjoj školi).

Specifični dijelovi programa preventivne zdravstvene zaštite učenika, kojima se posvećuje osobita pozornost su zdravstveni odgoj i savjetovani rad. Savjetovaništa za djecu i mladež u kojima djeca, roditelji i profesori mogu zatražiti pomoć pri rješavanju najčešćih problema vezanih uz odrastanje i zdravlje djece, organizirana su kao poseban oblik rada i broj posjeta savjetovaništu značajno se povećao u odnosu na 1998. godinu. U školskoj godini 2009/2010 u osnovnoj školi je broj posjeta 121.140 (59.647 u 1998.), a u srednjoj školi 40.258 (18.196 u 1998.).

Nekim od oblika zdravstvenog odgoja obuhvaćeno je u školskoj godini 2009/2010. 255.681 učenika osnovnih i 79.358 srednjih škola. Osim toga je 68.544 roditelja i profesora u osnovnim te 5.212 u srednjim školama sudjelovalo na predavanjima, tribinama ili radionicama u vezi sa zdravljem.

Prema izvješćima iz **djelatnosti medicine rada** u 2009. godini radilo je 166 timova puno i 16 timova djelomično radno vrijeme. U djelatnosti je radilo 178 specijalista medicine rada, 10 specijalista drugih specijalnosti i 17 doktora opće medicine. U Hrvatskoj je na dan 31. prosinac 2009. godine bilo 1.530.233 aktivnih osiguranika. Svaki tim medicine rada u prosjeku je skrbio za 8.794 radnika.

U Hrvatskoj je u 2009. godini obavljeno ukupno 357.827 pregleda. Od ukupnog broja preventivnih pregleda 71% se odnosi na preventivne preglede zaposlenih što je pozitivan trend u djelatnosti medicine rada. Stopa preventivnih pregleda je najviša u posljednje četiri godine i iznosila je 174,0 na 1.000 zaposlenih. Stopa periodičkih pregleda također je porasla u odnosu na prethodne godine te je iznosila 88,9 na 1.000 zaposlenika.

U razdoblju od 1990. do 2009. godine prijavljeno je 2.815 **profesionalnih bolesti**. U 2009. godini zaprimljeno je isto kao i prethodne godine 113 novih prijava profesionalnih bolesti. Ukupna stopa oboljevanja u 2009. je 7,38/100.000 aktivnih osiguranika što je neznatno manje u odnosu na 2008. (7,43/100.000). Najviša stopa profesionalnih bolesti s obzirom na djelatnost zabilježena je u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (34,59/100.000). Slijede prerađivačka industrija (16,23/100.000), opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša (15,77/100.000).

U 2009. najčešće prijavljene profesionalne bolesti su: bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestom (23,9%); sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (18,6%) i bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (17,7%).

U 2009. godini je zaprimljeno ukupno 19.566 prijava ozljeda na radu što je 22,6% manje nego u prethodnoj godini. Najveći broj ozljeda kao i prethodnih godina

dogodio se na samom radnom mjestu (76,2%), a 23,8% na putu do posla ili s posla. Ukupna stopa ozljeda na radu iznosila je 1.278,63/100.000, a ozljeda na radu koje su se dogodile na samom radnom mjestu 974,82/100.000. Obje su stope značajno niže u odnosu na prethodnu 2008. godinu (1.663,04/100.000 odnosno 1.314,06/100.000). Najviše specifične stope s obzirom na djelatnost (samo ozljede na radnom mjestu) zabilježene su u slijedećim djelatnostima: opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša (2.339,77/100.000), prerađivačkoj industriji (1.731,61/100.000) i građevinarstvu (1.543,65/100.000).

U 2009. smrtno je stradalo 38 osoba što je smanjanje od čak 52,5% u odnosu na prethodnu godinu (2008:80 osoba). Na samom radnom mjestu su stradala 32 radnika (84,2%), a na putu na posao/s posla stradalo je 8 (15,8%) radnika/ca. Ukupna stopa smrtno stradalih u 2009. godini iznosila je 2,46 što je znatno smanjenje u odnosu na prethodne godine (2008:5,26/100.000, 2007:4,98/100.000). S obzirom na smrtni ishod ozljeda nastalih isključivo na radnom mjestu prosječna stopa je također bila niža i iznosila je 2,07 na 100.000 aktivnih osiguranika (2008 i 2007: 3,81). Najopasnija djelatnost s najvećim brojem smrtno stradalih na samom radnom mjestu u 2009. godini kao i prethodnih godina je građevinarstvo, a slijede djelatnosti prijevoza i skladištenja te poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

U djelatnosti zdravstvene zaštite žena u 2009. godini u skrbi ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena bilo je 1,447.766 žena. Od ukupnog broja žena koje su izabrale svog ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti njih 766.233 ili 52,9% je i koristilo usluge.

U djelatnosti zdravstvene zaštite žena u 2009. godini ukupno je ugovorno s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (HZZO) radilo 227 timova puno i 21 tim djelomično radno vrijeme. U usporedbi s 2008. godinom došlo je do povećanja ugovornih timova s punim radnim vremenom kao i timova s djelomičnim radnim vremenom (za 5 odnosno 3 tima). Istovremeno se broj timova u ordinacijama privatne prakse bez ugovora s HZZO-om smanjio za pet.

U zdravstvenoj zaštiti žena posebice se prati zaštita trudnica i roditelja. Broj pregleda po trudnici se znatno razlikuje od županije do županije te se kreće od 6 u Šibensko-kninskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj, Primorsko-goranskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji te Gradu Zagrebu pa do 12 u Varaždinskoj županiji. Prosjek na razini cijele Hrvatske je 7 pregleda po trudnici. Pri tome je potrebno uzeti u obzir činjenicu da određen broj trudnica posebice onih s rizičnom trudnoćom zdravstvenu zaštitu ostvaruje u specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti. Tijekom 2009. godine jedno od patoloških stanja u trudnoći utvrđeno u 56,4% trudnica koje su koristile zaštitu u jednoj od ugovornih ordinacija HZZO-a

što je povećanje u odnosu na prethodne godine (2008:52,6%; 2007: 46,4%).

Prema izvještajima ordinacija primarne zdravstvene zaštite žena u 2009. godini (ugovorne i neugovorne) posjeti u svrhu planiranja obitelji u Hrvatskoj su pali u odnosu na prethodne dvije godine. U 2009. godini zabilježeno je samo 77.903 posjeta u svrhu planiranja obitelji i/ili propisivanja jednog od kontracepcijskih sredstava što je za 20,3% manje u odnosu na prethodnu godinu (97.701). Najčešće su propisivani oralni kontraceptivi (70,7%) i intrauterini ulošci (12,8%).

U 2009. godini obavljeno je 432.394 preventivnih pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena (stopa 416,4/1.000 žena fertile dobi) što je manje u odnosu na dvije prethodne godine (2008:437,5/1.000; 2007:458,5/1.000). U padu je i broj obavljenih preventivnih pregleda dojki (stopa 108,2/1.000; 2008: 121,1/1.000) te broj načinjenih PAPA testova (stopa od 414,1/1.000; 2008: 423,8/1.000 žena fertile dobi). Od ukupnog broja pregleda dojki u 2009. godini zabilježeno je 6,0% onih s patološkim nalazom što je više u odnosu na prethodnu godinu (5,8% 2008).

Od ukupnog broja uzetih PAPA testova 9,2% bilo je patoloških što je niže u odnosu na prethodnu godinu (9,4%).

Najčešći razlozi zbog kojih su žene dolazile u ginekološku ordinaciju i koristile usluge primarne zdravstvene zaštite žena u 2009. godini nisu se mijenjali u odnosu na prošlih nekoliko godina. To su najčešće bolesti mokraćnog i spolnog sustava s udjelom od 48,9%; čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom 26,0%; zarazne i parazitarne bolesti 9,8%; trudnoća, porođaj i babinje 7,0% i novotvorine 5,4%. U odnosu na prethodnu godinu povećao se broj dolazaka zbog trudnoće, porođaja i babinja te novotvorina, a smanjio zbog zaraznih bolesti.

U 2009. godini, ukupno 456 liječnika stalno je radilo u djelatnosti **hitne medicinske pomoći** u Republici Hrvatskoj (smanjenje za 3,6% u odnosu na 2008. godinu). Zabilježeni broj intervencija u ordinacijama HMP bio je 1.082.387 (smanjenje za 1,5% u odnosu na 2008. godinu). Broj intervencija u kući pacijenata bio je 186.461 (manji za 5,3% u odnosu na 2008. godinu) a na terenu 74.414 (2,3% manje u odnosu na 2008. godinu). Sanitetskih prijevoza je bilo 523.065, uz povećanje za 2,7% u odnosu na 2008. godinu.

U djelatnosti **zdravstvene zaštite i liječenja usta i zubi**, prema pristiglim podacima iz godišnjih izvješća timova i ustanova, u 2009. godini radilo je ukupno 1.785 timova, od toga 1.657 specijalističkih dentalne medicine, 62 specijalističkih dječje preventivne dentalne medicine i 66 ostalih specijalističkih. Ovi timovi su skrbili o 3.835.445 osiguranika (oko 0,6% više nego u 2008. godini) od kojih je

1.498.065 koristilo zdravstvenu zaštitu (smanjenje za 8,7% u odnosu na 2008. godinu). Uz ove timove usluge su pružali i timovi bez ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje: od 650 timova dentalne medicine bez ugovora s HZZO, 579 je bilo specijalističkih dentalne medicine, 23 specijalističkih dječje i preventivne dentalne medicine te 48 drugih specijalnosti.

Tijekom 2009. godine, prema pristiglim izvješćima, zabilježeno je 4.299.726 posjeta u ugovornim (smanjenje za 1,7% u odnosu na 2008. godinu) i 629.052 u ordinacijama bez ugovora s HZZO (smanjenje za 6,2% u odnosu na 2008. godinu). Neovisno o ugovoru s HZZO obavljeno je i 535.957 sistematskih pregleda (smanjenje za 20,0% u odnosu na 2008. godinu). Plombirano je 2.011.436 (za 8,3% manje nego u 2008. godini), a izvađeno 586.588 zubi (smanjenje za 10,0% u odnosu na 2008. godinu). U 2009. godini načinjeno je i 237.928 protetskih radova (smanjenje za 7,1% u odnosu na 2008. godinu) te je obavljeno i 635.381 liječenja mekih tkiva (smanjenje za 3,3% u odnosu na 2008. godinu).

U 2009. godini u **patronažnoj djelatnosti** je radila 781 viša medicinska sestra (0,8% više u odnosu na 2008. godinu) i 136 medicinskih sestara SSS (povećanje za 18,3% u odnosu na 2008. godinu). Prema podacima o broju osiguranika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, jedna patronažna sestra skrbi prosječno za 4.877 osiguranika.

Ukupan broj patronažnih posjeta u 2009. godini bio je 1.318.260, što je više za 2,9% u odnosu na 2008. godinu.

Prema izvješćima pristiglim za 2009. godinu, u **djelatnosti za kućnu njegu** radi 128 viših medicinskih sestara i 831 medicinskih sestara SSS. Prema podacima o broju osiguranika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, jedna sestra u djelatnosti kućne njege dolazi prosječno na 4.663 osiguranika.

Zabilježeni prosječan broj posjeta po sestri godišnje je 1.770 (povećanje za 7,6% u odnosu na 2008. godinu).

U Hrvatskoj je tijekom 2009. godine ukupno bilo 7.861.912 **specijalističko-konzilijarnih pregleda** u ordinacijama s ugovorom s HZZO, što je za 0,1% više nego 2008. kad je zabilježeno 7.850.525 pregleda. U odnosu na 2000. godinu, kada je jedan specijalistički pregled obavljen na svakih 2,7 pregleda u općoj medicini, u 2005. godini je jedan specijalistički pregled obavljen na svakih 2,3 pregleda u djelatnosti opće/obiteljske medicine, a u 2009. godini zabilježeno je daljnje pogoršanje tog omjera: jedan je specijalistički pregled obavljen na svakih 1,9 pregleda u djelatnosti opće/obiteljske medicine.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je, prema zakonskim odredbama i obvezama, prikupio podatke o **obavljenim mikrobiološkim pretragama** iz humanih uzoraka po županijskim zavodima za javno zdravstvo i drugim zdravstvenim ustanovama (bolnicama) u RH za 2009. godinu.

Odbor za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike u RH pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske u suradnji s Referentnim centrom za praćenje rezistencije na antibiotike pri Klinici za infektivne bolesti redovito prati rezistenciju bakterija na antibiotike u Hrvatskoj. U 2009.g. sakupljeni su podaci iz 37 centra, koji provode praćenje u razdoblju od 1.10. do 31.12. tekuće godine osim za streptokoke grupe A (BHS-A), anaerobne bakterije i šigele za koje praćenje traje cijele godine s obzirom na mali broj izolata.

Zarazne bolesti i cijepljenje

Praćenje, proučavanje, sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti je zbog prioritetne važnosti zakonski određeno s više zakona i pravilnika, među njima su najvažniji: Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Pravilnik o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti, Pravilnik o načinu provedbe obvezne imunizacije seroprofilakse i kemoprofilakse.

Prioritetna važnost zaraznih bolesti i nadzora nad zaraznim bolestima istaknuta je i u najnovijim zakonskim dokumentima ujedinjene Europe, a još ju više naglašava najnovija globalna povećana opasnost od moguće zlonamjerne uporabe uzročnika zaraznih bolesti kao što je anthrax, variola i dr, a k tome još i pojava novih ili novootkrivenih bolesti npr. nove pandemijske gripe A/H1N1/pdm2009 ili tropskih arbovirusnih bolesti koje prenose novonaseljeni komarci (chikungunya, dengue i dr.). U skladu sa spomenutim zakonima i pravilnicima, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koja je i Referentni centar Ministarstva zdravstva za epidemiologiju, s ulogom tzv. CDC-a (Center for disease control, središte za kontrolu/suzbijanje bolesti), djeluje kao središte informacijskog sustava prijavljivanja i praćenja zaraznih bolesti te nadzora nad provedbom svih najvažnijih preventivnih i protuepidemijskih mjera koje provode mnogi i raznoliki sudionici u sustavu zdravstvene zaštite od obiteljskih liječnika do klinika, a unutar tog sustava i posebno za to educirana i opremljena higijensko-epidemiološka odnosno epidemiološka služba u zavodima za javno zdravstvo.

U ovoj publikaciji izdvojeni su najvažniji podaci i pokazatelji stanja zaraznih bolesti u Hrvatskoj u prošloj godini. Oni upućuju da se situacija može procijeniti kao povoljna.

Između ostaloga se može uočiti stalno vrlo niska učestalost trbušnog tifusa sa samo jednim registriranim slučajem u 2009, niska učestalost bacilarne dizenterije (13) i hepatitisa A (20), sve to kao povoljna posljedica općeg poboljšanja higijensko sanitarnih prilika u zemlji. Zahvaljujući sustavnom cijepljenju, bolesti protiv kojih se cijepi pokazuju također vrlo povoljno stanje: difterija (0), tetanus (9), pertussis (102), morbilli (2), rubeola (0!)

parotitis epidemica (57), poliomyelitis (0, takvo je stanje od 1989; eradikacija proglašena 2002.). Posljednje tri godine smanjuje se učestalost salmoneloza (2009: 3163), no broj je ipak razmjerno velik no to je i razumljivo obzirom na veliko rasprostranjenost salmonela među životinjama i ljudima. Tuberkuloza pokazuje u 2009. povoljan nastavak pada učestalosti (857 ili 19,3 o/oooo).

Spolne, odnosno spolno prenosive bolesti pokazuju razmjerno povoljno stanje, s niskom učestalošću: syphilis (36), gonorrhoea (18), AIDS (14). AIDS se kod nas kroz 24 godine od pojave prvih slučajeva (1986.) zadržava na niskoj razini, jednoj od najnižih u Europi, bez znakova porasta učestalosti, a zahvaljujući sustavnoj primjeni cijelog skupa mjera prevencije, od nadzora nad pripravcima iz ljudske krvi do zdravstvenog odgoja i prosvjećivanja koji se kod nas provodi još od vremena prije pojave prvih slučajeva tj. od 1983. Raspodjela svih bolesnika zajedno (kumulativ) prema skupinama povećanog rizika pokazuje najveći udio homo/biseksualnih (muških) osoba, a razmjerno malen udio uživatelja intravenskih droga. Znatno je udio promiskuitetnih heteroseksualnih osoba (drugi po zastupljenosti), no epidemiološka anamneza u tih osoba upućuje da su se gotovo svi ti bolesnici zarazi izložili izvan Hrvatske, za vrijeme svog u pravilu dugotrajnog boravka u inozemstvu, u nekoj od zemalja s visokom učestalošću HIV infekcije. U 2009. kao ni u prethodnim godinama nema novooboljelih među hemofilicima zahvaljujući sustavnoj kontroli i sigurnosti krvnih pripravaka u nas. Udio skupine "nepoznato" i dalje je razmjerno malen (3,6% svih slučajeva), što govori da se kruženje infekcije kod nas i dalje zadržava unutar poznatih skupina povećanog rizika, bez "prodora" u opću populaciju, no takvo treba održavati daljnjom provedbom svih predviđenih preventivnih mjera, a po potrebi i dopunskih, na temelju pozornog analiziranja epidemioloških osobina kretanja ove infekcije.

Nacionalni Program masovnog cijepljenja jedna je od najpovoljnijih i najuspješnijih preventivnih zdravstvenih akcija u zemlji. Njegovo plansko izvršenje obveza je ne samo za građane, cjepljenike, već također i za liječnike cjeplitelje, a i organizatore i financijere tog programa. Program se stalno unapređuje na temelju najboljih stručnih procjena i postupno širi. Prije 11 godina (1999.) uvršteno je cijepljenje protiv hepatitisa B u 6. razredu osnovne škole, a od 2002. cijepljenje protiv Hemophilusa influenzae tipa b za dojenčad. Iste godine uvedeno je i cijepljenje protiv tetanusa za šezdesetgodišnjake najprije kao primarno cijepljenje a danas kao docijepljenje za kohortu 60 godišnjaka. U 2007. uvedeno je i cijepljenje protiv hepatitisa B za novorođenčad.

Analiza postotaka obuhvata osoba predviđenih za cijepljenje u 2009. pokazuje da je obuhvat primovakcinacijom vrlo dobar i u svim je cijepljenjima postignut ili premašen zakonom propisan minimum. Slabiji bio je obuhvat kod cijepljenja (docijepljenja) protiv tetanusa 60-godišnjaka (64,3%), zbog čega se na tom polju ulažu

dodatni naponi. Procijepljenost se uz podatke za cijelu zemlju i svaku županiju posebno, prati i po manjim područjima unutar županija (tzv. epidemiološka područja) kako bi raspored cijepljenih bio što jednoličniji, odnosno da ne nastanu tzv. "džepovi" niske procijepljenosti, što je podloga za nastanak manjih ili većih ponovnih epidemija sada potisnutih bolesti.

Može se ocijeniti da se Hrvatska na području zaraznih bolesti posve izjednačila s razvijenim zemljama Europe i svijeta. U ovakvu se procjenu već može uključiti i tuberkuloza koja je u postupnom povlačenju sa najnižom do sada stopom od 19,3 na 100.000 stanovnika no još uvijek takva učestalost zahtijeva daljnji intenzivan rad na provedbi programa mjera. Postignuto povoljno stanje zaraznih bolesti, zbog određenih postojećih rizičnih čimbenika još uvijek je nesigurno i ovisno o daljnjim sustavnoj primjeni svih mjera.

U 2009. godini **bakteriološka dijagnostika tuberkuloze** se provodila u 14 laboratorija organiziranih na tri razine. Broj uzoraka po pojedinom laboratoriju se kretao od 900 do 11.000. Pregledano je na tuberkulozu 55.175 kliničkih uzorka i u 5,0 % uzoraka otkrivene su mikobakterije. Među 3.197 izoliranih sojeva, *M. tuberculosis* je i dalje dominantna mikobakterija s 2.763 (86,4%) izolata. Ukupno 434 (13,6%) izolata netuberkuloznih mikobakterija (NTM) je za 18% više nego u 2008. godini. I tijekom 2009. godine iz kliničkih uzoraka nije bilo izolata *M. caprae* ni *M. bovis*. U 2009. godini nastavljen je trend pada broja bolesnika s rezistentnom tuberkulozom, a podaci svrstavaju Hrvatsku u zemlje s niskom incidencijom rezistentne tuberkuloze. Od 2.763 izoliranih sojeva *M. tuberculosis*, 2.612 (94,5 %) ih je bilo osjetljivo, a 153 (5,5%) rezistentno na prvu liniju antituberkulotika. Kod 68 (44,5%) sojeva utvrđena je monorezistencija: na izoniazid kod 31 (20,3%), a na streptomycin kod 37 (24,2%) izolata. Nije zabilježena rezistencija na rifampicin (R) i etambutol (E). Broj bolesnika s dokazanom mikobakteriozom je na razini prethodne godine. Najčešći uzročnik bolesti je bio *M. xenopi*, slijede *M. intracellulare*, *M. avium* i *M. kansasii*, a *M. lentiflavum* je prvi put izoliran u Hrvatskoj u 2009. godini kao uzročnik bolesti.

Stacionarna zdravstvena zaštita

U Hrvatskoj su u 2009. godini bilo je 77 bolničkih ustanova i lječilišta i to: 4 klinička bolnička centra, 10 kliničkih bolnica i klinika, 23 opće bolnice i 26 specijalnih bolnica koje iskazuju bolničke krevete te još 7 koje ih ne iskazuju, 1 lječilište koje iskazuje bolničke krevete te još 6 koja ih ne iskazuju. Osim toga u manjim je mjestima radilo još 10 općih stacionara i 5 izvanbolničkih rodilišta.

U bolnicama Hrvatske 2009. godine liječene su 743.052 osobe (u 2008. godini 768.400), uključujući

boravke u bolnici zbog poroda, pobačaja i bolničke rehabilitacije.

Prema individualnim prijavama o liječenim pacijentima (bez poroda, pobačaja i rehabilitacije), broj liječenih pacijenata u bolnicama Hrvatske u 2009. godini nastavlja trend dugogodišnjeg porasta (1990. godine 530.001, a 2009. godine 611.368 hospitalizacija).

Broj kreveta u svim stacionarnim zdravstvenim ustanovama izražen na 1.000 stanovnika smanjio se od 7,4 u 1990. godini na 5,40 u 2009. godini. Prema strukturi kreveta na 1.000 stanovnika u 2009. godini bilo je 3,60 kreveta za akutno liječenje (1,70 u općim bolnicama te 1,90 u klinikama). Za liječenje kroničnih bolesnika na raspolaganju je bilo 1,80 kreveta na 1.000 stanovnika.

U 2009. godini ostvaren je 7.210.881 dan bolničkog liječenja ukupno, što znači 9,70 dana prosječnog liječenja po jednom boravku (u 1990. godini je prosječno trajanje liječenja bilo 15,37 dana). Prosječno trajanje liječenja smanjilo se u općim bolnicama od 12,3 u 1990. godini na 6,69 u 2009. godini. U KBC, klinikama i kliničkim bolnicama prosječni se boravak u bolnici smanjio od 12,05 na 7,97 dana po bolesniku, a u specijalnim bolnicama od 34,83 na 28,29 dana.

Interval obrtaja (prosječan broj dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta) u općim bolnicama, stacionarima i izvanbolničkim rodilištima je 2,00 u 2009. godini, u KBC, kliničkim bolnicama i klinikama iznosi 1,03, a u specijalnim bolnicama 6,58 dana.

Vodeće skupine bolesti u bolničkom zbrinjavanju 2009. godine su: novotvorine, bolesti cirkulacijskog sustava, bolesti probavnog sustava, bolesti genitourinarnog sustava te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka.

Ukupno se u bolnicama Hrvatske zbrinjava nešto više žena no muškaraca (1,03:1) te su u ukupnom morbiditetu neke tipično ženske dijagnoze više zastupljene.

U hospitalizacijama žena najzastupljenije su 2009. godine bile novotvorine, bolesti cirkulacijskog sustava, bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa, bolesti probavnog sustava te bolesti dišnog sustava.

U muškaraca liječenih u bolnicama u Hrvatskoj najzastupljenije bolesti 2009. godine bile su bolesti cirkulacijskog sustava, slijede novotvorine, bolesti probavnog sustava, duševni poremećaji i poremećaji ponašanja te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka.

U dobi do 64 godine liječena su 397.270 bolesnika, najčešće zbog novotvorina, duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja, bolesti genitourinarnog sustava, ozljeda, otrovanja i nekih drugih posljedica vanjskih uzroka i bolesti probavnog sustava.

Broj liječenih bolesnika u dobi 65 godina i više u bolnicama u Hrvatskoj (bez bolničke rehabilitacije) u 2008. godini iznosi 213.187 (ili 34,9% od ukupno liječenih).

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija u dobi 65 godina i više su: bolesti cirkulacijskog sustava, novotvorine, bolesti probavnog sustava, bolesti oka te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka.

Dnevne bolnice

Prema individualnim prijavama o pacijentima liječenim u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama, u 2009. godini je u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama zabilježeno ukupno 261.666 hospitalizacija.

Prema broju hospitalizacija, vodeće skupine bolesti u liječenju u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama 2009. godine bile su: bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa, novotvorine, bolesti dišnog sustava, simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi te zarazne i parazitarne bolesti.

Porodi i prekidi trudnoće

U 2009. godini u rodilištima Hrvatske ukupno je, temeljem individualnih prijava **poroda**, registrirano 44.068 poroda s 44.706 ukupno rođenih. Od 44.706 ukupno rođenih, 44.515 djece je živorođeno i 191 mrtvorodeno, a od živorođenih je umrlo 163 novorođenčadi od kojih u prvih sedam dana života 151.

Ovi podaci iz zdravstvenih ustanova su odraz rada rodilišta i razlikuju se od podataka Državnog zavoda za statistiku koji se, prema UN-ovoj i EUROSTAT-ovoj metodologiji, odnose na djecu čije majke imaju prebivalište u RH i nisu bile odsutne iz RH duže od jedne godine, kao i djecu majki koje nemaju stalno prebivalište u RH, ali na području RH borave jednu godinu ili duže. Prema ovom izvoru, u Hrvatskoj je u 2009. godini bilo 44.577 živorođenih.

Prema dobi majke najučestaliji porodi su u dobi 25-29 godina (99,6 poroda na 1.000 žena te dobi), slijede porodi u dobi 30-34 godine (83,1 poroda na 1.000 žena te dobi), potom u dobi 20-24 godine (59 poroda/1.000 žena te dobi).

Najviše je registrirano prvih poroda, u udjelu od 47,9%, poroda, drugih po redu je bilo 33,7%, trećih po redu 12,5% i višeg reda rođenja 5,8%. Oko 82 % roditelja nije imalo ranijih prekida trudnoće, 13,3% su imale jedan prekid trudnoće do sadašnjeg poroda, a manje od 4% je imalo više prekida trudnoće.

Od ukupno 44.068 poroda, s jednim djetetom je bilo 43.450 (98,6%). Blizanci su rođeni iz 599 poroda (1,4%), trojci iz 18 poroda (0,04%), a četvorci iz jednog poroda.

Za vrijeme trudnoće, poroda ili u babinju je umrlo šest žena. Ukupna maternalna smrtnost (uključujući izravne i neizravne porodničke uzroke) je iznosila 13,46/100.000 živorođenih.

Svaka trudnoća koja ne završi porodom, smatra se **prekidom trudnoće** i u skladu sa zakonskim propisima prijavljuje se na odgovarajućem obrascu u Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

U trudnoću završenu prekidom trudnoće ubraja se: izvanmaterična trudnoća, mola hydatidosa, ostali abnormalni produkti začeca, spontani i legalno inducirani prekid trudnoće.

Tijekom 2009. godine bilo je prijavljeno 10.417 prekida trudnoće, što predstavlja blagi pad u odnosu na prethodne godine. Od toga je legalno induciranih prekida trudnoće bilo 4450 ili 42,7%.

Zabilježena su 1.442 spontana prekida trudnoće (13,8%). Ostali prekidi trudnoće (O00 Izvanmaterična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeca, O05 Ostali pobačaji, O06 Nespecificirani pobačaj) iznosili su 43,4% (4.525). U strukturi ovi pobačaji bilježe porast.

Od svih žena koje su imale legalno inducirani prekid trudnoće najviše je onih u dobi 30-39 godina. Među ženama koje traže prekid trudnoće najviše je onih koje već imaju dvoje djece – 1.393 ili 31,3% i u dobi 30-39 godina, što i ove godine potvrđuje činjenica da se prekid trudnoće i dalje koristi kao sredstvo kontracepcije.

Registri kroničnih bolesti

Registar za rak osnovan je 1959. godine radi prikupljanja, obrade i analize podataka o incidenciji raka. Od 1994. godine Registar za rak Republike Hrvatske punopravni je član Međunarodne udruge registara za rak (IACR) sa sjedištem u Lyonu, Francuska, a uključen je i u Europsku mrežu registara za rak (ENCR).

Godine 2008. dijagnosticirano je 20.357 novih bolesnika od raka (invazivni oblici raka bez raka kože), 11.015 muškaraca i 9.342 žena. Stopa incidencije iznosila je 458,8/100.000; 515,7/100.000 za muškarce i 405,9/100.000 za žene.

Dobno-standardizirana stopa incidencije raka u 2008. godini za muškarce je bila najviša u Brodsko-posavskoj, a za žene u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Deset najčešćih sijela, koji čine ukupno 74% u incidenciji su: traheja, bronhi i pluća (18%), prostata (15%), kolon (9%), rektum i rektosigma (7%), mokraćni mjehur (6%), želudac (6%), bubreg (4%), gušterača (3%), jetra (3%) i grkljan (3%).

Deset najčešćih sijela u incidenciji raka u žena su: dojka (26%), kolon (8%), rektum i rektosigma (6%), tijelo maternice (6%), traheja, bronhi i pluća (6%), jajnik, jajovod i adneksa (5%), štitnjača (4%), želudac (4%), vrat maternice (4%) i gušterača (3%). Tih deset sijela sudjeluje sa 72% u ukupnoj incidenciji raka u žena. Rak debelog crijeva (kolon i rektum zajedno) u oba spola dolazi na drugo mjesto s udjelom u incidenciji od 16% u muškaraca i 14% u žena.

U Zavodu je još 1961. godine utemeljen **Registar za psihoze Hrvatske**. Skupina duševnih bolesti i poremećaja na sedmom je mjestu ljestvice uzroka hospitalizacija u Hrvatskoj 2009. godine s udjelom od 7,4%. Međutim, po

broju korištenih dana bolničkog liječenja nalazi se na prvom mjestu s udjelom od 23,1% u ukupnom broju dana bolničkog liječenja. To praktički znači da se u Hrvatskoj skoro svaki 4. dan bolničkog liječenja koristio za skupinu duševnih bolesti i poremećaja.

U ukupnom broju dana bolničkog liječenja radi duševnih bolesti i poremećaja prednjači shizofrenija s udjelom od 31,1%.

Godine 1962. bilježi se najveći broj po prvi put bolnički liječenih shizofrenih bolesnika, od kojih je dio već ranije bio hospitaliziran, ali nije bio registriran do osnutka Registra. U daljnjem razdoblju dobno-standardizirana stopa bolničke incidencije shizofrenije ne pokazuje značajnije promjene te prosječno iznosi 0,26/1.000 stanovnika starijih od 15 godina. Vidljiv je porast broja primljenih i otpuštenih shizofrenih bolesnika, kao i broj prijema i otpusta. Također raste omjer prijema u odnosu na primljene bolesnike te omjer otpusta i otpuštenih bolesnika. Hospitalizacije su učestalije, ali pretežito kraće, s kraćim ukupnim vremenom koje bolesnik provede u bolnici, dok broj bolesnika liječenih tijekom cijele godine opada.

Takvo stanje odraz je boljeg obuhvata shizofrenih bolesnika bolničkim liječenjem, ali i psihijatrijske zaštite bolesnika s intenzivnijim terapijskim i rehabilitacijskim programima, te izvanbolničkim praćenjem i liječenjem što ujedno predstavlja i unapređenje kvalitete života bolesnika.

U Hrvatskoj se kroz godine bilježe oscilacije broja počinjenih **samoubojstava** kao i stope na 100.000 stanovnika uz trend opadanja od 2000. godine. Najmanji broj izvršenih samoubojstava, u prošloj dekadi, zabilježen je 1995. godine (930 slučaja; stopa 19,4 izračunato prema popisu 1991. godine) te u razdoblju 2000. – 2009. godine (926 slučaja, stopa 20,9 2000. godine; 790 slučaja, stopa 17,8 2009. godine izračunato prema popisu 2001. godine). S obzirom na spol u istom razdoblju, omjer samoubojstava muškaraca i žena kretao se u rasponu od 2,2 do 3,6:1.

Svi podaci o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u sustavu zdravstva prikupljaju se u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i prate od 1978. godine u **Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga**. Tijekom 2009. godine u zdravstvenim ustanovama Republike Hrvatske, registrirano je 7.733 osobe liječenih zbog ovisnosti o psihoaktivnim drogama. U dobi do 20 godina bilo ih je 507 (6,6%), a najviše je liječenih ovisnika bilo u dobnoj skupini između 30 i 34 godine (2.024 osoba – 26,2%). Morfinski tip ovisnosti je i dalje najprisutniji među našim liječenim ovisnicima koji dospiju na liječenje i iznosi 80,8% od svih koji dođu na liječenje. Ovako visokom udjelu liječenih zbog ovisnosti o opijatima djelomično je razlog i veliki broj ovisnika koji su liječeni metodom održavanja na metadonu te korištenju buprenorfina. Marihuana (kanabis) se tijekom 2009. godine kao vodeća droga javljala u 10,3% slučajeva. Prosječna dob prvog uzimanja kanabinoide je 16,4 godine. Najizraženiji problemi zlouporabe psihoaktivnih droga kao

što i stope na 100.000 stanovnika u dobi od 15 do 64 godine, pokazuju i nadalje su na području Županije Istarske, Zadarske, Grada Zagreba, Dubrovačko-neretvanske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske te Primorsko-goranske županije. Stopa liječenih ovisnika na 100.000 stanovnika za Republiku Hrvatsku iznosi 258,9.

Sustav izvanbolničkog liječenja ovisnika u Hrvatskoj je organiziran u Službama za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika pri županijskim zavodima za javno zdravstvo. Na taj način je ostvarena mreža koja dobro pokriva područje cijele Hrvatske, pružajući ovisnicima, konzumentima i eksperimentatorima sa psihoaktivnim drogama kvalitetne usluge.

U protekloj godini u Hrvatskoj je u svim Službama za prevenciju ovisnosti i izvanbolničko liječenje bilo 74.060 dolazak (78.941 dolazaka u 2008.), što prosječno iznosi 6.171 dolazak (6.578 u 2008.). Najviše dolazaka je bilo u Gradu Zagrebu (prosječno 1.517 dolazaka mjesečno), Splitsko-dalmatinskoj županiji (755), Istarskoj županiji (626), Zadarskoj županiji (528) te Primorsko-goranskoj županiji (497).

U Službama za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika u 2009. godini je liječeno 5.950 osoba (prosječno 496 osoba mjesečno). Najviše osoba je liječeno u Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje Grada Zagreba (1.327 osoba), slijedi Splitsko-dalmatinska županija (1.025), Istarska županija (634), Primorsko-goranska županija (602), te Zadarska županija (569 liječenih osoba).

Hrvatski registar o osobama s invaliditetom počeo je s radom 2002. godine. Raspolaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu – invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Hrvatska je, prepoznajući taj problem, donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Podaci se u Registar prikupljaju iz sustava:

- zdravstva
- socijalne skrbi
- obrazovanja
- Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
- Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
- Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi

Do 30.09.2010. Hrvatski registar o osobama s invaliditetom je iz navedenih izvora zaprimio 931.810 individualnih izvješća za 532.178 osoba s invaliditetom

Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću osnovan je 2000. godine s ciljem unapređenja zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolešću, utvrđivanja prevalencije i incidencije šećerne bolesti i njenih akutnih i kroničnih komplikacija, praćenja morbiditeta i mortaliteta, te

osnovnih kliničkih pokazatelja na nacionalnoj razini. Prijava je od 2004. godine obavezna za sve liječnike primarne i sekundarne zdravstvene zaštite koji u svojoj skrbi imaju osobe sa šećernom bolešću.

U CroDiab registru sveukupno je registrirano 103.730 bolesnika, a u 2009. godini pristigle su prijave za 41.362 osobe sa šećernom bolešću. Od prijavljenih bolesnika njih 6,11% klasificirano je kao tip 1; 92,91% kao tip 2, a 0,98% kao drugi tip. 52,89% bolesnika liječeno je oralnim hipoglikemicima, 15,46% oralnim hipoglikemicima u kombinaciji s inzulinom, 28,70% samo inzulinom dok je 2,95% bolesnika liječeno samo osnovnim dijetetskim mjerama. Regulacija glikemije bila je dobra ($HbA1c < 6,5\%$) u 37,06%, granično zadovoljavajuća ($6,5\% < HbA1c < 7,5\%$) u 30,98% a loša ($HbA1c > 7,5\%$) u 31,96% bolesnika uz prosječne vrijednosti (aritmetička sredina $\pm$ standardna devijacija) $HbA1c$ $7,10 \pm 1,47$, glikemije natašte $9,13 \pm 3,11$ te postprandijalne glikemije $11,48 \pm 4,07$.

Zdravstvena ekologija

U okviru kontinuiranog **praćenja prehranbenog stanja i kvalitete prehrane pučanstva** u Republici Hrvatskoj, tijekom razdoblja od 2005. do 2009. godine pregledan je uzorak od 1.977 školske djece u dobi od 7 do 14 godina u referentnim osnovnim školama koje se prate na području 10 županija. U cilju praćenja trenda stanja uhranjenosti rezultati ovih ispitivanja uspoređeni su sa rezultatima ispitivanja provedenih na uzorku od 1.972 djece u prethodnom petogodišnjem razdoblju od 2000. do 2005.

Kao pokazatelji stanja uhranjenosti školske djece, a time i kvalitete prehrane upotrebljavaju se antropometrijski indeksi - visina za dob i težina za visinu.

Visina za dob, kao indeks za ocjenu dostignute visine ispitanika, pokazatelj je utjecaja količine i kvalitete prehrane tijekom rasta i razvoja. Prema rezultatima antropometrijskih mjerenja u oba petogodišnja razdoblja može se utvrditi da je 23,2% djece više za svoju dob, a 7,2 do 8,1% djece značajno više u usporedbi s referentnim vrijednostima

Težina za visinu je indeks koji se upotrebljava za ocjenu sadašnjeg stanja prehrane, jer prvenstveno mjeri veličinu mekih tkiva (mišićnog i masnog tkiva), koja su najviše ovisna o promjenama u prehrani. Vrijednosti antropometrijskog indeksa težina za visinu utvrđene za razdoblje 2005-2009. godine ukazuju da 26,4% pregledane školske djece u dobi do 11 godina ima prekomjernu tjelesnu težinu (15,2% ima povećanu tjelesnu težinu, a 11,2 % je pretilo). Obje vrijednosti su veće i od referentnih vrijednosti. Usporedbom ovih podataka s podacima iz prethodnog petogodišnjeg razdoblja 2000-2005. godine uočljiv je trend povećanja postotka djece s prekomjernom težinom sa 18,81% na 26,4%, s tim da je osobito porastao postotak pretile djece. Distribucija indeksa tjelesne mase po centilama za cijelu populaciju djece u dobi od 7-14

godina u odnosu na referentne vrijednosti ima slična obilježja kao i distribucija indeksa težine za visinu, s tim da je utvrđen nešto veći postotak nepravilno uhranjenih dječaka nego djevojčica.

Analiza strukture cjelodnevni obroka učenika (tablica 5) ukazuje na zadovoljavajući prosječni unos energije, bjelančevina, masti i ugljikohidrata, kao i udio tih hranjivih tvari u ukupnoj energetske vrijednosti obroka u oba ispitivana razdoblja. Prosječne vrijednosti za razdoblje 2005-2009. godine pokazuju da je u usporedbi s rezultatima iz prethodnog petogodišnjeg razdoblja povećan prosječni unos vitamina A, C i B2 te kalcija i željeza, dijelom i zbog veće potrošnje povrća i voća te mlijeka i mliječnih proizvoda koje djeca dobivaju u školskim obrocima.

Sustav praćenja **zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe** bazira se na obvezi laboratorija ovlaštenih za ispitivanja zdravstvene ispravnosti istih, da tromjesečno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo dostavljaju izvješća o broju i tipu pregledanih uzoraka i ishodu analiza.

U 2009. godini je u ovlaštenim laboratorijima koji su dostavili izvješće mikrobiološki ispitano ukupno 36.270 uzoraka namirnica, od čega je 2.471 ili 6,81 % (u 2008. godini 5,56%) bilo mikrobiološki neispravno. Među mikrobiološki ispitanim uzorcima namirnica, 33.306 uzoraka je domaćeg podrijetla, od čega je 2.407 ili 7,23% (u 2008. godini 6,03%) bilo mikrobiološki neispravno. Od 2.964 ispitanih uzoraka podrijetlom iz uvoza bilo je neispravno 64 ili 2,16% (u 2008. godini 1,91%).

Najčešći razlog mikrobiološke neispravnosti uzoraka namirnica u smislu higijenske neispravnosti hrane bio je nalaz aerobnih mezofilnih bakterija, enterobakterija, *Escherichia coli*, kvasaca i plijesni koji nije bio sukladan preporučenim mikrobiološkim kriterijima prema Vodiču za mikrobiološke kriterije za hranu (Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, lipanj 2010.). Razlog zdravstvene neispravnosti mikrobiološki pregledanih uzoraka namirnica bio je nalaz bakterije *Salmonella spp.* i bakterije *Listeria monocytogenes* koji nije odgovarao odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN74/08, 156/08, 89/10).

U ovlaštenim laboratorijima koji su dostavili podatke za 2009. godinu na kemijske parametre ispitano je 17.633 uzoraka namirnica domaćeg podrijetla, od čega je 798 ili 4,53% bilo neispravno. Istovremeno je kemijski pregledano 4.402 uzoraka namirnica iz uvoza, od čega je 125 ili 2,84%

odbijeno, što zajedno čini 22.035 ukupno pregledanih uzoraka, od čega je 923 ili 4,19 % bilo neispravno.

Najčešći uzroci zdravstvene neispravnosti namirnica uslijed nezadovoljenja kemijskih parametara bili su neispravno deklariranje sastava, neodgovarajuća senzorska svojstva zbog kemijskih promjena, sadržaj umjetnih sladila i ostalih aditiva (konzervansi, organska bojila i drugi), pesticida, teških metala i mikotoksina iznad, te joda u soli ispod propisima dopuštenih količina. Također, dio uzoraka namirnica nije bio u skladu s odredbama zakonskih propisa koji se odnose na genetski modificirane organizme i proizvode.

U 2009. mikrobiološki je pregledano ukupno 1.603 uzoraka predmeta opće uporabe (1.156 domaćih i 447 iz uvoza), od čega njih 21 ili 1,31% nije odgovaralo (1,47% domaćeg podrijetla i 0,89% uzoraka iz uvoza). Na kemijske parametre zdravstvene ispravnosti pregledano je ukupno 6.682 uzoraka predmeta opće uporabe (3.017 domaćih i 3.665 iz uvoza), od čega je odbijeno 507 ili 7,59% (9,38% domaćih i 6,11% iz uvoza).

Podaci za razdoblje od 1990. do 2009. godine ukazuju da broj ispitanih uzoraka namirnica i predmeta opće uporabe znatno varira od godine do godine. U 2009. godini zabilježeno je smanjenje broja mikrobiološki i kemijski ispitanih uzoraka namirnica, za razliku od predmeta opće uporabe, kod kojih je registriran porast broja uzoraka ispitanih na mikrobiološke i kemijske parametre u odnosu na prošlu godinu.

Opskrbljenost **vodom za piće** iz javnih vodoopskrbnih sustava na razini države iznosi cca 80%. Najmanji postotak opskrbljenosti ima Bjelovarsko-bilogorska županija od cca 34%, a najveći Primorsko-goranska županija s cca 97% opskrbljenosti.

Najčešći uzrok kemijske neispravnosti odnosi se na fizikalne svojstva vode, prisustvo dušikovih soli, željeza ili mangana, te na povećane ukupne količine organske tvari iskazane kao utrošak KMnO₄.

Mikrobiološki vode uglavnom nisu odgovarale zbog povećanog ukupnog broja aerobnih bakterija te zbog prisustva indikatora fekalnog onečišćenja i patogenih bakterija.

Ukupno gledajući, na razini Hrvatske možemo biti zadovoljni ispravnošću vode za piće iz javnih vodovoda, pogotovo ako uzmemo u obzir saznanje o tehnološko-tehničkom stanju naših javnih vodovoda. Broj neispravnih uzoraka kemijski i mikrobiološki na razini Hrvatske u 2009. godine bio je 5,63%, odnosno 6,79%.

Introduction

'Croatian Health Service Yearbook' is based on the data collected from the whole nation's health system. The data gives an insight into the Health Service's organization and human resource structure, operation and utilization of health care facilities, as well as certain health status indicators of the population. To present the health status of Croatia's population, we have selected some indicators using both the WHO methodology, and comparable data on other Central European countries. Since health care of the population and its health do not solely depend on the activity of the Health Service, they can not be considered in isolation from demographic, economic and ecological indicators, as well as population's educational structure.

Therefore, the present report also gives some demographic and social characteristics of the country.

Demographic and social characteristics

Data of the population census taken on 31 March 2001 show Croatia to have 4,437,460 people recorded. Years of decline in the number of births, increase in the mortality of younger age groups during the war and negative migration trends of the last decade have influenced the overall population trends. In 1991 Croatia entered a depopulation stage. According to the Croatian Central Bureau of Statistics (CBS) population estimate for 2009 was 4,429,078. In 2009 Croatia had 44,577 births and 52,414 deaths, that is 7,837 more deaths than births. Natality, mortality, and general fertility rates were 10.1/1,000, 11.8/1,000 and 42.6, respectively. Croatia's natural population increase rate was negative, -1.8.

According to the Croatian Central Bureau of Statistics, life expectancy at birth in Croatia in 2008 was 76.3 years for both sexes, 79.6 years for women, 72.9 for men.

There were 235 infant deaths (5.3/1,000) in Croatia in 2009. The most common causes of overall infant deaths were pathologic conditions linked with pregnancy, or childbirth and congenital malformations.

In total population, the leading causes of death in 2009 were circulatory diseases, due to which 25,976 people died (586.5/100,000). They were followed by neoplasms, responsible for 13,496 deaths (304,71/100,000). These two disease groups accounted for three quarters of overall causes of mortality. The remaining deaths were caused by injuries and poisonings (67,4/100,000), diseases of the digestive system (54.9/100,000), diseases of the respiratory system (51.1/100,000) and other less common causes.

In 2009, Croatia recorded 2,986 violent deaths. Among accidents with a rate of 47.9/100,000, the leading were deaths due to falls with a rate of 21.2/100,000. Suicides had a rate of 17.8/100,000, murders 1.3/100,000. Violent deaths were significantly less frequent in women (4%, 47.9/100,000) than men (7%, 88.4/100,000).

The principles and organization of health care

The basic aim of health policy is not only extension of life expectancy, but also the endeavor to improve the quality of life. In addition to Health Service promotion and development, this

includes the promotion of healthier life styles, reduction or elimination of preventable health risks, and improvement of the quality of life of chronic and disabled patients.

Facilities involved in health activities are either state- or county-owned, or private. Teaching hospitals, clinical hospital centers and state Institutes of Public Health are state-owned. Health centers, polyclinics, general and special hospitals, pharmacies, institutions for emergency medical aid, home care institutions, and county institutes of public health are county-owned.

During 2002 health centers began the process of merging due to which their number was reduced from 120 in 2001 down to 49 in 2009. Out of 77 hospital institutions and sanitariums, seven special hospitals and four sanitariums were privately owned.

By the end of 2009, there were 6,379 private practice units (doctors' offices, laboratories, private pharmacies, private physical therapy practices and home care services) registered. Out of these, 2,723 were private doctors' offices, 2,022 of which were rentals. There were 2,448 private dentists' offices; out of these 1,072 were rentals.

SUMMARY

By the end of 2009 Croatia's health care had a permanent work force of 70,592. Out of these, 52,956 were health professionals and associates, 5,081 administrative and 12,555 technical staff. Structure wise, the most permanently employed workers were of high school education (37.9%). Administrative-technical staff had a 25.0% share, physicians 16.8% share in the work force.

As there were also additional 9,238 health professionals and associates temporarily employed, 62,194 health professionals and associates were employed in total on 31 December 2009 in health care in Croatia.

In 2009, by place of primary job, 8,624 out of the 11,847 permanently employed physicians worked in state health care institutions, 496 in private health care institutions, and 2,727 in private doctors' practices, out of which 2,022 in rentals. Permanently employed medical doctors had a share of 59.4% women, and 67.5% specialists.

In addition to permanently employed physicians, by the end of 2009, there were 924 additional part-time physicians.

By type of employing health institution, 57% of physicians worked in hospitals, 9.6% in health centers, 17.1% in rented doctors' offices, 6.0% in private doctors' practices, and 4.5% in state health institutes. Other physicians worked in private polyclinics as independent institutions and health companies (4.2%) and emergency medical care stations (1.5%).

Out of 3,232 dentists, 555 worked in state health institutions, 109 in private health institutions, and 2,568 in private dentists' practices. Out of the latter, 1,063 worked in rentals. 64.5% of all dentists were women. 504 (15.6%) were specialists.

In addition to permanently employed, there were 222 additional part-time dentists.

By the end of 2009 there were 2,673 permanently employed pharmacists, 1,050 of who worked in state institutions, 975 in private institutions, 648 in private pharmacies (out of which 365 in rentals).

There were 33,960 health professionals with completed high school or college employed in the health sector. Of these, 71% were nurses (24,201) including 1,567 midwives, which meant there were 2.0 nurses per 1 permanently employed physician.

Properly speaking, Croatian **Primary Health Care Service** consists of Pediatric Service and General/Family Medicine Service. In the year 2009 Primary Health Care was conducted in 2,571 teams seated on 2,582 locations (2,559 full-timers and 23 part-timers). Out of all these, 1,494 were medical specialists (1,037 specialists in general/family medicine, 256 specialists in pediatrics, 100 specialists in occupational health, 83 school medicine specialists, and 18 specialists in other disciplines). As for the other health professionals, there were 49 with college degree and 2,522 with high school education. Compared to 2008, the number of teams and the number of medical specialists was higher in 2009. The number of different medical specialists in primary health care increased by 3% in total (7% thereof refers to family medicine specialists, pediatricians 1%, but occupational health, school medicine and other specialists decreased by 11%, 6% and 22% respectively. The number of health professionals with college background was 6% lower. The number of personnel with high school education was 0.3% lower.

In 2009, Primary Health Care Service teams had 4,471,858 insurees in care. Out of these, 3,496,995 used health care services (around 78% of total insurees count). Both the number of insurees and users were higher than in 2008. In family/general medicine 77.5% of insurees used health care services in 2009, as did 85.3% in pediatric care (4.6% less than in the previous year).

In 2009, there were 28,771,538 visits to doctors' offices (2% more than in 2008). Visits to other health professionals in 2009 numbered 11,650,523 or 2.6% less than in 2008. The number of examinations at home in 2009 was 324,344 (12% more than in 2008).

In 2009, diseases and conditions diagnosed by **General/Family Medicine** units numbered 10,241,520 (11% more than in 2008).

Diseases of the respiratory system ranked first with 1,860,393 or 18% of total morbidity count. Cardiovascular diseases still ranked second (1,200,188 or 12%). Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue ranked third (1,099,829 or 11%). Diseases of the urinary and reproductive organs ranked fourth (641,910 or 6.3%). Other factors influencing health status and contact with health service ranked fifth (594,601 or 5.8%), followed by mental and behavioral disorders, skin and subcutaneous diseases, symptoms, signs and abnormal, clinical and laboratory findings, endocrine, nutritional and metabolic diseases, and diseases of the digestive system.

In 2009 the **Infant and Young Child Care Service** recorded 427,480 visits seeking preventive care. Out of these,

197,750 were preventive visits by infants and 229,730 by preschool children. Of overall preventive visits by infants, 184,969 related to systematic medical examinations and pre-vaccination (4.2 per infant) and 12,781 to counseling. Of 229,730 preventive visits by preschool children, 213,515 related to preventive examinations and 16,215 to counseling.

According to the morbidity report in 2009, 999,941 diseases and conditions were registered in preschool children and 298,022 in school children. The most frequent diseases in preschool children were diseases of the respiratory system (46%), infectious and parasitic diseases (9.6%) and diseases of the ear (6.2%). The order of the leading causes of morbidity in school age was: respiratory diseases, 50.0%; infectious and parasitic diseases, 9.8%; symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings 6.4%.

General medical examinations of infants found undernutrition in 1.7% and overnutrition in 3.0% of the examined cases. For infants aged 0-2 months, the records show that 64.5% were exclusively breast-fed (56.7% in 2008), 16.3% breast-fed with formula (artificial diet) intake (15.8% in 2008), whereas 13.4% were on the formula (12.3% in 2008). Feeding method was unknown in 5.8% of the cases. After the first three months, the share of infants fed exclusively with mother's milk fell to 44.7% in the group of infants under 6 months, and 16.6% at the age of 6-11 months. The use of formula in combination with solid food increased accordingly. In 80.4% of infants, general medical examinations noted the administration of rickets prophylaxis, in 10.3% anemia prophylaxis. The signs of rickets were evident in 0.6% of infants. Most frequently registered among the developmental disorders diagnosed at general medical examinations of infants was retarded psychomotoric development in 2.8% of the examined. Other disorders were recorded in under 1% of the cases. General medical examinations of preschool children showed undernutrition in 1.5%, and overnutrition in 2.6% of the examined. Caries (9.3%), dyslalia (3.3%), phymosis (2.1%), musculoskeletal deformities of limbs (1.8%) and strabism (1.7%) were the most frequent pathological conditions diagnosed.

School doctors have been running **preventive and specific medical care of school children and youths** as part of public health institutes' activity. In the school year 2009/10, this service had a work force of 180 physicians, out of them 136 were school medicine specialists, 23 school medicine residents and 21 general practitioners.

According to systematic check-ups programme, in school year 2009/10 there were 42,142 pre-enrollment medical examinations, 42,193 in the fifth grade (90% coverage, in the year before 88%). In the eighth grade of primary school 44,455 students were subjects to check-up and vocational counseling (94% coverage). Systematic medical examination in the first grade of secondary school covered 32,762 children or 63% of the generation.

All children were covered by screening for vision and color vision disorders in the third grade of primary school and 52,016 children in the sixth grade by screening for developmental and structural deformities of the musculoskeletal system.

In the school year 2009/10, there were 393,697 vaccinations executed in primary and 41,597 in secondary schools (414,287 in primary and 45,505 in secondary schools in the previous year).

Special parts of preventive school health care are health education and health counseling. Counseling centers for children and adolescents are the places where children, parents and teachers can seek for help in dealing with most common health and growth problems. Number of visits to these centers was growing consistently. The number of visits to primary school counseling centers was 121,140 in the school year 2009/10 (59,647 in the year 1998) and 40,258 in secondary schools (18,196 in the year 1998).

In the school year 2009/10 255,681 primary school pupils and 79,358 secondary school students received health education in some form. In addition, 68,544 parents and teachers in primary schools and 5,212 in high schools took part in health-related lectures, forums or workshops.

Occupational Health Service had 166 full-time and 16 part-time teams employed in 2009, with 178 occupational health specialists, 10 other specialists, and 17 general medicine practitioners. In 2009 in Croatia there were 1,530,233 active insurees. Every team, consequently, had, on average, 8,794 workers in their care.

In Croatia in 2009 there were 357,827 examinations done, out of which 71.0% were preventive examinations of working people. Preventive examinations rate was highest in the last 4 years (174.0/1,000). Periodic examination rate increased from 86.0/1,000 in 2008 to 88.9/1,000 in 2009.

In the period from 1990 to 2009 2,815 occupational diseases were reported. In 2009, 113 notifications of occupational diseases were submitted. Total rate per 100,000 active insurees in 2009 was 7.38 (2008: 7.43/100,000). By branch of activity, the highest rate of occupational diseases was recorded in agriculture, forestry and fishing (34.59/100,000), followed by manufacturing (16.23/100,000), water supply, disposal of waste water, waste management and environmental remediation (15.77/100,000). The most common diagnoses reported in 2009 were asbestos dust-related lung disease (23.9%), overstraining syndrome due to cumulative trauma (18.6%), diseases due to the deleterious effects of vibration transmitted to the hand (17.7%).

Croatian National Institute of Public Health (CNIPH) recorded a total of 19,566 notifications of **accidents at work**, which was 22.6% less than in 2008. The highest share of all work accidents (76.2%), similarly as in the previous years, happened at the workplace and 23.8% in commuting. Croatia's overall rate of work accidents in 2009 totaled 1,278.63 per 100,000 actively insured (2008 1,663.04 /100,000), whereas the rate of injuries at the workplace was 974.82/100,000 (2008: 1,314.06/100,000). By branch of activity, the highest specific rates of injuries at the workplace in 2009 were in water supply, disposal of waste water, waste management and environmental remediation (2,339.77/100,000), manufacturing industry (1,731.61/100,000), and construction (1,543.65/100,000).

In 2009, 38 persons died due to work accidents (2008: 80). There were 32 persons (84.2%) fatally injured at the workplace and 8 (15.8%) in commuting. According to the fatal outcome of injuries incurred at the workplace, the average rate was 2.46/100,000 per 100,000 active insurees, significantly less than in 2008 and 2007 (3.81/100,000). The highest mortality (due to work accident) was registered in construction; transport and storage; and agriculture, forestry and fishing.

In 2009, in **Women's Health Care** there were 1,447,766 women in the primary health care of gynecologists. Out of the total women who selected their gynecologists in primary health care, 766,223 or 52.9% used health services.

Full-time worked 227 teams and 21 teams worked part-time under contract with the Croatian Institute for Health Insurance (HZZO) in 2009. Compared to 2008, the number of full-time contracted teams and part-time teams increased by 5 and 3. The numbers of non-contracted full-time and part-time teams in private practices decreased by 5.

In Women's Health Care specially important are the care and monitoring of pregnant women and women who gave birth. Every pregnant woman was examined 7 times on average. The numbers varied from county to county (from 6 to 12 examinations). Certain number of women, especially those with high risk pregnancy or/and complications, received care in specialist outpatient and hospital services. Compared with the previous years, there was an increasing number of pathologic pregnancies. In 2009 there were 56.4% such cases (2008:52.6%).

In 2009, 77,903 visits for family planning and/or prescribing contraceptives were recorded (2008: 97,701). The most common contraceptives prescribed were oral contraceptives (70.7%) and intrauterine devices (12.8%).

In 2009 in Women's Primary Care 432,394 preventive examinations were reported (rate of 416.4 per 1,000 fertile women), less than in 2008. (437.5 /1,000). There was also a decrease in the number of preventive breast examinations (2009:108.2/1,000; 2008: 121.1/1,000 fertile women) and Pap smears (2009:414.0/1,000; 2008:423.8 per 1,000 fertile women). The number of pathologic test results was higher in preventive breast examinations (2009:6.0%; 2008:5.8%), and lower in Pap smears (9.2%) compared to 2008 (9.4%).

The most common groups of diseases and conditions causing women to use primary health care in 2009 were the following: diseases of the genitourinary system (48.9%), factors influencing the health status and contact with health services (26.0%), infectious and parasitic diseases (9.8%), pregnancy, childbirth and the puerperium (7.0%) and neoplasms (5.4%). Compared with the previous years, there was an increasing number of examinations due to pregnancy, childbirth and the puerperium and neoplasms. In 2009 there was a decreasing number of visits due to infectious and parasitic diseases.

In 2009, Croatia's **Emergency Medical Service (EMS)** had 456 permanently employed physicians (decrease by 3.6% comparing to 2008). The EMS offices reported 1,082,387 interventions in 2009 (1.5% less than in 2008). They had 186,461 house calls (5.3% less than in the year before) and

74,414 field interventions (2.3% less than in the former year). They carried out 523,065 medical transportations (2.7% more than in 2008).

In 2009, **Dental Care** was conducted in the 1,785 teams with 1,657 dental medicine specialists, 62 preventive and pediatric dentistry specialists and 66 other specialists. In their care there were 3,835,445 insurees (0.6% more than in 2008), 1,498,065 of whom actually used dental care (8.7% less than in 2008). In addition, 650 teams without a contract with Croatian Institute for Health Insurance provided the above mentioned services as well: 579 dental medicine specialists, 23 specialists of preventive and pediatric dentistry and 48 other dentistry specialists.

During 2009, 4,299,726 visits to contractual (1.7% less than in 2008) and 629,052 to non-contractual (6.2% less than in 2008) offices were recorded. Further, irrespectively to the contracting status, 535,957 systematic examinations were done (20.0% less than in 2008), 2,011,436 teeth were filled (8.3% less than in 2008), 586,588 extracted (10.0% less than in 2008), 237,928 dental prostheses were made (7.1% less than in 2008) and 635,381 soft tissue treatments were carried out (3.3% less than in 2008).

In **Visiting Nurse Service** in 2009 there were 781 nurses with college education (0.8% more than in 2008) and 136 nurses with high school education (18.3% more than in 2008). One nurse had an average of 4,877 insurees in care, and in total, 1,318,260 visits were recorded in 2009 (2.9% more than in 2008).

In **Home Care Service** in 2009 there were 128 nurses with college education and 831 nurses with high school education. One nurse had in average 4,663 insurees in care, as well as 1,770 visits per year averagely (7.6% more than in 2008).

During 2009, there were 7,861,912 **specialist examinations in outpatient services** in Croatia, 0.1% more than in 2008. Compared with 2000 when there was one specialist examination per every 2.7 general medical examinations, in 2005 the ratio worsened to one specialist examination per 2.3 examinations, and in 2009 these trends continued, as the ratio fell to one specialist examination per 1.9 examinations in the general/family medical service.

CNIPH, according to legal regulations, collected data on **microbiological tests performed** on human samples from county Institutes of Public Health and other health institutions (hospitals) in Croatia for 2009.

Croatian Committee for antibiotic resistance surveillance of the Croatian Medical Sciences Academy, cooperating with the Referral Center for Monitoring Bacterial Resistance to Antibiotics at the Clinic for Infectious Diseases, regularly monitors bacterial resistance to antibiotics in Croatia. In 2009, 37 laboratories collaborated in this monitoring conducted in the time period from 1 October until 31 December, except for group-A streptococci (BHS-A), anaerobial bacteria and shigellae that are monitored continuously, given the low number of isolates.

Communicable diseases and immunization

Due to the importance that they have in every country, even in the most developed ones, communicable diseases are one of the health priorities. The same situation is in Croatia, where monitoring, studying, prevention and control of infectious diseases are regulated with various rules and acts including: the Health Care Act, Act on the Protection of the Population from Infectious Diseases, Ordinance on the Reporting of Communicable Diseases, Mandatory Immunization, Seroprophylaxis and Chemoprophylaxis Ordinance.

Prioritization of infectious diseases and their surveillance was also emphasized in the newest EU legal acts, and even more accentuated by the latest increased global threat of malicious use of infectious agents including anthrax, smallpox etc., combined with the appearance of new, or newly emerging diseases like new pandemic flu H1N12009pdm, or new arboviral fevers transmitted by newly settled mosquitoes (*Aedes albopictus*) owing to international traffic combined with global warming, like chikungunya, dengue etc.

In accordance to the above mentioned acts and ordinances, the Service for Epidemiology of Communicable Diseases of the CNIPH (which is the referral center for epidemiology of the Ministry of Health as well, playing a role of the center for diseases control and prevention (CDC)), acts as the central information system for the reporting and monitoring of infectious diseases and surveillance of the execution of the most important preventive and antiepidemic measures conducted by various health care system actors, from family doctors to clinical hospitals, including specially skilled and equipped Epidemiology (Hygiene-Epidemiology) Services within Institutes of Public Health.

This publication contains the most important data and indicators of the last year's communicable diseases situation in Croatia. These point to a favorable situation.

Among others, there can be marked a very low presence of typhoid fever with only one case registered in 2009, a very low prevalence of bacillary dysentery (13 cases), and hepatitis A (20 cases), all as a result of basic hygiene and sanitary conditions improvement. There was a relatively high level of salmonellosis morbidity but lowest in more than ten previous years (3164). Thanks to systematic vaccination, vaccine-preventable diseases also showed a very satisfactory condition: diphtheria – 0 cases, tetanus – 9, pertussis – 102, measles – 2, rubella – 0 (zero !), mumps – 57 and polio – 0 cases (same state since 1989, eradication declared in 2002). Tuberculosis incidence decreased further in 2009 being lowest ever (857 cases or 19.3 o/oooo).

Venereal diseases: syphilis (36) gonorrhoea (18) and AIDS (14) exhibited a favorable, low, sporadic incidence. Owing to systematic application of all preventive measures, ranging from surveillance of human blood preparations to health education since 1983, AIDS has been maintaining a low level for 24 years (since the first appearance in 1986), one of the lowest in Europe. Distribution of all AIDS patients together (cumulative) by risk categories, showed the largest proportion of homo/bisexual (males) and a relatively small proportion of

intravenous drug users. In the second largest group (promiscuous heterosexuals) epidemiological history indicated that over 90% of these patients were exposed to infection outside Croatia, generally during a long-term stay in some of the high HIV prevalence countries. Like in the previous years, 2009 saw no new cases of hemophiliacs, thanks to systematic safety control of blood preparations in Croatia. The share of AIDS cases in the category "unknown" remained rather low (3.6%) meaning that infection transmission still remained within the known high-risk groups, without "penetrating" into the general population. This state can be maintained only if all scheduled preventive measures are carried out, as well as additional measures if necessary according to constant epidemiologic analysis of this infection's movement.

The national program of mass immunization is one of the most important and most successful preventive projects in the country. Its fulfillment and implementation is obligatory not only for citizens (vaccinees) but also for doctors vaccinators, as well as for those responsible for funding and organization. The Program is annually improved and expanded on the basis of best practice experience. In 1999 hepatitis B vaccine for children aged 12 years was added, in 2002 Haemophilus influenzae type b vaccine for infants and tetanus vaccine for 60-year-olds were introduced. In 2007 hepatitis B vaccine for infants was included.

The analysis of the vaccination coverage in 2009 showed that it was very good. For all types of vaccinations, a legal minimum coverage was fulfilled. However in case of tetanus (re)vaccination of 60-year-olds, unsatisfying 64,3% coverage was achieved in 2009. Therefore, efforts are made to increase this coverage. Vaccination coverage is monitored not only at national but on county and sub-county levels, so gaps of low-vaccination areas can be discovered and corrected. Such gaps could be a dangerous prerequisite to potential outbreaks of currently suppressed diseases.

It may be concluded that the communicable diseases situation in Croatia has been fully equated with that of developed countries of Europe and the world, this applying now also to tuberculosis, showing decreasing trend but still asking for a full implementation of all measures. The favorable situation reached is, however, still unstable due to various existing risk factors, thus depending on further systematic work.

In 2009 **bacteriological TB diagnostic** was performed in 14 laboratories, organized on three levels. Tested for tuberculosis were 55,175 clinical samples and 5.5% demonstrated mycobacteria. Among 3,197 isolated strains *M. tuberculosis* remained dominant, with 2,763 (86.4%) isolates. In total, 434 (13.6%) more isolates of nontuberculous mycobacteria (NTMs) were detected than in the previous years. In 2009 no *M. caprae* or *M. bovis* isolates were detected in clinical samples. In total, the number of patients with drug-resistant TB decreased. Croatia, still remains categorized among countries with a low drug-resistant TB trend. Of 2,763 isolated *M. tuberculosis* strains, 2,612 (94.5%) were sensitive, while only 153 (5.5%) resistant to first-line antitubercotics. In

68 (44.5%) strains monoresistance to first-line antitubercotics was detected. As in previous years, the most common type of resistance registered was resistance to isoniazid (H), with 20.3% isolates, followed by resistance to streptomycin (S), with 24.2% of strains. No resistance to rifampicin (R) or ethambutol (E) was registered. An increase in the number of patients with mycobacteriosis was noted. The most common causative agents were *M. xenopi*, *M. intracellulare*, *M. avium* and *M. kansasii*, in that order, while *M. lentiflavum* was isolated for the first time as a causative agent in Croatia in 2009.

Inpatient care

In 2009 there were 77 hospital institutions and treatment centers in Croatia: 4 clinical hospital centers, 10 clinical hospitals, 23 general hospitals, 26 special hospitals with expressed beds and 7 without, 1 treatment center with expressed beds and 6 without. Furtheron, in small towns there were 10 general wards and 5 out-of-hospital maternity wards.

In 2009, Croatian hospitals treated 743,052 people (768,400 in 2008). The care included hospital stays for childbirth, abortion, and hospital rehabilitation.

According to individual reports on treated patients (excluding childbirth, abortions and rehabilitation), the number of patients treated in Croatian hospitals in 2009 continued a long-term trend of increase (530,001 hospitalizations in 1990, 611,368 in 2009).

From 7.4 in 1990, the number of beds (expressed per 1,000 population) in all hospital-type institutions dropped to 5.40 in 2009. By bed structure per 1,000 inhabitants in 2009, there were 3.60 acute beds (1.70 in general hospitals and 1.90 in teaching hospitals). For chronic patients, 1.80 beds per 1,000 inhabitants were available.

In Croatian hospitals, in 2009 there were 7,210,881 days of hospital treatment. In other words, the average length of treatment per stay was 9.70 days (against the 1990 average length of treatment of 15.37 days). Average length of treatment in general hospitals has been reduced from 12.3 days in 1990 to 6.69 days in 2009. The average length of stay in teaching hospital centers, teaching hospitals and clinics was reduced from 12.05 to 7.97 days and in special hospitals from 34.83 to 28.29 days.

In 2009, general hospitals, hospital-type institutions and out-of-hospital maternity wards had a turnover interval (average number of days of bed nonuse between two patients) of 2.00. In teaching hospital centers, teaching hospitals and clinics the interval was 1.03 days, in special hospitals 6.58 days.

The leading disease groups in inpatient care were neoplasms, diseases of the circulatory system, digestive system, diseases of the genitourinary system and injury, poisoning and certain other consequences of external causes.

Croatian hospitals generally admit more women than men (1.03:1 ratio).

In female admissions in 2009, the most common diseases were neoplasms, circulatory system diseases, genitourinary system diseases, digestive system diseases and diseases of the respiratory system.

In men treated in Croatian hospitals, the most common causes of admission were: circulatory system diseases, neoplasms, digestive system diseases, mental and behavioral disorders and injury, poisoning and certain other consequences of external causes.

There were 397,270 patients treated under the age of 64, with the following most common reasons for admission: neoplasms, mental and behavioral disorders, genitourinary system diseases, injury, poisoning and certain other consequences of external causes and digestive system diseases.

The number of patients aged 65 years and older treated in Croatian hospitals (excluding hospital rehabilitation) in 2009 was 213,187 (34.9% of all treated patients). The most common causes of hospitalization were: cardiovascular diseases, neoplasms, gastrointestinal system diseases, eye diseases and injury, poisoning and certain other consequences of external causes.

Hospital day care and hospital hemodialysis

According to individual reports on patients treated in the day case units and outpatient hemodialysis units of hospitals in 2009, there were 261,666 admissions recorded.

The leading disease groups in day case and outpatient hemodialysis hospital care were diseases of genitourinary system, neoplasms, diseases of the respiratory system, symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings and infectious and parasitic diseases.

Births and abortions

In 2009, based on the individual **childbirth** reports, Croatian maternity wards registered 44,068 deliveries with 44,706 total births. Out of these, 44,515 were liveborn, 191 stillborn. Out of the liveborn, 163 newborns died (151 in the first 7 days of life).

Reflecting maternity wards, these figures differ from those of the CBS. The latter, according to the UN and EUROSTAT methodology, records children born by mothers residing in Croatia and not having been absent from the country for more than a year, as well as children born by mothers with no permanent residence in Croatia, but present in Croatia for a year or more. According to this source, in 2009 there were 44,577 live births in Croatia.

By age of mother, child deliveries were most common at the age 25-29 (99.6 deliveries per 1,000 females of the same age), followed by the age 30-34 (83.1 deliveries per 1,000 females of this age), and at the age 20-24 (59/1,000).

Most childbirths recorded were first births (47.9%), second births accounted for 33.7%, third for 12.5%, and fourth or higher 5.8%. Approx. 82% women had no previous abortions, 13.3% had one earlier abortion, and 4 % women had more than one.

Of 44,068 deliveries, 43,450 were single-child births (98.6%). In 599 births twins were delivered (1.4%). There were 18 (0.04%) births of triplets and 1 delivery with quadruplets. During pregnancy, labor or puerperium died six women. Total maternal mortality rate (including direct and indirect obstetric causes) was 13.46/100,000 liveborn.

Each pregnancy that does not end in childbirth is considered an **abortion** and, as required by law, a notification on a duly completed form is to be sent to the CNIPH.

Counted as pregnancies terminated by abortion are extra uterine pregnancies, hydatidic mole, other abnormal products of conception, spontaneous and medically induced abortions.

During 2009, notifications came in 10,417 abortions, which constitutes a slight decrease compared to the previous years. Among them, 4,450 (42,7%) were medically induced abortions.

The count of spontaneous abortions was 1,442 (13.8%). Other abortions (O00 extra uterine pregnancy, O01 hydatid mole, O02 other abnormal conception products, O05 other abortions, O06 unspecified abortions) counted 4,525 (43,4,7%). Within the structure, these abortions registered a gradual increase.

Most of the women having had an medically induced abortion were 30-39 years old. Among the women who demanded an abortion, most had already had two children (1,393 or 31.3%), and were in the 30-39 age group. This confirms the fact that abortion is continually used as a contraceptive.

Chronic Diseases Registries

Croatian National Cancer Registry was established in 1959 in the aim of collecting, managing and analyzing cancer incidence data. Since 1994, the Croatian National Cancer Registry has been a full member of the International Association of Cancer Registries (IACR) with the head office in Lyon, France, and is also a member of the European Network of Cancer Registries (ENCR).

In 2008, 20,357 new cancer cases (11,015 males and 9,342 females) were diagnosed (invasive cancers excluding skin cancer). The incidence rate was 458.8/100,000; 515.7/100,000 for men, and 405.9/100,000 for women.

Age-standardised incidence rates were highest in Brodsko-posavska for men and in Dubrovačko-neretvanska County for women.

Ten most common cancer sites in males, making up 74% of total incidence, were the trachea, bronchi and lungs (18%), prostate (15%), colon (9%), rectum and sigmoid (7%), urinary bladder (6%), stomach (6%), kidney (4%), pancreas (3%), liver (3%) and larynx (3%).

In females, the 10 most common cancer sites were the breast (26%), colon (8%), rectum and sigmoid (6%), uterine body (6%), trachea, bronchi and lungs (6%), ovary, fallopian tube and adnexa (5%), thyroid gland (4%), stomach (4%), uterine cervix (4%), and pancreas (3%). These ten sites accounted for 72% of total cancer incidence in females. Presented jointly, colorectal cancer in both sexes ranked second among the most common cancer sites with proportions of 16% male and 14% female cancer incidence.

Back in 1961, **Croatian National Psychoses Registry** was established in the CNIPH. On the scale of causes of hospitalization in Croatia in 2009, with a proportion of 7.4%, the mental disease and disorder group ranked seventh. However, by number of hospital treatment days used, it was the first, with a 23.1% share in total hospital treatment days. In

practical terms, it means that nearly every fourth day of hospital treatment in Croatia was used to treat mental diseases and disorders.

With 31.1%, schizophrenia ranked first in the mental disease and disorder group, according to total hospital treatment days.

In 1962 the highest number of the first time hospital-treated schizophrenic patients was registered. Although a portion of these had been hospitalized earlier, they had not been registered until the establishment of the Registry. In the subsequent period the age-standardized rate of hospital incidence of schizophrenia did not exhibit any major change, accounting on average for 0.26/1,000 inhabitants over 15. Evident was an increase in admitted and discharged schizophrenic patients, as well as in the number of admissions and discharges. The ratio of admissions to admitted patients, and discharges to discharged patients grew accordingly. Hospitalizations were more frequent, but mainly shorter, with shorter total time spent in the hospital. Also the decline in the number of yearlong treated patients was observed.

This situation was the result of an improved treatment and psychiatric care of schizophrenics by using higher-intensity therapeutic programs, rehabilitation programs, outpatient monitoring and treatment, which at the same time constitutes an improvement in the patient's quality of life.

The number of **committed suicides** has been oscillating over the years, as did rates per 100,000 population, with a declining trend started in 2000. In last decade the lowest number of suicides was registered in 1995 (930 suicides, rate of 19.4/100,000, according to the 1991 census), and in the period 2000-2009 (926 suicides, rate of 20.9 in 2000; 790 suicides, rate of 17.8 in 2009 according to the 2001 census). The ratio between the sexes ranged between 2.2 and 3.6:1 for men.

CNIPH has collected all information in the health system on individuals treated for psychoactive drug use since 1978 in the form of the **Registry of Treated Psychoactive Drug Addicts**. In 2009, Croatian health institutions registered 7,733 persons treated for psychoactive drug dependency. Of these, nearly every tenth person (507 or 6.6%) was under 20. Most of the treated (2,024 persons, 26.2%) belonged to the 30-34 age group. With 80.8% (6,251 persons treated), opiate addiction was the predominant addiction. This high proportion of drug addicts treated for opiates was partly due to methadone maintenance and buprenorphin as a method of treatment. During 2009, marijuana (cannabis) was the leading drug in 10.3% of the cases. The mean age of first consumption of cannabinoids was 16.4 years. The rates of treated persons per 100,000 inhabitants aged 15-64 by county demonstrated that the drug abuse problem was still most prominent in Istria County, followed by Zadar County, the City of Zagreb, Dubrovačko-neretvanska, Sibensko-kninska County, Splitsko-dalmatinska County and Primorsko-goranska County. The rate for the whole of Croatia was 258.9.

The system of outpatient treatment of drug addicts in Croatia is organized through services for addiction prevention and outpatient treatment based at county public health

institutes. Consequently, a high quality network has been achieved to cover well the entire territory of Croatia, providing psychoactive drug addicts, consumers and experimenters with high quality services. In the previous year all Croatian services for addiction prevention and outpatient treatment had a total of 74,060 visits (78,941 in 2008), which averaged 6,171 visits per service (6,578 in 2008). Most visits were registered in the City of Zagreb with 1,517 visits, Splitsko-dalmatinska County with 755 visits, Istria County numbering 626 visits, Zadar County with 528 visits and Primorje-Gorski Kotar with 497 visits. On a monthly basis, a total of 5,950 persons required help from one of the services. Most of these 5,950 visits took place – an average of 496 persons monthly. The City of Zagreb is leading with 1,327 persons and Split-Dalmatia County (1,025), Istria County (634), Primorsko-goranska County (602) and Zadar County with 569 persons.

Croatian Disabilities Registry was established in 2002. Access to reliable data about disability is a postulate for the planning of adequate health measures and programs for disabled persons. Having recognized the problem, Croatia passed the National Disabilities Registry Act (OG 64/01), that regulates the manner of collection, analysis and confidentiality of the data. The Registry is managed by the CNIPH.

For the purposes of the Registry the data are collected from:

- Health care system
- Social welfare system
- Educational system
- Ministry of Family, Veterans' Affairs and Intergenerational Solidarity
- Croatian Pension Insurance Institute
- Ministry of Health and Social Welfare

By 30 September 2010, the Disabilities Registry collected 931,810 individual reports for 532,178 disabled persons.

Croatian National Diabetes Registry was established in 2000 with the aim of improving health care of persons with diabetes mellitus, assessing the prevalence and incidence of diabetes mellitus and its acute and chronic complications, monitoring morbidity, mortality and other clinical care quality indicators on a national level. Since 2004, registration has been mandatory for all general practitioners and hospital physicians treating persons with diabetes mellitus. The overall number of patients registered in the CroDiab registry is 103,730, while in 2009 registrations were collected for 41,362 patients. There were 6.11% of patients with type 1 diabetes, 92.91% with type 2 and 0.98% of those with other specific types of diabetes mellitus. Fifty-three percent of patients were treated with oral antidiabetic agents, 15% with oral antidiabetics and insulin, 29% with insulin alone, while 3% of patients were treated only with diet and physical activity. Glycemic regulation was good (HbA1c<6.5%) in 37.06% of cases, intermediate (6.5 %< HbA1c<7.5%) in 30.98% and poor (HbA1c>7.5%) in 31.96% of patients with average value (mean±standard deviation) of HbA1c being 7.10±1.47, fasting glucose 9.13±3.11, and postprandial glucose 11.48±4.07.

Environmental Health Service

As a part of **monitoring of the Croatian population's nutritional status and quality of diet** in the period 2005-2009, examinations of school children between 7 and 14 years of age were conducted on the sample of 1977 school children. These results were then compared to the results of monitoring in previous period 2000-2005 on the sample 1072 school children in order to monitor the trends in their nutritional status.

As indicators of nutritional status and quality of diet, anthropometric indexes were used: height for age and weight for height.

Height for age is an indicator of the influence that food quality and quantity have on growth and development. The results for both five year periods indicate that 23,2% of the examined school children were higher and 7,2-8,1% significantly higher for their age in comparison with the reference population.

The weight for height index is used for the assessment of the current nutritional status as it primarily measures the size of soft tissue (muscles and fat), which is most affected by changes in food habits. The results from the period 2005-2009 indicate that 26,4% of the examined school children, up to the age of 11, had increased body weight (15,2% were overweight and 11,2% were obese). Both values are also higher than referral values. Comparing those results to the data from previous five year period it could be noticed rising trend in prevalence of increased body weight from 18,8% to 26,4%, and especially in obesity prevalence.

The data about the quality of diet of fifth-to-seventh-graders in monitored primary schools, showed the satisfactory intake of energy, proteins, fats and carbohydrates, as well as the share of these nutrients in the overall energy content for both surveyed periods. Average data for the period 2005-2009 compared to the data from the previous five year period show an increased intake of vitamin A, C and vitamin B2, calcium and iron. It could be explained by improving children's diet due to increased consumption of fruit, vegetables, milk and milk products in school meals.

The **health safety monitoring system for foods and objects of common use** is based on the obligation of laboratories authorized for examining their health safety to submit quarterly reports to the CNIPH. These have to specify the number and type of samples covered and final analytical results.

Among food samples examined microbiologically in the authorized laboratories which submitted their reports for 2009, 33,306 samples were of domestic origin. Among them 2,407 or 7.23% (6.03% in 2008) were found microbiologically unsafe. Out of the 2,964 analyzed imported samples, 64 or 2.16% (1.91% in 2008) were unsafe. Out of the institutes' total microbiologically examined samples in 2009 (36,270), there were 2,471 (6.81%) unsafe samples (5.56% in 2008).

The most common cause of microbiological non-compliance in terms of hygienic unsafety was finding of increased total counts of aerobic mesophilic bacteria, enterobacteria, *Escherichia coli*, yeasts and molds higher than their respective

values recommended by Guide on microbiological criteria for food (Ministry of Agriculture, Fisheries and Rural Development, 2010). Detection of *Salmonella spp.* and *Listeria monocytogenes* in analyzed food samples was the cause of microbiological food unsafety according to the provisions of Regulation on microbiological criteria for food (OG 74/08, 156/08, 89/10).

All authorized laboratories that submitted their reports in 2009 had jointly chemically examined 17,633 food samples of domestic origin, whereof 798 (4.53%) were unsafe. At the same time, 4,402 imported samples were examined, out of which 125 (2.84%) were rejected. This adds up to 22,035 examined samples, whereof 923 (4.19%) were unsafe.

As to chemical parameters, the most common causes of unsafety were incorrect labeling, inappropriate sensory properties due to chemical changes, levels of artificial sweeteners and other additives (preservatives, organic colourings and others), pesticides, heavy metals and mycotoxins above allowed limits, and iodine in salt below allowed limits. Furthermore, a proportion of analyzed food samples was not in compliance with the legal provisions regulating genetically modified organisms and products.

In 2009, all authorized institutions examined microbiologically a total of 1603 samples of objects of common use (1156 domestic and 447 imported). Of these, 21 (1.31%) were unsafe (1.47% domestic samples and 0.89% imported samples). A total of 6,682 samples (3,017 domestic and 3,665 imported) of objects of common use were assayed chemically, with 507 or 7.59% (9.38% domestic and 6.11% imported) declared unsafe.

The data for the period 1990-2009 reveal considerable annual variation in the number of food and object of common use samples assayed. A decrease in the number of microbiologically and chemically analyzed food samples were registered in 2009. As far as objects of common use are concerned, an increase in microbiologically as well as in chemically examined samples was registered in reference to previous year.

Public water supply systems accounted for about 80% of the national supply with **drinking water**. The County of Bjelovar-Bilogora reported the lowest (ca. 34%) and Primorje-Gorski Kotar Counties the highest percentage (ca. 97%) of water supply.

Physical properties of water, presence of nitrogen salts, iron or manganese, and increased levels of total organic matter in terms of KMnO₄ consumption were found to be the main causes of chemical unsafety of drinking water in 2009.

As regards microbiology, the waters were mainly unsafe because of the total aerobic bacterial count, fecal pollution or pathogenic bacteria presence.

Considering the technological-technical status of our public water supply systems, the health safety of drinking water from public water supply systems at the national level in 2009 was satisfactory. There were 5.63% chemically and 6.79% microbiologically unsafe samples.

I. STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI

Population And Vital Events

Tablica - Table

Stranica - Page

STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI - <i>Population and vital events</i>	29
1. HRVATSKO STANOVNIŠTVO PO DOBNIM SKUPINAMA PREMA POPISIMA OD 1953. DO 2001. GODINE - <i>Population shares by age group for Croatia 1953-01 census</i>	31
2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2009. GODINE - <i>Liveborn, deaths and natural increment, Croatia 1991-09</i>	31
3. NATALITET, MORTALITET, PRIRODNO KRETANJE TE OPĆA STOPA FERTILITETA OD 1991. DO 2009. GODINE - <i>Nativity, mortality, natural trend and general fertility rate 1991-09</i>	32
Slika - Figure 1. NATALITET I MORTALITET U HRVATSKOJ - <i>Nativity and mortality rates in Croatia</i>	32
4. ŽIVOROĐENI, MRTVOROĐENI, UMRLI, PRIRODNO KRETANJE I VITALNI INDEKS PO ŽUPANIJAMA U 2009. GODINI - <i>Livebirths, stillbirths, deaths, natural trends and vital index per counties, Croatia 2009</i>	33
5. UMRLI U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2009. GODINE TE STOPE NA 1.000 STANOVNIKA - <i>Croatia's mortality in the period 1991-09</i>	33
6. UMRLI U DOBI OD 65 I VIŠE GODINA U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2009. GODINE TE STOPE NA 1.000 STANOVNIKA - <i>Deaths at the age of 65 and over and mortality per 1,000 population, Croatia 1991-09</i>	34
7. OČEKIVANO TRAJANJE ŽIVOTA PRI ROĐENJU U HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 1991. DO 2009. - <i>Life expectancy at birth in Croatia in the period 1991-09</i>	34
Slika - Figure 2. OČEKIVANO TRAJANJE ŽIVOTA PRI ROĐENJU U HRVATSKOJ - <i>Life expectancy at birth in Croatia</i>	35
8. DOJENAČKA SMRTNOST U RAZDOBLJU OD 1991. DO 2009. GODINE TE STOPE DOJENAČKOG MORTALITETA NA 1.000 ŽIVOROĐENIH - <i>Infant mortality 1991-09 and the rate per 1,000 livebirths</i>	35
9. STOPE MORTALITETA DOJENČADI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1999. DO 2009. GODINE PO ŽUPANIJAMA - <i>Infant mortality rate 1999-09 by county</i>	36
10. UDIO NOVOROĐENAČKE I POSTNOVOROĐENAČKE SMRTNOSTI U DOJENAČKOJ SMRTNOSTI OD 2000. DO 2009. GODINE - <i>Share of neonatal and postneonatal death rate in infant mortality 2000-09</i>	36
11. DOJENAČKA SMRTNOST U HRVATSKOJ, EU-27 I EUROPSKOJ REGIJI SZO-a PREMA DOBI - <i>Infant mortality in Croatia, EU-27 and WHO's European Region by age groups</i>	36
12. STRUKTURA UZROKA DOJENAČKIH SMRTI PO SKUPINAMA BOLESTI 2009. GODINE - <i>Infant mortality cause structure by ICD-10 Group in 2009</i>	37
13. VODEĆI UZROCI DOJENAČKE SMRTNOSTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>The leading causes of infant mortality, Croatia 2009</i>	37
14. POJEDINE SASTAVNICE PERINATALNE SMRTNOSTI U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2009. GODINE - <i>Individual components of perinatal mortality, Croatia 1991-09</i>	38
15. STOPE PERINATALNOG MORTALITETA U HRVATSKOJ OD 2000. DO 2009. GODINE PO ŽUPANIJAMA - <i>Perinatal mortality rate by county, Croatia 2000-09</i>	39
16/I. RANG LJESTVICA TE UDIO DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares, Croatia 2009</i>	40
16/II. RANG LJESTVICA TE UDIO DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - MUŠKI - <i>Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares - male, Croatia 2009</i>	40
16/III. RANG LJESTVICA TE UDIO DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - ŽENE - <i>Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares - female, Croatia 2009</i>	40
17. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U HRVATSKOJ PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI - <i>Deaths with Croatian residency by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population, Croatia 2009</i>	41
18/I. - 18/XXI UMRLI S PREBIVALIŠTEM U HRVATSKOJ PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI - PO ŽUPANIJAMA - <i>Deaths with Croatian residency by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population, by counties 2009</i>	42 - 62

STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI - Population and vital events

Prema procjeni stanovništva Republike Hrvatske (rezultati od 30. lipnja 2009. godine) u Hrvatskoj je zabilježeno 4,429.078 stanovnika, dok je prema popisu stanovništva (rezultati od 15.06.2002. godine) u Hrvatskoj bilo 4,437.460 popisanih osoba. Državni zavod za statistiku je definirao ukupan broj stanovnika slijedom međunarodnih preporuka vezanih uz popise i migracije Ekonomske komisije UN-a za Europu i EUROSTAT-a, prema prisutnosti ili odsutnosti osobe jednu godinu ili dulje na području Republike Hrvatske. Zbog promjena u definiranju ukupnog broja stanovnika podaci Popisa nisu neposredno usporedivi s podacima dosadašnjih popisa.

Na veličinu ukupnog broja stanovnika utjecalo je dugogodišnje smanjivanje broja rođenih, porast smrtnosti mlađih dobnih skupina tijekom rata i negativni migracijski trendovi u prošlom desetljeću. Struktura stanovništva prema procjenama Državnog zavoda za statistiku 2009. godine pokazuje da je hrvatsko stanovništvo u trendu progresivnog starenja, jer je udio starijih od 65 godina dosegao 17,3%, a mlađih od 14 godina je smanjen na 15,3%. Prema istom izvoru očekivano trajanje života pri rođenju u Hrvatskoj u 2009. godini je za oba spola zajedno iznosilo 76,3 godina, odnosno za žene 79,6 godine, a za muškarce 72,9 godina.

U 2009. godini u Hrvatskoj je rođeno 44.577 djece, a umrlo je 52.414 osoba. Ovi podaci se odnose na stanovništvo (u slučaju rođenih na njihove majke) s prebivalištem odnosno boravkom u Hrvatskoj najmanje jednu godinu ili dulje u odnosu na vitalni događaj. Ova metodološka promjena u prikazivanju vitalno-statističkih podataka prema prihvaćenim standardima UN-a i EUROSTAT-a je uvedena 1998. godine, te podaci o prirodnom kretanju nisu usporedivi s podacima iz prethodnih godina. U 2009. godini je umrlo 7.837 ljudi više no što je živorođenih.

Dugogodišnje smanjivanje nataliteta, fertiliteta i prirodnog prirasta ubrzano je ratnim zbivanjima te od 1991. godine Hrvatska ulazi u depopulacijsku fazu prirodnog kretanja. Natalitetna stopa u 2009. godini je 10,1/1.000 (u 2008. godini 9,9), mortalitetna 11,8/1.000 (kao 2007. i 2008. godine), stopa općeg fertiliteta 42,6 (u 2008. godini 41,8). U 2009. godini zabilježena je negativna stopa prirodnog kretanja od -1,8.

Pozitivno prirodno kretanje je u četiri županije: Splitsko-dalmatinskoj, Dubrovačko-neretvanskoj, Međimurskoj županiji i Gradu Zagrebu. Sve ostale županije bilježe prirodni pad, a prema državnom prosjeku, na 100 umrlih je 85 živorođenih (u 2008. godini 83,9).

U 2009. godini su umrle 41.822 osobe starije od 65 godina (u 2008. godini 41.059) te čine 79,8% svih umrlih, a stopa smrtnosti za dob iznad 65 godina je 54,6/1.000.

Značajan pokazatelj ne samo zdravstvene skrbi nego i socijalno-gospodarskog i kulturnog okruženja su dojenačke smrti. Ovaj pokazatelj brojne međunarodne organizacije (npr. UN, SZO, UNICEF) ubrajaju u osnovne pokazatelje zdravstvenog stanja populacije.

U Hrvatskoj je u 2009. godini umrlo 235 dojenčadi ili 5,3/1.000 živorođenih (u 2008. godini 195 odnosno 4,5/1.000). Razlike među županijama su velike od 2,0 u Šibensko-kninskoj i 2,3 u Ličko-senjskoj do 7,4 u Gradu Zagrebu i 7,8/1.000 živorođenih u Brodsko – posavskoj županiji. Najčešći uzroci ukupnih dojenačkih smrti su zbog određenih patoloških stanja vezanih uz trudnoću ili porod (stanja iz perinatalnog razdoblja u udjelu od 52,3%) i kongenitalnih anomalija (36,6%), slijede «Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo» (3,8%), zatim zajedničko mjesto od po 1,7% dijele dvije skupine bolesti – cirkulacijskog i dišnog sustava, a svi ostali uzroci zajedno čine 3,8%. Od 235 umrle dojenčadi 2009. godine 136 odnosno 57,9% ih je umrlo od 10 vodećih uzroka smrti. Među vodećim uzrocima se izdvajaju bolesti nastale kao posljedice kratkog trajanja gestacije i nezrelosti, a najčešće vezano uz komplikacije majke u trudnoći (upalne i druge patološke promjene posteljice). Od druge vodeće skupine uzroka dojenačkih smrti, kongenitalnih malformacija, možemo izdvojiti kao vodeće kromosomopatije (sindrom Edwards i Patau) i prirođenu dijafragmalnu herniju. Najveći broj novorođenčadi (0-27 dana života) umre u prvom ili sljedećih nekoliko dana života (81,3% umrle novorođenčadi).

U dobi 0-6 dana umrlo je 60,4% dojenčadi (142 djece) od kojih je 36,6% umrlo u prva 24 sata života (86), a 23,8% u 1.-6. danu (56). Još 20,9% (49) ih je umrlo u kasnom novorođenačkom razdoblju, a svega 18,7% (44) od 2. mjeseca do navršene prve godine.

Hrvatska s 5,3/1.000 živorođenih u 2009. godini ima višu stopu dojenačkog mortaliteta od prosjeka 27 zemalja Europske unije (u 2008. godini 4,4). U cijeloj SZO Europskoj regiji je stopa znatno viša (7,8 u 2008. godini) zbog velikog broja gospodarski nerazvijenih zemalja.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku perinatalno je umrlo 319 djece ili 7,13/1.000 ukupno rođenih (u 2008. godini 295 ili 6,72/1.000 ukupno rođenih). Među perinatalno umrlima bilo je 177 mrtvorodenih (stopa mrtvorodenja 4,0) i 142 umrle novorođenčadi u dobi do sedam dana (stopa rane neonatalne smrtnosti 3,2). Vitalnostatički podaci se prikupljaju za sve živorođene neovisno o težini ili trajanju trudnoće, a za mrtvorodene od najmanje 500 grama težine te s najmanje 22 navršena tjedna trudnoće (preporuka SZO-a za nacionalne statistike). Međutim, međunarodne usporedbe u perinatalnoj smrtnosti provode se samo za rođene i perinatalno umrle porodne težine iznad 1.000 grama. Stoga je perinatalni mortalitet u

2009. godini, prema metodologiji SZO-a za međunarodne usporedbe, iznosio 4,4/1.000 rođenih. Prosjek Europske unije iznosi 5,8/1.000 rođenih $\geq$ 1.000 grama porodne težine, a Europske regije 7,7/1.000 ukupno rođenih. Perinatalni mortalitet za rođene $\geq$ 500 grama porodne težine) je u Hrvatskoj u 2009. godini iznosio 7,2/1.000 rođenih, a kad bi ubrojili sve rođene, neovisno o porodnoj težini, 7,5/1.000 ukupno rođenih.

U 2009. godini je raspon stopa perinatalne smrtnosti prema vitalno-statističkim podacima (koji se ne prate prema težinskim kriterijima poput podataka iz zdravstva), među županijama od 1,8 u Karlovačkoj i 2,3 u Virovitičko-podravskoj do 9,1 u Gradu Zagrebu i 9,9 u Brodsko-posavskoj županiji. Najveći broj županija grupiran je oko hrvatskog prosjeka s odstupanjem $\pm$ 2,5%. Od uspostave županijskog teritorijalnog ustrojstva 1993. godine stalno su prisutne veće unutar županijske i međuzupanijske godišnje oscilacije, na koje utječe veličina teritorijalnih jedinica, broj poroda i perinatalnih smrti, jer u županijama s malim brojem poroda svaki slučaj perinatalne smrti značajno utječe na visinu stope smrtnosti.

Prema podacima Državnoga zavoda za statistiku u 2009. godini umrle su 52.414 osobe čije je prebivalište bilo na području RH dvanaest mjeseci ili duže. Među njima je 49,6% muškaraca i 50,4% žena. Zabilježeno je 263 umrlih osoba više nego prethodne godine što nije utjecalo na promjenu opće stope mortaliteta od 11,8/1000.

U 2009. godini zabilježen je pad broja umrlih od cirkulacijskih bolesti (259 manje u odnosu na 2008) koje su i dalje vodeći uzrok smrtnosti s 25.976 umrlih osoba – 586,5/100.000 stanovnika. Od novotvorina, druge po redu skupine bolesti iz koje se izdvajaju vodeći uzroci smrti umrlo je 13.496 osoba – 299,3/100.000 stanovnika (216 više u odnosu na 2008). Tri četvrtine svih uzroka smrti u Hrvatskoj je iz ove dvije skupine bolesti, a preostale smrti odnose se na ozljede i otrovanja (2.986 osoba ili 67,4/100.000), bolesti probavnog sustava (2.430 odnosno 54,9/100.000), bolesti dišnog sustava (2.263 odnosno 51,1/100.000) i druge manje zastupljene uzroke.

Pri određivanju i šifriranju osnovnog uzroka smrti primjenjuje se Deseta revizija Međunarodne klasifikacije bolesti (MKB) uz korištenje nadopunama koje propisuje SZO za 2009. godinu (Cumulative Official Updates to ICD-10).

Preko 60% uzroka smrti odnosi se na deset dijagnostičkih entiteta. Najviše je ljudi umrlo od ishemijske bolesti srca (MKB-10: I20-I25) – 10.542 i cerebrovaskularnih bolesti (MKB-10: I60-I69) – 7.924. U 2009. godini rak bronha i pluća postaje treći uzrok smrti s 2.799 umrlih i mijenja mjesto sa srčanom insuficijencijom od koje je umrlo 2.400 osoba. Rak debelog crijeva (MKB-10:C18-C21) s 1.866 umrlih ostaje peti uzrok smrti. Od dišnih bolesti bilježimo bronhitis emfizem i astmu (MKB-10: J40-J46) na šestom (u 2008. na sedmom) a hipertenzivne bolesti (MKB-10:I10-I13) na sedmom mjestu (u 2008. na desetom). Kronične bolesti jetre (MKB-10: K70, K73, K74, K76) koje su prethodne godine bile šesti uzrok smrti postale su deseti uzrok smrti. Šećerna bolest (osmi uzrok smrti) i ateroskleroza (deveti uzrok smrti) ostale su na istom mjestu kao i prethodne godine.

Zastupljenost prvih deset uzroka smrti prema pojedinim dijagnostičkim entitetima kod muškaraca jednaka je onoj iz prethodne godine, ali je zabilježena promjena poretka. Prva tri uzroka smrti su ista, tako najveći broj muškaraca umire od ishemijske bolesti srca, cerebrovaskularnih bolesti i zloćudne novotvorine dušnika i pluća. Rak debelog crijeva postaje četvrti uzrok smrti (peti u 2008.), bronhitis, emfizem i astma peti (sedmi u 2008.). Insuficijencija srca postala je sedmi dok je u 2008. bila četvrti uzrok smrti. Kronične bolesti jetre i ciroza, rak prostate, šećerna bolest te rak želuca nisu promijenili poredak u odnosu na prethodnu godinu.

Poredak prvih četiri uzroka smrti prema pojedinim dijagnostičkim entitetima kod žena nije se promijenio u odnosu na 2008. godinu. Vodeći uzrok smrti su ishemijske bolesti srca, zatim slijede cerebrovaskularne bolesti, insuficijencija srca te rak dojke koji je i vodeći uzrok smrti među malignim bolestima kod žena. Osnovna značajka smrtnosti žena u 2009. godini je povećanje udjela hipertenzivne bolesti koje su peti uzrok smrti. Ateroskleroza je na šestom mjestu (7. u 2008.), rak debelog crijeva na sedmom (5. u 2008.) dok se šećerna bolest nalazi na osmom mjestu (6. u 2008.). Poredak raka pluća te bronhitisa, astme i emfizema jednak je onome iz prethodne godine. Navedene promjene u poretku određenih bolesti među deset vodećih uzroka smrti mogu se objasniti većim udjelom umrlih žena u ukupnom mortalitetu posebno u starijim dobnim skupinama. U 2009. bilježimo obrnuti omjer između muškaraca (49,6%) i žena (50,4%).

U 2009. godini u Hrvatskoj zabilježeno je 2.986 nasilnih smrti (67,4/100.000), od toga je 2.121 nastalo nesretnim slučajem (47,9/100.000), 790 samoubojstvom (17,8/100.000), 58 ubojstvom (1,3/100.000). Zabilježene su četiri smrti kao posljedica eksplozija nagaznih mina i trinaest nasilnih smrti nepoznatog ili nerazjašnjenog uzroka. U 2009. godini bilježi se smanjenje broja umrlih od svih vrsta nasilnih smrti koje su znatno rjeđi uzrok smrti u žena (4,2%; 47,9/100.000) nego u muškaraca (7,2%; 88,4/100.000).

U svim županijama vodeći uzrok smrti su bolesti cirkulacijskog sustava. Najveći udjel ove skupine u ukupnom broju umrlih od 54% bilježe Bjelovarsko-bilogorska i Virovitičko-podravska županija, dok Splitsko-dalmatinska županija ima najmanji udjel od 42%. Druga po redu skupina bolesti iz koje se izdvajaju vodeći uzroci smrti u svim županijama su novotvorine. Raspon udjela mortaliteta ove skupine bolesti među županijama je od 22% u Krapinsko-zagorskoj, Ličko-senjskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj i Virovitičko-podravskoj do 29% u Istarskoj i Primorsko-goranskoj županiji. U većini županija nasilne smrti nalaze se na trećem mjestu uzroka smrti osim u Sisačko-moslavačkoj županiji gdje su bolesti dišnog sustava te Varaždinskoj i Zagrebačkoj gdje su bolesti probavnog sustava na trećem mjestu.

U 2009. godini udjel nepoznatog uzroka smrti u ukupnom mortalitetu je 1%. Devet županija bilježi vrijednosti niže od hrvatskog prosjeka odnosno imaju udjel manji od 1% što je odraz dobro razvijene suradnje djelatnika županijskih zavoda za javno zdravstvo s mrtvozornicima na terenu. Najviši udio

nepoznatog uzroka smrti od 2,79% zabilježen je u Ličko-senjskoj županiji.

Tablica - Table 1. HRVATSKO STANOVNIŠTVO PO DOBNIM SKUPINAMA PREMA POPISIMA OD 1953. DO 2001. GODINE - Croatia's population by age groups by population censuses from 1953 to 2001

Godina popisa <i>Census (year)</i>	stanovnika <i>no. of population</i>	0-14 <i>0-14</i>	15-64 <i>15-64</i>	65 i više i nepoznato <i>65 and above + unknown</i>
1953.	3,936.022	27,0%	66,0%	7,0%
1961.	4,159.696	27,2%	65,3%	7,5%
1971.	4,426.221	22,6%	67,2%	10,2%
1981.	4,601.469	20,9%	66,9%	12,2%
1991.	4,784.265	19,4%	67,5%	13,1%
2001.	4,437.460	17,1%	67,2%	15,7%

Izvor podataka: Statistički ljetopis Državnog zavoda za statistiku, Zagreb 1994.

Popis stanovništva 2001. (rezultati od lipnja 2002.), Državni zavod za statistiku, Zagreb 2002.

Source of information: *Croatian Statistical Yearbook, Central Bureau of Statistics, Zagreb 1994. Populations census (June 2002), Central Bureau of Statistics, Zagreb 2002*

Tablica - Table 2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2009. GODINE - Liveborn, deaths and natural trends, Croatia 1991-2009

GODINA <i>Year</i>	BROJ ŽIVOROĐENIH <i>No. liveborn</i>	BROJ UMRLIH <i>No. deaths</i>	PRIRODNO KRETANJE <i>Natural trend</i>
1991. *	51.829	54.832	- 3.003
1992. *	46.970	51.800	- 4.830
1993. *	48.535	50.846	- 2.311
1994. *	48.584	49.482	- 898
1995. *	50.182	50.536	- 354
1996. *	53.811	50.636	3.175
1997.	55.501	51.964	3.537
1998.**	47.068	52.311	- 5.243
1999.**	45.179	51.953	- 6.774
2000.**	43.746	50.246	- 6.500
2001.**	40.993	49.552	- 8.559
2002.**	40.094	50.569	-10.475
2003.**	39.668	52.575	-12.907
2004.**	40.307	49.756	- 9.449
2005.**	42.492	51.790	- 9.298
2006.**	41.446	50.378	- 8.932
2007.**	41.910	52.367	-10.457
2008.**	43.753	52.151	- 8.398
2009.**	44.577	52.414	- 7.837

Izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350)

Source of information: *First releases. Croatian Central Bureau of Statistics, (ISSN 1330-0350)*

- Napomene
- * Podaci o rođenima i umrlima od 1991. do 1996. godine nisu mogli biti prikupljeni za cjelokupno područje Hrvatske. Za područja koja su bila privremeno zaposjednuta kao i za područja pod privremenom upravom UNTAES-a podaci su bili prikupljeni djelomično i odnose se na prognane osobe čije je prebivalište u tom području.
  - ** Prema metodologiji Državnog zavoda za statistiku za 1998.-2009. godinu, (primjenjene definicije UN-a i Eurostata za ukupno stanovništvo), podaci se odnose samo na rođene i umrle s boravkom u Hrvatskoj duže od jedne godine
- Notes
- * *Data on territories under temporary foreign occupation from 1991-96 are incomplete*
  - ** *With the introduction in 1998-2009 by the Croatian Central Bureau of Statistics of a change in methodology (UN and Eurostat definitions for total population), natality and mortality data relate only to residents defined as "persons living in Croatia uninterruptedly at least one year". Under the new methodology, death and birth data were excluded for persons not living in Croatia uninterruptedly at least one year.*

Tablica - Table 3. NATALITET, MORTALITET, PRIRODNO KRETANJE TE OPĆA STOPA FERTILITETA OD 1991. DO 2009. GODINE - Natality, mortality, natural trend and general fertility rate 1991-09

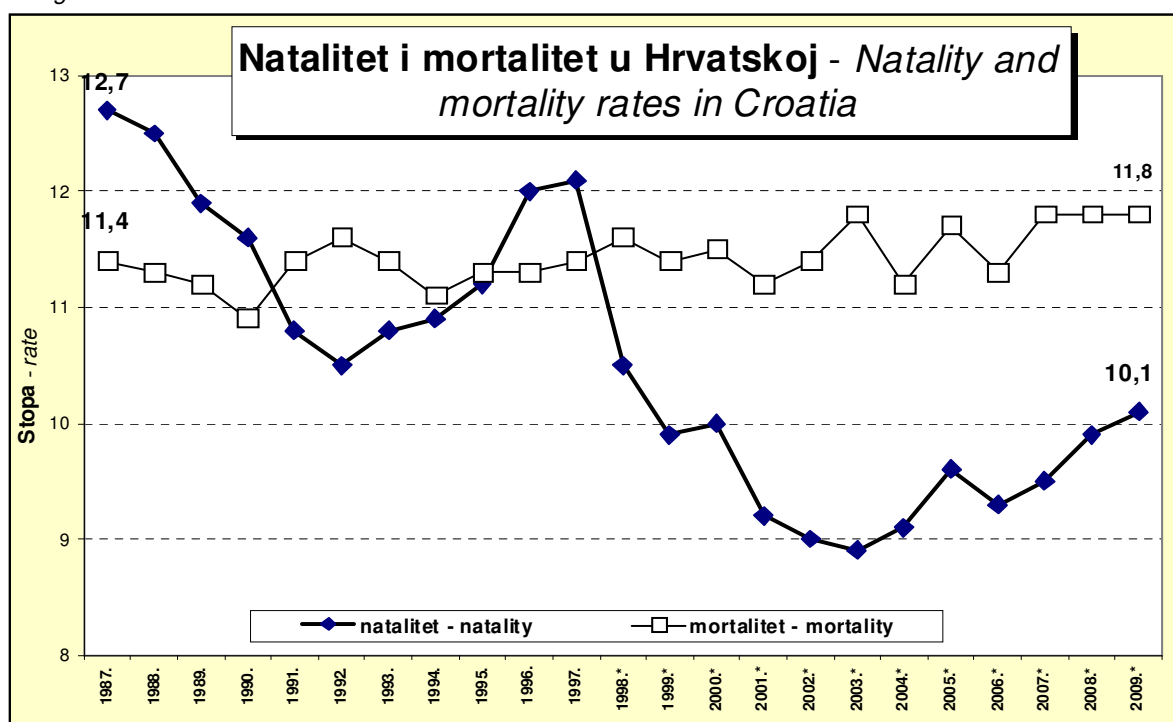
GODINA Year	STOPA ROĐENIH Natality rate	STOPA UMRLIH Mortality rate	PRIRODNO KRETANJE Natural trend	OPĆA STOPA FERTILITETA General fertility rate
1991.	10,8	11,4	-0,6	45,1
1992.	10,5 *	11,6 *	-1,1 *	42,9
1993.	10,8 *	11,4 *	-0,5 *	44,3
1994.	10,9 *	11,1 *	-0,2 *	44,4
1995.	11,2 *	11,3 *	-0,1 *	45,7
1996.	12,0 *	11,3 *	0,7 *	49,5
1997.	12,1 *	11,4 *	0,8 *	50,2
1998.**	10,5**	11,6**	-1,2**	43,3**
1999.**	9,9**	11,4**	-1,5**	41,0**
2000.**	10,0**	11,5**	-1,5**	41,4**
2001.**	9,2**	11,2**	-1,9**	38,0**
2002.**	9,0**	11,4**	-2,4**	37,1**
2003.**	8,9**	11,8**	-2,9**	36,7**
2004.**	9,1**	11,2**	-2,1**	37,3**
2005.**	9,6**	11,7**	-2,1**	39,7**
2006.**	9,3**	11,3**	-2,0**	39,0**
2007.**	9,5**	11,8**	-2,4**	39,8**
2008.**	9,9**	11,8**	-1,9**	41,8**
2009.**	10,1**	11,8**	-1,8**	42,6**

Izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350)
Source of information: First releases. Croatian Central Bureau of Statistics, (ISSN 1330-0350)

Napomene * Stopa izračunata prema procjeni broja stanovnika Državnog zavoda za statistiku na 30. 06. navedene godine
** Prema metodologiji Državnog zavoda za statistiku za 1998.-2009. godinu (primjenjene definicije UN-a i Eurostata za ukupno stanovništvo), podaci i stope se odnose samo na rođene i umrle s prebivalištem/boravkom u Hrvatskoj duže od jedne godine

Notes * The rate was calculated per population estimated for June 30, each year (Croatian Central Bureau of Statistics)
** With the introduction in 1998-2009 by the Croatian Central Bureau of Statistics of a change in methodology (UN and Eurostat definitions for total population), natality and mortality data and rates relate only to residents defined as "persons living in Croatia uninterruptedly at least one year".

Slika - Figure 1.

Napomena: * označene godine se odnose na stope nataliteta i mortaliteta prema metodologiji UN-a i EUROSTAT-a prihvaćenoj u Hrvatskoj od 1998. g.
Note: * asterixed years relate to natality and mortality rates according to the UN and EUROSTAT methodology adopted in Croatia 1998

Tablica - Table 4. ŽIVOROĐENI, MRTVOROĐENI, UMRLI, PRIRODNO KRETANJE I VITALNI INDEKS PO ŽUPANIJAMA U 2009. GODINI - Livebirths, stillbirths, deaths, natural trends and vital index per counties, Croatia 2009

Županija - County	Živorodeni Livebirths	Mrtvorodeni Stillbirths	Umrla Deaths	Prirodno kretanje Natural trend	Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih) Vital index - livebirths/100 deaths
Grad Zagreb	8.792	33	8.471	321	103,8
Zagrebačka	3.407	14	3.500	- 93	97,3
Krapinsko-zagorska	1.282	3	1.987	- 705	64,5
Sisačko-moslavačka	1.646	7	2.615	- 969	62,9
Karlovačka	1.118	0	2.060	-942	54,3
Varaždinska	1.780	11	2.280	- 500	78,1
Koprivničko-križevačka	1.190	5	1.721	- 531	69,1
Bjelovarsko-bilogorska	1.211	6	1.892	- 681	64,0
Primorsko-goranska	2.659	5	3.475	-816	76,5
Ličko-senjska	435	2	824	- 389	52,8
Virovitičko-podravska	867	2	1.244	- 377	69,7
Požeško-slavonska	830	6	1.105	- 275	75,1
Brodsko-posavska	1.800	10	2.022	- 222	89,0
Zadarska	1.828	8	1.867	-39	97,9
Osječko-baranjska	3.116	9	3.997	- 881	78,0
Šibensko-kninska	1.008	4	1.491	- 483	67,6
Vukovarsko-srijemska	1.948	9	2.350	- 402	82,9
Splitsko-dalmatinska	4.941	18	4.690	251	105,4
Istarska	2.012	8	2.303	- 291	87,4
Dubrovačko-neretvanska	1.381	7	1.239	142	111,5
Međimurska	1.326	10	1.281	45	103,5
HRVATSKA	44.577	177	52.414	-7.837	85,0

Izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350)
 Source of information: First releases. Croatian Central Bureau of Statistics, (ISSN 1330-0350)

Tablica - Table 5. UMRLI U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2009. GODINE TE STOPE NA 1000 STANOVNIKA - Croatia's mortality in the period 1991-09

GODINA Year	BROJ No. of deaths	STOPA NA 1000 STANOVNIKA Rate per 1,000 population
1991.	54.832	11,4
1992. *	51.800	11,6
1993. *	50.846	11,4
1994. *	49.482	11,1
1995. *	50.536	11,3
1996. *	50.636	11,3
1997. *	51.964	11,4
1998. *	52.311	11,6
1999. *	51.953	11,4
2000. *	50.246	11,5
2001. *	49.552	11,2
2002. *	50.569	11,4
2003. *	52.575	11,8
2004. *	49.756	11,2
2005. *	51.790	11,7
2006. *	50.378	11,3
2007. *	52.367	11,8
2008. *	52.151	11,8
2009. *	52.414	11,8

Izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350)
 Source of information: First releases. Croatian Central Bureau of Statistics, (ISSN 1330-0350)

Napomena * Stopa mortaliteta od 1992. do 2009. godine izračunata je na bazi istog broja stanovnika iz kojeg je dobiven podatak o broju umrlih.
 Note *Mortality rates for period 1992-09 were calculated based on the same size of population from which the number of deaths was derived.

Tablica - Table 6. UMRLI U DOBI OD 65 I VIŠE GODINA U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2009. GODINE TE STOPE NA 1000 STANOVNIKA - Deaths at the age of 65 and over and mortality per 1,000 population, Croatia 1991-09

GODINA <i>Year</i>	BROJ UMRLIH U DOBI 65+ <i>Deaths at 65+</i>	STOPA NA 1000 STANOVNIKA <i>Rate per 1,000 population</i>	STANOVNIŠTVO U DOBI 65+ <i>Population aged 65+</i>
1991.	35.065	63,1	556.040
1992.*	33.727	60,7	556.040
1993.*	34.522	62,1	556.040
1994.*	33.928	61,0	556.040
1995.*	34.970	62,9	556.040
1996.*	35.841	64,7	553.595
1997.*	37.234	66,1	563.317
1998.*	38.394	69,2	554.530
1999.*	38.384	68,2	562.874
2000.*	37.749	68,7	548.137
2001.	37.429	54,0	693.540
2002.	38.832	56,0	693.540
2003.	40.945	59,0	693.540
2004.*	38.809	52,5	738.591
2005.*	40.652	54,4	748.000
2006.*	39.659	52,5	755.900
2007.*	41.517	54,4	762.600
2008.*	41.059	53,6	766.200
2009.*	41.822	54,6	766.485

Izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350)
 Source of information: First releases. Croatian Central Bureau of Statistics, (ISSN 1330-0350)

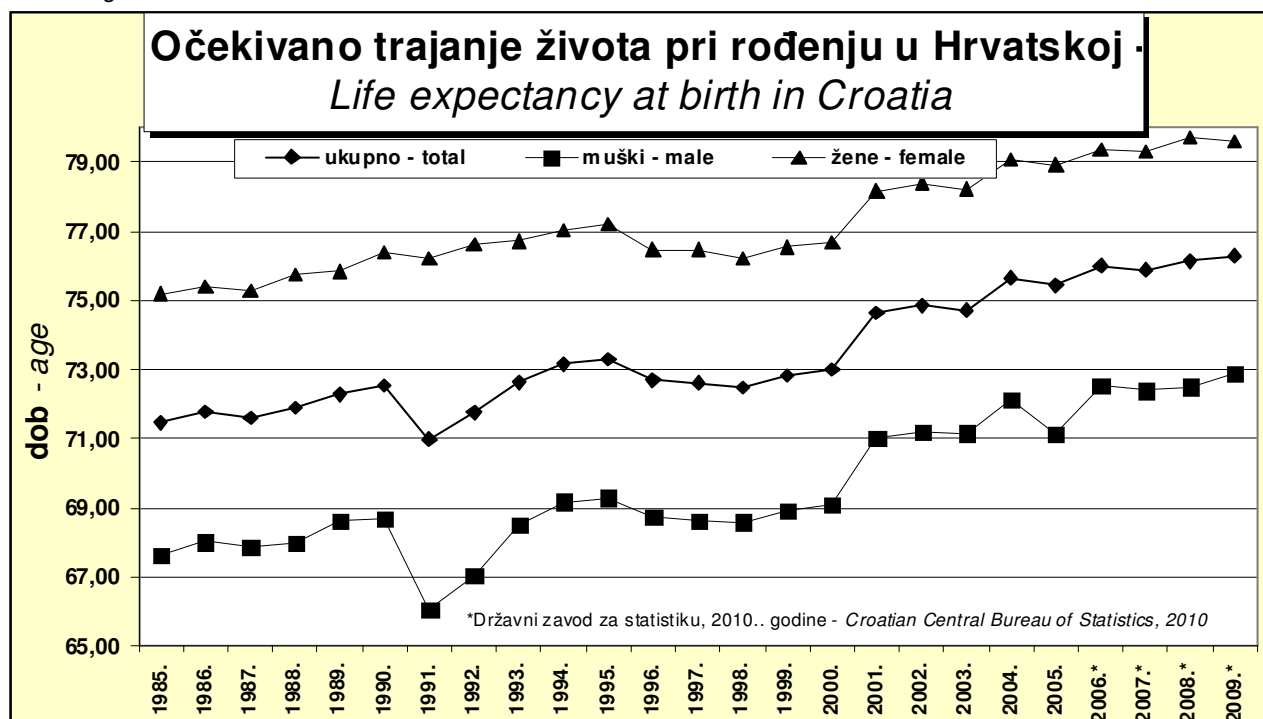
Napomena: Stanovništvo 1992.-2000.,04, 06,07,08, 09- procjena Državnog zavoda za statistiku; stanovništvo 2001.-2003.- Popis
 Note: Population 92-00,04,06,07,08,09 - Croatian Central Bureau of Statistics, (estimate); Population 01-03 - Census

Tablica - Table 7. OČEKIVANO TRAJANJE ŽIVOTA PRI ROĐENJU U HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 1991. DO 2009. – Life expectancy at birth in Croatia in the period 1991-2009

Godina <i>Year</i>	oba spola <i>both sexes</i>	muški <i>male</i>	žene <i>female</i>
1991.	70,99	66,05	76,21
1993.	72,64	68,53	76,72
1995.	73,29	69,30	77,21
1997.	72,62	68,61	76,47
1999.	72,83	68,92	76,55
2000.	73,00	69,12	76,68
2001.	74,65	71,03	78,17
2002.	74,85	71,21	78,40
2003.	74,73	71,17	78,23
2004.	75,66	72,13	79,08
2005.	75,44	71,13	78,92
2006.	76,01	72,55	79,37
2007.	75,89	72,40	79,32
2008.	76,14	72,51	79,73
2009.*	76,26	72,89	79,57

Izvori podataka: Zdravlje za sve - baza podataka SZO, Svjetska zdravstvena organizacija, srpanj 2010. godine
 *Državni zavod za statistiku, 2010. godine
 Source of information: Health for all Database,, WHO 2010
 *Croatian Central Bureau of Statistics, 2010

Slika - Figure 2.

Tablica - Table 8. DOJENAČKA SMRTNOST U RAZDOBLJU OD 1991. DO 2009. GODINE TE STOPE DOJENAČKOG MORTALITETA NA 1.000 ŽIVOROĐENIH - Infant mortality 1991-09 and the rate per 1,000 livebirths

GODINA Year	BROJ No.	STOPA NA 1000 ŽIVOROĐENIH Rate per 1,000 livebirths
1991.	575	11,1
1992.	546	11,6
1993.	480	9,9
1994.	495	10,2
1995.	449	8,9
1996.	433	8,0
1997.	457	8,2
1998.*	388	8,2
1999.*	350	7,7
2000.*	324	7,4
2001.*	315	7,7
2002.*	282	7,0
2003.*	251	6,3
2004.*	245	6,1
2005.*	242	5,7
2006.*	215	5,2
2007.*	234	5,6
2008.*	195	4,5
2009.*	235	5,3

Izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350)
Source of information: First releases. Croatian Central Bureau of Statistics, (ISSN 1330-0350)

Napomena * U 1998.-2009. godine uključeni su podaci o umroj dojenčadi s boravkom majke u Hrvatskoj duže od jedne godine. Stopa dojenačke smrtnosti za 1998 - 2009 g izračunata na temelju broja živorođenih s boravkom majke u Hrvatskoj duže od jedne godine

Note * For 1998-2009 period, by infant mortality, included only children born to mothers living in Croatia uninterruptedly at least one year. Infant mortality rate for 1998-20098 was calculated based on the number of liveborn whose mothers had resided in Croatia uninterruptedly at least one year.

Tablica - Table 9. STOPE MORTALITETA DOJENČADI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE PO ŽUPANIJAMA - Infant mortality rate 2000-09 by county

Županija - County	Umrlo dojenčad na 1000 živorođenih - Infant deaths per 1,000 liveborn									
	2000.*	2001.*	2002.*	2003.*	2004.*	2005.*	2006.*	2007.*	2008.*	2009.*
Grad Zagreb	6,9	8,4	5,1	7,3	7,1	4,9	4,9	5,8	5,2	7,4
Zagrebačka	5,5	7,0	5,5	5,3	4,6	3,5	4,1	4,9	3,2	5,0
Krapinsko-zagorska	11,8	6,5	7,7	3,3	4,1	3,3	5,0	4,1	2,3	5,5
Sisačko-moslavačka	6,5	5,1	8,7	5,9	7,6	8,0	3,9	5,3	2,5	6,7
Karlovačka	9,5	8,1	3,9	8,3	2,0	8,0	6,3	3,5	1,7	4,5
Varaždinska	9,7	11,7	7,1	5,9	4,1	4,9	6,2	3,5	5,2	2,8
Koprivničko-križevačka	1,7	3,3	6,8	4,5	6,4	6,5	6,2	2,6	4,9	7,6
Bjelovarsko-bilogorska	9,8	8,5	3,4	2,7	7,1	4,0	5,9	4,3	3,3	4,1
Primorsko-goranska	8,3	7,1	9,8	5,9	8,1	5,5	3,8	4,6	4,3	5,3
Ličko-senjska	15,8	11,5	12,0	6,9	4,9	4,4	7,7	13,2	13,2	2,3
Virovitičko-podravska	13,0	5,8	6,9	5,9	14,2	7,7	3,7	3,5	1,2	4,6
Požeško-slavonska	13,7	8,2	7,1	12,2	8,8	4,8	7,4	7,4	1,1	3,6
Brodsko-posavska	7,7	9,2	7,5	10,1	4,4	5,1	5,9	8,3	5,2	7,8
Zadarska	8,3	7,3	9,0	2,7	3,2	2,2	7,8	4,8	2,2	3,3
Osječko-baranjska	5,5	5,8	7,0	8,2	6,1	8,8	5,8	4,5	6,7	4,2
Šibensko-kninska	6,4	5,2	5,2	4,3	7,9	6,3	6,6	9,8	6,0	2,0
Vukovarsko-srijemska	6,6	5,8	11,8	6,3	8,6	7,3	4,6	5,1	5,5	5,6
Splitsko-dalmatinska	5,6	8,3	7,6	4,1	4,2	6,6	4,1	4,9	4,5	4,3
Istarska	6,4	10,2	5,6	7,1	8,3	5,6	6,7	9,4	7,7	4,5
Dubrovačko-neretvanska	8,1	4,7	5,1	7,1	1,6	5,6	6,0	6,1	4,1	4,3
Međimurska	0,4	12,6	10,5	10,4	7,6	7,3	4,1	9,9	5,4	5,3
HRVATSKA - Croatia	7,4	7,7	7,0	6,3	6,1	5,7	5,2	5,6	4,5	5,3

izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350)
 Source of information: First releases. Croatian Central Bureau of Statistics, (ISSN 1330-0350)

Napomena * Stope dojenačke smrtnosti po županijama za 2000. - 2009.g. izračunate na temelju broja živorođenih s boravkom majke na području te županije duže od jedne godine

Note * For 2000- 2009 period, infant mortality rates by county were calculated based on the number of liveborn whose mothers had resided in the counties concerned uninterruptedly at least one year.

Tablica - Table 10. UDIO NOVOROĐENAČKE I POSTNOVOROĐENAČKE SMRTNOSTI U DOJENAČKOJ SMRTNOSTI OD 2000. DO 2009. GODINE - Share of neonatal and postneonatal death rate in infant mortality 2000-2009

	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Umrlo doj. - dead infants	324	315	282	251	245	242	215	234	195	235
< 24 sata - hours	27,2	27,3	29,4	31,1	23,7	33,9	33,0	31,2	32,8	36,6
1-6 dana - days	29,3	31,8	27,7	31,5	32,6	26,5	27,9	26,9	28,2	23,8
7-27 dana - days	19,7	13,0	13,5	15,5	18,8	10,7	13,9	13,2	16,4	20,9
0-27 dana - days	76,2	72,1	70,6	78,1	75,1	71,1	74,9	71,4	77,4	81,3
28d.-364d. - days	23,8	27,9	29,4	21,9	24,9	28,9	25,1	28,6	22,6	18,7

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. godine (ISSN 1330-0350)
 Source of information: First release. Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (ISSN 1330-0350)

Tablica - Table 11. DOJENAČKA SMRTNOST U HRVATSKOJ, EU-27 I EUROPSKOJ REGIJI SZO-a PREMA DOBI - Infant mortality in Croatia, EU-27 and WHO's European Region by age groups

Država State	god. year	Stopa dojenačke smrtnosti (na 1000 živorođ.) Infant mortality rate per 1,000 liveborn			
		ukupno total	dob (u danima) age (in days)		
		0 - 364	0 - 6	7 - 27	28 - 364
HRVATSKA Croatia	2006.	5,2	3,2	0,7	1,3
	2007.	5,6	3,2	0,7	1,6
	2008.	4,5	2,7	0,7	1,0
	2009.	5,3	3,2	1,1	1,0
EU 27	2008.	4,4	2,0	0,8	1,5
SZO EURO REG	2008.	7,8	3,6	0,8	2,7

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. godine (ISSN 1330-0350)
 Zdravlje za sve baza podataka, SZO kolovoz 2010. godine
 Source of information: First Release. Croatian Central Bureau of Statistics 2010 (ISSN 1330-0350)
 Health for all Database, WHO August 2010

Tablica - Table 12. STRUKTURA UZROKA DOJENAČKIH SMRTI PO SKUPINAMA BOLESTI 2009. GODINE - Infant mortality cause structure by ICD-10 group in 2009

Skupina bolesti - stanja	BROJ	%	Rang
ICD-10 disease group	No.	%	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti - Certain infectious and parasitic diseases	1	0,4	8.
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic diseases	3	1,3	6./7.
VI Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	2	0,9	8.
VI Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatoruy system	4	1,7	4./5.
X Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	4	1,7	4./5.
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	123	52,3	1.
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations deformations and chromosomal abnormalities	86	36,6	2.
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NE	9	3,8	3.
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	3	1,3	6./7.
UKUPNO - Total	235	100	

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. godine (ISSN 1330-0350)
Source of information: First Release. Croatian Central Bureau of Statistics 2010 (ISSN 1330-0350)

Tablica - Table 13. VODEĆI UZROCI DOJENAČKE SMRTNOSTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - The leading causes of infant mortality, Croatia 2009

MKB-X ŠIFRA I DIJAGNOZA	BROJ	%
ICD X Code and Diagnosis	No.	%
1. P02 Komplikacije posteljice, pupkovine i ovojnice - Fetus and newborn affected by complications	24	10,2
2. P22 Respiracijski distress novorođenčeta - Respiratory distress of newborn	17	7,2
3. P52 Intrakranijalno netraumatsko krvarenje u fetusa i novorođenčeta - Intracranial nontraumatic haemorrhage of fetus and newborn	14	6,0
4. P07 Poremećaji koji se odnose na kratko trajanje gestacije i nisku porođajnu težinu, a nisu svrstani drugamo - Disorders related to short gestation and low birth weight, NEC	14	6,0
5. P01 Fetus i novorođenča na koje djeluju komplikacije trudnoće u majke - Fetus and newborn affected by maternal complications of pregnancy	13	5,5
6. Q89 Ostale prirođene malformacije, nesvrstane drugamo - Other congenital malformations, NEC of placenta, cord and membranes	13	5,5
7. P36 Bakterijska sepsa u novorođenčeta - Bacterial sepsis of newborn	11	4,7
8. Q91 Edwardsov i Patau sindromi - Edwards'syndrome and Patau's syndrome	11	4,7
9. Q79 Prirođene malformacije mišićno- koštanog sustava nesvrstane drugdje - Congenital malformations of musculoskeletal system, NEC	10	4,3
10. R95 Sindrom iznenadne smrti novorođenčeta - Sudden infant death syndroma	9	3,8
VODEĆI UZROCI SMRTI - The leading causes	136	57,9
UKUPNO - Total	235	100,0

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. godine (ISSN 1330-0350)
Source of information: First Release. Croatian Central Bureau of Statistics 2010 (ISSN 1330-0350)

Tablica - Table 14. POJEDINE SASTAVNICE PERINATALNE SMRTNOSTI U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2009. GODINE (VITALNA STATISTIKA) - Individual components of perinatal mortality, Croatia 1991-09 (Vital statistics)

GODINA	MRTVO-ROĐENI + UMRLI 0-6 DANA	PERI-NATALNA SMRTNOST	MRTVO-ROĐENI	MRTVO-ROĐENI NA 1000 ROĐENIH	UMRLI 0-6 DANA	RANA NEONATALNA SMRTNOST
Year	Stillbirths + deaths in 0-6 days	Perinatal mortality	Stillbirths	Stillbirths per 1,000	Deaths in 0-6 days	Early neonatal mortality
1991.	601	11,5	269	5,2	332	6,4
1992.	580	12,3	261	5,5	319	6,8
1993.	482	9,9	199	4,1	283	5,8
1994.	474	9,7	221	4,5	253	5,2
1995.	462	9,2	215	4,3	247	4,9
1996.	469	8,7	235	4,4	234	4,3
1997.	492	8,8	253	4,5	239	4,3
1998.*	420	8,9	225	4,8	195	4,1
1999.*	406	8,9	205	4,5	201	4,4
2000.*	412	9,4	229	5,2	183	4,2
2001.**	402**	9,8**	216**	5,2**	186	4,6
2002.**	350 *	8,7**	189**	4,7**	161	4,0
2003.**	337 *	8,5**	180**	4,5**	157	4,0
2004.**	317 *	7,8**	179**	4,4**	138	3,4
2005.**	332 *	7,8**	186**	4,4**	146	3,4
2006.**	313 *	7,5**	182**	4,4**	131	3,2
2007.**	296 *	7,0**	160**	3,8**	136	3,2
2008.**	295 *	6,7**	176**	4,0**	119	2,7
2009.**	319 *	7,1**	177**	4,0**	142	3,2

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. godine (ISSN 1330-0350)
 Source of information: First Release. Croatian Central Bureau of Statistics 2010 (ISSN 1330-0350)

- Napomena *
- Od 1998.-2009. godine su uključeni podaci o perinatalno umrlima s boravkom majke u Hrvatskoj duže od jedne godine. Stope perinatalne smrtnosti za 1998.-2009.godinu izračunate na temelju broja rođenih s boravkom majke u Hrvatskoj duže od jedne godine
- ** Definicija mrtvorođenja promijenjena je od 2001. godine prema preporukama SZO-a za nacionalne statistike i uključuje mrtvorođene gestacijske dobi ≥ 22 tjedna gestacije i ≥ 500 grama porodne težine zbog čega nisu moguće usporedbe s prethodnim godinama
- Note *
- For 1998-2009 period, in perinatal mortality included only stillbirths and early neonatal deaths born to mothers living in Croatia uninterruptedly at least one year. Perinatal mortality rates for 1998-2009 was calculated based on the number of born whose mothers had resided in Croatia uninterruptedly at least one year.
- ** Since 2001 the definition of a stillborn was changed, according to recommendations of WHO for national statistics and a stillborn child has been considered a child with ≥ 22 weeks gestational age and birth waiting 500 g or more and comparisons with previous years could not be possible.

Tablica - Table 15. STOPE PERINATALNOG MORTALITETA U HRVATSKOJ OD 2000. DO 2009. GODINE PO ŽUPANIJAMA - Perinatal mortality rate by county, Croatia 2000-09

Županija County	stopa / 1000 ukupno rođenih Rate per 1,000 childbirths									
	2000.*	2001.**	2002.**	2003.**	2004.**	2005.**	2006.**	2007.**	2008.**	2009.**
Grad Zagreb	9,3	8,8	7,1	9,2	9,2	8,1	7,2	6,8	7,3	9,1
Zagrebačka	5,1	11,2	7,2	8,9	7,5	6,0	7,5	7,7	4,4	7,3
Krapinsko-zagorska	13,2	7,3	13,8	5,7	7,3	8,9	8,3	8,2	7,0	7,0
Sisačko-moslavačka	7,7	9,5	8,0	9,8	7,0	10,4	10,4	6,6	5,6	7,3
Karlovačka	12,1	13,4	3,9	7,4	2,0	10,6	2,7	6,9	0,9	1,8
Varaždinska	8,6	10,6	7,7	10,6	6,4	4,9	7,3	4,1	6,4	6,7
Koprivničko-križevačka	9,0	5,8	8,5	8,1	5,4	10,4	6,2	5,2	5,7	8,4
Bjelovarsko-bilogorska	10,5	7,7	3,4	8,8	9,7	7,9	10,9	5,1	7,5	6,6
Primorsko-goranska	10,4	7,9	11,5	6,8	8,0	5,1	4,7	5,0	8,3	4,1
Ličko-senjska	15,7	22,6	7,2	11,5	7,4	6,5	17,8	20,8	9,5	4,6
Virovitičko-podravska	16,1	2,3	12,6	4,7	11,8	8,8	8,5	4,7	3,5	2,3
Požeško-slavonska	14,7	11,7	4,7	13,3	12,5	8,4	8,6	7,3	4,6	8,4
Brodsko-posavska	7,6	11,9	10,9	9,5	7,4	9,0	12,9	10,6	9,2	9,9
Zadarska	9,4	10,3	5,8	5,9	5,8	3,9	5,4	5,4	3,9	6,5
Osječko-baranjska	7,3	7,7	11,3	9,6	9,2	10,1	7,5	6,9	8,0	5,8
Šibensko-kninska	12,7	9,3	11,4	5,3	12,3	3,1	11,0	8,7	9,0	4,0
Vukovarsko-srijemska	6,6	6,7	10,2	8,4	6,6	8,3	7,1	6,7	8,5	7,7
Splitsko-dalmatinska	10,3	12,4	10,3	8,4	6,8	8,4	6,3	7,5	6,5	7,3
Istarska	7,0	13,3	8,1	6,4	7,1	7,3	5,6	7,8	7,6	6,9
Dubrovačko-neretvanska	13,2	6,2	6,7	8,9	9,4	9,5	13,3	6,9	6,8	7,9
Međimurska	9,0	14,0	8,8	7,2	5,9	6,4	3,3	9,0	8,5	8,2
HRVATSKA - Croatia	9,4	9,8	8,7	8,5	7,8	7,8	7,5	7,0	6,7	7,1

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. godine (ISSN 1330-0350)
 Source of information: First Release. Croatian Central Bureau of Statistics 2010 (ISSN 1330-0350)

Napomena *Stope po županijama za 2000.-2009. g. izračunate na temelju broja rođenih s boravkom majke na području te županije duže od jedne godine

** Definicija mrtvorodenja promijenjena je od 2001. godine prema preporukama SZO-a za nacionalne statistike i uključuje mrtvorodene gestacijske dobi ≥ 22 tjedna gestacije i ≥ 500 grama porodne težine zbog čega nisu moguće usporedbe s prethodnim godinama

Note * The 2000-2009 county perinatal mortality rates are based on the number of the born whose mothers had resided in the counties uninterruptedly at least one year.

** Since 2001 the definition of a stillborn was changed, according to recommendations of WHO for national statistics and a stillborn child has been considered a child with ≥ 22 weeks gestational age and waiting 500 g or more and comparisons with previous years could not be possible.

Tablica - Table 16/I. **RANG LJESTVICA TE UDIO 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U HRVATSKOJ 2009. GODINE - UKUPNO -**
Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares - total, Croatia 2009

MKB-X ŠIFRA ICD 10 Code	DIJAGNOZA Diagnosis	BROJ No.	%
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - <i>Ischaemic heart diseases</i>	10.542	20,11
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - <i>Cerebrovascular diseases</i>	7.924	15,12
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - <i>Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung</i>	2.799	5,34
I50	Insuficijencija srca - <i>Heart failure</i>	2.400	4,58
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva - <i>Malignant neoplasms of colon, rectum and anus</i>	1.866	3,56
J40-J46	Bronhitis, emfizem, astma - <i>Bronchitis, emphysema, asthma</i>	1.583	3,02
I10-I13	Hipertenzivne bolesti - <i>Hypertensive diseases</i>	1.369	2,61
E10-E14	Dijabetes melitus - <i>Diabetes mellitus</i>	1.362	2,60
I70	Ateroskleroza - <i>Atherosclerosis</i>	1.291	2,46
K70, K73, K74, K76	Kronične bolesti jetre, fibroza i ciroza - <i>Chronic liver diseases, fibrosis and cirrhosis</i>	1.271	2,42
PRVIH 10 UZROKA SMRTI - <i>First 10 causes</i>		32.407	61,83
UKUPNO - <i>Total</i>		52.414	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Tablica - Table 16/II. **RANG LJESTVICA TE UDIO DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH MUŠKARACA U**
HRVATSKOJ 2009. GODINE - Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares - male,
Croatia 2009

MKB-X ŠIFRA ICD 10 Code	DIJAGNOZA Diagnosis	BROJ No.	%
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - <i>Ischaemic heart diseases</i>	4.885	18,77
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - <i>Cerebrovascular diseases</i>	3.268	12,56
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - <i>Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung</i>	2.176	8,36
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva - <i>Malignant neoplasms of colon, rectum and anus</i>	1.063	4,09
J40-J46	Bronhitis, emfizem, astma - <i>Bronchitis, emphysema, asthma</i>	979	3,76
K70, K73, K74, K76	Kronične bolesti jetre, fibroza i ciroza - <i>Chronic liver diseases, fibrosis and cirrhosis</i>	959	3,69
I50	Insuficijencija srca - <i>Heart failure</i>	882	3,39
C61	Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate) - <i>Malignant neoplasm of prostate</i>	697	2,68
E10-E14	Dijabetes melitus - <i>Diabetes mellitus</i>	597	2,29
C16	Zloćudna novotvorina želuca - <i>Malignant neoplasm of stomach</i>	532	2,04
PRVIH 10 UZROKA SMRTI - <i>First 10 causes</i>		16.038	61,64
UKUPNO - <i>Total</i>		26.019	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Tablica - Table 16/III. **RANG LJESTVICA TE UDIO DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH ŽENA U HRVATSKOJ 2009.**
GODINE - Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares - female, Croatia 2009

MKB-X ŠIFRA ICD 10 Code	DIJAGNOZA Diagnosis	BROJ No.	%
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - <i>Ischaemic heart diseases</i>	5.657	21,43
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - <i>Cerebrovascular diseases</i>	4.656	17,64
I50	Insuficijencija srca - <i>Heart failure</i>	1.518	5,75
C50	Zloćudna novotvorina dojke - <i>Malignant neoplasm of breast</i>	898	3,40
I10-I13	Hipertenzivne bolesti - <i>Hypertensive diseases</i>	898	3,40
I70	Ateroskleroza - <i>Atherosclerosis</i>	864	3,27
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva - <i>Malignant neoplasms of colon, rectum and anus</i>	803	3,04
E10-E14	Dijabetes melitus - <i>Diabetes mellitus</i>	765	2,90
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - <i>Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung</i>	623	2,36
J40-J46	Bronhitis, emfizem, astma - <i>Bronchitis, emphysema, asthma</i>	604	2,29
PRVIH 10 UZROKA SMRTI - <i>First 10 causes</i>		17.286	65,49
UKUPNO - <i>Total</i>		26.395	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Tablica - Table 17. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U HRVATSKOJ PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU - Deaths with Croatian residency by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2009

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika		
	<i>No.</i>	<i>%</i>	<i>Rate per 100,000</i>	<i>Rank</i>	<i>No.</i>	<i>%</i>	<i>Rate per 100,000</i>	<i>Rank</i>	<i>No.</i>	<i>%</i>	<i>Rate per 100,000</i>	<i>Rank</i>
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	363	0,69	8,20	11	213	0,82	9,97	10	150	0,57	6,54	11
II Novotvorine - Neoplasms	13.496	25,75	304,71	2	7.815	30,04	365,83	2	5.681	21,52	247,77	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	54	0,10	1,22	15	18	0,07	0,84	14	36	0,14	1,57	14
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	1.393	2,66	31,45	6	609	2,34	28,51	6	784	2,97	34,19	6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	835	1,59	18,85	8	422	1,62	19,75	7	413	1,56	18,01	9
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	786	1,50	17,75	9	370	1,42	17,32	9	416	1,58	18,14	8
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	3	0,006	0,07	18	2	0,008	0,09	17	1	0,004	0,04	16
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	25.976	49,56	586,49	1	11.095	42,64	519,37	1	14.881	56,38	649,02	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	2.263	4,32	51,09	5	1.353	5,20	63,34	5	910	3,45	39,69	5
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	2.430	4,64	54,86	4	1.491	5,73	69,80	4	939	3,56	40,95	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	13	0,02	0,29	16	7	0,03	0,33	16	6	0,02	0,26	15
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	85	0,16	1,92	14	17	0,07	0,80	15	68	0,26	2,97	12
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinary system</i>	892	1,70	20,14	7	401	1,54	18,77	8	491	1,86	21,41	7
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium	6	0,01	0,14	17	0	0,00	0,00	0	6	0,02	0,26	15
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	123	0,23	2,78	13	62	0,24	2,90	13	61	0,23	2,66	13
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	134	0,26	3,03	12	73	0,28	3,42	12	61	0,23	2,66	13
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	576	1,10	13,00	10	183	0,70	8,57	11	393	1,49	17,14	10
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	2.986	5,70	67,42	3	1.888	7,26	88,38	3	1.098	4,16	47,89	3
UKUPNO - Total	52.414	100,0	1.183,41		26.019	100,0	1.217,99		26.395	100,0	1.151,19	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/I. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U GRADU ZAGREBU PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – City-of-Zagreb-resident deaths by disease group, with the ratio and rates / 100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika		
	No.	%	Rate per 100,000	Rank population	No.	%	Rate per 100,000	Rank population	No.	%	Rate per 100,000	Rank population
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	99	1,17	12,53	9	55	1,34	14,98	8	44	1,01	10,40	9
II Novotvorine - Neoplasms	2.383	28,13	301,53	2	1.298	31,64	353,48	2	1.085	24,83	256,44	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	8	0,09	1,01	15	4	0,10	1,09	14	4	0,09	0,95	14
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	199	2,35	25,18	6	105	2,56	28,59	6	94	2,15	22,22	7
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	87	1,03	11,01	10	36	0,88	9,80	10	51	1,17	12,05	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	145	1,71	18,35	8	51	1,24	13,89	9	94	2,15	22,22	7
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	4.125	48,70	521,96	1	1.780	43,39	484,75	1	2.345	53,67	554,25	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	399	4,71	50,49	4	218	5,31	59,37	4	181	4,14	42,78	3
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	332	3,92	42,01	5	190	4,63	51,74	5	142	3,25	33,56	5
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	2	0,02	0,25	16	2	0,05	0,54	16	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	14	0,17	1,77	14	3	0,07	0,82	15	11	0,25	2,60	13
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinary system</i>	159	1,88	20,12	7	59	1,44	16,07	7	100	2,29	23,64	6
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	1	0,01	0,13	17	0	0,00	0,00	0	1	0,02	0,24	15
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	40	0,47	5,06	11	22	0,54	5,99	11	18	0,41	4,25	11
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	27	0,32	3,42	13	10	0,24	2,72	13	17	0,39	4,02	12
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	32	0,38	4,05	12	12	0,29	3,27	12	20	0,46	4,73	10
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	419	4,95	53,02	3	257	6,27	69,99	3	162	3,71	38,29	4
UKUPNO - Total	8.471	100,0	1.071,87		4.102	100,0	1.117,10		4.369	100,0	1.032,62	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/II. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Zagreb-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 Rank population		No.	%	Rate per 100,000 Rank population		No.	%	Rate per 100,000 Rank population	
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	30	0,86	9,14	10	13	0,73	8,13	10	17	0,98	10,10	10
II Novotvorine - Neoplasms	914	26,11	278,55	2	533	30,06	333,51	2	381	22,06	226,37	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	7	0,20	2,13	14	2	0,11	1,25	14	5	0,29	2,97	13
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	84	2,40	25,60	6	32	1,80	20,02	6	52	3,01	30,90	6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	41	1,17	12,50	9	17	0,96	10,64	9	24	1,39	14,26	9
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	47	1,34	14,32	8	18	1,02	11,26	8	29	1,68	17,23	8
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.688	48,23	514,44	1	741	41,79	463,66	1	947	54,83	562,66	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	161	4,60	49,07	5	93	5,25	58,19	5	68	3,94	40,40	4
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	223	6,37	67,96	3	146	8,23	91,36	3	77	4,46	45,75	3
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	0,03	0,30	15	1	0,06	0,63	15	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	8	0,23	2,44	13	2	0,11	1,25	14	6	0,35	3,56	12
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	57	1,63	17,37	7	22	1,24	13,77	7	35	2,03	20,80	7
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	7	0,20	2,13	14	3	0,17	1,88	13	4	0,23	2,38	14
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	12	0,34	3,66	12	7	0,39	4,38	12	5	0,29	2,97	13
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	21	0,60	6,40	11	10	0,56	6,26	11	11	0,64	6,54	11
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	199	5,69	60,65	4	133	7,50	83,22	4	66	3,82	39,21	5
UKUPNO - Total	3.500	100,0	1.066,67		1.773	100,0	1.109,41		1.727	100,0	1.026,09	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
 Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/III. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Krapina- Zagorje-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	13	0,65	9,53	9	8	0,78	12,05	10	5	0,52	7,15	11
II Novotvorine - Neoplasms	433	21,79	317,55	2	254	24,83	382,49	2	179	18,57	255,90	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	5	0,25	3,67	11	2	0,20	3,01	12	3	0,31	4,29	12
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	46	2,32	33,73	6	24	2,35	36,14	6	22	2,28	31,45	6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	26	1,31	19,07	8	14	1,37	21,08	9	12	1,24	17,16	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	26	1,31	19,07	8	18	1,76	27,11	8	8	0,83	11,44	9
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.041	52,39	763,44	1	455	44,48	685,17	1	586	60,79	837,74	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	87	4,38	63,80	5	53	5,18	79,81	5	34	3,53	48,61	5
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	122	6,14	89,47	4	75	7,33	112,94	4	47	4,88	67,19	3
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	0,05	0,73	14	1	0,10	1,51	13	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	2	0,10	1,47	13	0	0,00	0,00	0	2	0,21	2,86	13
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	36	1,81	26,40	7	21	2,05	31,62	7	15	1,56	21,44	7
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	5	0,25	3,67	11	0	0,00	0,00	0	5	0,52	7,15	11
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	3	0,15	2,20	12	2	0,20	3,01	12	1	0,10	1,43	14
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	12	0,60	8,80	10	6	0,59	9,04	11	6	0,62	8,58	10
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	129	6,49	94,60	3	90	8,80	135,53	3	39	4,05	55,75	4
UKUPNO - Total	1.987	100,0	1.457,20		1.023	100,0	1.540,50		964	100,0	1.378,13	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/IV UMRLI S PREBIVALIŠTEM U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Sisak-Moslavina-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000	Rank population	No.	%	Rate per 100,000	Rank population	No.	%	Rate per 100,000	Rank population
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	15	0,57	8,72	11	7	0,55	8,42	10	8	0,59	9,00	11
II Novotvorine - Neoplasms	619	23,67	359,94	2	364	28,84	437,99	2	255	18,85	286,94	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	53	2,03	30,82	7	17	1,35	20,46	7	36	2,66	40,51	7
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	27	1,03	15,70	9	14	1,11	16,85	8	13	0,96	14,63	10
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	22	0,84	12,79	10	7	0,55	8,42	10	15	1,11	16,88	9
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatoruy system</i>	1.298	49,64	754,76	1	546	43,26	656,98	1	752	55,58	846,20	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratoty system</i>	209	7,99	121,53	3	105	8,32	126,34	3	104	7,69	117,03	3
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	121	4,63	70,36	5	70	5,55	84,23	5	51	3,77	57,39	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	1	0,04	0,58	14	0	0,00	0,00	0	1	0,07	1,13	13
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinary system</i>	70	2,68	40,70	6	25	1,98	30,08	6	45	3,33	50,64	5
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	5	0,19	2,91	12	2	0,16	2,41	12	3	0,22	3,38	12
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	4	0,15	2,33	13	3	0,24	3,61	11	1	0,07	1,13	13
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	36	1,38	20,93	8	10	0,79	12,03	9	26	1,92	29,26	8
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	135	5,16	78,50	4	92	7,29	110,70	4	43	3,18	48,39	6
UKUPNO - Total	2.615	100,0	1.520,57		1.262	100,0	1.518,52		1.353	100,0	1.522,48	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/V **UMRLI S PREBIVALIŠTEM U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJU PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU** – *Karlovac-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex*

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	%	Stopa na 100.000 stanovnika	Rang	BROJ	%	Stopa na 100.000 stanovnika	Rang	BROJ	%	Stopa na 100.000 stanovnika	Rang
ICD 10 disease group	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	19	0,92	14,38	10	14	1,38	21,86	8	5	0,48	7,34	11
II Novotvorine - Neoplasms	506	24,56	382,90	2	295	29,09	460,53	2	211	20,17	309,87	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	41	1,99	31,03	6	16	1,58	24,98	7	25	2,39	36,71	5
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	32	1,55	24,21	8	19	1,87	29,66	6	13	1,24	19,09	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	20	0,97	15,13	9	9	0,89	14,05	9	11	1,05	16,15	10
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.104	53,59	835,41	1	450	44,38	702,50	1	654	62,52	960,45	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	55	2,67	41,62	5	40	3,94	62,44	5	15	1,43	22,03	7
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	97	4,71	73,40	4	60	5,92	93,67	4	37	3,54	54,34	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	3	0,15	2,27	11	0	0,00	0,00	0	3	0,29	4,41	12
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	35	1,70	26,49	7	19	1,87	29,66	6	16	1,53	23,50	6
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	2	0,10	1,51	12	1	0,10	1,56	12	1	0,10	1,47	13
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	3	0,15	2,27	11	2	0,20	3,12	11	1	0,10	1,47	13
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugom <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	19	0,92	14,38	10	7	0,69	10,93	10	12	1,15	17,62	9
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	124	6,02	93,83	3	82	8,09	128,01	3	42	4,02	61,68	3
UKUPNO - Total	2.060	100,0	1.558,83		1.014	100,0	1.582,97		1.046	100,0	1.536,13	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/VI. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Varaždin-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000	Rank population	No.	%	Rate per 100,000	Rank population	No.	%	Rate per 100,000	Rank population
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	18	0,79	9,99	8	8	0,71	9,13	9	10	0,86	10,80	8
II Novotvorine - Neoplasms	570	25,00	316,22	2	321	28,61	366,27	2	249	21,50	268,86	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	3	0,13	1,66	12	0	0,00	0,00	0	3	0,26	3,24	11
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	44	1,93	24,41	7	15	1,34	17,12	6	29	2,50	31,31	7
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	12	0,53	6,66	10	8	0,71	9,13	9	4	0,35	4,32	10
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	18	0,79	9,99	8	10	0,89	11,41	8	8	0,69	8,64	9
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.186	52,02	657,97	1	485	43,23	553,40	1	701	60,54	756,92	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	97	4,25	53,81	5	67	5,97	76,45	4	30	2,59	32,39	6
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	138	6,05	76,56	3	87	7,75	99,27	3	51	4,40	55,07	3
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	2	0,09	1,11	13	0	0,00	0,00	0	2	0,17	2,16	12
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	53	2,32	29,40	6	21	1,87	23,96	5	32	2,76	34,55	5
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	1	0,04	0,55	14	0	0,00	0,00	0	1	0,09	1,08	13
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	4	0,18	2,22	11	2	0,18	2,28	10	2	0,17	2,16	12
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	14	0,61	7,77	9	11	0,98	12,55	7	3	0,26	3,24	11
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	120	5,26	66,57	4	87	7,75	99,27	3	33	2,85	35,63	4
UKUPNO - Total	2.280	100,0	1.264,90		1.122	100,0	1.280,24		1.158	100,0	1.250,38	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 19VII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Koprivnica-Križevci-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	6	0,35	5,02	11	5	0,59	8,61	10	1	0,11	1,63	10
II Novotvorine - Neoplasms	381	22,14	318,60	2	226	26,65	389,06	2	155	17,75	252,04	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	1	0,06	0,84	15	1	0,12	1,72	12	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	37	2,15	30,94	7	11	1,30	18,94	9	26	2,98	42,28	6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>Mental and behavioural disorders</i>	27	1,57	22,58	9	21	2,48	36,15	6	6	0,69	9,76	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>Diseases of the nervous system</i>	19	1,10	15,89	10	13	1,53	22,38	8	6	0,69	9,76	8
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	1	0,06	0,84	15	1	0,12	1,72	12	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>Diseases of the circulatory system</i>	863	50,15	721,66	1	352	41,51	605,98	1	511	58,53	830,92	1
X Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	87	5,06	72,75	5	50	5,90	86,08	5	37	4,24	60,16	5
XI Bolesti probavnog sustava <i>Diseases of the digestive system</i>	101	5,87	84,46	4	52	6,13	89,52	4	49	5,61	79,68	3
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	3	0,17	2,51	13	1	0,12	1,72	12	2	0,23	3,25	9
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>Diseases of the genitorinay system</i>	39	2,27	32,61	6	21	2,48	36,15	6	18	2,06	29,27	7
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	4	0,23	3,34	12	2	0,24	3,44	11	2	0,23	3,25	9
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	2	0,12	1,67	14	1	0,12	1,72	12	1	0,11	1,63	10
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	33	1,92	27,60	8	15	1,77	25,82	7	18	2,06	29,27	7
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	117	6,80	97,84	3	76	8,96	130,84	3	41	4,70	66,67	4
UKUPNO - Total	1.721	100,0	1.439,13		848	100,0	1.459,85		873	100,0	1.419,56	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/VIII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U BJELOVARSKO-BILOGORSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Bjelovar-Bilogora-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	11	0,58	8,82	10	9	0,97	14,87	10	2	0,21	3,12	12
II Novotvorine - Neoplasms	424	22,41	340,16	2	245	26,49	404,68	2	179	18,51	279,23	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	4	0,21	3,21	11	0	0,00	0,00	0	4	0,41	6,24	10
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	43	2,27	34,50	6	16	1,73	26,43	7	27	2,79	42,12	5
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	27	1,43	21,66	8	19	2,05	31,38	6	8	0,83	12,48	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	24	1,27	19,25	9	11	1,19	18,17	9	13	1,34	20,28	7
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.020	53,91	818,32	1	417	45,08	688,78	1	603	62,36	940,66	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	91	4,81	73,01	5	60	6,49	99,10	5	31	3,21	48,36	4
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	92	4,86	73,81	4	61	6,59	100,76	4	31	3,21	48,36	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	0,05	0,80	14	0	0,00	0,00	0	1	0,10	1,56	13
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	3	0,16	2,41	12	0	0,00	0,00	0	3	0,31	4,68	11
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinary system</i>	31	1,64	24,87	7	13	1,41	21,47	8	18	1,86	28,08	6
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	3	0,16	2,41	12	1	0,11	1,65	12	2	0,21	3,12	12
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	2	0,11	1,60	13	0	0,00	0,00	0	2	0,21	3,12	12
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	11	0,58	8,82	10	4	0,43	6,61	11	7	0,72	10,92	9
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	105	5,55	84,24	3	69	7,46	113,97	3	36	3,72	56,16	3
UKUPNO - Total	1.892	100,0	1.517,90		925	100,0	1.527,86		967	100,0	1.508,49	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/IX. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Primorje-Goran-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	14	0,40	4,60	11	12	0,69	8,19	10	2	0,12	1,27	14
II Novotvorine - Neoplasms	997	28,69	327,71	2	575	32,91	392,46	2	422	24,42	267,57	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	4	0,12	1,31	14	0	0,00	0,00	0	4	0,23	2,54	12
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	128	3,68	42,07	4	59	3,38	40,27	6	69	3,99	43,75	4
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	58	1,67	19,06	8	34	1,95	23,21	8	24	1,39	15,22	9
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	97	2,79	31,88	7	46	2,63	31,40	7	51	2,95	32,34	5
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.631	46,94	536,11	1	723	41,39	493,47	1	908	52,55	575,72	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	113	3,25	37,14	5	67	3,84	45,73	4	46	2,66	29,17	6
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	98	2,82	32,21	6	60	3,43	40,95	5	38	2,20	24,09	7
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	7	0,20	2,30	13	0	0,00	0,00	0	7	0,41	4,44	10
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	57	1,64	18,74	9	25	1,43	17,06	9	32	1,85	20,29	8
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	9	0,26	2,96	12	4	0,23	2,73	13	5	0,29	3,17	11
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	9	0,26	2,96	12	6	0,34	4,10	12	3	0,17	1,90	13
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	46	1,32	15,12	10	8	0,46	5,46	11	38	2,20	24,09	7
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	207	5,96	68,04	3	128	7,33	87,36	3	79	4,57	50,09	3
UKUPNO - Total	3.475	100,0	1.142,24		1.747	100,0	1.192,39		1.728	100,0	1.095,64	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/X. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U LIČKO-SENJSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Lika–Senj-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	5	0,61	10,02	11	2	0,49	8,08	9	3	0,72	11,92	9
II Novotvorine - Neoplasms	181	21,97	362,55	2	116	28,43	468,71	2	65	15,63	258,19	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	26	3,16	52,08	6	15	3,68	60,61	6	11	2,64	43,69	6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	14	1,70	28,04	9	7	1,72	28,28	8	7	1,68	27,81	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	12	1,46	24,04	10	10	2,45	40,41	7	2	0,48	7,94	10
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	429	52,06	859,31	1	169	41,42	682,86	1	260	62,50	1.032,77	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	34	4,13	68,10	4	24	5,88	96,97	4	10	2,40	39,72	7
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	31	3,76	62,09	5	17	4,17	68,69	5	14	3,37	55,61	5
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	0,12	2,00	12	0	0,00	0,00	0	1	0,24	3,97	11
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	17	2,06	34,05	8	10	2,45	40,41	7	7	1,68	27,81	8
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	1	0,12	2,00	12	0	0,00	0,00	0	1	0,24	3,97	11
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	23	2,79	46,07	7	7	1,72	28,28	8	16	3,85	63,56	4
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	50	6,07	100,15	3	31	7,60	125,26	3	19	4,57	75,47	3
UKUPNO - Total	824	100,0	1.650,51		408	100,0	1.648,55		416	100,0	1.652,43	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XI. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U VIROVITIČKO-PODRAVSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Virovitica–Podravina-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 Rang stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000	Rank population	No.	%	Rate per 100,000	Rank population	No.	%	Rate per 100,000	Rank population
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	6	0,48	6,85	11	0	0,00	0,00	0	6	0,96	13,22	10
II Novotvorine - Neoplasms	278	22,35	317,37	2	178	28,85	421,57	2	100	15,95	220,40	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	22	1,77	25,12	6	7	1,13	16,58	8	15	2,39	33,06	6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	21	1,69	23,97	7	10	1,62	23,68	7	11	1,75	24,24	7
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	13	1,05	14,84	10	7	1,13	16,58	8	6	0,96	13,22	10
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	671	53,94	766,02	1	271	43,92	641,83	1	400	63,80	881,58	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	37	2,97	42,24	5	28	4,54	66,31	5	9	1,44	19,84	8
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	72	5,79	82,20	4	47	7,62	111,31	4	25	3,99	55,10	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	1	0,08	1,14	14	1	0,16	2,37	11	0	0,00	0,00	0
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	19	1,53	21,69	9	11	1,78	26,05	6	8	1,28	17,63	9
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	2	0,16	2,28	13		0,00	0,00	0	2	0,32	4,41	11
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	2	0,16	2,28	13	1	0,16	2,37	11	1	0,16	2,20	12
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	3	0,24	3,42	12	2	0,32	4,74	10	1	0,16	2,20	12
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	20	1,61	22,83	8	4	0,65	9,47	9	16	2,55	35,26	5
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	77	6,19	87,90	3	50	8,10	118,42	3	27	4,31	59,51	3
UKUPNO - Total	1.244	100,0	1.420,16		617	100,0	1.461,29		627	100,0	1.381,88	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U POŽEŠKO-SLAVONSKOJ ŽUPANIJU PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Požega-Slavonija-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	6	0,54	7,33	11	5	0,93	12,56	10	1	0,18	2,38	8
II Novotvorine - Neoplasms	259	23,44	316,27	2	143	26,68	359,26	2	116	20,39	275,62	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	1	0,09	1,22	13	1	0,19	2,51	12	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	24	2,17	29,31	8	14	2,61	35,17	6	10	1,76	23,76	7
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	26	2,35	31,75	6	11	2,05	27,64	8	15	2,64	35,64	6
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	23	2,08	28,09	9	13	2,43	32,66	7	10	1,76	23,76	7
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	582	52,67	710,70	1	245	45,71	615,52	1	337	59,23	800,72	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	49	4,43	59,84	4	31	5,78	77,88	4	18	3,16	42,77	5
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	36	3,26	43,96	5	21	3,92	52,76	5	15	2,64	35,64	6
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	0,09	1,22	13	0	0,00	0,00	0	1	0,18	2,38	8
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	1	0,09	1,22	13	0	0,00	0,00	0	1	0,18	2,38	8
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	11	1,00	13,43	10	10	1,87	25,12	9	1	0,18	2,38	8
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	1	0,09	1,22	13	1	0,19	2,51	12	0	0,00	0,00	0
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	2	0,18	2,44	12	2	0,37	5,02	11	0	0,00	0,00	0
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	25	2,26	30,53	7	5	0,93	12,56	10	20	3,51	47,52	4
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	58	5,25	70,83	3	34	6,34	85,42	3	24	4,22	57,02	3
UKUPNO - Total	1.105	100,0	1.349,35		536	100,0	1.346,60		569	100,0	1.351,96	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XIII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Brod-Posavina-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates/100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	20	0,99	11,58	10	10	1,04	11,86	10	10	0,94	11,32	10
II	Novotvorine - Neoplasms	498	24,63	288,39	2	295	30,70	349,92	2	203	19,13	229,70	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	50	2,47	28,96	8	22	2,29	26,10	7	28	2,64	31,68	7
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	78	3,86	45,17	5	29	3,02	34,40	6	49	4,62	55,45	3
VI	Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	20	0,99	11,58	10	9	0,94	10,68	11	11	1,04	12,45	9
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	994	49,16	575,63	1	410	42,66	486,32	1	584	55,04	660,82	1
X	Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	64	3,17	37,06	6	36	3,75	42,70	5	28	2,64	31,68	7
XI	Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	70	3,46	40,54	4	41	4,27	48,63	4	29	2,73	32,81	6
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	3	0,15	1,74	13	1	0,10	1,19	14	2	0,19	2,26	12
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	58	2,87	33,59	7	18	1,87	21,35	8	40	3,77	45,26	5
XV	Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	5	0,25	2,90	12	3	0,31	3,56	13	2	0,19	2,26	12
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	11	0,54	6,37	11	5	0,52	5,93	12	6	0,57	6,79	11
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	37	1,83	21,43	9	13	1,35	15,42	9	24	2,26	27,16	8
XIX	Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	114	5,64	66,02	3	69	7,18	81,84	3	45	4,24	50,92	4
UKUPNO - Total		2.022	100,0	1.170,95		961	100,0	1.139,90		1.061	100,0	1.200,57	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XIV. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U ZADARSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Zadar-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	3	0,16	1,71	12	2	0,21	2,31	11	1	0,11	1,12	12
II Novotvorine - Neoplasms	510	27,32	290,30	2	313	32,33	361,32	2	197	21,91	221,21	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	2	0,11	1,14	13	1	0,10	1,15	12	1	0,11	1,12	12
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	49	2,62	27,89	6	24	2,48	27,71	6	25	2,78	28,07	6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	38	2,04	21,63	7	18	1,86	20,78	7	20	2,22	22,46	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	15	0,80	8,54	10	5	0,52	5,77	10	10	1,11	11,23	10
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	909	48,69	517,41	1	418	43,18	482,53	1	491	54,62	551,34	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	72	3,86	40,98	5	48	4,96	55,41	5	24	2,67	26,95	7
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	94	5,03	53,51	4	54	5,58	62,34	4	40	4,45	44,92	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	0,05	0,57	14	0	0,00	0,00	0	1	0,11	1,12	12
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	2	0,11	1,14	13	2	0,21	2,31	11	0	0,00	0,00	0
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	28	1,50	15,94	9	11	1,14	12,70	8	17	1,89	19,09	9
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	6	0,32	3,42	11	2	0,21	2,31	11	4	0,44	4,49	11
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	1	0,05	0,57	14	1	0,10	1,15	12	0	0,00	0,00	0
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	35	1,87	19,92	8	8	0,83	9,24	9	27	3,00	30,32	5
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	102	5,46	58,06	3	61	6,30	70,42	3	41	4,56	46,04	3
UKUPNO - Total	1.867	100,0	1.062,72		968	100,0	1.117,45		899	100,0	1.009,48	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XV. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJU PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Osijek-Baranja-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	13	0,33	4,07	10	7	0,37	4,55	11	6	0,29	3,63	11
II Novotvorine - Neoplasms	945	23,64	296,02	2	542	28,47	352,54	2	403	19,25	243,51	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	1	0,03	0,31	14	0	0,00	0,00	0	1	0,05	0,60	15
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	114	2,85	35,71	6	44	2,31	28,62	7	70	3,34	42,30	5
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	92	2,30	28,82	7	64	3,36	41,63	6	28	1,34	16,92	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	60	1,50	18,79	8	33	1,73	21,46	8	27	1,29	16,31	9
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	2.079	52,01	651,24	1	841	44,17	547,03	1	1.238	59,15	748,04	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	152	3,80	47,61	5	86	4,52	55,94	5	66	3,15	39,88	6
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	177	4,43	55,44	4	101	5,30	65,70	4	76	3,63	45,92	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	8	0,20	2,51	11	2	0,11	1,30	13	6	0,29	3,63	11
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	36	0,90	11,28	9	23	1,21	14,96	9	13	0,62	7,86	10
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	2	0,05	0,63	13	0	0,00	0,00	0	2	0,10	1,21	14
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	7	0,18	2,19	12	2	0,11	1,30	13	5	0,24	3,02	12
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	7	0,18	2,19	12	4	0,21	2,60	12	3	0,14	1,81	13
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	60	1,50	18,79	8	15	0,79	9,76	10	45	2,15	27,19	7
XIX Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	244	6,10	76,43	3	140	7,35	91,06	3	104	4,97	62,84	3
UKUPNO - Total	3.997	100,0	1.252,04		1.904	100,0	1.238,45		2.093	100,0	1.264,66	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XVI. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Šibenik-Knin-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates/100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	9	0,60	7,89	11	3	0,41	5,36	11	6	0,79	10,32	8
II Novotvorine - Neoplasms	362	24,28	317,20	2	217	29,48	387,75	2	145	19,21	249,32	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	50	3,35	43,81	6	23	3,13	41,10	6	27	3,58	46,43	5
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>Mental and behavioural disorders</i>	18	1,21	15,77	9	8	1,09	14,29	9	10	1,32	17,19	7
VI Bolesti živčanog sustava <i>Diseases of the nervous system</i>	22	1,48	19,28	7	12	1,63	21,44	7	10	1,32	17,19	7
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>Diseases of the circulatory system</i>	751	50,37	658,07	1	313	42,53	559,29	1	438	58,01	753,12	1
X Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	76	5,10	66,60	5	42	5,71	75,05	5	34	4,50	58,46	3
XI Bolesti probavnog sustava <i>Diseases of the digestive system</i>	79	5,30	69,22	4	51	6,93	91,13	3	28	3,71	48,14	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	1	0,07	0,88	13	1	0,14	1,79	12	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	1	0,07	0,88	13	1	0,14	1,79	12	0	0,00	0,00	0
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>Diseases of the genitorinay system</i>	21	1,41	18,40	8	11	1,49	19,66	8	10	1,32	17,19	7
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	5	0,34	4,38	12	4	0,54	7,15	10	1	0,13	1,72	9
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	16	1,07	14,02	10	4	0,54	7,15	10	12	1,59	20,63	6
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	80	5,37	70,10	3	46	6,25	82,20	4	34	4,50	58,46	3
UKUPNO - Total	1.491	100,0	1.306,50		736	100,0	1.315,13		755	100,0	1.298,19	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XVII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Vukovar-Srijem-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	18	0,77	9,12	11	11	0,96	11,51	10	7	0,58	6,87	10
II Novotvorine - Neoplasms	563	23,96	285,10	2	327	28,58	342,12	2	236	19,57	231,62	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	5	0,21	2,53	13	2	0,17	2,09	14	3	0,25	2,94	11
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	94	4,00	47,60	5	41	3,58	42,90	6	53	4,39	52,02	4
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	45	1,91	22,79	7	24	2,10	25,11	7	21	1,74	20,61	7
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	40	1,70	20,26	8	20	1,75	20,92	8	20	1,66	19,63	8
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.197	50,94	606,16	1	495	43,27	517,89	1	702	58,21	688,97	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	96	4,09	48,61	4	64	5,59	66,96	4	32	2,65	31,41	5
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	71	3,02	35,95	6	44	3,85	46,03	5	27	2,24	26,50	6
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	0,04	0,51	16	1	0,09	1,05	15	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	4	0,17	2,03	14	1	0,09	1,05	15	3	0,25	2,94	11
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	32	1,36	16,20	9	15	1,31	15,69	9	17	1,41	16,68	9
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	3	0,13	1,52	15	3	0,26	3,14	13	0	0,00	0,00	0
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	11	0,47	5,57	12	8	0,70	8,37	11	3	0,25	2,94	11
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	28	1,19	14,18	10	7	0,61	7,32	12	21	1,74	20,61	7
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	142	6,04	71,91	3	81	7,08	84,74	3	61	5,06	59,87	3
UKUPNO - Total	2.350	100,0	1.190,04		1.144	100,0	1.196,89		1.206	100,0	1.183,62	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XVIII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Split-Dalmacija-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	40	0,85	8,29	11	25	1,05	10,61	10	15	0,65	6,07	11
II Novotvorine - Neoplasms	1.302	27,76	269,84	2	774	32,41	328,64	2	528	22,94	213,78	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	12	0,26	2,49	13	5	0,21	2,12	14	7	0,30	2,83	13
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	176	3,75	36,48	6	79	3,31	33,54	6	97	4,21	39,27	5
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	127	2,71	26,32	7	45	1,88	19,11	8	82	3,56	33,20	7
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	95	2,03	19,69	8	46	1,93	19,53	7	49	2,13	19,84	9
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	1	0,02	0,21	16	0	0,00	0,00	0	1	0,04	0,40	17
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.972	42,05	408,70	1	878	36,77	372,79	1	1.094	47,52	442,95	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	229	4,88	47,46	5	135	5,65	57,32	5	94	4,08	38,06	6
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	254	5,42	52,64	4	156	6,53	66,24	4	98	4,26	39,68	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	3	0,06	0,62	15	1	0,04	0,42	16	2	0,09	0,81	16
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	13	0,28	2,69	12	2	0,08	0,85	15	11	0,48	4,45	12
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	82	1,75	16,99	10	40	1,68	16,98	9	42	1,82	17,01	10
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium	1	0,02	0,21	16	0	0,00	0,00	0	1	0,04	0,40	17
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	11	0,23	2,28	14	8	0,34	3,40	12	3	0,13	1,21	15
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	12	0,26	2,49	13	6	0,25	2,55	13	6	0,26	2,43	14
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	87	1,86	18,03	9	23	0,96	9,77	11	64	2,78	25,91	8
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	273	5,82	56,58	3	165	6,91	70,06	3	108	4,69	43,73	3
UKUPNO - Total	4.690	100,0	972,02		2.388	100,0	1.013,93		2.302	100,0	932,05	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XIX. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U ISTARSKOJ ŽUPANIJU PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Istria-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	8	0,35	3,72	10	7	0,57	6,72	9	1	0,09	0,90	13
II Novotvorine - Neoplasms	669	29,05	311,18	2	373	30,28	358,07	2	296	27,66	267,10	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	1	0,04	0,47	14	0	0,00	0,00	0	1	0,09	0,90	13
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	35	1,52	16,28	6	13	1,06	12,48	7	22	2,06	19,85	5
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	14	0,61	6,51	9	9	0,73	8,64	8	5	0,47	4,51	9
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	32	1,39	14,88	7	14	1,14	13,44	6	18	1,68	16,24	7
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	1	0,04	0,47	14	1	0,08	0,96	13	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	1.211	52,58	563,28	1	588	47,73	564,46	1	623	58,22	562,17	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	64	2,78	29,77	5	45	3,65	43,20	5	19	1,78	17,14	6
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	105	4,56	48,84	4	73	5,93	70,08	4	32	2,99	28,88	3
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	5	0,22	2,33	12	1	0,08	0,96	13	4	0,37	3,61	10
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	16	0,69	7,44	8	6	0,49	5,76	10	10	0,93	9,02	8
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	6	0,26	2,79	11	4	0,32	3,84	11	2	0,19	1,80	12
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	8	0,35	3,72	10	3	0,24	2,88	12	5	0,47	4,51	9
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	4	0,17	1,86	13	1	0,08	0,96	13	3	0,28	2,71	11
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	124	5,38	57,68	3	94	7,63	90,24	3	30	2,80	27,07	4
UKUPNO - Total	2.303	100,0	1.071,21		1.232	100,0	1.182,67		1.071	100,0	966,43	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XX. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Dubrovnik-Neretva-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	4	0,32	3,14	11	4	0,62	6,43	10	0	0,00	0,00	0
II Novotvorine - Neoplasms	340	27,44	266,72	2	198	30,89	318,42	2	142	23,75	217,49	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	22	1,78	17,26	6	10	1,56	16,08	8	12	2,01	18,38	5
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	8	0,65	6,28	9	4	0,62	6,43	10	4	0,67	6,13	8
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	22	1,78	17,26	6	14	2,18	22,51	6	8	1,34	12,25	7
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	639	51,57	501,28	1	272	42,43	437,42	1	367	61,37	562,11	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	50	4,04	39,22	4	34	5,30	54,68	5	16	2,68	24,51	4
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	47	3,79	36,87	5	36	5,62	57,89	4	11	1,84	16,85	6
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	16	1,29	12,55	7	12	1,87	19,30	7	4	0,67	6,13	8
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	5	0,40	3,92	10	2	0,31	3,22	12	3	0,50	4,59	9
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	4	0,32	3,14	11	3	0,47	4,82	11	1	0,17	1,53	10
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	10	0,81	7,84	8	7	1,09	11,26	9	3	0,50	4,59	9
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	72	5,81	56,48	3	45	7,02	72,37	3	27	4,52	41,35	3
UKUPNO - Total	1.239	100,0	971,97		641	100,0	1.030,83		598	100,0	915,91	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

Tablica – Table 18/XXI. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U MEĐIMURSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2009. GODINI PO SPOLU – Međimurje-County-resident deaths by disease group, with the ratio and rates /100,000 population in 2009 by sex

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	6	0,47	5,09	11	6	0,90	10,35	9	0	0,00	0,00	0
II Novotvorine - Neoplasms	362	28,26	307,06	2	228	34,13	393,12	2	134	21,86	223,73	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic disease</i>	56	4,37	47,50	5	22	3,29	37,93	6	34	5,55	56,77	4
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	17	1,33	14,42	8	11	1,65	18,97	7	6	0,98	10,02	9
VI Bolesti živčanog sustava <i>- Diseases of the nervous system</i>	14	1,09	11,88	9	4	0,60	6,90	10	10	1,63	16,70	8
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	586	45,75	497,07	1	246	36,83	424,16	1	340	55,46	567,67	1
X Bolesti dišnog sustava <i>- Diseases of the respiratory system</i>	41	3,20	34,78	6	27	4,04	46,55	5	14	2,28	23,37	6
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	70	5,46	59,38	4	49	7,34	84,49	4	21	3,43	35,06	5
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	4	0,31	3,39	12	0	0,00	0,00	0	4	0,65	6,68	10
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitorinay system</i>	19	1,48	16,12	7	8	1,20	13,79	8	11	1,79	18,37	7
XV Trudnoća, porod i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	1	0,08	0,85	14	1	0,15	1,72	12	0	0,00	0,00	0
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	3	0,23	2,54	13	2	0,30	3,45	11	1	0,16	1,67	11
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	7	0,55	5,94	10	6	0,90	10,35	9	1	0,16	1,67	11
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	95	7,42	80,58	3	58	8,68	100,01	3	37	6,04	61,78	3
UKUPNO - Total	1.281	100,00	1.086,60		668	100,00	1.151,78		613	100,00	1.023,47	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2010. god. (DEM-2/09)
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2010 (DEM-2/09)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2009. godine
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2009 estimate

II. USPOREDBA ODABRANIH POKAZATELJA SZO "ZDRAVLJE ZA SVE"

Follow-up Selected Indicators for the Health For All Strategy

USPOREDBA ODABRANIH POKAZATELJA SZO "ZDRAVLJE ZA SVE" - *Follow-up WHO "Health for All" selected indicators* 65

Pokazatelj - Indicator	Stranica - Page
06.01.01 Očekivano trajanje života pri rođenju, u godinama – <i>Life expectancy at birth, in years</i>	65
06.01.01 Očekivano trajanje života pri rođenju, u godinama, muški – <i>Life expectancy at birth, in years, males</i>	65
06.01.01 Očekivano trajanje života pri rođenju, u godinama, žene – <i>Life expectancy at birth, in years, females</i>	66
07.01.00 Stopa dojenačke smrtnosti, na 1.000 živorođenih - <i>Infant mortality death rate, per 1,000 livebirth</i>	66
07.01.01 Stopa novorođenačke smrtnosti, na 1.000 živorođenih - <i>Neonatal mortality rate, per 1,000 livebirths</i>	66
07.01.02 Stopa rane novorođenačke smrtnosti, na 1.000 živorođenih - <i>Early neonatal mortality rate, per 1,000 livebirths</i>	67
07.04.02 Stopa mrtvorodenih, na 1.000 ukupno rođenih - <i>Mortality rate per 1,000 births</i>	67
07.04.03 Stopa perinatalne smrtnosti, na 1.000 ukupno rođenih - <i>Perinatal mortality rate, per 1,000 births</i>	67
08.01.00 Maternalna smrt, svi uzroci, na 100.000 živorođenih - <i>Maternal deaths, all causes, per 100,000 livebirths</i>	68
09.01.01 Standardizirana stopa smrtnosti od bolesti cirkulacijskog sustava za dob 0-64 godina, na 10.000 stanovnika - <i>SDR diseases of circulatory sistem, age 0-64, per 10,000 population</i>	68
09.01.02 Standardizirana stopa smrtnosti od bolesti cirkulacijskog sustava, na 100.000 stanovnika - <i>SDR diseases of circulatory sistem, all ages, per 100,000 population</i>	68
09.02.01 Standardizirana stopa smrtnosti od ishemične bolesti srca za dob 0 - 64 godina, na 10.000 stanovnika - <i>SDR ischaemic heart disease, 0-64, per 10,000 population</i>	69
09.02.02 Standardizirana stopa smrtnosti od ishemične bolesti srca, na 10.000 stanovnika - <i>SDR ischaemic heart disease, all ages, per 10,000 population</i>	69
09.03.01 Standardizirana stopa smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - <i>SDR cerebrovascular diseases, 0-64, per 100,000 population</i>	69
09.03.02 Standardizirana stopa smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti, na 10.000 stanovnika - <i>SDR cerebrovascular diseases, all ages, per 10,000 population</i>	70
10.01.01 Standardizirana stopa smrtnosti od zloćudnih novotvorina za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - <i>SDR malignant neoplasms, 0-64, per 100,000 population</i>	70
10.01.02 Standardizirana stopa smrtnosti od zloćudnih novotvorina, na 100.000 stanovnika - <i>SDR malignant neoplasms, all ages, per 100,000 population</i>	70
10.02.01 Standardizirana stopa smrtnosti od raka traheje, bronha i pluća za dob 0 - 64 godina, na 10.000 stanovnika - <i>SDR trachea, bronchus and lung cancer, 0-64, per 10,000 population</i>	71
10.02.02 Standardizirana stopa smrtnosti od raka traheje, bronha i pluća, na 10.000 stanovnika - <i>SDR trachea, bronchus and lung cancer, all ages, per 10,000 population</i>	71
10.03.01 Standardizirana stopa smrtnosti od raka vrata maternice za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - <i>SDR cancer of cervix uteri, 0-64, per 100,000 population</i>	71
10.03.02 Standardizirana stopa smrtnosti od raka vrata maternice, na 100.000 stanovnika - <i>SDR cancer of cervix uteri, all ages, per 100,000 population</i>	72
10.05.01 Standardizirana stopa smrtnosti od raka dojke žena za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - <i>SDR malignant neoplasm of female breast, 0-64, per 100,000 population</i>	72
10.05.02 Standardizirana stopa smrtnosti od raka dojke žena, na 100.000 stanovnika - <i>SDR malignant neoplasm of female breast, all ages, per 100,000 population</i>	72

USPOREDBA ODABRANIH INDIKATORA SZO "ZDRAVLJE ZA SVE" - Follow-up Indicators for the Croatian HFA Strategy

Svjetska zdravstvena organizacija u svom programu "Zdravlje za sve" - "Health for All" (HFA) definira zdravstvene pokazatelje i metodologiju praćenja određenih indikatora s ciljem da omogući usporedbu podataka i zdravstvenog stanja populacije među zemljama Europe.

Većina potrebnih indikatora dobiva se rutinskim prikupljanjem zdravstveno statističkih podataka i obrađuje prema zadanoj metodologiji.

Republika Hrvatska dostavlja redovito podatke u SZO od 1991. godine. Za međunarodne usporedbe koriste se procjene stanovništva koje za tekuću godinu objavljuje Državni zavod za statistiku.

Zdravstveni pokazatelji koji su odabrani za usporedbu iz HFA programa su standardizirane stope mortaliteta jer su podaci vitalne statistike najkvalitetniji rutinski prikupljeni podaci. Prema kriteriju SZO mortalitetni podaci su kvalitetni ako učešće kategorije "Simptomi i nedovoljno definirana stanja" (R00-R99) u ukupnom mortalitetu države ne prelazi 5%. Hrvatska bilježi u 2009. godini 1% udjela ove skupine u ukupnom mortalitetu i nalazi se među zemljama koje imaju vrlo visoku kvalitetu mortalitetnih podataka.

Za usporedbu zdravstvenog stanja odabrane su neke zemlje centralne i istočne Europe, prosjek europske regije, EU-27, te Austrija zbog mogućnosti usporedbe s prethodnim godinama.

06.01.01 Očekivano trajanje života pri rođenju, u godinama – Life expectancy at birth, in years

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	-	72,78	70,30	-	69,12	73,65	71,74
1990.	72,57	75,99	71,53	73,99	69,45	75,18	73,02
1991.	70,99	76,05	72,06	73,60	69,50	75,28	73,11
1992.	71,76	76,25	72,43	73,72	69,17	75,58	72,98
1993.	72,64	76,47	72,95	73,55	69,17	75,64	72,33
1994.	73,16	76,85	73,16	74,04	69,64	75,97	72,28
1995.	73,29	77,12	73,31	74,79	70,05	76,1	72,44
1996.	72,69	77,39	74,03	75,24	70,65	76,35	72,89
1997.	72,62	77,79	74,13	75,22	71,07	76,69	73,38
1998.	72,49	78,13	74,75	75,32	70,97	76,84	73,63
1999.	72,83	78,32	74,94	75,74	71,12	77,05	73,59
2000.	73,00	78,66	75,21	76,27	71,93	77,50	73,74
2001.	74,65	78,96	75,43	76,49	72,56	77,77	73,99
2002.	74,85	79,03	75,51	76,73	72,64	77,9	74,02
2003.	74,73	78,93	75,40	76,53	72,59	77,94	74,04
2004.	75,66	79,47	75,96	77,32	73,03	78,52	74,55
2005.	75,44	79,70	76,19	77,58	73,02	78,68	74,62
2006.	76,01	80,24	76,82	78,35	73,57	79,14	75,23
2007.	75,89	80,50	77,10	78,53	73,66	79,29	75,36
2008.	76,14	80,74	77,42	79,29	74,23	79,43	75,48

06.01.01 Očekivano trajanje života pri rođenju, u godinama, muški – Life expectancy at birth, in years, males

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	-	69,05	66,84	-	65,52	70,2	67,63
1990.	68,69	72,47	67,63	69,88	65,21	71,61	69,17
1991.	66,05	72,52	68,30	69,50	65,15	71,68	69,03
1992.	67,06	72,78	68,75	69,64	64,66	71,98	68,82
1993.	68,53	73,03	69,33	69,38	64,63	72,09	68,14
1994.	69,18	73,46	69,54	70,07	65,02	72,4	68,06
1995.	69,30	73,67	69,76	70,82	65,48	72,53	69,22
1996.	68,74	74,08	70,45	71,20	66,32	72,86	68,76
1997.	68,61	74,42	70,58	71,16	66,67	73,24	69,34
1998.	68,60	74,85	71,23	71,30	66,45	73,44	69,64
1999.	68,92	75,23	71,52	71,82	66,72	73,70	69,61
2000.	69,12	75,60	71,75	72,31	67,61	74,17	69,73
2001.	71,03	75,78	72,12	72,33	68,32	74,47	70,00
2002.	71,21	75,94	72,15	72,67	68,39	74,67	70,10
2003.	71,17	76,03	72,09	72,60	68,39	74,80	70,19
2004.	72,13	76,52	72,62	73,58	68,77	75,37	70,65
2005.	71,90	76,81	72,97	74,04	68,75	75,57	70,73
2006.	72,55	77,31	73,55	74,55	69,25	76,02	71,39
2007.	72,4	77,59	73,82	74,79	69,41	76,18	71,53
2008.	72,51	77,88	74,16	75,73	70,02	76,34	71,67

06.01.01 Očekivano trajanje života pri rođenju, u godinama, žene – Life expectancy at birth, in years, females

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	-	76,17	73,92	-	72,82	77,05	75,61
1990.	76,38	79,13	75,54	77,90	73,88	78,68	77,08
1991.	76,21	79,24	75,86	77,52	74,05	78,8	77,06
1992.	76,61	79,38	76,32	77,62	73,95	79,14	77,08
1993.	76,72	79,57	76,53	77,61	73,98	79,14	76,58
1994.	77,02	79,92	76,74	77,84	74,51	79,47	76,61
1995.	77,21	80,27	76,81	78,55	74,84	79,6	76,78
1996.	76,47	80,41	77,55	79,07	75,07	79,78	77,08
1997.	76,47	80,86	77,64	79,14	75,54	80,05	77,43
1998.	76,22	81,12	78,19	79,19	75,61	80,16	77,61
1999.	76,55	81,14	78,29	79,48	75,59	80,32	77,6
2000.	76,68	81,47	78,61	80,02	76,25	80,72	77,83
2001.	78,17	81,84	78,66	80,52	76,76	80,97	78,05
2002.	78,40	81,84	78,79	80,66	76,84	81,04	78,03
2003.	78,23	81,59	78,65	80,35	76,75	80,99	77,99
2004.	79,08	82,18	79,24	80,87	77,23	81,58	78,52
2005.	78,92	82,37	79,32	80,93	77,23	81,71	78,60
2006.	79,37	82,93	80	82,03	77,83	82,17	79,10
2007.	79,32	83,21	80,30	82,14	77,81	82,31	79,23
2008.	79,73	83,38	80,61	82,70	78,32	82,43	79,33

07.01.00 Stopa dojenačke smrtnosti, na 1.000 živorođenih - Infant mortality death rate, per 1,000 livebirth

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	20,57	14,34	16,90	-	23,16	14,27	19,83
1990.	10,67	7,84	10,80	8,36	14,82	9,93	15,41
1991.	11,09	7,48	10,38	8,25	15,64	9,52	15,57
1992.	11,62	7,53	9,89	8,86	14,08	8,98	15,49
1993.	9,89	6,49	8,49	6,77	12,46	8,42	15,28
1994.	10,19	6,25	7,95	6,47	11,55	8,25	14,37
1995.	8,95	5,42	7,70	5,53	10,66	7,51	13,4
1996.	8,05	5,08	6,05	4,74	10,91	7,2	12,54
1997.	8,23	4,74	5,86	5,17	9,86	6,77	11,88
1998.	8,24	4,92	5,21	5,21	9,70	6,46	11,01
1999.	7,75	4,36	4,62	4,51	8,43	6,11	10,51
2000.	7,41	4,83	4,10	4,90	9,22	5,91	9,77
2001.	7,68	4,84	3,97	4,23	8,13	5,76	9,79
2002.	7,03	4,06	4,15	3,83	7,16	5,46	9,02
2003.	6,33	4,46	3,90	3,98	7,29	5,26	8,59
2004.	6,08	4,47	3,75	3,71	6,6	5,12	8,34
2005.	5,7	4,18	3,39	4,15	6,23	4,87	8,15
2006.	5,19	3,61	3,33	3,38	5,72	4,65	7,82
2007.	5,58	3,67	3,14	2,78	5,91	4,47	7,74
2008.	4,46	3,69	2,83	2,62	5,58	4,35	7,86

07.01.01 Stopa novorođenačke smrtnosti, na 1.000 živorođenih - Neonatal mortality rate, per 1,000 livebirths

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	14,75	9,28	11,28	-	17,83	9,33	9,31
1990.	7,45	4,43	7,72	5,14	10,83	5,8	7,39
1991.	7,93	4,39	6,97	5,65	11,38	5,68	7,34
1992.	8,37	4,66	6,20	5,91	10,23	5,44	7,08
1993.	7,38	3,65	5,72	4,65	8,58	5,06	6,90
1994.	7,12	3,86	4,74	3,96	7,95	5,08	6,85
1995.	5,96	3,36	4,94	3,06	7,30	4,77	6,46
1996.	5,82	3,45	3,84	3,25	7,30	4,51	6,18
1997.	5,78	3,15	3,60	3,80	7,00	4,25	5,87
1998.	5,76	3,21	3,19	3,47	6,30	4,06	5,63
1999.	5,78	2,83	2,92	3,37	5,59	3,89	5,37
2000.	5,65	3,26	2,54	3,58	6,17	3,76	5,16
2001.	5,54	3,31	2,34	3,03	5,31	3,68	5,04
2002.	4,96	2,78	2,71	3,03	5,24	3,53	4,81
2003.	4,94	3,09	2,36	3,00	4,74	3,42	4,67
2004.	4,56	3,14	2,29	2,58	4,45	3,39	4,54
2005.	4,05	2,94	2,02	3,1	4,05	3,2	4,36
2006.	3,88	2,52	2,32	2,48	3,72	3,09	4,25
2007.	3,98	2,52	2,05	1,92	3,93	2,99	4,16
2008.	3,45	2,68	1,81	2,02	3,76	2,89	4,09

07.01.02 Stopa rane novorođenačke smrtnosti, na 1.000 živorođenih - Early neonatal mortality rate, per 1,000 livebirths

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	12,20	7,54	-	8,25	15,34	7,44	7,65
1990.	5,92	3,28	5,78	4,16	8,73	4,34	6,27
1991.	6,41	3,14	5,44	4,68	9,02	4,33	6,12
1992.	6,79	3,27	4,82	4,60	7,92	4,09	5,88
1993.	5,83	2,79	4,17	3,33	6,61	3,81	5,84
1994.	5,21	2,87	3,27	2,83	5,84	3,84	5,73
1995.	4,92	2,49	3,22	2,63	5,54	3,59	5,42
1996.	4,35	2,62	2,48	2,40	5,22	3,4	5,11
1997.	4,31	2,15	2,05	2,86	5,12	3,12	4,73
1998.	4,14	2,50	1,93	2,91	4,55	2,96	4,50
1999.	4,45	2,00	1,92	2,40	4,32	2,85	4,29
2000.	4,18	2,49	1,65	3,25	4,58	2,74	4,08
2001.	4,54	2,56	1,46	2,29	3,93	2,66	3,95
2002.	4,02	2,13	1,69	2,40	3,75	2,55	3,84
2003.	3,96	2,40	1,38	2,37	3,55	2,48	3,68
2004.	3,42	2,10	1,33	1,97	3,38	2,46	3,65
2005.	3,44	2,2	1,13	2,54	2,69	2,31	3,58
2006.	3,16	1,95	1,42	1,85	2,78	2,22	3,52
2007.	3,25	2,06	1,25	1,36	2,84	2,17	3,47
2008.	2,72	2,03	1,00	1,51	2,72	2,04	3,61

07.04.02 Stopa mrtvorodenih, na 1.000 ukupno rođenih - Mortinatality rate per 1,000 births

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	5,58	6,58	5,59	5,70	-	7,35	9,03
1990.	4,42	3,58	4,04	4,45	5,53	5,22	10,0
1991.	5,16	3,38	3,82	4,89	4,50	5,15	10,22
1992.	5,53	3,54	3,58	5,47	4,16	4,94	10,16
1993.	4,08	3,32	3,66	4,78	3,62	4,98	9,92
1994.	4,53	3,31	3,14	5,32	3,52	5,11	9,88
1995.	4,27	4,37	3,11	4,41	3,49	5,09	9,45
1996.	4,35	4,47	3,49	5,56	3,76	5,04	9,65
1997.	4,54	4,30	3,00	4,88	4,76	4,92	9,64
1998.	4,76	4,09	3,24	6,45	5,68	4,88	9,59
1999.	4,52	4,03	3,38	4,94	4,95	4,76	8,84
2000.	5,21	4,21	2,84	3,73	5,48	4,58	8,37
2001.	5,24	3,67	2,89	4,84	5,64	4,58	8,18
2002.	4,69	4,29	2,81	5,29	5,37	4,55	7,96
2003.	4,52	3,97	2,89	5,40	5,57	4,42	7,72
2004.	4,42	3,95	2,71	5,47	4,98	4,35	7,33
2005.	4,36	3,68	2,8	6,1	5,16	4,24	6,94
2006.	4,37	4,0	2,82	4,31	4,87	4,20	6,75
2007.	3,80	3,8	2,74	5,07	4,94	4,17	6,53
2008.	4,01	3,31	2,27	5,47	4,33	4,12	6,63

07.04.03 Stopa perinatalne smrtnosti, na 1.000 ukupno rođenih - Perinatal mortality rate, per 1,000 births

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	17,71	14,07	15,00	13,90	23,10	14,87	16,17
1990.	10,31	5,68	8,31	8,59	14,21	9,09	12,70
1991.	11,54	5,04	7,23	7,48	13,48	8,84	12,39
1992.	12,28	5,44	6,76	7,14	12,05	8,45	11,72
1993.	9,89	4,86	6,21	6,44	10,21	8,18	11,26
1994.	9,71	4,71	5,10	5,36	9,34	7,72	11,90
1995.	9,17	4,40	4,96	5,04	6,37	7,45	10,31
1996.	8,68	4,20	4,82	4,81	6,30	7,24	9,95
1997.	8,82	3,98	4,28	5,60	6,95	6,97	9,64
1998.	8,88	4,07	4,50	5,68	6,12	6,96	9,32
1999.	8,95	3,79	4,72	4,89	5,39	6,73	8,91
2000.	9,37	3,87	4,01	4,09	5,74	6,80	8,67
2001.	7,26	3,55	3,78	4,54	5,70	6,6	8,49
2002.	7,01	3,43	3,97	5,15	5,38	6,51	8,34
2003.	6,35	3,61	3,65	4,34	5,34	6,38	8,07
2004.	5,79	3,20	3,58	4,16	4,80	6,27	8,07
2005.	6,44	3,38	3,49	5,2	5,01	6,05	7,76
2006.	5,34	3,2	3,63	3,49	4,86	5,92	7,75
2007.	4,92	3,1	3,58	3,89	4,92	5,87	7,48
2008.	4,6	2,96	2,93	3,81	4,32	5,8	7,73

08.01.00 Maternalna smrt, svi uzroci, na 100.000 živorođenih - Maternal deaths, all causes, per 100,000 livebirths

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	4,40	7,70	-	-	20,85	19,38	34,09
1990.	10,83	6,63	8,42	8,94	20,69	13,2	26,68
1991.	7,72	7,40	17,78	4,63	12,58	11,7	28,4
1992.	4,26	4,20	12,32	5,00	9,86	11,09	26,92
1993.	10,30	4,20	12,39	10,10	18,80	9,65	25,55
1994.	10,29	8,66	15,01	10,28	10,38	10,31	26,14
1995.	11,96	1,13	6,24	5,27	15,17	9,32	25,07
1996.	1,86	4,50	7,74	26,61	11,40	9,21	22,2
1997.	10,81	2,38	5,52	11,01	20,93	8,76	22,2
1998.	6,37	4,92	6,63	11,20	6,17	8,95	21,38
1999.	11,07	1,28	10,06	17,11	4,23	7,96	19,81
2000.	6,86	2,56	9,90	22,00	10,25	7,53	18,89
2001.	2,44	6,63	8,82	22,89	5,15	7,42	17,84
2002.	9,98	2,55	4,31	0	8,26	6,59	16,95
2003.	7,56	2,60	7,47	0	7,40	6,84	16,36
2004.	7,44	3,80	8,19	11,23	4,20	6,75	14,56
2005.	7,06	3,84	14,68	16,59	5,13	5,63	14,42
2006.	9,65	2,57	13,23	15,83	8,01	5,86	14,43
2007.	14,32	3,93	2,62	15,14	8,20	5,65	14,46
2008.	6,86	2,57	5,85	10,09	17,15	6,12	14,25

09.01.01 Standardizirana stopa smrtnosti od bolesti cirkulacijskog sustava za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - SDR diseases of circulatory system, age 0-64, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	108,66	98,77	151,64	-	175,71	99,49	124,57
1990.	111,25	72,19	145,73	82,91	176,66	85,04	115,53
1991.	109,79	71,53	134,40	85,40	174,96	84,81	117,66
1992.	104,10	71,12	130,07	81,85	177,56	82,22	120,65
1993.	103,35	69,68	120,87	84,14	179,15	80,93	133,62
1994.	98,96	66,38	115,00	79,75	165,62	77,57	141,73
1995.	97,65	66,76	114,65	67,98	161,37	76,46	138,54
1996.	102,49	67,31	109,91	65,24	153,36	73,83	131,42
1997.	99,10	63,93	105,78	65,44	146,49	71,19	123,84
1998.	98,86	60,60	95,60	67,56	149,76	68,99	119,66
1999.	100,16	59,10	92,35	61,76	144,82	65,52	122,27
2000.	94,97	53,33	85,67	61,69	132,32	62,07	124,48
2001.	91,70	51,73	82,01	59,07	125,52	60,29	123,99
2002.	87,83	42,68	81,00	53,38	121,95	58,18	125,85
2003.	87,78	37,12	78,31	52,37	121,49	56,32	126,44
2004.	76,6	33,01	75,21	51,56	118,89	53,55	122,83
2005.	78,61	34,32	70,96	49,42	123,27	51,93	122,99
2006.	74,4	32,73	69,22	48,26	116,15	50,4	114,58
2007.	72,78	32,72	66,01	42,37	113,82	48,94	112,88
2008.	72,68	30,49	63,93	40,32	108,84	47,83	111,18

09.01.02 Standardizirana stopa smrtnosti od bolesti cirkulacijskog sustava, na 100.000 stanovnika - SDR diseases of circulatory system, all ages, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	344,25	515,19	660,03	-	688,70	459,39	535,61
1990.	551,74	389,50	645,01	444,86	643,93	396,04	481,91
1991.	527,05	396,07	615,65	447,34	635,51	394,24	482,44
1992.	500,22	390,33	590,26	418,77	635,18	380,02	479,89
1993.	515,99	383,71	576,26	439,06	640,48	379,23	512,62
1994.	504,64	369,87	561,35	411,97	604,71	364,35	523,29
1995.	488,80	369,30	559,62	371,00	591,98	359,52	510,44
1996.	548,70	367,04	529,74	358,69	587,37	353,09	497,77
1997.	557,39	355,65	525,85	338,84	561,61	341,83	482,92
1998.	589,72	346,44	495,75	347,98	565,70	336,32	476,79
1999.	582,26	338,07	487,17	331,47	563,79	324,33	479,17
2000.	572,69	315,25	462,52	315,04	520,98	307,94	475,88
2001.	486,18	303,94	459,78	298,42	503,84	300,08	468,39
2002.	482,48	287,10	455,98	290,52	503,90	296,08	473,94
2003.	499,61	270,66	461,88	295,29	508,30	293,28	479,49
2004.	419,04	248,31	430,53	276,99	486,95	273,67	455,04
2005.	438,83	240,2	419,02	288,02	502,43	266,67	454,63
2006.	417,73	229,64	386,33	261,2	460,25	252,68	431,98
2007.	417,68	223,88	370,66	259,15	449,86	245,79	424,87
2008.	401,48	212,65	355,6	234,65	428,59	240,44	418,87

09.02.01 Standardizirana stopa smrtnosti od ishemične bolesti srca za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika
 - SDR ischaemic heart disease, 0-64, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	-	47,20	81,29	-	79,39	47,72	63,23
1990.	38,95	36,79	85,58	32,23	83,75	41,82	59,48
1991.	43,00	38,31	79,68	34,78	85,06	41,81	60,53
1992.	42,63	37,08	76,13	34,82	86,26	40,64	62,58
1993.	41,87	36,09	70,58	37,43	87,62	40,08	70,49
1994.	39,19	35,11	66,77	32,96	80,92	37,77	73,73
1995.	39,43	35,05	63,74	27,10	80,75	36,73	71,26
1996.	40,78	34,59	59,57	26,15	75,34	35,07	66,70
1997.	43,36	33,29	53,22	28,24	71,70	33,57	62,14
1998.	43,47	31,48	48,82	28,57	72,64	32,5	60,05
1999.	40,96	30,32	47,57	25,64	70,69	30,9	61,31
2000.	39,86	28,04	44,16	23,98	63,77	28,95	62,15
2001.	39,60	26,52	41,70	24,53	61,38	27,75	61,54
2002.	37,58	23,75	39,63	20,62	58,41	26,42	62,63
2003.	39,03	20,27	37,06	22,24	59,31	25,63	62,81
2004.	34,74	18,33	35,22	20,22	59,66	24,24	60,11
2005.	35,45	18,47	33,31	19,33	63,74	23,29	59,85
2006.	33,16	18,03	32,22	17,24	58,27	22,49	55,72
2007.	31,04	17,75	32,87	17,43	56,42	21,82	54,97
2008.	32,39	16,51	31,12	19,51	53,58	21,13	54,09

09.02.02 Standardizirana stopa smrtnosti od ishemične bolesti srca, na 100.000 stanovnika - SDR ischaemic heart disease, all ages, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980	-	152,89	299,96	-	229,37	159,03	240,19
1990	78,01	153,35	310,98	123,13	239,66	146,72	210,43
1991	129,73	158,07	298,46	132,16	243,48	147,31	211,45
1992	175,85	154,13	283,20	141,62	247,79	143,48	213,46
1993	176,12	151,96	276,57	149,42	257,79	145,32	234,01
1994	186,00	148,92	265,93	143,32	246,61	138,99	239,95
1995	183,58	150,25	259,86	111,59	248,74	137,21	233,46
1996	197,45	147,88	235,22	108,41	250,62	133,24	226,92
1997	202,47	146,77	218,06	122,9	244,81	130,18	219,16
1998	207,91	147,21	198,54	123,13	247,06	129,4	217,26
1999	193,25	142,35	199,30	114,23	243,77	126,19	220,55
2000	201,14	132,22	187,04	105,10	226,88	119,05	220,37
2001	162,83	127,62	184,20	100,15	225,46	115,28	216,22
2002	159,48	130,00	179,19	89,39	221,70	112,74	218,95
2003	186,88	124,02	176,09	94,37	232,66	111,1	221,37
2004.	154,49	115,80	163,60	82,45	233,57	103,89	208,18
2005.	167,93	111,65	177,51	80,2	261,33	101,02	207,3
2006.	160,33	107,67	168,91	68,22	240,71	95,41	199,87
2007.	153,51	104,74	185,71	67,18	226,59	92,48	197,85
2008.	156,64	97,41	176,13	67,31	213,95	90,22	195,32

* Napomena:
Od 1990. godine
aterosklerotska
bolest srca šifrira se
kao 414 (prema IX
reviziji MKB) umjesto
429

* Note: Since 1990
atherosclerotic heart
disease is coded as
414 ICD IX code

09.03.01 Standardizirana stopa smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - SDR cerebrovascular diseases, 0-64, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	33,62	19,89	37,50	-	47,53	20,97	31,65
1990.	34,59	13,12	32,55	22,89	44,85	17,12	29,06
1991.	34,63	12,63	27,87	26,24	44,57	17,17	29,66
1992.	33,15	12,17	26,42	24,46	43,55	16,6	30,26
1993.	32,15	12,03	24,35	21,39	43,47	16,97	33,26
1994.	31,97	11,45	22,66	23,90	40,73	16,43	35,41
1995.	30,46	11,85	22,17	20,11	40,70	16,03	34,84
1996.	34,55	11,94	20,15	18,46	38,72	15,58	33,26
1997.	30,08	11,07	18,18	17,48	36,85	15,22	31,71
1998.	27,84	10,93	18,05	18,09	36,32	14,86	30,35
1999.	30,64	10,15	16,65	14,48	35,50	14,12	30,61
2000.	27,52	8,62	16,26	15,55	33,27	13,3	31,03
2001.	24,63	8,97	15,42	14,34	32,10	13,04	30,75
2002.	24,53	7,61	15,01	13,54	31,08	12,66	30,43
2003.	22,86	6,54	14,33	13,10	29,65	11,93	30,12
2004.	20,90	5,89	12,88	12,72	27,92	11,38	28,64
2005.	21,78	5,63	12,39	10,01	23,44	10,81	28,17
2006.	20,2	5,29	11,39	11,89	23,32	10,43	26,08
2007.	20,29	5,06	10,5	8,66	22,04	9,86	25,52
2008.	19,12	5,19	9,84	9,64	22,17	9,58	25,06

09.03.02 Standardizirana stopa smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti, na 100.000 stanovnika - SDR
cerebrovascular diseases, all ages, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	117,54	150,27	224,53	-	217,96	122,77	152,96
1990.	171,56	98,85	202,77	127,64	177,21	100,08	141,4
1991.	165,91	97,93	186,83	137,31	173,51	100,45	142,13
1992.	156,50	91,60	174,51	124,88	171,24	96,36	141,02
1993.	163,23	86,31	167,97	120,58	168,17	97,42	150,01
1994.	160,50	83,64	162,67	118,57	158,68	93,8	153,19
1995.	159,44	81,43	151,74	110,54	158,62	91	148,85
1996.	185,41	84,11	140,15	107,71	158,60	88,84	143,67
1997.	178,70	80,54	125,03	96,78	147,48	86,35	140,52
1998.	188,18	76,64	135,12	95,54	148,62	85,73	139,27
1999.	186,65	73,48	135,85	92,14	146,99	83,35	139,19
2000.	176,35	67,81	136,13	85,13	141,74	79,03	138,79
2001.	148,19	63,18	133,38	79,79	138,72	77,47	137,54
2002.	145,27	61,89	130,52	80,42	135,56	76,21	136,21
2003.	141,57	56,18	132,37	78,76	134,59	74,63	137,07
2004.	127,79	42,80	111,82	72,02	124,12	68,61	128,92
2005.	131,83	40,55	109,43	63,00	108,23	66,06	127,37
2006.	126,08	39,44	100,46	53,86	99,27	62,36	119,73
2007.	126,16	36,86	81,12	56,49	96,89	59,22	117,02
2008.	118,83	35,41	78,01	62,22	91,79	57,48	115,15

10.01.01 Standardizirana stopa smrtnosti od zloćudnih novotvorina za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika
- SDR malignant neoplasms, 0-64, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	81,90	92,63	118,91	-	113,47	94,04	96,6
1990.	110,48	86,00	124,81	104,76	136,56	93,44	99,53
1991.	103,72	85,55	124,82	104,12	138,87	93,48	99,64
1992.	100,02	84,26	123,25	108,43	141,70	92,85	99,1
1993.	102,21	85,48	119,20	107,62	142,77	92,19	98,69
1994.	99,75	81,13	121,03	99,32	144,09	90,92	97,9
1995.	98,69	79,43	116,79	108,19	142,36	89,32	95,76
1996.	102,59	78,19	114,04	99,72	141,20	87,83	93,58
1997.	104,88	76,19	111,78	100,55	143,50	86,31	91,58
1998.	104,36	74,13	108,25	94,76	142,87	85,4	90,39
1999.	103,02	73,80	108,58	94,91	141,81	84,04	89,85
2000.	101,94	72,96	107,01	88,02	139,84	82,94	88,59
2001.	100,86	70,98	103,10	89,94	139,06	81,76	86,79
2002.	99,46	70,58	99,54	87,18	140,02	80,83	85,58
2003.	96,12	71,23	100,68	86,17	139,32	79,61	84,32
2004.	96,69	72,08	96,72	84,73	138,78	78,27	83,1
2005.	95,48	69,81	93,02	82,65	130,07	76,92	81,56
2006.	94,9	66,67	91,44	83,84	130,1	75,88	80,19
2007.	93,8	65,8	86,93	84,99	131,26	74,89	79,36
2008.	96,74	65,13	85,06	83,3	130,72	74,43	79,01

10.01.02 Standardizirana stopa smrtnosti od zloćudnih novotvorina, na 100.000 stanovnika - SDR malignant neoplasms, all ages, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	186,20	213,10	244,08	-	239,92	196,94	185,03
1990.	212,79	199,92	258,59	209,34	266,68	200,39	193,33
1991.	204,98	198,81	257,05	218,29	270,20	201,1	194,01
1992.	200,15	197,85	254,31	218,10	277,04	200,95	193,75
1993.	204,85	197,97	252,53	223,80	275,48	200,6	193,53
1994.	204,11	190,86	251,48	213,52	276,78	198,66	191,8
1995.	201,00	188,86	252,19	218,48	276,19	196,86	189,13
1996.	219,90	184,56	243,38	212,74	277,98	194,82	186,43
1997.	227,20	182,34	241,50	219,76	277,15	192,33	184,08
1998.	239,57	178,12	238,56	212,36	275,87	191,91	183,38
1999.	240,04	176,56	237,06	211,22	275,10	189,47	182,33
2000.	248,99	174,19	237,83	205,11	268,16	188,0	181,00
2001.	213,02	171,76	234,07	204,08	265,59	186,46	178,37
2002.	213,33	170,23	233,75	204,85	262,26	184,49	176,68
2003.	214,30	172,67	234,22	203,66	263,81	182,59	174,97
2004.	208,97	170,84	230,01	198,81	260,77	180,0	172,75
2005.	212,6	165,81	217,46	196,96	237,44	177,87	170,76
2006.	210,24	161,88	212,59	197,96	239,89	175,57	168,62
2007.	208,22	158,75	204,17	202,45	240,89	174,20	167,66
2008.	211,82	161,6	200,87	201,56	241,73	173,62	167,21

10.02.01 Standardizirana stopa smrtnosti od raka traheje, bronha i pluća za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - SDR trachea, bronchus and lung cancer, 0-64, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	20,40	15,76	29,84	-	23,34	20,27	20,3
1990.	28,56	17,52	32,98	28,85	37,80	21,41	23
1991.	27,66	17,93	32,38	24,15	38,75	21,58	23,03
1992.	26,64	17,07	32,56	25,59	39,57	21,25	22,74
1993.	25,96	17,84	30,70	25,97	40,48	21,08	22,55
1994.	25,60	17,13	30,39	24,18	40,52	20,85	22,18
1995.	24,27	16,36	29,28	26,98	40,45	20,56	21,56
1996.	26,76	16,86	28,63	23,22	41,41	20,06	20,73
1997.	26,88	16,17	27,84	22,20	41,02	19,64	20,19
1998.	26,56	16,86	25,78	22,31	41,73	19,57	19,88
1999.	24,13	16,35	27,37	22,29	40,93	19,25	19,4
2000.	25,62	16,81	26,29	20,59	40,21	19,09	19,22
2001.	25,21	15,98	24,45	20,66	39,89	18,77	18,64
2002.	24,41	16,88	23,03	21,03	40,64	18,77	18,45
2003.	24,76	16,42	22,81	20,25	40,88	18,57	18,06
2004.	23,45	16,97	22,86	20,44	40,69	18,55	17,94
2005.	23,31	16,18	21,72	22,18	38,68	18,37	17,63
2006.	25,06	15,91	20,8	22,33	38,95	18,32	17,43
2007.	24,78	16,33	20,59	21,3	41,52	18,19	17,26
2008.	25,02	16,24	19,02	21	41,95	18,1	17,16

10.02.02 Standardizirana stopa smrtnosti od raka traheje, bronha i pluća, na 100.000 stanovnika - SDR trachea, bronchus and lung cancer, all ages, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	36,40	35,62	53,02	-	44,52	38,22	35,32
1990.	45,01	34,54	55,48	44,72	61,15	41,08	40
1991.	44,01	35,56	54,77	40,99	61,54	41,35	40,18
1992.	43,19	34,14	54,72	43,11	63,91	41,31	40,07
1993.	43,13	35,36	53,13	45,09	65,04	41,43	40,15
1994.	43,94	33,93	51,26	43,92	65,04	41,03	39,56
1995.	42,22	33,17	52,63	46,08	64,99	41,11	39,14
1996.	49,33	33,92	50,29	43,01	67,01	40,36	38,13
1997.	49,91	33,60	49,65	42,19	65,99	39,92	37,72
1998.	53,62	33,91	47,57	41,63	66,72	39,96	37,46
1999.	51,59	32,81	48,78	43,09	65,99	39,34	36,78
2000.	53,14	32,73	48,91	40,62	64,96	39,15	36,61
2001.	47,36	31,89	47,55	40,64	64,84	38,84	35,88
2002.	45,94	33,35	46,14	39,96	64,92	38,66	35,62
2003.	46,22	31,88	45,27	41,23	66,49	38,26	35,06
2004.	45,29	32,24	45,66	41,37	66,21	38,1	34,76
2005.	44,98	31,29	43,79	42,57	60,77	38	34,52
2006.	46,42	31,32	42,85	41,18	61,36	37,83	34,22
2007.	46,24	31,12	41,62	42,47	64,58	37,72	34,05
2008.	45,64	31,99	40,12	40,87	65,41	37,67	33,96

10.03.01 Standardizirana stopa smrtnosti od raka vrata maternice za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - SDR cancer of cervix uteri, 0-64, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	3,90	4,50	5,56	-	7,99	3,96	4,65
1990.	3,12	2,93	4,76	3,55	6,89	3,56	3,85
1991.	2,98	2,44	5,86	3,78	6,37	3,56	3,87
1992.	2,94	2,27	5,74	3,33	6,17	3,48	3,81
1993.	2,73	2,81	5,74	3,12	6,25	3,51	3,86
1994.	2,41	2,68	4,67	3,13	5,87	3,39	3,85
1995.	3,03	2,86	5,09	4,81	6,06	3,25	3,77
1996.	2,61	2,29	4,39	4,37	6,93	3,23	3,79
1997.	2,44	2,19	4,64	3,72	6,74	3,27	3,8
1998.	3,01	2,11	4,36	3,73	5,53	3,17	3,75
1999.	2,20	2,35	4,58	3,33	6,19	3,15	3,8
2000.	2,43	1,66	4,30	3,93	5,43	3,12	3,74
2001.	2,11	1,5	5,09	2,47	6,34	3,01	3,72
2002.	2,73	2,39	4,45	2,96	6,59	2,98	3,72
2003.	2,70	1,80	4,35	3,01	5,81	2,87	3,73
2004.	2,11	1,86	4,20	2,80	6,17	2,84	3,74
2005.	2,48	2,26	4,14	1,79	5,59	2,74	3,62
2006.	2,17	1,96	4,11	3,05	5,17	2,71	3,64
2007.	3,07	2,01	3,62	2,27	5,31	2,71	3,63
2008.	2,82	1,59	3,29	2,57	5,75	2,63	3,62

10.03.02 Standardizirana stopa smrtnosti od raka vrata maternice, na 100.000 stanovnika - SDR cancer of cervix uteri, all ages, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	4,90	6,44	7,47	-	10,95	5,33	6,39
1990.	4,55	4,06	6,83	4,84	9,56	4,88	5,62
1991.	4,27	3,29	8,02	5,25	8,54	4,79	5,51
1992.	4,40	3,86	7,62	4,53	8,62	4,68	5,43
1993.	4,05	4,03	7,91	4,69	8,57	4,69	5,45
1994.	3,77	3,53	6,92	4,39	8,24	4,5	5,36
1995.	4,01	4,04	7,26	6,49	8,36	4,38	5,25
1996.	3,78	3,50	6,57	5,26	8,57	4,29	5,19
1997.	3,52	3,25	6,59	5,33	8,48	4,29	5,13
1998.	4,34	2,95	6,41	4,69	7,42	4,17	5,04
1999.	3,78	3,20	6,19	4,33	7,74	4,11	5,06
2000.	3,57	2,51	5,8	5,08	7,25	4,03	4,93
2001.	3,06	2,29	6,28	3,77	8,20	3,88	4,84
2002.	3,43	3,3	6,12	3,63	7,98	3,81	4,78
2003.	3,52	2,89	6,05	4,11	7,16	3,71	4,77
2004.	3,20	2,86	6,00	3,75	7,52	3,63	4,72
2005.	3,51	3,2	5,34	2,74	6,51	3,51	4,57
2006.	3,11	2,88	5,5	4,33	6,35	3,43	4,52
2007.	3,79	2,83	4,69	3,08	6,48	3,43	4,51
2008.	4,22	2,22	4,56	3,06	6,58	3,32	4,46

10.05.01 Standardizirana stopa smrtnosti od raka dojke žena za dob 0 - 64 godina, na 100.000 stanovnika - SDR malignant neoplasm of female breast, 0-64, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	12,30	19,25	17,82	-	18,45	18,49	15,93
1990.	15,40	19,20	18,52	18,15	20,35	19,07	17,02
1991.	16,89	19,55	19,44	21,19	20,63	19	17,14
1992.	15,30	18,43	18,59	19,66	20,36	18,84	17,26
1993.	16,00	18,38	18,58	24,90	21,33	18,83	17,35
1994.	14,99	18,18	18,73	18,09	21,58	18,65	17,47
1995.	16,20	19,32	18,19	20,27	20,15	18,61	17,37
1996.	16,96	17,96	16,21	17,98	19,54	17,94	17,04
1997.	16,30	16,69	16,15	17,22	20,92	17,49	16,86
1998.	17,07	16,17	16,51	17,56	19,59	17,01	16,62
1999.	18,24	15,19	15,68	20,54	20,14	16,73	16,6
2000.	15,93	15,92	14,68	14,63	19,82	16,46	16,3
2001.	16,77	15,1	14,59	17,21	19,29	16,04	15,88
2002.	14,42	14,07	13,20	17,15	18,65	15,62	15,63
2003.	13,78	15,10	14,09	16,32	18,76	15,28	15,48
2004.	16,02	13,41	13,16	14,63	18,2	14,8	15,13
2005.	13,82	14,01	13,44	15,54	15,8	14,56	14,86
2006.	14,63	13,47	12,73	13,44	16,07	14,14	14,46
2007.	14,69	12,86	11,28	12,03	15,31	13,77	14,18
2008.	13,58	11,46	10,57	14,34	15,15	13,84	14,2

10.05.02 Standardizirana stopa smrtnosti od raka dojke žena, na 100.000 stanovnika - SDR malignant neoplasm of female breast, all ages, per 100,000 population

God. Year	Hrvatska Croatia	Austrija Austria	Češka Czech	Slovenija Slovenia	Mađarska Hungary	EU-27 EU-27	Europska regija European region
1980.	18,00	29,29	28,54	-	29,03	27,71	22,92
1990.	24,71	32,35	30,84	29,25	32,22	29,47	25,29
1991.	26,64	31,40	31,61	32,57	33,27	29,7	25,56
1992.	25,27	31,62	30,51	31,56	33,67	29,5	25,81
1993.	26,26	31,35	31,16	36,20	34,65	29,55	26,04
1994.	25,96	31,05	31,36	30,89	34,95	29,26	26,13
1995.	26,14	31,42	31,84	32,28	32,68	29,23	25,98
1996.	26,29	30,06	28,93	29,24	33,48	28,68	25,71
1997.	27,85	28,64	29,34	28,12	33,57	27,98	25,39
1998.	29,25	27,74	28,83	29,58	33,29	27,3	25,08
1999.	30,95	26,37	28,05	31,69	33,30	27,03	25,1
2000.	30,77	27,62	27,85	27,11	32,48	26,69	24,92
2001.	27,31	26,13	27,52	28,90	31,57	26,37	24,51
2002.	25,31	25,88	27,51	30,78	30,64	25,92	24,31
2003.	25,21	26,21	27,12	27,12	31,22	25,42	24,1
2004.	25,75	24,56	27,53	26,37	30,63	24,92	23,78
2005.	26,81	24,68	26,18	26,93	27,37	24,55	23,45
2006.	25,15	24,25	25,47	25,61	26,98	24,11	23,09
2007.	25,38	23,2	22,08	24,91	26,43	23,63	22,74
2008.	25,74	21,81	21,19	27,42	26,63	23,66	22,77

Izvor podataka
za sve indikatore:
Indikatori
"Zdravlje za sve",
SZO Regionalni
ured za Europu,
srpanj 2010. –

Source of data -
all indicators:
HFA Indicators
Data Base, WHO
Regional Office
for Europe, July
2010

III. ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI U ZDRAVSTVU

Health Institutions and Health Staff

Tablica - Table	Stranica - Page
ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI U ZDRAVSTVU U HRVATSKOJ NA DAN 31. PROSINCA 2009. GODINE - Health Institutions and Health Staff, the State on December 31, 2009	75
1. ZDRAVSTVENE USTANOVE U HRVATSKOJ 31.12.2009. - Health institutions in Croatia, December 31, 2009	76
2. BROJ ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA ZAPOSLENIH U DRŽAVNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PREMA VRSTI RADNOG ODNOSA I BROJ STANOVNIKA NA JEDNOG ZDRAVSTVENOG DJELATNIKA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Health workers employed in state and county institutions (permanent job and total) and population per one health worker, Croatia 2009	76
2a. BROJ ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA ZAPOSLENIH U PRIVATNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PREMA VRSTI RADNOG ODNOSA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Health institutions' health workers in private sector (permanent job and total), Croatia 2009	77
2b. BROJ ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA ZAPOSLENIH U PRIVATNOJ PRAKSI PREMA VRSTI RADNOG ODNOSA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Private practice health workers (permanent job and total), Croatia 2009	77
2c. UKUPAN BROJ ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA ZAPOSLENIH U DRŽAVNIM I PRIVATNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I PRIVATNOJ PRAKSI PREMA VRSTI RADNOG ODNOSA TE BROJ STANOVNIKA NA JEDNOG ZDRAVSTVENOG DJELATNIKA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Health workers employed in state institutions and in private practice (permanent job and total) and population per one health worker, Croatia 2009	77
Slika - Figure 1 - 3.	
DOKTORI MEDICINE, DOKTORI DENTALNE MEDICINE I FARMACEUTI ZAPOSLENI U DRŽAVNOM I PRIVATNOM DIJELU ZDRAVSTVA HRVATSKE OD 1995. DO 2009. GODINE - Medical doctors, doctors of dental medicine and pharmacists employed in state institutions and private health sector, Croatia 1995-09	78
3. DJELATNICI PO ŽUPANIJAMA U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU U HRVATSKOJ NA DAN 31.12. 2009. - Staff by counties in health care system in Croatia, December 31, 2009	79
4. DOKTORI MEDICINE ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health institutions' medical doctors by sex, Croatia 2009	80
5. DOKTORI MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical specialists in Croatia's health institutions by specialty 2009	80
6. DOKTORI DENTALNE MEDICINE ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health institutions' doctors of dental medicine by sex, Croatia 2009	81
7. DOKTORI DENTALNE MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Doctors of dental medicine specialists in Croatia's health institutions by specialty, Croatia 2009	81
8. FARMACEUTI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health institutions' pharmacists by sex, Croatia 2009	82
9. FARMACEUTI SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health institutions' pharmaceutical specialists by specialty, Croatia 2009	82
10. VIŠA, SREDNJA I NIŽA SPREMA - ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health workers with a junior college, high school or semi-skilled background in Croatia's health institutions' in 2009 by sex	83

11.	JEDINICE PRIVATNE PRAKSE PO ŽUPANIJAMA I VRSTI DJELATNOSTI NA DAN 31.12.2009. - <i>Private practices by county and type of activity, December 31, 2009</i>	84
12.	JEDINICE PRIVATNE PRAKSE U ZAKUPU PO ŽUPANIJAMA I VRSTI DJELATNOSTI NA DAN 31.12.2009. - <i>Private practices by county and type of activity, December 31, 2009 Rented medical specialists' offices</i>	85
13.	DOKTORI MEDICINE U PRIVATNOJ PRAKSI PO SPOLU U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. - <i>Croatia's private medical doctors by sex, December 31, 2009</i>	86
14.	DOKTORI MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI U PRIVATNOJ PRAKSI U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. - <i>Croatia's private medical doctors by specialty, December 31, 2009</i>	86
15.	DOKTORI DENTALNE MEDICINE U PRIVATNOJ PRAKSI PO SPOLU U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. - <i>Private doctors of dental medicine by sex, Croatia, December 31, 2009</i>	87
16.	DOKTORI DENTALNE MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI U PRIVATNOJ PRAKSI U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. - <i>Private doctors of dental medicine by specialty, Croatia, December 31, 2009</i>	87
17.	FARMACEUTI U PRIVATNOJ PRAKSI PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Pharmacists by sex in private sector, Croatia 2009</i>	87
18.	FARMACEUTI SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI U PRIVATNOJ PRAKSI U HRVATSKOJ 2009. GODINE - <i>Pharmaceutical specialists by specialty in private sector, Croatia 2009</i>	87
19.	VIŠA, SREDNJA I NIŽA SPREMA U PRIVATNOJ PRAKSI PO SPOLU U HRVATSKOJ 2009. GODINE - <i>Junior college level, high school education and semi-skilled health workers in private sector by sex, Croatia 2009</i>	88
20.	ZDRAVSTVENI DJELATNICI I SURADNICI U KLINIČKIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. GODINE - <i>Staff by clinical teaching hospitals, clinical hospital and clinics in Croatia 2009</i>	89
21.	ZDRAVSTVENI DJELATNICI I SURADNICI U OPĆIM BOLNICAMA U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. GODINE - <i>Staff by general hospitals in Croatia 2009</i>	90
22.	ZDRAVSTVENI DJELATNICI I SURADNICI U SPECIJALNIM BOLNICAMA I LJEČILIŠTIMA U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. GODINE - <i>Staff by special hospitals and health resorts in Croatia 2009</i>	92

ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI U ZDRAVSTVU U HRVATSKOJ NA DAN 31. PROSINCA 2009. GODINE - *Health Institutions and Health Staff, the State on December 31, 2009*

U sustavu zdravstva Republike Hrvatske krajem 2009. godine bilo je stalno zaposleno 70.592 djelatnika (2008. - 70.990). Od toga su 52.956 zdravstveni djelatnici i suradnici, 5.081 administrativni, a 12.555 tehnički djelatnici.

U strukturi stalno zaposlenih, udio zdravstvenih djelatnika srednje stručne spreme iznosi 37,9%, administrativno-tehnički djelatnici čine 25,0% (2008. - 25,4%), liječnici 16,8%, zdravstveni djelatnici više stručne spreme 10,2%, doktori dentalne medicine 4,6%, farmaceuti 3,8%, zdravstveni suradnici visoke stručne spreme (psiholozi, logopedi, socijalni radnici, defektolozi i ostali) 1,2% zaposlenih, a zdravstveni djelatnici niže stručne spreme 0,5%.

U radnom odnosu na određeno vrijeme bilo je još 9.238 (2008. - 8.757) zdravstvenih djelatnika i suradnika, odnosno na dan 31.12.2009. godine u radnom odnosu na neodređeno i određeno radno vrijeme bilo je 62.194 (2008. - 61.711) zdravstvenih djelatnika i suradnika.

Raspodjela 11.847 stalno zaposlenih doktora medicine prema mjestu primarnog zaposlenja: 8.624 je radilo u ustanovama u vlasništvu države, županija i grada Zagreba, u privatnim zdravstvenim ustanovama 496, a u ordinacijama privatne prakse 2.727, od kojih je 2.022 radilo u ordinacijama u zakupu.

U prostoru u privatnom vlasništvu: poliklinikama, specijalnim bolnicama, lječilištima, ordinacijama, ustanovama za medicinu rada i trgovačkim društvima za obavljanje zdravstvene djelatnosti, odnosno u privatnom dijelu zdravstva, radilo je 1.202 ili 10,1 % stalno zaposlenih liječnika.

Osim u stalnom radnom odnosu, krajem 2009. godine bilo je još 924 liječnika sa zaposlenjem na određeno vrijeme, što je sveukupno 12.771 liječnik.

Udio žena među doktorima medicine se blago, ali stalno povećava i iznosi 59,4%. Liječnika specijalista je 7.991 (67,5%).

Raspodjela s obzirom na vrstu zdravstvene organizacijske jedinice u kojoj rade pokazuje da 57% doktora medicine u 2009. godini radi u bolničkim ustanovama (30,1% kliničke bolnice, 22,0% opće bolnice, 4,5% specijalne bolnice). U ordinacijama u zakupu zaposleno je 17,1%, u domovima zdravlja 9,6 %, u privatnim ordinacijama 6,0%, u državnim zdravstvenim zavodima 4,5%, u poliklinikama i trgovačkim društvima za obavljanje zdrav. djelat. 4,2%, a u ustanovama za hitnu medicinsku pomoć radilo je 1,5% liječnika.

Od 3.232 doktora dentalne medicine, u državnim zdravstvenim ustanovama sa stalnim zaposlenjem radilo je

555, u privatnim zdravstvenim ustanovama 109, u ordinacijama privatne prakse 2.568 doktora dentalne medicine, od kojih je 1.063 radilo u ordinacijama u zakupu, a ostali u ordinacijama u prostoru u privatnom vlasništvu.

Osim stalno zaposlenih, u radnom odnosu sa zaposlenjem na određeno vrijeme bilo je još 222 doktora dentalne medicine ili sveukupno 3.454.

Među stalno zaposlenim doktorima dentalne medicine udio žena je 64,5%, a specijalista je 504 (15,6%).

Broj stalno zaposlenih farmaceuta krajem 2009. godine bio je 2.673 od kojih je u državnim ustanovama bilo zaposleno 1.050, u privatnim ustanovama 975, a u privatnoj praksi 648 farmaceuta, od kojih je 365 bilo u zakupu, a ostali u prostoru u privatnom vlasništvu.

Zdravstvenih djelatnika više i srednje stručne spreme sa zaposlenjem u zdravstvu bilo je 33.960, od čega medicinske sestre-medicinski tehničari čine 71% (24.201), a ostalo su uglavnom zdravstveni inženjeri i tehničari. Broj medicinskih sestara se kao poseban pokazatelj također dostavlja za bazu podataka Svjetske zdravstvene organizacije «Zdravlje za sve» (Health for All), a posebno se prati i broj medicinskih sestara primalja. Nakon 1990. godine, broj primalja se stalno smanjivao sve do 1.476 u 2003. godini, a nakon toga se povećava i u 2009. iznosi 1.567. Na jednog stalno zaposlenog liječnika u 2009. godini bile su zaposlene 2,0 medicinske sestre-medicinskih tehničara.

Registar zdravstvenih djelatnika, osim podataka o djelatnicima, prati i osnovne podatke o zdravstvenim organizacijskim jedinicama. Tijekom 2002. godine započeo je proces udruživanja domova zdravlja zbog čega se njihov broj, u odnosu na 2001. godinu, smanjivao sa 120 na 49 u 2009. godini. Od 77 bolničke ustanove i lječilišta, sedam specijalnih bolnica i četiri lječilišta nalaze se u privatnom vlasništvu.

Krajem 2009. godine registrirano je ukupno 6.379 jedinica privatne prakse (ordinacije, laboratoriji, privatna praksa ljekarnika, privatna praksa fizioterapeuta i zdravstvene njege u kući). Od toga je bilo 2.723 ordinacije doktora medicine, od kojih je 2.022 ordinacija u zakupu. Ordinacija privatne prakse doktora dentalne medicine i ordinacija viših zubara bilo je 2.448 od kojih su 1.072 ordinacije u zakupu.

Privatnih praksi ljekarnika bilo je 290 od kojih su 138 ljekarne u zakupu od domova zdravlja.

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN 121/2003), uz zdravstvene ustanove i djelatnike privatne prakse, zdravstvenu djelatnost obavljaju i trgovačka društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Tablica - Table 1. ZDRAVSTVENE USTANOVE U HRVATSKOJ* 31.12.2009.
- Health institutions in Croatia, December 31, 2009

ZDRAVSTVENE USTANOVE	BROJ USTANOVA
<i>Health institutions</i>	<i>No. of institutions</i>
DOM ZDRAVLJA - Health center	49
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR - Clinical teaching hospital	4
KLINIČKA BOLNICA - Clinical hospital	3
KLINIKA - Clinic	7
OPĆA BOLNICA - General hospital	23
SPECIJALNA BOLNICA - Special hospital	33
LJEČILIŠTE - Health resort	7
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO - Public health institute	22
OSTALI DRŽAVNI ZAVODI - Other state institutes:	5
♦ ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU - Institute of transfusional medicine	1
♦ ZAVOD ZA ZAŠT. ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU - Institute for Health Protection and Safety at Work	1
♦ ZAVOD ZA TOKSIKOLOGIJU - Institute of toxicology	1
♦ ZAVOD ZA MENTALNO ZDRAVLJE - Institute of mental health	1
♦ ZAVOD ZA HITNU MEDICINU - Institute of emergency medicine	1
USTANOVA ZA HITNU POMOĆ - Emergency care station	4
POLIKLINIKA - Polyclinic	348
USTANOVA ZA MEDICINU RADA - Institution of occupational health	13
LJEKARNA - Pharmacy	176
USTANOVA ZA NJEGU - Nursing care institution	154
TRGOVAČKO DRUŠTVO ZA OBAVLJANJE ZDRAV. DJELATNOSTI	
- Health company	207
Ukupno - Total	1.055

* Ustanove bez obzira na vrstu vlasništva - Institutions regardless of the type of ownership

Tablica - Table 2. BROJ ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA ZAPOSLENIH U DRŽAVNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PREMA VRSTI RADNOG ODNOSA I BROJ STANOVNIKA NA JEDNOG ZDRAVSTVENOG DJELATNIKA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Health workers employed in state and county institutions (permanent job and total) and population per one health worker, Croatia 2009

Zdravstveni djelatnici	Neodređeno	Broj stanovnika na 1 zdrav. djelatnika	Sveukupno	Broj stanovnika na 1 zdrav. djelatnika
<i>Health workers</i>	<i>Permanent</i>	<i>Population per one health worker</i>	<i>Total</i>	<i>Population per one health worker</i>
Doktori medicine - Medical doctors	8.624	515	9.465	469
Doktori dentalne med. - Doctors of dental. med.	555	7.995	670	6.623
Farmaceuti - Pharmacists	1.050	4.226	1.177	3.770
Suradnici s visokom stručnom spremom - Other university degree staff	824	5.385	1020	4.350
Viša stručna sprema - Junior college education	6.199	716	7.433	597
Srednja stručna sprema - High school education	18.944	234	23.802	186
Niža stručna sprema - Semi-skilled	359	12.361	414	10.719
Ukupno - Total	36.555	121	43.981	101

Tablica - Table 2a. BROJ ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA ZAPOSLENIH U PRIVATNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PREMA VRSTI RADNOG ODNOSA U HRVATSKOJ 2009. GODINE
 - Health institutions' health workers in private sector (permanent job and total), Croatia 2009

Zdravstveni djelatnici	Neodređeno	Sveukupno
Health workers	Permanent	Total
Doktori medicine - Medical doctors	496	515
Doktori dentalne med. - Doctors of dental. med.	109	120
Farmaceuti - Pharmacists	975	1012
Suradnici s visokom stručnom spremom - Other university degree staff	21	27
Viša stručna sprema - Junior college education	516	633
Srednja stručna sprema - High school education	2.594	3.368
Niža stručna sprema - Semi-skilled	5	6
Ukupno - Total	4.716	5.681

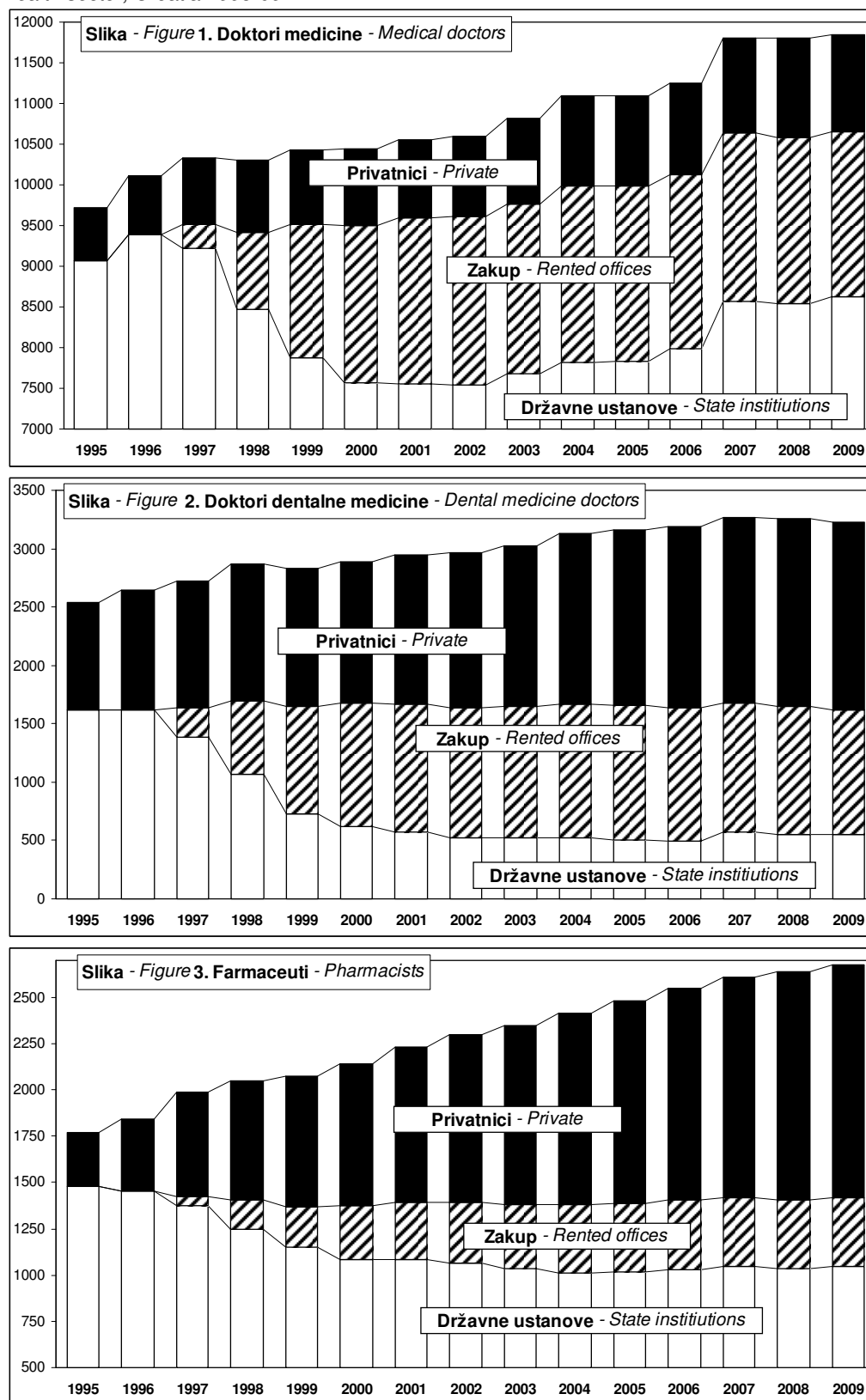
Tablica - Table 2b. BROJ ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA ZAPOSLENIH U PRIVATNOJ PRAKSI PREMA VRSTI RADNOG ODNOSA U HRVATSKOJ 2009. GODINE
 - Private practice health workers (permanent job and total), Croatia 2009

Zdravstveni djelatnici	Neodređeno	Sveukupno
Health workers	Permanent	Total
Doktori medicine - Medical doctors	2.727	2.791
Doktori dentalne med. - Doctors of dental. med.	2.568	2.664
Farmaceuti - Pharmacists	648	664
Suradnici s visokom stručnom spremom - Other university degree staff	12	12
Viša stručna sprema - Junior college education	505	526
Srednja stručna sprema - High school education	5.202	5.851
Niža stručna sprema - Semi-skilled	23	24
Ukupno - Total	11.685	12.532

Tablica - Table 2c. UKUPAN BROJ ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA ZAPOSLENIH U DRŽAVNIM I PRIVATNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I PRIVATNOJ PRAKSI PREMA VRSTI RADNOG ODNOSA TE BROJ STANOVNIKA NA JEDNOG ZDRAVSTVENOG DJELATNIKA U HRVATSKOJ 2009. GODINE
 - Health workers employed in state institutions and in private practice (permanent job and total) and population per one health worker, Croatia 2009

Zdravstveni djelatnici	Neodređeno	Broj stanovnika na 1 zdrav. djelatnika	Sveukupno	Broj stanovnika na 1 zdrav. djelatnika
Health workers	Permanent	Population per one health worker	Total	Population per one health worker
Doktori medicine - Medical doctors	11.847	375	12.771	347
Doktori dentalne med. - Doctors of dental. med.	3.232	1.373	3.454	1.285
Farmaceuti - Pharmacists	2.673	1.660	2.853	1.555
Suradnici s visokom stručnom spremom - Other university degree staff	857	5.178	1059	4.190
Viša stručna sprema - Junior college education	7.220	615	8.592	516
Srednja stručna sprema - High school education	26.740	166	33.021	134
Niža stručna sprema - Semi-skilled	387	11.466	444	9.994
Ukupno - Total	52.956	84	62.194	71

Slika - Figure 1-3. DOKTORI MEDICINE, DOKTORI DENTALNE MEDICINE I FARMACEUTI ZAPOSLENI U DRŽAVNOM I PRIVATNOM SEKTORU ZDRAVSTVA HRVATSKE OD 1995. DO 2009. GODINE - Medical doctors, dental medicine doctors and pharmacists employed in state institutions and private health sector, Croatia 1995-09

Tablica - Table 3. DJELATNICI PO ŽUPANIJAMA U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU U HRVATSKOJ NA DAN 31.12. 2009. - Staff by counties in health care system in Croatia, December 31, 2009

Županija	Zdravstveni djelatnici								Ostali		
	Ukupno zdravstveni djelatnici	Doktori medicine	Doktori dentalne medicine	Farmaceuti	Suradnici VSS	Viša stručna sprema	Srednja stručna sprema	Niža stručna sprema	Administrativno osoblje	Tehničko osoblje	Sveukupno
County	Health workers								Others		
	Total Physicians	Dental medicine doctors	Pharmacists	Other university degree	Junior college	High school	Semi skilled	Clerical	Technical	Total	
Hrvatska - Croatia	52.956	11.847	3.232	2.673	857	7.220	26.740	387	5.081	12.555	70.592
Grad Zagreb	16.625	4.039	996	861	395	2.643	7.567	124	1.641	3.573	21.839
Zagrebačka	1.136	197	167	134	4	84	534	16	18	42	1.196
Krapinsko-zagorska	1.548	302	67	66	18	257	833	5	156	485	2.189
Sisačko-moslavačka	1.750	358	90	71	22	208	964	37	184	539	2.473
Karlovačka	1.496	321	77	70	18	232	770	8	136	359	1.991
Varaždinska	2.161	406	86	98	23	235	1.268	45	219	794	3.174
Koprivničko-križevačka	1.021	214	45	66	8	116	572		92	253	1.366
Bjelovarsko-bilogorska	1.185	230	64	67	10	109	700	5	116	345	1.646
Primorsko-goranska	4.956	1.039	357	196	104	846	2.393	21	444	1.188	6.588
Ličko-senjska	348	85	28	19	4	36	176		50	108	506
Virovitičko-podravska	794	154	34	42	2	90	463	9	79	206	1.079
Požeško-slavonska	976	205	36	54	9	140	531	1	94	277	1.347
Brodsko-posavska	1.676	377	73	60	20	184	960	2	201	357	2.234
Zadarska	1.718	388	124	100	23	193	885	5	173	386	2.277
Osječko-baranjska	3.386	757	141	122	57	391	1.870	48	517	1.035	4.938
Šibensko-kninska	1.147	270	82	53	7	112	616	7	105	256	1.508
Vukovarsko-srijemska	1.537	353	68	51	7	150	894	14	172	375	2.084
Splitsko-dalmatinska	5.099	1.149	362	290	72	673	2.545	8	346	1.005	6.450
Istarska	2.117	487	188	122	28	281	1.003	8	142	462	2.721
Dubrovačko-neretvanska	1.322	300	94	70	22	145	681	10	138	312	1.772
Međimurska	958	216	53	61	4	95	515	14	58	198	1.214

Tablica - Table 4. DOKTORI MEDICINE ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health institutions' medical doctors by sex, Croatia 2009

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
DOKTORI MEDICINE - Medical doctors	9.120	4.008	5.112
Od toga - <i>Of this:</i>			
STAZISTI - <i>Interns</i>	392	135	257
DOKTORI MEDICINE - <i>General practitioners</i>	746	218	528
SPECIJALIZANTI - <i>Specialty trainees</i>	1.870	696	1.174
SPECIJALISTI - <i>Specialists</i>	6.112	2.959	3.153

Tablica - Table 5. DOKTORI MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical specialists in Croatia's health institutions by specialty 2009

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO <i>Total</i>	SPECIJALIZANTI <i>On specialty training</i>	SPECIJALISTI <i>Specialists</i>
OPĆA MEDICINA - <i>General medicine</i>	73	1	72
OBITELJSKA MEDICINA - <i>Family practice</i>	118	57	61
INTERNA MEDICINA - <i>Internal medicine</i>	1168	290	878
PNEUMOFIZIOLOGIJA - <i>Pneumophthisiology</i>	103	-	103
INFEKTOLOGIJA - <i>Infectology</i>	131	24	107
NEUROLOGIJA - <i>Neurology</i>	314	82	232
PSIHIJARIJA - <i>Psychiatry</i>	457	103	354
NEUROPSIHIJARIJA - <i>Neuropsychiatry</i>	46	-	46
DERMATOLOGIJA I VENEROLOGIJA - <i>Dermatology and venerology</i>	132	23	109
PEDIJARIJA - <i>Pediatrics</i>	549	167	382
OPĆA KIRURGIJA - <i>General surgery</i>	664	185	479
NEUROKIRURGIJA - <i>Neurosurgery</i>	74	19	55
DJEČJA KIRURGIJA - <i>Child surgery</i>	54	8	46
MAKSILOFACIJALNA KIR. - <i>Maxillofacial surgery</i>	33	4	29
PLASTIČNA KIRURGIJA - <i>Plastic surgery</i>	4	-	4
SPORTSKA MEDICINA - <i>Sports medicine</i>	2	-	2
URGENTNA MEDICINA - <i>Emergency medicine</i>	1	-	1
UROLOGIJA - <i>Urology</i>	161	50	111
ORTOPEDIJA - <i>Orthopedics</i>	194	41	153
OTORINOLARINGOLOGIJA - <i>Otorhinolaringology</i>	241	53	188
OFTALMOLOGIJA - <i>Ophthalmology</i>	298	55	243
OPSTETRICIJA I GINEKOLOGIJA - <i>Obstetrics and gynecology</i>	529	128	401
ANESTEZIOLOGIJA I REANIMACIJA - <i>Anesthesiology and resuscitation</i>	660	173	487
TRANSFUZIJSKA MEDICINA - <i>Transfusiology medicine</i>	107	17	90
RADIOLOGIJA - <i>Radiology</i>	490	136	354
RADIOTERAPIJA I ONKOLOGIJA - <i>Radiotherapy and oncology</i>	88	28	60
NUKLEARNA MEDICINA - <i>Nuclear medicine</i>	80	21	59
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA - <i>Physical medicine and rehabilitation</i>	315	63	252
MEDICINA RADA - <i>Occupational medicine</i>	119	20	99
ŠKOLSKA MEDICINA - <i>School medicine</i>	163	24	139
SOCIJALNA MEDICINA S ORGANIZ. ZDR. ZAŠTITE - <i>Social medicine and health administration</i>	14	-	14
JAVNO ZDRAVSTVO - <i>Public health</i>	22	7	15
EPIDEMIOLOGIJA - <i>Epidemiology</i>	160	19	141
MEDICINSKA MIKROBIOLOGIJA S PARAZITOLOGIJOM - <i>Medical microbiology with parasitology</i>	163	22	141
PATOLOŠKA ANATOMIJA - <i>Anatomical pathology</i>	126	24	102
KLINIČKA CITOLOGIJA - <i>Clyncial citology</i>	105	25	80
SUDSKA MEDICINA - <i>Forensic medicine</i>	4	-	4
ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA - <i>Medical ecology</i>	4	-	4
KLINIČKA FARMAKOLOGIJA - <i>Clinical pharmacology</i>	14	1	13
POMORSKA MEDICINA - <i>Maritime medicine</i>	2	-	2
UKUPNO - Total	7.982	1.870	6.112

Tablica - Table 6. DOKTORI DENTALNE MEDICINE ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2008. GODINI - Health institutions' doctors of dental medicine by sex, Croatia 2008

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
DOKTORI DENT. MED. STAŽISTI - <i>Doctors of dent med.interns</i>	100	30	70
DOKTORI DENTALNE MED. - <i>Doctors of dental med.</i>	317	94	223
SPECIJALIZANTI - <i>Doctors of dental med. spec. trainees</i>	55	19	36
SPECIJALISTI - <i>Doctors of dental med. specialists</i>	192	98	94
UKUPNO - Total	664	241	423

Tablica - Table 7. DOKTORI DENTALNE MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Doctors of dental medicine specialists in Croatia's health institutions by specialty, Croatia 2009

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO <i>Total</i>	SPECIJALIZANTI <i>On specialty training</i>	SPECIJALISTI <i>Specialists</i>
ORALNA KIRURGIJA - <i>Oral surgery</i>	52	16	36
ORTODONCIJA - <i>Orthodontics</i>	56	15	41
PROTETIKA - <i>Prosthetics</i>	52	7	45
DJEČJA I PREVENTIVNA DENTALNA MEDICINA - <i>Child and preventive dental medicine</i>	15	3	12
PARODONTOLOGIJA - <i>Parodontology</i>	10	6	4
DENTALNA I ORALNA PATOLOGIJA S PARODONTOLOGIJOM - <i>Dental and oral pathology with parodontology</i>	45	-	45
ORALNA PATOLOGIJA - <i>Oral pathology</i>	6	3	3
DENTALNA PATOLOGIJA I ENDODONCIJA - <i>Dental pathology and endodontics</i>	6	4	2
PEDODONCIJA - <i>Pedodontics</i>	3	-	3
OBITELJSKA DENT. MED. - <i>Family dental med.</i>	2	1	1
UKUPNO - Total	247	55	192

Tablica - Table 8. FARMACEUTI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health institutions' pharmacists by sex, Croatia 2009

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
MAGISTRI FARMACIJE STAŽISTI - <i>Pharmaceutical interns</i>	104	16	88
MED. BIOKEMIČARI STAŽISTI - <i>Medical biochemistry interns</i>	17	2	15
MAGISTRI FARMACIJE - <i>Pharmacists</i>	1.530	102	1.428
MEDICINSKI BIOKEMIČARI - <i>Medical biochemists</i>	163	9	154
SANITARNI KEMIČARI - <i>Sanitary chemists</i>	6	-	6
SPECIJALIZANTI - <i>Pharmaceut. specialty trainees</i>	31	3	28
SPECIJALISTI - <i>Pharmaceutical specialists</i>	174	14	160
UKUPNO - Total	2.025	146	1.879

Tablica - Table 9. FARMACEUTI SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health institutions' pharmaceutical specialists by specialty, Croatia 2009

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO <i>Total</i>	SPECIJALIZANTI <i>On specialty training</i>	SPECIJALISTI <i>Specialists</i>
MEDICINSKA BIOKEMIJA - <i>Medical biochemistry</i>	165	26	139
TOKSIKOLOŠKA KEMIJA - <i>Chemical toxicology</i>	3	-	3
SANITARNA KEMIJA - <i>Sanitary chemistry</i>	1	-	1
ISPITIVANJE I KONTROLA LIJEKOVA - <i>Drug testing and control</i>	11	2	9
FARMACEUTSKA TEHNOLOGIJA - <i>Pharmaceutical technology</i>	17	2	15
FARMACEUTSKA INFORMATIKA - <i>Pharmaceutical information science</i>	3	-	3
KLINIČKA FARMACIJA - <i>Clinical pharmacology</i>	2	-	2
ANALITIČKA TOKSIKOLOGIJA - <i>Analytic toxicology</i>	3	1	2
UKUPNO - Total	205	31	174

Tablica - Table 10. VIŠA, SREDNJA I NIŽA SPREMA - ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health workers with a junior college, high school or semi-skilled background in Croatia's health institutions' in 2009 by sex

	STRUČNA SPREMA <i>Background</i>	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENE <i>Female</i>
UKUPNO - Grand total	VIŠA - junior college	6.715	915	5800
	SREDNJA - high school	21.538	1993	19545
	NIŽA - semi-skilled	364	101	263
UKUPNO ZDRAVSTVENI DJELATNICI - Health workers - total	VIŠA - junior college	6.635	905	5.730
	SREDNJA - high school	21.303	1961	19.342
	NIŽA - semi-skilled	181	62	119
MEDICINSKE SESTRE - TEHNIČARI - UKUPNO <i>Nurses and technicians - total</i>	VIŠA - junior college	3.603	165	3.438
	SREDNJA - high school	16.943	1500	15443
DISPANZERSKO-PATRONAŽNI SMJER <i>- Dispensaries and visiting course</i>	VIŠA - junior college	369	1	368
OPĆI SMJER - General course	VIŠA - junior college	2.801	149	2.652
OPĆI SMJER - General course	SREDNJA - high school	15.665	1499	14.166
BOLNIČKI SMJER - Hospitals course	VIŠA - junior college	331	14	317
DIJETETIČAR - Dietician	VIŠA - junior college	7	-	7
GINEKOLOŠKO-OPSTETRIČKI SMJER <i>- Gynecology and obstetrics course</i>	VIŠA - junior college	66	-	66
PRIMALJSKI SMJER - Midwifery course	SREDNJA - high school	1.261	1	1.260
OFTALMOLOŠKI SMJER - Ophthalmology course	VIŠA - junior college	14	1	13
ORTOPTIČKI SMJER - Orthoptics course	VIŠA - junior college	5	-	5
PEDIJATRIJSKI SMJER - Pediatrics course	VIŠA - junior college	3	-	3
PEDIJATRIJSKI SMJER - Pediatrics course	SREDNJA - high school	10	-	10
PREVENTIVNI SMJER - Preventive medicine course	VIŠA - junior college	7	-	7
STOMATOLOŠKI SMJER - Stomatology course	SREDNJA - high school	4	-	4
KOZMETIČKI SMJER - Medical cosmetics course	SREDNJA - high school	3	-	3
ZUBAR - Dentist	VIŠA - junior college	2	1	1
ZUBAR - Dentist	SREDNJA - high school	-	-	-
LABORATORIJSKI INŽENJER - Laboratory technician	VIŠA - junior college	700	53	647
LABORATORIJSKI TEHNIČAR - Laboratory technician	SREDNJA - high school	1.585	128	1.457
SANITARNI INŽENJER - Sanitary technician	VIŠA - junior college	198	50	148
SANITARNI TEHNIČAR - Sanitary technician	SREDNJA - high school	175	48	127
FIZIOTERAPEUT - Physiotherapeutical technician	VIŠA - junior college	1.159	184	975
FIZIOTERAPEUTSKI TEHNIČAR - Physiotherapeutical technician	SREDNJA - high school	1.026	164	862
MASER KUPELJAR - Bath massager	SREDNJA - high school	59	10	49
RADIOLOŠKI INŽENJER - X-ray technician	VIŠA - junior college	870	436	434
RADIOLOŠKI TEHNIČAR - X-ray technician	SREDNJA - high school	26	7	19
FARMACEUTSKI INŽENJER - Pharmaceutical technician	VIŠA - junior college	4	1	3
FARMACEUTSKI TEHNIČAR - Pharmaceutical technician	SREDNJA - high school	1.221	47	1.174
DENTALNI TEHNIČAR - Dental technician	VIŠA - junior college	19	3	16
DENTALNI TEHNIČAR - Dental technician	SREDNJA - high school	263	57	206
RADNI TERAPEUT - Work therapy technician	VIŠA - junior college	80	12	68
RADNOTERAPEUTSKI TEHNIČAR - Work therapy technician	SREDNJA - high school	5	-	5
DJEČJA NJEGOVATELJICA - Child nurse	SREDNJA - high school	7	-	7
DJEČJA NJEGOVATELJICA - Child nurse	NIŽA - semi-skilled	3	-	3
BOLNIČAR - Orderly	NIŽA - semi-skilled	170	60	110
HIGIJENIČAR - Hygienist	NIŽA - semi-skilled	2	2	-
DENTALNI ASISTENT - Dental assistant	NIŽA - semi-skilled	7	-	7
MASER - Massager	NIŽA - semi-skilled	2	-	2
OSTALI UKUPNO - Others total	VIŠA - junior college	80	10	70
	SREDNJA - high school	235	32	203
	NIŽA - semi-skilled	183	39	144

Tablica - Table 11 JEDINICE PRIVATNE PRAKSE PO ŽUPANIJAMA I VRSTI DJELATNOSTI NA DAN 31.12.2009.
- Private practices by county and type of activity, December 31, 2009

ŽUPANIJA	OPĆA MEDICINA	PEDI- JATRIJA	FIZIKAL. M. I REH.	MEDICINA RADA	KUĆNA NJ. I REHAB.	STOMATO- LOGIJA	STOMAT. SPECIJ.	ZUBO- TEH. LAB.	DERMATO- LOGIJA	FIZIO- TERAPIJA	PNEUMO- FTIZIOL.	GINEKO- LOGIJA	INTERNA	KIRURGIJA
- County	General medicine	Pedi- atrics	Physical med. & rehab.	Occup. health	Home care and rehab.	Stoma- tology	Stomat. dental	Dental tec.lab.	Derma- tology	Physio- therapy	Pneumo- phthiology	Gyne- cology	Internal medicine	Surgery
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Hrvatska	1.881	196	46	86	105	2.335	113	699	45	56	9	196	58	9
Grad Zagreb	341	49	12	7	3	608	31	149	16	16	1	46	14	2
Zagrebačka	121	16	5	4	12	155	4	50	2	6	2	12	2	
Krapinsko-zagorska	54	3	1	3	8	57	2	13		1		2	1	
Sisačko-moslavačka	60	6		2	4	74	4	25		1	1	9	1	
Karlovačka	66	3		5	9	58	5	22	1	2		8	1	
Varaždinska	73	7	1	5	2	74	4	19	3	3		3	7	
Koprivničko-križevačka	47	4	1	2	3	37	3	13				6	1	
Bjelovarsko-bilogorska	52	6		2	4	46	3	26		2		4	1	
Primorsko-goranska	154	12	11	13	13	255	5	78	6	7		18	7	2
Ličko-senjska	16	2		1	2	16		10			1	1		
Virovitičko-podravaska	32		2	2		24	2	10	1			3		
Požeško-slavonska	32	1			1	27	1	8		1				
Brodsko-posavska	56	1		5	3	51	2	14				2		
Zadarska	83	8		4	4	106	3	28	2			8	2	
Osječko-baranjska	132	9	3	5	4	97	7	55	2	2	1	15	4	1
Šibensko-kninska	46	5		4	6	57	4	16		4		4	1	
Vukovarsko-srijemska	56	8	1	2	8	45	2	10	1			8		1
Splitsko-dalmatinska	244	34	4	10	5	283	17	72	8	3	2	25	6	1
Istarska	117	10	4	7	10	156	6	57	2	6		10	6	2
Dubrovačko-neretvanska	46	7		1	4	64	5	15		2	1	7	3	
Međimurska	53	5	1	2		45	3	9	1			5	1	

Tablica - Table 11. nastavak - continuation

ŽUPANIJA	NEURO- PSIHIJATRIJA	PSIHI- JATRIJA	NEURO- LOGIJA	ORL	OFTALMO- LOGIJA	URO- LOGIJA	UZV	ORTO- PEDIJA	RENTGENO- LOGIJA	LABO- RATORIJ	LJEKARNE	OSTALO	UKUPNO
- County	Neuro- psychiatry	Psychiatry	Neurology	ORL	Ophthal- mology	Urology	Ultra- sound	Ortho- pedics	Radio- logy	Laboratory	Pharmacies	Other	Total
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Republika Hrvatska	1	67	10	14	51	5	1	12	9	81	290	4	6.379
Grad Zagreb		18	3	5	7	1		4	2	13	60	2	115
Zagrebačka		4	1		5		1			6	19		427
Krapinsko-zagorska		1			1					4	9		160
Sisačko-moslavačka										3	9		199
Karlovačka					1					4	5		190
Varaždinska		3	1		1					3	22		231
Koprivničko-križevačka		1			2					1	9		130
Bjelovarsko-bilogorska										3	7		156
Primorsko-goranska		12		2	8				2	5	40		651
Ličko-senjska											2		51
Virovitičko-podravaska										2	6		84
Požeško-slavonska					1					1	3		76
Brodsko-posavska										1	9		144
Zadarska		3			2					4	9	1	267
Osječko-baranjska		3	1		3	1			2	5	14		366
Šibensko-kninska		1									4		152
Vukovarsko-srijemska					2					2	1		147
Splitsko-dalmatinska		11	2	5	12			2		14	21	1	782
Istarska	1	8	1	2	3	3		4	3	6	25		449
Dubrovačko-neretvanska		2			2			2		4	11		176
Međimurska			1		1						5		132

Tablica - Table 12. JEDINICE PRIVATNE PRAKSE U ZAKUPU PO ŽUPANIJAMA I VRSTI DJELATNOSTI NA DAN 31.12.2009. - Private practices by county and type of activity, December 31, 2009

ŽUPANIJA	OPĆA MEDICINA	PEDI- JATRIJA	FIZIKAL. M. I REHABIL.	MEDICINA RADA	STOMATO- LOGIJA	STOMAT. SPEC.	ZUBOTEH. LAB.	DERMA- TLOGIJA	PNEUMO- FTIZIOL.	GINEKO- LOGIJA	INTERNA
- County	General medicine	Pedi- atrics	Physical med. & rehab.	Occup. health	Stoma- tology	Stomat. dental	Dental tec.lab.	Derma- tology	Pneumo- phthiology	Gyne- cology	Internal medicine
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Hrvatska	1.571	163	32	64	1.044	28	352	9	7	116	11
Grad Zagreb	287	46	7	6	208		54	6		22	2
Zagrebačka	103	15	5	3	76	2	26	1	2	10	2
Krapinsko-zagorska	51	3	1	3	40	2	8			2	1
Sisačko-moslavačka	54	6			52		14		1	5	
Karlovačka	46	1		4	31	3	12			3	
Varaždinska	64	3		4	37	1	11			2	
Koprivničko-križevačka	40	2			26	1	10			4	
Bjelovarsko-bilogorska	42	5			26	2	19			2	
Primorsko-goranska	123	10	9	10	85	1	35	2		12	
Ličko-senjska	15	2			11		9		1	1	
Virovitičko-podravska	29		2	1	14	1	9			2	
Požeško-slavonska	27	1			14		6				
Brodsko-posavska	42			5	19		5			1	
Zadarska	64	4		2	45	2	11			4	
Osječko-baranjska	120	8	2	5	59	4	41		1	10	2
Šibensko-kninska	44	5		4	36	3	13			3	1
Vukovarsko-srijemska	51	6	1	1	34		7			6	
Splitsko-dalmatinska	207	29	4	8	117	2	23		1	16	
Istarska	80	8	1	5	60	2	23			4	2
Dubrovačko-neretvanska	41	7		1	30	2	11		1	5	1
Međimurska	41	2		2	24		5			2	

Tablica - Table 12. nastavak - continuation

ŽUPANIJA	PSIHI- JATRIJA	NEURO- LOGIJA	OFTALMO- LOGIJA	ORTO- PEDIJA	RENTGENO- LOGIJA	LABORA- TORIJ	LJEKARNE	OSTALO	UKUPNO
- County	Psychiatry	Neurology	Ophthal- mology	Ortho- pedics	Radiol- ogy	Laboratory	Pharmacies	Other	Total
	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Hrvatska	19	2	20	4	5	71	138	1	3.657
Grad Zagreb	6	1	2		1	10	28		686
Zagrebačka	4	1	4			6	8		268
Krapinsko-zagorska		1				4	6	122	
Sisačko-moslavačka						3	4	139	
Karlovačka							3		106
Varaždinska							3	19	144
Koprivničko-križevačka		1				1	3		88
Bjelovarsko-bilogorska						3	6	105	
Primorsko-goranska	3		3			2	2	22	319
Ličko-senjska								1	40
Virovitičko-podravska						2	1		61
Požeško-slavonska						1			49
Brodsko-posavska						1			77
Zadarska							4	2	138
Osječko-baranjska	1		2				5	6	266
Šibensko-kninska									109
Vukovarsko-srijemska						2			108
Splitsko-dalmatinska	3		6	1			12	8	438
Istarska				2		2	5	11	205
Dubrovačko-neretvanska	2		1	1			4	6	113
Međimurska									76

Tablica - Table 13. DOKTORI MEDICINE U PRIVATNOJ PRAKSI PO SPOLU U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. - Croatia's private medical doctors by sex, December 31, 2009

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
DOKTORI MEDICINE - Medical doctors	2.727	796	1.931
Od toga - <i>Of this:</i>			
DOKTORI MEDICINE STAŽISTI - <i>Interns</i>	-	-	-
DOKTORI MEDICINE - <i>General practitioners</i>	818	204	614
SPECIJALIZANTI - <i>Specialty trainees</i>	30	7	23
SPECIJALISTI - <i>Specialists</i>	1.879	585	1.294

Tablica - Table 14. DOKTORI MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI U PRIVATNOJ PRAKSI U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. - Croatia's private medical doctors by specialty, December 31, 2009

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	Broj <i>No.</i>
OPĆA MEDICINA - <i>General medicine</i>	494
OBITELJSKA MEDICINA - <i>Family medicine</i>	323 (22)#
INTERNA MEDICINA - <i>Internal medicine</i>	63 (1)#
PNEUMOFTIZIOLOGIJA - <i>Pneumophthisiology</i>	14
INFEKTOLOGIJA - <i>Infectology</i>	1
NEUROLOGIJA - <i>Neurology</i>	8
PSIHIJARIJA - <i>Psychiatry</i>	56
NEUROPSIHIJARIJA - <i>Neuropsychiatry</i>	17
DERMATOLOGIJA I VENEROLOGIJA - <i>Dermatology and venerology</i>	44
PEDIJARIJA - <i>Pediatrics</i>	202 (2)#
OPĆA KIRURGIJA - <i>General surgery</i>	8
MAKSILOFACIJALNA KIR. - <i>Maxillofacial surgery</i>	1
PLASTIČNA KIRURGIJA - <i>Plastic surgery</i>	1
SPORTSKA MEDICINA - <i>Sports medicine</i>	4
UROLOGIJA - <i>Urology</i>	5
ORTOPEDIJA - <i>Orthopedics</i>	12
OTORINOLARINGOLOGIJA - <i>Otorhinolaringology</i>	15
OFTALMOLOGIJA - <i>Ophthalmology</i>	51 (1)#
OPSTETRICIJA I GINEKOLOGIJA - <i>Obstetrics and gynecology</i>	195 (1)#
ANESTEZIOLOGIJA I REANIMACIJA - <i>Anesthesiology and resuscitation</i>	6
TRANSFUZIJSKA MEDICINA - <i>Transfusiology medicine</i>	1
RADIOLOGIJA - <i>Radiology</i>	18
RADIOTERAPIJA I ONKOLOGIJA - <i>Radiotherapy and oncology</i>	2
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA - <i>Physical medicine and rehabilitation</i>	49
MEDICINA RADA - <i>Occupational health</i>	192 (2)#
ŠKOLSKA MEDICINA - <i>School medicine</i>	88
EPIDEMIOLOGIJA - <i>Epidemiology</i>	1
MEDICINSKA MIKROBIOLOGIJA S PARAZITOLOGIJOM - <i>Medical microbiology with parasitology</i>	1
NUKLEARNA MEDICINA - <i>Nuclear medicine</i>	1
KLINIČKA CITOLOGIJA - <i>Clyncial citology</i>	5 (1)#
KLINIČKA FARMAKOLOGIJA - <i>Clinical pharmacology</i>	-
PATOŠKA ANATOMIJA - <i>Anatomical pathology</i>	1
UKUPNO - Total	1.879

SPECIJALIZANTI - *On specialty training*

Tablica - Table 15. DOKTORI DENTALNE MEDICINE U PRIVATNOJ PRAKSI PO SPOLU U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. - Private doctors of dental medicine by sex, Croatia, December 31, 2009

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
DOKTORI DENTALNE MEDICINE			
- <i>Doctors of dental medicine</i>	2.568	905	1.663
Od toga - <i>Of this:</i>			
DOKTORI DENT. MED. STAŽISTI - <i>Dr. dent. med. interns</i>	10	3	7
DOKTORI DENTALNE MED. - <i>Doctors of dental med.</i>	2.244	777	1.467
SPECIJALIZANTI			
- <i>Doctors of dental medicine specialty trainees</i>	2	-	2
SPECIJALISTI			
- <i>Doctors of dental medicine specialists</i>	312	125	187

Tablica - Table 16. DOKTORI DENTALNE MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI U PRIVATNOJ PRAKSI U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. - Private doctors of dental medicine by specialty, Croatia, December 31, 2009

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO <i>Total</i>	SPECIJALIZANTI <i>On specialty training</i>	SPECIJALISTI <i>Specialists</i>
ORALNA KIRURGIJA - <i>Oral surgery</i>	22	1	21
ORTODONCIJA - <i>Orthodontics</i>	102	1	101
PROTETIKA - <i>Prosthetics</i>	58	-	58
DJEČJA I PREVENTIVNA DENTALNA MEDICINA - <i>Children's and preventive dental medicine</i>	100	-	100
DENTALNA I ORALNA PATOLOGIJA S PARODONTOLOGIJOM - <i>Dental and oral pathology with parodontology</i>	29	-	29
DENTALNA PATOLOGIJA I ENDODONCIJA - <i>Dental pathology and endodontics</i>	-	-	-
PEDODONCIJA - <i>Pedodontics</i>	1	-	1
PARODONTOLOGIJA - <i>Parodontology</i>	1	-	1
ORALNA PATOLOGIJA - <i>Oral pathology</i>	1	-	1
UKUPNO - Total	314	2	312

Tablica - Table 17. FARMACEUTI U PRIVATNOJ PRAKSI PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Pharmacists by sex in private sector, Croatia 2009

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
FARMACEUTI - Pharmacists	648	42	606
Od toga - <i>Of this:</i>			
MAGISTRI FARMACIJE STAŽISTI - <i>Pharm. interns</i>	18	2	14
MED. BIOKEMIČARI STAŽISTI - <i>Med. biochemists interns</i>	1	-	1
MAGISTRI FARMACIJE - <i>Pharmacists</i>	534	30	504
MEDICINSKI BIOKEMIČARI - <i>Medical biochemists</i>	70	9	61
SPECIJALIZANTI - <i>Pharmaceut. specialty trainees</i>	-	-	-
SPECIJALISTI - <i>Specialists</i>	27	1	26

Tablica - Table 18. FARMACEUTI SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI U PRIVATNOJ PRAKSI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Pharmaceutical specialists by specialty in private sector, Croatia 2009

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO <i>Total</i>	SPECIJALIZANTI <i>On specialty training</i>	SPECIJALISTI <i>Specialists</i>
MEDICINSKA BIOKEMIJA - <i>Medical biochemistry</i>	21	-	21
SANITARNA KEMIJA - <i>Sanitary chemistry</i>	1	-	1
ISPITIVANJE I KONTROLA LIJEKOVA - <i>Drug testing and control</i>	2	-	2
FARMACEUTSKA TEHNOLOGIJA - <i>Pharmaceutical technology</i>	2	-	2
FARMACEUTSKA INFORMATIKA - <i>Pharmaceutical informatics</i>	1	-	1
UKUPNO - Total	27	-	27

Tablica - Table 19. VIŠA, SREDNJA I NIŽA SPREMA U PRIVATNOJ PRAKSI PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Junior college level, high school education and semi-skilled health workers in private sector by sex, Croatia 2009

	STRUČNA SPREMA <i>Background</i>	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
UKUPNO - Grand total	VIŠA - junior college	505	62	443
	SREDNJA - high school	5.202	324	4.878
	NIŽA - semi-skilled	23	2	21
UKUPNO ZDRAVSTVENI DJELATNICI - Health workers - total	VIŠA - junior college	502	61	441
	SREDNJA - high school	5.170	322	4.848
	NIŽA - semi-skilled	22	2	20
MEDICINSKE SESTRE - TEHNIČARI - UKUPNO <i>- Nurses and technicians - total</i>	VIŠA - junior college	165	3	162
	SREDNJA - high school	3.490	34	3.456
DISPANZERSKO-PATRONAŽNI SMJER <i>- Dispensaries and visiting course</i>	VIŠA - junior college	48	1	47
OPĆI SMJER - General course	VIŠA - junior college	99	2	97
OPĆI SMJER - General course	SREDNJA - high school	3.240	33	3.207
BOLNIČKI SMJER - Hospitals course	VIŠA - junior college	8	-	8
GINEKOLOŠKO-OPSTETRIČKI SMJER <i>- Gynecology and obstetrics course</i>	VIŠA - junior college	9	-	9
PRIMALJSKI SMJER - Midwifery course	SREDNJA - high school	231	1	230
PEDIJATRIJSKI SMJER - Pediatrics course	SREDNJA - high school	7	-	7
PREVENTIVNI SMJER - Preventive medicine course	VIŠA - junior college	1	-	1
STOMATOLOŠKI SMJER - Stomatology course	SREDNJA - high school	11	-	11
KOZMETIČKI SMJER - Medical cosmetics course	SREDNJA - high school	1	-	1
ZUBAR - Dentist	VIŠA - junior college	25	13	12
LABORATORIJSKI INŽENJER - Laboratory technician	VIŠA - junior college	110	3	107
LABORATORIJSKI TEHNIČAR - Laboratory technician	SREDNJA - high school	351	10	341
SANITARNI INŽENJER - Sanitary technician	VIŠA - junior college	3	-	3
SANITARNI TEHNIČAR - Sanitary technician	SREDNJA - high school	7	-	7
FIZIOTERAPEUT - Physiotherapeutical technician	VIŠA - junior college	147	24	123
FIZIOTERAPEUTSKI TEHNIČAR - Physiotherapeutical technician	SREDNJA - high school	80	12	68
MASER KUPELJAR - Bath massager	SREDNJA - high school	8	2	6
RADIOLOŠKI INŽENJER - X-ray technician	VIŠA - junior college	11	3	8
RADIOLOŠKI TEHNIČAR - X-ray technician	SREDNJA - high school	2	1	1
FARMACEUTSKI INŽENJER - Pharmaceutical technician	VIŠA - junior college	1	-	1
FARMACEUTSKI TEHNIČAR - Pharmaceutical technician	SREDNJA - high school	333	9	324
ZUBNI TEHNIČAR - Dental technician	VIŠA - junior college	39	15	24
ZUBNI TEHNIČAR - Dental technician	SREDNJA - high school	899	254	645
RADNI TERAPEUT - Work therapy technician	VIŠA - junior college	1	-	1
DJEČJA NJEGOVATELJICA - Child nurse	SREDNJA - high school	1	-	1
DJEČJA NJEGOVATELJICA - Child nurse	NIŽA - semi-skilled	-	-	-
BOLNIČAR - Orderly	NIŽA - semi-skilled	4	-	4
HIGIJENIČAR - Hygienist	NIŽA - semi-skilled	1	-	1
ZUBNI ASISTENT - Dental assistant	NIŽA - semi-skilled	17	2	15
APOTEKARSKI LABORANT - Pharmaceutical lab. assistant	NIŽA - semi-skilled	-	-	-
OSTALI UKUPNO - Others total	VIŠA - junior college	3	1	2
OSTALI UKUPNO - Others total	SREDNJA - high school	32	2	30
OSTALI UKUPNO - Others total	NIŽA - semi-skilled	1	-	1

Tablica - Table 20. ZDRAVSTVENI DJELATNICI I SURADNICI U KLINIČKIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. GODINE - Staff by clinical teaching hospitals, clinical hospital and clinics in Croatia 2009

	Kliničke ustanove	K.B.C. SPLIT	K.B.C. OSIJEK	KLINIKA ZA ORTOPEDIJU LOVRAN	K.B.C. RIJEKA	KLINIKA ZA DJEČJE BOLESTI	K.B. "SESTRE MILOSRDNICE"	KLINIKA ZA TUMORE	K.B. "DUBRAVA"	K.B. "MERKUR"	KLINIKA "JORDANOVAC"	KLINIKA "VUK VRHOVAC"	K.B.C. ZAGREB	KLINIKA ZA TRAUMATOLOGIJU	KLINIKA "DR.FRAN MIHALJEVIĆ"	UKUPNO - Total
	Ukupno – Total	2.211	1.777	165	2.097	434	1.602	357	1.098	471	273	157	2.808	343	387	14.180
Visoka stručna sprema - University graduates	Dr. med. - Medical doctor	1	2	0	1	0	1	0	1	3	0	1	5	0	0	15
	Dr. med. specijalizant – MD specialty trainees	72	114	6	79	13	90	26	141	24	39	8	205	13	9	839
	Dr. med. specijalist - MD specialist	426	287	28	335	81	313	66	199	102	43	34	540	61	57	2.572
	Dr. med. stažist – Interns	20	14	3	20	2	16	2	26	6	0	2	30	1	3	145
	Doktor dentalne med. – Doctor of dent. med.	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	6
	Doktor dent. med. specijalist – DMD Specialist	0	4	0	1	0	0	0	10	0	0	0	42	0	0	57
	Farmaceut – Pharmacist	10	4	2	9	5	9	1	15	6	5	2	20	2	6	96
	Farm. specijalist – Pharmaceutical specialist	10	11	0	10	4	11	4	4	9	1	3	13	2	2	84
	Psiholog – Psychologist	7	5	0	12	4	5	0	3	3	0	1	9	0	0	49
	Defektolog – Defectologist	0	0	0	3	0	5	0	1	0	0	0	8	0	0	17
	Logoped – Speech therapist	2	1	0	2	3	1	0	1	0	0	0	1	0	0	11
	Dipl. socijalni radnik - Social worker	0	0	0	0	0	4	0	0	0	1	0	4	1	0	10
	Ostali suradnici VSS - Other univ. deg.	12	19	0	8	3	18	9	5	27	2	9	33	2	6	153
Viša stručna sprema - Junior college	Med. sestre-m.teh. - Nurses and technicians	205	164	30	333	50	145	36	99	66	31	22	280	39	36	1.536
	Primalje VŠS – Midwives	11	0	0	3	0	7	0	0	0	0	0	9	0	0	30
	Zubar – Dentist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Dentalni tehničar - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	11	0	0	12
	Radiološki inž. - X-ray technician	64	33	3	55	8	40	39	25	0	9	0	81	23	7	387
	Fizioterapeut - Physiotherapeutical techn.	62	19	22	29	16	48	6	26	9	2	3	77	18	2	339
	Farmaceutski inž. - Pharmaceutical techn.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Sanitari inž. - Sanitary techn.	1	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	2	0	8
	Radni terapeut - Work therapy techn.	1	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	Laboratorijski inž. - Laboratory techn.	37	24	2	47	15	49	12	14	45	5	15	62	8	24	359
	Defektolog – Defectologist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Logoped – Speech therapist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Socijalni radnik - Social worker	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	7	0	0	11
Ostali suradnici VŠS- Others junior.coll.	0	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	9	
Srednja stručna sprema - High school	Med. sestre-m. tehn. - Nurses and technicians	1.007	771	55	792	212	671	143	413	114	117	38	1.054	144	179	5.710
	Primalje SSS – Midwives	90	70	0	178	0	63	0	11	3	0	1	107	5	0	528
	Dentalni tehn. - Dental technician	1	2	0	1	0	0	0	12	0	0	0	9	0	0	25
	Radiološki tehn. - X-ray technician	0	1	2	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
	Fizioterapeut. tehn. - Physiotherapeutical techn.	11	41	7	30	0	11	1	1	0	0	0	11	2	2	117
	Farmaceutski tehn. - Pharmaceutical techn.	14	16	1	11	2	10	0	3	3	2	1	28	4	5	100
	Sanitari tehn. - Sanitary techn.	1	1	0	9	0	1	0	1	3	0	1	4	1	0	22
	Radnoterapeut. tehn. - Work therapy techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
	Laboratorijski tehn. - Laboratory techn.	142	81	3	99	13	57	12	31	33	16	11	97	4	49	648
Suradnici SSS - Others high school	1	9	0	16	0	14	0	6	15	0	5	38	0	0	104	
Niža SS - Semi skilled	3	79	1	2	0	7	0	45			0	12	11	0	160	

Tablica - Table 21. ZDRAVSTVENI DJELATNICI I SURADNICI U OPĆIM BOLNICAMA U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. GODINE - Staff by general hospitals in Croatia 2009

Opće bolnice		O.B. ZADAR	O.B. ZABOK	O.Ž.B. NAŠICE	O.B. NOVA GRADIŠKA	O.Ž.B. POŽEGA	O.B. "DR. I. PEDIŠIĆ"	O.B. "SVETI DUH"	O.B. "DR. T. BARDEK"	O.B. BJELOVAR	O.B. VIROVITICA	Ž.B. ČAKOVEC	O.B. KARLOVAC
Ukupno - Total		677	298	203	254	374	588	912	513	535	414	529	609
Visoka stručna sprema - University graduates	Dr. med. - Medical doctor	2	1	5	0	0	1	0	1	2	0	3	0
	Dr. med. specijalizant - MD specialty trainees	69	31	13	19	17	33	53	29	22	20	27	27
	Dr. med. specijalist - MD specialist	112	60	31	48	75	117	176	84	88	67	97	122
	Dr. med. stazist - Interns	2	10	5	3	3	12	17	7	1	0	2	11
	Doktor dentalne med. - Doctor of dent. med.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Doktor dent. med. specijalist - DMD Specialist	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1
	Farmaceut - Pharmacist	8	0	2	3	4	5	7	3	3	3	4	5
	Farm. specijalist - Pharmaceutical specialist	4	4	1	1	2	2	4	0	2	3	3	3
	Psiholog - Psychologist	1	0	0	1	2	2	0	1	1	1	2	2
	Defektolog - Defectologist	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	Logoped - Speech therapist	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0
Dipl. socijalni radnik - Social worker	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	
Ostali suradnici VSS - Other univ. deg.	1	0	0	6	0	1	4	1	0	0	0	1	
Viša stručna sprema - Junior college	Med. sestre-m. teh. - Nurses and technicians	47	19	11	12	43	33	75	45	25	29	41	58
	Primalje VŠS - Midwives	1	2	0	0	1	3	1	0	0	0	0	3
	Zubar - Dentist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Dentalni teh. - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Radiološki inž. - X-ray technician.	17	12	5	9	9	11	23	13	11	10	11	19
	Fizioterapeut - Physiotherapeutical techn	14	2	3	2	9	15	28	10	6	5	7	19
	Farmaceutski inž. - Pharmaceutical techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sanitari inž. - Sanitary techn.	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
	Radni terapeut - Work therapy techn.	0	1	1	0	2	1	0	0	0	1	1	1
	Laboratorijski inž. - Laboratory techn.	12	5	12	7	11	11	25	5	6	9	6	14
	Defektolog - Defectologist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Logoped - Speech therapist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Socijalni radnik - Social worker	0	0	0	2	0	1	0	0	1	0	1	0
	Ostali suradnici VŠS - Others junior.coll.	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
Srednja stručna sprema - High school	Med. sestre-m. teh. - Nurses and technicians	278	102	94	107	162	247	392	251	284	210	262	275
	Primalje SSS - Midwives	52	29	8	18	10	29	58	21	29	17	14	19
	Dentalni teh. - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Radiološki teh. - X-ray technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fizioterapeut. teh. - Physiotherapeutical techn.	18	6	3	3	4	11	5	14	14	8	8	5
	Farmaceutski teh. - Pharmaceutical techn.	2	2	1	2	2	3	1	5	3	2	3	7
	Sanitari teh. - Sanitary techn.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
	Radnoterapeut. teh. - Work therapy techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Laboratorijski teh. - Laboratory techn.	33	9	8	8	14	18	40	20	34	19	21	9
	Suradnici SSS - Others high school	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	1
Niža SS - semi skilled	1	0	0	1	1	28	0	0	0	10	13	3	

Tablica - Table 21. nastavak - continuation 1.

Opće bolnice		O.B. GOSPIĆ	O.B. OGULIN	O.B. VARAŽDIN	O.B. "DR. J. BENČEVIĆ"	O.B. ŠIBENSKO-KININSKE ŽUPANIJE	O.B. VINKOVCI	O.B. PULA	O.B. DUBROVNIK	O.B. VUKOVAR	O.B. "HRVATSKI PONOS" KNIN	O.Ž.B. PAKRAC	Ukupno - Total
Ukupno - Total		105	204	809	811	524	509	749	501	351	142	169	10.780
Visoka stručna sprema - University graduates	Dr.med. - Medical doctor	0	0	1	0	0	5	0	0	3	1	0	25
	Dr.med.specijalizant - MD specialty trainees	9	9	55	48	34	20	41	28	28	10	7	649
	Dr.med. specijalist - MD specialist	23	32	130	143	96	87	140	96	57	25	35	1.941
	Dr.med.stažist - Interns	4	1	12	15	2	7	3	6	4	2	0	129
	Doktor dentalne med. - Doctor of dent. med.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	Doktor dent. med.specijalist - DMD Specialist	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	7
	Farmaceut - Pharmacist	1	1	5	2	4	3	8	2	1	1	2	77
	Farm.specijalist - Pharmaceutical specialist	0	2	5	8	5	1	3	2	1	0	2	58
	Psiholog - Psychologist	0	0	2	3	0	1	1	4	0	0	0	24
	Defektolog - Defectologist	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	6
	Logoped - Speech therapist	0	1	7	1	1	3	2	3	0	0	0	25
	Dipl. socijalni radnik - Social worker	0	0	0	0	1	0	2	2	0	0	0	9
	Ostali suradnici VSS - Other univ.deg.	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	17
Viša stručna sprema - Junior college	Med.sestre-m.teh. - Nurses and technician	8	18	66	67	29	26	72	40	25	2	10	801
	Primalje VŠS - Midwife	2	0	1	1	0	0	1	0	0	0	2	18
	Zubar - Dentist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Dentalni tehn. - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Radiološki inž. - X-ray technician	6	8	20	18	11	11	24	11	11	3	6	279
	Fizioterapeut - Physiotherapeutical techn.	6	0	3	13	18	8	19	12	9	6	1	215
	Farmaceutski inž. - Pharmaceutical techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sanitarni inž. - Sanitary techn.	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6
	Radni terapeut - Work therapy techn.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	9
	Laboratorijski inž. - Laboratory techn.	2	6	4	10	6	6	18	9	3	1	6	194
	Defektolog - Defectologist	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	Logoped - Speech therapist	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	Socijalni radnik - Social worker	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	8
	Ostali suradnici VŠS - Others junior.coll.	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	7
Srednja stručna sprema - High school	Med. sestre-m. tehn. - Nurses and technicians	25	90	410	427	255	287	346	235	169	75	78	5.061
	Primalje SSS - Midwives	8	16	28	10	8	8	27	15	11	7	11	453
	Dentalni tehn. - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Radiološki tehn. - X-ray technician	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
	Fizioterapeut.tehn. - Physiotherapeutical techn.	1	6	16	2	7	4	13	11	10	1	1	171
	Farmaceutski tehn. - Pharmaceutical techn.	1	1	5	9	6	2	3	3	3	1	2	69
	Sanitarni tehn. - Sanitary techn.	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	5
	Radnoterapeut.tehn. - Work therapy techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Laboratorijski tehn. - Laboratory techn.	8	8	33	22	36	11	23	16	14	7	6	417
	Suradnici SSS - Others high school	1	0	0	3	1	4	0	0	0	0	0	13
Niža SS - semi skilled	0	4	0	1	4	12	0	3	1	0	0	82	

Tablica - Table 22. ZDRAVSTVENI DJELATNICI I SURADNICI U SPECIJALNIM BOLNICAMA I LJEČILIŠTIMA U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2009. GODINE - Staff by special hospitals and health resorts in Croatia 2009

	Specijalne bolnice i lječilišta																			
		S.B. "DARUVARSKE TOPLICE"	BOLNICA LIPIK	S.B. ZA ORTOPEDIJU	S.B. MED.REH."KALOS"	LJEČILIŠTE "DJEČJE SELO"	S.B. "BIOKOVKA"	PSIH. BOL. UGLJAN	S.B. KRAPINSKE TOPLICE	LJEČILIŠTE "TOPUSKO"	LJEČILIŠTE VELI LOŠINJ	S.B. "THALASSOTHERAPIA" Crikvenica	S.B. "THALASSOTHERAPIA" Opatija	PSIH.BOL. RAB	ORT.BOL. "P.DR.M.HORVAT"	BOL. "KLENOVNIK"	S.B.KRON.B. NOVI MAROF	S.B. VARAŽDINSKE TOPL.	PSIH.BOL. ZA DJECUMILADE	S.B. Z. DJECE S NEUJ MOT
	Ukupno-Total	72	89	136	71	12	36	141	411	50	10	51	87	147	59	126	125	337	47	135
Visoka stručna sprema - University graduates	Dr.med. - Medical doctor	2	0	0	3	0	1	4	3	0	0	0	3	3	0	1	1	1	0	0
	Dr.med.specijalizant - MD specialty trainees	1	1	11	1	0	0	4	5	5	1	4	5	4	6	3	6	5	0	0
	Dr.med. specijalist - MD specialist	6	9	15	4	0	4	10	38	7	1	8	20	14	5	13	6	24	17	11
	Dr.med.stažist - Interns	0	2	1	0	0	0	2	3	0	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0
	Doktor dentalne med. - Doctor of dent. med.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Doktor dent. med.specijalist - DMD Specialist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Farmaceut - Pharmacist	0	0	1	0	0	0	2	3	0	0	0	1	0	1	0	2	1	0	0
	Farm.specijalist - Pharmaceutical specialist	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0
	Psiholog - Psychologist	0	0	0	1	0	0	2	3	0	0	0	0	5	0	0	0	2	3	4
	Defektolog - Defectologist	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6
	Logoped - Speech therapist	0	0	0	1	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	10
	Dipl. socijalni radnik - Social worker	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1
Ostali suradnici VSS - Other univ.deg.	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	
Viša stručna sprema - Junior college	Med.sestre-m.tehn. - Nurses and technician	2	3	17	3	0	1	11	35	2	0	6	9	9	3	8	9	16	3	4
	Primalje VŠS - Midwife	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Zubar - Dentist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Dentalni tehn. - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Radiološki inž. - X-ray technician	0	0	4	0	0	0	0	5	0	0	0	1	1	1	4	2	2	0	0
	Fizioterapeut - Physiotherapeutical techn.	12	10	6	13	0	17	0	44	11	1	9	10	2	16	0	0	22	0	26
	Farmaceutski inž. - Pharmaceutical techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Sanitarni inž. - Sanitary techn.	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Radni terapeut - Work therapy techn.	0	2	0	1	0	0	1	11	1	0	0	0	1	0	0	0	7	1	21
	Laboratorijski inž. - Laboratory techn.	0	0	1	0	0	0	1	4	0	0	1	1	0	0	3	3	1	0	0
	Defektolog - Defectologist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Logoped - Speech therapist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Socijalni radnik - Social worker	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Ostali suradnici VŠS - Others junior.coll.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Srednja stručna sprema - High school	Med.sestre-m.tehn. - Nurses and technicians	12	37	63	14	8	4	84	141	12	4	18	12	78	24	85	83	92	19	39
	Primalje SSS - Midwives	2	0	1	1	3	0	8	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	
	Dentalni tehn. - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Radiološki tehn. - X-ray technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Fizioterapeut.tehn. - Physiotherapeutical techn.	25	23	9	21	0	9	3	93	12	2	5	15	0	3	1	8	106	0	10
	Farmaceutski tehn. - Pharmaceutical techn.	0	0	1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
	Sanitarni tehn. - Sanitary techn.	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Radnoterapeut.tehn. - Work therapy techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	
	Laboratorijski tehn. - Laboratory techn.	2	0	4	2	1	0	2	7	0	1	0	7	3	0	5	3	9	0	0
Suradnici SSS - Others high school	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	2	0	0	0		
Niža SS - Semi skilled	2	0	0	4	0	0	1	2	0	0	0	0	12	0	0	0	43	0	1	

Tablica - Table 22. nastavak - continuation 1.

		Specijalne bolnice i lječilišta															UKUPNO - Total				
		S.B. PLUĆNEBOLESTI ROCKEFELLEROVA	PSIH. BOL. VRAPČE	PSIH. BOL. "SVETI IVAN"	B. ZA KRON.B.DJEČJE DOBI	S.B. STUBIČKE TOPLICE	S.B. "NAFTALAN"	NEUROPS. B. "DR.I.BARBOT"	SPEC. BOLNICA DUGA RESA	DJEČJA BOL. SREBRNJAK	S.B. "HIPOKRAT DR.IVANIŠ"	LJEČ."ISTARSKE TOPLICE"	S.B. "SALUS ST"	S.B. "MAGDALENA"	LJEČILIŠTE "TALASOTERAPIJA"	PSIH. BOLNICA LOPAČA		LJEČILIŠTE "DUJMOVIĆ"	SPEC. BOL. "DR.NEMEC"	SPEC. BOL. AKROMION	SPEC. BOLNICA PODOBNIK
Ukupno-Total		96	383	133	51	118	46	332	92	123	2	18	10	121	5	57	5	17	26	18	3.795
Visoka stručna sprema - University graduates	Dr.med. - Medical doctor	0	0	0	1	2	0	4	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	1	0	35
	Dr.med.specijalizant - MD specialty trainees	1	10	2	0	1	3	15	5	7	0	1	1	0	0	0	0	2	0	0	110
	Dr.med. specijalist - MD specialist	15	57	17	3	11	6	35	8	15	1	2	4	23	0	5	0	4	6	5	429
	Dr.med.stažist - Interns	1	5	6	1	2	1	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
	Doktor dentalne med. - Doctor of dent.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Doktor dent. med.specijalist - DMD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Farmaceut - Pharmacist	2	2	2	1	1	0	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26
	Farm.specijalist - Pharmaceutical specialist	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
	Psiholog - Psychologist	0	8	3	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	36
	Defektolog - Defectologist	0	4	1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
	Logoped - Speech therapist	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22
	Dipl. socijalni radnik - Social worker	0	7	2	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
	Ostali suradnici VSS - Other univ.deg.	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Viša stručna sprema - Junior college	Med.sestre-m.tehn. - Nurses and technician	15	34	10	1	14	7	20	2	12	0	1	0	10	0	3	0	3	3	1	277
	Primalje VŠS - Midwife	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zubar - Dentist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Dentalni tehn. - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Radiološki inž. - X-ray technician	4	1	0	0	1	0	4	3	3	0	0	0	4	0	0	0	1	0	0	41
	Fizioterapeut - Physiotherapeutical techn.	3	3	1	0	23	10	1	3	6	0	6	0	2	0	0	2	1	1	0	261
	Farmaceutski inž. - Pharmaceutical techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sanitari inž. - Sanitary techn.	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
	Radni terapeut - Work therapy techn.	0	3	3	0	1	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58
	Laboratorijski inž. - Laboratory techn.	0	3	0	0	1	0	2	2	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
	Defektolog - Defectologist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Logoped - Speech therapist	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Socijalni radnik - Social worker	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Ostali suradnici VŠS - Others junior.coll.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Srednja stručna sprema - High school	Med.sestre-m.tehn. - Nurses and technicians	42	238	55	24	37	8	209	53	60	1	2	5	74	2	30	0	5	14	4	1.692
	Primalje SSS - Midwives	0	0	1	0	0	1	6	1	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	8	39
	Dentalni tehn. - Dental technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Radiološki tehn. - X-ray technician	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fizioterapeut.tehn. - Physiotherapeutical	0	2	0	1	24	9	0	6	0	0	6	0	0	3	7	3	1	1	0	408
	Farmaceutski tehn. - Pharmaceutical	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	15
	Sanitari tehn. - Sanitary techn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Radnoterapeut.tehn. - Work therapy techn.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	Laboratorijski tehn. - Laboratory techn.	5	2	3	1	0	0	5	4	4	0	0	0	4	0	2	0	0	0	0	76
Suradnici SSS - Others high school	0	1	0	1	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	
Niža SS - Semi skilled	7	0	25	13	0	0	4	2	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	120	

IV. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Primary Health Care

Tablica - Table

Stranica - Page

1. ZBIRNO IZVJEŠĆE ZA DJELATNOSTI: OPĆE MEDICINE I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE - Total for: General Medical Service and Infant and Preschool Health Service	97
1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of teams, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009, by county	100
2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of visits and check-ups at clinic and home, and the number of referral notes to specialist in 2009, by county	100
3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 in Croatia to infants and young children by county	101
4. Preventivna zaštita ODRASLIH po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 to adults in Croatia by county	101
5. Utvrđene bolesti ili stanja u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed, Croatia 2009	102
2. DJELATNOST OPĆE MEDICINE - General Medical Service	106
1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of teams, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009, by county	107
2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of visits and check-ups at clinic and home, and the number of referral notes to specialist in 2009, by county	107
3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 in Croatia to infants and young children by county	108
4. Preventivna zaštita ODRASLIH po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 to adults in Croatia by county	108
5. Utvrđene bolesti ili stanja u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed, Croatia 2009	109
3. DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I MALE DJECE - Infant and Young Child Health Service	113
1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of teams, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009, by county	114
2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of visits and check-ups at clinic and home, and the number of referral notes to specialist in 2009, by county	114
3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 in Croatia to infants and young children by county	115
4. Sistematski pregledi dojenčadi i predškolske djece u Hrvatskoj 2009. godine - General examinations of infants and preschool children, Croatia 2009	116
5. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed by the Infant and Young Child Health Service, Croatia 2009	117
4. DJELATNOST MEDICINE RADA - Occupational Health Service	120
1. Broj timova, zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of teams, health workers and paramedics in 2009	121
2. Preventivni pregledi po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive examinations in 2009 by county	122
3. Posebni pregledi po županijama Hrvatske u 2009. godini - Special examinations in 2009 by county	122
4. Konzilijarni pregledi po županijama Hrvatske u 2009. godini - Consultant examinations in 2009 by county	123
5. Funkcionalna dijagnostika po županijama Hrvatske u 2009. godini - Functional diagnostic procedures in 2009	123
6. Utvrđene bolesti ili stanja u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed, Croatia 2009	124
7. Broj prijava profesionalnih bolesti te stopa na 100.000 aktivnih osiguranika po područjima djelatnosti u 2009. godini - Number of occupational disease notifications by economic sector and rate per 100,000 employees, Croatia 2009	127
8. Broj prijava profesionalnih bolesti u 2009. godini po područjima djelatnosti i prema ekspoziciji - Number of occupational disease notifications by economic sector and exposition to the substance that caused the disease, Croatia 2009	128
9. Broj prijava profesionalnih bolesti prema dijagnozama iz liste profesionalnih bolesti u 2009. godini po područjima djelatnosti - Number of occupational disease notifications by economic sector and occupational disease list diagnoses, Croatia 2009	129
Slika - Figure 1. Profesionalne bolesti prema granama djelatnosti u 2009. godini - Occupational diseases by economic sector, Croatia 2009	130
Slika - Figure 2. Profesionalne bolesti prema dijagnozama u 2009. godini u Hrvatskoj - Occupational diseases by diagnosis, Croatia 2009	130
10. Ozljede na radu i ozljede sa smrtnim ishodom te stopa na 100.000 aktivnih osiguranika po područjima djelatnosti u 2009. godini - Number* of occupational accidents and fatal accidents by economic sector and rate per 100,000 employees, Croatia 2009	131
Slika - Figure 3. Ozljede na radu prema granama djelatnosti u 2009. godini - Occupational accidents by economic sector, Croatia 2009	132

Tablica - Table

Stranica - Page

5. DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA - Women's Health Service	133
1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj žena u skrbi, broj korisnika zdravstvene zaštite, broj posjeta i broj pregleda po županijama u 2009. godini - The number of teams, health workers, women in care, the number of persons receiving medical care, the number of visits and examinations in 2009, by county	134
2. Broj posjeta trudnica te broj utvrđenih patoloških stanja u trudnoći prema visini trudnoće po županijama u 2009. godini - The number of pregnant women's visits and pathological conditions found in 2009 by stage of pregnancy, by county	135
3. Posjeti zbog planiranja obitelji i prepisana kontracepcijska sredstva po županijama u 2009. godini - The number of attendances for family planning and contraceptives prescribed by county in 2009	136
4. Preventivni pregledi po županijama u 2009. godini - Preventive examinations by county in 2009	137
5. Utvrđene bolesti ili stanja u 2009. godini - Diseases and conditions in Croatia 2009	138
6. DJELATNOST HITNE MEDICINSKE POMOĆI (HMP) - Emergency Medical Service	142
1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj stanovnika za koje se osigurava hitna medicinska pomoć te broj intervencija u djelatnosti po županijama u 2009. godini - The number of teams, health workers, number of inhabitants receiving Emergency Medical Service, and the number of procedures delivered in 2009 by county	143
2. Utvrđene bolesti ili stanja u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed in Croatia 2009	144
7. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I LIJEČENJE USTA I ZUBI - Dental-Stomatological Health Service	148
1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite po županijama u 2009. godini - The number of teams, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009 by county	148
2. Broj posjeta, sistematskih pregleda, plombiranih zubi, izvađenih zubi te obavljenih protetskih radova i liječenja mekih tkiva po županijama u 2009. godini - The number of visits, general examinations, filled teeth, extracted teeth, prosthetic procedures and soft oral cavity tissues treatment in 2009 by county	149
3. Utvrđene bolesti ili stanja po dobi u 2009. godini - Diseases and conditions in Croatia 2009	150
8. DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŠKOLSKE DJECE, MLADEŽI I STUDENATA - School Health Service	151
1. Ukupan broj djece u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama u školskoj godini 2009./2010. - The number of school children in primary and secondary schools by classes in school year 2009/10, by county	153
2. Preventivni pregledi u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama u školskoj godini 2009./2010. - The number of preventive examinations in primary and secondary schools by classes in school year 2009/10, by county	153
3. Ukupan broj obavljenih skrininga u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama u školskoj godini 2009./2010. - The number of screenings in primary and secondary schools by classes in school year 2009/10, by county	154
4. Namjenski pregledi i cijepljenje u osnovnoj i srednjoj školi po županijama u školskoj godini 2009./2010. - The number of other check-ups and vaccination in primary and secondary schools in school year 2009/10, by county	154
5. Obilasci škola i školskih kuhinja u osnovnim i srednjim školama po županijama u školskoj godini 2009./2010. - The number of visits to schools and school kitchens in primary and secondary schools in school year 2009/10, by county	155
6. Ukupan broj posjeta savjetovaništima u osnovnoj i srednjoj školi po županijama u školskoj godini 2009./2010. - Number of visits to guidance service in primary and secondary schools in school year 2009/10, by county	156
7. Broj učenika obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u osnovnoj i srednjoj školi u školskoj godini 2009./2010. - Number of students engaged in health education activities in primary and secondary schools in school year 2009/10, by county	157
8. Ukupno obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u osnovnoj i srednjoj školi u školskoj godini 2009./2010. - Number of all engaged in health education activities in primary and secondary schools in school year 2009/10, by county	157
9. Rad komisija za upis u I. razred u školskoj godini 2009./2010. - School entrance committees in school year 2009/10, by county	158
10. Preventivni pregledi, namjenski pregledi i skriningi studenata po županijama Hrvatske u školskoj godini 2009./2010. - Preventive examinations, screenings and other students check-ups in school year 2009/10 in Croatia, by county	159
11. Ukupan broj posjeta savjetovaništima studenata u školskoj godini 2009./2010. - Number of visits of university students to guidance service in school year 2009/10, Croatia, by county	159
12. Obilasci fakulteta i domova; ukupan broj studenata obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u školskoj godini 2009./2010. - Number of visits to university and boarding schools; number of students engaged in health education activities, in school year 2009/10, Croatia, by county	160
13. Doktori medicine u službama školske medicine u zavodima za javno zdravstvo, broj djece u osnovnim i srednjim školama, broj djece po timu - School health services medical doctors in counties Institutes of public health, No of school children in primary and secondary schools, No of school children per 1 team	160
14. Izvršenje programa obaveznog cijepljenja u Hrvatskoj u školskoj populaciji u 2009. godini - Compulsory Immunization Coverage in Croatia in school population, 2009	161
15. Sistematski pregledi za školsku godinu 2008./2009. - General examinations of school children, youths and students during the school year 2008/09	162
9. PATRONAŽNA DJELATNOST - Health Visitors Service	164
1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika i broj posjeta po županijama u 2009. godini - The number of teams, health workers and the number of visits in 2009 by county	164
2. Usporedni prikaz broja posjeta od 1990. do 2009. godine u Hrvatskoj - The number of visits in Croatia 1990-09	165
10. KUĆNA NJEGA - Health Care Service	166
1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika i broj posjeta po županijama u 2009. godini - The number of teams, health workers and the number of visits in 2009 by county	166

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA: OPĆA MEDICINA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE - *Primary Health Service: General Medical Service and Infant and Preschool Health Service*

U djelatnostima primarne zdravstvene zaštite u najužem smislu, koju čine djelatnost opće/obiteljske medicine i djelatnost za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece, u Republici Hrvatskoj u 2009. godini ukupno je radio 2.571 tim na 2.582 lokacije (2.559 lokacija obuhvaćeno je radom u punom radnom vremenu, a 23 lokacije u dijelu radnog vremena). Od 2.571 liječnika bilo je 1.494 specijalista svih specijalnosti (od njih, 1.037 su specijalisti opće/obiteljske medicine, 256 specijalisti pedijatrije, 100 specijalisti medicine rada, 83 specijalisti školske medicine i 18 specijalisti ostalih specijalnosti). Ostalih zdravstvenih djelatnika bilo je: VŠS 49, SSS 2.522. U odnosu na 2008. godinu, u 2009. godini povećan je broj liječnika specijalista: broj liječnika specijalista u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno je veći za 3%, od toga specijalista obiteljske medicine veći za 7%, pedijatrije veći za 1%, medicine rada manji za 11%, školske medicine manji za 6% a ostalih specijalista za 22% manje. Zdravstvenih djelatnika VŠS manje je za 6%, a broj zdravstvenih djelatnika SSS manji je za 0,3%.

Na strukturu specijalnosti u primarnoj zdravstvenoj zaštiti do 2005. godine utjecala je stagnacija i pad broja specijalista opće medicine i pedijatrije, te ulaz u sustav određenog broja specijalista školske medicine nakon razdvajanja preventivne i kurative u djelatnosti školske medicine 1998. godine. Nakon ovog negativnog trenda, 2006. godine povećan je ukupni broj specijalista obiteljske medicine, a ovo povećanje nastavlja se i u 2009. godini. Rezultat je to projekta Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu koji je otpočeo 2002. godine, po kojem će u slijedećih desetak-petnaest godina većinu doktora obiteljske medicine činiti specijalisti. Trend broja djelatnika VŠS, međutim, ne prati ovaj porast.

Od 1995. godine iz djelatnosti primarne zdravstvene zaštite izvješćuje se o ukupnom broju osiguranika u skrbi te posebno o broju onih osiguranika koji su u tekućoj godini koristili zdravstvenu zaštitu (broj korisnika). U skrbi timova primarne zdravstvene zaštite u 2009. godini zabilježeno je 4.471.858. osiguranika od kojih je bilo 3.496.995 korisnika (78% od ukupnog broja osiguranika). U odnosu na 2008. godinu, iskazani broj i osiguranika i korisnika povećan je. U djelatnosti opće/obiteljske medicine, u 2009. godini, zdravstvenu zaštitu koristilo je oko 77,5% osiguranika, a u djelatnosti za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece oko 85,3%, ili za 4,6% manje nego prethodne godine.

U 2009. godini zabilježeni broj posjeta u liječničkim ordinacijama bio je 28.771.538, ili za 2% više u odnosu na 2008. godinu. Broj posjeta u ordinaciji ostalim zdravstvenim djelatnicima, zabilježen tijekom 2009. godine iznosi 11.650.523 ili za 2,6% manje nego u 2008. godini. Broj pregleda u kući tijekom 2009. godine iznosi 324.344 što je za 12% više nego u 2008. godini. U usporedbi s 1990. godinom, broj pregleda u kući bio je, kao i u nekoliko prethodnih godina, manji za čak 40%. Znatni pad broja posjeta u kući, za 93% u odnosu na 1990. godinu, zabilježen je kod ostalih zdravstvenih djelatnika koji su u 2009. godini ostvarili samo 54.009 kućnih posjeta. Može se zaključiti da je broj kućnih posjeta opao ispod razine potrebne za pružanje kvalitetne sveobuhvatne primarne zdravstvene zaštite pučanstva.

Od 1995. godine prati se broj upućivanja na specijalističke preglede. 2008. godine zabilježeno je 7.228.804 upućivanja od strane timova primarne zdravstvene zaštite, što je za 3,5% manje nego u 2008. godini. U odnosu na 1995. godinu, broj upućivanja na specijalističke preglede povećan je za 44%. U djelatnosti opće/obiteljske medicine u 2009. godini jedno upućivanje specijalisti dolazi na 2,3 a u djelatnosti za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece na 4,2 pregleda.

Tijekom 2009. godine, u djelatnosti opće/obiteljske medicine u Republici Hrvatskoj, zabilježeno je ukupno 32.046 sistematskih, periodičnih i kontrolnih pregleda odraslih, 25% manje nego u 2008. godini, a za 91% manje u odnosu na 1990. godinu. Ovako mali broj preventivnih pregleda, isto kao i broj kućnih posjeta, govori da je djelatnost opće/obiteljske medicine zbog nedostatka mehanizma financiranja preventivnih aktivnosti postala pasivna zdravstvena djelatnost koja utvrđuje i liječi bolesti i ne utječe značajnije na pozitivne promjene zdravlja populacije, kako je zakonski i deklarativno propisano. Očekuje se da će refermske aktivnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i HZZO te veći obuhvat uvedenim obvezatnim sistematskim pregledima za starije od 50 godina i druge osobe znatno poboljšati ovu situaciju.

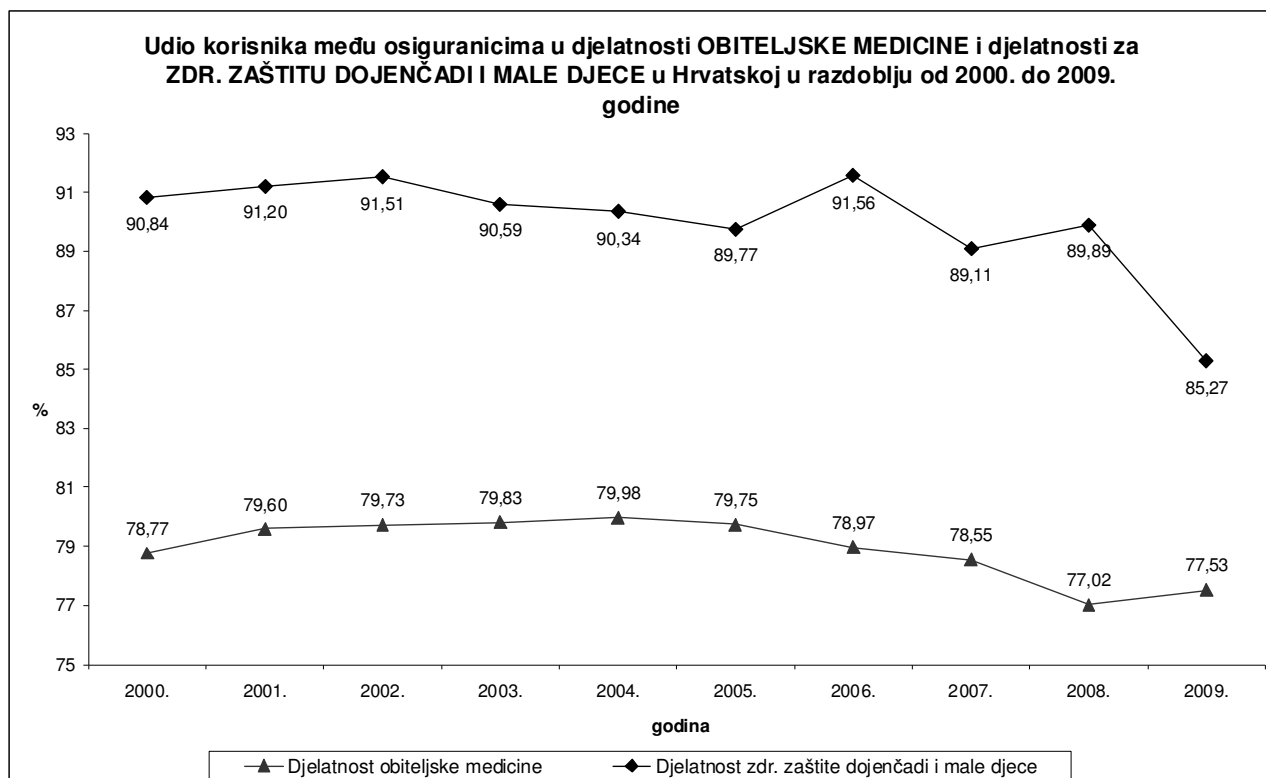
U djelatnostima primarne zdravstvene zaštite, 2009. godine zabilježeno je 490.865 preventivnih posjet djece u dobi do sedam godina, od kojih je bilo 221.739 preventivnih posjeta dojenčadi ili 4,4 posjeta po dojenčetu te 269.126 preventivnih posjeta djece u dobi od 1 do 6 godina, odnosno 1,2 posjeta po malom djetetu. Između dvije djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, opće/obiteljske medicine i djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece, za dojenčad i za dob malog djeteta, nije bilo značajnijih razlika u prosječnom broju preventivnih posjeta po djetetu koji je u obje djelatnosti bio nešto niži od standarda određenog Programom mjera zdravstvene zaštite.

Prikupljeni podaci o bolestima i stanjima ne mogu poslužiti za određivanje udjela pojavljivanja pojedinih značajnih bolesti (ili skupina bolesti), nego samo kao uvid u kretanje učestalosti korištenja zdravstvene zaštite u djelatnostima primarne zdravstvene zaštite zbog pojedinih bolesti i stanja. U 2009. godini, redoslijed udjela utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnostima opće/obiteljske medicine i djelatnosti za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece nije se značajnije promijenio:

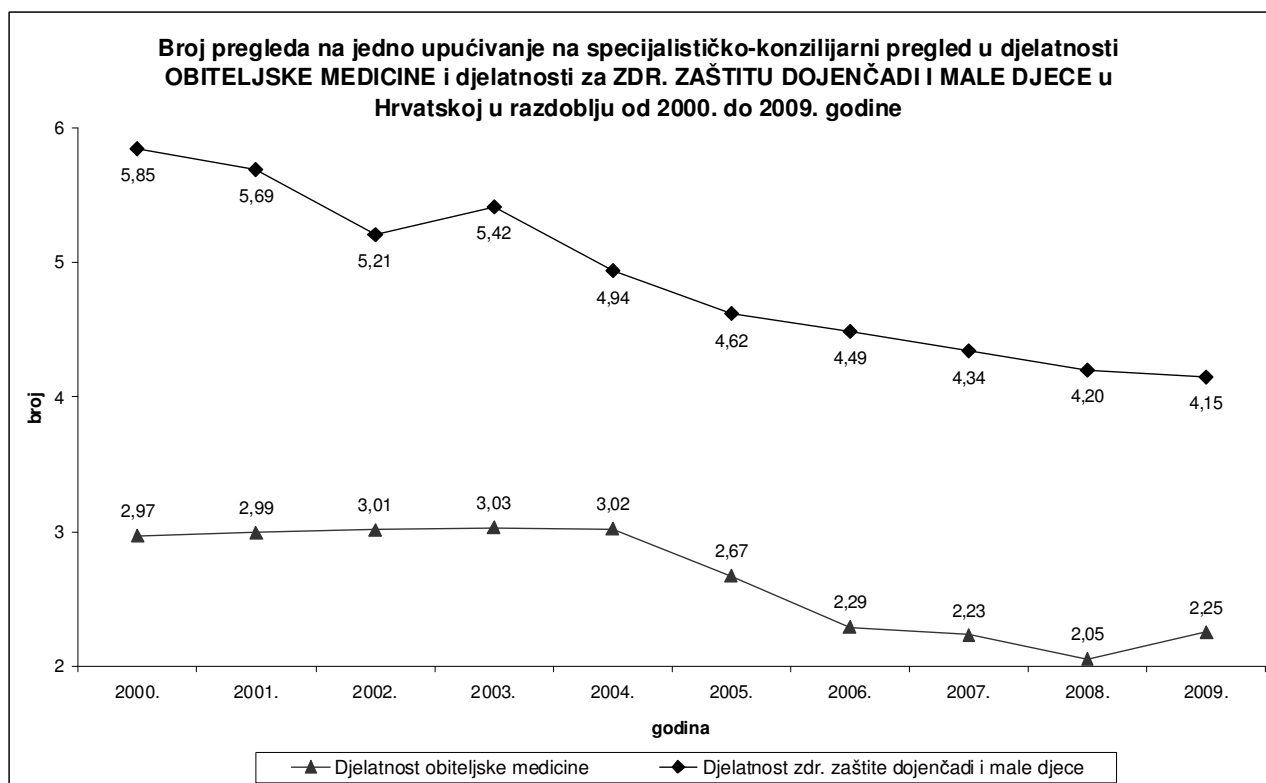
1. Bolesti dišnog sustava (2.470.369 ili 21% od ukupnog broja utvrđenih bolesti i stanja) među kojima prednjače akutne respiratorne infekcije,
2. Bolesti srca i krvnih žila (1.200.821 ili 10%) od kojih je u 59% zabilježena hipertenzivna bolest,
3. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (1.107.905 ili 9,6%),
4. Čimbenici koji utječu na stanja zdravlja i kontakte sa zdravstvenom službom; (741.665 ili 6,4%),
5. Bolesti mokraćnih i spolnih organa (672.675 ili 5,8%),

Slijede: bolesti kože i potkožnog tkiva; simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo; duševne bolesti i poremećaji; bolesti oka i adneksa; endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma, s približnim udjelima od 4 do 5%.

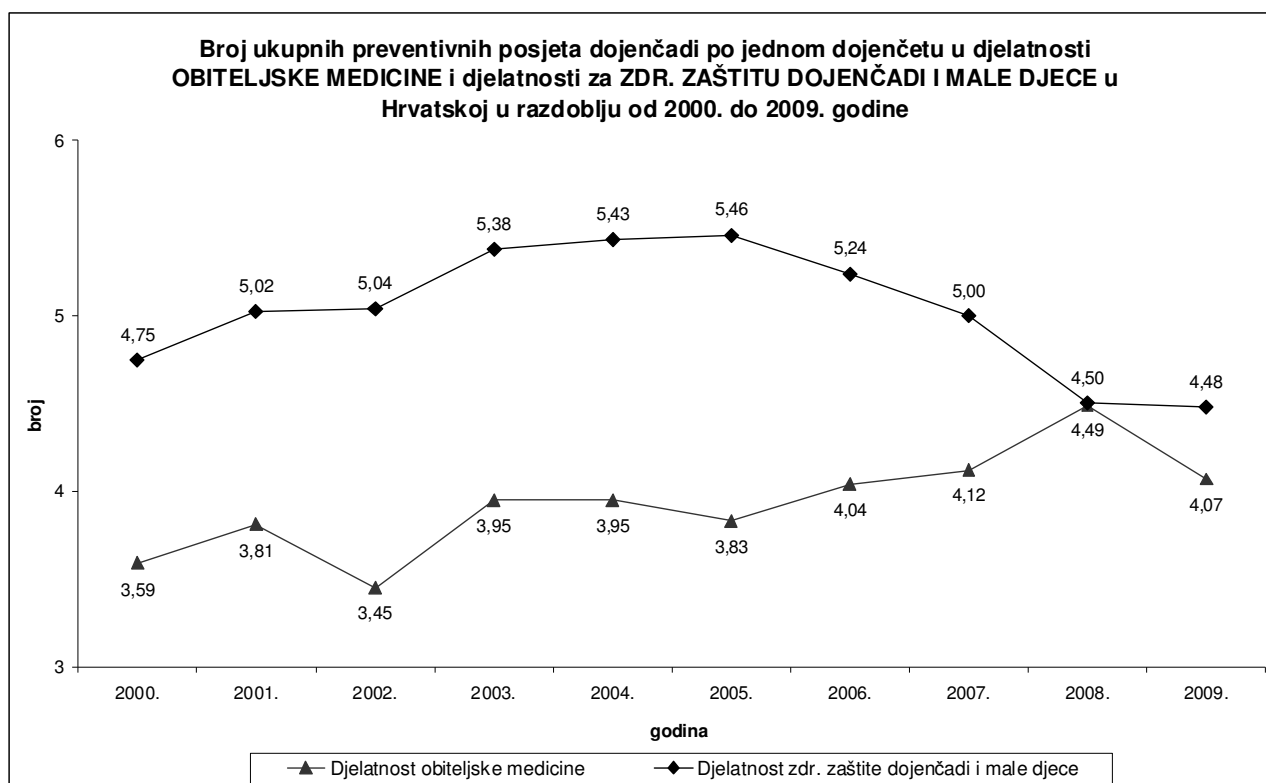
Slika – Figure 1.

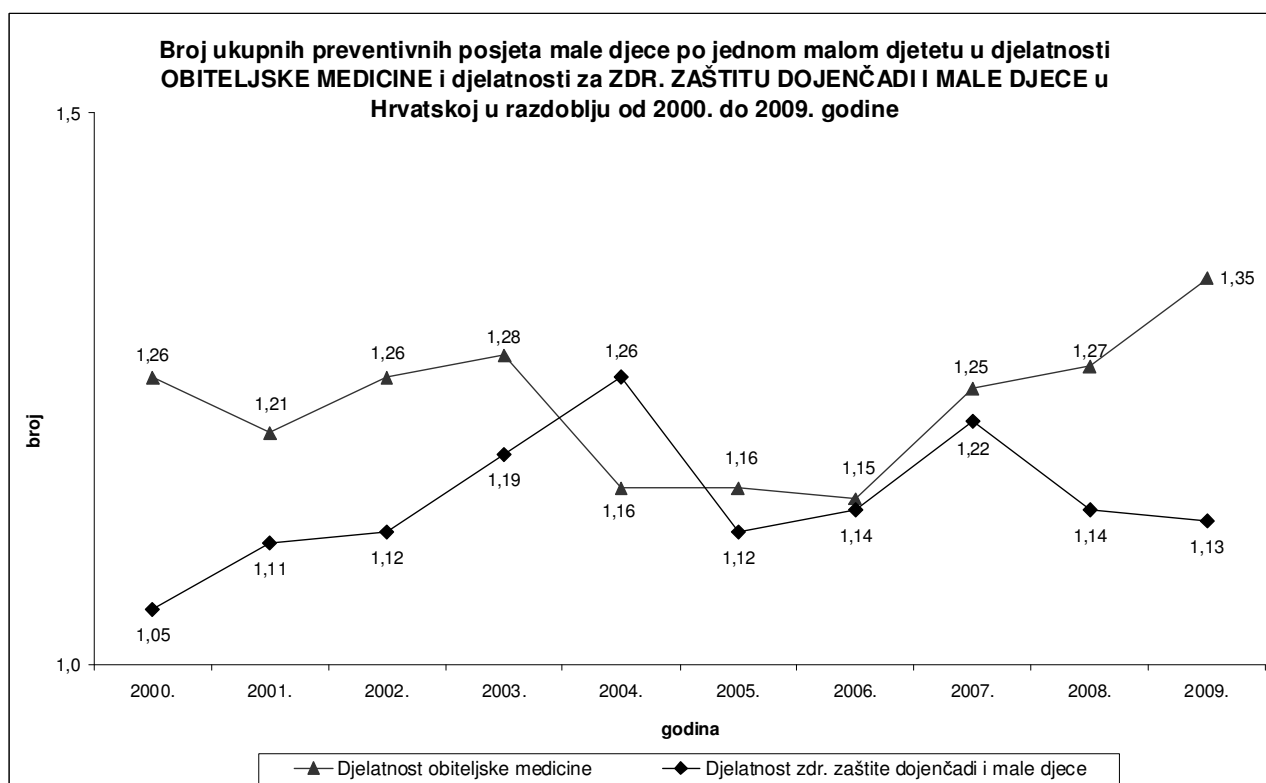
Slika – Figure 2.

Slika – Figure 3.

Slika – Figure 4.

Tablica - Table 1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti OPĆE MEDICINE I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of teams, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009 in Croatia from the General Medical Service and Infant and Preschool Child Health Service

Županija	Broj timova		Zdravstveni djelatnici									Broj osiguran. u skrbi	Od toga koristilo zdr. zašt.
	Puno rad. vr.	Djel. r.v.	Doktori medicine	Doktori medicine - specijalisti					VŠS	SSS	NSS		
				Opće med.	Pedi- jatri	Škol. med.	Med. rada	Ostali					
	No. teams		Health workers										
Full timer	Part timer	Medical doctors	Gen. med.	Pedi- atrics	Sch. med.	Occ. med.	Others	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Semi skil- led			
HRVATSKA	2.559	23	1.077	1.037	256	83	100	18	49	2.522	0	4.471.858	3.496.995
Grad Zagreb	482	7	160	203	61	15	48	2	4	486	0	865.749	670.689
Zagrebačka	164	1	67	74	19	1	4	0	0	165	0	315.720	240.099
Krapinsko-zagorska	81	1	45	27	4	3	2	0	3	79	0	139.186	110.324
Sisačko-moslavačka	98	0	48	30	8	4	8	0	0	98	0	173.479	131.240
Karlovačka	85	1	43	31	6	3	2	0	2	83	0	137.567	110.964
Varaždinska	95	0	27	55	8	1	4	0	1	95	0	183.635	143.094
Koprivničko-križevačka	62	0	32	21	6	0	3	0	0	62	0	118.577	88.821
Bjelovarsko-bilogorska	80	1	43	23	8	3	1	2	0	80	0	133.111	101.013
Primorsko-goranska	207	7	80	93	21	7	7	1	14	194	0	321.168	253.059
Ličko-senjska	32	0	21	6	3	0	2	0	2	30	0	50.198	36.717
Virovitičko-podravaska	48	0	23	18	3	3	0	1	1	47	0	87.509	67.816
Požeško-slavonska	40	0	13	22	3	0	1	1	0	40	0	76.938	59.522
Brodsko-posavska	84	0	37	36	5	4	1	1	1	84	0	169.032	124.679
Zadarska	102	0	58	29	11	4	0	0	1	101	0	162.122	130.434
Osječko-baranjska	177	0	54	96	15	5	4	3	1	176	0	327.475	257.983
Šibensko-kninska	67	0	23	35	6	2	1	0	0	67	0	104.841	84.319
Vukovarsko-srijemska	95	1	43	36	8	3	3	2	0	95	0	186.422	139.774
Splitsko-dalmatinska	291	2	142	95	39	12	2	1	6	284	0	462.666	377.124
Istarska	126	2	52	55	8	9	4	0	8	117	0	212.695	177.226
Dubrovačko-neretvanska	84	0	41	28	9	1	2	3	5	80	0	127.598	101.733
Međimurska	59	0	25	24	5	3	1	1	0	59	0	116.170	90.365

Tablica - Table 2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti OPĆE MEDICINE i ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of visits and check-ups at clinic and home, and the number of referral notes to specialist in 2009 in Croatia from the General Medical Service and Infant and Preschool Child Health Service, by county

Županija	BROJ POSJETA		BROJ PREGLEDA		Upućivanje na specijalistički pregled
	U ORDINACIJI		U KUĆI		
	U ORDINACIJI	U KUĆI	U ORDINACIJI	U KUĆI	
County	VISITS		CHECK - UPS		REFERRALS TO SPECIALIST
	AT CLINIC	AT HOME	AT CLINIC	AT HOME	
HRVATSKA	28.771.538	378.353	17.121.015	324.344	7.228.804
Grad Zagreb	5.247.838	55.525	2.752.917	24.538	1.480.086
Zagrebačka	1.819.541	25.737	1.099.453	20.906	501.975
Krapinsko-zagorska	895.927	12.138	572.012	11.759	285.884
Sisačko-moslavačka	1.158.757	11.103	634.425	11.103	253.032
Karlovačka	914.546	20.256	479.097	19.620	217.317
Varaždinska	1.228.305	21.033	782.547	18.985	260.796
Koprivničko-križevačka	632.012	7.919	396.561	7.915	212.074
Bjelovarsko-bilogorska	823.548	10.707	518.355	6.886	224.868
Primorsko-goranska	2.112.679	31.987	1.155.050	30.475	497.167
Ličko-senjska	243.932	5.741	174.528	5.396	82.520
Virovitičko-podravaska	564.834	5.860	380.918	5.354	129.254
Požeško-slavonska	449.582	6.165	252.445	5.933	103.529
Brodsko-posavska	875.246	14.286	511.282	13.910	241.195
Zadarska	1.107.708	17.411	733.539	16.244	254.003
Osječko-baranjska	2.221.984	22.139	1.174.790	20.279	566.075
Šibensko-kninska	764.205	13.692	544.090	13.634	191.927
Vukovarsko-srijemska	1.058.682	14.714	682.743	13.580	285.281
Splitsko-dalmatinska	3.611.082	35.094	2.597.075	33.834	763.319
Istarska	1.477.560	20.410	802.831	18.926	314.361
Dubrovačko-neretvanska	794.997	12.906	467.877	12.487	191.893
Međimurska	768.573	13.530	408.480	12.580	172.248

Tablica - Table 3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 in Croatia to infants and young children in Primary Health Care by county

ŽUPANIJA	Broj djece	Ukupno posjeti	BROJ SISTEMATSKIH PREGLEDA						BROJ KONTROLNIH I CILJANIH PREGLEDA					
			/dob djeteta/						/dob djeteta/					
			do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	Ukupno	do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	Ukupno
<i>COUNTY</i>	<i>No. children</i>	<i>Attendance</i>	<i>No. general medical examinations /child age/</i>						<i>No. of control and targeted examinations /child age/</i>					
			<i>Total up to 2 m</i>	<i>3-5 m</i>	<i>6-11 m</i>	<i>1-3 yr.</i>	<i>4-6 yr.</i>	<i>Total</i>	<i>up to 2 m</i>	<i>3-5 m</i>	<i>6-11 m</i>	<i>1-3 yr.</i>	<i>4-6 yr.</i>	<i>Total</i>
HRVATSKA	282.412	490.865	40.403	43.895	57.230	90.567	57.763	289.858	18.320	20.741	26.841	57.012	42.790	165.704
Grad Zagreb	53.213	95.722	10.078	10.266	12.606	18.966	12.105	64.021	3.471	3.280	3.763	6.900	6.559	23.973
Zagrebačka	16.757	34.635	2.295	2.464	3.516	6.152	2.706	17.133	1.890	2.353	2.660	5.535	4.589	17.027
Krapinsko-zagorska	8.199	15.221	1.452	1.376	1.676	2.649	2.057	9.210	514	519	599	1.398	1.219	4.249
Sisačko-moslavačka	8.734	13.149	1.349	1.119	1.600	3.164	1.687	8.919	345	523	783	1.411	926	3.988
Karlovačka	6.630	9.086	1.124	1.496	1.492	2.110	1.673	7.895	159	174	326	217	315	1.191
Varaždinska	12.307	21.334	1.302	1.241	2.196	3.695	2.349	10.783	1.547	1.183	1.812	4.043	1.960	10.545
Koprivničko-križevačka	8.161	9.007	447	541	1.455	1.952	927	5.322	287	563	664	1.353	707	3.574
Bjelovarsko-bilogorska	7.493	10.318	533	674	1.244	2.603	1.259	6.313	632	685	1.105	1.004	257	3.683
Primorsko-goranska	18.867	47.833	2.365	2.711	4.805	5.990	2.863	18.734	1.890	1.720	3.234	11.590	7.209	25.643
Ličko-senjska	1.983	3.710	207	347	798	673	257	2.282	94	125	270	640	299	1.428
Virovitičko-podravska	5.099	6.379	463	510	543	860	461	2.837	410	540	710	725	605	2.990
Požeško-slavonska	4.688	6.989	521	524	940	755	435	3.175	435	334	567	1.178	1.142	3.656
Brodsko-posavska	12.315	19.678	2.104	2.253	2.408	3.604	2.202	12.571	772	1.281	1.233	1.853	1.676	6.815
Zadarska	11.282	18.869	1.015	1.405	2.487	5.605	5.752	16.264	198	187	241	356	625	1.607
Osječko-baranjska	29.057	27.244	2.478	2.514	3.330	4.119	2.878	15.319	1.684	2.068	2.660	2.541	2.293	11.246
Šibensko-kninska	6.114	11.593	480	750	968	2.791	1.841	6.830	262	430	487	2.154	1.156	4.489
Vukovarsko-srijemska	9.622	29.529	1.506	1.265	1.283	2.310	887	7.251	1.204	1.689	2.687	8.826	7.872	22.278
Splitsko-dalmatinska	34.276	70.384	5.998	7.602	8.975	14.496	10.083	47.154	765	966	1.131	1.538	1.269	5.669
Istarska	12.078	16.054	2.510	2.548	2.376	3.627	1.996	13.057	550	508	494	935	326	2.813
Dubrovačko-neretvanska	7.542	12.724	1.008	1.046	1.123	2.418	1.812	7.407	465	751	938	1.608	1.064	4.826
Međimurska	7.995	11.407	1.168	1.243	1.409	2.028	1.533	7.381	746	862	477	1.207	722	4.014

Tablica - Table 4. Preventivna zaštita ODRASLIH u PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 to adults in Croatia in Primary Health Care by county

ŽUPANIJA	PREVENTIVNI PREGLEDI			SISTEMATSKI PREGLEDI			UKUPNO PREGLEDA		
	20-64	65 i	Ukupno	u 45. g.	u 65. g.	Ukupno	20-64	65 i	Ukupno
	<i>Preventive check - ups</i>			<i>General med examinations</i>			<i>Examination total</i>		
<i>COUNTY</i>	<i>20-64 yr.</i>	<i>65 and ov.</i>	<i>Total</i>	<i>45. yr</i>	<i>65. yr</i>	<i>Total</i>	<i>20-64 yr</i>	<i>65 and ov.</i>	<i>Total</i>
HRVATSKA	17.478	10.230	27.708	2.338	2.000	4.338	19.816	12.230	32.046
Grad Zagreb	5.946	3.090	9.036	514	564	1.078	6.460	3.654	10.114
Zagrebačka	4.384	2.600	6.984	149	90	239	4.533	2.690	7.223
Krapinsko-zagorska	133	68	201	38	18	56	171	86	257
Sisačko-moslavačka	318	162	480	82	75	157	400	237	637
Karlovačka	106	53	159	74	31	105	180	84	264
Varaždinska	871	361	1.232	165	153	318	1.036	514	1.550
Koprivničko-križevačka	568	359	927	110	122	232	678	481	1.159
Bjelovarsko-bilogorska	82	74	156	32	40	72	114	114	228
Primorsko-goranska	169	125	294	118	98	216	287	223	510
Ličko-senjska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	84	57	141	16	29	45	100	86	186
Požeško-slavonska	512	96	608	34	106	140	546	202	748
Brodsko-posavska	953	516	1.469	138	67	205	1.091	583	1.674
Zadarska	46	46	92	27	58	85	73	104	177
Osječko-baranjska	136	24	160	36	16	52	172	40	212
Šibensko-kninska	78	31	109	18	22	40	96	53	149
Vukovarsko-srijemska	81	27	108	10	3	13	91	30	121
Splitsko-dalmatinska	100	197	297	33	4	37	133	201	334
Istarska	1.909	1.232	3.141	536	401	937	2.445	1.633	4.078
Dubrovačko-neretvanska	988	1.106	2.094	187	100	287	1.175	1.206	2.381
Međimurska	14	6	20	21	3	24	35	9	44

Tablica - Table 5. Utvrđene bolesti ili stanja u PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed by the Primary Health Care, Croatia 2009

Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>		Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.</i>	65 i v. <i>65 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
1	Zarazne bolesti probavnog sustava - <i>Intestinal infectious diseases</i>	A00-A09	31.191	29.385	55.977	11.804	128.357
2	Tuberkuloza dišnih putova - <i>Respiratory tuberculosis</i>	A15-A16	14	124	2.046	1.029	3.213
3	Tuberkuloza drugih organa - <i>Tuberculosis of other organs</i>	A17-A19	2	11	162	116	291
4	Hripavac (pertussis) - <i>Whooping cough</i>	A37	101	145	38	0	284
5	Šarlah (scarlatina) - <i>Scarlet fever</i>	A38	4.895	2.285	416	0	7.596
6	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38) - <i>Other bacterial diseases (without A37 and A38)</i>	A20-A49	1.032	781	4.073	3.387	9.273
7	Sifilis - <i>Syphilis</i>	A50-A53	0	0	84	8	92
8	Gonokokna infekcija - <i>Gonococcal infection</i>	A54	0	4	48	0	52
9	Varicela, morbilli i rubeola - <i>Varicella, measles and rubella</i>	B01, B05, B06	15.790	11.232	3.602	0	30.624
10	Bolest uzrokovana HIV-om - <i>HIV disease</i>	B20-B24	2	6	115	5	128
11	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	8.484	2.327	9.430	4.400	24.641
12	Helmintijaze - <i>Helminthiasis</i>	B65-B83	3.907	3.203	2.598	707	10.415
13	Ostale zarazne i parazitarne bolesti - <i>Other infectious and parasitic diseases</i>		45.423	67.803	141.797	32.047	287.070
1.	Međubroj za A00-B99 - A00-B99 total		31.191	29.385	55.977	11.804	128.357
14	Zloćudna novotvorina želuca - <i>Malignant neoplasm of stomach</i>	C16	0	0	729	1.449	2.178
15	Zloćudna novotvorina završnog debelog crijeva (rektuma) - <i>Malignant neoplasm of rectum</i>	C20	0	0	2.061	4.140	6.201
16	Zloćudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća - <i>Malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>	C33-C34	0	0	2.799	3.257	6.056
17	Zloćudni melanom kože - <i>Malignant melanoma of skin</i>	C43	0	10	1.560	1.210	2.780
18	Zloćudna novotvorina dojke - <i>Malignant neoplasm of breast</i>	C50	0	0	9.602	9.490	19.092
19	Zloćudna novotvorina vrata maternice - <i>Malignant neoplasm of cervix uteri</i>	C53	0	0	1.025	372	1.397
20	Zloćudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva - <i>Malign. Neop.f lymphoid, haematopoietic and related tissue</i>	C81-C97	76	324	3.402	3.797	7.599
21	Ostale zloćudne novotvorine - <i>Other malignant neoplasms</i>		87	354	20.501	30.808	51.750
22	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode - <i>In situ neoplasms, benign neoplasms and neoplasms of unknown behavior</i>	D00-D48	1.807	10.567	99.111	36.253	147.738
2.	Međubroj za C00-D48 - C00-D48 total		1.970	11.255	140.790	90.776	244.791
23	Anemije zbog manjka željeza - <i>Iron deficiency anaemia</i>	D50	17.768	12.579	60.491	19.834	110.672
24	Druge bolesti krvi i krvotvornog sustava - <i>Other diseases of blood and blood-forming organs</i>	D51-D77	553	1.239	9.077	8.677	19.546
25	Neki poremećaji imunološkog sustava - <i>Certain disorders involving the immune mechanism</i>	D80-D89	245	212	1.707	520	2.684
3.	Međubroj za D50-D89 - D50-D89 total		18.566	14.030	71.275	29.031	132.902
26	Poremećaji štitnjače - <i>Disorders of thyroid gland</i>	E00-E07	187	4.299	92.725	32.177	129.388
27	Dijabetes melitus - <i>Diabetes mellitus</i>	E10-E14	167	1.588	85.865	105.923	193.543
28	Pretilost - <i>Obesity</i>	E65-E66	1.327	2.638	12.183	5.076	21.224
29	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma - <i>Other endocrine diseases, nutritional and metabolic diseases</i>		4.581	3.510	112.966	71.559	192.616
4.	Međubroj za E00-E90 - E00-E90 total		6.262	12.035	303.739	214.735	536.771
30	Demencija - <i>Dementia</i>	F00-F03	0	0	833	9.501	10.334
31	Duševni poremećaji i porem. ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola - <i>Mental and behavioural disorders due to use of alcohol</i>	F10	0	135	14.326	3.888	18.349
32	Duševni poremećaji i porem. ponašanja uzrokovani psihoakt. tvarima - <i>Mental and behavioural disorders due to psychoactive substance use</i>	F11-F19	0	194	10.075	367	10.636
33	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji - <i>Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	F20-F29	0	589	34.098	7.197	41.884
34	Neuroze i afektivni porem. povezani sa stresom i somatoformni porem. - <i>Neurotic, stress related and somatoform disorders</i>	F40-F48	190	3.785	193.289	88.161	285.425
35	Duševna zaostalost - <i>Mental retardation</i>	F70-F79	276	811	3.344	489	4.920
36	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - <i>Other mental and behavioural disorders</i>		5.823	13.632	107.460	66.706	193.621
5.	Međubroj za F00-F99 - F00-F99 total		6.289	19.146	363.425	176.309	565.169
37	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja - <i>Extrapyramidal and movement disorders</i>	G20-G26	2.872	312	3.287	10.780	17.251
38	Epilepsija - <i>Epilepsy</i>	G40-G41	1.215	5.393	20.350	6.769	33.727

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 1

	Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>	Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.</i>	65 i v. <i>65 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
39	Migrena i ostali sindromi glavobolje - <i>Migraine and other headache syndromes</i>	G43-G44	176	4.889	26.075	4.842	35.982
40	Cerebralna paraliza i ostali paralični sindromi - <i>Cerebral palsy and other paralytic syndromes</i>	G80-G83	559	1.906	6.549	4.937	13.951
41	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava - <i>Other diseases and disorders of nervous system</i>		1.097	1.581	31.949	17.928	52.555
6.	Međubroj za G00-G99 - G00-G99 total		5.919	14.081	88.210	45.256	153.466
42	Konjunktivitis - <i>Conjunctivitis</i>	H10	34.603	23.950	74.103	47.447	180.103
43	Katarakta i druge bolesti leće - <i>Cataract and other diseases of lens</i>	H25-H28	21	93	8.556	37.874	46.544
44	Glaukom - <i>Glaucoma</i>	H40-H42	24	148	19.459	33.574	53.205
45	Strabizam - <i>Strabismus</i>	H49-H50	2.475	3.762	1.198	244	7.679
46	Poremećaji refrakcije i akomodacije - <i>Disorders of refraction and accommodation</i>	H52	2.759	24.418	68.304	28.120	123.601
47	Ostale bolesti oka i adneksa - <i>Other diseases of eye and adnexa</i>		2.902	16.498	70.911	40.166	130.477
7.	Međubroj za H00-H59 - H00-H59 total		42.784	68.869	242.531	187.425	541.609
48	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida - <i>Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid</i>	H65-H75	63.937	33.637	50.202	13.837	161.613
49	Oštećenje sluha - <i>Hearing loss</i>	H90-H91	1.006	2.076	13.896	19.260	36.238
50	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka - <i>Other diseases of ear and mastoid</i>		7.759	17.741	81.887	47.678	155.065
8.	Međubroj za H60-H95 - H60-H95 total		72.702	53.454	145.985	80.775	352.916
51	Akutna reumatska groznica - <i>Acute rheumatic fever</i>	I00-I02	0	15	164	109	288
52	Kronične reumatske srčane bolesti - <i>Chronic rheumatic heart diseases</i>	I05-I09	0	14	1.290	1.259	2.563
53	Hipertenzivne bolesti - <i>Hypertensive diseases</i>	I10-I15	3	1.076	337.033	376.686	714.798
54	Akutni infarkt miokarda - <i>Acute myocardial infarction</i>	I21-I23	0	0	7.621	8.608	16.229
55	Druge ishemične bolesti srca - <i>Other ischemic heart diseases</i>	I20, I24-I25	0	84	26.955	47.919	74.958
56	Druge srčane bolesti - <i>Other heart diseases</i>	I26-I52	215	2.133	50.413	119.397	172.158
57	Cerebrovaskularni infarkt - <i>Stroke</i>	I60-I64	0	0	6.377	16.806	23.183
58	Druge cerebrovaskularne bolesti - <i>Other cerebrovascular diseases</i>	I65-I68	4	2	3.850	7.859	11.715
59	Posljedice cerebrovaskularne bolesti - <i>Sequelae of cerebrovascular dis.</i>	I69	0	1	4.387	12.002	16.390
60	Ateroskleroza - <i>Atherosclerosis</i>	I70	0	0	4.300	9.622	13.922
61	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) - <i>Venous diseases (embolism, thrombosis, varices)</i>	I80-I87	1	660	56.360	40.456	97.477
62	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava - <i>Other diseases of circulatory system</i>		175	1.544	24.830	30.591	57.140
9.	Međubroj za I00-I99 - I00-I99 total		398	5.529	523.580	671.314	1.200.821
63	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava - <i>Acute upper respiratory infections</i>	J00-J06	427.630	463.426	640.532	106.050	1.637.638
64	Gripa (influenca) - <i>Influenza</i>	J10-J11	13.060	47.206	67.640	5.546	133.452
65	Pneumonija - <i>Pneumonia</i>	J12-J18	6.531	6.513	23.419	18.312	54.775
66	Akutni bronhitis i akutni bronhiole - <i>Acute bronchitis and acute bronchiolitis</i>	J20-J21	55.859	41.480	93.436	38.825	229.600
67	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća - <i>Bronchitis, emphysema, asthma and other chronic obstructive pulmonary diseases</i>	J40-J44, J47	16.715	12.675	45.364	54.517	129.271
68	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze - <i>Lung diseases due to external agents, pneumoconiosis</i>	J60-J70	0	0	470	393	863
69	Ostale bolesti dišnog sustava - <i>Other respiratory diseases</i>		19.161	59.512	156.077	50.020	284.770
10.	Međubroj za J00-J99 - J00-J99 total		538.956	630.812	1.026.938	273.663	2.470.369
70	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti - <i>Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws</i>	K00-K14	7.856	6.731	31.061	8.128	53.776
71	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni) - <i>Gastric and duodenal ulcer (gastroduodenal)</i>	K25-K27	7	375	24.640	16.787	41.809
72	Akutna upala crvuljka (apendicitis) - <i>Acute appendicitis</i>	K35	165	1.930	2.771	497	5.363
73	Preponska kila (ingvinalna hernija) - <i>Inguinal hernia</i>	K40	1.503	855	8.232	5.660	16.250
74	Ostale hernije trbušne šupljine - <i>Other abdominal hernia</i>	K41-K46	420	188	4.942	3.563	9.113
75	Bolesti jetre - <i>Diseases of liver</i>	K70-K77	57	463	25.329	9.686	35.535
76	Žučni kamenci i upala žučnjaka - <i>Cholelithiasis and cholecystitis</i>	K80-K81	0	119	20.705	13.559	34.383
77	Ostale bolesti probavnog sustava - <i>Other diseases of the digestive system</i>		9.357	13.926	196.198	117.276	336.757
11.	Međubroj za K00-K93 - K00-K93 total		19.365	24.587	313.878	175.156	532.986
78	Infekcije kože i potkožnoga tkiva - <i>Infections of the skin and subcutaneous tissue</i>	L00-L08	16.909	21.041	70.805	30.205	138.960

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 2

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	0-6g. 0-6yr.	7-19g. 7-19yr.	20-64g. 20-64yr.65 and over	65 i v. 65 and over	Ukupno Total
79	Dermatitis, egzemi i urtikarije - <i>Dermatitis, eczema and urticaria</i>	L20-L30, L50	45.684	45.398	155.996	72.704	319.782
80	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva - <i>Other diseases of the skin, subcutaneous tissue</i>		4.291	28.458	78.870	41.397	153.016
12.	Međubroj za L00-L99 - L00-L99 total		66.884	94.897	305.671	144.306	611.758
81	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije - <i>Rheumatoid arthritis and other inflammatory polyarthropathies</i>	M05-M14	109	1.376	46.678	33.216	81.379
82	Artroze - <i>Arthrosis</i>	M15-M19	0	823	67.921	84.135	152.879
83	Kifoza, skolioza i lordoza - <i>Kyphosis, scoliosis and lordosis</i>	M40-M41	259	9.141	5.782	2.504	17.686
84	Spondilopatije - <i>Spondylopathies</i>	M45-M49	4	258	12.790	6.728	19.780
85	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije - <i>Intervertebral disc disorders and other dorsopathies</i>	M50-M54	105	6.939	363.874	170.968	541.886
86	Osteoporoza i osteomalacija - <i>Osteoporosis and osteomalacia</i>	M80-M83	3	47	26.833	40.719	67.602
87	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava - <i>Other diseases of the musculoskeletal system</i>		4.245	24.216	145.314	52.918	226.693
13.	Međubroj za M00-M99 - M00-M99 total		4.725	42.800	669.192	391.188	1.107.905
88	Glomerulske bolesti bubrega - <i>Glomerular diseases</i>	N00-N08	154	386	2.969	1.540	5.049
89	Tubulointersticijske bol. bubrega - <i>Renal tubulo-interstitial diseases</i>	N10-N16	2.801	1.780	10.700	6.719	22.000
90	Bubrežna insuficijencija - <i>Renal failure</i>	N17-N19	17	88	4.275	7.609	11.989
91	Urolitijaza (mokračni kamenci) - <i>Urolithiasis</i>	N20-N23	24	707	29.570	11.250	41.551
92	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - <i>Cystitis</i>	N30	14.465	20.302	151.835	80.860	267.462
93	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30) - <i>Other diseases of the urinary system (without N30)</i>	N25-N39	4.165	3.883	30.784	16.713	55.545
94	Hiperplazija prostate - <i>Hyperplasia prostate</i>	N40	0	0	27.126	49.413	76.539
95	Druge bol. muških spol. org. - <i>Other diseases of male genital organs</i>	N41-N51	5.302	3.802	28.336	9.507	46.947
96	Poremećaji u menopauzi - <i>Menopausal disorders</i>	N95	0	0	6.877	749	7.626
97	Ostale bolesti ženskih spolnih organa - <i>Other diseases of the female genital organs</i>		1.973	10.416	103.218	22.360	137.967
14.	Međubroj za N00-N99 - N00-N99 total		28.901	41.364	395.690	206.720	672.675
98	Pobačaj - <i>Abortion</i>	O00-O08	0	85	3.614	0	3.699
99	Porodaj - <i>Delivery</i>	O80-O84	0	99	9.882	0	9.981
100	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama - <i>Other conditions in pregnancy, delivery and puerperium</i>		0	471	41.649	0	42.120
15.	Međubroj za O00-O99 - O00-O99 total		0	655	55.145	0	55.800
101	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	P00-P96	7.205	4	0	0	7.209
16.	Međubroj za P00-P96 - P00-P99 total		7.205	4	0	0	7.209
102	Prirodene malformacije cirkulacijskog sustava - <i>Congenital malformations of the circulatory system</i>	Q20-Q28	1.540	1.364	903	131	3.938
103	Nespušteni testis - <i>Undescended</i>	Q53	1.250	535	55	0	1.840
104	Ostale prirodene malformacije - <i>Other congenital malformations</i>		9.050	7.966	5.396	863	23.275
17.	Međubroj za Q00-Q99 - Q00-Q99 total		11.840	9.865	6.354	994	29.053
105	Senilnost - <i>Senility</i>	R54	0	0	502	1.718	2.220
106	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo - <i>Symptoms, signs and abnormal, clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>		60.208	117.171	279.411	135.916	592.706
18.	Međubroj za R00-R99 - R00-R99 total		60.208	117.171	279.913	137.634	594.926
107	Prijelomi - <i>Fractures</i>	S x 2	3.096	15.460	46.286	25.174	90.016
108	Dislokacije, uganuća i nategnuća - <i>Dislocations, sprains and strains</i>	S x 3	2.583	14.650	49.242	6.975	73.450
109	Opekline i korozije - <i>Burns and corosions</i>	T20-T32	2.186	2.301	11.426	4.114	20.027
110	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima - <i>Poisoning by medicaments and biological substances</i>	T36-T50	298	215	306	88	907
111	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka - <i>Other injuries, poisoning, and effects of external causes</i>		13.597	53.802	178.256	55.493	301.148
19.	Međubroj za S00-T98 - S00-T98 total		21.760	86.428	285.516	91.844	485.548
112	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog pregleda i istraživanja - <i>Persons encountering health services for examin. and investigation</i>	Z00-Z13	113.844	41.753	121.724	36.818	314.139
113	Infekcija HIV-om bez simptoma - <i>Asymptomatic human immunodeficiency virus (HIV) infection status</i>	Z21	0	1	14	0	15

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 3

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	0-6g. 0-6yr.	7-19g. 7-19yr.	20-64g. 20-64yr.	65 i v. 65 and over	Ukupno Total
114	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti - <i>Persons with health hazards related to communicable diseases</i>	Z20, Z22-Z29	32.635	4.242	70.516	128.422	235.815
115	Postupci u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće - <i>Contraceptive management</i>	Z30	0	215	1.770	0	1.985
116	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog specif. postupaka i njege - <i>Persons encountering health services for specific procedures and health care</i>	Z40-Z54	305	934	11.336	2.847	15.422
117	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog psihosoc. i socioek. razloga - <i>Persons with potential health hazards related to socioeconomic and psychosocial circumstances</i>	Z55-Z65	1.425	1.203	29.398	2.145	34.171
118	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog obiteljskih razloga - <i>Persons encountering health services for family reasons</i>	Z70-Z99	9.232	5.397	55.437	35.814	105.880
119	Ostali čimb. koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav. službom - <i>Other factors influencing health status and contact with health services</i>		7.510	1.504	23.031	2.193	34.238
21.	Međubroj za Z00-Z99 - Z00-Z99 total		164.951	55.249	313.226	208.239	741.665
	UKUPNO BOLESTI I STANJA (bez V01-Y98) DISEASES AND CONDITIONS TOTAL (without V01-Y98)		1.190.526	1.419.537	5.751.444	3.178.868	11.540.375
120	Nesreće pri prijevozu - <i>Transport accidents</i>	V01-V99	259	2.840	11.233	2.633	16.965
121	Ostali vanj. uzroci slučajnih ozlj. - <i>Other external causes of accidental injuries</i>	W00-X59	13.225	43.560	137.521	45.094	239.400
122	Namjerno nanesene ozljede - <i>Assault</i>	X85-Y09	15	294	1.371	258	1.938
123	Ratne ozljede - <i>Operations of war</i>	Y36	0	0	28	6	34
124	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja - <i>Other extern. causes of injuries and poisoning</i>		8.053	39.659	135.353	43.853	226.918
20.	Međubroj za V01-Y98 - V01-Y98 total		21.552	86.353	285.506	91.844	485.255

Napomena:

Unatoč opetovanom požurivanju, do trenutka zaključivanja obrade podataka nismo zaprimili 10 izvještajnih obrazaca iz Grada Zagreba, 10 iz Osječko-baranjske županije, 5 iz Splitsko-dalmatinske županije, 1 iz Sisačko-moslavačke županije, 1 iz Šibensko-kninske županije, 1 iz Dubrovačko-neretvanske županije.

DJELATNOST OPĆE MEDICINE - General Medical Service

U Republici Hrvatskoj, u djelatnosti opće/obiteljske medicine, u 2009. godini ukupno je radilo 2.316 doktora medicine. Od toga, bilo je 1.243 specijalista svih specijalnosti (od njih, 1.034 je specijalist opće/obiteljske medicine, 100 specijalisti medicine rada, 83 specijalisti školske medicine i 26 specijalista ostalih specijalnosti). Ostalih zdravstvenih djelatnika bilo je: VŠS 40, SSS 2.277. U odnosu na 2008. godinu, u 2009. godini, broj doktora medicine manji je za 0,1%, broj liječnika specijalista opće/obiteljske medicine veći je za 6,5%, zdravstvenih djelatnika VŠS veći za 8%, te zdravstvenih djelatnika SSS manji za 0,6%.

Od 1995. godine prati se broj osiguranika u skrbi i korisnika djelatnosti opće/obiteljske medicine. U 2009. godini zabilježeno je 4.083.780 osiguranika, odnosno 3.166.083 korisnika u skrbi timova opće/obiteljske medicine ili 77,5% od ukupnog broja osiguranika. U odnosu na 2008. godinu nije bilo znatnih promjena broja osiguranika i udjela korisnika među osiguranicima.

U djelatnosti opće/obiteljske medicine, u sveobuhvatnoj skrbi zabilježeno je 55.291 djece u dobi do sedam godina, što je 4,1% manje nego 2008. godine. Od ukupnog broja dojenčadi i male djece, 18% ih je bilo u skrbi opće/obiteljske medicine. U pasivnoj (kurativnoj) skrbi opće/obiteljske medicine bio je i najveći broj školske djece i mladeži (oko 500.000), dok se preventivna skrb za njih provodila u zavodima za javno zdravstvo.

Djelatnost opće/obiteljske medicine provodila je Hitnu medicinsku pomoć kroz dežurstva i pripravnost za cca 800.000 stanovnika u Hrvatskoj.

U 2009. godini zabilježeni broj posjeta u ordinacijama opće medicine bio je 26.183.246, ili za 2% više u odnosu na 2008. godinu. Od toga, bilo je 15.263.633 pregleda kod doktora opće/obiteljske medicine, ili za 6% više nego 2008. godine. Prema broju doktora i osiguranika u djelatnosti, jedan tim skrbi za 1.763 osiguranika u prosjeku. Broj posjeta ostalim zdravstvenim djelatnicima zabilježen tijekom 2009. godine, iznosi 10.919.613 ili za 3,7% manje nego u 2008. godini. Broj pregleda u kući u djelatnosti opće/obiteljske medicine tijekom 2009. godine iznosi 322.727, ili za 12% više nego u 2008. godini. Zbog stalnog smanjenja broja pregleda u kući u prijašnjem razdoblju, 2009. godine bilo je 41% manje kućnih posjeta liječnika nego u 1990. godini.

Broj kućnih posjeta ostalih zdravstvenih djelatnika iznosi 53.851 ili za 37% više u odnosu na 2008. godinu (ali čak 93% manje u odnosu na 1990. godinu). Povećanje broja posjeta i broja pregleda u ordinaciji opće/obiteljske medicine, uz istodobno smanjenje broja kućnih posjeta/pregleda značajka su razdoblja od 1995. do 2009. godine. Može se zaključiti da je broj kućnih posjeta pao ispod razine koja jamči

sveobuhvatnost kvalitetne zdravstvene zaštite u ovoj djelatnosti.

Od 1995. godine prati se broj upućivanja na specijalističke preglede. U 2009. godini zabilježeno je 6.781.537 upućivanja od strane timova opće/obiteljske medicine, ili 3,6% manje nego u 2008. godini (jedno upućivanje specijalisti na 2,3 obavljena pregleda). U odnosu na 1995. godinu, otkad se izvješćuje o broju upućivanja specijalistima, bilježi se povećanje upućivanja na specijalističke preglede za više od trećine.

Tijekom 2009. godine, u djelatnosti opće/obiteljske medicine u Republici Hrvatskoj, zabilježeno je ukupno samo 32.046 sistematskih, periodičnih i kontrolnih pregleda odraslih, ili manje za 25% nego u 2008. godini, a za čak 91% manje u odnosu na 1990. godinu.

Ovako mali broj preventivnih pregleda, isto kao i broj kućnih posjeta, govori da je djelatnost opće/obiteljske medicine, zbog nedostatka mehanizma financiranja preventivnih djelatnosti i kontrole kvalitete rada, sasvim postala pasivna zdravstvena djelatnost, koja samo utvrđuje i liječi bolesti i ne utječe aktivno na pozitivne promjene zdravlja populacije, kako je zakonski i deklarativno propisano. Očekuje se da će najnovije aktivnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i HZZO s uvođenjem obvezatnih sistematskih pregleda za starije od 50 godina znatno poboljšati ovu situaciju.

Istodobno, u djelatnosti opće medicine zabilježeno je 63.385 preventivnih posjeta djece u dobi do sedam godina i to 23.989 preventivnih posjeta dojenčadi ili 4,07 prosječno po dojenčetu te 39.396 preventivnih posjeta djece u dobi 1-6 godina, odnosno 1,35 prosječno po malom djetetu.

U 2009. godini, broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnosti opće/obiteljske medicine iznosi 10.241.520 ili 11% više u odnosu na 2008. godinu.

Tijekom 2009. godine redosljed i udio utvrđenih bolesti i stanja u djelatnosti opće/obiteljske medicine nije se značajno promijenio:

1. Bolesti dišnog sustava (1.860.393 ili 18% ukupnog broja utvrđenih bolesti i stanja).
2. Bolesti srca i krvnih žila (1.200.188 ili 12%).
3. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (1.099.829 ili 11%).
4. Bolesti mokraćnih i spolnih organa (641.910 ili 6,3%).
5. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakti sa zdravstvenom službom (594.601 ili 5,8%).

Slijede: duševne bolesti i poremećaji; bolesti kože i potkožnog tkiva; simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi; endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma; bolesti probavnog sustava.

Tablica - Table 1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti OPĆE MEDICINE po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of teams, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009 in Croatia from the General Medical Service, by county

Županija - grad - općina <i>County, town and community</i>	Broj timova		Zdravstveni djelatnici								Broj osiguran. u skrbi <i>insurees in care</i>	Od toga koristilo zdr. zašt. <i>No. receiving care</i>	
	Puno rad. vr. <i>Full timer</i>	Djel. r. v. <i>Part. timer</i>	Doktori medicine <i>Medical doctors</i>	Doktori medicine - specijalisti <i>Medical specialists</i>					VŠS <i>coll. ed.</i>	SSS <i>sch. ed.</i>			NSS <i>Semi lled</i>
				Opće med. <i>Gen. med. atrics</i>	Pedi- jatri <i>Pedi- med. med</i>	Škol. med. <i>Sch. med. med</i>	Med. rada <i>Occ. Others</i>	Ostali <i>Others</i>					
	No. teams		Health workers										
HRVATSKA	2.305	18	1.073	1.034	8	83	100	18	40	2.277	0	4.083.780	3.166.083
Grad Zagreb	422	7	160	203	1	15	48	2	4	426	0	782.044	594.936
Zagrebačka	144	1	66	74	0	1	4	0	0	145	0	286.393	219.400
Krapinsko-zagorska	77	1	45	27	0	3	2	0	3	75	0	132.867	104.883
Sisačko-moslavačka	88	0	47	29	0	4	8	0	0	88	0	159.278	119.275
Karlovačka	78	1	43	30	0	3	2	0	1	77	0	127.976	102.404
Varaždinska	87	0	27	55	0	1	4	0	1	86	0	170.446	132.362
Koprivničko-križevačka	56	0	32	21	0	0	3	0	0	56	0	109.176	79.879
Bjelovarsko-bilogorska	72	1	43	23	0	3	1	2	0	72	0	121.505	91.565
Primorsko-goranska	186	4	80	93	0	7	7	1	8	179	0	292.096	227.019
Ličko-senjska	29	0	21	6	0	0	2	0	2	27	0	45.753	32.888
Virovitičko-podravaska	45	0	23	18	0	3	0	1	1	44	0	83.390	64.325
Požeško-slavonska	37	0	13	22	0	0	1	1	0	37	0	72.830	56.957
Brodsko-posavska	78	0	36	36	0	4	1	1	1	78	0	160.285	117.408
Zadarska	93	0	58	29	2	4	0	0	1	92	0	148.703	118.535
Osječko-baranjska	163	0	54	96	1	5	4	3	1	162	0	290.548	235.276
Šibensko-kninska	61	0	23	35	0	2	1	0	0	61	0	95.732	75.839
Vukovarsko-srijemska	88	1	43	36	1	3	3	2	0	88	0	175.848	130.652
Splitsko-dalmatinska	255	0	142	95	3	12	2	1	5	250	0	406.635	324.132
Istarska	117	2	51	54	0	9	4	0	7	109	0	199.047	164.423
Dubrovačko-neretvanska	75	0	41	28	0	1	2	3	5	71	0	114.938	90.576
Međimurska	54	0	25	24	0	3	1	1	0	54	0	108.290	83.349

Tablica - Table 2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti OPĆE MEDICINE po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of visits and check-ups at clinic and home, and the number of referral notes to specialist in 2009 in Croatia from the General Medical Service, by county

Županija <i>County</i>	BROJ POSJETA U ORDINACIJI		BROJ PREGLEDA U KUĆI		Upućivanje na specijalistički pregled <i>REFERRALS TO SPECIALIST</i>
	VISITS		CHECK - UPS		
	AT CLINIC	AT HOME	AT CLINIC	AT HOME	
HRVATSKA	26.183.246	376.578	15.263.633	322.727	6.781.537
Grad Zagreb	4.602.366	55.525	2.330.125	24.538	1.385.960
Zagrebačka	1.620.310	25.519	951.046	20.684	460.116
Krapinsko-zagorska	860.608	12.135	547.221	11.756	276.542
Sisačko-moslavačka	1.070.408	10.857	567.890	10.857	236.774
Karlovačka	862.827	20.052	445.607	19.416	208.931
Varaždinska	1.136.888	21.030	709.257	18.982	247.111
Koprivničko-križevačka	568.120	7.902	351.427	7.898	200.379
Bjelovarsko-bilogorska	763.480	10.684	466.447	6.863	214.647
Primorsko-goranska	1.940.506	31.784	1.035.567	30.272	458.228
Ličko-senjska	219.494	5.717	159.403	5.396	78.589
Virovitičko-podravaska	539.903	5.775	356.328	5.342	125.367
Požeško-slavonska	420.004	6.165	241.976	5.933	98.453
Brodsko-posavska	825.690	14.286	480.435	13.910	233.819
Zadarska	1.006.667	17.407	658.138	16.240	239.647
Osječko-baranjska	2.056.714	21.787	1.053.416	19.927	532.678
Šibensko-kninska	702.257	13.679	492.007	13.621	176.187
Vukovarsko-srijemska	993.323	14.666	630.198	13.537	276.082
Splitsko-dalmatinska	3.185.824	34.823	2.278.727	33.612	694.379
Istarska	1.369.200	20.410	722.428	18.926	295.223
Dubrovačko-neretvanska	728.546	12.845	419.640	12.437	180.211
Međimurska	710.111	13.530	366.350	12.580	162.214

Tablica - Table 3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u djelatnosti OPĆE MEDICINE po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 in Croatia to infants and young children in General Medical Service by county

ŽUPANIJA	Broj djece	Ukupno posjeti	BROJ SISTEMATSKIH PREGLEDA (dob djeteta/)						BROJ KONTROLNIH I CILJANIH PREGLEDA (dob djeteta/)					
			do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	Ukupno	do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	Ukupno
COUNTY	No. children	Attendance Total	No. general medical examinations /child age/						No. of control and targeted examinations /child age/					
			up to 2 m	3-5 m	6-11 m	1-3 yr.	4-6 yr.	Total	up to 2 m	3-5 m	6-11 m	1-3 yr.	4-6 yr.	Total
HRVATSKA	35.120	63.385	4.085	4.736	5.739	9.960	8.007	32.527	1.956	2.527	3.418	8.409	8.241	24.551
Grad Zagreb	692	1.216	21	72	146	289	231	759	18	14	24	170	198	424
Zagrebačka	529	755	47	38	44	163	163	455	18	18	12	35	183	266
Krapinsko-zagorska	4.985	10.357	816	805	940	1.512	1.220	5.293	406	418	453	1.083	1.026	3.386
Sisačko-moslavačka	746	1.383	50	61	75	341	284	811	24	29	39	177	113	382
Karlovačka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varaždinska	3.671	6.331	161	228	396	1.218	953	2.956	154	267	316	1.509	1.123	3.369
Koprivničko-križevačka	407	802	32	60	147	100	163	502	11	28	68	79	134	320
Bjelovarsko-bilogorska	264	354	23	19	39	67	35	183	9	7	21	18	26	81
Primorsko-goranska	2.737	5.904	360	343	558	839	481	2.581	248	272	385	915	727	2.547
Ličko-senjska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	2.494	4.390	251	280	285	535	375	1.726	230	335	474	560	513	2.112
Požeško-slavonska	1.299	3.736	119	156	166	154	161	756	139	177	391	1.006	1.023	2.736
Brodsko-posavska	4.716	8.010	768	918	973	1.334	967	4.960	160	312	387	987	912	2.758
Zadarska	586	762	59	48	77	151	140	475	12	16	10	28	28	94
Osječko-baranjska	2.381	2.493	214	204	332	384	413	1.547	17	28	94	239	495	873
Šibensko-kninska	723	2.296	52	63	100	460	579	1.254	55	60	117	253	296	781
Vukovarsko-srijemska	983	1.430	0	0	0	0	0	0	79	134	163	521	533	1.430
Splitsko-dalmatinska	1.281	3.161	152	258	268	420	592	1.690	28	41	49	46	45	209
Istarska	2.709	4.122	574	705	611	990	532	3.412	101	100	96	154	118	569
Dubrovačko-neretvanska	817	1.928	53	80	123	216	210	682	25	66	91	211	362	755
Međimurska	3.100	3.955	333	398	459	787	508	2.485	222	205	228	418	386	1.459

Tablica - Table 4. Preventivna zaštita ODRASLIH u djelatnosti OPĆE MEDICINE po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 to adults in Croatia in General Medical Service by county

ŽUPANIJA	PREVENTIVNI PREGLEDI			SISTEMATSKI PREGLEDI			UKUPNO PREGLEDA		
	20-64	65 i	Ukupno	u 45. g.	u 65. g.	Ukupno	20-64	65 i	Ukupno
COUNTY	Preventive check - ups			General med examinations			Examination total		
	20-64 yr.	65and ov.	Total	45. yr	65. yr	Total	20-64 yr	65and ov.	Total
HRVATSKA	17.478	10.230	27.708	2.338	2.000	4.338	19.816	12.230	32.046
Grad Zagreb	5.946	3.090	9.036	514	564	1.078	6.460	3.654	10.114
Zagrebačka	4.384	2.600	6.984	149	90	239	4.533	2.690	7.223
Krapinsko-zagorska	133	68	201	38	18	56	171	86	257
Sisačko-moslavačka	318	162	480	82	75	157	400	237	637
Karlovačka	106	53	159	74	31	105	180	84	264
Varaždinska	871	361	1.232	165	153	318	1.036	514	1.550
Koprivničko-križevačka	568	359	927	110	122	232	678	481	1.159
Bjelovarsko-bilogorska	82	74	156	32	40	72	114	114	228
Primorsko-goranska	169	125	294	118	98	216	287	223	510
Ličko-senjska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	84	57	141	16	29	45	100	86	186
Požeško-slavonska	512	96	608	34	106	140	546	202	748
Brodsko-posavska	953	516	1.469	138	67	205	1.091	583	1.674
Zadarska	46	46	92	27	58	85	73	104	177
Osječko-baranjska	136	24	160	36	16	52	172	40	212
Šibensko-kninska	78	31	109	18	22	40	96	53	149
Vukovarsko-srijemska	81	27	108	10	3	13	91	30	121
Splitsko-dalmatinska	100	197	297	33	4	37	133	201	334
Istarska	1.909	1.232	3.141	536	401	937	2.445	1.633	4.078
Dubrovačko-neretvanska	988	1.106	2.094	187	100	287	1.175	1.206	2.381
Međimurska	14	6	20	21	3	24	35	9	44

Tablica - Table 5. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti OPĆE MEDICINE u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed by the General Medical Service, Croatia 2009

	Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>	Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.</i>	65 i v. <i>65 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
1	Zarazne bolesti probavnog sustava - <i>Intestinal infectious diseases</i>	A00-A09	4.745	22.354	55.975	11.798	94.872
2	Tuberkuloza dišnih putova - <i>Respiratory tuberculosis</i>	A15-A16	5	107	2.046	1.029	3.187
3	Tuberkuloza drugih organa - <i>Tuberculosis of other organs</i>	A17-A19	0	11	162	116	289
4	Hripavac (pertusis) - <i>Whooping cough</i>	A37	11	82	38	0	131
5	Šarlah (scarlatina) - <i>Scarlet fever</i>	A38	303	724	416	0	1.443
6	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38) - <i>Other bacterial diseases (without A37 and A38)</i>	A20-A49	87	410	4.073	3.387	7.957
7	Sifilis - <i>Syphilis</i>	A50-A53	0	0	84	8	92
8	Gonokokna infekcija - <i>Gonococcal infection</i>	A54	0	4	48	0	52
9	Varicela, morbili i rubeola - <i>Varicella, measles and rubella</i>	B01, B05, B06	2.395	7.433	3.601	0	13.429
10	Bolest ozrokovana HIV-om - <i>HIV disease</i>	B20-B24	0	1	115	5	121
11	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	790	1.291	9.428	4.400	15.909
12	Helmintijaze - <i>Helminthiasis</i>	B65-B83	885	2.292	2.598	707	6.482
13	Ostale zarazne i parazit. bol. - <i>Other infectious and parasitic diseases</i>		5.249	53.504	141.790	32.045	232.588
1.	Meduzbroj za A00-B99 - A00-B99 total		14.470	88.213	220.374	53.495	376.552
14	Zloćudna novotvorina želuca - <i>Malignant neoplasm of stomach</i>	C16	0	0	729	1.449	2.178
15	Zloćudna novotvorina završnog debelog crijeva (rektuma) - <i>Malignant neoplasm of rectum</i>	C20	0	0	2.061	4.140	6.201
16	Zloćudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća - <i>Malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>	C33-C34	0	0	2.799	3.257	6.056
17	Zloćudni melanom kože - <i>Malignant melanoma of skin</i>	C43	0	8	1.560	1.210	2.778
18	Zloćudna novotvorina dojke - <i>Malignant neoplasm of breast</i>	C50	0	0	9.602	9.490	19.092
19	Zloćudna novotvorina vrata maternice - <i>Malignant neoplasm of cervix uteri</i>	C53	0	0	1.025	372	1.397
20	Zloćudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva - <i>Malignant neoplasms of lymphoid, haematopoietic and related tissue</i>	C81-C97	11	254	3.402	3.797	7.464
21	Ostale zloćudne novotvorine - <i>Other malignant neoplasms</i>		28	291	20.501	30.808	51.628
22	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode - <i>In situ neoplasms, benign neoplasms and neoplasms of unknown behavior</i>	D00-D48	435	9.733	99.111	36.253	145.532
2.	Meduzbroj za C00-D48 - C00-D48 total		474	10.286	140.790	90.776	242.326
23	Anemije zbog manjka željeza - <i>Iron deficiency anaemia</i>	D50	2.718	10.030	60.491	19.834	93.073
24	Druge bolesti krvi i krvotvornog sustava - <i>Other diseases of blood and blood-forming organs</i>	D51-D77	79	984	9.077	8.677	18.817
25	Neki poremećaji imunološkog sustava - <i>Certain disorders involving the immune mechanism</i>	D80-D89	16	113	1.707	520	2.356
3.	Meduzbroj za D50-D89 - D50-D89 total		2.813	11.127	71.275	29.031	114.246
26	Poremećaji štitnjače - <i>Disorders of thyroid gland</i>	E00-E07	44	3.934	92.725	32.177	128.880
27	Dijabetes melitus - <i>Diabetes mellitus</i>	E10-E14	31	1.282	85.864	105.923	193.100
28	Pretilost - <i>Obesity</i>	E65-E66	60	1.583	12.183	5.076	18.902
29	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma - <i>Other endocrine diseases, nutritional and metabolic diseases</i>		1.239	2.682	112.966	71.525	188.412
4.	Meduzbroj za E00-E90 - E00-E90 total		1.374	9.481	303.738	214.701	529.294
30	Demencija - <i>Dementia</i>	F00-F03	0	0	833	9.501	10.334
31	Duševni poremećaji i porem. ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola - <i>Mental and behavioural disorders due to use of alcohol</i>	F10	0	131	14.326	3.888	18.345
32	Duševni poremećaji i porem. ponašanja uzrokovani psihoakt. tvarima - <i>Mental and behavioural disorders due to psychoactive substance use</i>	F11-F19	0	193	10.075	367	10.635
33	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji - <i>Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	F20-F29	0	575	34.098	7.197	41.870
34	Neuroze i afektivni porem. povezani sa stresom i somatoformni porem. - <i>Neurotic, stress related and somatoform disorders</i>	F40-F48	62	3.541	193.289	88.161	285.053
35	Duševna zaostalost - <i>Mental retardation</i>	F70-F79	35	680	3.344	489	4.548
36	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - <i>Other mental and behavioural disorders</i>		1.125	10.362	107.460	66.706	185.653
5.	Meduzbroj za F00-F99 - F00-F99 total		1.222	15.482	363.425	176.309	556.438
37	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja - <i>Extrapyramidal and movement disorders</i>	G20-G26	261	171	3.287	10.780	14.499
38	Epilepsija - <i>Epilepsy</i>	G40-G41	216	4.346	20.343	6.769	31.674
39	Migrena i ostali sindromi glavobolje - <i>Migraine and other headache syndromes</i>	G43-G44	23	4.317	26.075	4.842	35.257

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 1

	Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>	Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.</i>	65 i v. <i>65 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
40	Cerebralna paraliza i ostali paralični sindromi - <i>Cerebral palsy and other paralytic syndromes</i>	G80-G83	70	1.359	6.546	4.937	12.912
41	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava - <i>Other diseases and disorders of nervous system</i>		94	1.252	31.949	17.928	51.223
6.	Meduzbroj za G00-G99 - G00-G99 total		664	11.445	88.200	45.256	145.565
42	Konjunktivitis - <i>Conjunctivitis</i>	H10	4.206	17.064	74.100	47.444	142.814
43	Katarakta i druge bolesti leće - <i>Cataract and other diseases of lens</i>	H25-H28	0	81	8.556	37.874	46.511
44	Glaukom - <i>Glaucoma</i>	H40-H42	0	134	19.457	33.574	53.165
45	Strabizam - <i>Strabismus</i>	H49-H50	428	2.469	1.198	244	4.339
46	Poremećaji refrakcije i akomodacije - <i>Disorders of refraction and accommodation</i>	H52	474	20.612	68.298	28.120	117.504
47	Ostale bolesti oka i adneksa - <i>Other diseases of eye and adnexa</i>		1.034	15.129	70.911	40.166	127.240
7.	Meduzbroj za H00-H59 - H00-H59 total		6.142	55.489	242.520	187.422	491.573
48	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida - <i>Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid</i>	H65-H75	7.638	21.400	50.200	13.835	93.073
49	Oštećenje sluha - <i>Hearing loss</i>	H90-H91	160	1.580	13.896	19.260	34.896
50	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka - <i>Other diseases of ear and mastoid</i>		2.636	15.165	81.887	47.678	147.366
8.	Meduzbroj za H60-H95 - H60-H95 total		10.434	38.145	145.983	80.773	275.335
51	Akutna reumatska groznica - <i>Acute rheumatic fever</i>	I00-I02	0	11	164	109	284
52	Kronične reumatske srčane bolesti - <i>Chronic rheumatic heart diseases</i>	I05-I09	0	14	1.290	1.259	2.563
53	Hipertenzivne bolesti - <i>Hypertensive diseases</i>	I10-I15	1	1.025	337.032	376.686	714.744
54	Akutni infarkt miokarda - <i>Acute myocardial infarction</i>	I21-I23	0	0	7.621	8.608	16.229
55	Druge ishemične bolesti srca - <i>Other ischemic heart diseases</i>	I20, I24-I25	0	82	26.955	47.919	74.956
56	Druge srčane bolesti - <i>Other heart diseases</i>	I26-I52	54	1.985	50.413	119.397	171.849
57	Cerebrovaskularni inzult - <i>Stroke</i>	I60-I64	0	0	6.377	16.806	23.183
58	Druge cerebrovaskularne bolesti - <i>Other cerebrovascular diseases</i>	I65-I68	0	2	3.850	7.859	11.711
59	Posljedice cerebrovaskularne bolesti - <i>Sequelae of cerebrovascular dis.</i>	I69	0	1	4.387	12.002	16.390
60	Ateroskleroza - <i>Atherosclerosis</i>	I70	0	0	4.300	9.622	13.922
61	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) - <i>Venous diseases (embolism, thrombosis, varices)</i>	I80-I87	0	643	56.359	40.456	97.458
62	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava - <i>Other diseases of circulatory system</i>		66	1.412	24.830	30.591	56.899
9.	Meduzbroj za I00-I99 - I00-I99 total		121	5.175	523.578	671.314	1.200.188
63	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava - <i>Acute upper respiratory infections</i>	J00-J06	61.062	351.628	639.802	106.043	1.158.535
64	Gripa (influenca) - <i>Influenza</i>	J10-J11	1.977	35.701	67.638	5.542	110.858
65	Pneumonija - <i>Pneumonia</i>	J12-J18	773	4.421	23.419	18.312	46.925
66	Akutni bronhitis i akutni bronhioilitis - <i>Acute bronchitis and acute bronchiolitis</i>	J20-J21	8.714	30.842	93.434	38.825	171.815
67	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća - <i>Bronchitis, emphysema, asthma and other chronic obstructive pulmonary diseases</i>	J40-J44, J47	1.574	7.785	45.364	54.515	109.238
68	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze - <i>Lung diseases due to external agents, pneumoconiosis</i>	J60-J70	0	0	470	393	863
69	Ostale bolesti dišnog sustava - <i>Other respiratory diseases</i>		4.617	51.446	156.076	50.020	262.159
10.	Meduzbroj za J00-J99 - J00-J99 total		78.717	481.823	1.026.203	273.650	1.860.393
70	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti - <i>Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws</i>	K00-K14	1.251	5.180	31.061	8.128	45.620
71	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni) - <i>Gastric and duodenal ulcer (gastroduodenal)</i>	K25-K27	1	350	24.640	16.787	41.778
72	Akutna upala crvuljka (apendicitis) - <i>Acute appendicitis</i>	K35	44	1.669	2.771	497	4.981
73	Preponska kila (ingvinalna hernija) - <i>Inguinal hernia</i>	K40	196	591	8.232	5.660	14.679
74	Ostale hernije trbušne šupljine - <i>Other abdominal hernia</i>	K41-K46	74	141	4.942	3.563	8.720
75	Bolesti jetre - <i>Diseases of liver</i>	K70-K77	6	418	25.329	9.686	35.439
76	Žučni kamenci i upala žučnjaka - <i>Cholelithiasis and cholecystitis</i>	K80-K81	0	113	20.705	13.559	34.377
77	Ostale bolesti probavnog sustava - <i>Other diseases of the digestive system</i>		1.386	11.988	196.195	117.276	326.845
11.	Meduzbroj za K00-K93 - K00-K93 total		2.958	20.450	313.875	175.156	512.439
78	Infekcije kože i potkožnog tkiva - <i>Infections of the skin and subcutaneous tissue</i>	L00-L08	2.435	15.589	70.803	30.205	119.032
79	Dermatitis, egzemi i urtikarije - <i>Dermatitis, eczema and urticaria</i>	L20-L30, L50	8.804	35.659	155.996	72.704	273.163
80	Ostale bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Other diseases of the skin, subcutaneous tissue</i>		1.205	26.125	78.869	41.397	147.596
12.	Meduzbroj za L00-L99 - L00-L99 total		12.444	77.373	305.668	144.306	539.791

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 2

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	0-6g. 0-6yr.	7-19g. 7-19yr.	20-64g. 20-64yr.	65 i v. 65 and over	Ukupno Total
81	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije - Rheumatoid arthritis and other inflammatory polyarthropathies	M05-M14	18	1.251	46.678	33.216	81.163
82	Artroze - Arthrosis	M15-M19	0	801	67.921	84.135	152.857
83	Kifoza, skolioza i lordoza - Kyphosis, scoliosis and lordosis	M40-M41	67	7.774	5.782	2.504	16.127
84	Spondilopatije - Spondylopathies	M45-M49	0	225	12.790	6.728	19.743
85	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije - Intervertebral disc disorders and other dorsopathies	M50-M54	40	6.723	363.873	170.968	541.604
86	Osteoporozna i osteomalacija - Osteoporosis and osteomalacia	M80-M83	0	37	26.833	40.719	67.589
87	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava - Other diseases of the musculoskeletal system		1.078	21.437	145.313	52.918	220.746
13.	Međuzbroj za M00-M99 - M00-M99 total		1.203	38.248	669.190	391.188	1.099.829
88	Glomerulske bolesti bubrega - Glomerular diseases	N00-N08	17	288	2.969	1.540	4.814
89	Tubulointersticijske bol. bubrega - Renal tubulo-interstitial diseases	N10-N16	374	1.200	10.700	6.713	18.987
90	Bubrežna insuficijencija - Renal failure	N17-N19	2	60	4.273	7.609	11.944
91	Urolitijaza (mokračni kamenci) - Urolithiasis	N20-N23	9	657	29.570	11.250	41.486
92	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - Cystitis	N30	2.578	16.375	151.830	80.860	251.643
93	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30) - Other diseases of the urinary system (without N30)	N25-N39	698	3.006	30.784	16.713	51.201
94	Hiperplazija prostate - Hyperplasia prostate	N40	0	0	27.126	49.413	76.539
95	Druge bol. muških spol. org. - Other diseases of male genital organs	N41-N51	1.324	2.886	28.336	9.507	42.053
96	Poremećaji u menopauzi - Menopausal disorders	N95	0	0	6.877	749	7.626
97	Ostale bolesti ženskih spolnih organa - Other diseases of the female genital organs		430	9.610	103.217	22.360	135.617
14.	Međuzbroj za N00-N99 - N00-N99 total		5.432	34.082	395.682	206.714	641.910
98	Pobačaj - Abortion	O00-O08	0	84	3.614	0	3.698
99	Porodaj - Delivery	O80-O84	0	98	9.882	0	9.980
100	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama - Other conditions in pregnancy, delivery and puerperium		0	470	41.649	0	42.119
15.	Međuzbroj za O00-O99 - O00-O99 total		0	652	55.145	0	55.797
101	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	P00-P96	1.444	0	0	0	1.444
16.	Međuzbroj za P00-P96 - P00-P99 total		1.444	0	0	0	1.444
102	Prirodne malformacije cirkulacijskog sustava - Congenital malformations of the circulatory system	Q20-Q28	252	1.015	903	131	2.301
103	Nespušteni testis - Undescended	Q53	242	353	55	0	650
104	Ostale prirodne malformacije - Other congenital malformations		2.147	5.897	5.394	863	14.301
17.	Međuzbroj za Q00-Q99 - Q00-Q99 total		2.641	7.265	6.352	994	17.252
105	Senilnost - Senility	R54	0	0	502	1.718	2.220
106	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo - Symptoms, signs and abnormal, clinical and laboratory findings, not elsewhere classified		14.075	97.893	279.408	135.915	527.291
18.	Međuzbroj za R00-R99 - R00-R99 total		14.075	97.893	279.910	137.633	529.511
107	Prijelomi - Fractures	S x 2	651	12.448	46.275	25.174	84.548
108	Dislokacije, uganuća i nategnuća - Dislocations, sprains and strains	S x 3	345	12.234	49.241	6.975	68.795
109	Opekline i korozije - Burns and corrosions	T20-T32	561	1.804	11.426	4.114	17.905
110	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima - Poisoning by medicaments and biological substances	T36-T50	9	75	306	88	478
111	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka - Other injuries, poisoning, and effects of external causes		3.974	47.594	178.251	55.491	285.310
19.	Međuzbroj za S00-T98 - S00-T98 total		5.540	74.155	285.499	91.842	457.036
112	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog pregleda i istraživanja - Persons encountering health services for examinat. and investigation	Z00-Z13	18.380	34.901	121.720	36.817	211.818
113	Infekcija HIV-om bez simptoma - Asymptomatic human immunodeficiency virus (HIV) infection status	Z21	0	1	14	0	15
114	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti - Persons with health hazards related to communicable diseases	Z20, Z22-Z29	8.690	3.085	70.514	128.422	210.711
115	Postupci u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće - Contraceptive management	Z30	0	215	1.770	0	1.985
116	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog specif. postupaka i njege - Persons encountering health services for specific procedures and health care	Z40-Z54	76	762	11.336	2.847	15.021

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 3

Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>		Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.</i>	65 i v. <i>65 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
117	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog psihosoc. i socioek. razloga - <i>Persons with potential health hazards related to socioeconomic and psychosocial circumstances</i>	Z55-Z65	139	824	29.398	2.145	32.506
118	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog obiteljskih razloga- <i>Persons encountering health services for family reasons</i>	Z70-Z99	657	3.946	55.432	35.814	95.849
119	Ostali čimb. koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav. službom - <i>Other factors influencing health status and contact with health services</i>		475	997	23.031	2.193	26.696
21.	Meduzbroj za Z00-Z99 - Z00-Z99 total		28.417	44.731	313.215	208.238	594.601
	UKUPNO BOLESTI I STANJA (bez V01-Y98) DISEASES AND CONDITIONS TOTAL (without V01-Y98)		190.585	1.121.515	5.750.622	3.178.798	10.241.520
120	Nesreće pri prijevozu - <i>Transport accidents</i>	V01-V99	106	2.627	11.231	2.633	16.597
121	Ostali vanj. uzroci slučajnih ozlj. - <i>Other external causes of accidental injuries</i>	W00-X59	2.988	35.834	137.518	45.094	221.434
122	Namjerno nanesene ozljede - <i>Assault</i>	X85-Y09	13	284	1.371	258	1.926
123	Ratne ozljede - <i>Operations of war</i>	Y36	0	0	28	6	34
124	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja - <i>Other extern. causes of injuries and poisoning</i>		2.433	35.410	135.351	43.851	217.045
20.	Meduzbroj za V01-Y98 - V01-Y98 total		5.540	74.155	285.499	91.842	457.036

Napomena:

Unatoč opetovanom požurivanju, do trenutka zaključivanja obrade podataka nismo zaprimili 10 izvještajnih obrazaca iz Grada Zagreba, 10 iz Osječko-baranjske županije, 5 iz Splitsko-dalmatinske županije, 1 iz Sisačko-moslavačke županije, 1 iz Šibensko-kninske županije, 1 iz Dubrovačko-neretvanske županije.

DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I MALE DJECE - Infant and Young Child Health Service

Zdravstvenu zaštitu djece unutar ove djelatnosti provodi 255 timova. Zaštita se provodi za 388.078 osiguranika od kojih su 249.745 (64,4%) djeca predškolske dobi, dok su ostali osiguranici uglavnom djeca školske dobi. Za 84,9% djece predškolske dobi zaštita se provodi u ovoj djelatnosti (249.745 djece), a ostala djeca predškolske dobi (15,1%, odnosno 44.408 djece), najčešće na ruralnim područjima i otocima, su u skrbi djelatnosti opće/obiteljske medicine.

Prema broju doktora i osiguranika u djelatnosti, u prosjeku jedan tim skrbi za 1.522 osiguranika od kojih su 979 djece u dobi 0-6 godina.

U djelatnosti je zabilježeno 2.590.067 posjeta u ordinacijama (prosječno 10.157 po timu). Od ukupnih posjeta u ordinacijama 71,8% se odnosi na preglede (1.858.999 pregleda), te je prosječno 7.290 pregleda po doktoru. Uz preglede registrirano je 447.267 upućivanja na specijalističke preglede (1,5% manje nego 2008. godine, odnosno za svaki 4. pregled je bilo potrebno dodatno specijalističko mišljenje).

U 2009. godini je u djelatnosti zabilježeno 427.480 posjeta zbog preventivne skrbi (povećanje za 5,9% u odnosu na 2008. godinu u kojoj je bilo 403.594 preventivnih posjeta). Od toga je zabilježeno 197.750 preventivnih posjeta dojenčadi ili 4,3% više nego u 2008. godini (u 2008. godini 189.627 posjeta) te 229.730 preventivnih posjeta male djece ili 7,4% više nego u 2008. godini (u 2008. godini 213.967 posjeta). Od ukupnih preventivnih posjeta dojenčadi 184.969 se odnosi na preventivne preglede (4,2 po dojenčetu) i 12.781 zbog savjetovanja, dok je u 2008. godini bilo 178.424 preventivnih pregleda. Od 229.730 preventivnih posjeta male djece je 213.515 preventivnih pregleda odnosno 15,9% više u odnosu na 2008. godinu (1,1 po djetetu), a 16.215 savjetovanja. U 2008. godini je bilo 184.564 preventivnih pregleda i/ili pregleda prije cijepljenja i 29.403 savjetovanja.

U cjelokupnoj primarnoj zaštiti (u djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece i ordinacijama opće/obiteljske medicine koje u skrbi imaju malu djecu - tablica 4.) provedeno je ukupno 289.858 sistematskih pregleda (u 2008. godini 300.509 ili 3,6% više. U sistematski pregledane dojenčadi utvrđena je pothranjenost u 1,7% slučajeva, a preuhranjenost u 3,0% slučajeva. Za 64,5% dojenčadi u dobi 0-2 mjeseca je zabilježeno da su hranjena isključivo majčinim mlijekom

(56,7% u 2008. godini), 16,3% (15,8,0% u 2008. godini) je dojeno uz nadomjestke za majčino mlijeko, 13,4% je na umjetnoj prehrani (12,3% u 2008. godini), a za 5,8% nije poznat podatak o načinu prehrane. Poslije prva tri mjeseca života udio dojenčadi hranjene isključivo majčinim mlijekom pada na 44,7% u skupini dojenčadi do 6. mjeseca života i na 16,6% u dobi 6-11 mjeseci te, uz dohranu, raste uporaba nadomjestaka za majčino mlijeko. U 80,35% sistematski pregledane dojenčadi zabilježeno je provođenje profilakse rahitisa (74,8% u 2008. godini), u 10,3% profilaksa anemije (9,7%, u 2008. godini), a znakovi rahitisa utvrđeni su u 0,6% dojenčadi (u 0,4% u 2008.). Među utvrđenim poremećajima razvoja pri sistematskim pregledima dojenčadi najčešće je registriran usporen psihomotorni razvoj u 2,8% pregledanih (3,2% u 2008.). Ostali poremećaji poput fimoze (0,8 %) prirodnog iščašenja kuka (0,6%), prirodnih srčanih grešaka (0,5%), drugih kogenitalnih anomalija (0,3%) te kriptorhizam i mišićno-koštane deformacije (0,2%) . Ostali su zabilježeni u udjelu ispod 1%. U sistematskim pregledima male djece zabilježena je pothranjenost u 1,5% (u 2008. godini isto), preuhranjenost u 2,6% pregledanih (u 2008. godini isto), a od patoloških stanja utvrđenih u sistematskim pregledima najčešći su kariozni zubi 9,3%, dok je u 2008. godini bilo 9,6%, zatim dislalija 3,3%; (u 2008. godini isto 3,3%), fimozna 2,1%; (u 2008. godini isto 2,1%); mišićno-koštane deformacije udova 1,8% (u 2008. godini isto 1,8%), strabizam 1,7%; (u 2008. godini 1,6%).

Prema izvješću o pobolu registrirano je 999.941 bolesti i stanja u dobi do 7. godine (u 2008. je registrirano (978.077). Najzastupljenije su bolesti dišnog sustava u udjelu od 46,0% u 2009. godini (50,3% u 2008. godini), slijede zarazne i parazitarne s 9,6% u 2009. godini; (9,4% u 2008. godini), bolesti uha s 6,2% u 2009. godini (isto u 2008. godini), bolesti kože i potkožnog tkiva 5,4% u 2009. godini (isto u 2008. godini) te simptomi, znakovi, ostali klinički i laboratorijski nalazi u udjelu od 4,6% u 2008. godini (3,8% u 2008. godini).

U školskoj dobi najzastupljenije su bolesti dišnog sustava u udjelu od 50,0%, slijede zarazne i parazitarne u udjelu od 9,8%, simptomi, znakovi, ostali klinički i laboratorijski nalazi u udjelu od 6,5% , bolesti kože i potkožnog tkiva s 5,9%, te bolesti uha s 5,1%, u 2009. godini.

Tablica - Table 1. Broj ordinacija, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of doctors' offices, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009 in Croatia from the Infant and Preschool Child Health Service by county

Županija	Broj ordinacija		Zdravstveni djelatnici									Broj osiguran. u skrbi	Od toga koristilo zdr. zašt.	
	Puno rad. vr.	Djel. r.v.	Doktori medicine	Doktori medicine - specijalisti						VŠS	SSS			NSS
				Opće med.	Pedi- jatri	Škol. med. rada	Med.	Ostali						
	Doctors' offices			Health workers										
Full timer	Part. timer	Medical doctors	Gen. med.	Pedi- atrics	Sch. med.	Occ. med.	Others	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Semi- skilled	No. insurees in care	No. insur. receiving care		
HRVATSKA	254	5	4	3	248	0	0	0	9	245	0	388.078	330.912	
Grad Zagreb	60	0	0	0	60	0	0	0	0	60	0	83.705	75.753	
Zagrebačka	20	0	1	0	19	0	0	0	0	20	0	29.327	20.699	
Krapinsko-zagorska	4	0	0	0	4	0	0	0	0	4	0	6.319	5.441	
Sisačko-moslavačka	10	0	1	1	8	0	0	0	0	10	0	14.201	11.965	
Karlovačka	7	0	0	1	6	0	0	0	1	6	0	9.591	8.560	
Varaždinska	8	0	0	0	8	0	0	0	0	9	0	13.189	10.732	
Koprivničko-križevačka	6	0	0	0	6	0	0	0	0	6	0	9.401	8.942	
Bjelovarsko-bilogorska	8	0	0	0	8	0	0	0	0	8	0	11.606	9.448	
Primorsko-goranska	21	3	0	0	21	0	0	0	6	15	0	29.072	26.040	
Ličko-senjska	3	0	0	0	3	0	0	0	0	3	0	4.445	3.829	
Virovitičko-podravska	3	0	0	0	3	0	0	0	0	3	0	4.119	3.491	
Požeško-slavonska	3	0	0	0	3	0	0	0	0	3	0	4.108	2.565	
Brodsko-posavska	6	0	1	0	5	0	0	0	0	6	0	8.747	7.271	
Zadarska	9	0	0	0	9	0	0	0	0	9	0	13.419	11.899	
Osječko-baranjska	14	0	0	0	14	0	0	0	0	14	0	36.927	22.707	
Šibensko-kninska	6	0	0	0	6	0	0	0	0	6	0	9.109	8.480	
Vukovarsko-srijemska	7	0	0	0	7	0	0	0	0	7	0	10.574	9.122	
Splitsko-dalmatinska	36	2	0	0	36	0	0	0	1	34	0	56.031	52.992	
Istarska	9	0	1	1	8	0	0	0	1	8	0	13.648	12.803	
Dubrovačko-neretvanska	9	0	0	0	9	0	0	0	0	9	0	12.660	11.157	
Međimurska	5	0	0	0	5	0	0	0	0	5	0	7.880	7.016	

Tablica - Table 2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of visits and check-ups at clinic and home, and the number of referral notes to specialist in 2009 in Croatia from the Infant and Preschool Child Health Service, by county

Županija	BROJ POSJETA		BROJ PREGLEDA		Upućivanje na specijalistički pregled
	U ORDINACIJI		U KUĆI		
	U ORDINACIJI	U KUĆI	U ORDINACIJI	U KUĆI	
County	VISITS		CHECK - UPS		REFERRALS TO SPECIALIST
	AT CLINIC	AT HOME	AT CLINIC	AT HOME	
HRVATSKA	2.588.292	1.775	1.857.382	1.617	447.267
Grad Zagreb	645.472	0	422.792	0	94.126
Zagrebačka	199.231	218	148.407	222	41.859
Krapinsko-zagorska	35.319	3	24.791	3	9.342
Sisačko-moslavačka	88.349	246	66.535	246	16.258
Karlovačka	51.719	204	33.490	204	8.386
Varaždinska	91.417	3	73.290	3	13.685
Koprivničko-križevačka	63.892	17	45.134	17	11.695
Bjelovarsko-bilogorska	60.068	23	51.908	23	10.221
Primorsko-goranska	172.173	203	119.483	203	38.939
Ličko-senjska	24.438	24	15.125	0	3.931
Virovitičko-podravska	24.931	85	24.590	12	3.887
Požeško-slavonska	29.578	0	10.469	0	5.076
Brodsko-posavska	49.556	0	30.847	0	7.376
Zadarska	101.041	4	75.401	4	14.356
Osječko-baranjska	165.270	352	121.374	352	33.397
Šibensko-kninska	61.948	13	52.083	13	15.740
Vukovarsko-srijemska	65.359	48	52.545	43	9.199
Splitsko-dalmatinska	425.258	271	318.348	222	68.940
Istarska	108.360	0	80.403	0	19.138
Dubrovačko-neretvanska	66.451	61	48.237	50	11.682
Međimurska	58.462	0	42.130	0	10.034

Tablica - Table 3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2009. godini - Preventive medical care provided in 2009 in Croatia to infants and young children in Infant and Preschool Child Service by county

ŽUPANIJA	Broj Ukupno djece posjeti		BROJ SISTEMATSKIH PREGLEDA /dob djeteta/						BROJ KONTROLNIH I CILJANIH PREGLEDA /dob djeteta/					
	No. chil-dren	Atten-dance Total	do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	Ukupno	do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	Ukupno
COUNTY			No. general medical examinations /child age/						No. of control and targetted examinations /child age/					
			up to 2 m	3-5 m	6-11 m	1-3 yr.	4-6 yr.	Total	up to 2 m	3-5 m	6-11 m	1-3 yr.	4-6 yr.	Total
HRVATSKA	247.292	427.480	36.318	39.159	51.491	80.607	49.756	257.331	16.364	18.214	23.423	48.603	34.549	141.153
Grad Zagreb	52.521	94.506	10.057	10.194	12.460	18.677	11.874	63.262	3.453	3.266	3.739	6.730	6.361	23.549
Zagrebačka	16.228	33.880	2.248	2.426	3.472	5.989	2.543	16.678	1.872	2.335	2.648	5.500	4.406	16.761
Krapinsko-zagorska	3.214	4.864	636	571	736	1.137	837	3.917	108	101	146	315	193	863
Sisačko-moslavačka	7.988	11.766	1.299	1.058	1.525	2.823	1.403	8.108	321	494	744	1.234	813	3.606
Karlovačka	6.630	9.086	1.124	1.496	1.492	2.110	1.673	7.895	159	174	326	217	315	1.191
Varaždinska	8.636	15.003	1.141	1.013	1.800	2.477	1.396	7.827	1.393	916	1.496	2.534	837	7.176
Koprivničko-križevačka	7.754	8.205	415	481	1.308	1.852	764	4.820	276	535	596	1.274	573	3.254
Bjelovarsko-bilogorska	7.229	9.964	510	655	1.205	2.536	1.224	6.130	623	678	1.084	986	231	3.602
Primorsko-goranska	16.130	41.929	2.005	2.368	4.247	5.151	2.382	16.153	1.642	1.448	2.849	10.675	6.482	23.096
Ličko-senjska	1.983	3.710	207	347	798	673	257	2.282	94	125	270	640	299	1.428
Virovitičko-podravska	2.605	1.989	212	230	258	325	86	1.111	180	205	236	165	92	878
Požeško-slavonska	3.389	3.253	402	368	774	601	274	2.419	296	157	176	172	119	920
Brodsko-posavska	7.599	11.668	1.336	1.335	1.435	2.270	1.235	7.611	612	969	846	866	764	4.057
Zadarska	10.696	18.107	956	1.357	2.410	5.454	5.612	15.789	186	171	231	328	597	1.513
Osječko-baranjska	26.676	24.751	2.264	2.310	2.998	3.735	2.465	13.772	1.667	2.040	2.566	2.302	1.798	10.373
Šibensko-kninska	5.391	9.297	428	687	868	2.331	1.262	5.576	207	370	370	1.901	860	3.708
Vukovarsko-srijemska	8.639	28.099	1.506	1.265	1.283	2.310	887	7.251	1.125	1.555	2.524	8.305	7.339	20.848
Splitsko-dalmatinska	32.995	67.223	5.846	7.344	8.707	14.076	9.491	45.464	737	925	1.082	1.492	1.224	5.460
Istarska	9.369	11.932	1.936	1.843	1.765	2.637	1.464	9.645	449	408	398	781	208	2.244
Dubrovačko-neretvanska	6.725	10.796	955	966	1.000	2.202	1.602	6.725	440	685	847	1.397	702	4.071
Medimurska	4.895	7.452	835	845	950	1.241	1.025	4.896	524	657	249	789	336	2.555

Tablica - Table 4. Sistematski pregledi dojenčadi i predškolske djece u djelatnostima primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj 2009. godine - General examinations of infants and preschool children in Primary Health Services in Croatia in 2009

Sistematskim pregledom utvrđeno		Dob - Age					Ukupno
		0-2 mj. up to 2 months	3-5 mj. 3-5 months	6-11 mj. 6-11 months	1-3 g. 1-3 years	4-6 g. 4-6 years	
- Diagnosed condition							Total
1	TT/TV <20% od medijane - BW/BH <20% deviation from median	835	735	874	1.129	1.020	4.593
2	TT/TV >20% od medijane - BW/BH >20% deviation from median	1.283	1.259	1.642	2.092	1.720	7.996
3	Prehrana samo dojenjem - Exclusive breast-feeding	26.041	19.633	9.512	0	0	55.186
4	Prehrana dojenjem + nadohranom - Breast-feeding + weaning food	6.587	10.215	18.165	0	0	34.967
5	Umjetna prehrana - Infant formula	5.422	9.691	19.756	0	0	34.869
6	Rahitis - profilaksa - Rickets- prophylaxis	32.681	35.401	45.636	14.680	704	129.102
7	Rahitis - znakovi - Rickets-signs	215	229	342	243	72	1.101
8	Profilaksa anemije - Anaemia- prophylaxis	1.372	5.073	8.105	3.813	1.845	20.208
9	Psihomotorni razvoj usporen - Delay of expected normal psychomotoric development	802	1.431	1.723	960	528	5.444
10	Drugi poremećaji psihomotornog razvoja - Other developmental disorders of psychomotoric function	136	212	259	329	305	1.241
11	Poremećaji vida - stabizam - Visual disturbances-strabismus	29	61	262	1.241	1.304	2.897
12	Poremećaji vida - refrakcijske anomalije - Visual disturbances-disorders of refraction	0	3	88	754	1.321	2.166
13	Drugi poremećaji vida - Other visual disturbances	10	27	41	173	339	590
14	Poremećaji sluha - Hearing impairment	24	14	20	160	307	525
15	Poremećaji govora - dislalija - Speech disturbances-dyslalia	0	0	0	1.074	3.825	4.899
16	Poremećaji govora - dizartrijska - Speech disturbances-dysarthria	0	0	0	237	742	979
17	Drugi poremećaji govora - Other speech disturbances	0	0	0	361	800	1.161
18	Ortodontske anomalije - Dentofacial anomalies	0	2	11	273	784	1.070
19	Karijes - Dental caries	0	0	0	4.186	9.553	13.739
20	Drugi poremećaji i bolesti zubi, zubnog tkiva i čeljusti - Other disorders and diseases of teeth and supportive structures	2	4	4	41	90	141
21	Mišićno-koštane deformacije kralježnice - Deformities of spine	3	4	13	159	476	655
22	Mišićno-koštane deformacije prsnog koša - Deformities of chest	11	13	34	203	289	550
23	Mišićno-koštane deformacije udova - Deformities of limbs	150	95	77	490	2.152	2.964
24	Druge mišićno-koštane deformacije - Other deformations of musculoskeletal system	46	27	31	303	483	890
25	Prirodno iščašenje kuka - Congenital deformities of hip	335	314	139	61	27	876
26	Prirodne srčane greške - Congenital malformations of heart	286	190	181	309	273	1.239
27	Rascjep nepca i /ili usne - Cleft palate/cleft lip	48	19	26	63	53	209
28	Kriptorhizam - Cryptorchism	103	86	110	266	121	686
29	Druge kongenitalne anomalije - Other congenital malformations	183	105	110	199	152	749
30	Fimoza - Phimosi	251	285	569	1.798	1.312	4.215
31	Druge anomalije spolovila - Other genital anomalies	108	63	134	439	255	999

Broj sistematski pregledane djece u primarnoj zdravstvenoj zaštiti -
Number of examined children in Primary Health Care

40.403 43.895 57.230 90.567 57.763 289.858

Tablica - Table 5. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed by the Infant and Young Child Health Service, Croatia 2009

Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>		Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.</i>	65 i v. <i>65 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
1	Zarazne bolesti probavnog sustava - Intestinal infectious diseases	A00-A09	26.446	7.031	2	6	33.485
2	Tuberkuloza dišnih putova - Respiratory tuberculosis	A15-A16	9	17	0	0	26
3	Tuberkuloza drugih organa - Tuberculosis of other organs	A17-A19	2	0	0	0	2
4	Hripavac (pertussis) - Whooping cough	A37	90	63	0	0	153
5	Šarlah (scarlatina) - Scarlet fever	A38	4.592	1.561	0	0	6.153
6	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38) - Other bacterial diseases (without A37 and A38)	A20-A49	945	371	0	0	1.316
9	Varicela, morbili i rubeola - Varicella, measles and rubella	B01, B05, B06	13.395	3.799	1	0	17.195
10	Bolest uzrokovana HIV-om - HIV disease	B20-B24	2	5	0	0	7
11	Kandidijaza - Candidiasis	B37	7.694	1.036	2	0	8.732
12	Helmintijaze - Helminthiasis	B65-B83	3.022	911	0	0	3.933
13	Ostale zarazne i parazitarne bolesti - Other infectious and parasitic diseases		40.174	14.299	7	2	54.482
1.	Međuzbroj za A00-B99 - A00-B99 total		96.371	29.093	12	8	125.484
17	Zloćudni melanom kože - Malignant melanoma of skin	C43	0	2	0	0	2
20	Zloćudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva - Malig. Neop.f lymphoid, haematopoetic and related tissue	C81-C97	65	70	0	0	135
21	Ostale zloćudne novotvorine - Other malignant neoplasms		59	63	0	0	122
22	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode - In situ neoplasms, benign neoplasms and neoplasms of unknown behavior	D00-D48	1.372	834	0	0	2.206
2.	Međuzbroj za C00-D48 - C00-D48 total		1.496	969	0	0	2.465
23	Anemije zbog manjka željeza - Iron deficiency anaemia	D50	15.050	2.549	0	0	17.599
24	Druge bolesti krvi i krvotvornog sustava - Other diseases of blood and blood-forming organs	D51-D77	474	255	0	0	729
25	Neki poremećaji imunološkog sustava - Certain disorders involving the immune mechanism	D80-D89	229	99	0	0	328
3.	Međuzbroj za D50-D89 - D50-D89 total		15.753	2.903	0	0	18.656
26	Poremećaji štitnjače - Disorders of thyroid gland	E00-E07	143	365	0	0	508
27	Dijabetes melitus - Diabetes mellitus	E10-E14	136	306	1	0	443
28	Pretilost - Obesity	E65-E66	1.267	1.055	0	0	2.322
29	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma - Other endocrine diseases, nutritional and metabolic diseases		3.342	828	0	34	4.204
4.	Međuzbroj za E00-E90 - E00-E90 total		4.888	2.554	1	34	7.477
31	Duševni poremećaji i porem. ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola - Mental and behavioural disorders due to use of alcohol	F10	0	4	0	0	4
32	Duševni poremećaji i porem. ponašanja uzrokovani psihoakt. tvarima - Mental and behavioural disorders due to psychoactive substance use	F11-F19	0	1	0	0	1
33	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji - Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders	F20-F29	0	14	0	0	14
34	Neuroze i afektivni porem. povezani sa stresom i somatoformni porem. - Neurotic, stress related and somatoform disorders	F40-F48	128	244	0	0	372
35	Duševna zaostalost - Mental retardation	F70-F79	241	131	0	0	372
36	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Other mental and behavioural disorders		4.698	3.270	0	0	7.968
5.	Međuzbroj za F00-F99 - F00-F99 total		5.067	3.664	0	0	8.731
37	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja - Extrapyramidal and movement disorders	G20-G26	2.611	141	0	0	2.752
38	Epilepsija - Epilepsy	G40-G41	999	1.047	7	0	2.053
39	Migrena i ostali sindromi glavobolje - Migraine and other headache syndromes	G43-G44	153	572	0	0	725
40	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi - Cerebral palsy and other paralytic syndromes	G80-G83	489	547	3	0	1.039
41	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava - Other diseases and disorders of nervous system		1.003	329	0	0	1.332
6.	Međuzbroj za G00-G99 - G00-G99 total		5.255	2.636	10	0	7.901
42	Konjunktivitis - Conjunctivitis	H10	30.397	6.886	3	3	37.289
43	Katarakta i druge bolesti leće - Cataract and other diseases of lens	H25-H28	21	12	0	0	33

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 1

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	0-6g. 0-6yr.	7-19g. 7-19yr.	20-64g. 20-64yr.	65 i v. 65 and over	Ukupno Total
44	Glaukom - Glaucoma	H40-H42	24	14	2	0	40
45	Strabizam - Strabismus	H49-H50	2.047	1.293	0	0	3.340
46	Poremećaji refrakcije i akomodacije - Disorders of refraction and accommodation	H52	2.285	3.806	6	0	6.097
47	Ostale bolesti oka i adneksa - Other diseases of eye and adnexa		1.868	1.369	0	0	3.237
7.	Međubroj za H00-H59 - H00-H59 total		36.642	13.380	11	3	50.036
48	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida - Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid	H65-H75	56.299	12.237	2	2	68.540
49	Oštećenje sluha - Hearing loss	H90-H91	846	496	0	0	1.342
50	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka - Other diseases of ear and mastoid		5.123	2.576	0	0	7.699
8.	Međubroj za H60-H95 - H60-H95 total		62.268	15.309	2	2	77.581
51	Akutna reumatska groznica - Acute rheumatic fever	I00-I02	0	4	0	0	4
53	Hipertenzivne bolesti - Hypertensive diseases	I10-I15	2	51	1	0	54
55	Druge ishemične bolesti srca - Other ischemic heart diseases	I20, I24-I25	0	2	0	0	2
56	Druge srčane bolesti - Other heart diseases	I26-I52	161	148	0	0	309
58	Druge cerebrovaskularne bolesti - Other cerebrovascular diseases	I65-I68	4	0	0	0	4
61	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) - Venous diseases (embolism, thrombosis, varices)	I80-I87	1	17	1	0	19
62	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava - Other diseases of circulatory system		109	132	0	0	241
9.	Međubroj za I00-I99 - I00-I99 total		277	354	2	0	633
63	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava - Acute upper respiratory infections	J00-J06	366.568	111.798	730	7	479.103
64	Gripa (influenca) - Influenza	J10-J11	11.083	11.505	2	4	22.594
65	Pneumonija - Pneumonia	J12-J18	5.758	2.092	0	0	7.850
66.	Akutni bronhitis i akutni bronhiole - Acute bronchitis and acute bronchiolitis	J20-J21	47.145	10.638	2	0	57.785
67	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća - Bronchitis, emphysema, asthma and other chronic obstructive pulmonary diseases	J40-J44, J47	15.141	4.890	0	2	20.033
69	Ostale bolesti dišnog sustava - Other respiratory diseases		14.544	8.066	1	0	22.611
10.	Međubroj za J00-J99 - J00-J99 total		460.239	148.989	735	13	609.976
70	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti - Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws	K00-K14	6.605	1.551	0	0	8.156
71	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni) - Gastric and duodenal ulcer (gastroduodenal)	K25-K27	6	25	0	0	31
72	Akutna upala crvuljka (apendicitis) - Acute appendicitis	K35	121	261	0	0	382
73	Preponska kila (ingvinalna hernija) - Inguinal hernia	K40	1.307	264	0	0	1.571
74	Ostale hernije trbušne šupljine - Other abdominal hernia	K41-K46	346	47	0	0	393
75	Bolesti jetre - Diseases of liver	K70-K77	51	45	0	0	96
76	Žučni kamenci i upala žučnjaka - Cholelithiasis and cholecystitis	K80-K81	0	6	0	0	6
77	Ostale bolesti probavnog sustava - Other diseases of the digestive system		7.971	1.938	3	0	9.912
11.	Međubroj za K00-K93 - K00-K93 total		16.407	4.137	3	0	20.547
78	Infekcije kože i potkožnog tkiva - Infections of the skin and subcutaneous tissue	L00-L08	14.474	5.452	2	0	19.928
79	Dermatitis, egzemi i urtikarije - Dermatitis, eczema and urticaria	L20-L30, L50	36.880	9.739	0	0	46.619
80	Ostale bolesti kože i potkožnog tkiva - Other diseases of the skin, subcutaneous tissue		3.086	2.333	1	0	5.420
12.	Međubroj za L00-L99 - L00-L99 total		54.440	17.524	3	0	71.967
81	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije - Rheumatoid arthritis and other inflammatory polyarthropathies	M05-M14	91	125	0	0	216
82	Artroze - Arthrosis	M15-M19	0	22	0	0	22
83	Kifoza, skolioza i lordoza - Kyphosis, scoliosis and lordosis	M40-M41	192	1.367	0	0	1.559
84	Spondilopatije - Spondylopathies	M45-M49	4	33	0	0	37
85	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije - Intervertebral disc disorders and other dorsopathies	M50-M54	65	216	1	0	282
86	Osteoporoza i osteomalacija - Osteoporosis and osteomalacia	M80-M83	3	10	0	0	13
87	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava - Other diseases of the musculoskeletal system		3.167	2.779	1	0	5.947
13.	Međubroj za M00-M99 - M00-M99 total		3.522	4.552	2	0	8.076

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 2

Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>		Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.</i>	65 i v. <i>65 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
88	Glomerulske bolesti bubrega - Glomerular diseases	N00-N08	137	98	0	0	235
89	Tubulointersticijske bol. bubrega - Renal tubulo-interstitial diseases	N10-N16	2.427	580	0	6	3.013
90	Bubrežna insuficijencija - Renal failure	N17-N19	15	28	2	0	45
91	Urolitijaza (mokraćni kamenci) - Urolithiasis	N20-N23	15	50	0	0	65
92	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - Cystitis	N30	11.887	3.927	5	0	15.819
93	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30) - Other diseases of the urinary system (without N30)	N25-N39	3.467	877	0	0	4.344
95	Druge bol. muških spol. org. - Other diseases of male genital organs	N41-N51	3.978	916	0	0	4.894
97	Ostale bolesti ženskih spolnih organa - Other diseases of the female genital organs		1.543	806	1	0	2.350
14.	Međubroj za N00-N99 - N00-N99 total		23.469	7.282	8	6	30.765
98	Pobačaj- Abortion		0	1	0	0	1
99	Porodaj- Delivery		0	1	0	0	1
100	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama - Other conditions in pregnancy, delivery and puerperium		0	1	0	0	1
15.	Međubroj za O00-O99 - O00-O99 total		0	3	0	0	3
101	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	P00-P96	5.761	4	0	0	5.765
16.	Međubroj za P00-P96 - P00-P99 total		5.761	4	0	0	5.765
102	Prirodene malformacije cirkulacijskog sustava - Congenital malformations of the circulatory system	Q20-Q28	1.288	349	0	0	1.637
103	Nespušteni testis – Undescended	Q53	1.008	182	0	0	1.190
104	Ostale prirodene malformacije - Other congenital malformations		6.903	2.069	2	0	8.974
17.	Međubroj za Q00-Q99 - Q00-Q99 total		9.199	2.600	2	0	11.801
106	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo - Symptoms, signs and abnormal, clinical and laboratory findings, not elsewhere classified		46.133	19.278	3	1	65.415
18.	Međubroj za R00-R99 - R00-R99 total		46.133	19.278	3	1	65.415
107	Prijelomi - Fractures	S x 2	2.445	3.012	11	0	5.468
108	Dislokacije, uganuća i nategnuća - Dislocations, sprains and strains	S x 3	2.238	2.416	1	0	4.655
109	Opekline i korozije - Burns and corosions	T20-T32	1.625	497	0	0	2.122
110	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima - Poisoning by medicaments and biological substances	T36-T50	289	140	0	0	429
111	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka - Other injuries, poisoning, and effects of external causes		9.623	6.208	5	2	15.838
19.	Međubroj za S00-T98 - S00-T98 total		16.220	12.273	17	2	28.512
112	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog pregleda i istraživanja - Persons encountering health services for examinat. and investigation	Z00-Z13	95.464	6.852	4	1	102.321
114	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti - Persons with health hazards related to communicable diseases	Z20, Z22-Z29	23.945	1.157	2	0	25.104
116	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog specif. postupaka i njege - Persons encountering health services for specific procedures and health care	Z40-Z54	229	172	0	0	401
117	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog psihosoc. i socioek. razloga - Persons with potential health hazards related to socioeconomic and psychosocial circumstances	Z55-Z65	1.286	379	0	0	1.665
118	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog obiteljskih razloga- Persons encountering health services for family reasons	Z70-Z99	8.575	1.451	5	0	10.031
119	Ostali čimb. koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav. službom - Other factors influencing health status and contact with health services		7.035	507	0	0	7.542
21.	Međubroj za Z00-Z99 - Z00-Z99 total		136.534	10.518	11	1	147.064
	UKUPNO BOLESTI I STANJA (bez V01-Y98) - DISEASES AND CONDITIONS TOTAL (without V01-Y98)		999.941	298.022	822	70	1.298.855
120	Nesreće pri prijevozu - Transport accidents	V01-V99	153	213	2	0	368
121	Ostali vanj. uzroci slučajnih ozlj. - Other external causes of accidental injuries	W00-X59	10.237	7.726	3	0	17.966
122	Namjerno nanesene ozljede - Assault	X85-Y09	2	10	0	0	12
124	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja - Other extern. causes of injuries and poisoning		5.620	4.249	2	2	9.873
20.	Međubroj za V01-Y98 - V01-Y98 total		16.012	12.198	7	2	28.219

DJELATNOST MEDICINE RADA - *Occupational Health Service*

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA RADNIKA

Prema izvješćima iz djelatnosti medicine rada u 2009. godini radilo je 166 timova puno (2 tima manje u odnosu na 2008. godinu) i 16 timova djelomično radno vrijeme. U djelatnosti je radilo 178 specijalista medicine rada, 10 specijalista drugih specijalnosti i 17 doktora opće medicine. Trend povećanja broja specijalista medicine rada u djelatnosti (4 više u odnosu na 2008.) posljedica je promjena u zakonskoj regulativi kojom je specijalist medicine rada nadležan za priznavanje ozljeda na radu i profesionalnih bolesti kao i za bolovanja s tog naslova. (Tablica 1). Iz istog su razloga u 2009. godini u djelatnosti medicine rada osim preventivnih zabilježeni i kurativni posjeti i pregledi.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u Hrvatskoj je na dan 31. prosinac 2009. godine bilo 1.530.233 aktivnih osiguranika. Svaki tim medicine rada u prosjeku je skrbio za 8.794 radnika (2008: 8.638 radnika; 2007: 8.997; 2006:9.180 radnika).

PREVENTIVNI PREGLEDI U MEDICINI RADA

U Hrvatskoj je u 2009. godini obavljeno ukupno 357.827 pregleda (smanjenje od 10,1% u odnosu na prethodnu godinu). (Tablica 2 i 3). Ovo smanjenje je uglavnom smanjene broja posebnih pregleda vozača amatera. Od ukupnog broja preventivnih pregleda 71% (2008:64%; 2007:59%) se odnosi na preventivne preglede zaposlenih što je pozitivan trend u djelatnosti medicine rada. Stopa preventivnih pregleda je najviša u posljednje četiri godine i iznosila je 174,0 na 1.000 zaposlenih (2008:167,6/1.000; 2007:145,7/1.000; 2006:148,5/1.000). Stopa periodičkih pregleda također je porasla u odnosu na prethodne godine te je iznosila 88,9 na 1.000 zaposlenika (2008:86,0/1.000; 2007:67,0/1.000; 2006: 69,5/1.000). U djelatnosti medicine rada obavljeno je i 1.769 pregleda u svrhu ocjene radne sposobnosti (51,7% više u odnosu na prethodnu godinu), te 2.072 (25,1% više) ocjena za invalidsku komisiju. (Tablica 4.).

PROFESIONALNE BOLESTI

U razdoblju od 1990. do 2009. godine prijavljeno je ukupno 2.815 profesionalnih bolesti. Od 2008. godine u primjeni je izmjenjena i dopunjena lista profesionalnih bolesti sukladna listama koje se primjenjuju u zemljama Europske Unije. Od svih prijavljenih profesionalnih bolesti u Hrvatskoj najčešće su: oštećenje sluha uzrokovano štetnim djelovanjem buke, pneumokonioze, oštećenja uzrokovana vibracijama, zarazne bolesti i bolesti kože.

U 2009. godini zaprimljeno je 113 prijava profesionalnih bolesti što je na istoj razini kao i 2008. godine. Najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je u prerađivačkoj djelatnosti (44 prijava ili 38,9%), djelatnosti poljoprivrede šumarstva i ribarstva (25 ili 22,1%) i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (11 ili 9,7%). Slijede trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala - 7 prijava (6,2%); informacije i komunikacije kao i javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje - po 4 prijave (po 3,5%); opskrba

vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša kao i građevinarstvo - po 3 prijave (po 2,7%); prijevoz i skladištenje kao i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i obrazovanje - po 2 prijave (po 1,8%). Za ostale djelatnosti je zaprimljena po jedna prijava (po 0,9%). (Slika 1). S obzirom na spol oboljelo je 67,3% muškaraca i 32,7% žena.

Ukupna stopa oboljevanja na broj aktivnih osiguranika u 2009. je 7,38/100.000 što je neznatno manje u odnosu na 2008. (7,43/100.000). Najviša stopa profesionalnih bolesti s obzirom na djelatnost zabilježena je u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva - 34,59/100.000. Slijedi prerađivačka industrija sa stopom 16,23/100.000, zatim opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša - 15,77/100.000, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - 11,75/100.000, informacije i komunikacije - 11,41/100.000. Ostale djelatnosti imaju stopu nižu od prosjeka za Hrvatsku. (Tablica 7).

U 2009. najčešće prijavljene profesionalne bolesti su: bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestom - (23,9%); sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (18,6%); bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (17,7%); zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze (7,1%); naglušnost ili gluhoća uzrokovana bukom, bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, nespomenutim u drugim zaglavljima kao i astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje s po 5,3%. (Slika 2).

Profesionalne bolesti u 2009. godini najčešće su bile dijagnosticirane kod radnika koji su na radnom mjestu bili izloženi štetnosti 21 i više godina (43,4%), zatim slijede oni s izloženosti od 11-15 godina (18,6%). U 2009. godini na visokom trećem mjestu su radnici s manje od 6 godina radnog staža (15,9%) što ukazuje na nedovoljno primjenjivanje mjera zaštite na radu i nedovoljnu osposobljenost za rad na siguran način. (Tablica 9).

OZLJEDE NA RADU

U 2009. godini je u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo zaprimljeno ukupno 19.566 individualnih prijava ozljeda na radu što je 22,6% manje nego u prethodnoj godini. Najveći broj ozljeda u 2009. godini kao i prethodnih godina dogodilo se na samom radnom mjestu (76,2%), a 23,8% na putu do posla ili s posla. S obzirom na spol ozljeđeni na poslu 2009. godine u 66% slučajeva bili su muškarci, a u 34% žene. S obzirom na spol muškarci su stradali na samom radnom mjestu u 85,3% slučajeva, a žene u 58,8%. U ukupnom broju ozljeda na radu ozljede nastale na putu do posla odnosno s posla u muškaraca imaju udjel od 14,7%, a u žena 41,2%.

Djelatnost prerađivačke industrije s učešćem od 28,1% i dalje je na prvom mjestu s obzirom na apsolutni broj ozljeda na radu u 2009. godini. Slijedi djelatnost trgovine na veliko i

malo, popravak motornih vozila i motocikla (12,3%), građevinarstvo (11,8%), djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (7,9%), javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje (7,6%) (Slika 3).

Ukupna stopa ozljeda na radu iznosila je 1.278,63/100.000, a ozljeda na radu koje su se dogodile na samom radnom mjestu 974,82/100.000. Obje su stope značajno niže u odnosu na prethodnu 2008. godinu (1.663,04/100.000 odnosno 1.314,06/100.000).

Specifične stope na 100.000 zaposlenih s obzirom na djelatnost (samo ozljede na radnom mjestu) više od hrvatskog prosjeka, u 2009. godini zabilježene su u slijedećim djelatnostima: na prvom mjestu se nalazi opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša (2.339,77/100.000), slijedi prerađivačka industrija sa stopom od 1.731,61/100.000, građevinarstvo (1.543,65/100.000), djelatnost prijevoza i skladištenja (1.438,07/100.000), opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (1.177,88/100.000), rudarstvo i vađenje (1.007,95/100.000) te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (1.004,85/100.000). U ostalim djelatnostima stopa je bila niža od prosječne za Hrvatsku (Tablica 10).

U 2009. godini prema podacima iz Prijave ozljede na radu, prijave Državnog inspektorata i Statističkog izvještaja o smrti, smrtno je stradalo 38 osoba što je smanjenje od čak 52,5% u odnosu na prethodnu godinu (2008:80 osoba). Na samom radnom mjestu su stradala 32 radnika (84,2%), a na putu na posao/s posla stradala su 6 radnika i 2 radnice.

Nesreće sa smrtnim ishodom bile su najčešće u građevinarstvu s udjelom od 26,3%, slijede prerađivačka industrija te djelatnost prijevoza i skladištenja s jednakim udjelom od po 15,8%, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo s udjelom od 13,1%. U svim ostalim djelatnostima smrtno je stradalo još 11 radnika (28,9%).

Ukupna stopa smrtno stradalih u 2009. godini iznosila je 2,46 što je znatno smanjenje u odnosu na prethodne godine (2008:5,26/100.000, 2007:4,98/100.000). S obzirom na smrtni ishod ozljeda nastalih isključivo na radnom mjestu te broj zaposlenih radnika prosječna stopa je također bila niža i iznosila je 2,07 na 100.000 aktivnih osiguranika (2008 i 2007: 3,81). Najopasnija djelatnost u 2009. godini kao i prethodnih godina s najvećim brojem smrtno stradalih na samom radnom mjestu je građevinarstvo (10). Slijede djelatnost prijevoza i skladištenja (5) i poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (5). (Tablica 10).

Tablica - Table 1. Broj timova, zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of teams, health workers and paramedics in 2009 in Croatia's Occupational Health Service

Županija	Broj timova		Doktori medicine			Med. sestre-tehn.		Psiho- lozi
	Puno	Djel.	Spec.	Ostali	Bez	VSS	SSS	
	r. v.	r. v.	MR.	spec.	spec.			
	No. teams		Medical doctors		Non-spec.	Nurses and technicians		
County	Full timer	Part timer	Occup. med. spec.	Other spec.		Junior college	High school	Psycho- logists
HRVATSKA	166	16	178	10	17	40	164	21
Grad Zagreb	40	7	46	6	6	9	43	7
Zagrebačka	4	0	4	0	0	1	5	0
Krapinsko-zagorska	4	2	6	0	0	0	7	1
Sisačko-moslavačka	4	0	4	0	0	0	4	0
Karlovačka	5	1	5	0	1	0	5	0
Varaždinska	8	0	8	1	1	2	7	0
Koprivničko-križevačka	3	0	3	0	0	0	4	0
Bjelovarsko-bilogorska	2	1	3	0	0	0	3	1
Primorsko-goranska	25	0	25	2	4	15	11	3
Ličko-senjska	1	0	1	0	0	0	1	0
Virovitičko-podravska	2	0	2	0	0	2	1	0
Požeško-slavonska	2	1	3	0	0	0	3	0
Brodsko-posavska	6	0	6	0	0	1	5	0
Zadarska	4	0	4	0	0	0	5	0
Osječko-baranjska	8	2	9	0	1	1	13	1
Šibensko-kninska	5	0	4	1	0	0	5	0
Vukovarsko-srijemska	6	0	6	0	1	1	7	1
Splitsko-dalmatinska	16	0	17	0	2	4	13	2
Istarska	12	1	12	0	1	3	10	0
Dubrovačko-neretvanska	7	1	8	0	0	1	10	5
Međimurska	2	0	2	0	0	0	2	0

Tablica - Table 2. Preventivni pregledi u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2009. godini
- Preventive examinations in Croatia's Occupational Health Service in 2009 by county

Županija	Prethodni		Periodični pregledi					Siste- matski	Ciljani	Kon- trolni	Ostali	UKUPNO
	Ukupno	Od toga	Ukupno	Sposobni	Nespo- sobni	Trajno	Nepo- znato					
	nesposobni		Periodic examinations					General	Targeted	Control	Other	Total
	Pre-employment examinations		Periodic examinations					exam.	exam.	exam.	exam.	
County	Total	Incapable persons	Total	Fitt	Incapable persons	Dis- abled	Unknown					
HRVATSKA	55.044	834	136.056	133.713	2.343	506	0	16.856	2.849	3.810	6.351	220.966
Grad Zagreb	9.992	103	25.940	25.464	476	69	0	6.625	741	1615	306	45.219
Zagrebačka	1.068	8	2.234	2.214	20	4	0	56	33	48	21	3.460
Krapinsko-zagorska	924	4	2.372	2.271	101	26	0	2.140	0	0	279	5.715
Sisačko-moslavačka	2.409	20	5.551	5.452	99	51	0	0	234	0	906	9.100
Karlovačka	2.142	9	6.034	6.010	24	0	0	214	127	53	331	8.901
Varaždinska	1.913	31	7.008	6.790	218	10	0	226	471	210	524	10.352
Koprivničko-križevačka	1.681	15	5.249	5.215	34	3	0	13	38	157	57	7.195
Bjelovarsko-bilogorska	1.514	36	3.474	3.375	99	40	0	2	3	0	108	5.101
Primorsko-goranska	6.545	81	18.943	18.814	129	36	0	2.285	324	814	863	29.774
Ličko-senjska	117	1	1.727	1.725	2	0	0	0	0	0	0	1.844
Virovitičko-podravska	682	2	2.440	2.412	28	12	0	0	45	18	12	3.197
Požeško-slavonska	1.313	24	2.677	2.603	74	74	0	90	8	22	192	4.302
Brodsko-posavska	2.944	61	4.930	4.883	47	23	0	0	193	193	174	8.434
Zadarska	620	48	1.624	1.527	97	12	0	3.387	45	0	160	5.836
Osječko-baranjska	4.007	89	9.984	9.690	294	15	0	384	95	84	81	14.635
Šibensko-kninska	619	0	2.887	2.874	13	0	0	18	116	90	358	4.088
Vukovarsko-srijemska	1.791	13	6.096	6.041	55	5	0	0	0	47	195	8.129
Splitsko-dalmatinska	4.994	52	10.899	10.580	319	59	0	719	138	48	646	17.444
Istarska	5.738	72	7.446	7.327	119	27	0	452	220	266	322	14.444
Dubrovačko-neretvanska	1.966	164	6.161	6.085	76	37	0	123	18	145	698	9.111
Međimurska	2.065	1	2.380	2.361	19	3	0	122	0	0	118	4.685

Tablica - Table 3. Posebni pregledi u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2009. godini
- Special examinations in Croatia's Occupational Health Service in 2009 by county

Županija	VOZAČI		POMORCI	ZRAKO- PLOVCI	UPIS U	OSTALO	SVEUKUPNO
	Profesionalci	Amateri	Seamen	Airmen	OBRTN. ZANIM.	Other	
	Professional	Amateur			Craft school admission exam.		
County							Grand total
HRVATSKA	9.392	75.075	12.327	363	12.356	23.266	132.779
Grad Zagreb	1.739	13.556	129	64	1.920	4.706	22.114
Zagrebačka	63	2.291	0	0	431	385	3.170
Krapinsko-zagorska	261	2.632	0	0	555	604	4.052
Sisačko-moslavačka	359	2.366	92	0	785	1.919	5.521
Karlovačka	407	3.056	7	1	677	505	4.653
Varaždinska	409	3.107	52	0	404	439	4.411
Koprivničko-križevačka	343	2.467	0	0	245	594	3.649
Bjelovarsko-bilogorska	290	2.275	0	0	626	956	4.147
Primorsko-goranska	761	5.531	4.018	154	631	1.935	13.030
Ličko-senjska	29	233	1	0	32	210	505
Virovitičko-podravska	306	2.188	0	0	394	617	3.505
Požeško-slavonska	210	1.700	0	0	444	396	2.750
Brodsko-posavska	344	2.661	48	0	739	1.270	5.062
Zadarska	411	3.679	2.036	40	68	707	6.941
Osječko-baranjska	540	5.263	66	34	867	1.403	8.173
Šibensko-kninska	154	2.135	421	0	398	149	3.257
Vukovarsko-srijemska	416	2.485	16	0	575	1.237	4.729
Splitsko-dalmatinska	1.207	7.890	3.750	70	1.286	994	15.197
Istarska	322	3.608	217	0	368	1.796	6.311
Dubrovačko-neretvanska	473	3.422	1.474	0	627	2.033	8.029
Međimurska	348	2.530	0	0	284	411	3.573

Tablica - Table 4. Konzilijarni pregledi u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2009. godini
 - Consultant examinations in 2009 in Croatia's Occupational Health Service by county

Županija	Ocjena rad. sposobn. na zahtjev		Pregledi zbog profesion. bol		Pregledi drugih specijalista		Ocjena za invalidsku komisiju	
	Ukupno	Patol.	Ukup.	Patol.	Ukup.	Patol.	Ukup.	Patol.
	<i>Examination on demand</i>		<i>Examinations for occupational disease</i>		<i>Other specialist examinations</i>		<i>Disability commission assessment</i>	
<i>County</i>	<i>Total</i>	<i>Patolog.</i>	<i>Total</i>	<i>Patolog.</i>	<i>Total</i>	<i>Patolog.</i>	<i>Total</i>	<i>Patolog.</i>
HRVATSKA	1.769	1.336	241	180	34.180	5.622	2.072	1.689
Grad Zagreb	144	66	33	22	9.570	843	205	98
Zagrebačka	11	11	3	3	190	41	22	18
Krapinsko-zagorska	14	11	1	0	1.406	50	37	37
Sisačko-moslavačka	4	4	2	2	0	0	18	11
Karlovačka	26	0	1	0	0	0	7	0
Varaždinska	93	84	11	5	3.206	506	36	36
Koprivničko-križevačka	11	11	4	4	0	0	6	6
Bjelovarsko-bilogorska	40	40	5	5	2	2	78	78
Primorsko-goranska	43	36	14	10	2.395	301	207	80
Ličko-senjska	25	25	5	5	0	0	10	10
Virovitičko-podravska	17	17	1	1	0	0	76	76
Požeško-slavonska	31	31	8	8	0	0	120	119
Brodsko-posavska	8	0	0	0	53	164	75	8
Zadarska	128	128	31	31	2.213	354	90	90
Osječko-baranjska	57	52	10	10	14	0	75	63
Šibensko-kninska	0	0	20	20	2.831	0	19	2
Vukovarsko-srijemska	998	717	10	10	0	0	774	774
Splitsko-dalmatinska	47	47	33	32	8.898	2.418	98	88
Istarska	18	18	8	8	2.248	705	56	37
Dubrovačko-neretvanska	20	9	41	4	859	194	39	37
Međimurska	34	29	0	0	295	44	24	21

Tablica - Table 5. Funkcionalna dijagnostika u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2009. godini
 - Functional diagnostic procedures in Croatia's Occupational Health Service in 2009

Županija	EKG		AUDIOMETRIJA		ORTORETER		SPIROMETRIJA		OSTALO	
	Ukupno	Patol.	Ukupno	Patol.	Ukupno	Patol.	Ukupno	Patol.	Ukupno	Patol.
	<i>EKG</i>		<i>Audiometry</i>		<i>Orthometry</i>		<i>Spirometry</i>		<i>Other</i>	
<i>County</i>	<i>Total</i>	<i>Patol.</i>	<i>Total</i>	<i>Patol.</i>	<i>Total</i>	<i>Patol.</i>	<i>Total</i>	<i>Patol.</i>	<i>Total</i>	<i>Patol.</i>
HRVATSKA	244.378	12.297	180.924	19.465	271.694	37.038	193.869	6.849	70.012	2.451
Grad Zagreb	48.624	3.345	35.656	3.217	56.365	7.523	35.293	1.041	6.630	539
Zagrebačka	4.015	270	2.434	285	5.875	250	3.278	132	9	2
Krapinsko-zagorska	6.450	724	4.339	415	9.063	1.794	3.196	136	344	0
Sisačko-moslavačka	8.071	71	9.006	356	8.691	37	7.673	79	1.947	0
Karlovačka	2.920	23	4.434	1.471	10.111	658	6.110	30	0	0
Varaždinska	28.019	822	8.320	564	12.234	1.914	9.966	419	892	19
Koprivničko-križevačka	4.756	109	4.314	432	7.191	420	5.344	348	1.695	10
Bjelovarsko-bilogorska	3.676	499	5.645	1.204	8.795	2.228	3.500	120	5.811	0
Primorsko-goranska	30.058	1.784	25.242	5.081	28.967	6.551	29.245	1.331	4.969	167
Ličko-senjska	1.905	202	1.905	270	2.349	537	1.873	12	1.116	26
Virovitičko-podravska	3.600	84	2.800	612	4.000	701	1.798	42	22	0
Požeško-slavonska	5.297	172	4.212	423	4.921	515	3.709	51	365	45
Brodsko-posavska	7.981	62	6.774	157	9.592	375	7.216	67	1.817	0
Zadarska	8.114	303	4.718	93	11.982	202	7.902	122	10.237	253
Osječko-baranjska	13.449	349	8.382	561	16.823	1.515	13.816	159	8.233	486
Šibensko-kninska	7.942	198	5.079	54	7.320	689	7.305	52	2.823	0
Vukovarsko-srijemska	9.087	401	5.934	721	10.715	1.211	7.667	611	1.906	55
Splitsko-dalmatinska	25.556	1.080	19.732	897	28.707	3.495	17.291	495	11.870	474
Istarska	9.932	980	8.188	854	9.739	2.381	8.480	587	3.200	34
Dubrovačko-neretvanska	9.412	467	8.647	1.080	11.066	3.358	8.460	639	6.062	318
Međimurska	5.514	352	5.163	718	7.188	684	4.747	376	64	23

Tablica - Table 6. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti MEDICINE RADA u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed by the Occupational Health Service, Croatia 2009

Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>		Šifra <i>Code</i>	do 21 g. <i>up to 21yr.</i>	22-45g. <i>22-45yr.</i>	46g. i v. <i>46 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
1	Zarazne bolesti probavnog sustava - <i>Intestinal infectious diseases</i>	A00-A09	0	27	7	34
2	Tuberkuloza dišnih putova - <i>Respiratory tuberculosis</i>	A15-A16	0	11	18	29
3	Tuberkuloza drugih organa i milijama TBC - <i>Tuberculosis of other organs and milary tuberculosis</i>	A17-A19	0	3	2	5
4	Druge bakterijske bolesti - <i>Other bacterial diseases</i>	A20-A49	0	34	28	62
5	Sifilis - <i>Syphilis</i>	A50-A53	0	1	0	1
7	Bolest uzrokovana HIV-om - <i>HIV disease</i>	B20-B24	0	0	2	2
8	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	3	14	14	31
9	Helmintijaze - <i>Helminthiasis</i>	B65-B83	0	1	4	5
10	Ostale zarazne i parazitarne bolesti - <i>Other infectious and parasitic diseases</i>		6	130	36	172
1.	Meduzbroj za A00-B99 - A00-B99 total		9	221	111	341
11	Zloćudna novotvorina želuca - <i>Malignant neoplasm of stomach</i>	C16	0	3	10	13
12	Zloćudna novotvor. kolona i rektuma - <i>Malignant neoplasm of colon and rectum</i>	C18-C20	0	12	41	53
13	Zloćudna novotvor. traheje, bronha i pluća - <i>Malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>	C33-C34	0	4	21	25
14	Zloćudni melanom kože - <i>Malignant melanoma of skin</i>	C43	0	8	8	16
15	Zloćudna novotvor. dojke - <i>Malignant neoplasm of breast</i>	C50	0	6	27	33
16	Zloćudna novotvor. vrata maternice - <i>Malignant neoplasm of cervix uteri</i>	C53	1	3	10	14
17	Zloćudne novotvor. limfnoga, hematopoetičnoga i srodnoga tkiva - <i>Malignant neoplasms of limphoid, hematopoietic and related tissue</i>	C81-C96	7	16	17	40
18	Ostale zloćudne novotvorine - <i>Other malignant neoplasms</i>		12	23	53	88
19	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nesigurne i nepoznate prirode - <i>In situ neoplasms, benign neoplasms and neoplasms of uncertain or unknown behavior</i>	D00-D48	9	74	75	158
2.	Meduzbroj za C00-D48 - C00-D48 total		29	149	262	440
20	Anemije zbog nedostatka željeza - <i>Iron deficiency anaemias</i>	D50	242	596	488	1.326
21	Druge bolesti krvi i krvotvornih organa - <i>Other diseases of blood and blood-forming organs</i>	D51-D77*	14	137	133	284
22	Neki poremećaji imunološkog sustava - <i>Certain disorders involving the immune mechanism</i>	D80-D89	7	17	17	41
3.	Meduzbroj za D50-D89 - D50-D89 total		263	750	638	1.651
23	Poremećaji štitnjače - <i>Disorders of thyroid gland</i>	E00-E07	57	295	292	644
24	Dijabetes melitus - <i>Diabetes mellitus</i>	E10-E14	119	1.373	2.641	4.133
25	Prekomjerna težina (debljina) - <i>Obesity</i>	E65-E66	695	5.370	5.622	11.687
26	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma - <i>Other endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>		54	426	553	1.033
4.	Meduzbroj za E00-E90 - E00-E90 total		925	7.464	9.108	17.497
27	Demencija - <i>Dementia</i>	F00-F03	1	31	23	55
28	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola - <i>Mental and behavioural disorders due to use of alcohol</i>	F10	18	1.013	1.018	2.049
29	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem droga i drugih psihoakt. tvari - <i>Mental and behavioural disorders due to use of drugs and other psychoactive substances</i>	F11-F19	51	740	169	960
30	Shizofrenija, shizotipni poremećaji i sumanutni poremećaji - <i>Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	F20-F29	18	132	74	224
31	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji - <i>Neurotic, stress-related and somatoform disorders</i>	F40-F48	178	1.182	1.057	2.417
32	Mentalna retardacija - <i>Mental retardation</i>	F70-F79	217	154	92	463
33	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - <i>Other mental and behavioural disorders</i>		405	319	403	1.127
5.	Meduzbroj za F00-F99 - F00-F99 total		888	3.571	2.836	7.295
34	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja - <i>Extrapyramidal and movement disorders</i>	G20-G26	0	41	55	96
35	Epilepsija - <i>Epilepsy</i>	G40-G41	138	208	87	433
36	Migrena i ostali sindromi glavobolje - <i>Migraine and other headache syndromes</i>	G43-G44	41	270	222	533
37	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi - <i>Cerebral palsy and other paralytic syndromes</i>	G80-G83	49	36	41	126
38	Ostale bolesti živčanog sustava - <i>Other disorders of the nervous system</i>		33	142	248	423
6.	Meduzbroj za G00-G99 - G00-G99 total		261	697	653	1.611
39	Konjunktivitis - <i>Conjunctivitis</i>	H10	80	181	157	418
40	Katarakta i druge bolesti leće - <i>Cataract and other disorders of lens</i>	H25-H28	9	135	873	1.017
41	Glaukom - <i>Glaucoma</i>	H40-H42	2	59	232	293
42	Strabizam - <i>Strabismus</i>	H49-H50	158	216	115	489
43	Poremećaji refrakcije i akomodacije - <i>Disorders of refraction and accommodation</i>	H52	2.574	8.265	11.053	21.892
44	Ostale bolesti oka i adneksa - <i>Other disorders of eye and adnexa</i>		827	1.758	1.556	4.141
7.	Meduzbroj za H00-H59 - H00-H59 total		3.650	10.614	13.986	28.250

Tablica - Table 6. nastavak - continuation 1

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	do 21 g. up to 21yr.	22-45g. 22-45yr.	46g. i v. 46 and over	Ukupno Total
45	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida - <i>Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid</i>	H65-H75	32	291	258	581
46	Oštećenje sluha - <i>Hearing loss</i>	H90-H91	203	4.708	7.104	12.015
47	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka - <i>Other diseases of ear and mastoid process</i>		81	622	610	1.313
8.	Meduzbroj za H60-H95 - H60-H95 total		316	5.621	7.972	13.909
48	Kronične reumatske srčane bolesti - <i>Chronic rheumatic heart diseases</i>	I05-I09	21	384	409	814
49	Hipertenzivna bolest - <i>Hypertensive disease</i>	I10-I15	78	3.997	9.484	13.559
50	Akutni infarkt miokarda - <i>Acute myocardial infarction</i>	I21-I23	0	304	100	404
51	Druge ishemične bolesti srca - <i>Other ischaemic heart diseases</i>	I20, I24-I25	2	184	837	1.023
52	Druge srčane bolesti - <i>Other forms of heart disease</i>	I26-I52*	78	490	984	1.552
53	Cerebrovaskularni inzult - <i>Stroke</i>	I60-I64	2	236	86	324
54	Druge cerebrovaskularne bolesti - <i>Other cerebrovascular diseases</i>	I65-I68	0	18	72	90
55	Posljedice cerebrovaskularne bolesti - <i>Sequelae of cerebrovascular disease</i>	I69	4	19	152	175
56	Ateroskleroza - <i>Atherosclerosis</i>	I70	0	14	313	327
57	Embolija i tromboza vena - <i>Venous embolism and thrombosis</i>	I80-I87	9	289	549	847
58	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava - <i>Other diseases of the circulatory system</i>		33	387	702	1.122
9.	Meduzbroj za I00-I99 - I00-I99 total		227	6.322	13.688	20.237
59	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava - <i>Acute upper respiratory infections</i>	J00-J06	201	6.898	640	7.739
60	Pneumonija - <i>Pneumonia</i>	J12-J18	7	22	28	57
61	Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis - <i>Acute bronchitis and acute bronchiolitis</i>	J20-J21	23	117	144	284
62	Bronhitis, emfizem i druge kronične opstruktivne bolesti pluća - <i>Bronchitis, emphysema and other chronic obstructive pulmonary diseases</i>	J40-J44, J47	85	508	1.166	1.759
63	Astma - <i>Asthma</i>	J45-J46	277	408	376	1.061
64	Azbestoza - <i>Asbestosis</i>	J61	0	1	63	64
65	Silikoza - <i>Silicosis</i>	J62	0	1	2	3
66	Ostale pneumokonioze - <i>Other pneumoconiosis</i>	J60, J63-J65	0	4	2	6
67	Bolesti uzrokovane organskim prašinama - <i>Diseases due to organic dust</i>	J66-J67	0	33	27	60
68	Ostala stanja nastala kao poslj. udisanja kemikalija, plinova, para i drugih vanjskih tvari - <i>Other conditions due to inhalation of chemicals, gases, fumes and other external agents</i>	J68-J70	0	14	1	15
69	Ostale bolesti dišnog sustava - <i>Other diseases of respiratory system</i>		109	325	298	732
10.	Meduzbroj za J00-J99 - J00-J99 total		702	8.331	2.747	11.780
70	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti - <i>Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws</i>	K00-K14	141	1.004	533	1.678
71	Vrijed želuca i dvanaesnika - <i>Gastric and duodenal ulcer</i>	K25-K27	6	275	394	675
72	Ingvinalna hernija - <i>Inguinal hernia</i>	K40	5	111	172	288
73	Ostale hernije trbušne šupljine - <i>Other abdominal hernia</i>	K41-K46	1	92	179	272
74	Ciroza jetre - <i>Cirrhosis of liver</i>	K74	0	59	163	222
75	Žučni kamenci i upala žučnjaka - <i>Cholelithiasis and cholecystitis</i>	K80-K81	1	164	250	415
76	Ostale bolesti probavnog sustava - <i>Other diseases of the digestive system</i>		71	637	719	1.427
11.	Meduzbroj za K00-K93 - K00-K93 total		225	2.342	2.410	4.977
77	Infekcije kože i potkožnoga tkiva - <i>Infect. of the skin and subcutaneous tissue</i>	L00-L08	45	123	136	304
78	Alergijski kontaktni dermatitis - <i>Allergic contact dermatitis</i>	L23	51	179	124	354
79	Iritantni kontaktni dermatitis - <i>Irritant contact dermatitis</i>	L24	2	84	57	143
80	Drugi dermatitis i egzem - <i>Other dermatitis and eczema</i>	L20-L21, L25-L30	44	185	180	409
81	Urtikarija - <i>Urticaria</i>	L50	16	82	43	141
82	Poremećaji kože i potkožnih tkiva u vezi sa zračenjem - <i>Radiation-related disorders of the skin and subcutaneous tissue</i>	L55-L59	11	29	14	54
83	Ostale bolesti kože i potkož. tkiva - <i>Other diseases of the skin and subcutan. tissue</i>	122	61	319	295	675
12.	Meduzbroj za L00-L99 - L00-L99 total		230	1.001	849	2.080
84	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije - <i>Rheumatoid arthritis and other infectious polyarthropathies</i>	M05-M14	10	108	303	421
85	Artroze - <i>Arthrosis</i>	M15-M19	3	506	1.046	1.555
86	Bolesti sistemnoga vezivnoga tkiva - <i>Systemic connective tissue disorders</i>	M30-M36	6	93	58	157
87	Kifoza, skolioza i lordoza - <i>Kyphosis, scoliosis and lordosis</i>	M40-M41	712	1.041	972	2.725
88	Ankilozantni spondilitis i druge spondilopatije - <i>Ankylosing spondylitis and other spondylopathies</i>	M45-M49	11	102	290	403
89	Bolesti intervertebralnih diskova - <i>Intervertebral disc disorders</i>	M50-M51	17	638	1.151	1.806
90	Bolesti mekih tkiva - <i>Soft tissue disorders</i>	M60-M79	18	123	231	372
91	Osteoporoza i osteomalacija - <i>Osteoporosis and osteomalacia</i>	M80-M85	1	85	268	354
92	Ostale bolesti mišićno-koštanog sust. - <i>Other diseases of the musculoskeletal system</i>		333	1.233	2.162	3.728
13.	Meduzbroj za M00-M99 - M00-M99 total		1.111	3.929	6.481	11.521

Tablica - Table 6. nastavak - continuation 2

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	do 21 g. up to 21yr.	22-45g. 22-45yr.	46g. i v. 46 and over	Ukupno Total
93	Glomerulske bolesti bubrega - <i>Glomerular diseases</i>	N00-N08	9	14	35	58
94	Tubulointersticijske bolesti bubrega - <i>Renal tubulo-interstitial</i>	N10-N16	27	30	42	99
95	Bubrežna insuficijencija - <i>Renal failure</i>	N17-N19	3	12	46	61
96	Urolitijaza - <i>Urolithiasis</i>	N20-N23	2	114	130	246
97	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - <i>Cystitis</i>	N30	81	445	401	927
98	Druge bolesti urinarnog sustava - <i>Other diseases of the urinary system</i>	N25-N29, N31-N39	25	97	136	258
99	Bolesti muških spolnih organa - <i>Diseases of male genital organs</i>	N40-N51	5	70	198	273
100	Bolesti ženskih spolnih organa - <i>Diseases of female genital organs</i>	N60-N98	11	63	111	185
14.	Međuzbroj za N00-N99 - N00-N99 total		163	845	1.099	2.107
101	Pobačaj - <i>Abortion</i>	O00-O08	0	210	0	210
102	Porodaj - <i>Childbirth</i>		10	350	0	360
103	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama - <i>Other conditions in pregnancy, delivery and puerperium</i>		4	3	0	7
15.	Međuzbroj za O00-O99 - O00-O99 total		14	563	0	577
104	Prirodene malformacije srca i krvotoknog sustava - <i>Congenital malformations of circulatory system</i>	Q20-Q28	64	71	234	369
105	Prirodene malformacije i deformacije mišićno-koštanog sustava - <i>Congenital malformations and deformations of musculoskeletal system</i>	Q65-Q79	146	153	109	408
106	Ostale prirodene malformacije - <i>Other congenital malformations</i>		71	182	117	370
17.	Međuzbroj za Q00-Q99 - Q00-Q99 total		281	406	460	1.147
107	Simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo - <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>		227	853	922	2.002
18.	Međuzbroj za R00-R99 - R00-R99 total		227	853	922	2.002
108	Prijelomi - <i>Fractures</i>	S(2)	90	1.462	930	2.482
109	Dislokacije, uganuća i nategnuća - <i>Dislocations, sprains and strains</i>	S(3)	113	1.926	1.083	3.122
110	Intrakranijalna ozljeda - <i>Intracranial injury</i>	S06	5	83	49	137
111	Opekline i korozije - <i>Burns and corrosions</i>	T20-T32	16	370	65	451
112	Otrovanja lijekovima i drugim biološkim tvarima - <i>Poisoning by drugs, medicaments and biological substances</i>	T36-T50	0	3	4	7
113	Toksičan učinak alkohola - <i>Toxic effects of alcohol</i>	T51	1	18	72	91
114	Toksičan učinak organskih otapala - <i>Toxic effect of organic solvents</i>	T52	0	2	1	3
115	Toksičan učinak halogenih derivata alifatskih i aromatskih ugljikovodika - <i>Toxic effect of halogen derivatives of aliphatic and aromatic hydrocarbons</i>	T53	0	1	0	1
116	Toksičan učinak korozivnih tvari - <i>Toxic effect of corrosive substances</i>	T54	0	0	3	3
120	Toksičan učinak ugljičnog monoksida - <i>Toxic effect of carbon monoxide</i>	T58	0	3	4	7
121	Toksičan učinak ostalih plinova, dimova i para - <i>Toxic effect of other gases, fumes and vapours</i>	T59	11	381	4	396
122	Toksičan učinak pesticida - <i>Toxic effects of pesticides</i>	T60	0	4	2	6
123	Toksičan učinak ostalih tvari - <i>Toxic effect of other substances</i>	T61-T65	0	0	2	2
124	Nespecifični učinci zračenja - <i>Unspecified effects of radiation</i>	T66	0	2	6	8
125	Učinci topline i svjetla - <i>Effects of heat and light</i>	T67	0	1	2	3
126	Učinci niske temperature - <i>Effects of reduced temperature</i>	T68-T69	0	1	1	2
127	Učinci tlaka zraka i tlaka vode - <i>Effects of air pressure and water pressure</i>	T70	0	9	7	16
128	Učinci drugih vanjskih uzroka - <i>Effects of other external causes</i>	T71-T78	6	28	33	67
129	Posljedice ozljeda, otrovanja i drugih djelovanja vanjskih uzroka - <i>Sequelae of injuries, of poisoning and of other consequences of external causes</i>	T90-T98	26	240	198	464
130	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka - <i>Other injuries, poisoning and effects of external causes</i>		89	1.415	1.052	2.556
19.	Međuzbroj za S00-T98 - S00-T98 total		357	5.949	3.518	9.824
131	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja - <i>Persons encountering health services for examination and investigation</i>	Z00-Z13	421	1.252	1.041	2.714
133	Druge osobe s potencijalnom opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti - <i>Persons with potential health hazards related to communicable diseases</i>	Z20, Z22- Z29	0	2	0	2
134	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog specif. postupaka i njege - <i>Persons encountering health services for specific procedures and health care</i>	Z40-Z54	2	6	33	41
135	Problemi vezani uz zaposlenost i nezaposlenost - <i>Problems related to employment and unemployment</i>	Z56	0	58	21	79
136	Izloženost rizičnim čimbenicima na radnome mjestu - <i>Occupational exposure to risk factors</i>	Z57	106	3.196	1.518	4.820
137	Problemi uzrokovani fizikalnim čimbenicima okoliša - <i>Problems related to physical environment</i>	Z58	0	14	38	52
138	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga - <i>Persons encountering health services in other circumstances</i>	Z55, Z70- Z76	3	98	53	154
139	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom - <i>Other factors influencing on health status and contact with health service</i>		14	55	85	154
21.	Međuzbroj za Z00-Z99 - Z00-Z99 total		546	4.681	2.789	8.016
	Ukupno bolesti i stanja (bez V01-Y98) - DISEASES AND CONDITIONS TOTAL (WITHOUT V01-Y98)		10.424	64.309	70.529	145.262

Tablica - Table 6. nastavak - continuation 3

Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>		Šifra <i>Code</i>	do 21 g. <i>up to 21yr.</i>	22-45g. <i>22-45yr.</i>	46g. i v. <i>46 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
140	Prometne nezgode - <i>Transport accidents</i>	V01-V99	46	531	282	859
141	Izloženost buci - <i>Exposure to noise</i>	W42	76	1.631	1.819	3.526
142	Izlož. vibracijama - <i>Exposure to vibration</i>	W43	136	1.372	685	2.193
143	Izlož. ionizirajućem zračenju - <i>Exposure to ionizing radiation</i>	W88	0	60	101	161
144	Izlož. neionizirajućem zračenju - <i>Exposure to nonionizing radiation</i>	W89-W90	0	44	67	111
145	Izlož. drugim čimbenicima okoliša - <i>Exposure to other environmental factors</i>	W91-W99	33	362	400	795
146	Namjerno nanesene ozljede - <i>Assault</i>	X85-Y09	1	10	1	12
147	Ratne ozljede - <i>Operations of war</i>	Y36	0	7	10	17
148	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja - <i>Other external causes of injuries and poisoning</i>		160	2.606	1.511	4.277
20.	Meduzbroj za V01-Y98 - V01-Y98 total		452	6.623	4.876	11.951

Tablica - Table 7. BROJ PRIJAVA PROFESIONALNIH BOLESTI TE STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2009. GODINI – Number of occupational disease notifications by economic sector and rate per 100,000 employees, Croatia 2009

PODRUČJE DJELATNOSTI - Economic sector		Broj prijava profesionalnih bolesti – No. notifications			Stopa na 100.000 aktivnih osiguranika u djelatnosti – Rate per 100,000
		Muškarci - Male	Žene - Female	UKUPNO - Total	
UKUPNO - Total		76	37	113	7,38
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo - <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	24	1	25	34,59
C	Prerađivačka industrija - <i>Manufacturing</i>	27	17	44	16,23
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša - <i>Water supply, sewerage, waste management and remediation</i>	2	1	3	15,77
F	Građevinarstvo - <i>Construction</i>	3	0	3	2,26
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala - <i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles</i>	6	1	7	2,78
H	Prijevoz i skladištenje - <i>Transportation and storage</i>	2	0	2	2,69
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - <i>Accommodation and food service activities</i>	2	0	2	2,57
J	Informacije i komunikacije - <i>Information and communication</i>	3	1	4	11,41
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja - <i>Financial and insurance activities</i>	0	1	1	1,97
L	Poslovanje nekretninama - <i>Real estate activities</i>	1	0	1	5,72
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti - <i>Professional, scientific, technical activities</i>	1	0	1	1,37
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - <i>Administrative and support service activities</i>	0	1	1	2,78
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje - <i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	2	2	4	3,20
P	Obrazovanje - <i>Education</i>	0	2	2	1,94
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - <i>Human health and social work activities</i>	3	8	11	11,75
R	Umjetnost, zabava i rekreacija - <i>Arts, entertainment and recreation</i>	0	1	1	3,96
S	Ostale uslužne djelatnosti - <i>Other service activities</i>	0	1	1	3,14

Tablica - Table 8. BROJ PRIJAVA PROFESIONALNIH BOLESTI U 2009. GODINI PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI I PREMA EKSPOZICIJI – Number of occupational disease notifications by economic sector and exposition to the substance that caused the disease, Croatia 2009

PODRUČJE DJELATNOSTI - Economic sector		Ekspozicija (godina) – Exposition (years)					Nepoznato - Unknown	Ukupno – Total
		ispod 6 – under 6	6 - 10	11 - 15	16 - 20	21 i više 21 +		
UKUPNO - Total		18	8	21	17	49	0	113
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo - Agriculture, forestry and fishing	2	0	8	7	8	0	25
C	Prerađivačka industrija - Manufacturing	5	3	6	7	23	0	44
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša - Water supply, sewerage, waste management and remediation	1	1	0	0	1	0	3
F	Građevinarstvo - Construction	1	0	0	0	2	0	3
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala - Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles	1	1	0	1	4	0	7
H	Prijevoz i skladištenje - Transportation and storage	0	0	0	0	2	0	2
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - Accommodation and food service activities	0	0	1	0	1	0	2
J	Informacije i komunikacije - Information and communication	4	0	0	0	0	0	4
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja - Financial and insurance activities	0	1	0	0	0	0	1
L	Poslovanje nekretninama - Real estate activities	0	0	0	0	1	0	1
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti - Professional, scientific, technical activities	0	0	1	0	0	0	1
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - Administrative and support service activities	0	0	0	1	0	0	1
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje - Public administration and defence, compulsory social security	2	1	1	0	0	0	4
P	Obrazovanje - Education	0	0	0	0	2	0	2
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - Human health and social work activities	1	1	4	1	4	0	11
R	Umjetnost, zabava i rekreacija - Arts, entertainment and recreation	1	0	0	0	0	0	1
S	Ostale uslužne djelatnosti - Other service activities	0	0	0	0	1	0	1

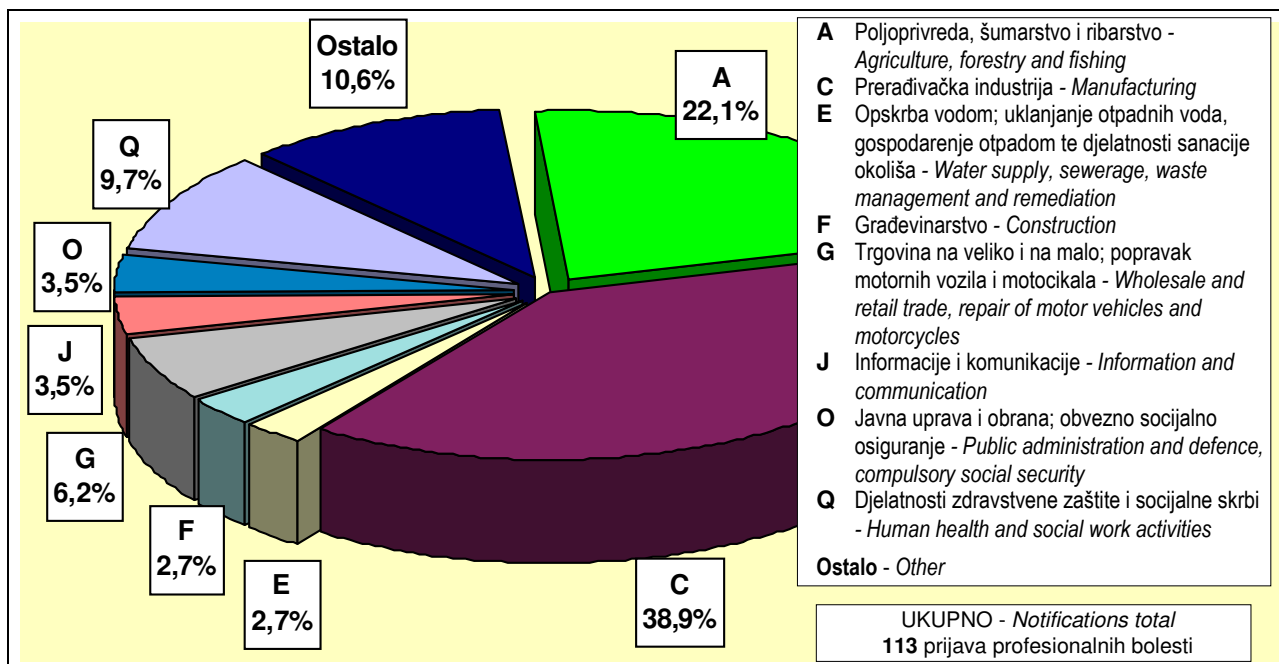
Tablica - Table 9. BROJ PRIJAVA PROFESIONALNIH BOLESTI PREMA DIJAGNOZAMA IZ LISTE PROFESIONALNIH BOLESTI U 2009. GODINI PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI – Number of occupational disease notifications by economic sector and occupational disease list diagnoses, Croatia 2009

Šifra prema listi profesionalnih bolesti - Occupational disease code		54	49.1	47	38	40	37.2	37.1	43	34	49.2	36	11	13	41	44	45	
DJELATNOST – Economic sector	UKUPNO - Total	113	6	27	6	2	1	1	20	3	2	4	6	1	4	21	1	8
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo - Agriculture, forestry and fishing	25	0	0	0	1	0	19	0	0	0	4	0	0	1	0	0	
C	Prerađivačka industrija - Manufacturing	44	2	22	1	0	0	1	0	0	1	1	0	4	12	0	0	
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša - Water supply, sewerage, waste management and remediation	3	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
F	Građevinarstvo - Construction	3	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala - Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles	7	2	1	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	
H	Prijevoz i skladištenje - Transportation and storage	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - Accommodation and food service activities	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
J	Informacije i komunikacije - Information and communication	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja - Financial and insurance activities	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
L	Poslovanje nekretninama - Real estate activities	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti - Professional, scientific, technical activities	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - Administrative and support service activities	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje - Public administration and defence, compulsory social security	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
P	Obrazovanje - Education	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - Human health and social work activities	11	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	5	
R	Umjetnost, zabava i rekreacija - Arts, entertainment and recreation	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
S	Ostale uslužne djelatnosti - Other service activities	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

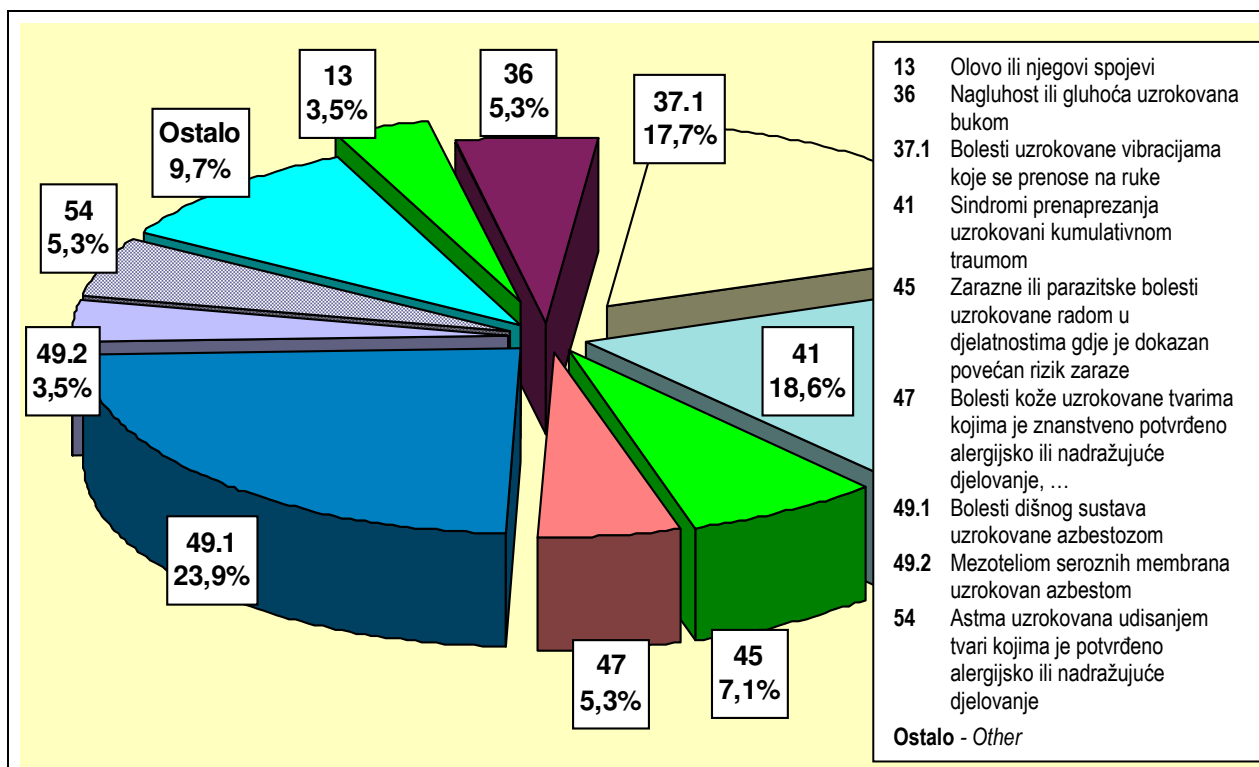
Tumačenje šifara – Code legend

Šifra - Code	Naziv	Title
11	Nikalj ili njegovi spojevi	Nickel or its compounds
13	Olovo ili njegovi spojevi	Lead or its compounds
34	Encefalopatije uzrokovane organskim otapalima koja nisu navedena	Encephalopathy caused by unspecified organic solvents
36	Naglušost ili gluhoća uzrokovana bukom	Hearing loss or deafness caused by noise
37.1	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (oštećenja perifernih žila i živaca, kostiju, zglobova, tetiva i okozglobnih tkiva)	Diseases caused by vibration transferred to hands (impairments of peripheral vessels and nerves, bones, joints, tendons and periarticular tissue)
37.2	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice)	Diseases caused by vibration transferred to the entire body (impairments of the intervertebral disc of the lumbar spine)
38	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjima	Diseases caused by ionizing radiation
40	Bolesti uzrokovane povišenim ili sniženim atmosferskim tlakom i naglim promjenama tlaka	Diseases caused by high and low atmospheric pressure and sudden change in air pressure
41	Sindromi prenaprežanja uzrokovani kumulativnom traumom (ponavljajući pokreti, primjena sile, nefiziološki položaj, vibracije, pritisak)	Syndromes of overexertion caused by cumulative trauma (repetitive movements, force exertion, non-physiological position, vibration, pressure)
43	Čvorići glasnica uzrokovani kontinuiranim naporom glasnica na radu	Vocal cord nodules caused by continual vocal cord exertion at work
44	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka	Infectious or parasitic diseases transmitted from animals or animal remains to humans
45	Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze	Infectious or parasitic diseases caused by work in professions proved to run a higher risk of infection
47	Bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, nespomenutim u drugim zaglavljima	Skin diseases caused by substances confirmed to have an allergic or irritating effect, unspecified otherwise
49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestom	Diseases of the respiratory system caused by asbestosis
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovani azbestom	Mesothelioma of serous membranes caused by asbestos
54	Astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje	Asthma caused by inhaling of substances confirmed to have an allergic or irritating effect

Slika - Figure 1.

PROFESIONALNE BOLESTI PREMA GRANAMA DJELATNOSTI 2009. GODINE U HRVATSKOJ - Occupational diseases by economic sector, Croatia 2009

Slika - Figure 2.

PROFESIONALNE BOLESTI PREMA DIJAGNOZAMA 2009. GODINE U HRVATSKOJ - Occupational diseases by diagnosis, Croatia 2009

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
 Source of information: Croatian National Institute of Public Health

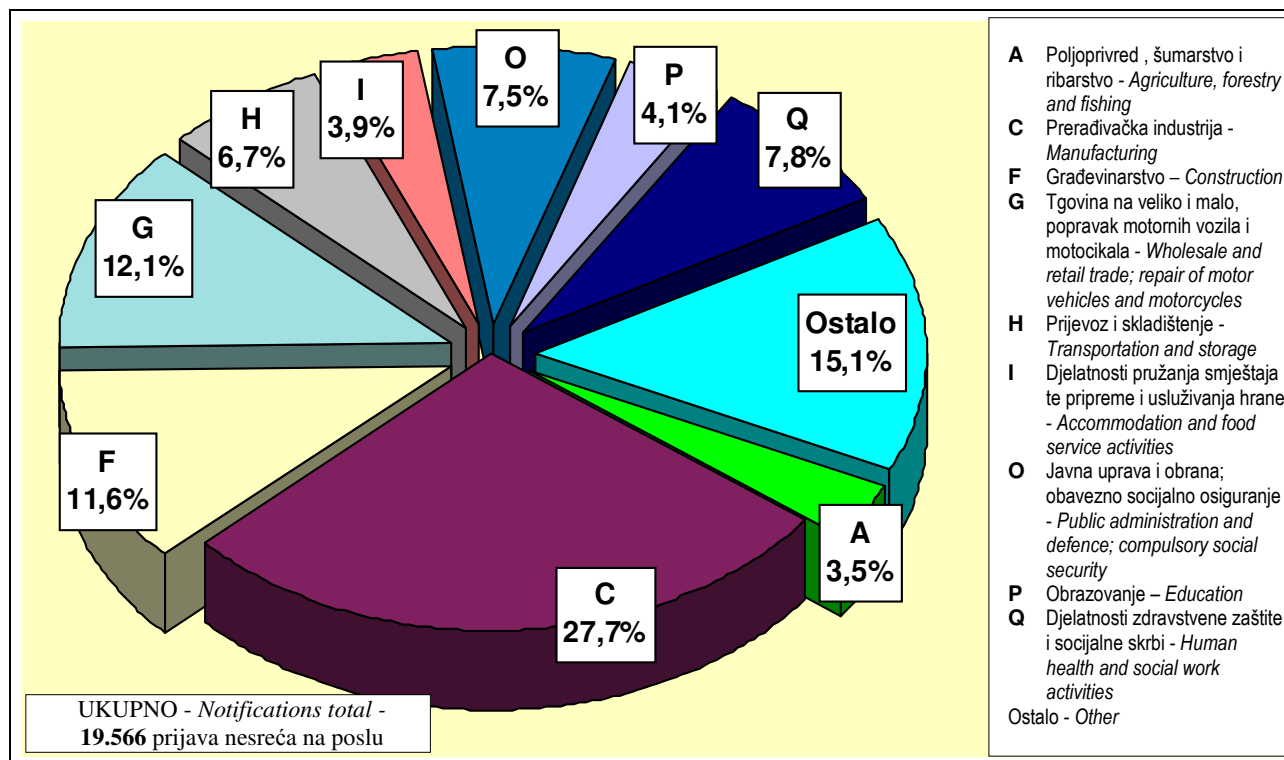
Tablica - Table 10. OZLJEDE NA RADU I OZLJEDE SA SMRTNIM ISHODOM TE STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2009.GODINI – Number of occupational accidents and fatal accidents by economic sector and rate per 100,000 employees, Croatia 2007

PODRUČJA DJELATNOSTI - Economic sector		BROJ OZLJEDA – UKUPNO – Total	STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA U DJELATNOSTI - Rate per 100,000 employees in sector	BROJ OZLJEDA ISKLUČIVO NA POSLU – Accidents at work exclusively	STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA U DJELATNOSTI - Rate per 100,000 employees in sector	BROJ* SMRTRNO STRADALIH – No. fatal accidents*	STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA U DJELATNOSTI - Rate per 100,000 employees in sector
UKUPNO A-S - Total		19.566	1.278,63	14.917	974,82	32	2,09
A	Poljoprivred , šumarstvo i ribarstvo - Agriculture, forestry and fishing	688	951,87	621	859,17	5	6,92
B	Rudarstvo i vađenje - Mining and quarrying	93	1.320,27	71	1.007,95	1	14,20
C	Prerađivačka industrija - Manufacturing	5.503	2.030,48	4.693	1.731,61	3	1,11
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija - Electricity, gas, steam and air conditioning supply	560	3.365,38	196	1.177,88	1	6,01
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, Gospodarenje otpadom te djelatnosti Sanacije okoliša - Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	510	2.681,53	445	2.339,77	2	10,52
F	Građevinarstvo – Construction	2.311	1.739,33	2.051	1.543,65	10	7,53
G	Tgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	2.397	950,47	1.746	692,33	2	0,79
H	Prijevoz i skladištenje - Transportation and storage	1.335	1.792,55	1.071	1.438,07	5	6,71
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - Accommodation and food service activities	781	1.004,86	605	778,42	1	1,29
J	Informacije i komunikacije - Information and communication	244	696,25	110	313,88	0	0,00
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja - Financial and insurance activities	319	627,74	114	224,33	0	0,00
L	Poslovanje nekretninama - Real estate activities	93	532,01	66	377,55	0	0,00
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti - Professional, scientific and technical activities	336	459,52	191	261,22	1	1,37
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - Administrative and support service activities	399	1.108,27	288	799,96	0	0,00
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje - Public administration and defence; compulsory social security	1.486	1.188,93	927	741,68	1	0,80
P	Obrazovanje – Education	805	781,49	466	452,39	0	0,00
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - Human health and social work activities	1.554	1.659,44	941	1.004,85	0	0,00
R	Umjetnost, zabava i rekreacija - Arts, entertainment and recreation	291	1.152,98	210	832,05	0	0,00
S	Ostale uslužne djelatnosti - Other service activities	160	503,00	105	330,10	0	0,00
T	Djelatnost kućanstva kao poslodavca; djelatnost kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe - Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use	0	0,00	0	0,00	0	0,00
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela - Activities of extraterritorial organisations and bodies	1	819,67	0	0,00	0	0,00

- Podaci prikupljeni iz mjesečnih izvješća ispostava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje - Data collected from the monthly reports of Croatian National Institute for Health Insurance regional offices

(*) Broj smrtno stradalih isključivo na poslu
(*) Number of fatal accidents at work exclusively

Slika - Figure 3. OZLJEDE NA RADU PREMA GRANAMA DJELATNOSTI 2009. GODINE U HRVATSKOJ - Occupational accidents by economic sector, Croatia 2009

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
 Source of information: Croatian National Institute of Public Health

DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA - Women's Health Service

U 2009. godini u skrbi ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena bilo je 1,447.766 žena. Od ukupnog broja žena koje su izabrale svog ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti njih 766.223 ili 52,9% je i koristilo usluge što je za 7,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. (Tablica 1). Prema procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku u Hrvatskoj je 2009. godine živjelo 2,292.847 žena s udjelom od 51,8% u ukupnom stanovništvu. Od toga broja je 1,962.225 žena starijih od 15 godina koje su potencijalne korisnice, odnosno 1,038.532 žena fertile dobi (45,3%).

U djelatnosti zdravstvene zaštite žena u 2009. godini ukupno je ugovorno s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (HZZO) radilo 227 timova puno i 21 tim djelomično radno vrijeme. U usporedbi s 2008. godinom došlo je do povećanja broja ugovornih timova s punim radnim vremenom kao i timova s djelomičnim radnim vremenom (za 5 odnosno 3 tima). Istovremeno se broj timova u ordinacijama privatne prakse bez ugovora s HZZO-om smanjio za pet. (Tablica 1 i 1a).

U zdravstvenoj zaštiti žena posebice se prati zaštita trudnica i roditelja. Broj pregleda po trudnici se znatno razlikuje od županije do županije te se kreće od 6 u Šibensko-kninskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj, Primorsko-goranskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji te Gradu Zagrebu pa do 12 u Varaždinskoj županiji. Prosjek na razini cijele Hrvatske je 7 pregleda po trudnici. Pri tome je potrebno uzeti u obzir činjenicu da određen broj trudnica posebice onih s rizičnom trudnoćom zdravstvenu zaštitu ostvaruje u specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti. Tijekom 2009. godine utvrđeno je ukupno 26.404 patoloških stanja u trudnoći što znači da je prosječno jedno od patoloških stanja u trudnoći utvrđeno u 56,4% trudnica koje su koristile zaštitu u jednoj od ugovornih ordinacija HZZO-a što je povećanje u odnosu na prethodne godine (2008:52,6 %; 2007: 46,4%). (Tablica 2).

Prema izvješćima ordinacija primarne zdravstvene zaštite žena u 2009. godini (ugovorne i neugovorne) posjeti u svrhu planiranja obitelji u Hrvatskoj su pali u odnosu na prethodne dvije godine. U 2009. godini zabilježeno je samo 77.903 posjeta u svrhu planiranja obitelji i/ili propisavanja jednog od kontracepcijskih sredstava što je za 20,3% manje u odnosu na prethodnu godinu (97.701). To znači da je u ordinaciji

ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena samo 7,5% žena fertile dobi propisano jedno od kontracepcijskih sredstava. Najčešće su propisivani oralni kontraceptivi (70,7%) i intrauterini ulošci (12,8%). (Tablica 3 i 3a).

U 2009. godini obavljeno je 432.394 preventivnih pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena (stopa 416,4/1.000 žena fertile dobi) što je manje u odnosu na dvije prethodne godine (2008:437,5/1.000; 2007:458,5/1000). Najveći broj preventivnih pregleda odnosi se na sistematske ginekološke preglede (63,8%). U 2009. godini u zdravstvenoj zaštiti žena obavljeno je i 112.318 preventivnih pregleda dojki (stopa 108,2/1.000) što je manje u odnosu na prethodne godine (2008:121,1/1.000; 2007: stopa 124,5/1.000). Od ukupnog broja pregleda dojki u 2009. godini zabilježeno je 6,0% onih s patološkim nalazom što je daljnje povećanje u odnosu na prethodne godine (2008:5,8% 2007; 5,1%). (Tablica 4 i 4a).

U 2009. godini je uzeto 429.958 uzoraka za PAPA test (stopa od 414,0/1.000 žena fertile dobi) što je manje u odnosu na prethodne dvije godine kada je iznosila 423,8/1.000 odnosno 425,9/1.000). Od ukupnog broja uzetih PAPA testova 9,2% bilo je patoloških što je niže u odnosu na prethodne godine (9,4; 9,7%).

Najčešći razlozi zbog kojih su žene dolazile u ginekološku ordinaciju i koristile usluge primarne zdravstvene zaštite žena u 2009. godini nisu se mijenjali u odnosu na prošlih nekoliko godina. To su najčešće bolesti mokraćnog i spolnog sustava s udjelom od 48,9%; čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom 26,0%; zarazne i parazitarne bolesti 9,8%; trudnoća, porođaj i babinje 7,0% i novotvorine 5,4%. U odnosu na prethodnu godinu povećao se broj dolazaka zbog trudnoće, porođaja i babinja te novotvorina, a smanjio zbog zaraznih bolesti. Od najčešćih bolesti i stanja u 2009. godini i dalje su na prvom mjestu menopauzalni i perimenopauzalni poremećaji (13,7%), zatim slijede poremećaji menstruacije (9,9%), kandidijaza (7,4%), te upala vrata maternice i displazija vrata maternice s jednakim udjelima od 4,6%. (Tablica 5).

Tablica - Table 1.

Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj žena u skrbi, broj korisnika zdravstvene zaštite, broj posjeta i broj pregleda u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - *The number of teams, health workers, women in care, the number of persons receiving medical care, the number of visits and examinations in 2009 in Croatia from the Women's Health Service, by county*

Županija	Broj timova			Zdravstveni djelatnici					Broj žena u skrbi	Koristilo zdravst. zaštitu	Broj posjeta	Broj pregleda
	Puno radno vrijeme	Djel. vrij.	Doktori medicine	Spec. gineko- lozi	Ost. specijalisti	VŠS	SSS	NSS				
	No. teams	No. teams	Medical doctors	Spec. gynecologists	Other specialists	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Semi skilled				
HRVATSKA	227	21	0	228	0	11	227	0	1.447.766	766.223	1.576.633	968.767
Grad Zagreb	46	0	0	46	0	1	42	0	284.530	194.217	404.253	214.021
Zagrebačka	15	0	0	15	0	0	14	0	85.877	51.506	122.945	51.521
Krapinsko-zagorska	3	4	0	2	0	0	7	0	41.912	14.766	36.526	23.548
Sisačko-moslavačka	7	6	0	9	0	1	12	0	62.314	31.936	69.020	48.690
Karlovačka	9	0	0	8	0	0	8	0	56.986	27.801	44.789	35.154
Varaždinska	6	0	0	5	0	0	6	0	39.689	18.026	43.532	31.270
Koprivničko-križevačka	6	2	0	8	0	0	8	0	41.231	15.365	37.078	23.968
Bjelovarsko-bilogorska	6	2	0	6	0	0	7	0	45.494	14.680	34.106	27.965
Primorsko-goranska	17	1	0	17	0	4	15	0	100.537	45.183	93.938	60.491
Ličko-senjska	3	0	0	3	0	1	1	0	17.639	11.959	15.069	12.755
Virovitičko-podravska	5	0	0	5	0	1	4	0	29.470	14.310	41.664	22.069
Požeško-slavonska	6	0	0	7	0	0	6	0	31.050	24.661	24.583	22.152
Brodsko-posavska	9	0	0	7	0	0	9	0	63.032	21.283	50.959	26.420
Zadarska	9	2	0	9	0	0	9	0	53.541	24.292	55.642	33.370
Osječko-baranjska	18	0	0	18	0	2	16	0	119.308	53.518	119.235	65.415
Šibensko-kninska	6	0	0	6	0	0	6	0	36.714	24.281	36.798	32.376
Vukovarsko-srijemska	9	0	0	8	0	0	9	0	62.343	23.814	64.438	39.913
Splitsko-dalmatinska	26	0	0	26	0	0	26	0	134.018	78.733	130.888	101.108
Istarska	11	4	0	13	0	0	13	0	76.522	38.193	76.696	47.901
Dubrovačko-neretvanska	6	0	0	6	0	1	5	0	31.584	17.025	29.369	20.993
Međimurska	4	0	0	4	0	0	4	0	33.975	20.674	45.105	27.667

Tablica - Table 1a.

Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj žena u skrbi, broj korisnika zdravstvene zaštite, broj posjeta i broj pregleda u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - *The number of teams, health workers, women in care, the number of persons receiving medical care, the number of visits and examinations in 2009 in Croatia from the Women's Health Service, by county - no contract with Institute for Health Insurance*

Županija	Broj timova			Zdravstveni djelatnici					Koristilo zdravst. zaštitu	Broj posjeta	Broj pregleda
	Puno radno vrijeme	Djel. vrij.	Doktori medicine	Spec. gineko- lozi	Ost. specijalisti	VŠS	SSS	NSS			
	No. teams	No. teams	Medical doctors	Spec. gynecologists	Other specialists	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Semi skilled			
HRVATSKA	55	8	3	63	0	5	38	1	84.517	148.637	118.219
Grad Zagreb	15	2	0	16	0	3	7	0	16.880	31.447	22.107
Zagrebačka	3	0	0	3	0	0	2	0	5.359	13.948	13.787
Krapinsko-zagorska	3	1	0	2	0	0	4	0	4.340	4.859	4.570
Sisačko-moslavačka	1	0	0	1	0	0	0	0	509	509	467
Karlovačka	2	0	0	2	0	0	2	0	4.573	9.301	7.025
Varaždinska	4	0	0	4	0	0	4	0	11.006	27.153	20.029
Koprivničko-križevačka	1	0	0	1	0	0	1	0	961	1.325	1.325
Bjelovarsko-bilogorska	2	0	0	2	0	0	2	0	5.730	6.935	6.820
Primorsko-goranska	3	1	0	7	0	0	3	0	7.732	12.749	7.710
Virovitičko-podravska	0	1	0	1	0	0	1	0	210	210	210
Požeško-slavonska	1	1	0	2	0	1	1	1	716	716	594
Zadarska	4	0	3	4	0	0	4	0	9.890	13.734	12.480
Osječko-baranjska	3	0	0	3	0	0	2	0	3.481	3.981	3.821
Šibensko-kninska	2	0	0	2	0	0	1	0	1.281	1.351	1.281
Splitsko-dalmatinska	2	0	0	2	0	1	1	0	3.742	4.764	4.601
Istarska	6	2	0	8	0	0	2	0	5.023	8.713	6.394
Dubrovačko-neretvanska	2	0	0	2	0	0	0	0	2.648	6.411	4.562
Međimurska	1	0	0	1	0	0	1	0	436	531	436

Tablica - Table 2. Broj posjeta trudnica te broj utvrđenih patoloških stanja u trudnoći prema visini trudnoće u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - The number of pregnant women's visits and pathological conditions found in 2009 in Croatia's Women's Health Care Service by stage of pregnancy and county

Županija	PRVI POSJETI					PATOLOŠKA STANJA			
	do 3. mj. trudn.	4.-6. mj. trudn.	7. i više mj. trudn.	Ponovni posjeti	Ukupno posjeta	do 3. mj. trudn.	4.-6. mj. trudn.	7. i više mj. trudn.	Ukupno
County	First visits					Pathological conditions			
	up to 3rd mo. pregn.	4-6 mo. pregn.	7th mo. and + pregn.	Repeat visits	Total visits	up to 3rd mo. pregn.	4-6 mo. pregn.	7th mo. and + pregn.	Total
HRVATSKA	36.391	7.820	2.639	249.984	296.834	12.907	8.616	4.881	26.404
Grad Zagreb	8.661	1.814	335	49.817	60.627	4.115	3.470	1.903	9.488
Zagrebačka	1.654	636	146	11.468	13.904	548	303	190	1.041
Krapinsko-zagorska	1.038	235	27	5.887	7.187	306	79	76	461
Sisačko-moslavačka	1.372	492	193	11.726	13.783	466	378	258	1.102
Karlovačka	908	134	38	6.066	7.146	304	212	101	617
Varaždinska	987	236	47	7.930	9.200	481	110	31	622
Koprivničko-križevačka	684	148	54	4.893	5.779	71	40	26	137
Bjelovarsko-bilogorska	642	243	242	5.456	6.583	158	113	79	350
Primorsko-goranska	3.089	561	649	18.197	22.496	890	703	308	1.901
Ličko-senjska	250	66	26	1.958	2.300	17	99	29	145
Virovitičko-podravaska	1.010	40	57	5.213	6.320	167	63	14	244
Požeško-slavonska	952	282	26	7.542	8.802	516	246	11	773
Brodsko-posavska	1.684	148	9	11.657	13.498	361	75	22	458
Zadarska	1.759	118	33	11.956	13.866	575	436	347	1.358
Osječko-baranjska	2.371	1.096	291	18.097	21.855	713	520	242	1.475
Šibensko-kninska	1.045	82	2	4.873	6.002	149	53	53	255
Vukovarsko-srijemska	1.659	344	76	10.652	12.731	400	264	102	766
Splitsko-dalmatinska	3.286	559	79	26.959	30.883	1.126	510	354	1.990
Istarska	1.498	380	254	13.928	16.060	551	595	557	1.703
Dubrovačko-neretvanska	952	83	34	5.709	6.778	243	55	36	334
Međimurska	890	123	21	10.000	11.034	750	292	142	1.184

Tablica - Table 2a. Broj posjeta trudnica te broj utvrđenih patoloških stanja u trudnoći prema visini trudnoće u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - The number of pregnant women's visits and pathological conditions found in 2009 in Croatia's Women's Health Care Service by stage of pregnancy and county - no contract with Institute for Health Insurance

Županija	PRVI POSJETI					PATOLOŠKA STANJA			
	do 3. mj. trudn.	4.-6. mj. trudn.	7. i više mj. trudn.	Ponovni posjeti	Ukupno posjeta	do 3. mj. trudn.	4.-6. mj. trudn.	7. i više mj. trudn.	Ukupno
County	First visits					Pathological conditions			
	up to 3rd mo. pregn.	4-6 mo. pregn.	7th mo. and + pregn.	Repeat visits	Total visits	up to 3rd mo. pregn.	4-6 mo. pregn.	7th mo. and + pregn.	Total
HRVATSKA	5.517	1.670	1.455	28.451	37.093	1.392	728	685	2.805
Grad Zagreb	1.009	216	267	5.591	7.083	146	112	99	357
Zagrebačka	774	470	723	2.355	4.322	75	78	136	289
Krapinsko-zagorska	455	155	118	2.212	2.940	137	102	44	283
Sisačko-moslavačka	14	7	3	6	30	6	2	2	10
Karlovačka	203	20	15	1.185	1.423	33	15	13	61
Varaždinska	638	348	152	4.821	5.959	315	158	82	555
Koprivničko-križevačka	43	1	0	270	314	7	1	0	8
Bjelovarsko-bilogorska	138	46	40	291	515	29	18	23	70
Primorsko-goranska	537	109	49	2.392	3.087	189	81	40	310
Virovitičko-podravaska	24	0	0	127	151	11	3	2	16
Požeško-slavonska	54	10	0	310	374	12	2	0	14
Zadarska	402	21	6	3.183	3.612	187	44	149	380
Osječko-baranjska	271	68	16	1.313	1.668	85	71	24	180
Šibensko-kninska	46	54	25	347	472	6	15	20	41
Splitsko-dalmatinska	255	42	10	888	1.195	45	7	19	71
Istarska	392	81	26	942	1.441	45	15	25	85
Dubrovačko-neretvanska	220	10	3	1.790	2.023	53	3	3	59
Međimurska	42	12	2	428	484	11	1	4	16

Tablica - Table 3. Posjeti zbog planiranja obitelji i prepisana kontracepcijska sredstva u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - The number of attendances for family planning and contraceptives prescribed in Women's Health Service by county, Croatia 2009

ŽUPANIJA	POSJETI ZBOG PLANIRANJA OBITELJI /DOB ŽENA - GODINA/							PREPISANA KONTRACEPCIJSKA SREDSTVA					
	<16	16-19	20-29	30-39	40-49	50 i v.	Posjeti ukupno	od toga prvi	Oralna	Intra- uterina	Dija- frag.	Druga lokalna	Drugi oblici
<i>County</i>	<i>No. visits for family planning /woman's age - years/</i>							<i>Contraceptives prescribed</i>					
	<16	16-19	20-29	30-39	40-49	50 and over	Visits total	First	Oral	Intra- uterine	Dia- fragm	Other local	Other
HRVATSKA	452	7.327	29.655	22.201	9.562	930	70.127	30.541	55.336	9.653	178	3.870	8.703
Grad Zagreb	180	1.924	10.513	5.585	2.364	415	20.981	7.967	19.801	2.011	69	1.140	2.141
Zagrebačka	28	442	2.150	1.773	773	56	5.222	1.929	3.377	587	39	128	2.547
Krapinsko-zagorska	14	163	551	492	189	3	1.412	469	1.166	110	0	0	18
Sisačko-moslavačka	86	399	759	638	219	1	2.102	974	1.626	480	0	21	48
Karlovačka	5	206	1.396	912	143	0	2.662	1.302	2.123	429	0	87	139
Varaždinska	5	281	693	605	193	0	1.777	1.086	1.646	258	2	42	8
Koprivničko-križevačka	21	132	340	309	72	0	874	360	1.050	151	0	0	137
Bjelovarsko-bilogorska	10	297	760	862	335	0	2.264	1.190	1.058	370	0	96	19
Primorsko-goranska	18	339	2.087	1.922	1.536	347	6.249	4.190	2.936	620	18	758	529
Ličko-senjska	16	130	534	324	205	0	1.209	668	704	146	0	9	151
Virovitičko-podravska	2	129	539	405	158	7	1.240	881	1.511	239	0	25	0
Požeško-slavonska	0	43	394	237	0	0	674	362	670	338	1	653	91
Brodsko-posavska	0	16	132	61	5	0	214	28	1.546	594	0	0	0
Zadarska	18	265	1.130	1.099	381	0	2.893	1.322	1.475	241	2	19	594
Osječko-baranjska	6	667	1.152	1.055	1.045	12	3.937	1.452	4.169	1.008	40	102	838
Šibensko-kninska	0	51	249	190	69	2	561	241	415	103	0	74	0
Vukovarsko-srijemska	0	38	506	855	215	8	1.622	773	1.139	356	0	0	6
Splitsko-dalmatinska	31	446	1.722	1.575	634	52	4.460	1.553	2.542	556	0	54	201
Istarska	12	787	2.247	2.255	550	26	5.877	2.285	2.676	278	7	624	1.221
Dubrovačko-neretvanska	0	41	700	365	11	0	1.117	290	1.075	154	0	5	15
Međimurska	0	531	1.101	682	465	1	2.780	1.219	2.631	624	0	33	0

Tablica - Table 3a. Posjeti zbog planiranja obitelji i prepisana kontracepcijska sredstva u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - The number of attendances for family planning and contraceptives prescribed in Women's Health Service by county, Croatia 2009 - no contract with Institute for Health Insurance

ŽUPANIJA	POSJETI ZBOG PLANIRANJA OBITELJI /DOB ŽENA - GODINA/							PREPISANA KONTRACEPCIJSKA SREDSTVA					
	<16	16-19	20-29	30-39	40-49	50 i v.	Posjeti ukupno	od toga prvi	Oralna	Intra- uterina	Dija- frag.	Druga lokalna	Drugi oblici
<i>County</i>	<i>No. visits for family planning /woman's age - years/</i>							<i>Contraceptives prescribed</i>					
	<16	16-19	20-29	30-39	40-49	50 and over	Visits total	First	Oral	Intra- uterine	Dia- fragm	Other local	Other
HRVATSKA	185	826	3.453	2.686	624	2	7.776	3.727	7.113	1.627	30	1.137	702
Grad Zagreb	4	166	686	581	170	0	1.607	473	1.188	518	23	144	162
Zagrebačka	0	3	4	0	0	1	8	4	104	12	0	4	0
Krapinsko-zagorska	42	55	80	77	22	0	276	139	200	64	0	0	187
Sisačko-moslavačka	0	0	5	1	1	0	7	4	30	31	0	9	17
Karlovačka	0	8	97	64	39	1	209	115	25	7	0	0	1
Varaždinska	0	38	240	148	65	0	491	408	904	148	0	0	2
Koprivničko-križevačka	0	40	71	19	0	0	130	90	97	26	0	0	7
Bjelovarsko-bilogorska	8	72	972	638	117	0	1.807	929	821	96	0	27	0
Primorsko-goranska	130	229	650	622	88	0	1.719	680	1.039	89	0	749	109
Virovitičko-podravska	0	0	2	4	1	0	7	7	14	0	0	28	0
Požeško-slavonska	0	0	0	0	0	0	0	0	38	16	0	0	3
Zadarska	0	0	28	17	4	0	49	25	962	215	0	0	6
Osječko-baranjska	1	93	300	184	44	0	622	495	654	136	0	100	63
Šibensko-kninska	0	0	4	4	0	0	8	3	35	33	0	56	131
Splitsko-dalmatinska	0	54	117	167	42	0	380	183	285	130	0	1	4
Istarska	0	38	103	78	13	0	232	83	233	70	7	19	6
Dubrovačko-neretvanska	0	18	69	66	16	0	169	74	148	21	0	0	0
Međimurska	0	12	25	16	2	0	55	15	336	15	0	0	4

Tablica - Table 4. Preventivni pregledi u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - Preventive examinations in Women's Health Service by county, Croatia 2009

Županija - grad - općina	PREGLEDI			Pregled dojki		PAPA-test	
	Sistematski	Kontrolni	Ciljani	Broj	od toga patoloških	Broj	od toga patoloških
<i>County, town and community</i>	<i>Examinations</i>			<i>Breast examinations</i>		<i>PAP-test</i>	
	<i>General</i>	<i>Control</i>	<i>Targetted</i>	<i>No.</i>	<i>Pathological</i>	<i>No.</i>	<i>Pathological</i>
HRVATSKA	247.328	103.031	34.104	104.342	6.184	382.309	32.818
Grad Zagreb	64.731	35.949	7.874	20.284	1.085	86.524	11.066
Zagrebačka	11.985	5.429	594	12.508	640	23.990	2.665
Krapinsko-zagorska	30	0	3	427	75	7.657	750
Sisačko-moslavačka	2.536	1.510	11.137	1.593	269	16.983	1.086
Karlovačka	81	19	0	5.337	544	13.293	2.056
Varaždinska	9.050	3.312	0	1.795	105	11.195	545
Koprivničko-križevačka	224	22	0	344	13	8.055	658
Bjelovarsko-bilogorska	2.861	827	468	849	67	7.996	593
Primorsko-goranska	28.728	13.715	5.536	19.732	1.705	30.783	3.184
Ličko-senjska	2.759	1.013	178	386	15	3.134	411
Virovitičko-podravska	2.532	273	0	1.293	51	7.751	485
Požeško-slavonska	911	173	219	0	0	8.480	171
Brodsko-posavska	9.401	5.033	0	526	54	12.313	1.126
Zadarska	9.487	2.853	330	3.488	84	12.343	283
Osječko-baranjska	13.467	5.791	366	6.680	52	28.513	1.152
Šibensko-kninska	6.168	3.747	857	343	27	7.298	311
Vukovarsko-srijemska	13.965	6.371	364	45	12	13.990	523
Splitsko-dalmatinska	28.407	9.592	2.095	8.190	1.116	36.305	2.801
Istarska	28.181	4.592	3.104	19.527	233	28.679	1.783
Dubrovačko-neretvanska	864	212	979	634	26	7.700	328
Međimurska	10.960	2.598	0	361	11	9.327	841

Tablica - Table 4a. Preventivni pregledi u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - Preventive examinations in Women's Health Service by county, Croatia 2009 - no contract with Institute for Health Insurance

Županija	PREGLEDI			Pregled dojki		PAPA-test	
	Sistematski	Kontrolni	Ciljani	Broj	od toga patoloških	Broj	od toga patoloških
<i>County</i>	<i>Examinations</i>			<i>Breast examinations</i>		<i>PAP-test</i>	
	<i>General</i>	<i>Control</i>	<i>Targetted</i>	<i>No.</i>	<i>Pathological</i>	<i>No.</i>	<i>Pathological</i>
HRVATSKA	28.632	15.341	3.958	7.976	544	47.649	6.702
Grad Zagreb	4.731	7.912	584	1.085	105	9.381	1.924
Zagrebačka	1.956	67	408	0	0	3.845	326
Krapinsko-zagorska	374	31	0	488	26	1.675	698
Sisačko-moslavačka	32	3	0	78	0	109	15
Karlovačka	0	0	0	1	0	2.768	178
Varaždinska	8.688	1.712	0	836	145	7.222	330
Koprivničko-križevačka	308	61	0	151	14	856	76
Bjelovarsko-bilogorska	55	86	27	633	2	2.797	468
Primorsko-goranska	4.647	3.446	1.281	254	11	5.771	1.304
Virovitičko-podravska	0	0	0	0	0	54	10
Požeško-slavonska	176	27	49	0	0	499	34
Zadarska	2.937	1.084	1.103	3.272	140	3.871	635
Osječko-baranjska	149	26	40	204	0	1.282	45
Šibensko-kninska	851	92	265	184	18	820	105
Splitsko-dalmatinska	1.899	273	0	134	6	2.185	90
Istarska	1.338	499	201	656	77	2.531	357
Dubrovačko-neretvanska	295	0	0	0	0	1.802	81
Međimurska	196	22	0	0	0	181	26

Tablica - Table 5. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA u Hrvatskoj u 2009. godini (ordinacije s ugovorom HZZO) - Diseases and conditions diagnosed by Women's Health Service (with contract with Institute for Health Insurance), Croatia 2009

	Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>	Šifra <i>Code</i>	Ukupno <i>Total</i>
1	Tuberkuloza genitourinarnog sustava - <i>Tuberculosis of genitourinary system</i>	A18.1	2
2	Sifilis - <i>Syphilis</i>	A50-A53	13
3	Gonokokna infekcija - <i>Gonococcal infection</i>	A54	7
4	Trihomonijaza - <i>Trichomoniasis</i>	A59	16.147
5	Anogenitalni herpes (herpes simpleks) - <i>Anogenital herpesviral (herpes simplex) infections</i>	A60	979
6	Spolno prenosive klamidijske bolesti - <i>Sexually transmitted chlamydial diseases</i>	A55-A56	4.111
7	Ostale bolesti koje se prenose spolnim putem - <i>Other sexually transmitted diseases</i>	A57-A58 A63-A64	6.633
8	Bolest uzrokovana humanim imunodeficiencijskom virusom (HIV) - <i>Human immunodeficiency virus [HIV] disease</i>	B20-B24	3
9	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	40.218
10	Ostale mikoze - <i>Other mycosis</i>	B48-B49	2.608
11	Ušljivost (pedikuloza) - <i>Pediculosis</i>	B85	494
1.	Međuzbroj za A00-B99 - A00-B99 total		71.215
12	Zloćudna novotvorina dojke - <i>Malignant neoplasm of breast</i>	C50	1.089
13	Zloćudna novotvorina stidnice i rodnice - <i>Malignant neoplasm of vulva and vagina</i>	C51-C52	257
14	Zloćudna novotvorina vrata maternice (cerviksa) - <i>Malignant neoplasm of cervix uteri</i>	C53	1.217
15	Zloćudna novotvorina tijela maternice - <i>Malignant neoplasm of corpus uteri</i>	C54	1.282
16	Zloćudna novotvorina maternice, nespecificirani dio - <i>Malignant neoplasm of uterus, part unspecified</i>	C55	100
17	Zloćudna novotvorina jajnika (ovarija) - <i>Malignant neoplasm of ovary</i>	C56	954
18	Zloćudna novotvorina ostalih i nespecificiranih ženskih spolnih organa - <i>Malignant neoplasm of other and unspecified female genital organs</i>	C57	104
19	Zloćudna novotvorina posteljice - <i>Malignant neoplasm of placenta</i>	C58	23
20	Karcinom in situ dojke - <i>Carcinoma in situ of breast</i>	D05	123
21	Karcinom in situ vrata maternice (cerviksa uterusa) - <i>Carcinoma in situ of cervix uteri</i>	D09	513
22	Karcinom in situ ostalih i nespecificiranih spolnih organa - <i>Carcinoma in situ of other and unspecified genital organs</i>	D07	390
23	Dobroćudna novotvorina dojke - <i>Benign neoplasm of breast</i>	D24	3.098
24	Leiomiom maternice - <i>Leiomyoma of uterus</i>	D25	15.407
25	Ostale dobroćudne novotvorine maternice - <i>Other benign neoplasm of uters</i>	D26	1.859
26	Dobroćudna novotvorina jajnika (ovarija) - <i>Benign neoplasm of ovary</i>	D27	11.936
27	Dobroćudna novotvorina ostalih i nespecificiranih ženskih spolnih organa - <i>Benign neoplasm of other and unspecified female genital organs</i>	D28	354
28	Dobroćudna novotvorina mokraćnih organa - <i>Benign neoplasm of urinary organs</i>	D30	64
29	Novotvorina ženskih spolnih organa nesigurne ili nepoznate prirode - <i>Neoplasm of uncertain and unknown behavior of female genital organs</i>	D39	185
30	Novotvorina mokraćnih organa nesigurne i nepoznate prirode - <i>Neoplasm of uncertain and unknown behavior of urinary organs</i>	D41	385
2.	Međuzbroj za C00-D48 - C00-D48 total		39.340
31	Anemija zbog manjka željeza - <i>Iron deficiency anaemia</i>	D50	5.356
32	Druge bolesti krvi i krvotornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - <i>Other diseases of the blood and blood-forming organs and certain diseases of immune system</i>		170
3.	Međuzbroj za D50-D89 - D50-D89 total		5.526
33	Poremećaj funkcije jajnika - <i>Ovarian dysfunction</i>	E28	11.904
34	Poremećaji puberteta, nesvrstani drugamo - <i>Disorders of puberty not elsewhere classified</i>	E30	425
35	Druge endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma - <i>Other endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>		731
4.	Međuzbroj za E00-E90 - E00-E90 total		13.060

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 1

	Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>	Šifra <i>Code</i>	Ukupno <i>Total</i>
36	Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of skin and subcutaneous tissue</i>	L00-L99	1.432
12.	Međuzbroj za L00-L99 - L00-L99 total		1.432
37	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - <i>Cystitis</i>	N30	17.799
38	Neuromuskularna disfunkcija mokraćnoga mjehura, nesvrstana drugamo - <i>Neuromuscular dysfunction of bladder, not elsewhere classified</i>	N31	1.142
39	Drugi poremećaji mokraćnoga mjehura - <i>Other disorders of bladder</i>	N32	461
40	Uretritis i uretralni sindrom - <i>Urethritis and urethral syndrome</i>	N34	930
41	Striktura (suženje) uretre - <i>Urethral stricture</i>	N35	38
42	Drugi poremećaji uretre - <i>Other disorders of urethra</i>	N36	82
43	Drugi poremećaji urinarnog sustava - <i>Other disorders of urinary system</i>	N39	2.461
44	Benigna (dobročudna) displazija dojki - <i>Benign mammary dysplasia</i>	N60	8.717
45	Upalni poremećaji dojki - <i>Inflammatory disorders of breast</i>	N61	1.115
46	Hipertrofija dojki - <i>Hypertrophy of breast</i>	N62	120
47	Nespecificirana kvrga u dojka - <i>Unspecified lump in breast</i>	N63	1.679
48	Drugi poremećaji dojki - <i>Other disorders of breast</i>	N64	1.804
49	Salpingitis i ooforitis - <i>Salpingitis and oophoritis</i>	N70	7.470
50	Upala maternice, osim vrata (cerviksa) - <i>Inflammatory disease of uterus, except cervix</i>	N71	3.532
51	Upala vrata maternice - <i>Inflammatory disease of cervix uteri</i>	N72	24.620
52	Druge zdjelčne upale u žena - <i>Other female pelvic inflammatory diseases</i>	N73	1.535
53	Bolesti Bartholinove žlijezde - <i>Diseases of Bartholin's gland</i>	N75	2.810
54	Druge upalne bolesti ženskih zdjelčnih organa - <i>Other female pelvic organs inflammatory diseases</i>		47.074
55	Endometrioza - <i>Endometriosis</i>	N80	1.667
56	Prolaps ženskih genitala - <i>Female genital prolapse</i>	N81	6.863
57	Fistule koje zahvaćaju ženski spolni sustav - <i>Fistulae involving female genital tract</i>	N82	156
58	Neupalni poremećaji ovarija, jajovoda i širokog ligamenta - <i>Noninflammatory disorders of ovary, fallopian tube and broad ligament</i>	N83	5.331
59	Polip ženskoga spolnog sustava - <i>Polyp of female genital tract</i>	N84	8.110
60	Drugi neupalni poremećaji maternice, izuzevši vrat - <i>Other noninflammatory disorders of uterus, except cervix</i>	N85	3.965
61	Erozija i ektopija vrata maternice - <i>Erosion and ectropion of cervix uteri</i>	N86	13.231
62	Displazija vrata maternice - <i>Dysplasia of cervix uteri</i>	N87	24.838
63	Drugi neupalni poremećaji vrata maternice - <i>Other noninflammatory disorders of cervix uteri</i>	N88	1.867
64	Drugi neupalni poremećaji rodnice, stidnice i medice - <i>Other noninflammatory disorders of vagina, vulva and perineum</i>	N89-N90	2.525
65	Poremećaji menstruacije - <i>Disorders of menstrual cycle</i>	N91-N92	53.547
66	Drugo nenormalno maternično i vaginalno krvarenje - <i>Other abnormal uterine and vaginal bleeding</i>	N93	6.746
67	Bol i druga stanja povezana sa ženskim spolnim organima i menstrualnim ciklusom - <i>Pain and other conditions associated with female genital organs and menstrual cycle</i>	N94	19.511
68	Menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji - <i>Menopausal and other perimenopausal disorders</i>	N95	74.139
69	Žena s habitualnim pobačajima - <i>Habitual aborter</i>	N96	575
70	Ženska neplodnost - <i>Female infertility</i>	N97	8.664
71	Komplikacije povezane s umjetnom oplodnjom - <i>Complications associated with artificial fertilization</i>	N98	439
72	Poremećaji genitourinarnog sustava nakon postupaka (operacija) nesvrstani drugamo - <i>Postprocedural disorders of genitourinary system, not elsewhere classified</i>	N99	1.299
14.	Međuzbroj za N00-N99 - N00-N99 total		356.862
73	Izvanmaternična trudnoća - <i>Ectopic pregnancy</i>	O00	517
74	Mola hydatidosa i ostali abnormalni produkti začeća - <i>Hydatidiform mole and other abnormal products of conception</i>	O01-O02	1.856
75	Spontani pobačaj - <i>Spontaneous abortion</i>	O03	2.288

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 2

	Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>	Šifra <i>Code</i>	Ukupno <i>Total</i>
76	Legalno induciran (medicinski) pobačaj - <i>Medical abortion</i>	O04	1.285
77	Ostali i nespecificirani pobačaj - <i>Other and unspecified abortion</i>	O05-O06	227
78	Neuspjao pokušaj pobačaja - <i>Failed attempted abortion</i>	O07	28
79	Komplikacije nakon pobačaja i izvanmaternične i molarne trudnoće - <i>Complications following abortion and ectopic and molar pregnancy</i>	O008	212
80	Hipertenzija koja je i prije postojala, kao komplikacija trudnoće, porođaja i babinja - <i>Pre-existing hypertension complicating pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	O10-O11	437
81	Edemi u trudnoći (uzrokovani trudnoćom) i proteinurija bez hipertenzije - <i>Gestational (pregnancy-induced) oedema and proteinuria without hypertension</i>	O12	1.088
82	Hipertenzija u trudnoći (uzrokovana trudnoćom) - <i>Gestational (pregnancy - induced) hypertension</i>	O13-O14	1.181
83	Eklampsija - <i>Eclampsia</i>	O15	42
84	Hipertenzija u majke, nespecificirana - <i>Unspecified maternal hypertension</i>	O16	214
85	Krvarenje u ranoj trudnoći - <i>Haemorrhage in early pregnancy</i>	O20	7.865
86	Prekomjerno povraćanje u trudnoći (hyperemesis gravidarum) - <i>Excessive vomiting in pregnancy</i>	O21	3.755
87	Bolesti vena kao komplikacije trudnoće - <i>Venous complications in pregnancy</i>	O22	513
88	Infekcije mokraćnog i spolnog sustava u trudnoći - <i>Infections of genitourinary tract in pregnancy</i>	O23	6.253
89	Dijabetes melitus (šećerna bolest) u trudnoći - <i>Diabetes mellitus in pregnancy</i>	O24	648
90	Ostale bolesti i komplikacije u trudnoći - <i>Other diseases and complications in pregnancy</i>	O25-O29	1.627
91	Višeplodna trudnoća - <i>Multiple gestation</i>	O30	564
92	Komplikacije specifične za višeploidnu trudnoću - <i>Complications specific to multiple gestation</i>	O31	235
93	Zbrinjavanje majke zbog utvrđenog ili suspektanog nepravilnog stava fetusa - <i>Maternal care for known or suspected malpresentation of fetus</i>	O32	257
94	Zbrinjavanje majke zbog poznate ili suspektne disproporcije - <i>Maternal care for known or suspected disproportion</i>	O33	115
95	Zbrinjavanje majke zbog poznate ili suspektne abnormalnosti zdjeljinih organa - <i>Maternal care for known or suspected abnormality of pelvic organs</i>	O34	615
96	Zbrinjavanje majke zbog poznate ili suspektne abnormalnosti i oštećenja fetusa - <i>Maternal care for known or suspected fetal abnormality and damage</i>	O35	524
97	Zbrinjavanje majke zbog drugih poznatih ili suspektnih problema fetusa - <i>Maternal care for other known or suspected fetal problems</i>	O36	2.653
98	Poremećaji amniotske tekućine, ovojnica i posteljice - <i>Disorders of amniotic fluid, membranes and placenta</i>	O40-O43	317
99	Placenta praevia - <i>Placenta praevia</i>	O44	195
100	Prijevremeno odljuštenje posteljice (abruptio placentae) - <i>Premature separation of placenta (abruptio placentae)</i>	O45	546
101	Krvarenje prije porođaja nesvrstano drugamo - <i>Antepartum haemorrhage, not elsewhere classified</i>	O46	143
102	Lažni trudovi - <i>False labour</i>	O47	1.812
103	Produžena trudnoća - <i>Prolonged pregnancy</i>	O48	1.486
104	Komplikacije porođaja i rađanja - <i>Complications of labour and delivery</i>	O60-O75	1.568
105	Jednoplodni spontani porođaj - <i>Single spontaneous delivery</i>	O80	5.900
106	Višeplodni porođaj - <i>Multiple delivery</i>	O84	163
107	Sepsa u babinjama (puerperalna sepsa) - <i>Puerperal sepsis</i>	O85	15
108	Druge infekcije u babinjama - <i>Other puerperal infections</i>	O86	296
109	Bolesti vena kao komplikacije babinja - <i>Venous complications in the puerperium</i>	O87	65
110	Porodnička embolija - <i>Obstetric embolism</i>	O88	3
111	Komplikacije zbog anestezije u babinjama - <i>Complications of anaesthesia during the puerperium</i>	O89	8
112	Komplikacije u babinjama nesvrstane drugamo - <i>Complications of the puerperium, not elsewhere classified</i>	O90	1.885
113	Infekcije dojke i drugi poremećaji dojke i laktacije povezani s trudnoćom i porođajem - <i>Infections of breast and other disorders of breast and lactation associated with pregnancy and childbirth</i>	O91-O92	873
114	Porodnička smrt nespecificirana uzroka - <i>Obstetric death of unspecified cause</i>	O95	3
115	Smrt zbog bilo kojeg porodničkog uzroka koja je nastupila više od 42 dana, ali manje od jedne godine nakon porođaja - <i>Death from any obstetric cause occurring more than 42 days but less than one year after delivery</i>	O96	12
116	Smrt zbog posljedica izravna porodničkog uzroka - <i>Death from sequelae of direct obstetric causes</i>	O97	3

Tablica - Table 5. nastavak - continuation 3

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	Ukupno Total
117	Infektivne i parazitarne bolesti majke koje su svrstane drugamo, kada kompliciraju trudnoću, porođaj i babinje - <i>Maternal infectious and parasitic diseases classifiable elsewhere but complicating pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	O98	45
118	Druge bolesti majke svrstane drugamo, kada kompliciraju trudnoću, porođaj i babinje - <i>Other maternal diseases classifiable elsewhere but complicating pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	O99	1.052
15.	Međuzbroj za O00-O99 - O00-O99 total		51.389
119	Strano tijelo u genitourinarnom sustavu - <i>Foreign body in genitourinary tract</i>	T19	754
120	Komplikacije genitourinarnih protetskih naprava, implantata i transplantata - <i>Complications of genitourinary prosthetic devices, implants and grafts</i>	T83	29
121	Druge ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka - <i>Other injuries, poisoning and other effects of external causes</i>		12
19.	Međuzbroj za S00-T98 - S00-T98 total		795
122	Porodnička i ginekološka sredstva povezana s nepovoljnim događajem - <i>Obstetric and gynaecological devices associated with adverse incidents</i>	Y76	602
20.	Međuzbroj za V01-Y98 - V01-Y98 total		602
123	Postupci u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće - <i>Contraceptive management</i>	Z30	47.709
124	Postupci u vezi s oplodnjom - <i>Procreative management</i>	Z31	3.505
125	Pregledi i testovi na trudnoću - <i>Pregnancy examination and test</i>	Z32	11.257
126	Trudnoća, slučajna (neplanirana) - <i>Pregnant state, incidental</i>	Z33	3.043
127	Nadzor nad normalnom trudnoćom - <i>Supervision of normal pregnancy</i>	Z34	46.869
128	Nadzor nad visokorizičnom trudnoćom - <i>Supervision of high-risk pregnancy</i>	Z35	10.935
129	Antenatalni skrining (depistaža) - <i>Antenatal screening</i>	Z36	1.509
130	Ishod porođaja - <i>Outcome of delivery</i>	Z37	1.784
131	Skrb i pretrage nakon porođaja - <i>Postpartum care and examination</i>	Z39	11.554
132	Drugi čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom - <i>Other factors influencing health status and contact with health services</i>		51.664
21.	Međuzbroj za Z00-Z99 - Z00-Z99 total		189.829
	UKUPNO BOLESTI I STANJA - Diseases and conditions total	A00-Z99	730.050

DJELATNOST HITNE MEDICINSKE POMOĆI (HMP) - *Emergency Medical Service*

Od 1995. godine izvještajni obrasci omogućavaju sveobuhvatniju i kvalitetniju evaluaciju rada djelatnosti hitne medicinske pomoći. Međutim, manji broj timova opće/obiteljske medicine koji pružaju hitnu medicinsku pomoć kroz dežurstva ili pripravnost, nije iskazao broj posjeta ili su ga iskazali skupa s djelatnošću opće medicine.

U velikim regionalnim centrima: Zagreb, Split (s 12 lokacija u županiji), Rijeka, Osijek (s 5 lokacija u županiji) postoje samostalne zdravstvene Ustanove za hitnu medicinsku pomoć - UHMP.

U većini lokacija domova zdravlja (ukupno u 63) postoje organizirane posebne stručne jedinice za HMP koje stalno djeluju na terenu kroz 24 sata s najmanje 1-2 ekipe za HMP, te jednom ekipom za sanitetski transport.

Na pojedinim lokacijama domova zdravlja (u pravilu, na područjima s manje od 30.000 stanovnika) te zdravstvenim stanicama (ukupno u 59) osigurano je dežurstvo ili pripravnost liječnika kroz 24 sata.

Procjena je da je oko 4/5 stanovništva pokriveno radom posebnih stručnih jedinica HMP, dok je preostala 1/5 pokrivena dežurstvima ili stalnom pripravnošću drugih medicinskih timova.

U 2009. godini, ukupno 456 liječnika stalno je radilo u djelatnosti hitne medicinske pomoći u Republici Hrvatskoj (smanjenje za 3,6% u odnosu na 2008. godinu). Od toga bilo je 34 liječnika specijalista svih specijalnosti. Ostalih zdravstvenih djelatnika bilo je: VŠS 40, SSS 857. U djelatnosti hitne medicinske pomoći u Republici Hrvatskoj stalno je radio i 1.014 vozač (smanjenje za 1,7% u odnosu na 2008. godinu).

Podaci o broju liječnika iz djelatnosti opće/obiteljske medicine i drugih djelatnosti, koji kroz dežurstva ili pripravnost provode hitnu medicinsku pomoć, nisu potpuni. Za neke manje općine u kojima postoje podaci o zdravstvenim djelatnicima u djelatnosti HMP nije iskazan rad (broj intervencija). Najčešće su njihove usluge iskazane

(zbrojene) s uslugama djelatnosti opće medicine. Za neke druge manje općine iskazane su usluge bez navedenih zdravstvenih djelatnika. Radi se o zdravstvenim djelatnicima koji su već navedeni u drugim djelatnostima, a koji samo povremeno, kroz dežurstvo ili pripravnost rade u djelatnosti hitne medicinske pomoći.

U 2009. godini zabilježeni broj intervencija u ordinacijama HMP bio je 1.082.387 (smanjenje za 1,5% u odnosu na 2008. godinu). Broj intervencija u kući pacijenata bio je 186.461 (manji za 5,3% u odnosu na 2008. godinu) a na terenu 74.414 (2,3% manje u odnosu na 2008. godinu). Sanitetskih prijevoza je bilo 523.065, uz povećanje za 2,7% u odnosu na 2008. godinu.

U 2009. godini bilježi se prosjek od 10.387 stanovnika po jednom timu HMP (više za 3,5% u odnosu na 2008. godinu), te broj intervencija u ordinaciji po timu od 2.373 godišnje (isti u odnosu na 2008. godinu). Broj intervencija kod kuće po timu iznosi 409 godišnje i manji je za 1,7% u odnosu na 2008. godinu, a broj intervencija na terenu iznosi 170 godišnje po timu (više za 5,6% u odnosu na 2008. godinu). Broj sanitetskih prijevoza po timu HMP iznosi 1.147 godišnje i više je za 6,6% u odnosu na 2008. godinu. Broj sanitetskih prijevoza na 100 stanovnika u skrbi timova HMP iznosi 11 i isti je u odnosu na 2008. godinu.

Broj nezgoda u prometu koje završavaju ljudskim žrtvama varira kroz godine. Prema podacima «Health for all» baze podataka Svjetske zdravstvene organizacije, stopa poginulih na cestama u Hrvatskoj 2008. godine bila je 13,95 na 100.000 stanovnika. U Europi prema dostupnim podacima iz 2008. godine nisku stopu smrtnosti zbog prometnih nezgoda imale su Nizozemska (3,70), Švedska (3,93), Island (4,22) i Malta (4,39 na 100.000 stanovnika. Prema intenzitetu prometa i broju prometnih nezgoda, hitnu medicinsku pomoć na magistralnim prometnicama potrebno je posebno organizirati i razvijati po regijama.

Tablica - Table 1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj stanovnika za koje se osigurava hitna medicinska pomoć te broj intervencija u djelatnosti HITNE MEDICINSKE POMOĆI po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of teams, health workers, number of inhabitants receiving Emergency Medical Service, and the number of procedures delivered in 2009 in Croatia by the Emergency Service by county

Županija	Broj timova		Zdravstveni djelatnici						Broj intervencija					
	Puno radno vrijeme	Djel. rad. vrijeme	Doktori medicine	Specijalisti	VŠS	SSS	Vozači	Ostali	Stanovnika za HMP	Broj vozila	u ordinaciji	kuće	vani	Broj sanit. prijevoza
	<i>No. teams</i>	<i>No. teams</i>	<i>Medical doctors</i>	<i>Specialists</i>	<i>Jun. coll. ed.</i>	<i>High sch. ed.</i>	<i>Divers</i>	<i>Other</i>	<i>Inhabit. per MES</i>	<i>No. ambulance</i>	<i>Clinic</i>	<i>Home</i>	<i>Field</i>	<i>Unsp. ambul. runs</i>
HRVATSKA	455	1	422	34	40	857	1.014	105	4.736.678	751	1.082.387	186.461	77.414	523.065
Grad Zagreb	84	0	80	4	3	154	120	42	1.002.494	94	10.583	47.632	20.731	121.882
Zagrebačka	21	1	20	2	3	41	79	1	351.500	47	91.071	14.389	3.613	40.472
Krapinsko-zagorska	2	0	1	1	0	4	42	0	144.612	41	37.418	5.309	2.331	6.248
Sisačko-moslavačka	20	0	19	1	2	42	54	0	184.100	37	43.362	5.585	1.110	9.590
Karlovačka	8	0	7	1	5	14	40	1	143.334	33	25.351	3.463	5.535	11.209
Varaždinska	25	0	21	4	1	40	40	5	187.040	33	42.845	8.917	2.413	24.513
Koprivničko-križevačka	11	0	11	0	1	31	31	0	129.000	19	37.589	3.495	2.037	14.588
Bjelovarsko-bilogorska	6	0	1	5	0	10	29	0	132.836	30	33.017	3.485	603	20.407
Primorsko-goranska	44	0	35	9	6	53	70	2	319.400	53	75.647	11.233	6.672	41.221
Ličko-senjska	5	0	5	0	0	5	20	0	56.639	20	35.780	2.330	1.323	1.325
Virovitičko-podravska	6	0	6	0	1	27	29	1	104.500	25	40.423	4.664	902	11.607
Požeško-slavonska	6	0	6	0	2	14	23	0	85.800	26	22.603	3.805	3.389	3.454
Brodsko-posavska	15	0	14	1	2	34	13	0	176.000	2	56.465	4.082	3.023	14.106
Zadarska	7	0	7	0	0	29	44	0	187.300	46	72.840	7.493	2.525	10.199
Osječko-baranjska	38	0	38	0	0	82	77	23	304.009	50	55.378	20.803	7.332	72.243
Šibensko-kninska	8	0	8	0	0	17	25	0	112.300	14	37.534	2.367	2.299	1.844
Vukovarsko-srijemska	16	0	16	0	0	32	15	0	200.000	4	32.778	3.321	1.982	1.534
Splitsko-dalmatinska	71	0	70	1	7	101	133	25	463.676	87	132.784	16.185	5.971	65.953
Istarska	38	0	34	4	4	74	70	3	212.896	46	88.125	8.816	2.024	21.731
Dubrovačko-neretvanska	16	0	15	1	2	33	42	0	120.816	31	65.124	2.961	1.139	4.936
Međimurska	8	0	8	0	1	20	18	2	118.426	13	45.670	6.126	460	24.003

Pripomena: U općinama bez stalno zaposlenih timova, HMP se provodi kroz dežurstvo i pripravnost doktora, najčešće iz djelatnosti opće medicine.

Note: Emergency Medical Services in the communities without permanently allocated teams are provided in the form of on-duty care and doctor readiness (after working hours) most commonly by the General Medical Service.

Tablica - Table 2. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti HITNE MEDICINSKE POMOĆI u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed by the Medical Emergency Service, Croatia 2009

Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>		Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.65 and over</i>	65 i v.	Ukupno <i>Total</i>
1	Zarazne bolesti probavnog sustava - <i>Intestinal infectious diseases</i>	A00-A09	4.175	4.380	10.009	3.888	22.452
2	Tuberkuloza dišnih putova - <i>Respiratory tuberculosis</i>	A15-A16	3	8	68	45	124
3	Tuberkuloza drugih organa - <i>Tuberculosis of other organs</i>	A17-A19	0	1	5	7	13
4	Hripavac (pertusis) - <i>Whooping cough</i>	A37	5	5	8	0	18
5	Šarlah (scarlatina) - <i>Scarlet fever</i>	A38	346	260	18	0	624
6	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38) - <i>Other bacterial diseases (without A37 and A38)</i>	A20-A49	42	119	902	547	1.610
7	Sifilis - <i>Syphilis</i>	A50-A53	0	0	1	1	2
8	Gonokokna infekcija - <i>Gonococcal infection</i>	A54	0	0	5	0	5
9	Varicela, morbili i rubeola - <i>Varicella, measles and rubella</i>	B01, B05, B06	1.402	990	419	13	2.824
10	Bolest ozrokovana HIV-om - <i>HIV disease</i>	B20-B24	0	2	19	3	24
11	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	168	77	232	75	552
12	Helmintijaze - <i>Helminthiasis</i>	B65-B83	74	82	88	42	286
13	Ostale zarazne i parazit. bol. - <i>Other infectious and parasitic diseases</i>		1.824	1.766	3.806	1.250	8.646
1.	Međuzbroj za A00-B99 - A00-B99 total		8.039	7.690	15.580	5.871	37.180
14	Zloćudna novotvorina želuca - <i>Malignant neoplasm of stomach</i>	C16	0	0	433	552	985
15	Zloćudna novotvorina završnog debelog crijeva (rektuma) - <i>Malignant neoplasm of rectum</i>	C20	0	0	543	692	1.235
16	Zloćudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća - <i>Malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>	C33-C34	0	0	1.812	1.926	3.738
17	Zloćudni melanom kože - <i>Malignant melanoma of skin</i>	C43	0	5	148	216	369
18	Zloćudna novotvorina dojke - <i>Malignant neoplasm of breast</i>	C50	0	1	879	850	1.730
19	Zloćudna novotvorina vrata maternice - <i>Malignant neoplasm of cervix uteri</i>	C53	0	0	211	124	335
20	Zloćudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva - <i>Malignant neoplasms of lymphoid, haematopoietic and related tissue</i>	C81-C97	2	37	341	465	845
21	Ostale zloćudne novotvorine - <i>Other malignant neoplasms</i>		31	28	2.978	3.753	6.790
22	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode - <i>In situ neoplasms, benign neoplasms and neoplasms of unknown behavior</i>	D00-D48	29	119	1.326	898	2.372
2.	Međuzbroj za C00-D48 - C00-D48 total		62	190	8.671	9.476	18.399
23	Anemije zbog manjka željeza - <i>Iron deficiency anaemia</i>	D50	99	232	724	446	1.501
24	Druge bolesti krvi i krvotornog sustava - <i>Other diseases of blood and blood-forming organs</i>	D51-D77	29	62	248	334	673
25	Neki poremećaji imunološkog sustava - <i>Certain disorders involving the immune mechanism</i>	D80-D89	25	31	100	74	230
3.	Međuzbroj za D50-D89 - D50-D89 total		153	325	1.072	854	2.404
26	Poremećaji štitnjače - <i>Disorders of thyroid gland</i>	E00-E07	1	40	823	202	1.066
27	Dijabetes melitus - <i>Diabetes mellitus</i>	E10-E14	25	188	4.240	5.302	9.755
28	Pretilost - <i>Obesity</i>	E65-E66	1	19	131	68	219
29	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma - <i>Other endocrine diseases, nutritional and metabolic diseases</i>		29	83	986	1.003	2.101
4.	Međuzbroj za E00-E90 - E00-E90 total		56	330	6.180	6.575	13.141
30	Demencija - <i>Dementia</i>	F00-F03	0	3	135	1.174	1.312
31	Duševni poremećaji i porem. ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola - <i>Mental and behavioural disorders due to use of alcohol</i>	F10	0	1.219	10.228	1.869	13.316
32	Duševni poremećaji i porem. ponašanja uzrokovani psihoakt. tvarima - <i>Mental and behavioural disorders due to psychoactive substance use</i>	F11-F19	0	264	1.848	129	2.241
33	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji - <i>Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	F20-F29	0	186	4.679	1.025	5.890
34	Neuroze i afektivni porem. povezani sa stresom i somatoformni porem. - <i>Neurotic, stress related and somatoform disorders</i>	F40-F48	54	1.084	17.849	4.635	23.622

Tablica - Table 2. nastavak - continuation 1

	Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>	Šifra <i>Code</i>	0-6g. <i>0-6yr.</i>	7-19g. <i>7-19yr.</i>	20-64g. <i>20-64yr.</i>	65 i v. <i>65 and over</i>	Ukupno <i>Total</i>
35	Duševna zaostalost - <i>Mental retardation</i>	F70-F79	1	21	211	105	338
36	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - <i>Other mental and behavioural disorders</i>		40	524	4.450	2.427	7.441
5.	Međubroj za F00-F99 - F00-F99 total		95	3.301	39.400	11.364	54.160
37	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja - <i>Extrapyramidal and movement disorders</i>	G20-G26	2	11	179	454	646
38	Epilepsija - <i>Epilepsy</i>	G40-G41	299	979	4.797	1.545	7.620
39	Migrena i ostali sindromi glavobolje - <i>Migraine and other headache syndromes</i>	G43-G44	26	530	7.806	1.152	9.514
40	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi - <i>Cerebral palsy and other paralytic syndromes</i>	G80-G83	6	44	528	169	747
41	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava - <i>Other diseases and disorders of nervous system</i>		42	205	2.758	2.203	5.208
6.	Međubroj za G00-G99 - G00-G99 total		375	1.769	16.068	5.523	23.735
42	Konjunktivitis - <i>Conjunctivitis</i>	H10	2.444	3.114	9.586	2.073	17.217
43	Katarakta i druge bolesti leće - <i>Cataract and other diseases of lens</i>	H25-H28	0	5	77	298	380
44	Glaukom - <i>Glaucoma</i>	H40-H42	0	1	235	287	523
45	Strabizam - <i>Strabismus</i>	H49-H50	5	14	16	4	39
46	Poremećaji refrakcije i akomodacije - <i>Disorders of refraction and accommodation</i>	H52	8	79	179	51	317
47	Ostale bolesti oka i adneksa - <i>Other diseases of eye and adnexa</i>		872	1.254	3.373	1.083	6.582
7.	Međubroj za H00-H59 - H00-H59 total		3.329	4.467	13.466	3.796	25.058
48	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida - <i>Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid</i>	H65-H75	8.427	6.630	7.916	1.684	24.657
49	Oštećenje sluha - <i>Hearing loss</i>	H90-H91	127	40	229	154	550
50	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka - <i>Other diseases of ear and mastoid</i>	4878	2.639	3.546	7.966	1.337	15.488
8.	Međubroj za H60-H95 - H60-H95 total		11.193	10.216	16.111	3.175	40.695
51	Akutna reumatska groznica - <i>Acute rheumatic fever</i>	I00-I02	2	4	27	17	50
52	Kronične reumatske srčane bolesti - <i>Chronic rheumatic heart diseases</i>	I05-I09	0	1	319	202	522
53	Hipertenzivne bolesti - <i>Hypertensive diseases</i>	I10-I15	1	307	33.979	31.362	65.649
54	Akutni infarkt miokarda - <i>Acute myocardial infarction</i>	I21-I23	0	1	1.792	2.135	3.928
55	Druge ishemične bolesti srca - <i>Other ischemic heart diseases</i>	I20, I24-I25	0	99	6.723	8.698	15.520
56	Druge srčane bolesti - <i>Other heart diseases</i>	I26-I52	47	305	7.546	16.228	24.126
57	Cerebrovaskularni inzult - <i>Stroke</i>	I60-I64	0	3	2.661	9.363	12.027
58	Druge cerebrovaskularne bolesti - <i>Other cerebrovascular diseases</i>	I65-I68	0	5	698	1.428	2.131
59	Posljedice cerebrovaskularne bolesti - <i>Sequelae of cerebrovascular dis.</i>	I69	0	1	666	1.812	2.479
60	Ateroskleroza - <i>Atherosclerosis</i>	I70	0	0	378	882	1.260
61	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) - <i>Venous diseases (embolism, thrombosis, varices)</i>	I80-I87	0	35	2.695	2.355	5.085
62	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava - <i>Other diseases of circulatory system</i>	I03	59	201	2.803	3.595	6.658
9.	Međubroj za I00-I99 - I00-I99 total		109	962	60.287	78.077	139.435
63	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava - <i>Acute upper respiratory infections</i>	J00-J06	43.438	39.473	52.634	12.772	148.317
64	Gripa (influenca) - <i>Influenza</i>	J10-J11	650	1.903	3.054	1.155	6.762
65	Pneumonija - <i>Pneumonia</i>	J12-J18	865	1.029	3.870	5.146	10.910
66	Akutni bronhitis i akutni bronhioolit - <i>Acute bronchitis and acute bronchiolitis</i>	J20-J21	5.256	4.151	6.046	3.707	19.160
67	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća - <i>Bronchitis, emphysema, asthma and other chronic obstructive pulmonary diseases</i>	J40-J44, J47	1.878	1.663	6.425	10.782	20.748
68	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze - <i>Lung diseases due to external agents, pneumoconiosis</i>	J60-J70	0	0	147	74	221
69	Ostale bolesti dišnog sustava - <i>Other respiratory diseases</i>		1.751	2.836	7.421	8.471	20.479
10.	Međubroj za J00-J99 - J00-J99 total		53.838	51.055	79.597	42.107	226.597

Tablica - Table 2. nastavak - continuation 2

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	0-6g. 0-6yr.	7-19g. 7-19yr.	20-64g. 20-64yr.	65 i v. 65 and over	Ukupno Total
70	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti - Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws	K00-K14	916	1.541	6.151	897	9.505
71	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni) - Gastric and duodenal ulcer (gastroduodenal)	K25-K27	0	121	2.146	1.123	3.390
72	Akutna upala crvuljka (apendicitis) - Acute appendicitis	K35	103	626	710	110	1.549
73	Preponska kila (ingvinalna hernija) - Inguinal hernia	K40	90	59	521	531	1.201
74	Ostale hernije trbušne šupljine - Other abdominal hernia	K41-K46	21	7	294	286	608
75	Bolesti jetre - Diseases of liver	K70-K77	2	7	1.452	872	2.333
76	Žučni kamenci i upala žučnjaka - Cholelithiasis and cholecystitis	K80-K81	2	35	3.467	1.927	5.431
77	Ostale bolesti probavnog sustava - Other diseases of the digestive system	11456	638	1.282	10.946	6.716	19.582
11.	Međuzbroj za K00-K93 - K00-K93 total		1.772	3.678	25.687	12.462	43.599
78	Infekcije kože i potkožnoga tkiva - Infections of the skin and subcutaneous tissue	L00-L08	1.595	2.649	11.136	2.964	18.344
79	Dermatitis, egzemi i urtikarije - Dermatitis, eczema and urticaria	L20-L30, L50	6.720	7.524	21.234	4.617	40.095
80	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva - Other diseases of the skin, subcutaneous tissue		401	755	2.113	1.109	4.378
12.	Međuzbroj za L00-L99 - L00-L99 total		8.716	10.928	34.483	8.690	62.817
81	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije - Rheumatoid arthritis and other inflammatory polyarthropathies	M05-M14	17	78	2.372	1.561	4.028
82	Artroze - Arthrosis	M15-M19	0	31	1.691	1.952	3.674
83	Kifoza, skolioza i lordoza - Kyphosis, scoliosis and lordosis	M40-M41	1	75	227	46	349
84	Spondilopatije - Spondylopathies	M45-M49	0	12	847	414	1.273
85	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije - Intervertebral disc disorders and other dorsopathies	M50-M54	53	913	41.314	14.313	56.593
86	Osteoporoza i osteomalacija - Osteoporosis and osteomalacia	M80-M83	1	20	597	693	1.311
87	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava - Other diseases of the musculoskeletal system		189	1.145	9.595	3.127	14.056
13.	Međuzbroj za M00-M99 - M00-M99 total		261	2.274	56.643	22.106	81.284
88	Glomerulske bolesti bubrega - Glomerular diseases	N00-N08	15	29	193	65	302
89	Tubulointersticijske bol. bubrega - Renal tubulo-interstitial diseases	N10-N16	56	93	668	370	1.187
90	Bubrežna insuficijencija - Renal failure	N17-N19	3	11	6.253	14.672	20.939
91	Urolitijaza (mokračni kamenci) - Urolithiasis	N20-N23	16	273	9.010	2.357	11.656
92	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - Cystitis	N30	1.397	2.544	11.309	4.777	20.027
93	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30) - Other diseases of the urinary system (without N30)	N25-N39	199	389	1.622	805	3.015
94	Hiperplazija prostate - Hyperplasia prostate	N40	0	0	376	1.330	1.706
95	Druge bol. muških spol. org. - Other diseases of male genital organs	N41-N51	329	235	1.018	456	2.038
96	Poremećaji u menopauzi - Menopausal disorders	N95	0	0	320	47	367
97	Ostale bolesti ženskih spolnih organa - Other diseases of the female genital organs		59	915	4.902	627	6.503
14.	Međuzbroj za N00-N99 - N00-N99 total		2.074	4.489	35.671	25.506	67.740
98	Pobačaj - Abortion	O00-O08	0	47	724	0	771
99	Porodaj - Delivery	O80-O84	0	111	1.051	0	1.162
100	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama - Other conditions in pregnancy, delivery and puerperium		0	212	2.808	0	3.020
15.	Međuzbroj za O00-O99 - O00-O99 total		0	370	4.583	0	4.953
101	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	P00-P96	140	0	0	0	140
16.	Međuzbroj za P00-P96 - P00-P96 total		140	0	0	0	140
102	Prirodne malformacije cirkulacijskog sustava - Congenital malformations of the circulatory system	Q20-Q28	23	2	12	0	37
103	Nespušteni testis - Undescended	Q53	19	7	3	0	29

Tablica - Table 2. nastavak - continuation 3

Bolesti i stanja MKB 10 Diseases and conditions ICD 10		Šifra Code	0-6g. 0-6yr.	7-19g. 7-19yr.	20-64g. 20-64yr.	65 i v. 65 and over	Ukupno Total
104	Ostale prirodene malformacije - <i>Other congenital malformations</i>		54	26	57	12	149
17.	Međuzbroj za Q00-Q99 - Q00-Q99 total		96	35	72	12	215
105	Senilnost - <i>Senility</i>	R54	0	0	83	495	578
106	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo - <i>Symptoms, signs and abnormal, clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>		22.828	26.595	85.397	54.087	188.907
18.	Međuzbroj za R00-R99 - R00-R99 total		22.828	26.595	85.480	54.582	189.485
107	Prijelomi - <i>Fractures</i>	S x 2	1.028	4.091	10.329	7.470	22.918
108	Dislokacije, uganuća i nategnuća - <i>Dislocations, sprains and strains</i>	S x 3	1.758	6.862	18.353	5.531	32.504
109	Opekline i korozije - <i>Burns and corrosions</i>	T20-T32	1.186	1.289	4.666	1.106	8.247
110	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima - <i>Poisoning by medicaments and biological substances</i>	T36-T50	97	302	1.088	254	1.741
111	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka - <i>Other injuries, poisoning, and effects of external causes</i>		12.722	30.638	98.727	23.381	165.468
19.	Međuzbroj za S00-T98 - S00-T98 total		16.791	43.182	133.163	37.742	230.878
112	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog pregleda i istraživanja - <i>Persons encountering health services for examinat. and investigation</i>	Z00-Z13	1.610	1.671	9.329	2.515	15.125
113	Infekcija HIV-om bez simptoma - <i>Asymptomatic human immunodeficiency virus [HIV] infection status</i>	Z21	0	0	0	1	1
114	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti - <i>Persons with health hazards related to communicable diseases</i>	Z20, Z22-Z29	12	35	167	169	383
115	Postupci u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće - <i>Contraceptive management</i>	Z30	0	34	122	0	156
116	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog specif. postupaka i njege - <i>Persons encountering health services for specific procedures and health care</i>	Z40-Z54	241	690	3.519	1.549	5.999
117	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog psihosoc. i socioek. razloga - <i>Persons with potential health hazards related to socioeconomic and psychosocial circumstances</i>	Z55-Z65	150	399	2.222	1.147	3.918
118	Osobe koje se koriste zdrav. službom zbog obiteljskih razloga - <i>Persons encountering health services for family reasons</i>	Z70-Z99	58	89	600	308	1.055
119	Ostali čimb. koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav. službom - <i>Other factors influencing health status and contact with health services</i>		70	94	942	303	1.409
21.	Međuzbroj za Z00-Z99 - Z00-Z99 total		2.141	3.012	16.901	5.992	28.046
	UKUPNO BOLESTI I STANJA (bez V01-Y98) DISEASES AND CONDITIONS TOTAL (without V01-Y98)		132.068	174.868	649.115	333.910	1.289.961
120	Nesreće pri prijevozu - <i>Transport accidents</i>	V01-V99	760	3.372	11.974	3.095	19.201
121	Ostali vanj. uzroci slučajnih ozlj. - <i>Other external causes of accidental injuries</i>	W00-X59	10.092	21.812	64.109	18.642	114.655
122	Namjerno nanesene ozljede - <i>Assault</i>	X85-Y09	89	1.066	4.087	694	5.936
123	Ratne ozljede - <i>Operations of war</i>	Y36	0	0	2	2	4
124	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja - <i>Other extern. causes of injuries and poisoning</i>		5.850	16.932	52.991	15.309	91.082
20.	Međuzbroj za V01-Y98 - V01-Y98 total		16.791	43.182	133.163	37.742	230.878

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I LIJEČENJE USTA I ZUBI - Dental-Stomatological Health Service

U djelatnosti zdravstvene zaštite i liječenja usta i zubi, prema pristiglim podacima iz godišnjih izvješća timova i ustanova, u 2009. godini radilo je ukupno 1.785 timova, od toga 1.657 specijalističkih dentalne medicine, 62 specijalističkih dječje i preventivne dentalne medicine i 66 ostalih specijalističkih. Ovi timovi su skrbili o 3.835.445 osiguranika (oko 0,6% više nego u 2008. godini) od kojih je 1.498.065 koristilo zdravstvenu zaštitu (smanjenje za 8,7% u odnosu na 2008. godinu). Uz ove timove usluge su pružali i timovi bez ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje: od 650 timova dentalne medicine bez ugovora s HZZO, 579 je bilo specijalističkih dentalne medicine, 23 specijalističkih dječje i preventivne dentalne medicine te 48 drugih specijalnosti.

U djelatnosti je (neovisno o ugovoru s HZZO), prema izvješćima, bilo ukupno zaposleno 4.558 zdravstvenih djelatnika (smanjenje za 4,4% u odnosu na 2008. godinu), od toga 2.435 doktora dentalne medicine (povećanje za 9,1% u odnosu na 2008. godinu) i 1.835 zubnih asistenata (smanjenje za 6,0% u odnosu na 2008. godinu), 199 doktora specijalista (smanjenje za 23,9% u

odnosu na 2008. godinu), 271 zubnih tehničara (povećanje za 4,6% u odnosu na 2008. godinu) i 17 zubara (smanjenje u odnosu na 2008. godinu).

Tijekom 2009. godine, prema pristiglim izvješćima, zabilježeno je 4.299.726 posjeta u ugovornim (smanjenje za 1,7% u odnosu na 2008. godinu) i 629.052 u ordinacijama bez ugovora s HZZO (smanjenje za 6,2% u odnosu na 2008. godinu). Neovisno o ugovoru s HZZO obavljeno je i 535.957 sistematskih pregleda (smanjenje za 20,0% u odnosu na 2008. godinu). Plombirano je 2.011.436 (za 8,3% manje nego u 2008. godini), a izvađeno 586.588 zubi (smanjenje za 10,0% u odnosu na 2008. godinu). U 2009. godini načinjeno je i 237.928 protetskih radova (smanjenje za 7,1% u odnosu na 2008. godinu) te je obavljeno i 635.381 liječenja mekih tkiva (smanjenje za 3,3% u odnosu na 2008. godinu).

Najčešće zabilježene dijagnoze u djelatnosti su zubni karijes, slijede bolesti pulpe i periapikalnih tkiva, ostali poremećaji zubi i potpornih struktura te dentofacijalne nepravilnosti.

Tablica - Table 1. Broj ordinacija, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - The number of doctors' offices, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009 in Croatia from the Dental Health Service, by county

Županija	Broj ordinacija			Zdravstveni djelatnici					Asistenti			Broj osiguran. u skrbi	Od toga koristilo zdr. zašt.
	Puno rad. vr.	Djel. r.v.	Doktori dent. med.	Specijalisti Dječ- je	Osta- li	Zu- bari	Tehničari VSS	SSS	NSS	VSS	SSS		
County	Doctors' offices			Health workers					Assistants			No. in caer	No. insur. receiving care.
	Full timer	Part. timer	Dental med. spec.	Specialists Child	Other	Den- tists	Tech- nicians coll.	High sch.	Jun. coll.	High sch.	Semi skilled	insurees.	
HRVATSKA	1.753	12	1.657	62	66	14	4	194	22	1.541	13	3.835.445	1.498.065
Grad Zagreb	401	1	382	18	8	0	0	94	3	277	0	816.878	345.831
Zagrebačka	123	2	118	6	3	0	0	9	1	114	1	290.735	97.266
Krapinsko-zagorska	56	0	55	1	1	0	0	1	0	54	0	134.931	47.787
Sisačko-moslavačka	81	0	70	4	8	0	0	3	4	77	1	176.575	65.195
Karlovačka	69	0	66	3	2	0	0	6	1	63	0	140.209	49.890
Varaždinska	65	0	63	1	3	0	0	2	0	65	0	155.087	59.917
Koprivničko-križevačka	36	0	34	1	1	0	2	8	1	34	0	99.311	43.271
Bjelovarsko-bilogorska	57	0	51	2	4	0	0	1	0	55	1	128.677	42.528
Primorsko-goranska	118	1	127	2	2	1	1	5	3	114	2	239.764	92.018
Ličko-senjska	18	0	20	0	0	0	0	6	0	15	0	40.659	15.343
Virovitičko-podravska	28	0	24	2	2	0	0	2	1	26	0	67.308	29.546
Požeško-slavonska	29	0	29	0	0	0	1	9	0	17	0	77.161	28.022
Brodsko-posavska	64	0	57	2	3	1	0	3	1	57	0	147.553	52.261
Zadarska	80	0	77	3	1	0	0	1	1	76	1	147.548	65.198
Osječko-baranjska	91	0	84	4	3	0	0	17	0	83	1	232.579	75.297
Šibensko-kninska	53	1	51	2	1	1	0	0	0	51	0	97.097	46.822
Vukovarsko-srijemska	67	1	52	5	7	3	0	0	0	66	1	167.470	62.554
Splitsko-dalmatinska	126	0	121	1	2	5	0	12	3	111	1	244.090	118.644
Istarska	91	4	88	1	3	1	0	2	1	87	2	207.542	71.521
Dubrovačko-neretvanska	55	1	46	3	8	1	0	5	2	54	0	112.856	50.648
Međimurska	45	1	42	1	4	1	0	8	0	45	2	111.415	38.506

Tablica - Table 1a. Broj ordinacija, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - The number of doctors' offices, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2009 in Croatia from the Dental Health Service by county - no contract with Institute for Health Insurance

Županija	Broj ordinacija			Zdravstveni djelatnici							Osiguranici koristili zdr. zašt.	
	Puno rad. vr.	Djel. r.v.	Doktori dent. med.	Specijalisti Dječ- Osta- je li		Zu- bari	Tehničari VŠS SSS		Asistenti VŠS SSS NSS			
County	Doctors' offices			Health workers							No. insur. receiving care.	
	Full timer	Part. timer	Dental med. spec.	Specialists Child Other		Dentists	Technicians Jun. coll. High sch.		Assistants Jun. coll. High sch. Semi skilled			
HRVATSKA	541	51	579	23	48	3	2	71	5	245	9	273.744
Grad Zagreb	155	29	174	4	13	1	0	19	2	41	2	68.209
Zagrebačka	24	0	23	1	0	0	0	0	0	14	0	17.999
Krapinsko-zagorska	7	3	9	0	2	0	0	0	0	2	0	789
Sisačko-moslavačka	4	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	2.075
Karlovačka	1	4	5	0	0	0	0	1	0	1	0	1.168
Varaždinska	19	2	21	1	1	0	0	1	0	15	1	17.904
Koprivničko-križevačka	7	0	6	0	1	0	0	2	0	7	1	6.505
Bjelovarsko-bilogorska	6	0	6	0	0	1	0	0	0	2	0	1.342
Primorsko-goranska	66	0	84	9	4	0	1	19	0	44	0	36.585
Ličko-senjska	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	818
Virovitičko-podravska	5	0	5	0	1	0	0	2	0	5	0	4.497
Požeško-slavonska	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brodsko-posavska	5	1	5	0	1	0	0	1	0	2	0	3.128
Zadarska	33	3	41	0	1	0	0	0	0	10	0	12.473
Osječko-baranjska	29	2	28	2	2	0	0	1	0	22	1	22.247
Šibensko-kninska	20	2	21	1	1	0	0	12	0	10	0	10.088
Vukovarsko-srijemska	3	0	2	0	1	0	0	0	0	2	0	2.748
Splitsko-dalmatinska	14	0	11	0	3	0	0	1	1	11	0	11.325
Istarska	113	1	100	3	11	0	1	10	2	44	3	42.556
Dubrovačko-neretvanska	25	3	32	1	3	0	0	2	0	10	1	9.883
Međimurska	3	1	2	0	2	0	0	0	0	1	0	1.405

Tablica - Table 2. Broj posjeta, sistematskih pregleda, plombiranih zubi, izvađenih zubi te obavljenih protetskih radova i liječenja mekih tkiva u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - The number of visits, general examinations, filled teeth, extracted teeth, prosthetic procedures and soft oral cavity tissues treatment in 2009 in Croatia's Dental Health Service, by county

Županija	Broj posjeta	Sistematski pregledi	Plombirani zubi	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
County	No. visits	General examinat.	Filled teeth	Extracted teeth	Prosthetic procedures	Soft oral cavity tissues treatment
HRVATSKA	4.299.726	457.870	1.670.318	513.941	187.186	566.653
Grad Zagreb	1.014.409	65.973	328.332	68.621	28.378	130.847
Zagrebačka	312.098	13.888	161.965	33.594	11.096	46.031
Krapinsko-zagorska	146.653	11.257	57.290	16.525	5.360	25.069
Sisačko-moslavačka	188.702	11.807	71.269	23.109	11.056	17.510
Karlovačka	153.517	14.424	59.926	20.248	11.802	21.432
Varaždinska	169.393	19.670	67.091	22.701	6.143	14.333
Koprivničko-križevačka	107.074	12.138	40.018	16.331	4.482	17.238
Bjelovarsko-bilogorska	140.072	3.084	46.039	19.323	12.348	14.882
Primorsko-goranska	255.996	41.799	105.888	29.762	13.825	47.871
Ličko-senjska	41.023	566	15.827	7.807	2.042	6.579
Virovitičko-podravska	97.134	6.636	28.472	16.459	3.327	5.671
Požeško-slavonska	61.276	9.062	24.011	11.679	2.360	9.274
Brodsko-posavska	153.307	51.429	57.159	27.816	8.153	22.790
Zadarska	190.919	60.553	73.596	22.612	5.743	13.291
Osječko-baranjska	206.849	14.144	104.194	35.355	9.808	29.676
Šibensko-kninska	111.692	29.414	43.904	14.944	5.329	10.836
Vukovarsko-srijemska	190.629	15.328	68.033	35.918	9.001	23.705
Splitsko-dalmatinska	297.062	27.287	139.483	36.687	10.776	36.847
Istarska	212.486	28.059	84.523	22.190	13.165	36.452
Dubrovačko-neretvanska	134.757	12.925	54.593	17.318	7.483	15.905
Međimurska	114.678	8.427	38.705	14.942	5.509	20.414

Tablica - Table 2a. Broj posjeta, sistematskih pregleda, plombiranih zubi, izvađenih zubi te obavljenih protetskih radova i liječenja mekih tkiva u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po županijama Hrvatske u 2009. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - The number of visits, general examinations, filled teeth, extracted teeth, prosthetic procedures and soft oral cavity tissues treatment in 2009 in Croatia's Dental Health Service by county - no contract with Institute for Health Insurance

Županija	Broj posjeta	Sistematski pregledi	Plombirani zubi	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
County	No. visits	General examinat.	Filled teeth	Extracted teeth	Prosthetic procedures	Soft oral cavity tissues treatment
HRVATSKA	629.052	78.087	341.118	72.647	50.742	68.728
Grad Zagreb	149.924	13.587	86.813	14.425	9.298	17.490
Zagrebačka	44.343	4.553	23.948	4.430	1.831	4.661
Krapinsko-zagorska	8.808	580	5.740	1.255	283	993
Sisačko-moslavačka	3.042	222	1.721	153	196	275
Karlovačka	1.833	262	1.058	339	77	231
Varaždinska	36.350	3.252	16.128	4.721	1.768	2.528
Koprivničko-križevačka	18.586	3.664	9.057	2.931	1.451	1.824
Bjelovarsko-bilogorska	7.619	1.028	4.599	850	394	515
Primorsko-goranska	86.279	12.851	37.550	9.168	11.982	16.539
Ličko-senjska	2.818	0	1.064	338	475	818
Virovitičko-podravka	10.555	232	4.121	1.483	797	819
Požeško-slavonska	0	0	1.043	222	79	150
Brodsko-posavska	11.197	3.433	4.488	1.087	590	618
Zadarska	28.531	10.183	16.701	2.303	1.762	1.362
Osječko-baranjska	59.853	6.617	33.606	6.860	2.610	5.354
Sibensko-kninska	17.213	4.730	10.338	3.877	3.586	1.775
Vukovarsko-srijemska	10.167	226	1.549	709	172	306
Špišsko-dalmatinska	21.431	4.487	9.469	1.651	1.202	2.864
Istarska	78.690	4.749	48.224	10.468	10.288	5.781
Dubrovačko-neretvanska	28.614	3.426	22.318	4.680	1.649	3.629
Međimurska	3.199	5	1.583	697	252	196

Tablica - Table 3. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po dobi u Hrvatskoj u 2009. godini - Diseases and conditions diagnosed by Dental Health Service by age, Croatia 2009

Bolesti i stanja MKB 10		Šifra	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65 i više	Ukupno
Diseases and conditions ICD 10		Code	0-6 yr.	7-19 yr.	20-64 yr.	65 and more	Total
1	Poremećaji u razvoju i nicanju zubi - Disorders of tooth development and eruption	K00	4.257	32.507	13.509	3.047	53.320
2	Zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi - Embedded and impacted teeth	K01	1.162	6.615	16.397	1.524	25.698
3	Zubni karijes - Dental caries	K02	55.947	415.943	1.086.553	141.474	1.699.917
4	Ostale bolesti čvrstog zubnog tkiva - Other diseases of hard tissues of teeth	K03	2.507	24.349	162.028	29.038	217.922
5	Bolesti pulpe i periapikalnih tkiva - Diseases of pulp and periapical tissues	K04	24.109	161.767	664.723	116.777	967.376
6	Akutni i kronični gingivitis - Acute and chronic gingivitis	K05.0 - K05.1	1.080	10.827	72.292	22.735	106.934
7	Akutni i kronični periodontitis i periodontoza - Acute and chronic periodontitis and periodontosis	K05.2 - K05.4	450	4.217	73.524	29.312	107.503
8	Ostale periodontalne bolesti - Other periodontal diseases	K05.5 - K05.6	49	431	4.415	2.093	6.988
9	Ostali poremećaji gingive i bezuboga alveolarnog grebena - Other disorders of gingiva and edentulous alveolar ridge	K06	119	1.190	8.256	4.988	14.553
10	Dentofacijalne nepravilnosti (uključujući malokluziju) - Dentofacial anomalies (including malocclusion)	K07	1.922	203.217	11.292	2.168	218.599
11	Ostali poremećaji zubi i potpornih struktura - Other disorders of teeth and supporting structures	K08	4.163	37.420	205.732	109.290	356.605
12	Ciste oralnog područja koje nisu svrstane drugamo - Cysts of oral region, not elsewhere classified	K09	23	1.211	2.126	558	3.918
13	Ostale bolesti čeljusti - Other diseases of jaws	K10	552	3.544	15.681	3.622	23.399
14	Bolesti žlijezda slinovnica - Diseases of salivary glands	K11	12	217	712	456	1.397
15	Stomatitis i srodna oštećenja - Stomatitis and related lesions	K12	709	3.149	10.594	6.655	21.107
16	Ostale bolesti usana i oralne sluznice - Other diseases of lip and oral mucosa	K13	132	776	3.179	1.533	5.620
17	Bolesti jezika - Diseases of tongue	K14	16	125	626	566	1.333
	UKUPNO - Total		97.209	907.505	2.351.639	475.836	3.832.189

Napomena:

"Unatoč opetovanom požurivanju, do trenutka zaključivanja obrade podataka nismo zaprimili 193 izvještajnih obrazaca iz Grada Zagreba i 164 iz Špišsko-dalmatinske županije."

DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŠKOLSKE DJECE, MLADEŽI I STUDENATA - *School Health Service*

Preventivna i specifična zdravstvena zaštita školske djece, mladeži i studenata

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u školskoj godini 2009./2010. u osnovne škole upisano je 361.052 djece, u srednje škole 180.582 djece, a redovitih studenata je upisano 109.636. Zbog negativnih demografskih trendova, broj se školske djece u osnovnim i srednjim školama u Hrvatskoj postupno smanjuje, te je u odnosu na prethodnu školsku godinu upisano oko 8.600 djece manje u osnovne i oko 700 učenika manje u srednje škole.

Skrb o bolesnoj djeci školske dobi i o studentima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti provode liječnici opće/obiteljske medicine, a preventivnu i specifičnu zdravstvenu zaštitu liječnici školske medicine kao dio djelatnosti zavoda za javno zdravstvo. Jedan tim u sastavu 1 specijalist školske medicine i 1 medicinska sestra više ili srednje stručne spreme prema važećem normativu HZZO skrbe za oko 3.800 djece osnovnih i srednjih škola i studenata. U službama je u školskoj godini 2009./2010. bilo ugovoreno 180 liječničkih timova, od toga 136 specijalista školske medicine, 23 liječnika na specijalizaciji te 21 liječnik opće medicine. Broj djece na jedan tim se razlikuje prema županijama. Aktivnosti se sukladno Programu mjera zdravstvene zaštite školske djece, dijele na nekoliko osnovnih područja: klasične mjere preventivne zdravstvene zaštite koje obuhvaćaju provedbu obveznih cijepljenja, sistematske te sve ostale preventivne preglede; zdravstveni odgoj i provođenje programa promicanja zdravlja; savjetovanijski rad i rad sa djecom s posebnim potrebama; epidemiološke i aktivnosti u vezi sa zaštitom okoliša.

Pregled prije upisa u prvi razred zakonska je obveza koju timski provode liječnici školske medicine te učitelji i članovi stručne službe škole koju će dijete polaziti. Prije početka školske godine 2009./2010. obavljeno je 42.142 pregleda prije upisa u prvi razred a u prethodnoj školskoj godini 38.806 pregleda, godinu ranije 43.527 te prije šest godina 51.226. Pregledima je obuhvaćena cijela generacija, a za neke je upis odgođen za godinu dana. Prema programu sistematskih pregleda u školskoj godini 2009./2010. obavljena su 42.193 pregleda u petom razredu, čime je obuhvaćeno 90% učenika, što je više od prosječnog obuhvata u prethodnim godinama. U osmom razredu osnovne škole pregledom i savjetovanjem o profesionalnoj orijentaciji obuhvaćeno je 45.455 (94%) učenika, dok je prethodne godine to bilo 44.617 obavljenih pregleda i obuhvat od 93%. Broj djece koja su prošla sistematski pregled u prvom razredu srednje škole bio je 32.762 odnosno 63%, dok je prethodne godine pregledano 33.092 učenika odnosno 60%.

Sva su djeca u trećem razredu osnovne škole obuhvaćena probirom na poremećaje vida i vida na boje (75.584 probira u odnosu na 67.235 u prethodnoj godini). U šestom razredu je obavljeno 52.016 probira na razvojne i strukturalne deformacije lokomotornog sustava, dok je u prethodnoj godini obavljeno 39.548 pregleda. Ukupno je obavljeno 9.561 individualnih probira na poremećaje sluha tonalnim audiometrom (prethodne godine 9.694 probira).

Za školsku su populaciju liječnici u službama školske medicine jedini cjepitelji. U školskoj godini 2009./2010. obavljeno je 393.697 cijepljenja u osnovnoj i 41.591 u srednjoj školi

(2008./2009. godine 414.287 cijepljenja u osnovnoj i 45.505 u srednjoj školi).

Namjenski pregledi obuhvaćaju preglede za prilagođeni program tjelesne i zdravstvene kulture, preglede za sportske aktivnosti, smještaj u dom, za profesionalnu orijentaciju, prije cijepljenja, prilikom promjena uvjeta života te na zatjev djeteta ili neke institucije (putovanje, odlazak na organizirani odmor i dr.). U školskoj godini 2009./2010. obavljena su 376.154 namjenska pregleda u osnovnoj školi i 61.754 u srednjoj školi, dok je u 2008./2009. obavljeno 412.926 pregleda u osnovnoj i 58.946 u srednjoj školi.

Za prilagođeni program tjelesne i zdravstvene kulture obavljeno je, u suradnji s profesorima, 2.745 pregleda u osnovnoj i 6.489 u srednjoj školi, što ne odstupaju u velikoj mjeri od broja pregleda učinjenih u prethodnoj godini (2.811 pregleda u osnovnoj i 6.539 u srednjoj školi). U vezi sa sportskim aktivnostima i natjecanjima obavljeno je u osnovnoj školi, 16.335 pregleda što je više nego prethodne godine (13.018 pregleda). U srednjoj školi je obavljeno 7.032 pregleda što je također porast u odnosu na prethodnu godinu (6.539 pregleda). U osmim razredima osnovne škole bilo je 18.539 konzultacija i pregleda zbog profesionalne orijentacije (18.043 u prethodnoj godini).

Specifični dijelovi programa preventivne zdravstvene zaštite učenika, kojima se posvećuje osobita pozornost su zdravstveni odgoj i savjetovanijski rad. Savjetovanijski rad za djecu i mladež u kojima djeca, roditelji i profesori mogu zatražiti pomoć pri rješavanju najčešćih problema vezanih uz odrastanje i zdravlje djece, organizirana su kao poseban oblik rada i broj posjeta savjetovanijskom neprekidno se povećava. U osnovnoj školi se povećao od 59.647 posjeta savjetovanijskom u 1998. godini, do 132.077 u školskoj godini 2004./2005., te 121.140 u ovoj školskoj godini. U srednjoj školi je kretanje posjeta savjetovanijskom od 18.196, do 40.258 u ovoj školskoj godini. Navedeno pokazuje da je upravo takav oblik rada potreban i da je u sustavu nedostajao. U savjetovanijskim za djecu i mladež pri službama za školsku medicinu djeca su i roditelji u osnovnoj školi najviše tražili pomoć zbog problema koje donose kronične bolesti (50%), zatim zbog učenja (22%), problema mentalnog zdravlja (13%), rizičnog ponašanja (8%) te problema reproduktivnog zdravlja (7%). Kod srednjoškolarca su osim kroničnih bolesti (41%) češće zastupljeni problemi i zahtjevi za savjetom zbog reproduktivnog zdravlja i spolno prenosivih infekcija (23%), rizičnog ponašanja (13%), mentalnog zdravlja (12%) te učenja (11%). Nekim od oblika zdravstvenog odgoja obuhvaćeno je u školskoj godini 2004./2005. 314.342 učenika osnovnih i 77.204 učenika srednjih škola, u 2005./2006. 305.236 učenika osnovnih i 89.498 učenika srednjih škola, u prethodnoj školskoj godini 273.797 učenika osnovnih i 77.396 učenika srednjih škola, te u školskoj godini 2009./2010. 255.681 učenika osnovnih i 79.358 srednjih škola. Osim toga je 68.544 roditelja i profesora u osnovnim te 5.212 u srednjim školama sudjelovalo na predavanjima, tribinama ili radionicama u vezi sa zdravljem.

Prema nalazima sistematskih pregleda 20% učenika osnovnih i 26% srednjih škola ima nepravilno držanje, a učestalost jače izraženih deformacija stopala je 30% za muški i 25% za ženski spol u osnovnoj školi. Strukturalne deformacije kralježnice su

češće utvrđene u djevojčica. U osnovnim školama skolioza se registrira u 2,2% dječaka i 4,6% djevojčica, u srednjim školama u 4,5% dječaka i 8,6% djevojčica. Smetnje refrakcije nađene su u 15% učenika osnovnih škola i u 20% učenika srednjih škola. Povišene vrijednosti krvnog tlaka ima 3% učenika i 1% učenica srednjih škola. U osnovnim školama nalazimo 7% dječaka i 3% djevojčica s dislalijom.

U protekloj školskoj godini je za 6,5% dječaka i 4,2% djevojčica upis u osnovnu školu odgođen za godinu dana. Potreba za posebnim ili prilagođenim programima školovanja utvrđena je za 532 (2,4%) dječaka i 268 (1,3%) djevojčica.

U školskoj godini 2009./2010. sistematskom pregledu na prvoj godini studija pristupilo je 24.890 studenata (18.792 u prethodnoj, a 18.532 u 2005./2006. školskoj godini). Najviše sistematskih pregleda učinjeno je u najvećim hrvatskim gradovima, Zagrebu (15.533), Osijeku (2.210), Rijeci (2.175) i Splitu (1.065), Na kontrolne preglede naručeno je 2.017 studenata. Među studentima su obavljena 1.888 probira (1.924 prethodne godine, 6.578 u 2005./2006., 4.161 u 2004./2005. godini). Zbog prilagođenog programa tjelesne i zdravstvene kulture javilo se njih 1.058 (1.390 u prethodnoj godini, 1.150 u 2005./2006., 902 u 2004./2005.), a 6.360 studenata pregledano je prije smještaja u studentske domove (broj stabilan kroz godine – 6.508 u prethodnoj godini, 6.480 u 2006./2007., 6.922 u 2005./2006., 5.888 u 2004./2005.). Savjetovaništa je posjetilo 23.361 studenata i studentica (u prethodnoj godini 21.254, godinu ranije 25.578 odnosno 19.145 studenata). Najčešći razlozi posjeta savjetovaništima su problemi vezani uz reproduktivno zdravlje (8.914), kronične bolesti (5.179), mentalno zdravlje (2.526), a slijede neki od oblika rizičnog ponašanja (2.144) te problemi učenja (618). Zdravstvenim je odgojem ukupno obuhvaćeno njih 20.189 (17.340 u 2008./2009, 12.179 u 2006./2007., 14.888 u 2005./2006., 15.405 u 2004./2005.) i to predavanjima, tribinama ili nekim od oblika grupnog rada.

Individualni nalazi sistematskih pregleda studenata na prvoj godini studija analizirani su za 8.953 obrađena studenta zagrebačkog Sveučilišta (3.636 student i 5.317 studentice) akademske godine 2007./2008. Prikazujemo neke od temeljnih značajki. Od ukupnog broja pregledanih studenata, potpuno zanemaruje doručak 3,6% i studenata i studentica, redovito doručkuje 52% studenata i 54% studentica, a redoviti topli obrok uzima 48% studenata i 43% studentica. Aktivno se sportom bavi i to barem 3 sata tjedno 33% studenata i 12% studentica, u istom trajanju rekreativnm sportom 37% studenata i 27% studentica. Više od tri sata tjedno hoda oko 63% studenata oba spola.

Indeks tjelesne mase veći od 25 ima 32% studenata i 15% studentica. U posljednjih mjesec dana nije pušilo 66% studenata i 62% studentica, 15% studenata i 18% studentica pušilo je povremeno, a 19% studenata i 20% studentica su redoviti pušači. U posljednjih mjesec dana 23% studenata i 36% studentica nije pilo alkohol, najviše ih je pilo 1-2 puta (48% studenata i 53% studentica), a 29% studenata i 10% studentica je u posljednjih mjesec dana alkohol pilo tri i više puta.

Seksualne je odnose imalo 74% studenata i 68% studentica. Od onih djevojaka koje su imale seksualne odnose njih 35% nije nikada bilo na ginekološkom pregledu. Prosječna dob stupanja u seksualne odnose je 17 godina za studente i 17,4 godine za studentice. U odnosu na podatke iz prethodnih godina drugih sveučilišta, dob stupanja u seksualne odnose je nešto niža, a korištenje zdravstvenih službi bolje. Kondom povremeno ili redovito koristi 83% studenata i 73% studentica, a da ga ne koristi izjavljuje 13% studenata i 22% studentica.

Individualni nalazi sistematskih pregleda studenata na prvoj godini studija analizirani su za 5.268 studenata Karlovačke, Ličko-senjske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Šibensko-kninske, Vukovarsko-srijemske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije (2.228 studenata i 3.040 studentica) akademske godine 2009./2010. Prikazujemo neke od temeljnih značajki. Od studenata pregledanih u navedenim zavodima, potpuno zanemaruje doručak 4,8% studenata i 3,8% studentica, redovito doručkuje 56% studenata i 55% studentica, a redoviti topli obrok uzima 48% studenata i 40% studentica. Aktivno se sportom bavi i to barem 3 sata tjedno 25% studenata i 7% studentica, u istom trajanju rekreativnm sportom bavi se 31% studenata i 11% studentica. Više od tri sata tjedno hoda oko 43% studenata oba spola.

Indeks tjelesne mase veći od 25 ima 33% studenata i 15% studentica. U posljednjih mjesec dana nije pušilo 61% studenata i 58% studentica, 15% studenata i 17% studentica pušilo je povremeno, a 24% studenata i 25% studentica su redoviti pušači. U posljednjih mjesec dana 25% studenata i 40% studentica nije pilo alkohol, najviše ih je pilo 1-2 puta (50% studenata i 52% studentica), a 25% studenata i 8% studentica je u posljednjih mjesec dana alkohol pilo tri i više puta.

Seksualne je odnose imalo 73% studenata i 66% studentica. Od onih djevojaka koje su imale seksualne odnose njih 37% nije nikada bilo na ginekološkom pregledu. Prosječna dob stupanja u seksualne odnose je 16,9 godina za studente i 17,5 godine za studentice. U odnosu na podatke iz prethodnih godina drugih sveučilišta, dob stupanja u seksualne odnose je nepromjenjena, a korištenje zdravstvenih službi nešto bolje. U posljednjih 12 mjeseci jednog partnera imalo je 58% studenata i 88% studentica, dva partnera 20% studenata i 9% studentica, a tri i više partnera 22% studenata i 3% studentica. Kondom redovito koristi 40% studenata i 38% studentica, a da ga ne koristi izjavljuje 11% studenata i 20% studentica.

Kod 8% studentica zabilježeni su problemi vezani uz menstruacijski ciklus.

Nepripravno tjelesno držanje zabilježeno je kod 17% studenata i 32% studentica. Poteškoće s oštrinom vida ima 15% studenata i 26% studentica, a poteškoće s raspoznavanjem boja 3% studenata i 0,5% studentica.

Tablica - Table 1. Ukupan broj djece* u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama Hrvatske u školskoj 2009./2010. godini - The number of school children by classes in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija County	OSNOVNA ŠKOLA - Primary school									SREDNJA ŠKOLA - Secondary school					SVEGA TOTAL
	razred class	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Ukupno Total	I	II	III	IV	
Hrvatska - Croatia	40.144	41.120	43.241	44.947	47.130	49.027	50.657	48.318	364.584	51.934	47.740	45.971	34.634	180.279	544.863
Grad Zagreb	6.919	7.076	7.370	7.536	8.252	8.348	8.772	8.220	62.493	11.800	10.073	9.847	8.022	39.742	102.235
Zagrebačka	3.121	3.151	3.454	3.732	3.538	3.713	3.782	3.571	28.062	2.184	1.969	1.970	1.208	7.331	35.393
Krapinsko-zagorska	1.255	1.278	1.355	1.411	1.494	1.561	1.640	1.498	11.492	1.460	1.373	1.421	957	5.211	16.703
Sisačko-moslavačka	1.518	1.555	1.716	1.787	1.972	1.931	2.081	1.914	14.474	1.675	1.477	1.424	961	5.537	20.011
Karlovačka	1.089	1.123	1.198	1.166	1.197	1.286	1.369	1.227	9.655	1.334	1.252	1.224	965	4.775	14.430
Varaždinska	1.831	1.877	1.879	1.965	1.913	2.122	2.028	1.992	15.607	2.192	2.163	2.090	1.455	7.900	23.507
Koprivničko-križevačka	1.186	1.208	1.173	1.254	1.369	1.437	1.439	1.321	10.387	1.342	1.167	1.179	779	4.467	14.854
Bjelovarsko-bilogorska	1.178	1.152	1.208	1.334	1.374	1.419	1.491	1.497	10.653	1.641	1.484	1.407	893	5.425	16.078
Primorsko-goranska	2.283	2.381	2.435	2.542	2.589	2.602	2.722	2.721	20.275	2.956	2.846	2.811	2.233	10.846	31.121
Ličko-senjska	462	443	474	473	525	611	625	543	4.156	453	384	376	273	1.486	5.642
Virovitičko-podravska	860	815	935	946	1.039	1.147	1.174	1.022	7.938	1.101	1.083	963	592	3.739	11.677
Požeško-slavonska	799	793	872	945	1.139	1.104	1.179	1.083	7.914	1.083	987	952	739	3.761	11.675
Brodsko-posavska	1.641	1.802	1.849	1.972	2.103	2.195	2.238	2.100	15.900	2.119	2.065	1.952	1.193	7.329	23.229
Zadarska	1.600	1.685	1.797	1.839	1.849	1.994	2.180	1.975	14.919	2.084	2.016	1.898	1.477	7.475	22.394
Osječko-baranjska	2.813	3.101	3.194	3.466	3.386	3.750	3.853	3.795	27.358	4.012	3.720	3.496	2.582	13.810	41.168
Šibensko-kninska	962	929	1.051	1.100	1.148	1.299	1.302	1.202	8.993	1.240	1.264	1.162	1.084	4.750	13.743
Vukovarsko-srijemska	1.874	2.004	2.023	2.170	2.290	2.393	2.395	2.382	17.531	2.370	1.937	1.950	1.494	7.751	25.282
Splitsko-dalmatinska	4.583	4.622	4.886	4.960	5.369	5.411	5.494	5.539	40.864	6.016	5.816	5.480	4.291	21.603	62.467
Istarska	1.717	1.709	1.871	1.777	1.901	1.915	1.974	2.018	14.882	2.062	1.909	1.831	1.459	7.261	22.143
Dubrovačko-neretvanska	1.128	1.141	1.203	1.224	1.344	1.412	1.514	1.376	10.342	1.609	1.577	1.325	1.213	5.724	16.066
Međimurska	1.325	1.275	1.298	1.348	1.339	1.377	1.405	1.322	10.689	1.201	1.178	1.213	764	4.356	15.045

* Broj djece prema izvješćima službi za školsku medicinu - The number of school children according to school services reports

Tablica - Table 2. Preventivni pregledi u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama Hrvatske u školskoj 2009./2010. godini - The number of preventive examinations by classes in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija County	SISTEMATSKI PREGLEDI - General examinations					KONTROLNI PREGLEDI - Control examinations				
	Upis u I r. Enrollment into 1 st class	V	VIII	I srednje 1 st class of sec. school	Ukupno Total	Upis u I r. Enrollment into 1 st class	V	VIII	I srednje 1 st class of sec. school	Ukupno Total
Hrvatska - Croatia	42.142	42.193	45.455	32.762	162.552	10.272	4.471	4.417	2.293	21.453
Grad Zagreb	7.846	7.694	7.889	8.275	31.704	1.796	1.195	824	349	4.164
Zagrebačka	3.364	3.360	3.455	1.437	11.616	420	36	41	4	501
Krapinsko-zagorska	1.311	1.283	1.294	1.145	5.033	50	36	30	6	122
Sisačko-moslavačka	1.592	1.929	1.899	1.482	6.902	565	270	300	92	1.227
Karlovačka	1.145	1.130	1.206	1.113	4.594	1.213	57	63	24	1.357
Varaždinska	1.872	2.001	1.979	704	6.556	185	126	405	26	742
Koprivničko-križevačka	1.237	791	856	0	2.884	93	20	31	0	144
Bjelovarsko-bilogorska	1.151	1.313	1.449	0	3.913	139	13	7	0	159
Primorsko-goranska	2.506	2.537	2.701	2.652	10.396	789	526	602	504	2.421
Ličko-senjska	858	1.088	1.023	408	3.377	92	44	31	1	168
Virovitičko-podravska	823	0	352	0	1.175	190	0	136	0	326
Požeško-slavonska	835	1.022	1.055	1.018	3.930	214	36	55	18	323
Brodsko-posavska	1.640	957	2.003	470	5.070	511	187	345	61	1.104
Zadarska	1.631	1.723	1.804	1.638	6.796	66	81	79	44	270
Osječko-baranjska	2.908	3.087	3.572	3.033	12.600	664	409	305	450	1.828
Šibensko-kninska	943	1.103	1.134	1.092	4.272	114	117	66	66	363
Vukovarsko-srijemska	1.578	1.758	1.968	0	5.304	822	184	155	0	1.161
Splitsko-dalmatinska	4.799	5.360	5.365	5.200	20.724	1.419	585	466	381	2.851
Istarska	1.799	1.653	1.792	1.701	6.945	435	170	198	170	973
Dubrovačko-neretvanska	1.123	1.076	1.352	1.394	4.945	292	201	169	97	759
Međimurska	1.181	1.328	1.307	0	3.816	203	178	109	0	490

Tablica - Table 3. Ukupan broj obavljenih skrininga u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama Hrvatske u školskoj 2009./2010. godini - The number of screenings by classes in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija County	OSNOVNA ŠKOLA - Primary school									SREDNJA ŠKOLA - Secondary school					SVEGA TOTAL
	razred Class	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Ukupno Total	I	II	III	IV	
Hrvatska - Croatia	24.269	13	75.584	633	778	52.016	9.561	438	163.292	922	0	239	0	1.161	164.453
Grad Zagreb	4.494	0	12.581	0	0	6.539	140	0	23.754	0	0	0	0	0	23.754
Zagrebačka	561	0	5.943	0	0	2.191	0	0	8.695	0	0	0	0	0	8.695
Krapinsko-zagorska	800	8	2.352	0	0	1.459	0	0	4.619	0	0	0	0	0	4.619
Sisačko-moslavačka	766	0	3.197	0	0	1.915	0	0	5.878	0	0	0	0	0	5.878
Karlovačka	0	0	2.192	0	0	2.725	130	0	5.047	0	0	0	0	0	5.047
Varaždinska	430	0	3.591	0	0	1.638	1.548	0	7.207	0	0	0	0	0	7.207
Koprivničko-križevačka	0	0	740	160	0	700	0	0	1.600	0	0	0	0	0	1.600
Bjelovarsko-bilogorska	687	0	503	0	75	483	0	88	1.836	42	0	0	0	42	1.878
Primorsko-goranska	794	0	4.735	0	0	3.595	509	0	9.633	0	0	0	0	0	9.633
Ličko-senjska	0	0	347	0	320	404	0	213	1.284	0	0	0	0	0	1.284
Virovitičko-podravska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Požeško-slavonska	68	0	1.321	0	0	846	0	0	2.235	0	0	0	0	0	2.235
Brodsko-posavska	0	0	3.536	0	0	2.138	0	0	5.674	0	0	0	0	0	5.674
Zadarska	0	0	3.066	0	0	1.550	2.099	0	6.715	200	0	239	0	439	7.154
Osječko-baranjska	2.169	0	7.353	0	0	6.650	3.058	0	19.230	0	0	0	0	0	19.230
Šibensko-kninska	0	0	1.980	0	0	2.447	0	0	4.427	0	0	0	0	0	4.427
Vukovarsko-srijemska	0	0	3.291	0	0	2.199	0	0	5.490	0	0	0	0	0	5.490
Splitsko-dalmatinska	1.701	4	12.287	473	92	9.097	473	0	24.127	0	0	0	0	0	24.127
Istarska	999	1	1.788	0	0	2.545	1.604	0	6.937	4	0	0	0	4	6.941
Dubrovačko-neretvanska	10.800	0	2.185	0	291	1.518	0	137	14.931	676	0	0	0	676	15.607
Međimurska	0	0	2.596	0	0	1.377	0	0	3.973	0	0	0	0	0	3.973

Tablica - Table 4. Namjenski pregledi i cijepljenje u osnovnoj i srednjoj školi po županijama Hrvatske u školskoj 2009./2010. godini - The number of other check-ups and vaccination in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija County	CIJEPLJENJE - Vaccination			NAMJENSKI PREGLEDI - OSNOVNE ŠKOLE - Other check-ups- Primary school									UKUPNO TOTAL
	Osnovne škole Primary school	Srednje škole Secondary school	UKUPNO TOTAL	Prilagođeni program t. k. program Adapted school program	Športske aktivnosti Sport activities	Smještaj u dom Boarding school	Prijelaz u druge škole Transfer to other school	Na zahtjev dr. ustanova On other institution's request	Profesionalna orijentacija Occupational guidance	Prije cijepljenja Prior to vaccination	Ostalo Other		
Hrvatska - Croatia	393.697	41.591	435.288	2.745	16.335	268	1.619	5.849	18.539	265.820	64.979	376.154	
Grad Zagreb	67.042	7.918	74.960	246	64	84	1.062	431	1.570	13.103	18.477	35.037	
Zagrebačka	31.318	1.886	33.204	132	2.431	8	6	1	1.161	23.761	46	27.546	
Krapinsko-zagorska	13.763	1.474	15.237	10	1.461	1	49	431	742	9.252	1.775	13.721	
Sisačko-moslavačka	17.309	1.168	18.477	51	1.580	17	0	58	0	17.813	0	19.519	
Karlovačka	10.961	1.161	12.122	8	163	0	74	0	57	8.388	0	8.690	
Varaždinska	17.964	1.934	19.898	485	161	7	2	8	217	12.766	3.080	16.726	
Koprivničko-križevačka	12.102	1.136	13.238	72	1.226	0	3	382	279	9.444	0	11.406	
Bjelovarsko-bilogorska	9.248	1.439	10.687	36	1.459	0	39	58	30	6.356	3.873	11.851	
Primorsko-goranska	18.804	2.463	21.267	300	2.772	27	64	314	2.256	15.736	3.407	24.876	
Ličko-senjska	5.841	688	6.529	3	534	0	180	1	1.016	5.837	0	7.571	
Virovitičko-podravska	9.163	653	9.816	3	6	0	0	0	0	7.970	0	7.979	
Požeško-slavonska	8.479	1.262	9.741	2	0	0	0	27	1	7.456	1.229	8.715	
Brodsko-posavska	14.715	1.801	16.516	100	1.016	0	81	247	2.003	14.584	1.355	19.386	
Zadarska	16.350	1.615	17.965	21	149	0	0	6	1.804	13.162	2.097	17.239	
Osječko-baranjska	29.402	3.485	32.887	317	1.249	0	0	2.703	3.377	20.397	2.233	30.276	
Šibensko-kninska	10.440	1.078	11.518	3	131	0	0	12	10	9.762	0	9.918	
Vukovarsko-srijemska	17.316	1.414	18.730	83	138	0	7	138	2.017	4.616	17.917	24.916	
Splitsko-dalmatinska	44.572	5.172	49.744	355	753	13	45	211	751	37.378	1.310	40.816	
Istarska	15.838	1.635	17.473	231	651	4	6	13	921	11.809	1.334	14.969	
Dubrovačko-neretvanska	10.357	1.027	11.384	6	218	107	1	726	32	4.652	5.985	11.727	
Međimurska	12.713	1.182	13.895	281	173	0	0	82	295	11.578	861	13.270	

Tablica - Table 4. nastavak - continuation

Županija	NAMJENSKI PREGLEDI - SREDNJE ŠKOLE - Other check-ups - Secondary school									UKUPNO - Total	
	Prilagodeni program t. k.	Športske aktivnosti	Smještaj u dom	Prijelaz u druge škole	Na zahtjev dr. ustanova	Profesionalna orijentacija	Prije cijepljenja	Ostalo	UKUPNO	OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE	
County	Adapted school program	Sport activities	Boarding school	Transfer to other school	On other institution's request	Occupational guidance	Prior to vaccination	Other	TOTAL	Primary and secondary school	
Hrvatska - Croatia	6.489	7.032	767	1.332	1.143	715	36.357	7.919	61.754	437.908	
Grad Zagreb	1.787	120	3	954	329	336	4.107	2.486	10.122	45.159	
Zagrebačka	237	566	1	3	0	66	1.933	13	2.819	30.365	
Krapinsko-zagorska	119	591	86	20	8	37	1.406	110	2.377	16.098	
Sisačko-moslavačka	173	723	142	44	32	0	1.186	0	2.300	21.819	
Karlovačka	37	82	42	56	2	0	1.163	0	1.382	10.072	
Varaždinska	412	104	70	0	10	0	1.900	279	2.775	19.501	
Koprivničko-križevačka	169	114	49	16	0	0	1.137	25	1.510	12.916	
Bjelovarsko-bilogorska	66	1.108	49	19	15	0	609	1.001	2.867	14.718	
Primorsko-goranska	254	962	13	7	97	161	2.438	184	4.116	28.992	
Ličko-senjska	3	505	5	0	0	0	707	0	1.220	8.791	
Virovitičko-podravska	0	31	0	0	30	0	729	0	790	8.769	
Požeško-slavonska	5	0	30	0	33	0	794	15	877	9.592	
Brodsko-posavska	122	247	11	58	105	0	1.899	19	2.461	21.847	
Zadarska	11	0	1	0	69	0	1.938	0	2.019	19.258	
Osječko-baranjska	703	585	35	0	222	45	3.463	27	5.080	35.356	
Šibensko-kninska	7	142	0	20	41	20	1.163	0	1.393	11.311	
Vukovarsko-srijemska	322	4	41	71	11	0	389	1.667	2.505	27.421	
Splitsko-dalmatinska	1.194	455	70	38	131	6	5.655	93	7.642	48.458	
Istarska	392	381	39	1	1	16	1.950	217	2.997	17.966	
Dubrovačko-neretvanska	16	170	63	15	3	13	609	1.538	2.427	14.154	
Međimurska	460	142	17	10	4	15	1.182	245	2.075	15.345	

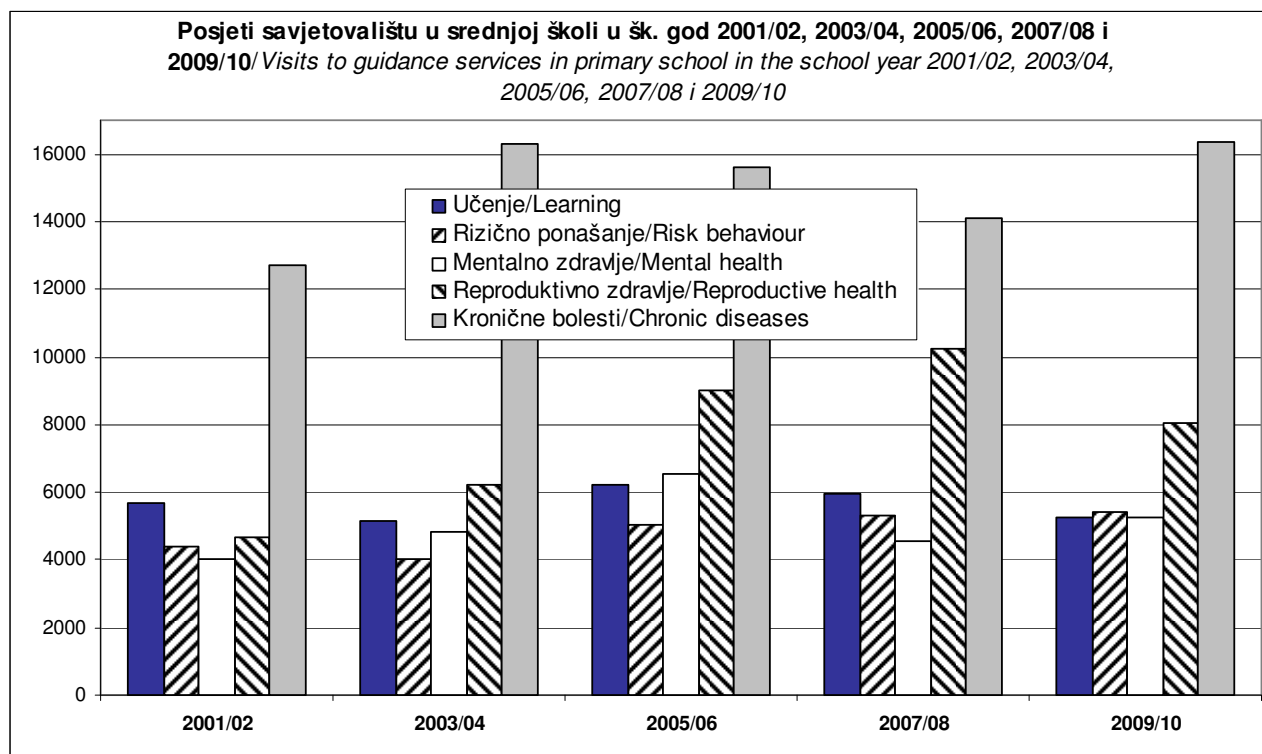
Tablica - Table 5. Obilasci škola i školskih kuhinja u osnovnim i srednjim školama po županijama u školskoj 2009./2010. godini - The number of visits to schools and school kitchens in primary and secondary schools in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija	Osnovne škole - Primary school				Srednje škole - Secondary school				UKUPNO - Total			
	Školske kuhinje	Hig. epidem.	Posjete školi	Ukupno	Školske kuhinje	Hig. epidem.	Posjete školi	Ukupno	Školske kuhinje	Hig. epidem.	Posjete školi	Ukupno
County	School kitchen	Sanitary visit	Visits to school	Total	School kitchen	Sanitary visit	Visits to school	Total	School kitchen	Sanitary visit	Visits to school	Total
Hrvatska - Croatia	1.367	1.211	12.393	14.971	107	222	2.383	2.712	1.474	1.433	14.776	17.683
Grad Zagreb	152	166	1.257	1.575	49	38	320	407	201	204	1.577	1.982
Zagrebačka	100	71	775	946	3	13	96	112	103	84	871	1.058
Krapinsko-zagorska	79	86	786	951	4	6	183	193	83	92	969	1.144
Sisačko-moslavačka	0	0	594	594	0	0	111	111	0	0	705	705
Karlovačka	71	0	235	306	0	0	24	24	71	0	259	330
Varaždinska	138	104	459	701	18	25	33	76	156	129	492	777
Koprivničko-križevačka	162	237	500	899	0	27	68	95	162	264	568	994
Bjelovarsko-bilogorska	24	3	387	414	0	0	109	109	24	3	496	523
Primorsko-goranska	98	116	791	1.005	4	23	131	158	102	139	922	1.163
Ličko-senjska	8	0	315	323	1	0	22	23	9	0	337	346
Virovitičko-podravska	34	58	195	287	5	10	22	37	39	68	217	324
Požeško-slavonska	10	13	252	275	4	7	5	16	14	20	257	291
Brodsko-posavska	35	75	584	694	2	2	38	42	37	77	622	736
Zadarska	18	53	343	414	2	20	109	131	20	73	452	545
Osječko-baranjska	18	37	1.177	1.232	0	12	90	102	18	49	1.267	1.334
Šibensko-kninska	45	51	149	245	0	14	53	67	45	65	202	312
Vukovarsko-srijemska	241	0	430	671	6	0	14	20	247	0	444	691
Splitsko-dalmatinska	24	68	1.272	1.364	1	15	451	467	25	83	1.723	1.831
Istarska	77	40	682	799	2	4	57	63	79	44	739	862
Dubrovačko-neretvanska	0	0	636	636	0	0	289	289	0	0	925	925
Međimurska	33	33	574	640	6	6	158	170	39	39	732	810

Tablica - Table 6. Ukupan broj posjeta savjetovalištima u osnovnoj i srednjoj školi po županijama u školskoj 2009./2010. godini - Number of visits to guidance service in primary and secondary schools in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija County	Osnovna škola - Primary school						Srednja škola - Secondary school					
	Učenici Pupils	Roditelji Parents	Obitelj Family	Profesori Professors	Ostalo Other	Ukupno Total	Učenici Students	Roditelji Parents	Obitelj Family	Profesori Professors	Ostalo Other	Ukupno Total
Hrvatska - Croatia	54.435	34.852	2.298	15.073	14.482	121.140	25.879	6.250	626	3.862	3.641	40.258
Grad Zagreb	9.503	8.135	847	3.808	2.101	24.394	3.367	879	140	790	494	5.670
Zagrebačka	987	1.369	138	596	729	3.819	88	76	11	11	110	296
Krapinsko-zagorska	4.772	2.055	339	1.171	707	9.044	1.670	231	40	284	206	2.431
Sisačko-moslavačka	1.600	1.152	59	334	213	3.358	214	84	9	14	14	335
Karlovačka	1.058	108	0	176	4	1.346	758	2	1	21	1	783
Varaždinska	436	305	9	64	38	852	79	50	8	35	13	185
Koprivničko-križevačka	1.077	402	11	330	1	1.821	353	55	0	43	0	451
Bjelovarsko-bilogorska	1.906	816	261	458	1.172	4.613	1.062	251	30	207	775	2.325
Primorsko-goranska	8.179	3.323	164	2.104	861	14.631	4.681	820	87	534	216	6.338
Ličko-senjska	848	342	0	3	0	1.193	1.029	11	0	0	0	1.040
Virovitičko-podravska	71	61	0	0	0	132	0	0	0	0	0	0
Požeško-slavonska	488	83	0	10	0	581	395	1	0	5	0	401
Brodsko-posavska	1.434	541	1	30	37	2.043	382	4	0	0	83	469
Zadarska	1.517	1.031	6	541	151	3.246	583	85	0	74	5	747
Osječko-baranjska	2.383	1.113	119	580	507	4.702	1.480	185	14	71	74	1.824
Šibensko-kninska	425	277	0	185	73	960	192	20	1	17	0	230
Vukovarsko-srijemska	4.245	3.521	2	21	0	7.789	1.072	354	0	4	0	1.430
Splitsko-dalmatinska	10.042	8.077	262	3.274	6.553	28.208	5.203	2.526	183	1.111	1.343	10.366
Istarska	1.258	1.041	11	459	869	3.638	1.056	228	0	59	115	1.458
Dubrovačko-neretvanska	1.409	571	21	545	146	2.692	1.174	186	21	169	51	1.601
Međimurska	797	529	48	384	320	2.078	1.041	202	81	413	141	1.878

Slika - Picture 1.

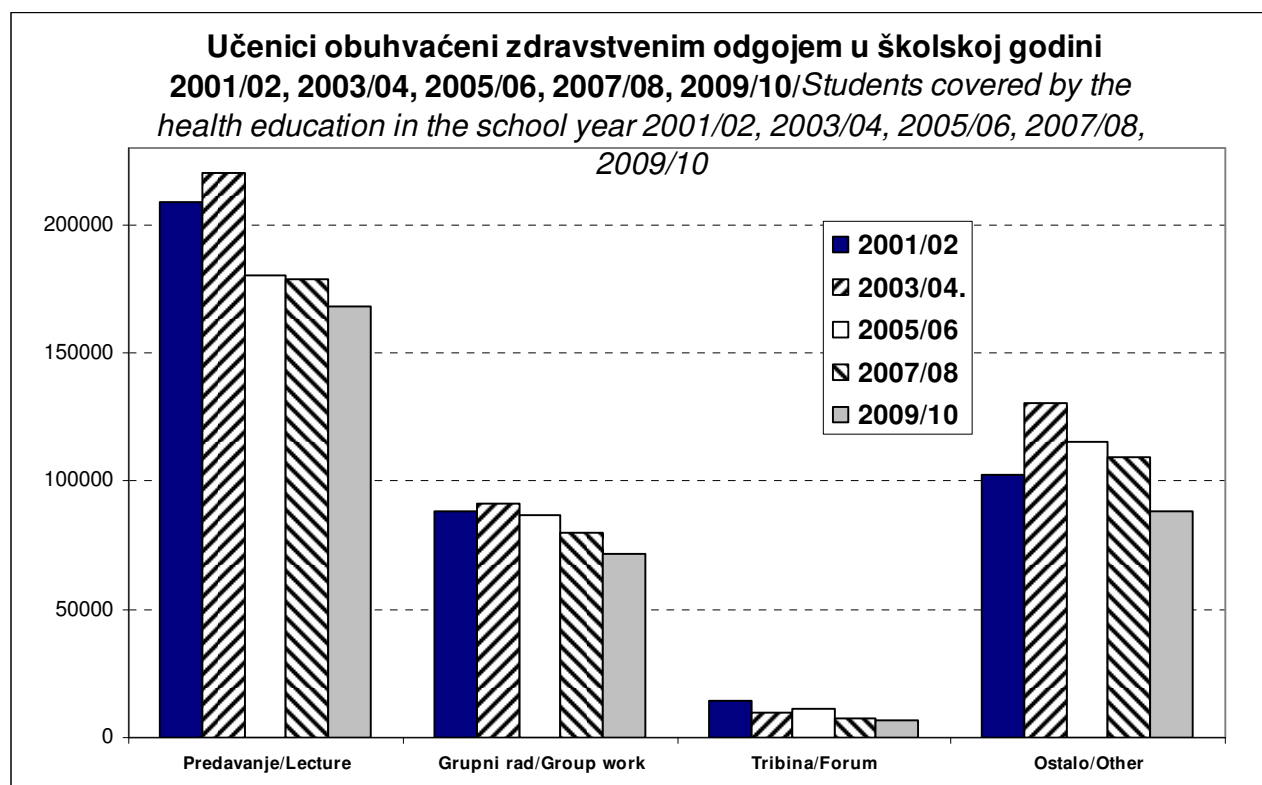
Tablica - Table 7. Broj učenika obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u osnovnoj i srednjoj školi u školskoj 2009./2010. godini - Number of students engaged in health education activities in primary and secondary schools in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija County	OSNOVNA ŠKOLA - Primary school					SREDNJA ŠKOLA - Secondary school					UKUPNO TOTAL
	Predavanje Lecture	Grupni rad Group work	Tribina Forum	Ostalo Other	Ukupno Total	Predavanje Lecture	Grupni rad Group work	Tribina Forum	Ostalo Other	Ukupno Total	
Hrvatska - Croatia	127.448	50.018	5.886	72.329	255.681	40.916	21.461	1.215	15.766	79.358	335.039
Grad Zagreb	15.629	8.014	570	5.672	29.885	6.026	1.990	0	2.660	10.676	40.561
Zagrebačka	10.045	2.384	20	7.613	20.062	1.780	775	202	1.134	3.891	23.953
Krapinsko-zagorska	1.914	2.482	262	8.964	13.622	1.357	1.137	157	1.643	4.294	17.916
Sisačko-moslavačka	9.053	154	0	0	9.207	3.947	0	0	0	3.947	13.154
Karlovačka	158	6.702	0	2.122	8.982	38	2.170	0	0	2.208	11.190
Varaždinska	5.541	0	0	309	5.850	775	0	0	175	950	6.800
Koprivničko-križevačka	3.372	0	0	0	3.372	0	0	0	0	0	3.372
Bjelovarsko-bilogorska	1.122	0	0	284	1.406	625	0	10	1	636	2.042
Primorsko-goranska	14.283	4.682	332	5.401	24.698	4.251	1.022	124	1.344	6.741	31.439
Ličko-senjska	6.768	5.680	0	0	12.448	926	658	0	0	1.584	14.032
Virovitičko-podravska	872	0	58	0	930	0	0	0	0	0	930
Požeško-slavonska	1.292	228	0	139	1.659	663	27	0	132	822	2.481
Brodsko-posavska	11.359	27	1.302	0	12.688	2.570	0	0	0	2.570	15.258
Zadarska	4.939	1.301	20	43	6.303	1.751	297	0	4	2.052	8.355
Osječko-baranjska	7.314	7.401	0	6.881	21.596	2.464	6.061	25	3.614	12.164	33.760
Šibensko-kninska	4.673	2.161	0	260	7.094	1.757	694	0	351	2.802	9.896
Vukovarsko-srijemska	2.933	677	80	18.890	22.580	812	248	0	567	1.627	24.207
Splitsko-dalmatinska	17.617	4.360	1.153	11.458	34.588	7.185	3.416	280	2.813	13.694	48.282
Istarska	3.093	3.002	851	1.769	8.715	673	1.224	0	418	2.315	11.030
Dubrovačko-neretvanska	2.532	436	468	2.414	5.850	819	1.574	142	910	3.445	9.295
Međimurska	2.939	327	770	110	4.146	2.497	168	275	0	2.940	7.086

Tablica - Table 8. Ukupno obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u osnovnoj i srednjoj školi u školskoj 2009./2010. godini - Number of all engaged in health education activities in primary and secondary schools in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija County	OSNOVNA ŠKOLA					SREDNJA ŠKOLA					UKUPNO TOTAL
	Predavanje Lecture	Grupni rad Group work	Tribina Forum	Ostalo Other	Ukupno Total	Predavanje Lecture	Grupni rad Group work	Tribina Forum	Ostalo Other	Ukupno Total	
Hrvatska - Croatia	163.999	51.923	9.378	98.925	324.225	43.665	21.597	1.993	17.315	84.570	408.795
Grad Zagreb	23.459	8.251	2.539	6.941	41.190	6.908	1.990	162	2.984	12.044	53.234
Zagrebačka	11.547	2.429	20	7.864	21.860	1.922	775	219	1.274	4.190	26.050
Krapinsko-zagorska	2.034	2.506	408	13.079	18.027	1.358	1.138	164	1.965	4.625	22.652
Sisačko-moslavačka	12.293	154	0	0	12.447	3.947	0	0	0	3.947	16.394
Karlovačka	223	6.761	0	4.226	11.210	52	2.170	0	25	2.247	13.457
Varaždinska	6.050	0	0	317	6.367	945	0	0	195	1.140	7.507
Koprivničko-križevačka	4.071	0	0	0	4.071	0	0	0	0	0	4.071
Bjelovarsko-bilogorska	1.294	0	0	354	1.648	647	0	80	1	728	2.376
Primorsko-goranska	20.469	4.972	736	7.721	33.898	4.543	1.043	162	1.365	7.113	41.011
Ličko-senjska	8.604	5.680	0	0	14.284	956	658	0	1	1.615	15.899
Virovitičko-podravska	940	0	64	82	1.086	0	0	0	0	0	1.086
Požeško-slavonska	1.798	253	0	1.079	3.130	668	27	0	134	829	3.959
Brodsko-posavska	14.247	27	1.328	0	15.602	2.615	0	0	0	2.615	18.217
Zadarska	5.272	1.324	20	125	6.741	1.776	297	0	4	2.077	8.818
Osječko-baranjska	8.787	7.434	0	7.041	23.262	2.468	6.061	49	3.615	12.193	35.455
Šibensko-kninska	4.736	2.200	0	268	7.204	1.790	694	0	351	2.835	10.039
Vukovarsko-srijemska	3.315	765	115	28.410	32.605	837	248	0	623	1.708	34.313
Splitsko-dalmatinska	22.879	4.626	1.335	14.018	42.858	7.618	3.444	340	3.048	14.450	57.308
Istarska	3.505	3.149	1.035	4.654	12.343	688	1.240	0	781	2.709	15.052
Dubrovačko-neretvanska	3.247	1.065	500	2.561	7.373	1.004	1.644	181	913	3.742	11.115
Međimurska	5.229	327	1.278	185	7.019	2.923	168	636	36	3.763	10.782

Slika – Picture 2.

Tablica - Table 9. Rad komisija za upis u I. razred u školskoj 2009./2010. godini - School entrance committees in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija County	Pregledano djece No. of children examined		Upisano Enrolled in school		Odgodeno Delayed for a year		Upisano pod određenim uvjetima Enrolled under certain circumstances	
	dječaci boys	djevojčice girls	dječaci boys	djevojčice girls	dječaci boys	djevojčice girls	dječaci boys	djevojčice girls
	Hrvatska - Croatia	21.741	20.013	19.485	18.540	1.424	838	532
Grad Zagreb	3.955	3.511	3.489	3.249	391	221	75	41
Zagrebačka	1.762	1.572	1.606	1.463	135	95	21	14
Krapinsko-zagorska	729	610	649	580	60	23	20	7
Sisačko-moslavačka	826	766	773	738	38	25	15	3
Karlovačka	629	556	595	539	34	17	10	7
Varaždinska	965	906	881	858	74	34	38	16
Koprivničko-križevačka	660	577	589	542	71	35	14	17
Bjelovarsko-bilogorska	584	567	537	532	47	33	9	5
Primorsko-goranska	1.246	1.253	1.122	1.179	44	33	62	21
Ličko-senjska	439	419	408	402	13	12	18	5
Virovitičko-podravska	662	657	386	393	19	15	31	17
Požeško-slavonska	373	453	335	430	38	23	0	0
Brodsko-posavska	860	780	777	720	50	33	33	27
Zadarska	808	823	761	778	33	30	5	4
Osječko-baranjska	1.356	1.306	1.140	1.103	64	37	50	21
Šibensko-kninska	477	466	457	459	20	7	1	1
Vukovarsko-srijemska	781	699	738	677	43	22	18	4
Splitsko-dalmatinska	2.265	2.109	2.069	2.007	140	70	56	32
Istarska	1.002	842	898	815	32	13	27	14
Dubrovačko-neretvanska	721	601	674	582	40	16	12	3
Međimurska	641	540	601	494	38	44	17	9

Tablica – Table 10. Preventivni pregledi, namjenski pregledi i skriningzi studenata po županijama Hrvatske u školskoj godini 2009./2010. – Preventive examinations, screenings and other students check-ups in school year 2009/10 in Croatia, by county

Županija	Sistematski i pregled	Kontrolni pregledi	Skrining	Tjelesna aktivnost	Smještaj u dom*	Ostali pregledi
County	General examinations	Control examinations	Screenings	Sport activities	Boarding school*	Other examinations
Hrvatska - Croatia	24.890	2.017	1.888	1.058	6.360	6.464
Grad Zagreb	15.533	1.285	558	873	6.125	6.199
Zagrebačka	601	0	0	1	4	0
Karlovačka županija	328	0	0	0	0	0
Varaždinska	182	10	0	4	0	0
Primorsko-goranska	2.175	204	32	2	21	88
Ličko-senjska	116	3	0	3	11	0
Požeško-slavonska	237	35	0	3	0	0
Brodsko-posavska	334	0	0	0	0	0
Zadarska	784	8	598	0	38	38
Osječko-baranjska	2.210	381	0	121	63	50
Šibensko-kninska	279	10	0	4	69	34
Vukovarsko-srijemska	197	0	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska	1.065	22	700	46	12	45
Istarska	349	1	0	0	0	0
Dubrovačko neretvanska	310	25	0	0	0	0
Međimurska	190	33	0	1	17	10

*Uz preglede studenata za smještaj u studentske domove učinjeni su i očitani tuberkulinski testovi - In addition to student medical examinations for boarding schools, tuberculin tests were done

Tablica – Table 11. Ukupan broj posjeta savjetovalištima studenata u školskoj godini 2009./2010. – Number of visits of university students to guidance service in school year 2009/10, Croatia, by county

Županija	Savjetovalište / Guidance service						Ukupno
	Problemi učenje	Rizično ponašanje	Mentalno zdravlje	Reproduktivno zdravlje	Kronične bolesti	Ostalo	
- County	Learning difficulties	Risk behaviour	Mental health	Reproductive health	Chronic diseases	Other	Total
Hrvatska - Croatia	618	2.144	2.526	8.914	5.179	3.980	23.361
Grad Zagreb	363	650	690	4.685	2.992	2.260	11.640
Zagrebačka	0	2	2	26	48	0	78
Karlovačka županija	0	0	0	0	0	0	0
Varaždinska	0	3	0	9	7	0	19
Primorsko-goranska	112	204	218	1.668	731	1.720	4.653
Ličko-senjska	1	22	93	116	24	0	256
Požeško-slavonska	7	15	7	16	3	0	48
Brodsko-posavska	1	23	9	97	32	0	162
Zadarska	39	85	97	240	71	0	532
Osječko-baranjska	8	192	227	341	176	0	944
Šibensko-kninska	0	5	1	279	5	0	290
Vukovarsko-srijemska	0	34	0	195	62	0	291
Splitsko-dalmatinska	84	884	1.066	1.088	980	0	4.102
Istarska	2	22	30	57	29	0	140
Dubrovačko neretvanska	0	3	7	0	0	0	10
Međimurska	1	0	79	97	19	0	196

Tablica – Table 12. Obilasci fakulteta i domova; ukupan broj studenata obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u školskoj godini 2009./2010. – Number of visits to universities and boarding schools; number of university students engaged in health education activities, in school year 2009/10, Croatia, by county

Županija	Zdravstveni odgoj - Health education						Ukupno
	Obilasci fakulteta i domova	Predavanje	Grupni rad	Radionica	Tribina	Ostalo	
County	Visits to university and boarding schools	Lecture	Group work	Workshop	Forum	Other	Total
Hrvatska - Croatia	188	6.493	8.219	0	530	4.947	20.189
Grad Zagreb	57	3.959	3.948	0	0	596	8.503
Zagrebačka	0	322	34	0	0	0	356
Karlovačka županija	0	0	0	0	0	0	0
Varaždinska	3	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska	36	1.263	769	0	0	165	2.197
Ličko-senjska	1	116	116	0	0	232	464
Požeško-slavonska	2	0	237	0	0	0	237
Brodsko-posavska	0	334	0	0	0	0	334
Zadarska	21	20	142	0	0	392	554
Osječko-baranjska	11	253	2.702	0	0	2.145	5.100
Šibensko-kninska	0	5	271	0	0	0	276
Vukovarsko-srijemska	0	197	0	0	0	0	197
Splitsko-dalmatinska	53	0	0	0	530	1.075	1.605
Istarska	0	24	0	0	0	27	51
Dubrovačko-neretvanska	4	0	0	0	0	315	315
Međimurska	0	0	0	0	0	0	0

Tablica - Table 13. Doktori medicine u službama školske medicine u zavodima za javno zdravstvo, broj djece u osnovnim i srednjim školama, broj djece po timu - School health services medical doctors in counties Institutes of public health, No of school children in primary and secondary schools, No of school children per 1 team

Županija	Broj djece šk. god. 2009./2010.*			Liječnici u službi školske medicine						
	Osnovna škola	Srednja škola	Ukupno	Studenti	Studenti i učenici	Specijalisti školske medicine	Na specijalizaciji	Doktori opće medicine	Ukupno	Broj djece po timu
County	Primary school	Secondary school	Total	Students	Students and pupils	School medicine specialists	Residents	Medical doctors	Total	No of children per team
Hrvatska - Croatia	361.052	180.582	541.634	109.636	651.270	136	23	21	180	3.618
Grad Zagreb	59.098	39.124	98.222	55.078	153.300	29	3	5	37	4.143
Zagrebačka	27.744	7.449	35.193	1.856	37.049	7	2	2	11	3.368
Krapinsko-zagorska	11.437	5.221	16.658	43	16.701	4	0	0	4	4.175
Sisačko-moslavačka	14.586	5.511	20.097	85	20.182	6	2	0	8	2.523
Karlovačka	9.565	4.918	14.483	1.027	15.510	4	0	0	4	3.878
Varaždinska	15.379	8.042	23.421	2.189	25.610	6	2	0	8	3.201
Koprivničko-križevačka	10.328	4.608	14.936	218	15.154	2	0	3	5	3.031
Bjelovarsko-bilogorska	10.684	5.562	16.246	100	16.346	3	0	0	3	5.449
Primorsko-goranska	20.291	10.843	31.134	13.570	44.704	12	2	1	15	2.980
Ličko-senjska	4.127	1.491	5.618	261	5.879	1	0	1	2	2.940
Virovitičko-podravska	7.952	3.762	11.714	265	11.979	2	1	0	3	3.993
Požeško-slavonska	7.911	3.886	11.797	674	12.471	2	0	1	3	4.157
Brodsko-posavska	15.984	7.097	23.081	793	23.874	2	3	0	5	4.775
Zadarska	15.112	7.679	22.791	3.233	26.024	7	0	1	8	3.253
Osječko-baranjska	27.308	13.849	41.157	11.072	52.229	7	3	4	14	3.731
Šibensko-kninska	9.089	4.654	13.743	895	14.638	4	1	0	5	2.928
Vukovarsko-srijemska	17.536	8.041	25.577	523	26.100	4	0	1	5	5.220
Splitsko-dalmatinska	40.922	21.478	62.400	14.410	76.810	21	4	0	25	3.072
Istarska	14.871	7.368	22.239	1.799	24.038	6	0	1	7	3.434
Dubrovačko-neretvanska	10.520	5.644	16.164	1.385	17.549	4	0	0	4	4.387
Međimurska	10.608	4.355	14.963	160	15.123	3	0	1	4	3.781

* Broj školske djece prema podacima Državnog zavoda za statistiku – The number of school children according to the Croatian Bureau of Statistics

Tablica - Table 14. Izvršenje programa obaveznog cijepljenja u Hrvatskoj u školskoj populaciji u 2009. godini - Compulsory Immunization Coverage in Croatia in school population, 2009

Županija County	Difterija-tetanus revakcinacija <i>Diphtheria- tetanus revaccination ANA-Df-TE - Td</i>		Poliomijelitis revakcinacija <i>Poliomyelitis revaccination OPV</i>		Morbili-rubeola-parotitis revakcinacija <i>Measles- rubella-mumps revaccination MPR – MMR</i>		Hepatitis B primovakcinacija <i>Hepatitis B vaccination</i>		Tuberkuloza <i>Tuberculosis</i>		
	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%	Cijepljeno ¹ <i>Vaccinated*</i>	%	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%	Testirano ² <i>Tested PPD</i>	%	Cijepljeno ³ <i>Vaccinated BCG</i>
HRVATSKA - Croatia	130.226	97,2	124.537	96,7	38.821	98	48.582	98,1	49.237	97,9	9.576
Grad Zagreb	23.310	96,1	20.788	96,9	6.485	97,7	8.391	98,5	8.482	97	1.721
Zagrebačka	8.596	97,7	9.807	97,6	3.080	97,8	3.287	97,2	3.674	97,1	770
Krapinsko-zagorska	3.982	99,7	3.804	99	1.236	99,8	1.526	98,5	1.627	99,3	308
Sisačko-moslavačka	4.930	99,3	4.791	97,1	1.444	98,6	1.986	99,3	2.063	99,7	485
Karlovačka	3.525	97,3	3.283	98,2	1.064	96,9	1.363	99,2	1.269	98,8	67
Varaždinska	5.667	97,8	5.210	98	1.641	97,5	1.999	99,5	1.627	96,3	261
Koprivničko-križevačka	3.704	98	3.710	98,9	1.150	99,3	1.403	97,9	1.416	98,4	295
Bjelovarsko-bilogorska	4.046	98,4	3.739	98,8	1.176	98,4	1.262	99,1	1.422	95,4	259
Primorsko-goranska	7.686	97,9	7.343	97,7	2.312	97,6	2.702	98,8	2.671	99,2	419
Ličko-senjska	1.382	99,9	1.330	99,3	500	98,2	659	99,9	570	100	131
Virovitičko-podravska	2.842	99,1	2.622	98,8	861	99,5	1.157	99,7	1.141	97,5	323
Požeško-slavonska	3.258	98,9	2.665	98,8	794	99,4	1.150	99,7	1.157	98,1	392
Brodsko-posavska	5.789	98,6	5.611	97,8	1.624	99	2.194	98,8	2.217	99,2	527
Zadarska	5.125	96,6	5.061	97,4	1.497	97,6	2.018	99,6	2.034	97,5	397
Osječko-baranjska	9.436	98,9	9.352	97,3	2.774	99,2	3.719	99,8	3.757	99,3	644
Šibensko-kninska	3.086	95,5	2.915	97,1	917	96,5	1.235	96	1.253	96,9	228
Vukovarsko-srijemska	5.898	93,7	5.611	94,6	1.808	97,3	2.268	97	2.278	95,4	514
Splitsko-dalmatinska	15.025	96,5	14.845	96,5	4.495	98	5.450	98,6	5.429	98,2	844
Istarska	5.574	97,5	4.901	86,1	1.665	97,9	1.931	98,5	1.978	97,8	287
Dubrovačko-neretvanska	3.744	94,4	3.585	91,9	1.077	95,4	1.490	92,3	1.495	97,5	350
Međimurska	3.621	98	3.564	97	1.221	98,8	1.392	99,4	1.354	98,3	354

¹ Uključena i revakcinacija u drugoj godini života učinjena u okviru djelatnosti Zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece i Opće medicine – *Includes also revaccination in second year of life done by Infant and Preschool Service, and General Medical Service*

² Drugi i sedmi razred o.š. skupa – *2nd and 7th class together*

³ Nereaktori – 7. razred o.š. – *Nonreactors, 7th class*

Tablica - Table 15/I. SISTEMATSKI PREGLEDI ZA ŠKOLSKU GODINU 2008./2009. U HRVATSKOJ - General examinations of school children, youths and students in Croatia during the school year 2008/09

Sistematskim pregledom utvrđeno: <i>Diagnosed condition</i>	OSNOVNE ŠKOLE			SREDNJE ŠKOLE			FAKULTETI			UKUPNO		
	M	Ž	Ukupno M+Ž	M	Ž	Ukupno M+Ž	M	Ž	Ukupno M+Ž	M	Ž	M+Ž
	<i>SCHOOLS:</i>			<i>SECONDARY</i>			<i>FACULTIES</i>			<i>TOTAL</i>		
	<i>PRIMARY</i>		<i>Total</i>	<i>SECONDARY</i>		<i>Total</i>	<i>FACULTIES</i>		<i>Total</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M+F</i>
	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M+F</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M+F</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M+F</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M+F</i>
1 Broj učenika ukupno – Pupils and regular students	67.432	64.685	132.117	20.849	19.580	40.429	4.995	5.844	10.839	93.276	90.109	183.385
2 Broj pregledanih - Pupils and students examined	64.675	62.181	126.856	17.683	17.340	35.023	3.135	4.140	7.275	85.493	83.661	169.154
3 TT/TV >90c - BW / BH >90c	8.465	7.455	15.920	2.209	1.777	3.986	508	331	839	11.182	9.563	20.745
4 TT/TV <10c - BW / BH <10c	3.065	3.054	6.119	708	590	1.298	121	190	311	3.894	3.834	7.728
5 Nepravilno držanje - Abnormal body posture	12.592	13.355	25.947	4.588	4.597	9.185	200	430	630	17.380	18.382	35.762
6 Kifoza - Kyphosis	464	343	807	230	125	355	26	41	67	720	509	1.229
7 Skolioza - Scoliosis	1.407	2.881	4.288	789	1.488	2.277	250	369	619	2.446	4.738	7.184
8 Ostale strukturalne deformacije kralježnice - Other deforming dorsopaties	1.023	956	1.979	389	265	654	11	7	18	1.423	1.228	2.651
9 Pedes planovalgi	19.200	15.808	35.008	4.507	4.089	8.596	88	87	175	23.795	19.984	43.779
10 Refrakcijske anomalije – Disorders of refraction	8.260	10.630	18.890	2.959	4.154	7.113	760	2090	2.850	11.979	16.874	28.853
11 Stabizam - Strabismus	1.130	1.090	2.220	182	179	361	21	21	42	1.333	1.290	2.623
12 Sljepoća na boje - Color vision deficiencies	1.836	125	1.961	567	31	598	123	7	130	2.526	163	2.689
13 Oštećenje sluha - Hearing impairment	532	408	940	60	47	107	2	86	88	594	541	1.135
14 Štitnjača N - Thyroid gland N	61.735	58.410	120.145	16.475	15.834	32.309	2.951	3.689	6.640	81.161	77.933	159.094
15 Štitnjača O/I - Thyroid gland O/I	421	1.393	1.814	118	778	896	27	195	222	566	2.366	2.932
16 Štitnjača I >I - Thyroid gland I and > I	115	210	325	10	127	137	7	21	28	132	358	490
17 Karijes - Caries	15.258	12.879	28.137	2.460	2.112	4.572	167	193	360	17.885	15.184	33.069
18 Murmor cordis innocens	2.858	2.333	5.191	532	485	1.017	45	69	114	3.435	2.887	6.322
19 RR >140/90 mmHg	603	389	992	649	178	827	173	52	225	1.425	619	2.044
20 Verificirane srčane mane – Cardiac defects	184	196	380	42	38	80	1	5	6	227	239	466
21 Dislalija - Dyslalia	4.221	1.996	6.217	184	119	303	1	1	2	4.406	2.116	6.522
22 Dizatrija - Dysarthria	165	69	234	35	8	43	0	1	1	200	78	278
23 Ostale govorne mane - Other speech disturbances	599	527	1.126	58	29	87	0	0	0	657	556	1.213
24 Hb uzeto uzoraka - Hb specimens taken	16.565	15.066	31.631	0	0	0	0	0	0	16.565	15.066	31.631
25 Hb < 11 g/L	293	329	622	1	3	4	0	0	0	294	332	626
26 Uzeto uzoraka urina - Urine specimens taken	15.283	14.060	29.343	1.366	1.256	2.622	0	0	0	16.649	15.316	31.965
27 Urin albumen + - Urine albumin +	149	484	633	93	94	187	0	0	0	242	578	820
28 Pubertet po Tanneru I – Puberty by Tanner I	20.268	14.425	34.693	63	3	66	0	0	0	20.331	14.428	34.759
29 Pubertet po Tanneru II – Puberty by Tanner II	8.264	8.130	16.394	128	54	182	0	0	0	8.392	8.184	16.576
30 Pubertet po Tanneru III - Puberty by Tanner III	7.844	8.009	15.853	2.033	1.396	3.429	2	1	3	9.879	9.406	19.285
31 Pubertet po Tanneru IV – Puberty by Tanner IV	6.192	8.909	15.101	6.027	5.056	11.083	47	128	175	12.266	14.093	26.359
32 Pubertet po Tanneru V – Puberty by Tanner V	1.405	3.424	4.829	4.098	5.971	10.069	2.993	3.740	6.733	8.496	13.135	21.631
33 Kriptorhizam – Kryptorchismus	350	0	350	1	0	1	1	0	1	352	0	352
34 Ostale anomalije spolovila – Other genital anomalies	4.700	79	4.779	302	56	358	356	0	356	5.358	135	5.493
35 Menarhe - Menarchae	0	21.017	21.017	0	14.893	14.893	0	3.589	3.589	0	39.499	39.499
36 EPI	348	255	603	51	60	111	3	4	7	402	319	721
37 Prilagodeni program – Special curriculum	1.326	812	2.138	137	123	260	0	0	0	1.463	935	2.398
38 Ponavljači - Repeaters	245	87	332	637	391	1.028	15	42	57	897	520	1.417

Tablica - Table 15/II. SISTEMATSKI PREGLEDI ZA ŠKOLSKU GODINU 2008./2009. U HRVATSKOJ - Udio pojedinih stanja prema ukupnom broju pregledanih - General examinations of school children, youths and students in Croatia during the school year 2008/09 - Rate per total examined

Sistematskim pregledom utvrđeno:	OSNOVNE ŠKOLE			SREDNJE ŠKOLE			FAKULTETI			UKUPNO		
	M	Ž	Ukupno M+Ž	M	Ž	Ukupno M+Ž	M	Ž	Ukupno M+Ž	M	Ž	M+Ž
	SCHOOLS:			SECONDARY			FACULTIES			TOTAL		
Diagnosed condition	M	F	Total M+F	M	F	Total M+F	M	F	Total M+F	M	F	M+F
1 Broj učenika ukupno - Pupils and regular students	67.432	64.685	132.117	20.849	19.580	40.429	4.995	5.844	10.839	93.276	90.109	183.385
2 Broj pregledanih - Pupils and students examined	64.675	62.181	126.856	17.683	17.340	35.023	3.135	4.140	7.275	85.493	83.661	169.154
3 TT/TV >90c - BW / BH >90c	13,09	11,99	12,55	12,49	10,25	11,38	16,20	8,00	11,53	13,08	11,43	12,26
4 TT/TV <10c - BW / BH <10c	4,74	4,91	4,82	4,00	3,40	3,71	3,86	4,59	4,27	4,55	4,58	4,57
5 Nepravilno držanje - Abnormal body posture	19,47	21,48	20,45	25,95	26,51	26,23	6,38	10,39	8,66	20,33	21,97	21,14
6 Kifoza - Kyphosis	0,72	0,55	0,64	1,30	0,72	1,01	0,83	0,99	0,92	0,84	0,61	0,73
7 Skolioza - Scoliosis	2,18	4,63	3,38	4,46	8,58	6,50	7,97	8,91	8,51	2,86	5,66	4,25
8 Ostale strukturalne deformacije kralježnice - Other deforming dorsopathies	1,58	1,54	1,56	2,20	1,53	1,87	0,35	0,17	0,25	1,66	1,47	1,57
9 Pedes planovalgi	29,69	25,42	27,60	25,49	23,58	24,54	2,81	2,10	2,41	27,83	23,89	25,88
10 Refrakcijske anomalije - Disorders of refraction	12,77	17,10	14,89	16,73	23,96	20,31	24,24	50,48	39,18	14,01	20,17	17,06
11 Stabizam - Strabismus	1,75	1,75	1,75	1,03	1,03	1,03	0,67	0,51	0,58	1,56	1,54	1,55
12 Sljepoća na boje - Color vision deficiencies	2,84	0,20	1,55	3,21	0,18	1,71	3,92	0,17	1,79	2,95	0,19	1,59
13 Oštećenje sluha - Hearing impairment	0,82	0,66	0,74	0,34	0,27	0,31	0,06	2,08	1,21	0,69	0,65	0,67
14 Štitnjača N - Thyroid gland N	95,45	93,94	94,71	93,17	91,31	92,25	94,13	89,11	91,27	94,93	93,15	94,05
15 Štitnjača O/I - Thyroid gland O/I	0,65	2,24	1,43	0,67	4,49	2,56	0,86	4,71	3,05	0,66	2,83	1,73
16 Štitnjača I >I - Thyroid gland I and > I	0,18	0,34	0,26	0,06	0,73	0,39	0,22	0,51	0,38	0,15	0,43	0,29
17 Karijes - Caries	23,59	20,71	22,18	13,91	12,18	13,05	5,33	4,66	4,95	20,92	18,15	19,55
18 Murmor cordis innocens	4,42	3,75	4,09	3,01	2,80	2,90	1,44	1,67	1,57	4,02	3,45	3,74
19 RR >140/90 mmHg	0,93	0,63	0,78	3,67	1,03	2,36	5,52	1,26	3,09	1,67	0,74	1,21
20 Verificirane srčane mane - Cardiac defects	0,28	0,32	0,30	0,24	0,22	0,23	0,03	0,12	0,08	0,27	0,29	0,28
21 Dislalija - Dyslalia	6,53	3,21	4,90	1,04	0,69	0,87	0,03	0,02	0,03	5,15	2,53	3,86
22 Dizatrija - Dysarthria	0,26	0,11	0,18	0,20	0,05	0,12	0,00	0,02	0,01	0,23	0,09	0,16
23 Ostale govorne mane - Other speech disturbances	0,93	0,85	0,89	0,33	0,17	0,25	0,00	0,00	0,00	0,77	0,66	0,72
24 Hb uzeto uzoraka - Hb specimens taken	25,61	24,23	24,93	-	-	-	-	-	0,00	19,38	18,01	18,70
25 Hb < 11 g/L	1,77	2,18	1,97	-	-	-	-	-	-	1,77	2,20	1,98
26 Uzeto uzoraka urina - Urine specimens taken	23,63	22,61	23,13	7,72	7,24	7,49	-	-	-	19,47	18,31	18,90
27 Urin albumen + - Urine albumin +	0,97	3,44	2,16	6,81	7,48	7,13	-	-	-	1,45	3,77	2,57
28 Pubertet po Tanneru I - Puberty by Tanner I	31,34	23,20	27,35	0,36	0,02	0,19	0,00	0,00	0,00	23,78	17,25	20,55
29 Pubertet po Tanneru II - Puberty by Tanner II	12,78	13,07	12,92	0,72	0,31	0,52	0,00	0,00	0,00	9,82	9,78	9,80
30 Pubertet po Tanneru III - Puberty by Tanner III	12,13	12,88	12,50	11,50	8,05	9,79	0,06	0,02	0,04	11,56	11,24	11,40
31 Pubertet po Tanneru IV - Puberty by Tanner IV	9,57	14,33	11,90	34,08	29,16	31,64	1,50	3,09	2,41	14,35	16,85	15,58
32 Pubertet po Tanneru V - Puberty by Tanner V	2,17	5,51	3,81	23,17	34,43	28,75	95,47	90,34	92,55	9,94	15,70	12,79
33 Kriptorhizam - Kryptorchismus	0,54	-	0,54	0,01	-	0,01	0,03	-	0,03	0,41	-	0,41
34 Ostale anomalije spolovila - Other genital anomalies	7,27	0,13	3,77	1,71	0,32	1,02	11,36	0,00	4,89	6,27	0,16	3,25
35 Menarhe - Menarchae	-	33,80	33,80	-	85,89	85,89	-	86,69	86,69	-	47,21	47,21
36 EPI	0,54	0,41	0,48	0,29	0,35	0,32	0,10	0,10	0,10	0,47	0,38	0,43
37 Prilagođeni program - Special curriculum	2,05	1,31	1,69	0,77	0,71	0,74	0,00	0,00	0,00	1,71	1,12	1,42
38 Ponavljači - Repeaters	0,38	0,14	0,26	3,60	2,25	2,94	0,48	1,01	0,78	1,05	0,62	0,84

PATRONAŽNA DJELATNOST - Health Visitors Service

Patronažnu zaštitu provode više medicinske sestre patronažnog smjera prema normativu od 5.100 stanovnika po jednoj patronažnoj sestri, sukladno Pravilniku o standardima i normativima prava na zdravstvenu zaštitu iz osnovnog zdravstvenog osiguranja (NN 142/06). Taj broj se odnosi na broj stanovnika na području nadležnog doma zdravlja/organizacijske jedinice županijskog doma zdravlja.

Prema pristiglim izvješćima, u 2009. godini u ovoj djelatnosti je radila 781 viša medicinska sestra (0,8% više u odnosu na 2008. godinu) i 136 medicinskih sestara SSS (povećanje za 18,3% u odnosu na 2008. godinu). Prema podacima o broju osiguranika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, jedna patronažna sestra skrbi prosječno za 4.877 osiguranika.

U djelatnosti je registrirano 24.132 posjeta trudnicama (smanjenje za 0,5% u odnosu na 2008. godinu), 148.658 babinjačama (slično kao i u 2008. godini) i 33.997 ostalim

ženama (smanjenje za 7,4% u odnosu na 2008. godinu). Proveden je i 174.201 posjet novorođenčadi i dojenčadi (0,9% više nego u 2008. godini), 25.775 maloj djeci (za 5,3% više u odnosu na 2008. godinu), 9.568 ostaloj djeci (za 1,3% manje u odnosu na 2008. godinu), 1.210 školama i ustanovama za smještaj školske djece i mladeži zbog sudjelovanja u zdravstvenom prosvjećivanju i promicanju zdravlja (80,9% više nego u 2008. godini.). Najveći je broj posjeta (759.279) kroničnim bolesnicima (povećanje za 3,4% u odnosu na 2008. godinu) u svrhu uputa i demonstracije određenih postupaka samokontrole i prevencije komplikacija osnovne kronične bolesti te provođenja terapijskih postupaka kod teško pokretnih i nepokretnih osoba u dogovoru s izabranim doktorom.

Ukupan broj patronažnih posjeta u 2009. godini bio je 1.318.260, što je više za 2,9% u odnosu na 2008. godinu.

Tablica - Table 1. Broj sestara, zdravstvenih djelatnika i broj posjeta u PATRONAŽNOJ ZDRAVSTVENOJ DJELATNOSTI po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of nurses, health workers and the number of visits in 2009 in Croatia from the Health Visitors Service, by county

Županija	Broj sestara		Djelatnici					Broj patronažnih posjeta po odgovarajućim skupinama										Ukupno
	Puno djel. r.v. r.v.		VSS	SSS	Trudnici	Babi njači	Ostalim ženama	Novorođenč.	Dojenčadi	Školi	Maloj djeci	Ostaloj djeci	Soc. prilike	Higij. prilike	Kron. bolesn.	Ostali posj.		
	No. nurses	Health workers	The number of health visits to special risk population															
County	Full timer	Part timer	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Preg-nant woman	Puer-peral women	Other women	New-borns	Other infants	School	Young childr.	Other childr.	Social condit-tions	Hygi-enic condit-tions	Chronic conditi-ons	Other visits	Total	
HRVATSKA	843	141	781	136	24.132	148.658	33.997	174.201	78.728	1.210	25.775	9.568	8.253	5.162	759.279	49.297	1.318.260	
Grad Zagreb	149	2	134	17	3.346	29.467	5.637	35.788	12.695	249	5.878	1.058	2.055	646	124.390	6.292	227.501	
Zagrebačka	86	6	51	6	2.028	10.038	2.202	13.156	5.522	72	1.633	643	512	252	50.687	883	87.628	
Krapinsko-zagorska	26	0	26	0	1.268	4.608	938	5.962	3.257	514	903	619	690	225	24.446	2.371	45.801	
Sisačko-moslavačka	36	0	24	12	422	3.846	1.579	4.200	1.294	38	1.365	224	60	17	44.811	1.628	59.484	
Karlovačka	32	0	27	2	366	2.487	935	4.023	1.491	0	608	251	83	25	28.678	4.558	43.505	
Varaždinska	34	0	33	1	837	6.905	1.213	8.415	4.510	1	1.393	509	185	32	34.171	178	58.349	
Koprivničko-križevačka	8	39	45	2	627	2.989	1.087	3.785	1.995	10	433	256	282	232	19.828	4.897	36.421	
Bjelovarsko-bilogorska	23	15	23	0	922	4.767	740	5.394	3.854	0	964	200	25	0	15.987	370	33.223	
Primorsko-goranska	63	17	78	3	3.488	15.034	2.359	16.237	6.709	106	2.937	1.329	441	124	49.151	5.318	103.233	
Ličko-senjska	41	0	6	6	270	1.399	588	1.291	586	12	191	127	141	83	12.316	404	17.408	
Virovitičko-podravska	17	6	10	14	501	4.251	1.732	4.182	2.339	5	884	525	386	307	19.627	250	34.989	
Požeško-slavonska	1	0	10	6	401	2.044	179	2.481	2.637	0	234	28	105	0	10.532	3.410	22.051	
Brodsko-posavska	29	8	15	22	726	3.614	547	5.658	2.784	0	263	71	18	10	34.041	45	47.777	
Zadarska	36	1	32	3	168	7.612	2.027	7.344	1.168	10	398	475	350	12	28.944	1.257	49.765	
Osječko-baranjska	63	8	67	4	2.722	10.586	4.190	11.100	8.876	24	3.093	1.000	340	195	62.719	724	105.569	
Šibensko-kninska	24	0	24	0	435	2.985	876	2.871	1.660	5	280	194	21	38	23.459	432	33.256	
Vukovarsko-srijemska	28	18	24	13	1.197	5.949	1.540	5.873	4.180	30	962	327	219	111	43.474	5.657	69.519	
Splitsko-dalmatinska	73	7	70	3	1.151	14.847	1.556	17.691	4.964	14	834	513	831	1.185	59.519	2.761	105.866	
Istarska	35	12	38	10	1.164	5.574	1.602	8.640	2.924	18	393	172	387	792	36.882	2.679	61.227	
Dubrovačko-neretvanska	20	2	25	11	1.120	5.338	1.272	5.548	1.500	51	1.030	505	443	294	22.778	2.414	42.293	
Međimurska	19	0	19	1	973	4.318	1.198	4.562	3.783	51	1.099	542	679	582	12.839	2.769	33.395	

Tablica - Table 2. Usporedni prikaz broja posjeta u PATRONAŽNOJ ZDRAVSTVENOJ DJELATNOSTI od 1990. do 2009. godine u Hrvatskoj - The number of visits in Croatia 1990-2009, from the Health Visitors Service

GODINA	UKUPNO	POSJETI ŽENAMA	POSJETI DJECI	POSJETI DOMAĆINSTVIMA	POSJETI ŠKOLAMA
<i>Year</i>	<i>Total</i>	<i>Visits to women</i>	<i>Visits to children</i>	<i>Visits to households</i>	<i>Visits to schools</i>
1990.	1.035.737	134.100	292.929	608.346	362
1991.	837.829	108.278	218.782	510.448	321
1992.	707.679	101.971	180.651	424.973	84
1993.	698.675	100.411	177.051	413.074	8.139
1994.	720.905	91.334	151.439	475.946	2.186
1995.	976.010	133.331	226.806	613.755	2.118
1996.	1.085.963	162.341	264.012	656.860	2.750
1997.	1.221.618	179.702	293.467	745.882	2.567
1998.	1.259.912	194.054	309.457	753.438	2.963
1999.	1.177.853	192.236	301.346	662.427	2.029
2000.	1.217.396	203.432	306.614	696.685	1.100
2001.	1.286.021	206.182	311.100	758.006	1.652
2002.	1.284.247	197.579	294.514	781.764	920
2003.	1.420.394	205.818	312.107	889.760	919
2004.	1.356.668	199.437	294.059	851.771	1.155
2005.	1.315.052	196.008	274.077	832.865	1.134
2006.	1.296.498	199.371	267.707	818.286	1.687
2007.	1.398.229	213.506	296.166	879.018	756
2008.	1.287.722	172.711	287.377	782.937	669
2009.	1.318.260	172.790	288.272	813.738	1.210

KUĆNA NJEGA - Home Care Service

Zdravstvenu njegu u kući provode registrirane i ovlaštene ustanove za njegu u kući kao zdravstvenu djelatnost na primarnoj razini.

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08), članak 82, ustanova za zdravstvenu njegu u kući provodi zdravstvenu njegu i rehabilitaciju bolesnika po uputama doktora medicine. Ustanova može privremeno stacionarno zbrinjavati bolesnike kojima je potrebna zdravstvena njega i rehabilitacija.

Utvrđeni standardni broj osiguranih osoba za provođenje zdravstvene njege u kući je 3.500 osiguranika po jednoj medicinskoj sestri.

Prema izvješćima pristiglim za 2009. godinu, u djelatnosti za kućnu njegu radi 128 viših medicinskih sestara i 831 medicinskih sestara SSS. Prema podacima o broju osiguranika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, jedna sestra u djelatnosti kućne njege dolazi prosječno na 4.663 osiguranika.

Ukupno zabilježeni broj posjeta zbog njege u kući u 2009. godini bio je 1.697.820, a u 2008. godini je bilo registrirano 1.948.548 posjeta. U odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je smanjenje broja uposlenih za 19,0% i smanjenje broja posjeta za 12,9%.

Zabilježeni prosječan broj posjeta po sestri godišnje je 1.770 (povećanje za 7,6% u odnosu na 2008. godinu).

Tablica - Table 1. Broj sestara, zdravstvenih djelatnika i broj posjeta u KUĆNOJ NJEZI po županijama Hrvatske u 2009. godini - The number of nurses, health workers and the number of visits in 2009 in Croatia from the Health Care Service, by count

	Broj sestara		Djelatnici		Broj posjeta		
	Puno r.v.	djel. r.v.	VŠS	SSS	Kron. bolesn.	Ostali posj.	Ukupno
	<i>No. nurses</i>		<i>Health workers</i>		<i>The number of health visits</i>		
	<i>Full timer</i>	<i>Part timer</i>	<i>Junior college</i>	<i>High school</i>	<i>Chronic conditions</i>	<i>Other visits</i>	<i>Total</i>
HRVATSKA	743	1	128	831	1.650.462	47.358	1.697.820
Grad Zagreb	43	0	27	126	261.923	10.267	272.190
Zagrebačka	45	0	3	25	59.911	1.510	61.421
Krapinsko-zagorska	39	0	4	35	89.992	0	89.992
Sisačko-moslavačka	22	0	5	22	47.105	8.569	55.674
Karlovačka	49	0	13	37	22.832	2.274	25.106
Varaždinska	47	0	5	60	88.193	0	88.193
Koprivničko-križevačka	5	1	1	22	22.337	8.120	30.457
Bjelovarsko-bilogorska	12	0	0	38	45.903	500	46.403
Primorsko-goranska	39	0	17	42	108.842	490	109.332
Virovitičko-podravska	5	0	3	31	77.502	0	77.502
Brodsko-posavska	58	0	7	51	101.381	5.888	107.269
Zadarska	50	0	8	38	120.171	75	120.246
Osječko-baranjska	122	0	16	106	246.740	7.097	253.837
Šibensko-kninska	28	0	4	25	51.659	644	52.303
Vukovarsko-srijemska	74	0	6	68	140.873	1.196	142.069
Istarska	58	0	5	53	101.903	266	102.169
Dubrovačko-neretvanska	16	0	2	23	49.705	12	49.717
Međimurska	31	0	2	29	13.490	450	13.940

V. SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA I OSTALE DJELATNOSTI

Medical Specialist, Polyclinical and Other Activities

Tablica - Table

Stranica - Page

1. SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA DJELATNOST - Medical Specialist and Polyclinical Activities	169
1. BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA PO ŽUPANIJAMA I OPĆINAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical examination in permanent and temporary specialist offices with contract with Institute for Health Insurance by specialty, county and community, Croatia 2009	170
2. BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I PREMA DOBI PACIJENATA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical examination total in permanent and temporary specialist offices with contract with Institute for Health Insurance by specialty and age, Croatia 2009	171
3. BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA PO ŽUPANIJAMA I OPĆINAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical examination in permanent and temporary specialist offices without contract with Institute for Health Insurance by specialty, county and community, Croatia 2009	172
4. BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I PREMA DOBI PACIJENATA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical examination total in permanent and temporary specialist offices without contract with Institute for Health Insurance by specialty and age, Croatia 2009	173
2. MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA U 2009. GODINI - Microbiology diagnosis in 2009.	174
1. IZVRŠENE MIKROBIOLOŠKE PRETRAGE PO ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽUPANIJA I U HRVATSKOM ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO - Microbiologic tests by county public health institutes and at Croatian National Institute of Public Health	174
2. IZVRŠENE PARAZITOLŠKE PRETRAGE PO ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽUPANIJA I U HRVATSKOM ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO U 2009. - Parasitologic tests by county public health institutes and at Croatian National Institute of Public Health 2009	175
3. IZVRŠENE MIKROBIOLOŠKE PRETRAGE U DRUGIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA, TE ZBIRNI PODACI ZA 2009. GODINU - Microbiologic tests by other health institutes and summary data for 2009	176
3. OSJETLJIVOST BAKTERIJSKIH IZOLATA NA ANTIBIOTIKE U HRVATSKOJ, 2009. GODINE - Bacterial Isolate Sensitivity to Antibiotics, Croatia 2009	177
1. POPIS LABORATORIJA KOJI SU SUDJELOVALI U PRIKUPLJANJU PODATAKA - List of the laboratories engaged in data collection	178
2. OSJETLJIVOST GRAM-POZITIVNIH BAKTERIJA NA ANTIBIOTIKE U RH 2009. GODINE - Gram-positive bacterial sensitivity to antibiotics, Croatia, 2009	178
3. OSJETLJIVOST GRAM-NEGATIVNIH BAKTERIJA NA ORALNE ANTIBIOTIKE U RH 2009. GODINE - Gram-negative bacterial sensitivity to oral antibiotics, Croatia, 2009	178
4. OSJETLJIVOST GRAM-NEGATIVNIH BAKTERIJA NA PARENTERALNE ANTIBIOTIKE U RH, 2009. GODINE - Gram-negative bacterial sensitivity to parenteral antibiotics, Croatia, 2009	179

4. DJELATNOST ZA TRANSFUZIJU KRVI - <i>Blood Transfusion Services</i>	180
1. BROJ PRIKUPLJENIH DOZA KRVI U DJELATNOSTI ZA TRANSFUZIJU KRVI PREMA MJESTU PRIKUPLJANJA U HRVATSKOJ OD 1995. DO 2009. GODINE - <i>Number of blood units collected by Blood Transfusion Service, Croatia 1995-09</i>	180
2. KARAKTERISTIKE RADA TRANSFUZIJSKE DJELATNOSTI U HRVATSKOJ OD 1994. DO 2009. GODINE - <i>Blood Transfusion Service's Progress Report, Croatia 1994-09</i>	180
3. BROJ PRIKUPLJENIH DOZA KRVI U DJELATNOSTI ZA TRANSFUZIJU KRVI U HRVATSKOJ OD 1995. DO 2009. GODINE - <i>Number of blood units collected by Blood Transfusion Service, Croatia 1995-09</i>	181
4. NEUTROŠENE DOZE KRVNIH PRIPRAVAKA U HRVATSKOJ OD 1995. DO 2009. GODINE - <i>Unconsumed units of blood components in Croatia 1995-09</i>	181
5. ZASTUPLJENOST BILJEGA ZARAZNIH BOLESTI U DOBROVOLJNIH DAVATELJA KRVI OD 1995. DO 2009. GODINE - <i>Incidence of infectious disease markers in volunteer blood donors in Croatia 1995-09</i>	181
5. LJEKARNE – <i>Pharmacies</i>	182
ZDRAVSTVENI DJELATNICI I BROJ IZVANBOLNIČKIH I BOLNIČKIH LJEKARNI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Health workers at hospital and nonhospital pharmacies, Croatia 2009</i>	182

SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA DJELATNOST

- *Medical Specialist and Polyclinical Activities*

Za razliku od djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, koja svoju aktivnost usmjerava na zaštitu i unapređenje zdravlja te ambulantno i kućno liječenje bolesti i stanja, specijalističko-konzilijarna djelatnost organizacijski je u pravilu povezana u cjelinu sa stacionarnom zdravstvenom zaštitom i usmjerena je samo na dijagnostiku i liječenje. Liječnici specijalisti raznih specijalnosti samostalno obavljaju poslove više razine zdravstvene zaštite. Oni, u pravilu, na zahtjev liječnika primarne zdravstvene zaštite obavljaju tražene specijalističko-konzilijarne preglede:

- djeluju kao konzultanti liječnicima primarne zdravstvene zaštite u nedovoljno jasnim dijagnostičkim i terapijskim slučajevima; dajući stručna mišljenja, njihovi su savjetnici i pomagači,
- obavljaju diferenciranije dijagnostičke postupke,
- posreduju u komunikaciji između djelatnosti primarne i stacionarne zdravstvene zaštite,
- preuzimaju u privremeni ciljani tretman bolesnika, ili provode traženi dijagnostički, terapijski ili rehabilitacijski zahvat

U pravilu, liječnik primarne zdravstvene zaštite upućuje osiguravatelja na specijalističko-konzilijarni pregled nakon obrade, a na uputnicu upisuje razlog upućivanja, odnosno kakvo konzilijarno mišljenje ili zahvat traži. Konzilijarni liječnik daje mišljenje i nalaz iz provedenog dijagnostičkog postupka, mišljenje o terapijskom ili rehabilitacijskom postupku, te mišljenje o prognozi bolesti i stanja.

U Hrvatskoj je tijekom 2009. godine ukupno bilo 8.515.873 specijalističko-konzilijarnih pregleda. Od toga je 7.861.912 specijalističko-konzilijarnih pregleda bilo u ordinacijama s ugovorom s HZZO što je za 0,1% više nego 2008. kad je zabilježeno 7.850.525 pregleda. To je također znatno više nego u 1995. godini (4.634.009 pregleda) i 2000. godini (6.598.913 pregleda), ali još uvijek puno manje nego u 1990. godini (9.014.443 pregleda). U ordinacijama bez ugovora s HZZO zabilježen je 653.961 specijalističko-konzilijarni pregled.

U odnosu na 2005. godinu, u 2009. godini porast broja pregleda u ordinacijama s ugovorom s HZZO bilježi se u specijalnostima: urologija (125%), ginekologija (115%), pedijatrija (115%), onkologija i radioterapija (107%), ortopedija (106%), neurokirurgija (105%), kirurgija (104%), nuklearna medicina (103%), otorinolaringologija (102%) te interna medicina (102%), dok se pad broja pregleda bilježi u dječjoj kirurgiji (46%), maksilofacijalnoj kirurgiji (69%), pulmologiji (70%), dijabetologiji (83%), dermatovenerologiji (87%), kardiologiji (90%), hemodijalizi (96%), psihijatriji

(97%), oftalmologiji (98%) te infektologiji (99%). Promijenjen je i odnos ukupnog broja pregleda u djelatnostima primarne zdravstvene zaštite i specijalističko-konzilijarnoj zaštiti. U odnosu na 2000. godinu, kada je jedan specijalistički pregled obavljen na svakih 2,7 pregleda u općoj medicini, u 2005. godini omjer se znatno pogoršao te je jedan specijalistički pregled obavljen na svakih 2,3 pregleda u djelatnosti opće/obiteljske medicine. U 2009. godini zabilježeno je daljnje pogoršanje tog omjera: jedan je specijalistički pregled obavljen na svakih 1,9 pregleda u djelatnosti opće/obiteljske medicine.

Udio specijalističko-konzilijarnih pregleda u odnosu na ukupan broj pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti s 37% u 2000. porastao je na 38% u 2005. godini da bi 2009. godine porastao na 46%.

Odnos broja obavljenih pregleda u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti i broja upućivanja na specijalistički pregled iz primarne zdravstvene zaštite se smanjuje. U 2000. godini na 100 upućivanja zabilježeno je 115 pregleda, u 2005. godini na 100 upućivanja bilo je 116 pregleda, dok se u 2009. godini bilježi 109 pregleda u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti na 100 upućivanja iz primarne zdravstvene zaštite. To očito pokazuje da se i dalje znatan dio tih pregleda obavlja bez uputnica.

Analizom broja pregleda u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti u razdoblju od 2000. do 2009. godine, negativno se može ocijeniti značajno povećanje broja usluga koje i dalje pokazuje trend rasta. To znači da se ionako nepotrebno velik broj upućenih na specijalističke preglede i terapije povećao i da se veći dio bolesti i stanja "rješava" na razini specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Restriktivniji pristup upućivanju na specijalističko-konzilijarne preglede od strane timova opće/obiteljske medicine, timova za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece i timova za zdravstvenu zaštitu žena, kao i financijska potpora tim timovima od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za smanjenje broja pregleda u ovoj djelatnosti, moguće su rješenje ovog problema. Na ovaj način djelatnosti primarne zdravstvene zaštite preuzele bi dio dijagnostike i liječenja koji mogu provesti same, a specijalističko-konzilijarna djelatnost, koja je sada despecializirana i opterećena nepotrebnim poslovima postala bi kvalitetniji i učinkovitiji sudionik u zdravstvenoj zaštiti stanovništva. Ovo smanjenje broja specijalističko-konzilijarnih pregleda treba ići uz održavanje (i poboljšanje) kvalitete dijagnostike i zaštite pacijenata, čime bi se znatno smanjila i racionalizirala zdravstvena potrošnja.

Tablica - Table 1/I

BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical examination total in permanent and temporary specialist offices with contract with Institute for Health Insurance by specialty by county, Croatia 2009

Županija	UKUPNO	DERMA- TOVE- NEROLOG.	DIJA- BETO- LOGIJA	DJEČJA KIRUR- GIJA	FIZIKALNA MED. I REHAB.	GINEKO- LOGIJA	HEMODIJA- LIZA	INFEKTO- LOGIJA	INTERNA	KARDIO- LOGIJA	KIRUR- GIJA	MAKS. FAC. KIRURG.
County	TOTAL	DERMA- TOLOGY	DIABE- TOLOGY	CHILD SUR- GERY	PHYS. MEDI- CINE	GYNE- COLO- GY	HEMODIA- LYSIS	INFEC- TOLOGY	INTERN. MEDI- CINE	CARDIO- LOGY	SUR- GERY	MAXILLO- FACIAL SURGERY
HRVATSKA	7.861.912	343.411	48.881	29.223	877.376	238.484	108.160	138.932	1.204.347	64.420	1.258.023	43.998
Grad Zagreb	2.362.520	87.152	37.965	0	250.450	120.955	41.096	65.051	282.383	48.265	372.309	18.889
Zagrebačka	92.571	14.254	0	0	27.753	0	0	0	10.231	0	4.355	0
Krapinsko-zagorska	202.318	12.774	0	0	44.118	5.536	0	0	35.087	2.120	40.080	0
Sisačko-moslavačka	398.725	11.248	0	0	159.782	9.424	12.209	4.357	68.745	0	0	0
Karlovačka	257.267	17.184	0	0	21.921	2.592	0	5.099	44.292	0	49.161	0
Varaždinska	263.055	8.792	0	0	27.807	2.703	0	4.410	34.640	0	49.557	0
Koprivničko-križevačka	265.392	4.553	0	0	59.452	3.285	11.526	3.005	60.401	0	32.559	0
Bjelovarsko-bilogorska	175.203	10.554	1.518	6.605	9.102	987	10.878	1.935	18.698	1.986	33.133	0
Primorsko-goranska	781.859	39.100	3.156	0	50.596	35.841	25.049	6.749	142.070	12.049	167.432	10.396
Ličko-senjska	34.180	0	752	0	0	0	0	0	9.875	0	5.860	0
Virovitičko-podravska	111.721	8.758	0	0	14.432	1.121	0	838	18.936	0	18.518	0
Požeško-slavonska	137.984	3.929	0	0	8.125	4.603	33	3.258	21.048	0	33.627	1.756
Brodsko-posavska	275.745	18.395	0	0	20.572	4.264	0	4.557	43.451	0	54.021	0
Zadarska	250.844	9.911	0	0	20.963	7.174	0	5.331	59.295	0	49.064	0
Osječko-baranjska	574.050	21.621	0	0	43.698	12.331	0	6.852	91.991	0	94.658	12.957
Šibensko-kninska	178.833	9.054	0	0	19.114	4.094	0	2.515	27.596	0	29.849	0
Vukovarsko-srijemska	314.255	12.367	0	0	25.328	3.448	7.369	3.253	52.763	0	67.145	0
Splitsko-dalmatinska	654.818	29.160	0	22.618	36.775	9.560	0	8.763	86.299	0	81.960	0
Istarska	190.237	7.688	0	0	21.121	3.199	0	3.055	39.455	0	32.359	0
Dubrovačko-neretvanska	192.900	7.591	0	0	10.268	4.895	0	6.718	34.696	0	18.218	0
Međimurska	147.435	9.326	5.490	0	5.999	2.472	0	3.186	22.395	0	24.158	0

Tablica - Table 1/II

BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical examination total in permanent and temporary specialist offices with contract with Institute for Health Insurance by specialty and county, Croatia 2009

Županija	NEURO- KIRURGIJA	NEURO- LOGIJA	NUKLE- ARNA MED.	OFTAL- MOLO- GIJA	ONKOLOG. I RADIO- TERAP.	ORL	ORTO- PEDIJA	PEDI- JAT- RIJA	PULMO- LOGIJA	PSIHI- JATRI- JA	URO- LOGIJA
County	NEURO- SURGERY	NEURO- LOGY	NUCLE- AR MED.	OPHTH- ALMO- LOGY	ONCOLOGY & RADIO- THERAPY	ORL	ORTHO- PEDICS	PEDIAT- RICS	PULMO- NOLOGY	PSYCHI- ATRY	URO- LOGY
HRVATSKA	34.822	291.993	78.685	800.413	102.541	473.667	385.123	352.704	126.299	615.470	244.940
Grad Zagreb	19.555	82.818	12.621	220.971	33.737	152.582	101.647	128.866	5.211	199.183	80.814
Zagrebačka	0	0	0	18.125	0	961	0	0	6.932	9.960	0
Krapinsko-zagorska	0	10.683	0	15.785	0	7.700	8.055	2.391	0	10.736	7.253
Sisačko-moslavačka	0	13.688	0	32.681	0	12.588	13.559	10.174	6.943	34.786	8.541
Karlovačka	0	10.632	0	24.380	0	23.180	12.966	11.339	8.574	14.669	11.278
Varaždinska	0	9.025	9.313	26.580	0	17.434	18.646	8.413	24.974	13.225	7.536
Koprivničko-križevačka	0	10.302	0	29.473	0	11.129	15.883	3.264	0	15.900	4.660
Bjelovarsko-bilogorska	0	6.434	0	16.709	0	13.440	18.484	6.017	2.161	8.269	8.293
Primorsko-goranska	0	16.938	19.230	65.742	15.007	33.580	45.918	26.053	27.702	39.251	0
Ličko-senjska	0	4.041	0	5.406	0	1.526	1.451	3.077	0	2.192	0
Virovitičko-podravska	0	5.059	0	13.093	0	7.347	5.511	4.641	2.588	5.185	5.694
Požeško-slavonska	0	10.493	0	13.173	0	6.677	9.580	11.005	0	6.557	4.120
Brodsko-posavska	0	8.803	0	36.693	0	21.546	12.894	13.950	0	22.703	13.896
Zadarska	0	11.616	0	23.642	9.169	18.201	0	10.580	0	14.577	11.321
Osječko-baranjska	5.381	23.494	22.724	70.575	15.073	27.247	21.298	18.919	10.296	45.810	29.125
Šibensko-kninska	0	7.973	0	18.261	0	13.113	13.603	10.263	2.272	14.575	6.551
Vukovarsko-srijemska	0	13.926	0	24.906	0	21.678	10.513	25.956	2.966	33.718	8.919
Splitsko-dalmatinska	9.886	23.197	14.797	81.115	21.856	45.592	29.135	31.641	13.790	86.342	22.332
Istarska	0	10.183	0	19.876	0	14.622	16.889	7.035	3.067	11.688	0
Dubrovačko-neretvanska	0	6.501	0	22.344	7.699	12.800	19.091	10.134	4.691	19.730	7.524
Međimurska	0	6.187	0	20.883	0	10.724	10.000	8.986	4.132	6.414	7.083

Tablica - Table 2. BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I PREMA DOBI PACIJENATA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical examination total in permanent and temporary specialist offices with contract with Institute for Health Insurance by specialty and age, Croatia 2009

SPECIJALNOST - <i>Specialty</i>	DOB PACIJENATA (godina) - <i>Age</i>				Ukupno - <i>Total</i>
	0-6	7-19	20-64	65 i više 65 and over	
SVEUKUPNO - Total	458.754	782.812	4.268.878	2.050.719	7.861.912
DERMATOVENEROLOGIJA - Dermatology	18.713	58.394	187.642	78.662	343.411
DIJABETOLOGIJA - Diabetology	156	335	24.327	23.288	48.881
DJEČJA KIRURGIJA - Child surgery	7.258	21.965	0	0	29.223
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA - Physical medicine	29.511	35.499	560.748	230.651	877.376
GINEKOLOGIJA - Gynecology	1.713	5.750	172.044	15.950	238.484
HEMODIJALIZA - Hemodialysis	91	1.332	57.824	48.913	108.160
INFЕКТОLOGIJA - Infectology	22.033	24.729	76.108	16.062	138.932
INTERNA - Internal Medicine	4.129	18.942	640.141	486.413	1.204.347
KARDIOLOGIJA - Cardiology	32	393	23.967	25.758	64.420
KIRURGIJA - Surgery	53.064	169.317	696.093	297.266	1.258.023
MAKSILOFACIJALNA KIRURGIJA - Maxillofacial surgery	1.172	6.590	26.870	9.366	43.998
NEUROKIRURGIJA - Neurosurgery	495	1.041	29.123	4.163	34.822
NEUROLOGIJA - Neurology	1.017	7.082	176.438	89.293	291.993
NUKLEARNA - Nuclear medicine	245	2.424	57.426	18.590	78.685
OFTALMOLOGIJA - Ophthalmology	32.256	106.197	363.000	251.092	800.413
ONKOLOGIJA I RADIOTERAPIJA - Oncology and Radiotherapy	163	545	56.966	44.867	102.541
ORL - Otorhinolaryngology	46.304	67.557	225.530	109.352	473.667
ORTOPEDIJA - Orthopedics	47.911	59.348	184.991	81.378	385.123
PEDIJARIJA - Pediatrics	186.284	161.900	3.315	67	352.704
PULMOLOGIJA - Pulmonology	1.157	4.887	69.798	48.416	126.299
PSIHIJARIJA - Psychiatry	1.131	23.747	533.531	57.061	615.470
UROLOGIJA - Urology	3.919	4.838	102.996	114.111	244.940

Tablica - Table 3/I

BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI
 - Medical examination total in permanent and temporary specialist offices without contract with Institute for Health Insurance by specialty by county, Croatia 2009

Županija	UKUPNO	DERMA- TOVE- NEROLOG.	DIJA- BETO- LOGIJA	DJEČJA KIRUR- GIJA	FIZIKALNA MED. I REHAB.	GINEKO- LOGIJA	HEMODIJA- LIZA	INFEKTO- LOGIJA	INTERNA	KARDIO- LOGIJA	KIRUR- GIJA	MAKS. FAC. KIRURG.
County	TOTAL	DERMA- TOLOGY	DIABE- TOLOGY	CHILD SUR- GERY	PHYS. MEDI- CINE	GYNE- COLO- GY	HEMODIA- LYSIS	INFECC- TOLOGY	INTERN. MEDI- CINE	CARDIO- LOGY	SUR- GERY	MAXILLO- FACIAL SURGERY
HRVATSKA	653.961	34.107	0	0	69.395	120.277	10.571	258	203.762	15.991	16.643	199
Grad Zagreb	354.482	8.140	0	0	56.792	78.071	9.253	0	96.473	14.513	7.439	199
Zagrebačka	12.915	1.461	0	0	0	4.680	0	0	3.540	0	0	0
Krapinsko-zagorska	2.077	991	0	0	395	0	0	0	691	0	0	0
Sisačko-moslavačka	3.100	0	0	0	0	0	0	0	1.357	0	0	0
Karlovačka	4.116	1.181	0	0	0	0	0	0	840	0	0	0
Varaždinska	19.484	3.287	0	0	275	6.685	0	0	6.086	0	0	0
Koprivničko-križevačka	3.306	0	0	0	949	0	0	0	2.357	0	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	1.992	0	0	0	0	0	0	0	890	0	836	0
Primorsko-goranska	33.420	3.389	0	0	710	1.784	0	252	11.428	0	0	0
Ličko-senjska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	3.560	0	0	0	0	0	0	0	1.448	0	0	0
Požeško-slavonska	865	0	0	0	0	0	0	0	850	0	0	0
Brodsko-posavska	12.639	0	0	0	0	12.405	0	0	0	0	0	0
Zadarska	29.244	2.898	0	0	307	10.070	0	6	6.645	0	308	0
Osječko-baranjska	30.405	3.298	0	0	1.428	2.664	0	0	6.708	0	3.226	0
Šibensko-kninska	1.151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vukovarsko-srijemska	11.705	1.995	0	0	0	0	0	0	0	0	2.045	0
Splitsko-dalmatinska	27.936	458	0	0	0	3.918	0	0	16.784	832	119	0
Istarska	75.610	1.707	0	0	7.921	0	1.318	0	42.739	0	2.281	0
Dubrovačko-neretvanska	20.803	2.539	0	0	0	0	0	0	4.200	646	389	0
Međimurska	5.151	2.763	0	0	618	0	0	0	726	0	0	0

Tablica - Table 3/II

BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI
 - Medical examination total in permanent and temporary specialist offices without contract with Institute for Health Insurance by specialty and county, Croatia 2009

Županija	NEURO- KIRURGIJA	NEURO- LOGIJA	NUKLE- ARNA MED.	OFTAL- MOLO- GIJA	ONKOLOG. I RADIO- TERAP.	ORL	ORTO- PEDIJA	PEDI- JAT- RIJA	PULMO- LOGIJA	PSIHI- JATRI- JA	URO- LOGIJA
County	NEURO- SURGERY	NEURO- LOGY	NUCLE- AR MED.	OPHTH- ALMO- LOGY	ONCOLOGY & RADIO -THERAPY	ORL	ORTHO- PEDICS	PEDIAT- RICS	PULMO- NOLOGY	PSYCHI- ATRY	URO- LOGY
HRVATSKA	0	23.558	1.055	89.555	4.576	9.724	10.772	11.178	611	21.970	9.759
Grad Zagreb	0	17.021	1.055	35.293	3.719	3.935	5.510	6.265	611	4.519	5.674
Zagrebačka	0	0	0	3.234	0	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sisačko-moslavačka	0	0	0	1.743	0	0	0	0	0	0	0
Karlovačka	0	0	0	2.095	0	0	0	0	0	0	0
Varaždinska	0	152	0	879	0	0	0	0	0	1.858	262
Koprivničko-križevačka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	0	0	0	266	0	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska	0	1.162	0	9.018	0	1.382	71	0	0	3.191	1.033
Ličko-senjska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	0	0	0	2.112	0	0	0	0	0	0	0
Požeško-slavonska	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0
Brodsko-posavska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	234	0
Zadarska	0	865	0	4.936	0	614	568	0	0	1.632	395
Osječko-baranjska	0	943	0	8.332	0	0	1.489	0	0	1.328	989
Šibensko-kninska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.151	0
Vukovarsko-srijemska	0	0	0	5.294	0	0	0	2.371	0	0	0
Splitsko-dalmatinska	0	489	0	990	0	0	0	2.527	0	1.601	218
Istarska	0	1.538	0	5.757	857	3.470	1.280	0	0	5.554	1.188
Dubrovačko-neretvanska	0	1.388	0	8.764	0	323	1.854	0	0	700	0
Međimurska	0	0	0	842	0	0	0	0	0	202	0

Tablica - Table 4. BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I PREMA DOBI PACIJENATA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Medical examination total in permanent and temporary specialist offices without contract with Institute for Health Insurance by specialty and age, Croatia 2009

SPECIJALNOST - Specialty	DOB PACIJENATA (godina) - Age				Ukupno - Total
	0-6	7-19	20-64	65 i više 65 and over	
SVEUKUPNO - Total	18.787	35.733	493.524	105.917	653.961
DERMATOVENEROLOGIJA - Dermatology	3.293	7.629	19.663	3.522	34.107
DIJABETOLOGIJA - Diabetology	0	0	0	0	0
DJEČJA KIRURGIJA - Child surgery	0	0	0	0	0
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA - Physical medicine	281	2.285	45.079	21.750	69.395
GINEKOLOGIJA - Gynecology	6	3.394	111.006	5.871	120.277
HEMODIJALIZA - Hemodialysis	0	1	3.471	7.099	10.571
INFEKTOLOGIJA - Infectology	0	13	211	34	258
INTERNA - Internal Medicine	89	3.031	174.363	26.279	203.762
KARDIOLOGIJA - Cardiology	0	187	12.677	3.127	15.991
KIRURGIJA - Surgery	531	1.541	11.255	3.316	16.643
MAKSILOFACIJALNA KIRURGIJA - Maxillofacial surgery	0	14	124	61	199
NEUROKIRURGIJA - Neurosurgery	0	0	0	0	0
NEUROLOGIJA - Neurology	100	673	16.124	6.661	23.558
NUKLEARNA - Nuclear medicine	0	112	693	250	1.055
OFTALMOLOGIJA - Ophthalmology	2.529	11.359	57.467	18.200	89.555
ONKOLOGIJA I RADIOTERAPIJA - Oncology and Radiotherapy	0	27	3.726	823	4.576
ORL - Otorhinolaryngology	1.490	1.318	5.272	1.644	9.724
ORTOPEDIJA - Orthopedics	1.305	1.515	5.629	2.323	10.772
PEDIJARIJA - Pediatrics	9.072	1.005	824	277	11.178
PULMOLOGIJA - Pulmonology	0	3	492	116	611
PSIHIJARIJA - Psychiatry	37	1.365	18.012	2.556	21.970
UROLOGIJA - Urology	54	261	7.436	2.008	9.759

MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA U 2009. GODINI - Microbiology Diagnosis in 2009**Podaci o izvršenim mikrobiološkim pretragama u 2009. godini (Hrvatski zavod za javno zdravstvo, županijski zavodi za javno zdravstvo i bolnice u RH)**

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) je početkom 2010. godine prikupio podatke o obavljenim mikrobiološkim pretragama tijekom 2009. godine iz humanih uzoraka u županijskim zavodima za javno zdravstvo (ZJZ) i bolnica u RH.

Svi su zavodi za javno zdravstvo (službe za mikrobiologiju) i bolnice koje imaju službu za mikrobiologiju poslali svoje izvještaje (Tablica 1. i Tablica 3. u prilogu). U tablicama 1. i 3 je prikazana cjelokupna mikrobiološka dijagnostička aktivnost u pojedinom zavodu i bolnici. U donjem dijelu istih tablica je posebno prikazana neizravna mikrobiološka (serološka) dijagnostika u onim zavodima i bolnicama koji tu vrstu dijagnostike primijenjuju. U tablici 2. izdvojena je osnovna parazitološka dijagnostika tj. parazitološki pregled stolice koju obavljaju svi zavodi za javno zdravstvo. Također je naveden postotak pozitivnih nalaza u izravnoj dijagnostici parazita u probavnom sustavu čovjeka.

HZJZ je obavezan izvršiti istraživanje o radu mikrobiološkog i parazitološkog laboratorija u ZJZ (Izvešće o radu mikrobiološkog i parazitološkog laboratorija – N-03-02) što je prikazano u Tablici 1. Način prikupljanja podataka se ostvaruje preko Službe za mikrobiologiju županijskih ZJZ dostavljanjem podatka u HZJZ, a obvezatnost davanja podataka se bazira na Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN, br. 121/03.) i Zakonu o službenoj statistici (članak 31. Zakona o službenoj statistici (»Narodne novine«, br. 103/03.) od 11. veljače 2005., Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti RH 2007. godine, Statističko istraživanje/ prikupljanje podataka, broj 21).

Također su, prema zakonskim odredbama i obvezama, tj. prema Programu mjera zdrav. zaštite za 2005. godinu (MZISS i HZZO)/ Program mjera mikrobiologije koji obavlja HZJZ/ Prikupljanje i analiza podataka o učinjenim mikrobiološkim pretragama iz svih županijskih zavoda za javno zdravstvo, imenovani izvršitelji: službe za mikrobiologiju HZJZ i županijskih ZJZ.

U Tablici 3. su prikazani podaci o mikrobiološkoj djelatnosti u drugim zdravstvenim ustanovama (bolnicama) u hrvatskim gradovima. Naime, Povjerenstvo MZISS za med. mikrobiologiju je na sjednici u studenom 2006. godine odlučilo da će HZJZ ubuduće prikupljati podatke o mikrobiološkoj aktivnosti u ZJZ i u bolnicama.

Za godine 2004., 2006., 2007. i 2008. prikupljeni su takvi cijeloviti podatci (zjz, bolnice i dr. zdr. ustanove) i to je dalo dobar uvid u opseg mikrobiološke djelatnosti u državi.

Zato je Državnom zavodu za statistiku predloženo u Nacrtu prijedloga Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2009. godine da u Statističko istraživanje/prikupljanje podataka br. 22: Istraživanje o radu mikrobiološkog i parazitološkog laboratorija (N-03-02); Izveštajne/statističke jedinice Mikrobiološki i parazitološki laboratoriji budu uneseni podaci koji se dostavljaju u Hrvatski zavod za javno zdravstvo iz Službe za mikrobiologiju županijskih zavoda za javno zdravstvo i bolnica u RH.

Tablica – Table 1. IZVRŠENE MIKROBIOLOŠKE PRETRAGE PO ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽUPANIJA I U HRVATSKOM ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO U 2009. GODINI - Microbiologic tests by county public health institutes and at Croatian National Institute of Public Health

2009. god.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	ZJZ "Dr. A. Štampar"	ZJZ zagrebačke županije	Krapinsko-zagorska	Sisačko-moslavačka	Karlovačka	Varaždinska	Koprivničko-križevačka	Bjelovarsko-bilogorska	Primorsko-goranska	Ličko-senjska	Virovitičko-podravska
Broj materijala												
crijevne inf. /kult.	1.405	11.155	4.335	12.498	15.610	16.240	20.258	16.186	12.981	41.434	6.090	8.245
respiratorne inf. /kult.	5.563	40.542	7.082	4.145	10.005	7.974	6.732	4.757	3.852	24.408	2.333	5.648
urogenitalne inf. /kult.-PCR	50.913	114.384	17.614	15.750	21.180	2.085	20.561	19.389	14.135	40.843	3.471	19.220
anaerobne bakterije	3.573	218	0	0	2.115	215	3.560	2.527	252	5.948	0	271
infekcije SZS/CSL det./izol.	0	0	0	0	20	0	75	31	27	22	0	17
dijagnostika sepse det./izol.	0	204	0	897	1.811	0	2.086	1.757	1.526	72	114	543
bakteriološka serologija	9.263	223	0	0	820	526	1.827	297	690	12.887	377	830
parazitologija det./izol.	2.569	3.736	1.491	6.734	750	7.749	12.806	7.970	9.279	27.573	3.752	7.564
parazitološka serologija	1.755	118	0	0	0	0	0	0	0	2.635	0	0
mikologija det./izol.	1.755	713	155	492	159	197	936	281	390	1.739	62	802
mikološka serologija	161	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
enteralni virusi i dr. det./kult.	781	174	0	205	127	105	1.218	1.396	840	2.035	240	427
respirat. virusi i dr. det./kult.	11.893	0	0	0	0	0	52	0	0	39	0	0
virološka serologija	2.095	126	0	0	0	0	138	0	0	18.813	9	0
virusi hepatitisa (ag i at)	1.260	85	0	536	0	0	0	0	0	10.812	310	0
HIV	977	59	0	49	0	0	0	0	0	2.808	0	0
OSTALO	4.629	0	0	0	0	0	9.553	6.570	0	3.159	0	4.134
Ukupno po zavodima	98.592	171.737	30.677	41.306	52.597	35.091	79.802	61.161	43.972	195.227	16.758	47.701
Broj pretraga												
bakteriološka serologija	26.510	437	0	0	820	526	1.827	297	690	19.675	707	830
parazitološka serologija	6.280	236	0	0	0	0	0	0	0	5.028	0	0
mikološka serologija	652	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
virološka serologija	16.470	1.682	0	0	0	0	138	0	0	32.378	0	0
ukupno pretraga po zavodima	49.912	2.355	0	0	820	526	1.965	297	690	57.081	707	830

Tablica - 1. nastavak - continuation

2009. god.	Požeško-slavonska	Brodsko-posavska	Zadarska	Osječko-baranjska	Šibensko-kninska	Vukovarsko-srijemska	Šplitsko-dalmatinska	Istarska	Dubrovačko-neretvanska	Međimurska	Ukupan broj po vrsti
Broj materijala											
crijevne inf. /kult.	5.738	10.370	17.194	31.325	19.636	15.850	8.671	34.620	2.721	12.250	324.812
respiratorne inf. /kult.	3.396	3.860	10.692	19.642	8.637	5.258	27.251	11.715	14.756	9.989	238.237
urogenitalne inf. /kult.-PCR	5.216	25.583	26.951	65.421	19.104	27.442	104.473	41.141	33.777	14.790	703.443
anaerobne bakterije	0	0	2.372	1.809	2.746	0	0	2.149	0	3.197	30.952
infekcije SZS/CSL det./izol.	0	50	92	342	29	385	0	75	54	67	1.286
dijagnostika sepse det./izol.	0	377	3.516	4.909	3.535	1.792	0	3.033	2.115	2.023	30.310
bakteriološka serologija	2.788	1.412	380	5.216	2.946	1.440	2.738	7.340	4.382	4.892	61.274
parazitologija det./izol.	5.133	7.228	14.200	15.204	10.123	8.729	4.812	26.328	1.562	18.188	203.480
parazitološka serologija	0	0	250	327	200	0	828	2.026	0	1.576	9.715
mikologija det./izol.	168	1.712	216	722	372	723	2.017	2.001	693	565	16.870
mikološka serologija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	161
enteralni virusi i dr. det./kult.	120	229	1.276	4.112	1.523	627	997	484	724	1.566	19.206
respirat. virusi i dr. det./kult.	0	0	0	95	46	0	60	0	218	109	12.512
virološka serologija	0	0	616	841	517	0	4.538	1.552	360	142	29.747
virusi hepatitisa (ag i at)	0	0	189	2.186	0	0	1.433	5.197	0	703	22.711
HIV	0	0	122	464	0	0	831	1.300	0	0	6.610
OSTALO	0	0	2.600	0	2.499	7.721	0	0	4.454	0	45.319
Ukupno po zavodima	22.559	50.821	80.666	152.615	71.913	69.967	158.649	138.961	65.816	70.057	1.756.645
Broj pretraga											
bakteriološka serologija	0	3.950	585	0	3.094	1.440	3.642	7.340	4.382	0	76.752
parazitološka serologija	0	0	566	0	348	0	1.582	2.026	0	0	16.066
mikološka serologija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	652
virološka serologija	0	0	1.832	0	1.582	0	23.884	1.552	0	0	79.518
ukupno pretraga po zavodima	0	3.950	2.983	0	5.024	1.440	29.108	10.918	4.382	0	172.988

Tablica - Table 2. IZVRŠENE PARAZITOLOŠKE PRETRAGE PO ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽUPANIJA I U HRVATSKOM ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO U 2009. - Parasitologic tests by county public health institutes and at Croatian National Institute of Public Health 2009

2009. god.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	ZJZ "Dr. A. Štampar"	ZZJZ zagrebačke županije	Krapinsko-zagorska	Sisačko-moslavačka	Karlovačka	Varaždinska	Koprivničko-križevačka	Bjelovarsko-bilogorska	Primorsko-goranska	Ličko-senjska	Virovitičko-podravaska
Broj uzoraka stolice	736	3.736	4.490	6.734	750	7.749	12.431	7.658	9.270	27.554	3.752	7.564
Broj pozitivnih	44	11	521	77	32	28	5	57	40	257	2	14
% pozitivnih	5,98	0,29	11,6	1,14	4,3	0,36	0,04	0,74	0,49	0,93	0,05	0,18

Tablica - 2. nastavak - continuation

2009. god.	Požeško-slavonska	Brodsko-posavska	Zadarska	Osječko-baranjska	Šibensko-kninska	Vukovarsko-srijemska	Šplitsko-dalmatinska	Istarska	Dubrovačko-neretvanska	Međimurska	Ukupno
Broj uzoraka stolice	5.133	6.786	13.125	15.112	10.123	8.729	4.812	26.534	23.851	9.106	215.735
Broj pozitivnih	29	46	23	399	154	3	276	25	609	44	2.696
% pozitivnih	1,07	0,18	0,18	2,64	1,5	0,19	5,7	0,09	2,55	0,48	

Tablica - Table 3. IZVRŠENE MIKROBIOLOŠKE PRETRAGE U DRUGIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA, TE ZBIRNI PODACI ZA 2009. GODINU - Microbiologic tests by other health institutes and summary data for 2009

2009. god.	OB Nova Gradiška	OB Ogulin	OŽB Pakrac	OŽB Požega	OB Karlovac	KBC Split	KBC Rijeka	KBC Zagreb	KB Jordanovac	KB Sv. Duh	Klinika za dječje bolesti Zagreb	KB Dubrava	KB Sestre milosrdnice	Klinika za infektivne bolesti Zagreb	Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu	HZJZ I ZJZ	Ukupan broj po vrsti
Broj materijala																	
crijevne inf. /kult.	1.018		627	1.580		3.220	2.095	7.292	0	6.584	3.405		2.630	20.130	0	334.935	383.516
respiratorne inf. /kult.	1.768		2.617	5.045		10.136	11.269	22.676	13.549	1.850	16.344		11.573	17.502	0	238.237	352.566
urogenitalne inf. /kult.	6.700		4.834	8.775		15.460	13.586	67.509	2.908	5.864	11.745		21.530	30.166	0	703.443	892.520
anaerobne bakterije	543		813	0		605	4.784	19.073	1.208	0	2.190		3.150	0	0	30.952	63.318
infekcije SŽS/CSL det./izol.	0		1	141		212	440	1.048	0	60	204		170	1.471	0	1.286	5.033
dijagnostika sepse det./izol.	170		478	594		9.253	11.120	14.401	1.474	6.339	2.648		3.181	29.892	0	30.310	109.860
bakteriološka serologija	1.392		0	2.880		2.416	2.348	96	0	0	0		759	12.758	103.338	61.274	187.261
parazitologija det./izol.	548		1.064	775		443	1.487	1.660	0	0	1.200		2.050	7.939	0	203.480	220.646
parazitološka serologija	0		0	0		382	176	748	0	0	0		10	3.364	192	9.715	14.587
mikologija det./izol.	0		1.048	1.558		183	1.856	52.769	471	0	2.022		1.350	0	0	16.870	78.127
mikološka serologija	0		0	0		0	0	150	0	0	0		0	0	0	161	311
enteralni virusi i dr. det./kult.	258		371	458		780	828	1.287	0	0	1.911		0	4.457	0	19.206	29.556
respirat. virusi i dr. det./kult.	0		464	138		60	0	0	0	0	120		0	0	0	12.512	13.294
virološka serologija	0		48	0		1.340	1.343	6.944	0	0	112		11	26.093	100.523	29.747	166.161
virusi hepatitisa (ag i at)	0		1.144	0		0	0	10.089	0	0	0		103	5.029	385.833	22.711	424.909
OSTALO	1.710		1.887	1.128		362	13.887	16.736	10.810	0	300		0	27.483	3.099	6.610	84.012
HIV	0		110	0		0		808	0	0	0		15	3.143	137	45.319	49.532
Ukupno materijala po kući	14.107	0	15.506	23.072	0	44.852	65.219	223.286	30.420	20.697	42.201	0	46.532	189.427	593.122	1.766.768	3.075.209
*Broj pretraga																	
bakteriološka serologija	0		0	288		4.830	2.502	96	231	0	0		759	12.758	103.338	76.752	201.554
parazitološka serologija	0		0	0		764	352	748		0	0		10	3.364	192	16.066	21.496
mikološka serologija	0		0	0		0	0	150		0	0		0	0	0	652	802
virološka serologija	0		0	0		3.350	4.493	17.841		0	723		129	62.871	486.356	79.518	655.281
Ukupno pretraga po kući	0	0	0	288	0	8.944	7.347	18.835	231	0	723	0	898	78.993	589.886	172.988	879.133

*nije dostupno po broju materijala

OSJETLJIVOST BAKTERIJSKIH IZOLATA NA ANTIBIOTIKE U HRVATSKOJ 2009. GODINE – *Antibiotic Sensitivity in Bacterial Isolates, Croatia 2009*

Podaci Klinike za infektivne bolesti „Dr. F. Mihaljević” - Referentni centar za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH - prof. dr. sc. *Arjana Tambić Andrašević*, dr. med.

Odbor za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike u RH pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske u suradnji s Referentnim centrom za praćenje rezistencije na antibiotike pri Klinici za infektivne bolesti redovito prati rezistenciju bakterija na antibiotike u Hrvatskoj. U 2009.g. sakupljeni su podaci iz 37 centara (tablica 1). Praćenje se provodi u razdoblju od 1.10. do 31.12. tekuće godine osim za streptokoke grupe A (BHS-A), anaerobne bakterije i šigele za koje praćenje traje cijele godine s obzirom na mali broj izolata.

Osjetljivost na antibiotike testirana je u svim laboratorijima disk difuzijskom metodom u skladu sa Clinical and Laboratory Standards Institute (CLSI) standardima (M100-S19 dokument). Pneumokokima smanjene osjetljivosti na penicilin određivale su se minimalne inhibitorne koncentracije (MIK) penicilina (E-test, AB Biodisk, Sweden) kako bi se ti izolati razdvojili u umjereno i visoko rezistentne, a rezultati su interpretirani po tri kriterija: za slučaj da se radi o infekciji koja zahvaća središnji živčani sustav (SŽS), za slučaj da se radi o parenteralnoj i za slučaj da se radi o oralnoj primjeni penicilina za infekcije izvan SŽS. Osjetljivost anaerobnih bakterija testirana je određivanjem MIK-a E-test metodom ili mikrodilucijom u bujonu. U zadanom razdoblju laboratoriji su obavezni testirati sve kliničke izolate zadanih bakterijskih vrsta na sve zadane antibiotike. U podacima su isključeni tzv. „copy” izolati, tj. oni koji su izolirani u istog pacijenta iz bilo kojeg uzorka unutar 30 dana. Svi laboratoriji sudjeluju u vanjskoj kontroli kvalitete testiranja osjetljivosti na antibiotike koju provodi Referentni centar za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike. Rezultati vanjske kontrole su anonimni i komentiraju se dva puta godišnje na redovitim sastancima Odbora. Izolati malo vjerojatnog fenotipa, definirani na sastancima Odbora, šalju se na retestiranje u Referentni centar za praćenje rezistencije na antibiotike ili Referentni centar za bolničke infekcije.

Sažeti rezultati praćenja u 2009. godini prikazani su na tablicama 2-4. Detaljniji podaci o svakoj bakterijskoj vrsti na lokalnoj i nacionalnoj razini mogu se pročitati u redovitoj godišnjoj publikaciji Odbora i Referentnog centra (1).

U 2009.g. rezistencija beta-hemolitičkog streptokoka grupe A (BHS-A) na makrolide (9%) i klindamicin (6%) je nešto niža negoli prethodne godine. Iako smanjena osjetljivost na penicilin u pneumokoka iznosi 29%, slično kao i prethodne godine (30%), interpretacija prilagođena parenteralnoj primjeni penicilina pokazuje da su svi pneumokoki još uvijek dostupni parenteralnoj primjeni penicilina u slučaju da infekcijom nije zahvaćen SŽS (rezistencija za parenteralni penicilin u slučaju infekcija izvan SŽS iznosi 0%). Vrijednosti dobivene za penicilin mogu se kod pneumokoka smatrati važećima i za

amoksicilin, cefuroksim i ceftriakson. Rezistencija pneumokoka na makrolide je značajno porasla prethodne godine (s 34% u 2007.g. na 40% u 2008.g.), a na visokoj razini je ostala i u 2009.g. (39%). Prosječna rezistencija *H. influenzae* na ampicilin u Hrvatskoj je 10% te je to u Hrvatskoj još uvijek lijek izbora za empirijsku terapiju infekcija uzrokovanih ovim uzročnikom. Osjetljivost *H. influenzae* na ko-amoksiklav i cefalosporine II i III generacije je 100% i beta-laktamaza negativni ampicilin rezistentni (BLNAR) sojevi i nadalje nisu potvrđeni u našoj sredini. Rezistencija na ko-trimoksazol (24%) je podjednaka kao prethodnih godina. *Staphylococcus aureus* osjetljiv na meticilin (MSSA) pokazuje dobru osjetljivost na druge grupe antibiotika, kao i prethodnih godina. Udio meticilin rezistentnih stafilokoka (MRSA) u ukupnom broju *S. aureus* izolata u Hrvatskoj je u 2009.g. iznosio 21% što je nešto niže negoli prethodne godine, ali još uvijek u granicama raspona prethodnih godina. MRSA sojevi su karakteristično pokazivali multiplu rezistenciju i na druge grupe antibiotika, osim na ko-trimoksazol (11%) i rifampicin (8%), a sojevi rezistentni na vankomicin i linezolid nisu uočeni. Vankomicin rezistentni *E. faecium* (VRE) se i dalje javlja sporadično. Rezistencija *E. coli* na nitrofurantoin je i nadalje niska (3%), a na ko-trimoksazol (24%) i ciprofloksacin (11%) identična prethodnoj godini. Iako su dugo u uporabi aminoglikozidi su sačuvali djelotvornost na *E. coli* i rezistencija na gentamicin iznosi 7%, a netilmicin i amikacin 1%. Udio *E. coli* koje proizvode beta-laktamaze proširenog spektra (engl. extended spectrum beta-lactamases, ESBL) je i nadalje nizak (4%). Osjetljivost *P. mirabilis* je podjednaka rezultatima prethodne godine, a udio izolata *K. pneumoniae* rezistentnih na III. generaciju cefalosporina (pretežno ESBL izolati) je i nadalje visok (22% u 2006.g. i 32% u 2007.g., 29% u 2008.g. te 34% u 2009.g.). Multiplerezistentni *P. aeruginosa* i nadalje predstavlja veliki problem u Hrvatskoj uz prosječnu rezistenciju na karbapeneme od 12%. Najveći porast u rezistenciji u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je kod *Acinetobacter baumannii*. Rezistencija na karbapeneme je porasla na 23% (u 2008.g. je iznosila 10% za meropenem i 4% za imipenem).

Rezistencija salmonela na antibiotike se nije bitno mijenjala u odnosu na prethodnu godinu. Najviša stopa rezistencije zabilježena je za ampicilin (12%). Sojeva rezistentnih na III. generaciju cefalosporina nije bilo, a rezistencija na kinolone je niska (ciprofloksacin 0%, nalidiksična kiselina 2%). Šigela je i ove godine bio mali broj izolata (21). Rezistencija šigela na kinolone je niska (5%), dok je rezistencija na ampicilin (57%) i ko-trimoksazol (52%) i nadalje visoka.

Tablica - Table 1. POPIS LABORATORIJA KOJI SU SUDJELOVALI U PRIKUPLJANJU PODATAKA - List of the laboratories engaged in data collection

Šifra	USTANOVE
BJ ZZJZ	ZZJZ Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar
ČK ZZJZ	ZZJZ Međimurske županije, Čakovec
DU ZZJZ	ZZJZ Dubrovačko –neretvanske županije, Dubrovnik
GS ZZJZ	ZZJZ Lličko-senjske županije, Gospić
KA ZZJZ	ZZJZ Karlovačke županije, Karlovac
KA OB	Opća bolnica Karlovac, Karlovačka županija
KC ZZJZ	ZZJZ Koprivničko-križevačke županije, Koprivnica
KR OBZ	Opća bolnica Zabok, Krapinsko-zagorske županije
KR ZZJZ	ZZJZ Krapinsko-zagorske županije, Krapina
OG OB	Opća bolnica Ogulin, Karlovačka županija
OS ZZJZ	ZZJZ Osiječko-baranjske županije, Osijek
PK OŽB	Opća županijska bolnica Pakrac
PU ZZJZ	ZZJZ Istarske županije, Pula
PŽ OB	Opća županijska bolnica Požega, Požeško-slavonska županija
RI KBC	Klinički bolnički centar Rijeka, Rijeka
RI NZZJZ	NZZJZ Primorsko-goranske županije, Rijeka
SB ZZJZ	ZZJZ Brodsko-posavske županije, Slavonski brod
SK ZZJZ	ZZJZ Sisačko-moslavačke županije, Sisak
ST KBC	Klinički bolnički centar Split, Split
ST NZZJZ	NZZJZ Splitsko-dalmatinske županije, Split
ŠI ZZJZ	ZZJZ Šibensko-kninske županije, Šibenik
VK ZZJZ	ZZJZ Vukovarsko-srijemske županije
VT ZZJZ	ZZJZ Virovitičko-podravске županije, Virovitica
VŽ ZZJZ	ZZJZ Varaždinske županije, Varaždin
ZD ZZJZ	ZZJZ Zadarska županija, Zadar
ZG KBC	Klinički bolnički centar «Zagreb», Zagreb
ZG KBD	Klinička bolnica «Dubrava», Zagreb
ZG KBJ	Klinika za plućne bolesti «Jordanovac», Zagreb
ZG KBM	Klinička bolnica «Mercur», Zagreb
ZG KBMS	Klinička bolnica «Sestre milosrdnice», Zagreb
ZG KIB	Klinika za infektivne bolesti «Dr. F. Mihaljević», Zagreb
ZG KTR	Klinika za traumatologiju, Zagreb
ZG ZZJZ	Zavod za javno zdravstvo grada Zagreba, Zagreb
ZG HZZJZ	Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb
ZG KDB	Klinika za dječje bolesti Zagreb, Zagreb
ZG VV	Sveučilišna klinika za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma „Vuk Vrhovac“, Zagreb
ZG BR	Poliklinika za medicinsku mikrobiologiju s parazitologijom „Dr Brazda“

Popis testiranih antibiotika:

Penicilin (P), ampicilin (AMP), amoxicilin (AMX), amoxicillin + clavulanic acid (AMC), ampicilin + sulbactam (SAM), oxacilin (OX), cefalexin (I. gen. cefalosporina) (CN), cefuroxime (II. gen. cefalosporina) (CXM), ceftazidime (III. gen. cefalosporina), ceftriaxone (III. gen. cefalosporina) (CRO), ceftibuten (III. gen. cefalosporina) (CTB), cefixime (III. gen. cefalosporina) (CFM), cefoperazone (III. gen. cefalosporina) (CFP), cefepime (IV. gen. cefalosporina) (CFEP), piperacilin (PIP), piperacilin/tazobactam

(PTZ), imipenem (IMP), meropenem (MER), colistin (COL), erythromycin (E), azithromycin (AZM), clarithromycin (CLR), clindamycin (CC), chloramphenicol (CL), tetracycline (TE), co-trimoxazole (SXT), nitrofurantoin (NF), vancomycin (VA), rifampicin (RIF), ciprofloxacilin (CIP), norfloksacin (NOR), gentamicin (GM), amikacin (AN), mupirocin 5 (MUP), metronidazol (MTZ), moxifloxacilin (MOX), linezolid (LZD), nalidixic acid (NA)

Tablica – Table 2. OSJETLJIVOST GRAM-POZITIVNIH BAKTERIJA NA ANTIBIOTIKE U RH 2009. GODINE - Gram-positive bacterial sensitivity to antibiotics, Croatia, 2009
% osjetljivih (% umjereno rezistentnih) / % sensitive (% intermediate)

Uzročnik - Agent	P	OX	AZM	CLR	E	CC	SXT	TE	CL	CIP	RIF	VA	LZD
BHS-A	*	*	90 (1)	90 (1)	90 (1)	94	*	*	*	*	*	*	*
S. pneumoniae	71 (24)**	*	60 (1)	60 (1)	60 (1)	67	52 (2)	71 (2)	97	99***	*	*	*
S. aureus MSSA 79%	*	100	89	89	89	92	98	*	*	97 (1)	100	100	100
S. aureus MRSA 21%	*	0	8	8	8	9	88	*	*	16	91 (1)	100	100

*nije testirano

** rezultati su prikazani za oralnu primjenu penicilina kod infekcija izvan SŽS; osjetljivost na parenteralni penicilin za infekcije izvan SŽS iznosi 100%

*** kod pneumokoka početna rezistencija na kinolone (moksifloksacin) testirana je diskom norfloksacina, osjetljivost na moksifloksacin iznosi 100%

Tablica – Table 3. OSJETLJIVOST GRAM-NEGATIVNIH BAKTERIJA NA ORALNE ANTIBIOTIKE U RH 2009. GODINE - Gram-negative bacterial sensitivity to oral antibiotics, Croatia, 2009
% osjetljivih (% umjereno rezistentnih) / % sensitive (% intermediate)

Uzročnik - Agent	AMP / AMX	AMC	CN	CXM	CTB	CFM	SXT	NF	NOR	CIP
E. coli	51	92 (3)	89 (2)	94 (1)	96	96	76	97	88	89
P. mirabilis	57	85 (2)	77 (3)	86	90	89	65	2	85 (1)	86 (1)
K. pneumoniae	0	70 (9)	60 (1)	64 (1)	67	65	59 (1)	60 (3)	67 (1)	67 (1)
Enterobacter, Citrobacter, Serratia spp.	1	9 (1)	8	58 (3)	79 (1)	76	83	67 (3)	92 (1)	92 (1)
Salmonella spp.	88	99	*	*	*	*	99	*	*	100
P. aeruginosa	*	*	*	*	*	*	*	*	74 (1)	75 (1)
A. baumannii	*	*	*	*	*	*	*	*	*	15 (2)

*nije testirano

Tablica – Table 4. OSJETLJIVOST GRAM-NEGATIVNIH BAKTERIJA NA PARENTERALNE ANTIBIOTIKE U RH, 2009. GODINE - Gram-negative bacterial sensitivity to parenteral antibiotics, Croatia, 2009
 % osjetljivih (% umjereno rezistentnih) / % sensitive (% intermediate)

Uzročnik - Agent	SAM	PTZ	CAZ	CRO	CFEP	IMP	MER	GM	NT	AN
<i>E. coli</i>	*	98 (1)	96	96	96	100	100	93	99	99
<i>P. mirabilis</i>	*	100	89 (1)	89 (1)	94	100	100	82	88 (1)	94
<i>K. pneumoniae</i>	*	77 (6)	66	66	66	100	100	67	88 (2)	93
<i>Enterobacter, Citrobacter,</i>										
<i>Serratia</i> spp.	*	89	82 (1)	82 (1)	94	100	100	87	93 (2)	97 (1)
<i>Salmonella</i> spp.	*	*	100	100	*	*	*	*	*	*
<i>P. aeruginosa</i>	*	91	89 (3)	*	89 (4)	86 (2)	87 (2)	69 (3)	75 (1)	84 (3)
<i>A. baumannii</i>	87 (4)	30 (13)	14 (3)	*	18 (11)	71 (6)	67 (10)	21 (3)	*	40

*nije testirano

Literatura:

1. Tambić Andrašević A., Tambić T. Rezistencija bakterijskih izolata u 2009.godini. U: Tambić Andrašević A., Tambić T; ur. Osjetljivost i rezistencija bakterija na antibiotike u Republici Hrvatskoj u 2009.g. Zagreb: Akademija medicinskih znanosti Hrvatske; 2010: 9-101.

DJELATNOST ZA TRANSFUZIJU KRVI - Blood Transfusion Services**PODACI HRVATSKOG ZAVODA ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU, Zagreb, Petrova 3***- Data: Croatian Institute of Transfusion Medicine, Zagreb, Petrova 3***Tablica Table 1. BROJ PRIKUPLJENIH DOZA KRVI U DJELATNOSTI ZA TRANSFUZIJU KRVI PREMA MJESTU PRIKUPLJANJA U HRVATSKOJ OD 1995. DO 2009. GODINE - Number of blood units collected by Blood Transfusion Service, Croatia 1995-2009**

Mjesto - Place	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Biograd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bjelovar	2.649	2.952	2.911	2.693	2.945	2.787	2.501	2.457	2.454	2.458	2.505	2.446	2.453	750	-
Čakovec	4.959	4.480	3.669	4.056	3.401	3.496	3.177	2.967	3.223	2.970	2.774	2.735	2.674	502	-
Dubrovnik	1.917	2.090	1.945	1.914	1.884	1.957	2.086	2.034	1.944	2.034	2.115	2.131	2.120	2.089	2.329
Gospić	251	42	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karlovac	2.392	2.540	2.328	2.349	2.180	2.539	2.899	2.763	3.051	2.880	2.724	2.862	2.927	2.919	3.034
Koprivnica	3.048	2.876	2.925	3.013	3.140	3.516	3.664	3.715	3.863	3.328	3.222	3.539	3.902	1.721	-
Mali Lošinj	84	92	98	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Našice	1.853	1.723	1.564	1.474	1.537	1.421	1.484	1.476	1.501	1.369	1.336	1.203	1.137	1.163	1.276
Nova Gradiška	1.219	1.158	1.162	1.050	1.075	1.190	1.128	1.086	1.177	1.146	1.093	1.172	1.240	365	-
Ogulin	832	776	803	764	128	799	893	910	1.030	694	2	887	1.036	1.080	1.156
Osijek	9.372	10.036	9.657	9.850	8.892	9.213	9.234	9.458	10.340	10.132	10.669	10.458	10.632	12.469	13.255
Požega	2.554	2.504	2.894	3.001	3.088	2.258	2.113	1.869	2.199	1.977	1.935	1.812	1.740	1.682	1.442
Pula	7.477	8.494	6.509	6.591	6.336	6.003	6.087	6.159	6.572	6.478	6.156	5.940	5.870	5.906	5.797
Rijeka	13.247	12.569	12.602	12.494	11.837	11.746	12.099	11.727	12.387	11.832	12.290	13.136	13.827	14.816	16.411
Sisak	2.101	2.250	2.395	2.557	2.348	2.470	2.389	2.455	2.610	2.493	2.296	2.563	2.485	-	-
Slavonski Brod	4.816	4.554	4.350	4.545	4.282	4.183	3.615	3.617	3.136	3.441	3.337	3.552	3.559	3.805	4.004
Split - Firule	14.939	13.125	12.040	13.280	13.340	13.360	11.545	11.862	11.388	11.705	11.369	11.384	12.636	12.140	12.871
Split - Križine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šibenik	1.481	1.634	1.815	1.563	1.674	1.487	1.602	2.034	1.834	1.868	1.872	1.807	2.079	1.915	2.270
Varaždin	12.105	11.219	9.686	9.954	9.143	8.801	9.127	8.832	9.300	8.647	9.375	9.084	9.644	11.877	11.654
Vinkovci	2.103	2.129	2.371	2.819	2.588	2.777	2.882	2.908	3.170	2.775	3.185	2.506	2.537	2.647	2.585
Virovitica	3.301	2.974	2.885	2.819	2.597	2.609	2.380	2.414	2.605	2.581	2.442	2.522	2.711	2.747	2.634
Zabok	692	748	844	958	966	972	830	700	-	-	-	-	-	-	-
Zadar	4.760	4.538	4.874	5.119	5.156	5.411	5.343	4.825	5.733	5.581	5.405	5.068	5.920	5.888	5.444
Zagreb	63.129	64.091	67.685	68.671	67.097	67.436	66.508	67.968	71.283	70.316	69.592	68.552	68.897	79.866	89.001
UKUPNO - Total	161.281	159.594	158.014	161.573	155.634	156.431	153.586	154.236	160.800	156.705	156.663	155.359	160.026	166.347	175.173

Tablica - Table 2. KARAKTERISTIKE RADA TRANSFUZIJSKE DJELATNOSTI U HRVATSKOJ OD 1995. DO 2009. GODINE - Blood Transfusion Service's Progress Report, Croatia 1995-2009

	Broj prikupljenih doza - No. of collected units	Broj pripremljenih doza - No. of produced units	Indeks iskorisćenosti prikupljene krvi - Index (produced / collected)
1994.	154.989	315.998	2,04
1995.	161.281	334.341	2,07
1996.	159.594	339.558	2,13
1997.	158.014	352.512	2,26
1998.	161.573	358.031	2,24
1999.	155.634	351.150	2,28
2000.	156.431	355.129	2,29
2001.	153.586	354.584	2,33
2002.	154.236	364.697	2,39
2003.	160.800	376.912	2,37
2004.	156.705	365.264	2,36
2005.	156.663	366.163	2,36
2006.	155.359	363.258	2,37
2007.	160.026	369.174	2,33
2008.	166.347	382.258	2,33
2009.	175.173	405.628	2,34

Tablica - Table 3. BROJ PRIKUPLJENIH DOZA KRVI U DJELATNOSTI ZA TRANSFUZIJU KRVI U HRVATSKOJ OD 1995. DO 2009. GODINE - Number of blood units collected by Blood Transfusion Service, Croatia 1995-2009

	Ukupno prikupljeno doza - Collected units of whole blood	U ustanovi - In blood banks	Izvan ustanove - By mobile team	Staklo - In glass bottles	Plastične vrećice (ukupno) - In plastic bags (total)	Plastične vrećice á 350 ml - 350 ml plastic bags	Plastične vrećice á 450 ml - 450 ml plastic bags
1995.	Br.- No. 161.281	55.850	105.431	4.858	156.423	2.383	154.040
	% 100	34,63	65,37	3,01	96,99	1,48	95,51
1996.	Br.- No. 159.594	51.547	108.047	70	159.524	1.656	157.868
	% 100	32,3	67,7	0,04	99,96	1,04	98,92
1997.	Br.- No. 158.014	47.801	110.213	-	158.014	2308	155.706
	% 100	30,25	69,25	-	100	1,46	98,54
1998.	Br.- No. 161.573	47.684	113.889	-	161.573	-	161.573
	% 100	29,51	70,49	-	100	-	100
1999.	Br.- No. 155.634	44.602	111.032	-	155.634	-	155.634
	% 100	28,66	71,34	-	100	-	100
2000.	Br.- No. 156.431	45.835	110.569	-	156.431	-	156.431
	% 100	29,3	70,7	-	100	-	100
2001.	Br.- No. 153.586	48.041	105.545	-	153.586	-	153.586
	% 100	31,28	68,72	-	100	-	100
2002.	Br.- No. 154.236	49.535	104.701	-	154.236	-	154.236
	% 100	32,12	67,88	-	100	-	100
2003.	Br.- No. 160.800	55.102	105.698	-	160.800	-	165.800
	% 100	34,27	65,13	-	100	-	100
2004.	Br.- No. 156.705	54.495	102.210	-	156.705	-	156.705
	% 100	34,78	65,22	-	100	-	100
2005.	Br.- No. 156.663	52.911	103.752	-	156.663	-	156.663
	% 100	33,77	66,13	-	100	-	100
2006.	Br.- No. 155.359	53.490	101.869	-	155.359	-	155.359
	% 100	35,43	64,57	-	100	-	100
2007.	Br.- No. 160.028	58.154	101.872	-	160.026	-	160.026
	% 100	36,34	63,66	-	100	-	100
2008.	Br.- No. 166.347	60.566	105.781	-	166.347	-	166.347
	% 100	36,41	63,59	-	100	-	100
2009.	Br.- No. 175.173	61.605	113.568	-	175.173	-	175.173
	% 100	35,17	64,83	-	100	-	100

Tablica - Table 4. NEUTROŠENE DOZE KRVNIH PRIPRAVAKA U HRVATSKOJ OD 1995. DO 2009. GODINE - Unconsumed units of blood components in Croatia 1995-2009

	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Doza - units	25.160	19.210	25.951	16.003	24.608	32.923	30.812	34.451	36.369	33.020	32.186	25.855	32.741	19.839	13.211
%	7,53	5,66	7,36	4,47	6,79	8,98	8,24	8,87	9,05	9,04	7,48	7,11	8,86	5,19	5,81

Tablica - Table 5. ZASTUPLJENOST BILJEGA ZARAZNIH BOLESTI U DOBROVOLJNIH DAVATELJA KRVI OD 1995. DO 2009. GODINE* - Incidence of infectious disease markers in volunteer blood donors in Croatia 1995-2009

	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
HBsAg	0,26	0,29	0,113	0,091	0,068	0,053	0,056	0,046	0,045	0,022	0,026	0,022	0,018	0,023	0,015
anti-HIV1/2	0,001	0,002	0,003	0,001	0,002	0,001	0,001	0,000	0,004	0,003	0,002	0,001	0,001	0,003	0,001
anti-HCV	0,48	0,39	0,070	0,049	0,035	0,031	0,029	0,028	0,020	0,021	0,008	0,010	0,012	0,007	0,007
TPHA/VDRL	0,07	0,08	0,006	0,006	0,009	0,013	0,014	0,017	0,009	0,012	0,014	0,009	0,011	0,007	0,012

* Rezultati dobiveni potvrdnim testovima

* Results obtained by confirmation tests

LJEKARNE - Pharmacies

Tablica – Table 1. ZDRAVSTVENI DJELATNICI I BROJ IZVANBOLNIČKIH I BOLNIČKIH LJEKARNI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Health workers at hospital and nonhospital pharmacies, Croatia 2009

ZDRAVSTVENI DJELATNICI <i>Health workers</i>	VRSTA LJEKARNE - <i>Type of pharmacy</i>	
	IZVANBOLNIČKA <i>Nonhospital</i>	BOLNIČKA <i>Hospital</i>
FARMACEUTI SPECIJALISTI - <i>Pharmaceutical specialists</i>		
UKUPNO - <i>Total</i>	17	15
. FARMACEUTSKA TEHNOLOGIJA - <i>Pharmaceutical technology</i>	6	6
. ISPITIVANJE I KONTROLA LIJEKOVA - <i>Drug testing and control</i>	4	7
. MEDICINSKA BIOKEMIJA - <i>Medical biochemistry</i>	2	0
. FARMACEUTSKA INFORMATIKA - <i>Pharmaceutical informatics</i>	4	0
. KLINIČKA FARMACIJA - <i>Clinical pharmacology</i>	0	2
. SANITARNA KEMIJA - <i>Sanitary chemistry</i>	1	0
FARMACEUTI - <i>Pharmacists</i>	2.042	85
FARMACEUTSKI TEHNIČARI - <i>Pharmaceutical technicians</i>	1.738	166
MEDICINSKE SESTRE - TEHNIČARI - <i>Nurses-technicians</i>	3	4
BROJ LJEKARNI - <i>No. of pharmacies</i>	1.151	56

VI. ZARAZNE BOLESTI, CIJEPLJENJE

Infectious Diseases and Immunization

Tablica - Table

Stranica - Page

1. ZARAZNE BOLESTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Infectious Diseases in Croatia in 2009	185
1. KRETANJE ZARAZNIH BOLESTI U RAZDOBLJU 1997. - 2009. GODINE - Infectious disease trends from 1997-09	185
2. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE U 2009. GODINI - Outbreaks reported in 2009	186
2. AIDS U HRVATSKOJ - AIDS in Croatia	
1. Broj oboljelih i umrlih od AIDS-a u Hrvatskoj od 1986. do 2009. godine - Number of AIDS cases and AIDS patients died in Croatia 1986-09	187
2. Oboljeli od AIDS-a u Hrvatskoj po spolu od 1986. do 2009. godine - AIDS cases by sex in Croatia 1986-09	187
3. Testirani na anti-HIV u Hrvatskoj 2009. godine - Anti-HIV tested in Croatia, 2009	187
4. Oboljeli od AIDS-a prema skupinama povećanog rizika u Hrvatskoj od 1986. do 2009. godine - AIDS cases by risk groups in Croatia 1986-09	188
3. EPIDEMIOLOGIJA TUBERKULOZE - The Epidemiology of Tuberculosis	
1. KRETANJE BOLESNIKA S AKTIVNOM TUBERKULOZOM SVIH ORGANA U HRVATSKOJ, OD 1985. DO 2009. GODINE - Patients affected by active tuberculosis of all organs, Croatia 1985-09	189
2. KRETANJE INCIDENCIJE TUBERKULOZE PO DOBNIM SKUPINAMA U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1998. DO 2009. GODINE - Incidence of tuberculosis by age group, Croatia 1998-09	189
3. OBOLJELI OD TUBERKULOZNOG MENINGITISA U DOBI OD 0 DO 19 GODINA, OD 1984. DO 2009. GODINE - Tuberculous meningitis morbidity for ages 0-19 years, 1984-9	190
4. INCIDENCIJA TUBERKULOZE PO ŽUPANIJAMA 2009. - Incidence of tuberculosis by County, Croatia 2009	190

Tablica - Table

Stranica - Page

4. IZVRŠENJE PROGRAMA OBVEZATNIH CIJEPLJENJA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - *Obligatory Immunization Coverage in Croatia 2009*

1. CIJEPLJENJE PROTIV DIFTERIJE, TETANUSA I HRIPAVCA, OBAVLJENO U 2009. GODINI - <i>Diphtheria, tetanus and pertussis vaccination by county, Croatia 2009</i>	191
2. PONOVRNO CIJEPLJENJE PROTIV DIFTERIJE I TETANUSA 2009. GODINI - <i>Diphtheria and tetanus revaccination, Croatia 2009</i>	191
3. CIJEPLJENJE ŠEZDESETGODIŠNJAKA PROTIV TETANUSA OBAVLJENO U 2009. GODINI - <i>Tetanus vaccination of the 60 years cohort, Croatia 2009</i>	192
4. CIJEPLJENJE PROTIV POLIOMIJELITISA OBAVLJENO U 2009. GODINI - <i>Poliomyelitis vaccination by county, Croatia 2009</i>	192
5. CIJEPLJENJE PROTIV MORBILA, RUBEOLE I PAROTITISA OBAVLJENO U 2009. GODINI - <i>Measles-rubella-mumps vaccination by county, Croatia 2009</i>	193
6. CIJEPLJENJE PROTIV HEPATITISA B OBAVLJENO U 2009. GODINI - <i>Hepatitis B vaccination, Croatia 2009</i>	193
7. CIJEPLJENJE PROTIV HAEMOPHILUS INFLUENZAE TIP b OBAVLJENO U 2009. GODINI - <i>Hib vaccination by county, Croatia 2009</i>	194
8. TUBERKULINSKO TESTIRANJE I BCG - CIJEPLJENJE NEREAKTORA U 2009. GODINI - <i>Tuberculine testing and BCG vaccination of non-reactors by county, Croatia 2009</i>	194

5. BAKTERIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA TUBERKULOZE U 2008. GODINI - *Bacteriological Diagnosis of Tuberculosis in Croatia 2008*

1. PREGLED RADA LABORATORIJA ZA BAKTERIOLOŠKU DIJAGNOSTIKU TUBERKULOZE U 2009. GODINI - <i>Operation of laboratories for the bacteriological diagnosis of tuberculosis in 2009</i>	197
2. MIKOBakterije izolirane u Hrvatskoj od 1999. do 2009. godine - <i>Mycobacteria isolated in Croatia 1999-09</i>	197
3. NETUBERKULOZNE MIKOBakterije izolirane u Hrvatskoj 2009. godine - <i>Nontuberculous mycobacteria isolated in Croatia, 2009</i>	198
4. Prevalencija bolesnika s rezistentnom tuberkulozom i stopa na 100.000 stanovnika u Hrvatskoj od 1999. do 2009. godine - <i>Prevalence of BK-positive cases with resistant tuberculosis and rate per 100,000 in Croatia, 1999-09</i>	198
5. Rezistentni sojevi <i>M. tuberculosis</i> u Hrvatskoj u 2009. - <i>Drug resistant M. tuberculosis strains isolated in Croatia in 2009</i>	199
6. Bolesnici s rezistentnom tuberkulozom u Hrvatskoj u 2009. godini - <i>Resistant tuberculosis in Croatia, 2009</i>	199
7. Mutacije odgovorne za rezistenciju na rifampicin i isoniazid u 2009. godini - <i>Mutations responsible for rifampicin and isoniazid resistance in 2009</i>	200

ZARAZNE BOLESTI I CIJEPLJENJE - Uvod

Zarazne bolesti i nadzor nad zaraznim bolestima predstavljaju i kod nas, a i u svijetu jedan od zdravstvenih prioriteta. Razlog za to je između ostaloga u potencijalnom riziku od ponovnog širenja bolesti koje su trenutno pod kontrolom, kao i novootkrivene zaraze koje ugrožavaju svijet, na primjer pandemijska gripa, nadalje rizici vezani za moguće klimatske promjene, a i rizici možebitne zlonamjerne uporabe uzročnika zaraznih bolesti kao što je anthrax, variola i dr.

Praćenje, proučavanje, sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti zakonski je određeno s više zakona i pravilnika, među njima su najvažniji: *Zakon o zdravstvenoj zaštiti*, *Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti*, *Pravilnik o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti*, *Pravilnik o načinu provedbe obvezne imunizacije seroprofilakse i kemoprofilakse*.

Na temelju spomenutih državnih zakona i pravilnika, posve usklađenih s pravnom stečevinom EU (poglavlje 28, zaštita zdravlja i potrošača zatvoreno) Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno

zdravstvo, koja je i Referentni centar Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi za epidemiologiju, s ulogom tzv. CDC-a (Center for disease control, središte za kontrolu /suzbijanje/ bolesti), djeluje kao središte informacijskog sustava prijavljivanja i praćenja zaraznih bolesti te nadzora nad provedbom preventivnih i protuepidemijskih mjera, koje provode mnogi sudionici u sustavu zdravstvene zaštite, od obiteljskih liječnika do klinika, a unutar zdravstvenog sustava i posebno za to educirana i opremljena higijensko-epidemiološka odnosno epidemiološka služba u zavodima za javno zdravstvo. Najvažniji podaci i pokazatelji stanja zaraznih bolesti u Hrvatskoj u prošloj, 2009. godini prikazani su u prilogu koji slijedi.

Opširniji godišnji pregled stanja zaraznih bolesti u Hrvatskoj objavljuje se svake godine u posebnoj publikaciji Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo - Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti, pod naslovom: "Zarazne bolesti u Hrvatskoj 2009".

ZARAZNE BOLESTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Infectious Diseases in Croatia in 2009

Tablica - Table 1. KRETANJE ZARAZNIH BOLESTI U RAZDOBLJU OD 1997. DO 2009. GODINE (oboljeli /umrli)
 - Infectious disease trends from 1997-2009 (cases/deaths)

Bolest - Disease	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Typhus abdominalis	2	1	0	2	0	1	0	1	0	2*	0	1*	1
Enterocolitis	8.474/3	7.726/3	7.464	7.652	7.270/1	7.399/1	6.367	7.182/4	6.523	7.372/1	6.528/1	7.448/1	4.869
Dysentaria bacillaris	90	520	128	49	31	83	17	39	18	16	18	13	13
Toxiinfectio alimen. uzrok. salmonelama - due to Salmonella	4.204/3	4.288	4.121/3	5.134/3	5.620	6.570/1	5.755/4	4.940/3	5.619/1	4.734/1	3.331	3.691/1	3.163/1
Toxiinfectio alimen. druge etiologije - other etiolog	4.037	4.032	4.126/2	4.978/2	4.327	4.907/1	4.057/1	4.135	3.864	5.523/1	4.862	6.394/1	4.611
Hepatitis virosa A	102	34	379	507	286	109	51	33	64	28	26	31	20
Hepatitis virosa B	263/1	211/1	215/1	189	200	205	180	217	164	148	136	127	116
Hepatitis virosa C	191	165	166	148	130	220	223	251	200	225	302	208	172
Hepatitis virosa	126	74	171	210	128	51	28	14	12	16	11	19	4
Poliomyelitis	0	1**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pertussis (sindrom)	567/1	445	333	196	130	176/1	94	197	124	80	123	102/1	102
Tetanus	10/1	8/2	13/2	18/2	14	8/3	12/2	8/2	3	4	5	1/1	9
Meningitis epidemica	31/1	52/2	58/3	40/2	37	38/3	51/2	52/2	56/7	46/2	60/2	53/4	61/7
Meningitis virosa	508	239	338/1	836/1	354	259	179	257	292	619	552	254	299
Morbili - Measles	240	648	31	9	8	6	19	54/1	2	1	0	51	2
Leptospirosi	85/1	154/2	131/4	58/1	137	85/2	39/1	64/1	126/2	39	63/1	23/1	22
Tularemia	16	11	29	4	4	7	3	2	10	4	1	5	0
Q febris	51	26	20	26	51	23	206	104	40	28	43	41	22
Malaria	9*	9*	9*	8*	6*	8*	8*	8*	7/1*	6*	8*	6*	3*
Tuberculosis activa	2.054	2.118	1.770	1.630	1.505	1.470	1.494/46	1.292/35	1.144/38	1.135/51	981/32	1.013/53	857/43
Scarlatina	3.297	4.127	3.048	2.145	2.356	2.616	3.115	3.373	1.709	3.024	2.483	2.886	4.055
Str. angina & erysipelas	12.738	11.518	9.509/1	8.465	10.023	9.715	10.514	11.877	8.301	9.666	8.672	9.418	10.778
Anthrax	1	0	0	2	1	1	1	0	10	1	1	1	2
Morbus Brill	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Kala Azar	3	1	3	3	4	2	1	1	3	1	2/1	2	1
Echinococcosis	19	15	17	27	27	32	21	36/1	21	25	18	13	16
Trichinellosis	112	575	258	152	52	177	120	121	27	45	24	1	41
Rubeola - Rubella	209	102	16	8	3	10	2	2	2	2	39	1	0
Parotitis epidemica	241	199	175	152	116	101	72	84	155	66	74	110	57
Varicella	22.243/1	25.044	18.318	20.084	14.484	21.821	21.222	23.063	17.087	19.549	21.815/1	17.607	17.563
Mononucleosis inf.	1.689	1.441	1.321	1.268	1.415	1.426	1.393	1.617	1.489	1.284	1.330	1.461	1.512
Toxoplasmosis	33	29	36	30	31	35	39	31	39	31	31	25	23
Syphilis	20	14/1	20	10/1	19	11	18	47	38	48	31	33	36
Gonorrhoea	37	48	45	23	30	26	16	23	13	17	15	10	18
Scabies	2.199	1.814	1.528	1.248	953	720	631	627	585	473	381	497	405
AIDS	17/12	12/10	16/3	19/9	7/2	20/4	10/5	11/2	19/2	16	7/2	17/10	13/6
Influenza	74.305/2	67.613/169	222/23	34.614/4	74.877	68.434	65.474/6	113.786/1	113.827/1	1.248	109.553/2	54.121	107.832/28
Encephalitis	31	34	63/2	56/2	56/1	55/1	45	41/2	50/1	51/1	55/1	50	71/3
Lyme	229	248	232	235	313	292	326	283	220	301	266	439	435

* importirano - imported

** postvakinalni polio - postvaccinal polio

Na Tablici 1 prikazani su brojevi bolesnih i umrlih od zaraznih bolesti u Hrvatskoj na temelju pojedinačnih prijava oboljenja ili smrti od zarazne bolesti u 2009. i desetak prethodnih godina. Tu se između ostaloga može se uočiti vrlo niska učestalost trbušnog tifusa sa samo jednim slučajem u 2009, također niska učestalost bacilarne dizenterije (13) i hepatitisa A (20), sve to kao povoljna posljedica općeg poboljšanja higijensko sanitarnih prilika u zemlji. Zahvaljujući sustavnoj vrlo temeljitoj provedbi programa cijepljenja u našoj zemlji, bolesti protiv kojih se cijepi također pokazuju vrlo povoljno stanje i nisku učestalost: u 2009. difterija: 0, tetanus: 9, pertussis: 101, morbilli: 2, rubeola: 0!, parotitis epidemica: 56, poliomyelitis: 0 - takvo je stanje od 1989; eradikacija polija proglašena 2002.)

Salmonelloze su i dalje razmjerno brojne iako ne toliko kao prije nekoliko godina i kreću se oko 3000 godišnje, u 2009: 3154, a takva je brojnost razumljiva obzirom velik broj izvora zaraze među ljudima i mnogim životinjama.

Tuberkuloza (detaljnije na tablicama 1. - 4. u potpoglavlju "Epidemiologija tuberkuloze") pokazuje u 2009. daljnji pad učestalosti (857:1013) s do sada najnižim zabilježenim brojem i stopom od 19,3 o/oooo.

Također razmjerno povoljno je stanje skupine spolnih, odnosno spolno prenosivih bolesti, s niskom učestalošću syphilisa (36), gonorrhoeje (18), AIDS-a (13); više podataka o AIDS-u i HIV infekciji može se naći u potpoglavlju "AIDS u Hrvatskoj".

Tablica - Table 2. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE U 2009. GODINI - Outbreaks reported in 2009

Bolest <i>Disease</i>	Broj epidemija <i>No. of outbreaks</i>	Broj oboljelih <i>No. of cases</i>
Salmonellosis	20	275
Gastroenteritis (<i>Noro-virus; Norwalk.</i>)	13	364
Gastroenteritis (<i>Rota-virus</i>)	1	56
Gastroenteritis	7	158
Enterocolitis (<i>Noro virus</i>)	2	45
Enterocolitis (<i>Rota-virus</i>)	1	18
Toxiinfectio alimentaris (<i>Staphylococcus aureus</i>)	2	40
Dysentaria bacillaris	1	3
Hepatitis A	1	3
Streptococcosis (<i>angina i scarlatina</i>)	8	112
Histaminsko trovanje plavom ribom	1	5
Paralitičko trovanje školjkama <i>Microcosmus</i> (morsko jaje); PSP	1	7
Meningokokna bolest	1	2
Meningitis virosa serosa	1	9
Legionellosis	1	19
Pediculosis capitis	5	25
Pandemijska gripa (prvi, importirani slučajevi)	2	83
Scabies	1	40
Trichinellosis	4	29
Brucellosis	1	4
UKUPNO - Total	74	1.301

Tablica 2 prikazuje epidemije zaraznih bolesti prijavljene u 2009. Broj je nešto manji nego lani i ranijih godina (74: 107) zahvaljujući manjem broju epidemija salmoneloze (20:37) što je povoljna posljedica svih mjera na području sprečavanja i suzbijanja bolesti prenesenih hranom. U ovim epidemijama bila je zahvaćena ukupno 1301 osoba, no to predstavlja samo dio svih registriranih slučajeva (Tablica 1), tj. to su oni koji su se javili grupno, u obliku epidemije u nekom

vremenski ili prostorno izdvojenom događaju, a iziskivali su posebnu protuepidemijsku intervenciju epidemiološke službe.

Pregled zabilježenih epidemija u tablici ujedno je i dokument da su u svim tim slučajevima provedene i sve potrebne protuepidemijske mjere, čime je postignuto da se spomenute epidemije suzbiju, i spriječen je veći broj oboljelih.

AIDS U HRVATSKOJ - AIDS in Croatia
Tablica - Table 1. Broj oboljelih i umrlih od AIDS-a u Hrvatskoj od 1986. do 2009. godine - Number of AIDS cases and AIDS patients died in Croatia 1986-2009

Godina - year	oboljeli - No. cases*	umrli - deaths
1986.	2	1
1987.	8	3
1988.	9	5
1989.	3	7
1990.	9	4
1991.	11	7
1992.	8	7
1993.	10	7
1994.	17	8
1995.	15	8
1996.	18	12
1997.	17	12
1998.	13	10
1999.	16	3
2000.	19	9
2001.	8	4
2002.	19	4
2003.	11	6
2004.	13	2
2005.	19	3
2006.	20	6
2007.	9	1
2008.	17	7
2009.	14	5
Ukupno - Total	304	141

* brojevi u prethodnim godinama korigirani su (vremenski) prema podacima praćenja iz Registra za AIDS, s time da se ukupni brojevi ne razlikuju - numbers of diseases and deceased in previous years corrected according to AIDS Registry data; cumulative unchanged

Tablica - Table 2. Oboljeli od AIDS-a u Hrvatskoj po spolu od 1986. do 2009. godine - AIDS cases by sex in Croatia 1986-2009

Spol - Sex	Oboljeli - No.	%
muški - male	261	85,9
žene - female	43	14,1
Ukupno - Total	304	100

Tablica - Table 3. Testirani na anti-HIV u Hrvatskoj 2009. godine* - Anti-HIV tested in Croatia, 2009*

Kategorije Categories	Testirano Tested	pozitivno positive	%
Homo/biseksualne o. uključuje MSM <i>Homo/bisexual p.; MSM included</i>	60	6	10,0
Heteroseksualne o. - Heterosexual p.	548	0	0,0
Uživatelji i.v. droga - Drug addicts	329	0	0,0
Hemofilija - Haemophiliacs	0	0	0,0
Djeca HIV pozitivnih majki - Children of HIV positive mothers	0	0	0,0
Bolnički pacijenti ** - Hospital patients **	5.756	75	1,3
Davatelji krvi - Blood donors	262.491	2	0,001
Anonimno HIV savjetovanje - Anonymous HIV counseling/testing	1.934	9	0,465
Ostali - Others	34.254	37	0,11
Ukupno (prosjeak) - Total-average	305.363	129	0,04

* Višestruke prijave nisu izbačene kao prethodnih godina - Reports are not checked for overnotification as in earlier years.

**AIDS-bolesnici uključeni - AIDS cases included

Tablica - Table 4. Oboljeli od AIDS-a prema skupinama povećanog rizika u Hrvatskoj od 1986. do 2009. godine - AIDS cases by risk groups in Croatia 1986-2009

	Oboljeli – Cases	%
HOMO/BISEX	136	44,7
PROMISKUITET , heterosex	94	30,9
I.V. UZIMANJE O. DROGA - <i>Drug addict</i>	23	7,6
PARTNER HIV+	28	9,2
HEMOFILIJA - <i>Haemophilic</i>	8	2,6
DJECA HIV+ MAJKI - <i>Children of HIV+ mothers</i>	3	1,0
NEPOZNATO – <i>Unknown</i>	11	3,6
Ukupno - Total	304	100,0

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti, Registar za AIDS

Source of information: Croatian National Institute of Public Health, Communicable Diseases Epidemiology Department, AIDS Registry

U Tablicama 1. - 4. dani su podaci koji omogućuju procjenu stanja AIDS-a i HIV infekcije u Hrvatskoj. Tu se može uočiti da se AIDS kod nas kroz 24 godine od pojave prvih slučajeva (Tablica 2) zadržava na niskoj razini, jednoj od najnižih u Europi zahvaljujući sustavnoj primjeni cijelog skupa mjera prevencije, od nadzora nad pripravcima iz ljudske krvi do zdravstvenog odgoja i prosvjećivanja, koje se kod nas provode još od vremena prije pojave prvih slučajeva tj. od 1983.

Struktura bolesnika prema skupinama povećanog rizika (tablica 4, kumulativ) pokazuje kao i do sada najveći udio homo/biseksualnih (muških) osoba, a i dalje razmjerno malen udio uživatelja intravenskih droga. U vezi znatnog udjela promiskuitetnih heteroseksualnih osoba (drugi po zastupljenosti) treba i ove godine upozoriti da epidemiološka anamneza u tih osoba govori da su se gotovo svi ti bolesnici zarazi izložili izvan Hrvatske, za vrijeme svog u pravilu dugotrajnog boravka u inozemstvu, u nekoj od zemalja s visokom učestalošću HIV infekcije. U 2009. kao ni u prethodnim godinama nema novooboljelih među hemofilicarima zahvaljujući sustavnoj kontroli i sigurnosti krvnih pripravaka u nas. Udio skupine "nepoznato" i dalje je razmjerno malen (3,6% svih slučajeva), što govori da se kruženje infekcije kod nas i dalje zadržava unutar poznatih skupina povećanog rizika, bez "prodora" u opću populaciju, ali takvo stanje treba održati sustavnom provedbom svih

predviđenih preventivnih mjera, a po potrebi i dopunskim mjerama na temelju analiza i uočenih eventualnih promjena u epidemiološkim osobinama bolesti.

Kao dopuna uvida u ukupnu učestalost i proširenost HIV infekcije mogu poslužiti podaci iz Tablice 3 na temelju izvještaja (zbirnih, anonimnih) svih laboratorija u Hrvatskoj o rezultatima obavljenih testiranja na HIV (AIDS bolesnici uključeni). Ukupna, prosječna proporcija HIV pozitivnih u 2009. malo je manja nego prethodne godine (0,04%: 0,05%) U najvećoj testiranoj skupini, skupini dobrovoljnih davatelja krvi koja predstavlja dobar uzorak naše prosječne zdrave odrasle populacije, među 262491 ispitanih uzorak osoba koje su davale krv nađena su 2 pozitivna uzorka ili 0,001% Proporcija pozitivnih među korisnicima anonimnih HIV savjetovaništa u Hrvatskoj smanjio se u odnosu na prošlu godinu (0,5%: 1,1%). U kategoriji "uživatelji i.v. droga" nije bilo niti jednog pozitivnog. Uz Tablicu 2 treba napomenuti da može sadržavati i dvostruko registrirane, duplicirane slučajeve, zbog anonimnosti. U cjelini podaci se mogu ocijeniti kao razmjerno povoljni. U zaključku ovog sažetog prikaza uz ukupnu povoljnu ocjenu stanja, vrijedi ponoviti da održavanje takvog stanja ovisi o daljnjem jednako upornom i savjesnom obavljanju svih preventivnih i protuepidemijskih mjera navedenih i u strateškom dokumentu Nacionalni program suzbijanja AIDS-a.

EPIDEMIOLOGIJA TUBERKULOZE - The Epidemiology of Tuberculosis**Tablica - Table 1. KRETANJE BOLESNIKA S AKTIVNOM TUBERKULOZOM SVIH ORGANA U HRVATSKOJ OD 1985. DO 2009. GODINE - Patients affected by active tuberculosis of all organs, Croatia 1985-2009**

Godine	Novo-oboljeli	Incidencija na 100.000	BK+	BK+ %	Umrli	Mortalitet na 100.000
Year	New cases	Incidence per 100,000	BK+	BK+ (%)	Deaths	Mortality per 100,000
1985.	3.605	77	1.686	46,8	365	7,8
1986.	3.355	72	1.720	51,3	388	8,3
1987.	3.326	71	1.698	51,1	424	9,0
1988.	2.973	64	1.585	53,3	423	9,0
1989.	2.861	61	1.564	54,7	471	10,0
1990.	2.576	55	1.480	57,5	412	8,7
1991.	2.158	45	1.011	46,8	318	6,6
1992.	2.189*	46	1.135	51,9	278	5,8
1993.	2.279*	48	1.362	59,8	275	5,7
1994.	2.217*	46	1.227	55,3	229	4,8
1995.	2.114*	44	1.246	58,9	224 **	4,7 **
1996.	2.174*	45	1.362	62,6	224 **	4,7 **
1997.	2.054*	43	1.311	63,8	192 **	4,0 **
1998.	2.118*	44	1.393	65,8	187 **	3,9 **
1999.	1.770*	37	1.200	67,8	214 **	4,5 **
2000.	1.630*	36	1.151	70,6	169 **	3,7 **
2001.	1.505*	34	1.043	69,3	145 **	3,3 **
2002.	1.470*	33	1.021	69,5	181 **	4,1 **
2003.	1.494*	34	1.030	68,9	159 **	3,6 **
2004.	1.297*	29	922	71,1	152 **	3,4 **
2005.	1.144*	26	847	74,0	109 **	2,5 **
2006.	1.135*	26	867	76,4	141 **	3,2 **
2007.	981*	22	558	56,9	198 **	4,5 **
2008.	1.016*	23	747	73,5	101 **	2,3 **
2009.	864*	20	574	66,4	120 **	2,7 **

* Uključivo strane državljanke - izbjeglice - *Included foreign citizens - refugees*** Umrli: izvor podataka Državni zavod za statistiku - *Source of information - deaths: Central Bureau of Statistics***Tablica - Table 2. KRETANJE INCIDENCIJE TUBERKULOZE PO DOBNIM SKUPINAMA U HRVATSKOJ OD 1999. DO 2009. GODINE - Incidence of tuberculosis by age group, Croatia 1999-2009**

INCIDENCIJA - Incidence - TUBERKULOZE																						
Dob	1999.		2000.		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.		2007.		2008.		2009.	
	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000	Aps. br.	Na 100.000
Age	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000	Abs. No.	Per 100,000
0-4	35	12,5	13	4,9	7	2,6	15	6,3	6	2,5	7	2,9	2	0,8	5	2,1	5	2,1	5	2,1	2	0,8
5-9	33	10,5	19	6,3	20	6,7	19	7,6	27	10,9	15	6,0	10	4,0	7	2,8	9	3,6	5	2,0	8	3,2
10-14	55	16,6	36	11,5	35	11,2	34	12,7	31	11,5	22	8,2	14	5,2	17	6,3	10	3,7	17	6,3	15	5,6
15-19	61	18,7	47	15,2	50	16,2	37	12,4	39	13,1	43	14,4	33	11,1	28	9,4	22	7,4	19	6,4	21	7,0
20-24	93	29,0	72	23,7	59	19,4	55	18,0	51	16,7	45	14,7	55	18,0	51	16,7	58	19,0	46	15,1	40	13,1
25-29	87	25,4	65	20,0	62	19,1	63	21,4	59	20,0	61	20,7	44	14,9	50	17,0	52	17,7	45	15,3	39	13,2
30-34	90	24,6	94	27,1	82	23,7	79	26,7	76	25,7	65	22,0	60	20,3	49	16,6	47	15,9	46	15,6	37	12,5
35-39	142	37,9	113	31,8	108	30,4	106	33,4	111	35,0	83	26,2	74	23,3	56	17,7	68	21,4	49	15,4	38	12,0
40-44	155	44,9	151	46,1	178	54,4	154	46,2	131	39,3	119	35,7	83	24,9	115	34,5	71	21,3	78	23,4	74	22,2
45-49	191	73,5	153	62,1	139	56,4	151	45,3	156	46,8	126	37,8	118	35,4	112	33,6	77	23,1	90	27,0	87	26,1
50-54	134	44,0	133	46,1	121	42,0	132	44,0	135	45,0	119	39,7	117	39,0	125	41,7	102	34,0	117	39,0	77	25,7
55-59	116	37,3	98	33,2	94	31,9	82	35,7	109	47,4	83	36,1	80	34,8	73	31,8	65	28,3	88	38,3	65	28,3
60-64	128	45,9	133	50,3	110	41,6	99	37,8	90	34,3	80	30,5	72	27,5	68	26,0	54	20,6	53	20,2	60	22,9
65-69	180	82,0	181	87,1	165	79,4	141	55,7	143	56,5	117	46,3	90	35,6	80	31,6	84	33,2	78	30,8	69	27,3
70+	270	80,2	322	101,0	275	86,3	303	68,8	330	74,9	312	70,8	292	66,3	229	67,9	257	58,3	280	63,6	232	52,7

Tablica - Table 3. OBOLJELI OD TUBERKULOZNOG MENINGITISA U DOBI OD 0 DO 19 GODINA OD 1984. DO 2009. GODINE - Tuberculous meningitis morbidity for ages 0-19 years, 1984-2009

Godina - Year	DOB - Age			
	0-4	5-9	10-14	15-19
1984.	1	1	-	-
1985.	-	-	-	-
1986.	-	-	-	-
1987.	-	-	-	1
1988.	1	2	1	1
1989.	-	-	-	-
1990.	-	1	-	-
1991.	-	-	-	-
1992.	2	-	-	-
1993.	1	-	-	-
1994.	-	-	-	-
1995.	-	1	-	-
1996.	-	-	-	-
1997.	-	-	-	-
1998.	-	-	-	1
1999.	1	-	-	-
2000.	-	-	-	-
2001.	2	-	-	-
2002.	-	-	1	-
2003.	-	-	-	-
2004.	-	-	1	-
2005.	-	-	-	-
2006.	-	-	-	-
2007.	-	-	-	-
2008.	-	-	-	-
2009.	-	-	-	-

Tablica - Table 4. INCIDENCIJA TUBERKULOZE PO ŽUPANIJAMA 2009. GODINE* - Incidence of tuberculosis by County, Croatia 2009*

Županija County	Apsolutni broj Absolute No.	Na 100.000 Per 100,000
Bjelovarsko-bilogorska	30	22,5
Brodsko-posavska	54	30,5
Dubrovačko-neretvanska	12	9,8
Grad Zagreb	120	15,4
Istarska	44	21,3
Karlovačka	39	27,5
Koprivničko-križevačka	18	14,5
Krapinsko-zagorska	24	16,9
Ličko-senjska	12	22,4
Međimurska	26	22,0
Osječko-baranjska	59	17,9
Požeško-slavonska	29	33,8
Primorsko-goranska	69	22,6
Sisačko-moslavačka	74	39,9
Splitsko-dalmatinska	55	11,9
Šibensko-kninska	18	15,9
Varaždinska	39	21,1
Virovitičko-podravska	18	19,3
Vukovarsko-srijemska	45	22,0
Zadarska	26	16,0
Zagrebačka	53	17,1
Ukupno - Total	864	19,5

* Uključivo strane državljanke - izbjeglice - *Included foreign citizens - refugees*

U tablicama 1.- 4, prikazani su podaci Registra za tuberkulozu Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo koji dopunjuju informaciju o ukupnom broju novo prijavljenih (Tablica 1, odlomak Zarazne bolesti u Hrvatskoj). Vidljiv je, nakon uobičajene oscilacije i malog porasta u prethodnoj godini, daljnji nastavak jasnog trenda sniženja učestalosti s 864 registrirana slučaja, što je najmanje do sada, (stopa: 19,5 o/oooo). Dobna struktura bolesnika (Tablica 2), odgovara onoj u razvijenim zemalja, s najvišim morbiditetom u najstarijoj

dobi. Visoka procijepljenost djece koja se kod nas stalno održava (u 2009: 99%) zaslužna je da su kod nas posve iznimni i rijetki po život opasni diseminirani oblici tuberkuloze (meningitis, milijarna tuberkuloza) u djece. U 2009. kao i u prethodnoj godini nije zabilježen niti jedan slučaj tuberkuloznog meningitisa u dobi od 0 do 19 godina (Tablica 3). Razlike u pobolu po županijama (raspon: 9,8 – 39,9 na 100.000 stanovnika; tablica 4.) dijelom su povijesno uvjetovane, a dijelom posljedica recentnih ratnih i poratnih migracija.

IZVRŠENJE PROGRAMA OBVEZATNIH CIJEPLJENJA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - *Compulsory Immunization Coverage in Croatia 2009*

Podaci o najvažnijim rezultatima provedbe Programa masovnog cijepljenja - jedne od najpsežnijih i najvrjednijih preventivnih zdravstvenih akcija u zemlji, prikazani su u tablicama 1 do 8.

Tablica - Table 1. CIJEPLJENJE PROTIV DIFTERIJE, TETANUSA I HRIPAVCA, OBAVLJENO U 2009. GODINI - *Diphtheria, tetanus and pertussis vaccination by county, Croatia 2009*

Županija <i>County</i>	Primovakcinacija <i>Primovaccination</i>			Revakcinacija <i>Revaccination</i>		
	Predviđeno <i>Scheduled</i>	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%	Predviđeno <i>Scheduled</i>	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%
Bjelovarsko-bilogorska	1.199	1.175	98,0	2.265	2.228	98,4
Koprivničko-križevačka	1.213	1.196	98,6	2.343	2.316	98,9
Karlovačka	1.144	1.117	97,6	2.119	2.069	97,6
Ličko-senjska	374	352	94,1	712	671	94,2
Osječko-baranjska	3.280	3.050	93,0	5.344	4.677	87,5
Virovitičko-podravna	776	766	98,7	1.478	1.436	97,2
Brodsko-posavska	1.719	1.656	96,3	3.073	2.904	94,5
Požeško-slavonska	825	806	97,7	1.543	1.524	98,8
Vukovarsko-srijemska	2.010	1.914	95,2	3.512	3.292	93,7
Istarska	2.007	1.945	96,9	3.707	3.499	94,4
Primorsko-goranska	2.617	2.545	97,3	4.743	4.516	95,2
Sisačko-moslavačka	1.536	1.498	97,5	2.948	2.843	96,4
Zadarska	1.862	1.839	98,8	3.474	3.389	97,6
Splitsko-dalmatinska	5.312	5.089	95,8	10.241	9.415	91,9
Dubrovačko-neretvanska	1.374	1.312	95,5	2.626	2.461	93,7
Šibensko-kninska	991	980	98,9	1.612	1.586	98,4
Međimurska	1.177	1.133	96,3	2.314	2.183	94,3
Varaždinska	1.581	1.553	98,2	3.230	3.163	97,9
Krapinsko-zagorska	1.218	1.188	97,5	2.120	2.058	97,1
Grad Zagreb	8.658	8.243	95,2	15.051	13.887	92,3
Zagrebačka	3.219	2.119	96,9	5.734	5.347	93,3
HRVATSKA - Croatia	44.092	42.476	96,3	80.189	75.464	94,1

Tablica - Table 2. PONOVO CIJEPLJENJE PROTIV DIFTERIJE I TETANUSA OBAVLJENO U 2009. GODINI - *Diphtheria - tetanus revaccination, Croatia 2009*

Županija <i>County</i>	Revakcinacija - <i>Revaccination ANA-DI-TE - Td</i>		
	Predviđeno <i>Scheduled</i>	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%
Bjelovarsko-bilogorska	4.112	4.046	98,4
Koprivničko-križevačka	3.781	3.704	98,0
Karlovačka	3.624	3.525	97,3
Ličko-senjska	1.383	1382	99,9
Osječko-baranjska	9.546	9.436	98,9
Virovitičko-podravna	2.867	2.842	99,1
Brodsko-posavska	5.870	5.789	98,6
Požeško-slavonska	3.294	3.258	98,9
Vukovarsko-srijemska	6.293	5.898	93,7
Istarska	5.717	5.574	97,5
Primorsko-goranska	7.852	7.686	97,9
Sisačko-moslavačka	4.964	4.930	99,3
Zadarska	5.304	5.125	96,6
Splitsko-dalmatinska	15.577	15.025	96,5
Dubrovačko-neretvanska	3.967	3.744	94,4
Šibensko-kninska	3.232	3.086	95,5
Međimurska	3.694	3.621	98,0
Varaždinska	5.794	5.667	97,8
Krapinsko-zagorska	3.994	3.982	99,7
Grad Zagreb	24.261	23.310	96,1
Zagrebačka	8.798	8.596	97,7
HRVATSKA - Croatia	133.920	130.226	97,2

Tablica - Table 3. CIJEPLJENJE ŠEZDESETGODIŠNJAKA PROTIV TETANUSA OBAVLJENO U 2009. GODINI
Tetanus (re)vaccination of the 60 years cohort, Croatia 2009

Županija County	Revakcinacija ANA - TE		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	2.068	2.065	99,9
Koprivničko-križevačka	1.332	1.024	76,9
Karlovačka	687	609	88,7
Ličko-senjska	572	191	33,4
Osječko-baranjska	3.018	2.132	70,6
Virovitičko-podravska	865	727	84,1
Brodsko-posavska	1.292	942	72,9
Požeško-slavonska	794	584	73,6
Vukovarsko-srijemska	1.069	731	68,4
Istarska	2.217	682	30,8
Primorsko-goranska	2.532	1.121	54,3
Sisačko-moslavačka	1.380	868	62,9
Zadarska	1.722	1.041	60,5
Splitsko-dalmatinska	4.600	1.999	43,5
Dubrovačko-neretvanska	904	589	65,2
Šibensko-kninska	794	764	96,2
Međimurska	1.056	900	85,2
Varaždinska	1.766	1.527	86,5
Krapinsko-zagorska	1.288	993	77,1
Grad Zagreb	5.445	2.556	46,9
Zagrebačka	3.053	1.907	62,5
HRVATSKA - Croatia	38.454	23.952	64,3

Tablica - Table 4. CIJEPLJENJE PROTIV POLIOMIJELITISA OBAVLJENO U 2009. GODINI - Poliomyelitis
vaccination by county, Croatia 2009

Županija County	Primovakcinacija Primovaccination			Revakcinacija Revaccination		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	1.199	1.165	97,2	3.785	3.739	98,8
Koprivničko-križevačka	1.213	1.196	98,6	3.750	3.710	98,9
Karlovačka	1.144	1.117	97,4	3.343	3.283	98,2
Ličko-senjska	374	352	94,1	1.340	1.330	99,3
Osječko-baranjska	3.280	3.050	93,0	9.611	9.352	97,3
Virovitičko-podravska	776	766	98,7	2.653	2.622	98,8
Brodsko-posavska	1.719	1.656	96,3	5.740	5.611	97,8
Požeško-slavonska	825	806	97,7	2.697	2.665	98,8
Vukovarsko-srijemska	2.010	1.914	95,2	5.930	5.611	94,6
Istarska	2.007	1.945	96,9	5.695	4.901	86,1
Primorsko-goranska	2.613	2.544	97,4	7.513	7.343	97,7
Sisačko-moslavačka	1.536	1.498	97,5	4.932	4.791	97,1
Zadarska	1.862	1.839	98,8	5.199	5.061	97,4
Splitsko-dalmatinska	5.318	5.094	95,8	15.390	14.845	96,5
Dubrovačko-neretvanska	1.374	1.312	95,5	3.900	3.585	91,9
Šibensko-kninska	801	764	95,4	3.001	2.915	97,1
Međimurska	1.177	1.133	96,3	3.674	3.564	97,0
Varaždinska	1.576	1.547	98,2	5.316	5.210	98,0
Krapinsko-zagorska	1.218	1.188	97,5	3.842	3.804	99,0
Grad Zagreb	8.658	8.247	95,3	21.458	20.788	96,9
Zagrebačka	3.189	3.086	96,7	10.050	9.807	97,6
HRVATSKA - Croatia	43.869	42.219	96,2	128.819	124.537	96,7

Tablica - Table 5. CIJEPLJENJE PROTIV MORBILA, RUBEOLE I PAROTITISA OBAVLJENO U 2009. GODINI - Measles-rubella-mumps vaccination by county, Croatia 2009

Županija County	Morbili-rubeola-parotitis - MMR					
	primovakcinacija			revakcinacija		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	1.176	1.131	96,2	1.195	1.176	98,4
Koprivničko-križevačka	1.211	1.199	99,0	1.158	1.150	99,3
Karlovačka	1.142	1.128	98,8	1.098	1.064	96,9
Ličko-senjska	366	346	94,5	509	500	98,2
Osječko-baranjska	3.030	2.758	91,0	2.796	2.774	99,2
Virovitičko-podravska	773	759	98,2	865	861	99,5
Brodsko-posavska	1.644	1.586	96,5	1.641	1.624	99,0
Požeško-slavonska	836	829	99,2	799	794	99,4
Vukovarsko-srijemska	1.853	1.774	95,7	1.858	1.808	97,3
Istarska	1.944	1.859	95,6	1.701	1.665	97,9
Primorsko-goranska	2.615	2.368	90,6	2.370	2.312	97,6
Sisačko-moslavačka	1.378	1.315	95,4	1.464	1.444	98,6
Zadarska	1.733	1.690	97,5	1.534	1.497	97,6
Splitsko-dalmatinska	5.163	4.803	93,0	4.587	4.495	98,0
Dubrovačko-neretvanska	1.333	1.220	91,5	1.129	1.077	95,4
Šibensko-kninska	871	865	99,3	950	917	96,5
Međimurska	1.184	1.138	96,1	1.236	1.221	98,8
Varaždinska	1.586	1.521	95,9	1.683	1.641	97,5
Krapinsko-zagorska	1.180	1.155	97,9	1.239	1.236	99,8
Grad Zagreb	8.410	8.029	95,5	6.640	6.485	97,7
Zagrebačka	3.171	3.011	94,9	3.147	3.080	97,8
HRVATSKA - Croatia	42.599	40.484	95,0	39.599	38.821	98,0

Tablica - Table 6. CIJEPLJENJE PROTIV HEPATITISA B OBAVLJENO U 2009. GODINI - Hepatitis B vaccination by county, Croatia 2009

Županija County	Hepatitis B – primovakcinacija Dojenčad - Infants			Osnovnoškolci – Primary school		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	1.414	1.393	98,5	1.273	1.262	99,1
Koprivničko-križevačka	1.083	1.076	99,4	1.433	1.403	97,9
Karlovačka	1.162	1.100	94,7	1.374	1.363	99,2
Ličko-senjska	398	377	94,7	660	659	99,9
Osječko-baranjska	3.208	3.026	94,3	3.725	3.719	99,8
Virovitičko-podravska	756	746	98,7	1.161	1.157	99,7
Brodsko-posavska	1.658	1.622	97,8	2.221	2.194	98,8
Požeško-slavonska	825	806	97,7	1.153	1.150	99,7
Vukovarsko-srijemska	1.889	1.812	95,9	2.339	2.268	97,0
Istarska	2.000	1.923	96,2	1.961	1.931	98,5
Primorsko-goranska	2.608	2.536	97,2	2.734	2.702	98,8
Sisačko-moslavačka	1.527	1.479	96,9	2.000	1.986	99,3
Zadarska	1.770	1.760	99,4	2.027	2.018	99,6
Splitsko-dalmatinska	5.312	5.151	97,0	5.529	5.450	98,6
Dubrovačko-neretvanska	1.624	1.562	96,2	1.614	1.490	92,3
Šibensko-kninska	991	981	99,0	1.287	1.235	96,0
Međimurska	1.144	1.102	96,3	1.401	1.392	99,4
Varaždinska	1.580	1.544	97,7	2.010	1.999	99,5
Krapinsko-zagorska	1.862	1.825	98,0	1.550	1.526	98,5
Grad Zagreb	8.536	8.287	97,1	8.700	8.391	98,5
Zagrebačka	3.377	3.280	97,2	3.380	3.287	97,2
HRVATSKA - Croatia	44.724	43.388	97,0	49.532	48.582	98,1

Tablica - Table 7. CIJEPLJENJE PROTIV HAEMOPHILUS INFLUENZAE TIP b OBAVLJENO U 2009. GODINI - Hib vaccination by county, Croatia 2009

Županija County	Hib - primovakcinacija			Hib - revakcinacija		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	1.199	1.175	98,0	1.137	1.117	98,2
Koprivničko-križevačka	1.213	1.196	98,6	1.140	1.113	99,4
Karlovačka	1.144	1.117	97,6	1.037	1.019	98,3
Ličko-senjska	374	353	94,4	323	315	97,5
Osječko-baranjska	3.280	3.049	93,0	3.105	2.890	93,1
Virovitičko-podravska	776	766	98,7	763	741	97,1
Brodsko-posavska	1.719	1.656	96,3	1.489	1.412	94,8
Požeško-slavonska	825	806	97,7	785	775	98,7
Vukovarsko-srijemska	1.987	1.904	95,8	1.759	1.646	93,6
Istarska	2.007	1.945	96,9	1.955	1.848	94,5
Primorsko-goranska	2.620	2.552	97,4	2.480	2.378	95,9
Sisačko-moslavačka	1.536	1.498	97,5	1.541	1.424	92,4
Zadarska	1.862	1.839	98,8	1.742	1.692	97,1
Splitsko-dalmatinska	5.307	5.079	95,7	5.212	4.850	93,1
Dubrovačko-neretvanska	1.374	1.312	95,5	1.335	1.258	94,2
Šibensko-kninska	990	981	99,1	858	849	99,0
Međimurska	1.177	1.133	96,3	1.146	1.085	94,7
Varaždinska	1.582	1.553	98,2	1.643	1.608	97,9
Krapinsko-zagorska	1.218	1.188	97,5	1.101	1.067	96,9
Grad Zagreb	8.655	8.240	95,2	7.940	7.408	93,3
Zagrebačka	3.221	3.090	95,9	3.222	3.126	97,2
HRVATSKA - Croatia	44.066	42.432	96,3	41.713	39.641	95,0

Tablica - Table 8. TUBERKULINSKO TESTIRANJE I BCG - CIJEPLJENJE NEREAKTORA U 2009. GODINI - Tuberculine testing and BCG vaccination of non-reactors by county, Croatia 2009

Županija County	Tuberkulinsko testiranje Tuberculine testing			Cijepljenje nereaktora Vaccination of non-reactors		
	Predviđeno Scheduled	Testirano Tested	%	Nereaktori Non-reactors	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	1.490	1.422	95,4	259	259	100,0
Koprivničko-križevačka	1.439	1.416	98,4	295	290	98,3
Karlovačka	1.285	1.269	98,8	67	67	100,0
Ličko-senjska	570	570	100,0	131	131	100,0
Osječko-baranjska	3.783	3.757	99,3	644	638	99,1
Virovitičko-podravska	1.170	1.141	97,5	323	320	99,1
Brodsko-posavska	2.234	2.217	99,2	527	519	98,5
Požeško-slavonska	1.179	1.157	98,1	392	390	99,5
Vukovarsko-srijemska	2.388	2.278	95,4	514	503	97,9
Istarska	2.023	1.978	97,8	287	283	98,6
Primorsko-goranska	2.693	2.671	99,2	419	401	95,7
Sisačko-moslavačka	2.070	2.063	99,7	485	485	100,0
Zadarska	2.087	2.034	97,5	397	386	97,2
Splitsko-dalmatinska	5.526	5.429	98,2	844	800	94,8
Dubrovačko-neretvanska	1.533	1.495	97,5	350	348	99,4
Šibensko-kninska	1.293	1.253	96,9	228	225	98,7
Međimurska	1.378	1.354	98,3	354	352	99,4
Varaždinska	1.988	1.627	96,3	261	258	98,9
Krapinsko-zagorska	1.639	1.627	99,3	308	304	98,7
Grad Zagreb	8.747	8.482	97,0	1.721	1.643	95,5
Zagrebačka	3.784	3.674	97,1	770	763	99,1
HRVATSKA - Croatia	50.299	49.237	97,9	9.576	9.365	97,8

Plansko izvršenje zemaljskog Programa cijepljenja je jedna od najvažnijih zadaća zdravstvene službe. Već je široko poznato da je dosadašnja provedba Nacionalnog programa masovnog cijepljenja u Hrvatskoj postigla iznimne, izvrsne uspjehe u suzbijanju bolesti. Za održavanje povoljnih

učinaka ove najučinkovitije masovne preventivne mjere nužan je daljnji nastavak tog rada. Tablice pokazuju da su i u 2009. rezultati provedbe vrlo dobri. Na tome se vrijedi i na ovome mjestu zahvaliti svim liječnicima i drugima uključenima u realizaciju Programa, od kreacije i donošenja

programa i plana, preko nabavke i osiguranja ravnomjerne opskrbe cjepivima, do samog cijepjenja uz posebnu pozornost na eventualne nuspojave cijepjenja i na koncu evaluacije učinka stalnom kontrolom procijepljenosti a posebno praćenjem stanja pobola od bolesti protiv kojih se cijepi.

Analiza postotaka obuhvata osoba predviđenih za cijepjenje u 2009. pokazuje da je u primovakcinaciji kod svih cijepjenja postignut zakonom propisan minimum (95 % za morbile i 90 % za sva ostala cjepiva). I u revakcinaciji postoci su visoki. No, nezadovoljavajući je bio obuhvat docjepljenjem protiv tetanusa 60-godišnjaka, samo 64,3% slično kao i prethodnih godina, pa se na tom se polju ulažu dodatni naponi za poboljšanje. Na razini županija i epidemioloških područja unutar pojedinih županija također je važno da se postoci ujednače na dovoljno visokoj razini, kako ne bi nastali

tzv. "džepovi" niske procijepljenosti, što je podloga za nastanak manjih ili većih ponovnih epidemija sada potisnutih bolesti.

Procijepljenost protiv tuberkuloze

Na tablicama 1. - 7. s rezultatima obveznih cijepjenja u Hrvatskoj nema rezultata primarnog cijepjenja protiv tuberkuloze koje se međutim također redovito provodi. No ono se ne prati po županijama, već po rodilištima gdje se i obavlja prvo cijepjenje novorođenčadi. Prema redovitim izvješćima svih naših rodilišta, i to se cijepjenje odvija uspješno. Obuhvat za 2000. bio je 99,1 %. Na tablici 8. vide se rezultati provedbe tuberkulinskog testiranja i docjepljivanja nereaktora za koje se može pretpostaviti da su izgubili imunost stečenu cijepjenjem u ranoj dječjoj dobi, također s visokim obuhvatom (97,8%).

Cijepljenje protiv gripe

Akcija cijepjenja protiv gripe provodi se kod nas prije nastupa sezone gripe svake godine. Namijenjena je prvenstveno starijim osobama i osobama oštećenog zdravlja, za koje je gripa potencijalno najopasnija. Za te kategorije, a također i za zdravstvene djelatnike, cijepjenje je odlukom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i u 2009. bilo besplatno. Uz cijepjenje protiv sezonske gripe, u 2009. je provedeno i cijepjenje protiv pandemijske gripe, koja se u toj

godini pojavila u svijetu i kod nas. Cijepljenje je proteklo bez ozbiljnijih nuspojava i bez slučajeva obolijevanja cijepljenih. Organiziranim cijepjenjem protiv gripe utječe na smanjenje broja osoba s teškom gripom ili sa smrtnim ishodom i tako reducira tzv. sezonski višak smrtnosti koji se može indirektno pripisati gripi, a k tome, velik broj cijepljenih vrlo vjerojatno utječe i na smanjenje ukupnog broja oboljelih od gripe.

PROCJENA STANJA I ZAKLJUČAK

Epidemiološka situacija u Hrvatskoj u pogledu zaraznih bolesti u 2009. godini, može se kao i prethodnih godina ocijeniti kao razmjerno *povoljna*. Tome su uz opće uvjete, svojim radom sigurno pridonijeli svi u našem zdravstvu. Povoljna procjena situacije temelji se na slijedećim glavnim pokazateljima i činjenicama. Bolesti koje prate niski životni standard i loše higijenske prilike uz neprosvijećenost ljudi danas su kod nas posve rijetke ili čak i odsutne (*trbušni tifus, bacilarna disenterija, hepatitis A*). Bolesti protiv kojih se provodi sustavno cijepjenje potisnute su, neke i eliminirane ili iskorijenjene (*poliomyelitis, difterija*). Rijetke i pod kontrolom su klasične spolne bolesti, gonorrhoea i syphilis, nizak je intenzitet HIV/AIDS-a dvadeset i četiri godine od prvog registriranog slučaja. Preventivne zdravstvene mjere za sigurnu javnu vodoopskrbu i sigurnu prehranu, učinkovite su: niti u 2009. kao niti prethodnih godina nije bilo niti jedne hidrične epidemije vezane uz javnu vodoopskrbu, a nije bilo niti epidemija uzrokovanih industrijski pripravljenim prehrambenim proizvodima ili jelima.

Takvo stanje zaraznih bolesti izjednačuje Hrvatsku s razvijenim zemljama Europe i svijeta, u što se sada već uključuje i tuberkuloza sa stopom od 19,3 o/oooo, mada još uvijek značajnom. Uz ove povoljne činjenice kao i do sada ne treba zanemariti da ponegdje postoje nezadovoljavajuće sanitarno higijensko prilike, osobito u pogledu odlaganja otpadnih tvari, još uvijek su prisutne i posljedice rata, ratne i poratne migracije ljudi i dr. što sve predstavlja rizične čimbenike. Zbog toga, a i zbog općenite mogućnosti pojave i širenja novih bolesti u svijetu, između ostaloga i pod

utjecajem klimatskih promjena, situacija se i dalje mora smatrati *potencijalno nesigurnom*, a to znači ovisnom o daljnjem neprekidnom protuepidemijskom i preventivnom radu. Stoga su sve mjere u vezi nadzora nad zaraznim bolestima kod nas i dalje prioritetne. Ovdje izdvajamo i ističemo nužnost nastavka što potpunije provedbe zemaljskog programa obveznih cijepjenja, zatim nužnost skrbi za sigurnost javne vodoopskrbe, javne prehrane i opskrbe namirnicama te za sigurnu dispoziciju otpadnih tvari (kanalizacija), a pojava nove vrste komaraca tzv. tigrastih (*Aedes albopictus*) sposobnih prenositi neke tropske zaraze (chikungunya, dengue i dr) podsjeća i na iznimnu važnost stalne provedbe propisanih preventivnih DDD mjera, u ovom slučaju dezinsekcije odnosno suzbijanja komaraca; sve to uz intenzivan preventivni i protuepidemijski rad epidemiološke službe i kvalitetan sustav prijavljivanja i praćenja zaraznih bolesti. Napominjemo da je u okviru procesa pristupanja Hrvatske Europskoj Uniji, naša zemlja uključena i u europske sustave nadzora nad zaraznim bolestima.

Najbolja provjera i evaluacija učinka mjera je kroz praćenje pobola i pomora. Naši podaci kojih je dio prikazan ovdje, jasno govore da je učinak mjera vrlo povoljan, i da se Hrvatska na ovom polju praktično posve izjednačila s razvijenim zemljama, a u nekim je primjerima (na primjer provedba cijepjenja, nadzor nad antropozoonozama i dr.) i među boljima. Na koncu vrijedi napomenuti da se zdravlje ljudi uvijek može poboljšati i poboljšavati u svim svojim dijelovima, pa tako i u pogledu uvijek aktualnih zaraznih bolesti.

BAKTERIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA TUBERKULOZE U 2009. GODINI - *Bacteriological Diagnosis of Tuberculosis in Croatia 2009*

Incidencija tuberkuloze u Hrvatskoj u 2009. godini je prvi put iznosila 19/100 000 stanovnika, a *Mycobacterium tuberculosis* je potvrđen kod više od 70% novih slučajeva tuberkuloze. U mreži TBC laboratorija broj se smanjio za jedan i dijagnostika se provodila u 14 laboratorija organiziranih na tri razine. Broj pregledanih kliničkih uzoraka po pojedinom laboratoriju se kretao od 900 do približno 11.000 uozaka. Iz podataka „Upitnika o radu TB laboratorija“ je vidljivo da se, unatoč još 2007. godine objavljenim smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije i postavljenim standardima mikobakteriološke dijagnostike, tekuće podloge ne koriste za sve uzorke i ne zadovoljavaju standardi brzine javljanja pozitivnih rezultata. I dalje ih većina laboratorija koristi samo za paucibacilarne uzorke. Ukupno 55.175 kliničkih uzoraka ili za 11% manje nego u prethodnoj godini pregledano je na tuberkulozu. U 5,0 % uzoraka kultivacijom su otkrivene mikobakterije, a raspon između pojedinih laboratorija kretao se od 0,9 do 13,1% pozitivnih uzoraka. Isto tako, ukupni broj izoliranih sojeva mikobakterija je bio 13% manji u odnosu na 2008. godinu i iznosio je 3.197 izolata. *M. tuberculosis* je i dalje dominantna mikobakterija s 2763 (86,4%) izolata, a udio netuberkuloznih mikobakterija (NTM) je bio 13,6%. No zabilježeni apsolutni broj NTM od 434 izolata je najviši do sada te predstavlja porast NTM od 18% u odnosu na 2008. godinu. I tijekom 2009. godine iz humanih kliničkih materijala nije bilo izolata *M. bovis*, *M. caprae*, a ni *M. bovis* – BCG soja.

Mikobakterioze se u Hrvatskoj sustavno prate od 1982. godine. Uspoređujući s tuberkulozom, broj bolesnika s mikobakteriozom u Hrvatskoj je relativno malen, no apsolutni broj bolesnika je u kontinuiranom porastu. Tako su 1995. g. registrirana samo 3 (0,07/100.000), a u 2009. godini 22 (0,48/100.000) bolesnika koji su zadovoljili sve dijagnostičke mikrobiološke kriterije.

Saprofita mikobakterija *M. goodii* bila je i u 2009. najčešće izolirana. Identificirana je u 49,6% NTM izolata. Radilo se o kontaminaciji uzoraka, slučajnim nalazima, a zabilježena je i dugotrajna pseudoinfekcija u nekoliko zdravstvenih ustanova. Izvor je u vodovodnoj vodi. Među uvjetno patogenim NTM u Hrvatskoj i dalje prevladava *M. xenopi* s 16% izolata, slijede *M. fortuitum* s 11,3%, *M. avium* i *M. intracellulare* s 6,4% izolata, a *M. kansasii* je i dalje rijedak i otkriven je u svega 0,2% izolata. Među bolesnicima

koji su zadovoljili kriterije za mikobakterioze u 10 slučajeva uzročnik je bio *M. xenopi*, u 4 *M. intracellulare*, u 5 *M. avium*, dok su *M. fortuitum*, *M. lentiflavum* i *M. abscessus* bili uzročnici bolesti kod pojedinačnih slučajeva mikobakterioze. *M. lentiflavum* je kao uzročnik bolesti prvi put zabilježen u Hrvatskoj u 2009. godini.

Trend pada broja rezistentnih sojeva, a time i bolesnika s rezistentnom tuberkulozom, nastavljen je i u 2009. godini. Od 2.763 izoliranih sojeva *M. tuberculosis*, 2.612 (94,5%) ih je bilo osjetljivo, a 153 (5,5%) rezistentno na prvu liniju antituberkulotika. Kod 68 (44,5%) izoliranih sojeva utvrđena je monorezistencija na izoniazid (H) i streptomycin (S). Monorezistencija na izoniazid je bila kod 31 (20,3%) izolata, a streptomycin kod 37 (24,2%) izolata. Ni tijekom 2009. godine nije zabilježena monorezistencija na rifampicin (R) i etambutol (E). Višegodišnja pozitivnost 6 multirezistentnih (MDR) bolesnika s tuberkulozom i 5 novootkrivenih MDR bolesnika u 2009. godini razlogom je velikom broju izolata sojeva *M. tuberculosis* rezistentnih na 4 i više antituberkulotika iz prve linije.

Rezistencija na antituberkulotike u sojeva *M. tuberculosis* nastaje zbog spontanijih mutacija u specifičnim regijama gena za koje je poznato da uzrokuju rezistenciju. Oko 97% sojeva rezistentnih na R u Hrvatskoj imaju mutaciju u genu *rpoB*, a rezistencija na H povezana je s brojnim mutacijama koje pogađaju jedan ili više gena od kojih su najznačajniji *katG* i *inhA*. Na Odjelu za dijagnostiku tuberkuloze pri HZJZ-u za određivanje mutacija u genima *rpoB*, *katG* i *inhA* koriste se komercijalni test Genotype MTBDRplus (Hain Lifescience) i in-house metoda višestrukog PCR uz korištenje specifičnih početnica. Primjenom navedenih metoda bilo je moguće odrediti molekularnu osnovu rezistencije na R svih sojeva izoliranih u bolesnika s multirezistentnom tuberkulozom u 2009. godini, a na H u 84% sojeva. Mutacija u genu *katG*, čest prekursor multirezistencije, pronađena je u svim sojevima bolesnika s polirezistentnom tuberkulozom. Otkrivanje te mutacije u polirezistentnih i monorezistentnih sojeva predstavlja upozorenje o mogućem razvoju multirezistencije. U skladu s podacima iz literature, mutacija u genu *inhA* dominirala je u monorezistentnim sojevima (64,3%).

Tablica - Table 1. PREGLED RADA LABORATORIJA ZA BAKTERIOLOŠKU DIJAGNOSTIKU TUBERKULOZE U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Operation of laboratories for the bacteriological diagnosis of tuberculosis, Croatia 2009

Laboratorij	Ukupno uzoraka	MIKROSKOPIJA			KULTIVACIJA			TEST REZISTENCIJE		
		Broj	POZITIVNI		Broj	POZITIVNI		Broj	REZISTENTNI	
			Broj	%		Broj	%		Broj	%
<i>Laboratory</i>	<i>Sample total</i>	<i>No.</i>	<i>Positive No.</i>	<i>%</i>	<i>No.</i>	<i>Positive No.</i>	<i>%</i>	<i>No.</i>	<i>Resistant No.</i>	<i>%</i>
		<i>Microscopy</i>			<i>Culture</i>			<i>Drug-resistance</i>		
Čakovec	1.867	1.399	22	1,6	1.867	33	1,8	-	-	-
Klenovnik	7.327	7.124	1045	14,7	7.327	963	13,1	963	92	9,6
Nova Gradiška**	1.502	1.269	17	1,3	1.502	29	1,9	-	-	-
Osijek	4.646	3.282	94	2,9	4.646	132	2,8	132	-	-
Pula	3.739	2.595	35	1,4	3.739	88	2,4	-	-	-
Rijeka	2.878	2.878	103	3,6	2.878	145	5,0	145	-	-
Slavonski Brod	2.185	1.537	24	1,6	2.185	55	2,5	-	-	-
Split										
KB "Firule"	2499	2.136	79	3,7	2.499	101	4,0	101	4	4,0
ZJZ	2.475	1.554	14	0,9	2.475	23	0,9	-	-	-
Šibenik	979	616	48	7,8	979	62	6,3	-	-	-
Virovitica	2.057	1.344	36	2,7	2.057	54	2,6	-	-	-
Zadar	2.096	1.729	106	6,1	1.948	112	5,7	-	-	-
Zagreb										
KB Jordanovac	10.794	10.600	289	2,7	10.794	377	3,5	377	12	3,2
HZJZ	10.279	8.984	447	5,0	10.279	589	5,7	1.045*	45*	4,3
UKUPNO - Total	55.175	47.047	2.359	5,0	55.175	2.763	5,0	2.763	153	5,5

*Uključeni su i sojevi poslani na test rezistencije i identifikaciju; ** Uključena i OŽB Požega

Izvor podataka: Godišnje izvješće o radu TBC laboratorija u Hrvatskoj

Source of information: Tuberculosis diagnostical laboratories year report

Tablica - Table 2. MIKOBakterije izolirane u Hrvatskoj od 1999. do 2009. godine - Mycobacteria isolated in Croatia 1999-09

Godina	Ukupno mikobakterija	M. tuberculosis		M. bovis		Netuberkulozne mikobakterije	
		Broj	%	M.bovis	BCG-soj	Broj	%
<i>Year</i>	<i>Total</i>	<i>M. tuberculosis</i>		<i>M. bovis</i>		<i>Nontuberculous mycobacteria</i>	
		<i>No.</i>	<i>%</i>	<i>M. bovis</i>	<i>BCG strain</i>	<i>No.</i>	<i>%</i>
1999.	5.864	5.664	96,6	-	6	194	3,3
2000.	5.136	4.927	95,9	-	1	208	4,2
2001.	5.109	4.888	95,7	-	1	220	4,3
2002.	5.450	5.280	96,9	-	2	168	3,1
2003.	4.760	4.516	94,8	-	1	243	5,1
2004.	4.170	3.958	94,9	1	3	208	5,0
2005.	4.114	3.904	94,9	-	-	210	5,1
2006.	3.959	3.717	93,9	-	2	240	6,1
2007.	3.217	2.920	90,8	1	4	292	9,1
2008.	3.665	3.299	90,0	-	1	365	9,9
2009.	3.197	2.763	86,4	-	-	434	13,6
Ukupno - Total	48.641	45.836	93,7	2	21	2.782	6,2

Tablica - Table 3. NETUBERKULOZNE MIKOBakterIJE IZOLIRANE U HRVATSKOJ 2009. GODINE – Nontuberculous mycobacteria isolated in Croatia, 2009

	Vrsta - Species	Broj - No.	%
UVJETNO PATOGENE MIKOBakterIJE - Facultatively pathogenic			
sporog rasta - <i>slow growth</i>	<i>M. avium</i>	14	3,2
	<i>M. intracellulare</i>	14	3,2
	<i>M. kansasii</i>	1	16,1
	<i>M. lentiflavum</i>	2	0,5
	<i>M. interjectum</i>	2	0,5
brzog rasta - <i>fast growth</i>	<i>M. fortuitum</i>	49	11,3
	<i>M. chelonae</i>	12	2,8
	<i>M. abscessus</i>	10	2,3
	<i>M. peregrinum</i>	2	0,5
	<i>M. mucogenicum</i>	1	0,2
	<i>M. immunogenum</i>	1	0,2
SAPROFITNE MIKOBakterIJE - Saprophytic mycobacteria			
sporog rasta - <i>slow growth</i>	<i>M. gordonae</i>	215	49,6
	<i>M. terrae</i>	21	4,8
	<i>M. nonchromogenicum</i>	4	0,9
	<i>M. triviale</i>	6	1,4
brzog rasta - <i>fast growth</i>	<i>M. flavescens</i>	1	0,2
	<i>M. vaccae</i>	4	0,9
	<i>M. thermoresistibile</i>	1	0,2
	<i>M. phlei</i>	2	0,5
	<i>Mycobacterium sp.</i>	2	0,5
UKUPNO - Total		434	100,0

Tablica - Table 4. PREVALENCIJA BOLESNIKA S REZISTENTNOM TUBERKULOZOM I STOPA NA 100.000 STANOVNIKA U HRVATSKOJ OD 1999. DO 2009* GODINE – Prevalence of BK-positive cases with resistant tuberculosis in Croatia, 1999-09*

Godina /Year/	Bolesnici rezistentni na 1 ili više ATL Patients resistant to 1 or more antituberculous		Multirezistentni bolesnici Multiresistant patients	
	Ukupan broj Total	Stopa na 100.000 Per 100.000	Ukupan broj Total	Stopa na 100.000 Per 100.000
1999.	90	1,8	29	0,6
2000.	76	1,5	20	0,4
2001.	73	1,5	28	0,6
2002.	74	1,7	31	0,7
2003.	68	1,5	25	0,5
2004.	42	1,0	16	0,3
2005.	53	1,2	17	0,4
2006.	37	0,8	20	0,4
2007.	34	0,7	13	0,3
2008.	44	0,9	12	0,2
2009.	37	0,8	11	0,2

*Izvor podataka: Centralni laboratorijski registar Bk pozitivnih rezistentnih bolesnika *According to the Central Laboratory Register of BK-positive resistants

Tablica - Table 5. REZISTENTNI SOJEVI M. TUBERCULOSIS U HRVATSKOJ U 2009. - Drug resistant M. tuberculosis strains isolated in Croatia in 2009

ATL	Broj sojeva (No.)	
1 ATL		
S (streptomycin)	37	(24,2%)
H (izoniazid)	31	(20,3%)
R (rifampicin)	-	
E (etambutol)	-	
Z (pirazinamid)	-	
2 ATL		
S,H	3	(2,0%)
S,R	-	
H,R	4	(2,6%)
H,E	-	
H,Z	-	
R,E	-	
E,Z	-	
3 ATL		
S,H,R	1	(0,6%)
S,E,Z	-	
S,H,Z	-	
S,R,E	-	
S,R,Z	-	
H,R,E	-	
H,R,Z	-	
R,E,Z	-	
4 i 5 ATL		
S,H,R,E	9	(5,9%)
S,H,R,Z	6	(3,9%)
S,H,E,Z	-	
S,R,E,Z	-	
H,R,E,Z	-	
S,H,R,E,Z	62	(40,5%)
Ukupno - Total	153	(100,0)

Legenda: ATL – antituberkulozni lijekovi
 Key: ALT – antituberculous drugs

Tablica - Table 6. BOLESNICI S REZISTENTNOM TUBERKULOZOM U HRVATSKOJ U 2009. GODINI * - Resistant tuberculosis in Croatia, 2009*

	BROJ - No.	%
UKUPNO BOLESNIKA - Patients total	37	100,0
MONOREZISTENCIJA - Mono-resistance		
S	11	29,7
H	13	35,1
R	-	-
E	-	-
Z	-	-
H+R MULTIREZISTENCIJA - H+R multi-resistance		
HR	2	5,4
HRS	1	-
HRE	-	-
HRZ	-	-
HRSE	-	-
HRSZ	3	8,1
HREZ	-	-
HRSEZ	5	13,5
H i DRUGA REZISTENCIJA - H+ other resistance		
HE	-	-
HS	2	5,4
HZ	-	-
HSZ	-	-
R i DRUGA REZISTENCIJA - R+ other resistance		
RS	-	-
RSE	-	-
RSZ	-	-
REZ	-	-
OSTALA REZISTENCIJA - Other resistance		
EZ	-	-

Legenda - Key: S - streptomycin H - izoniazid
 R - rifampicin Z - pirazinamid E - etambutol

*Izvor podataka: Centralni laboratorijski registar BK pozitivnih bolesnika - According to the Central Laboratory Register of BK-positive resistants

Tablica – Table 7. MUTACIJE ODGOVORNE ZA REZISTENCIJU NA RIFAMPICIN I IZONIAZID U 2009. GODINI - Mutations responsible for rifampicin and isoniazid resistance in 2009

	Br. bolesnika No of patients	katG	%	inhA	%	WT	%	rpoB
MDR	7	2	28,6	2	28,6	3	42,8	7
Polirezistentni - Polyresistant	4	4	100	0	0	0	0	/
Monorezistentni - Monoresistant	14	4	28,6	9	64,3	1	7,1	/
Ukupno - Total	25	10	40	11	44	4	16	7

U 2009. godini metodom MIRU-VNTR genotipizirano je 730 kliničkih izolata *M. tuberculosis*, a od početka prospektivne populacijske studije genotipizacije svih novoizoliranih sojeva (2004. godine) preko 4200 sojeva. Genotipizacijom sojeva *M. tuberculosis* omogućeno je razdvajanje endogene reaktivacije prethodne infekcije od superinfekcije, praćenje prijenosa infekcije na nacionalnoj ili lokalnoj razini (uz naglasak na rezistentne sojeve) te otkrivanje postojanje intralaboratorijske kontaminacije. Dok je u 2008. godini prvi put izoliran soj iz obitelji *M. tuberculosis* „Beijing“, obitelji karakteristične za

područje istočne Azije, Rusije i Baltičkih država, u 2009. je prvi put u Hrvatskoj izoliran soj iz obitelji EAI (East African – Indian). Ta obitelj pripada starim sojevima tuberkuloze u kojima nije deletirana regija TbD1, a dominantna je na području istočne Afrike te u Aziji. U novim sojevima tuberkuloze, odgovornima za današnju epidemiju tuberkuloze u svijetu, regija TbD1 je deletirana. EAI soj identificiran je usporedbom s referentnim sojevima u međunarodnoj bazi podataka MIRU-VNTRplus (<http://www.miru-vntrplus.org>).

VII. STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, DNEVNE BOLNICE I BOLNIČKA HEMODIJALIZA

Inpatient Care, Day Hospitals and Hospital Hemodialysis

Tablica - Table

Stranica - Page

1. STACIONARNE ZDRAVSTVENE USTANOVE U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Hospital-type Facilities in Croatia 2009</i>	203
1. RAD STACIONARNIH USTANOVA U 2009. GODINI - <i>Hospital-type facility operation in 2009</i>	205
2. BROJ POSTELJA NA 1.000 STANOVNIKA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA PO SPECIJALNOSTIMA U STACIONARNIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - <i>Beds per 1,000 population and average length of treatment in hospital-type facilities by specialty, Croatia 2009</i>	211
3. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Beds and medical doctors in general hospitals and general and special infirmaries and outpatient maternities by specialty, county and community in Croatia 2009</i>	212
4. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Beds and medical doctors in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals by specialty and county in Croatia 2009</i>	215
5. BROJ POSTELJA ZA LIJEČENJE KRONIČNIH BOLESTI I BROJ DOKTORA MEDICINE U STACIONARNIM USTANOVAMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Beds and medical doctors in chronic diseases hospitals by specialty and county in Croatia 2009</i>	216
6. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA U HRVATSKOJ TIJEKOM 2008. I 2009. GODINE - <i>Discharged patients and bed days for general hospitals, infirmaries and outpatient maternities in Croatia 2008 and 2009</i>	217
7. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA TIJEKOM 2008. I 2009. GODINE - <i>Discharged patients and bed days for clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals in 2008 and 2009</i>	218
8. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U STACIONARNIM USTANOVAMA ZA LIJEČENJE KRONIČNIH BOLESTI TIJEKOM 2008. I 2009. GODINE - <i>Discharged patients and bed days for chronic diseases hospitals in 2008 and 2009</i>	219
9. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of hospital care in general hospitals, infirmaries and outpatient maternities, by specialty in Croatia 2009</i>	220
10. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIKAMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of hospital care in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals by specialty in Croatia 2009</i>	220
11. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA PO SPECIJALNOSTIMA U STACIONARNIM USTANOVAMA NA LIJEČENJU KRONIČNIH BOLESTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of hospital care in chronic diseases hospitals by specialty in Croatia 2009</i>	221

12.	BROJ POSTELJA, DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA, ISPISANIH BOLESNIKA TE POSTELJA NA 1.000 STANOVNIKA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U SPECIJALNIM BOLNICAMA HRVATSKE U 2009. GODINI - Beds, bed days, discharged patients, beds per 1,000 population and the average length of hospital treatment in special hospitals in Croatia 2009	221
13/I-III.	BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U BOLNICAMA HRVATSKE 2009. GODINE - Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) for Croatian hospitals in 2009	222
14/I-III.	15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U HRVATSKOJ 2009. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - Fifteen leading injuries - Croatia's 2009 hospital morbidity by age group	225
15.	VANJSKI UZROCI MORBITETA - BOLNIČKI POBOL U HRVATSKOJ 2008. I 2009. GODINE - External causes of morbidity - Croatia's 2008 and 2009 hospital morbidity	228
	Slike - Figures	
	GRAVITACIJA PACIJENATA PREMA ODREĐENIM STACIONARNIM USTANOVAMA U 2009. GODINI S PODRUČJA ŽUPANIJA - Hospital-type institution catchment areas by county in 2009	229

2. DNEVNE BOLNICE I BOLNIČKE HEMODIJALIZE U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Day Hospitals and Hospital hemodialysis in Croatia 2009 .....

1.	ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Discharged patients in day hospitals and hospital hemodialysis by specialty in Croatia 2009	233
2.	ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. - Discharged patients in day hospitals and hospital hemodialysis in general hospitals and general and special infirmaries and outpatient maternities by specialty in Croatia 2009	234
3.	ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. - Discharged patients in day hospitals and hospital hemodialysis in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals by specialty in Croatia 2009	236
4.	ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U STACIONARNIM USTANOVAMA ZA LIJEČENJE KRONIČNIH BOLESTI PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Discharged patients in day hospitals and hospital hemodialysis in chronic diseases hospitals by specialty in Croatia 2009	237
5/I-III.	BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA HRVATSKE 2009. GODINE - UKUPNO - Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) for Croatian day hospitals and hospital hemodialysis in 2009 - TOTAL	238
6/I-III.	15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - UKUPNO - Fifteen leading injuries - Croatia's 2009 hospital morbidity by age group - TOTAL	241
7.	Vanjski uzroci morbiditeta - bolnički pobol u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama u hrvatskoj 2008. i 2009. godine - External causes of morbidity - Croatia's 2008 and 2009 hospital morbidity	244
	Slike - Figures	
	GRAVITACIJA PACIJENATA U DNEVNIM BOLNICAMA PREMA ODREĐENIM USTANOVAMA U 2009. GODINI S PODRUČJA ŽUPANIJA - Day hospitals catchment areas by county in 2009	245

STACIONARNE ZDRAVSTVENE USTANOVE U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Hospital-type Facilities in Croatia 2009

U Republici Hrvatskoj bilo je u 2009. godini 77 bolničkih ustanova i lječilišta i to 4 klinička bolnička centra, 10 kliničkih bolnica i klinika, 23 opće bolnice i 26 specijalnih bolnica koje iskazuju bolničke krevete te još 7 koje ih ne iskazuju, 1 lječilište koje iskazuje bolničke krevete te još 6 koja ih ne iskazuju. Osim toga u manjim je mjestima radilo još 10 općih stacionara i 5 izvanbolničkih rodilišta. U posljednjih petnaestak godina s radom je prestalo 12 izvanbolničkih stacionara i 10 izvanbolničkih rodilišta.

Broj se bolničkih kreveta u Hrvatskoj u razdoblju 1990. – 2000. godine smanjio za oko 24% (ukupno s 35.251 u 1990. na 26.955 u 2000. godini) i to najviše u općim bolnicama 37,6%, u specijalnim 21,1%, a u klinikama i kliničkim bolnicama oko 7,9%. Trend smanjivanja broja kreveta nastavljen je i u 2001. godini tako da je u odnosu na 2000. godinu ukupan broj manji za 337 (u općim bolnicama za 115, u specijalnim za 145 te u klinikama i kliničkim bolnicama za 77 kreveta). Daljnje smanjenje broja kreveta bilježimo i u 2005. godini, pa je tako prema 2004. godini ukupan broj kreveta manji za 329 (u općim bolnicama za 135, u specijalnim za 172 te u klinikama i kliničkim bolnicama za 22 kreveta), dok je u 2006. godini taj pad zaustavljen, čak je i malo porastao za 17 kreveta, a u 2007. porastao je za 115 u odnosu na 2006. godinu, dok je u 2008. ponovno zabilježen pad od 70 a u 2009. od 315 kreveta.

Broj kreveta u svim stacionarnim zdravstvenim ustanovama izražen na 1.000 stanovnika smanjio se od 7,4 u 1990. godini na 6,15 u 2001. godini te u 2009. na 5,40. Prema strukturi kreveta na 1.000 stanovnika u 2009. godini bilo je 3,60 kreveta za akutno liječenje (1,70 u općim bolnicama te 1,90 u klinikama). Za liječenje kroničnih bolesnika na raspolaganju je bilo 1,80 kreveta na 1.000 stanovnika.

U bolnicama Hrvatske 2009. godine liječilo se 743.052 osobe (u 2008. godini 768.400), uključujući boravke u bolnici zbog poroda, pobačaja i bolničke rehabilitacije.

Ukupan broj boravaka u bolnici na 1.000 stanovnika se u razdoblju od 1990. do 1999. smanjio te je u 1990. godini bio 153,4/1.000 stanovnika, u 1999. godini 142,8/1.000, a u 2003. godini 162,2/1.000. Do prividnog porasta stope u 2003. godini dolazi zbog manjeg broja stanovnika prema popisu iz 2001. godine. Stopa u 2009. godini iznosi 167,4/1.000.

U hrvatskim je bolnicama u 2009. godini ostvareno 7.210.881 dan bolničkog liječenja ukupno, što znači 9,70 dana prosječnog liječenja po jednom boravku (u 1990. godini je prosječno trajanje liječenja bilo 15,37 dana). Prosječno trajanje liječenja smanjilo se u općim bolnicama od 12,3 u 1990. godini na 6,69 u 2009. godini. U KBC, klinikama i kliničkim bolnicama prosječni se boravak u bolnici smanjio od 12,05 na 7,97 dana po bolesniku, a u specijalnim bolnicama od 34,83 na 28,29 dana po bolesniku.

Broj bolničkih doktora iskazan prema broju kreveta obuhvaća samo doktore medicine koji izravno rade na

odjelima. U ukupnom prikazu doktora koji su zaposleni u bolnicama iskazuju se i ukupno uposleni doktori u ostalim dijagnostičkim i specijalističko-konzilijarnim službama i odjelima bolnica.

Godišnja zauzetost kreveta svih bolnica zajedno približava se predratnim vrijednostima (1990. godine 320, 2009. godine 301 dan po krevetu). Ukupna godišnja iskorištenost je 2009. godine bila 82,43% (1990. godine bila je 87,67%). Najveća je iskorištenost klinika i kliničkih bolnica (88,55%), a najmanja općih bolnica stacionara i izvanbolničkih rodilišta (76,99%).

Interval obrtaja (prosječan broj dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta) u općim bolnicama, stacionarima i izvanbolničkim rodilištima je 2,00 u 2009. godini, u KBC, kliničkim bolnicama i klinikama iznosi 1,03, a u specijalnim bolnicama 6,58 dana.

U priloženim tablicama koje prikazuju rad bolnica nisu uključeni podaci o privatnim bolnicama.

Prema individualnim prijavama o liječenim pacijentima (bez poroda, pobačaja i rehabilitacije), broj liječenih pacijenata u bolnicama Hrvatske je kroz duže razdoblje bio u porastu (1981. godine 476.474, 1990. godine 530.001, 2000. godine 564.482, a 2005. godine 592.288), dok je u 2009. godini zabilježeno 611.368 hospitalizacija.

Vodeće skupine bolesti u bolničkom zbrinjavanju 2009. godine su: novotvorine, bolesti cirkulacijskog sustava, bolesti probavnog sustava, bolesti genitourinarnog sustava te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka.

Najznačajnije promjene u bolničkom pobolu dogodile su se sa skupinom novotvorina koje su 1981. godine bile na petom mjestu s 36.768 liječenih, u razdoblju 1985.-1995. godine na četvrtom mjestu, da bi 1996. godine izbile na vodeće mjesto u hospitalizacijama. Od tada novotvorine se svake godine nalaze na prvom ili drugom mjestu kao razlozi bolničkog zbrinjavanja. U istom razdoblju respiratorne bolesti koje su početkom devedesetih bile najviše zastupljene, nisu više u vodećih pet skupina bolesti.

Ukupno se u bolnicama Hrvatske zbrinjava nešto više žena no muškaraca (1,03:1) te su u ukupnom morbiditetu neke tipično ženske dijagnoze više zastupljene.

U hospitalizacijama žena najzastupljenije su 2009. godine bile novotvorine (46.220, a među njima najčešća zloćudna novotvorina dojke), bolesti cirkulacijskog sustava (38.914, među kojima je najčešći cerebralni infarkt), bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (31.569, najčešće polip ženskoga spolnog sustava), bolesti probavnog sustava (22.308, među kojima je najčešća kolelitijaza) te bolesti dišnog sustava (19.897, najčešće kronične bolesti tonzila i adenoida).

U muškaraca liječenih u bolnicama u Hrvatskoj najzastupljenije bolesti 2009. godine bile su bolesti cirkulacijskog sustava (44.867, među njima najčešća angina pektoris), slijede novotvorine (43.409, sa zloćudnom novotvorinom bronha i pluća), bolesti probavnog sustava

(29.134, najčešće dijagnoza ingvinalne hernije), duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (28.299, najčešće duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom) te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (28.128, najčešće prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob).

U dobi do 64 godine liječena su 397.270 bolesnika, najčešće zbog novotvorina (52.382), duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (39.129), bolesti genitourinarnog sustava (33.812), ozljeda, otrovanja i nekih drugih posljedica vanjskih uzroka (33.282) i bolesti probavnog sustava (33.254).

Broj liječenih bolesnika u dobi 65 godina i više u bolnicama u Hrvatskoj (bez bolničke rehabilitacije) u 2009. godini iznosi 213.187 (ili 34,9% od ukupno liječenih).

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija u dobi 65 godina i više su: bolesti cirkulacijskog sustava (52.676), novotvorine (37.186), bolesti probavnog sustava (18.144), bolesti oka (18.133) te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (13.592).

U bolnicama u Hrvatskoj zbrinjava se u dobi iznad 65 godina više žena no muškaraca (1,14:1).

BOLNIČKI POBOL PO ŽUPANIJAMA

Od ukupnog broja hospitalizacija 611.368 (bez poroda, bolničke rehabilitacije i prekida trudnoće) iz županije prebivališta bolesnika udio gravitacija u 5 najfrekventnijih bolnica u 2009. godini bio je sljedeći: **Zagrebačka** 35.456 (KBC Zagreb 21,31%, KB Dubrava 14,65%, KB "Sestre milosrdnice" 12,97%, OB "Sveti Duh" 11,23%, Klinika „Fran Mihaljević“ 4,89%), **Krapinsko-zagorska** 21.716 (OB Zabok 38,19%, Klinika „Fran Mihaljević“ 13,51%, Psihijatrijska bolnica Vrapče 6,76%, KBC Zagreb 5,28%, KB "Sestre milosrdnice" 4,66%), **Sisačko-moslavačka** 27.031 (OB "Dr. I. Pedišić" Sisak 54,77%, Neuropsihijatrijska bolnica "Dr. I. Barbot" Popovača 7,89%, KBC Zagreb 7,47%, KB "Sestre milosrdnice" 4,02% OŽB Pakrac 3,72%), **Karlovačka** 22.163 (OB Karlovac 54,40%, OB Ogulin 17,39%, SB za produženo liječenje Duga Resa 6,70%, KBC Zagreb 4,87%, KB "Sestre milosrdnice" 3,24%), **Varaždinska** 25.552 (OB Varaždin 72,48%, Bolnica za plućne bolesti i TBC Klenovnik 6,96%, SB za kronične bolesti Novi Marof 4,92%, KBC Zagreb 4,23%, OB "Dr. T. Bardek" Koprivnica 2,96%), **Koprivničko-križevačka** 17.519 (OB "Dr. T. Bardek" Koprivnica 73,85%, KBC Zagreb 7,75%, KB Dubrava 3,37%, OB Bjelovar 1,86%, Klinika „Jordanovac“ 1,49%), **Bjelovarsko-bilogorska** 18.735 (OB Bjelovar 56,07%, KBC Zagreb 7,63%, OŽB Pakrac 7,49%, OB Virovitica 6,15%, Neuropsihijatrijska bolnica "Dr. I. Barbot"

Popovača 3,10 %), **Primorsko-goranska** 40.676 (KBC Rijeka 85,70%, Klinika za ortopediju Lovran 3,60%, Psihijatrijska bolnica Rab 1,88%, OB Ogulin 1,47%, KBC Zagreb 1,25%), **Ličko-senjska** 8.854 (OB Gospić 30,57%, KBC Rijeka 20,69%, OB Ogulin 10,47%, DZ Otočac 7,58%, KBC Zagreb 5,70%), **Virovitičko-podravska** 14.394 (OB Virovitica 70,06%, OŽB Našice 5,91%, KB Osijek 5,18%, KBC Zagreb 4,25%, OB "Dr. T. Bardek" Koprivnica 1,74%), **Požeško-slavonska** 13.910 (OŽB Požega 65,50%, OŽB Pakrac 8,58%, KBC Zagreb 4,64%, OB "Sveti Duh" 2,63%, KB "Sestre milosrdnice" 2,56%), **Brodsko-posavska** 27.602 (OB "Dr. J. Benčević" Sl. Brod 64,39%, OB Nova Gradiška 20,42%, KBC Zagreb 4,05%, KB Dubrava 1,58%, Klinika „Jordanovac“ 1,20%), **Zadarska** 22.864 (OB Zadar 73,41%, SB za ortopediju Biograd 5,92%, KBC Zagreb 4,22%, Psihijatrijska bolnica Ugljan 2,01%, OB Šibenik 1,84%), **Osječko-baranjska** 39.235 (KB Osijek 75,18%, OŽB Našice 11,92%, KBC Zagreb 2,72%, KB "Sestre milosrdnice" 1,63%, OB "Dr. J. Benčević" Sl. Brod 1,35%), **Šibensko-kninska** 15.111 (OB Šibenik 62,24%, OB Knin 8,54%, KBC Split 8,38%, KBC Zagreb 4,91%, SB za ortopediju Biograd 2,65%), **Vukovarsko-srijemska** 24.339 (OB Vinkovci 49,89%, OB Vukovar 18,54%, KB Osijek 17,33%, KBC Zagreb 3,36%, OB "Dr. J. Benčević" Sl. Brod 2,35%), **Špilsko-dalmatinska** 49.695 (KBC Split 84,20%, KBC Zagreb 3,11%, KB "Sestre Milosrdnice" 1,48%, DZ Supetar 0,92%, Psihijatrijska bolnica Rab 0,91%), **Istarska** 29.952 (OB Pula 61,07%, KBC Rijeka 20,23%, KBC Zagreb 2,88%, Klinika za ortopediju Lovran 2,85%, DZ Umag 1,74%), **Dubrovačko-neretvanska** 16.291 (OB Dubrovnik 70,86%, KBC Split 12,13%, KBC Zagreb 5,65%, KB "Sestre milosrdnice" 1,60%, KB Dubrava 1,54%), **Međimurska** 17.095 (ŽB Čakovec 79,57%, KBC Zagreb 5,11%, OB Varaždin 2,47%, KB Merkur 2,17%, KB Dubrava 1,81%), i **Grad Zagreb** 102.105 (KBC Zagreb 25,44%, KB "Sestre milosrdnice" 16,57%, KB Dubrava 11,44%, OB "Sveti Duh" 10,24%, Klinika za dječje bolesti Zagreb 6,13%).

Stranih državljana hospitalizirano je bilo 4.327, od čega najviše u KBC Split 18,51%, OB Pula 12,73%, OB Dubrovnik 12,53%, KBC Rijeka 9,29% te OB Zadar 7,95%.

Bolesnika čije je **prebivalište nepoznato**, hospitalizirano je 16.746, od toga najviše u KB "Sestre milosrdnice" 42,97%, KBC Zagreb 12,32%, SB za plućne bolesti Rockefellerova 8,86%, Klinika „Fran Mihaljević“ 6,36%, OB "Sveti Duh" 6,07%.

STACIONARNE ZDRAVSTVENE USTANOVE U HRVATSKOJ U 2009. GODINI

- Hospital-type Facilities in Croatia 2009

Tablica - Table 1. RAD STACIONARNIH USTANOVA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI
- Hospital-type facility operation, Croatia 2009

Županija	Sveukupno	Liječenje akutnih bolesnika - ukupno	Opće boln. stacionari i izvan-bolnička rodilišta	KBC, kliničke bolnice i klinike	Liječenje kroničnih bolesnika	
County	1 (2+5)	2 (3+4)	3	4	5	
	Total	Acute patient treatment total	General, hospitals, infirmaries and outpat. matern.	Clin. teach. hosp., clin. hospitals and clinics	Chronic patient treatment	
HRVATSKA - Croatia						
1. Broj postelja	- No. of beds	23.967	15.999	7.559	8.440	7.968
2. Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	5,40	3,60	1,70	1,90	1,80
3. Broj doktora	- No. of doctors	5.205	4.778	1.960	2.818	427
4. Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	4,6	3,3	3,9	3,0	18,7
5. Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	743.052	659.665	317.339	342.326	83.387
6. Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	7.210.881	4.851.841	2.124.053	2.727.788	2.359.040
7. Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	9,70	7,36	6,69	7,97	28,29
8. Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	301	303	281	323	296
9. % iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	82,43	83,08	76,99	88,55	81,11
10. Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	31,00	41,23	41,98	40,56	10,47
11. Interval obrtaja	- Turnover interval	2,07	1,50	2,00	1,03	6,58
GRAD ZAGREB - City of Zagreb						
1. Broj postelja	- No. of beds	6.562	4.937	500	4.437	1.625
2. Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	8,42	6,33	0,64	5,69	2,09
3. Broj doktora	- No. of doctors	1.952	1.844	156	1.688	108
4. Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	3,4	2,7	3,2	2,6	15,0
5. Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	237.251	217.542	23.902	193.640	19.709
6. Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	2.223.430	1.664.593	164.966	1.499.627	558.837
7. Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	9,37	7,65	6,90	7,74	28,35
8. Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	339	337	330	338	344
9. % iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	92,83	92,38	90,39	92,60	94,22
10. Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	36,16	44,06	47,80	43,64	12,13
11. Interval obrtaja	- Turnover interval	0,72	0,63	0,73	0,62	1,74
Županija - county - ZAGREBAČKA						
1. Broj postelja	- No. of beds	247	-	-	-	247
2. Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	0,80	-	-	-	0,80
3. Broj doktora	- No. of doctors	9	-	-	-	9
4. Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	27,4	-	-	-	27,4
5. Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	2.464	-	-	-	2.464
6. Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	71.485	-	-	-	71.485
7. Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	29,01	-	-	-	29,01
8. Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	289	-	-	-	289
9. % iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	79,29	-	-	-	79,29
10. Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	9,98	-	-	-	9,98
11. Interval obrtaja	- Turnover interval	7,57	-	-	-	7,57
Županija - county - KRAPINSKO-ZAGORSKA						
1. Broj postelja	- No. of beds	1.135	249	249	-	886
2. Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	7,97	1,75	1,75	-	6,22
3. Broj doktora	- No. of doctors	105	49	49	-	56
4. Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	10,8	5,1	5,1	-	15,8
5. Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	23.675	11.285	11.285	-	12.390
6. Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	343.734	72.512	72.512	-	271.222
7. Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	14,52	6,43	6,43	-	21,89
8. Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	303	291	291	-	306
9. % iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	82,97	79,78	79,78	-	83,87
10. Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	20,86	45,32	45,32	-	13,98
11. Interval obrtaja	- Turnover interval	2,98	1,63	1,63	-	4,21

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 1

Županija		Sveukupno	Liječenje akutnih bolesnika - ukupno	Opće boln. stacionari i izvanbolnička rođilišta	KBC, kliničke bolnice i klinike	Liječenje kroničnih bolesnika	
County		1 (2+5)	2 (3+4)	3	4	5	
		Total	Acute patient treatment total	General, hospitals, infirmaries and outpat. matern.	Clin. teach. hosp., clin. hospitals and clinics	Chronic patient treatment	
Županija - county - SISAČKO-MOSLAVAČKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	1.448	525	525	-	923
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	7,81	2,83	2,83	-	4,98
3.	Broj doktora	- No. of doctors	161	110	110	-	51
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	9,0	4,8	4,8	-	18,1
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	22.752	16.279	16.279	-	6.473
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	436.342	126.960	126.960	-	309.382
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	19,18	7,80	7,80	-	47,80
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	301	242	242	-	335
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	82,56	66,25	66,25	-	91,83
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	15,71	31,01	31,01	-	7,01
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	4,05	3,97	3,97	-	4,25
Županija - county - KARLOVAČKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	710	550	550	-	160
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	5,01	3,88	3,88	-	1,13
3.	Broj doktora	- No. of doctors	148	136	136	-	12
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	4,8	4,0	4,0	-	13,3
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	25.897	23.157	23.157	-	2.740
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	204.248	147.951	147.951	-	56.297
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	7,89	6,39	6,39	-	20,55
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	288	269	269	-	352
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	78,81	73,70	73,70	-	96,40
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	36,47	42,10	42,10	-	17,13
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	2,12	2,28	2,28	-	0,77
Županija - county - VARAŽDINSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	2.056	488	488	-	1.568
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	11,13	2,64	2,64	-	8,49
3.	Broj doktora	- No. of doctors	203	147	147	-	56
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	10,1	3,3	3,3	-	28,0
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	38.483	22.811	22.811	-	15.672
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	553.064	131.506	131.506	-	421.558
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	14,37	5,77	5,77	-	26,90
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	269	269	269	-	269
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	73,70	73,83	73,83	-	73,66
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	18,72	46,74	46,74	-	9,99
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	5,13	2,04	2,04	-	9,62
Županija - county - KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	377	377	377	-	-
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,03	3,03	3,03	-	-
3.	Broj doktora	- No. of doctors	89	89	89	-	-
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	4,2	4,2	4,2	-	-
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	18.326	18.326	18.326	-	-
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	123.335	123.335	123.335	-	-
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	6,73	6,73	6,73	-	-
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	327	327	327	-	-
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	89,63	89,63	89,63	-	-
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	48,61	48,61	48,61	-	-
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	0,78	0,78	0,78	-	-

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 2

Županija		Sveukupno	Liječenje akutnih bolesnika - ukupno	Opće boln. stacionari i izvanbolnička rođilišta	KBC, kliničke bolnice i klinike	Liječenje kroničnih bolesnika	
County		1 (2+5)	2 (3+4)	3	4	5	
		Total	Acute patient treatment total	General, hospitals, infirmaries and outpat. matern.	Clin. teach. hosp., clin. hospitals and clinics	Chronic patient treatment	
Županija - county - BJELOVARSKO-BILOGORSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	487	347	347	-	140
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,66	2,61	2,61	-	1,05
3.	Broj doktora	- No. of doctors	101	93	93	-	8
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	4,8	3,7	3,7	-	17,5
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	16.249	14.080	14.080	-	2.169
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	138.878	96.998	96.998	-	41.880
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	8,55	6,89	6,89	-	19,31
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	285	280	280	-	299
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	78,13	76,58	76,58	-	81,96
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	33,37	40,58	40,58	-	15,49
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	2,39	2,11	2,11	-	4,25
Županija - county - PRIMORSKO-GORANSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	2.299	1.323	14	1.309	976
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	7,53	4,33	0,05	4,28	3,20
3.	Broj doktora	- No. of doctors	446	386	-	386	60
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	5,2	3,4	0,0	3,4	16,3
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	56.698	49.467	997	48.470	7.231
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	672.529	410.480	3.271	407.209	262.049
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	11,86	8,30	3,28	8,40	36,24
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	293	310	234	311	268
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	80,15	85,00	64,01	85,23	73,56
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	24,66	37,39	71,21	37,03	7,41
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	2,94	1,46	1,84	1,46	13,02
Županija - county - LIČKO-SENJSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	114	114	114	-	-
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	2,12	2,12	2,12	-	-
3.	Broj doktora	- No. of doctors	17	17	17	-	-
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	6,7	6,7	6,7	-	-
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	4.586	4.586	4.586	-	-
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	29.235	29.235	29.235	-	-
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	6,37	6,37	6,37	-	-
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	256	256	256	-	-
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	70,26	70,26	70,26	-	-
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	40,23	40,23	40,23	-	-
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	2,70	2,70	2,70	-	-
Županija - county - VIROVITIČKO-PODRAVSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	300	300	300	-	-
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,21	3,21	3,21	-	-
3.	Broj doktora	- No. of doctors	68	68	68	-	-
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	4,4	4,4	4,4	-	-
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	12.838	12.838	12.838	-	-
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	88.936	88.936	88.936	-	-
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	6,93	6,93	6,93	-	-
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	296	296	296	-	-
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	81,22	81,22	81,22	-	-
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	42,79	42,79	42,79	-	-
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	1,60	1,60	1,60	-	-

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 3

Županija		Sveukupno	Liječenje akutnih bolesnika - ukupno	Opće boln. stacionari i izvanbolnička rodilišta	KBC, kliničke bolnice i klinike	Liječenje kroničnih bolesnika	
		1 (2+5)	2 (3+4)	3	4	5	
County		Total	Acute patient treatment total	General, hospitals, infirmaries and outpat. matern.	Clin. teach. hosp., clin. hospitals and clinics	Chronic patient treatment	
Županija - county - POŽEŠKO-SLAVONSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	627	393	393	-	234
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	7,31	4,58	4,58	-	2,73
3.	Broj doktora	- No. of doctors	115	108	108	-	7
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	5,5	3,6	3,6	-	33,4
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	19.580	16.338	16.338	-	3.242
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	168.335	105.199	105.199	-	63.136
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	8,60	6,44	6,44	-	19,47
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	268	268	268	-	270
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	73,56	73,34	73,34	-	73,92
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	31,23	41,57	41,57	-	13,85
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	3,09	2,34	2,34	-	6,87
Županija - county - BRODSKO-POSAVSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	676	676	676	-	-
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,82	3,82	3,82	-	-
3.	Broj doktora	- No. of doctors	209	209	209	-	-
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	3,2	3,2	3,2	-	-
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	30.543	30.543	30.543	-	-
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	214.206	214.206	214.206	-	-
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	7,01	7,01	7,01	-	-
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	317	317	317	-	-
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	86,81	86,81	86,81	-	-
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	45,18	45,18	45,18	-	-
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	1,07	1,07	1,07	-	-
Županija - county - ZADARSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	1.097	494	494	-	603
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	6,77	3,05	3,05	-	3,72
3.	Broj doktora	- No. of doctors	177	137	137	-	40
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	6,2	3,6	3,6	-	15,1
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	25.897	22.626	22.626	-	3.271
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	309.920	133.327	133.327	-	176.593
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	11,97	5,89	5,89	-	53,99
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	283	270	270	-	293
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	77,40	73,94	73,94	-	80,24
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	23,61	45,80	45,80	-	5,42
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	3,49	2,08	2,08	-	13,31
Županija - county - OSJEČKO-BARANJSKA							
1.	Broj postelja	- No. of beds	1.315	1.315	155	1.160	-
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,98	3,98	0,47	3,51	-
3.	Broj doktora	- No. of doctors	369	369	27	342	-
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	3,6	3,6	5,7	3,4	-
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	50.740	50.740	6.343	44.397	-
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	423.405	423.405	40.621	382.784	-
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	8,34	8,34	6,40	8,62	-
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	322	322	262	330	-
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	88,21	88,21	71,80	90,41	-
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	38,59	38,59	40,92	38,27	-
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	1,11	1,11	2,52	0,91	-

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 4

Županija		Sveukupno	Liječenje akutnih bolesnika - ukupno	Opće boln. stacionari i izvanbolnička rođilišta	KBC, kliničke bolnice i klinike	Liječenje kroničnih bolesnika
County		1 (2+5)	2 (3+4)	3	4	5
		Total	Acute patient treatment total	General, hospitals, infirmaries and outpat. matern.	Clin. teach. hosp., clin. hospitals and clinics	Chronic patient treatment
Županija - county - ŠIBENSKO-KNINSKA						
1.	Broj postelja	- No. of beds	446	446	446	-
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,95	3,95	3,95	-
3.	Broj doktora	- No. of doctors	123	123	123	-
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	3,6	3,6	3,6	-
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	15.297	15.297	15.297	-
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	113.660	113.660	113.660	-
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	7,43	7,43	7,43	-
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	255	255	255	-
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	69,82	69,82	69,82	-
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	34,30	34,30	34,30	-
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	3,21	3,21	3,21	-
Županija - county - VUKOVARSKO-SRIJEMSKA						
1.	Broj postelja	- No. of beds	624	624	624	-
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,05	3,05	3,05	-
3.	Broj doktora	- No. of doctors	152	152	152	-
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	4,1	4,1	4,1	-
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	20.575	20.575	20.575	-
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	144.654	144.654	144.654	-
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	7,03	7,03	7,03	-
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	232	232	232	-
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	63,51	63,51	63,51	-
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	32,97	32,97	32,97	-
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	4,04	4,04	4,04	-
Županija - county - SPLITSKO-DALMATINSKA						
1.	Broj postelja	- No. of beds	1.687	1.602	68	1.534
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,64	3,46	0,15	3,31
3.	Broj doktora	- No. of doctors	409	404	2	402
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	4,1	4,0	34,0	3,8
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	59.681	57.697	1.878	55.819
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	485.245	450.672	12.504	438.168
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	8,13	7,81	6,66	7,85
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	288	281	184	286
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	78,81	77,07	50,38	78,26
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	35,38	36,02	27,62	36,39
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	2,19	2,32	6,56	2,18
Županija - county - ISTARSKA						
1.	Broj postelja	- No. of beds	822	551	551	-
2.	Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	3,98	2,67	2,67	-
3.	Broj doktora	- No. of doctors	145	137	137	-
4.	Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	5,7	4,0	4,0	-
5.	Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	26.162	23.761	23.761	-
6.	Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	212.056	170.034	170.034	-
7.	Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	8,11	7,16	7,16	-
8.	Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	258	309	309	-
9.	% iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	70,68	84,55	84,55	-
10.	Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	31,83	43,12	43,12	-
11.	Interval obrtaja	- Turnover interval	3,36	1,31	1,31	-

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 5

Županija	Sveukupno	Liječenje akutnih bolesnika - ukupno	Opće boln. stationari i izvanbolnička rođilišta	KBC, kliničke bolnice i klinike	Liječenje kroničnih bolesnika	
	1 (2+5)	2 (3+4)	3	4	5	
County	Total	Acute patient treatment total	General, hospitals, infirmaries and outpat. matern.	Clin. teach. hosp., clin. hospitals and clinics	Chronic patient treatment	
Županija - county - DUBROVAČKO-NERETVANSKA						
1. Broj postelja	- No. of beds	587	337	337	-	250
2. Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	4,78	2,74	2,74	-	2,04
3. Broj doktora	- No. of doctors	107	100	100	-	7
4. Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	5,5	3,4	3,4	-	35,7
5. Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	19.034	15.393	15.393	-	3.641
6. Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	149.049	99.043	99.043	-	50.006
7. Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	7,83	6,43	6,43	-	13,73
8. Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	254	294	294	-	200
9. % iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	69,57	80,52	80,52	-	54,80
10. Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	32,43	45,68	45,68	-	14,56
11. Interval obrtaja	- Turnover interval	3,43	1,56	1,56	-	11,33
Županija - county - MEĐIMURSKA						
1. Broj postelja	- No. of beds	351	351	351	-	-
2. Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	2,96	2,96	2,96	-	-
3. Broj doktora	- No. of doctors	100	100	100	-	-
4. Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	3,5	3,5	3,5	-	-
5. Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	16.324	16.324	16.324	-	-
6. Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	105.135	105.135	105.135	-	-
7. Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	6,44	6,44	6,44	-	-
8. Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	300	300	300	-	-
9. % iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	82,06	82,06	82,06	-	-
10. Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	46,51	46,51	46,51	-	-
11. Interval obrtaja	- Turnover interval	1,41	1,41	1,41	-	-

Tablica - Table 2.

BROJ POSTELJA NA 1.000 STANOVNIKA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA PO SPECIJALNOSTIMA U STACIONARNIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Beds per 1,000 population and average length of treatment in hospital-type facilities by specialty, Croatia 2009

Specijalnosti		Broj postelja na 1.000 stanovnika	Prosječna dužina liječenja
<i>Specialty</i>		<i>No. of beds per 1,000 population</i>	<i>Average length of treatment</i>
Ukupno	<i>Total</i>	5,40	9,70
Interna	- <i>Medicine</i>	0,83	8,91
Infektologija	- <i>Infectology</i>	0,12	7,68
Reanimacija i anestezija	- <i>Resuscitation and anesthesia</i>	0,05	5,34
Kirurgija i traumatologija	- <i>Surgery and traumatology</i>	0,68	6,62
Neurokirurgija	- <i>Neurosurgery</i>	0,05	8,06
Čeljusna kirurgija	- <i>Maxillary surgery</i>	0,03	7,76
Ortopedija	- <i>Orthopedics</i>	0,12	8,32
Urologija	- <i>Urology</i>	0,09	6,18
Ginekologija i porodništvo	- <i>Gynecology and obstetrics</i>	0,46	5,39
ORL	- <i>Otorhinolaryngology</i>	0,12	5,33
Oftalmologija	- <i>Ophthalmology</i>	0,10	3,70
Neurologija	- <i>Neurology</i>	0,20	9,27
Psihijatrija	- <i>Psychiatry</i>	0,19	14,56
Dermatovenerologija	- <i>Dermatovenerology</i>	0,04	10,76
Onkologija i radiologija	- <i>Oncology and radiology</i>	0,09	7,65
Pneumoftizologija	- <i>Pneumophthisiology</i>	0,08	8,12
Pedijatrija	- <i>Pediatrics</i>	0,25	6,92
Fizikalna medicina	- <i>Physical medicine</i>	0,07	12,22
Nuklearna medicina	- <i>Nuclear medicine</i>	0,01	7,30
Patofiziologija	- <i>Patophysiology</i>	0,00	10,00
Rehabilitacija	- <i>Rehabilitation</i>	0,72	20,71
Gerijatrija	- <i>Geriatrics</i>	0,14	23,68
Kronične dječje bolesti	- <i>Chronic child diseases</i>	0,04	35,15
Psihijatrija	- <i>Psychiatry</i>	0,75	50,69
TBC	- <i>Tuberculosis</i>	0,10	15,51
Ortopedija	- <i>Orthopedics</i>	0,07	14,60

Tablica - Table 3/I. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Beds and medical doctors in general hospitals and general and special infirmaries and outpatient maternities by specialty, county and community in Croatia 2009

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I															
	UKUPNO			Interna		Kirurgija		Rean. i anest.		Ftziologija		Pedijatrija		Ortopedija		
	post.	dr.	P/dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	
	S P E C I A L T Y															
County	Total			Internal medicine		Surgery		Resusc.&anesth.		Phthsiology		Pediatrics		Orthopedics		
	Beds	MD	Ratio	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	
HRVATSKA - Croatia	7.559	1.960	3,9	1.971	418	1.692	372	127	190	32	3	469	159	161	55	
Grad Zagreb-	500	156	3,2	140	45	97	29	-	-	-	-	-	-	33	7	
- Sveti duh	500	156	3,2	140	45	97	29	-	-	-	-	-	-	33	7	
Krapinsko-zagorska županija - county	249	49	5,1	90	12	75	12	-	-	-	-	20	3	-	-	
Zabok	249	49	5,1	90	12	75	12	-	-	-	-	20	3	-	-	
Sisačko-moslavačka županija - county	525	110	4,8	162	25	69	18	-	-	-	-	36	11	18	7	
Sisak	525	110	4,8	162	25	69	18	-	-	-	-	36	11	18	7	
Karlovačka županija - county	550	136	4,0	171	27	148	22	13	19	-	-	28	13	10	5	
Karlovac	429	115	3,7	115	24	111	18	9	14	-	-	18	8	10	5	
Ogulin	121	21	5,8	56	3	37	4	4	5	-	-	10	5	-	-	
Varaždinska županija - county	488	147	3,3	117	29	103	25	7	19	-	-	32	9	15	6	
Varaždin	488	147	3,3	117	29	103	25	7	19	-	-	32	9	15	6	
Koprivničko-križevačka županija - county	377	89	4,2	73	18	86	13	12	10	20	1	18	6	14	4	
Koprivnica	377	89	4,2	73	18	86	13	12	10	20	1	18	6	14	4	
Bjelovarsko-bilogorska županija - county	347	93	3,7	97	17	64	14	10	11	-	-	20	7	15	6	
Bjelovar	347	93	3,7	97	17	64	14	10	11	-	-	20	7	15	6	
Primorsko-goranska županija - county	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mali Lošinj	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ličko-senjska županija - county	114	17	6,7	30	4	34	7	-	-	-	-	10	3	-	-	
Otočac	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Senj	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Gospić	94	17	5,5	30	4	34	7	-	-	-	-	10	3	-	-	
Virovitičko-podravska županija - county	300	68	4,4	84	13	92	23	-	-	-	-	18	6	-	-	
Virovitica	300	68	4,4	84	13	92	23	-	-	-	-	18	6	-	-	
Požeško-slavonska županija - county	393	108	3,6	85	29	93	18	9	12	12	2	35	13	12	3	
Požega	275	79	3,5	53	21	53	11	6	8	12	2	25	8	12	3	
Pakrac	118	29	4,1	32	8	40	7	3	4	-	-	10	5	-	-	
Brodsko-posavska županija - county	676	209	3,2	169	41	164	44	14	24	-	-	48	17	15	5	
Nova Gradiška	165	55	3,0	46	13	54	18	5	6	-	-	10	4	-	-	
Slavonski Brod	511	154	3,3	123	28	110	26	9	18	-	-	38	13	15	5	
Zadarska županija - county	494	137	3,6	138	29	104	28	12	18	-	-	32	12	-	-	
Zadar	494	137	3,6	138	29	104	28	12	18	-	-	32	12	-	-	
Osječko-baranjska županija - county	155	27	5,7	50	6	55	10	-	-	-	-	15	4	-	-	
Đakovo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Našice	155	27	5,7	50	6	55	10	-	-	-	-	15	4	-	-	
Šibensko-kninska županija - county	446	123	3,6	103	22	82	20	10	21	-	-	28	10	10	4	
Šibenik	304	101	3,0	83	17	64	17	8	16	-	-	18	7	10	4	
Knin	142	22	6,5	20	5	18	3	2	5	-	-	10	3	-	-	
Vukovarsko-srijemska županija - county	624	152	4,1	134	30	137	26	16	18	-	-	52	18	10	4	
Vinkovci	399	89	4,5	94	17	75	13	8	11	-	-	34	9	10	4	
Vukovar	225	63	3,6	40	13	62	13	8	7	-	-	18	9	-	-	
Splitsko-dalmatinska županija - county	68	2	34,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Supetar	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Imotski	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Makarska	25	1	25,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hvar	9	1	9,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sinj	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Istarska županija - county	551	137	4,0	144	28	134	31	8	16	-	-	32	11	-	-	
Labin	12	1	12,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pazin	12	1	12,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Umag	21	1	21,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pula	506	134	3,8	144	28	134	31	8	16	-	-	32	11	-	-	
Dubrovačko-neretvanska županija - county	337	100	3,4	87	22	67	14	10	10	-	-	20	8	9	4	
Metković	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dubrovnik	323	100	3,2	87	22	67	14	10	10	-	-	20	8	9	4	
Međimurska županija - county	351	100	3,5	97	21	88	18	6	12	-	-	25	8	-	-	
Čakovec	351	100	3,5	97	21	88	18	6	12	-	-	25	8	-	-	

Tablica - Table 3/II. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Beds and medical doctors in general hospitals and general and special infirmaries and outpatient maternities by specialty, county and community in Croatia 2009

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I													
	Urologija		ORL		Ginekolog i porodn.		Neonatolog.		Oftalmologija		Dermatologija		Neurologija	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
	S P E C I A L T Y													
County	Urology		ORL		Gynecology/obstetrics		Neonatology		Ophthalmology		Dermatology		Neurology	
	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
HRVATSKA - Croatia	166	50	252	96	1.081	217	10	1	197	94	22	7	452	130
Grad Zagreb-	32	9	25	8	108	30	-	-	25	16	-	-	40	12
- Sveti duh	32	9	25	8	108	30	-	-	25	16	-	-	40	12
Krapinsko-zagorska županija - county	-	-	-	-	39	15	-	-	-	-	-	-	25	7
Zabok	-	-	-	-	39	15	-	-	-	-	-	-	25	7
Sisačko-moslavačka županija - county	15	4	18	8	83	11	-	-	19	9	-	-	36	8
Sisak	15	4	18	8	83	11	-	-	19	9	-	-	36	8
Karlovačka županija - county	12	6	18	9	65	14	-	-	12	5	-	-	30	7
Karlovac	12	6	18	9	51	10	-	-	12	5	-	-	30	7
Ogulin	-	-	-	-	14	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Varaždinska županija - county	15	6	20	8	75	19	-	-	15	7	-	-	30	7
Varaždin	15	6	20	8	75	19	-	-	15	7	-	-	30	7
Koprivničko-križevačka županija - county	6	2	14	4	46	6	6	1	10	5	-	-	23	6
Koprivnica	6	2	14	4	46	6	6	1	10	5	-	-	23	6
Bjelovarsko-bilogorska županija - county	15	3	14	4	38	8	-	-	10	5	-	-	25	8
Bjelovar	15	3	14	4	38	8	-	-	10	5	-	-	25	8
Primorsko-goranska županija - county	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mali Lošinj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ličko-senjska županija - county	-	-	-	-	20	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Otočac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Senj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gospić	-	-	-	-	20	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Virovitičko-podravska županija - county	-	-	10	3	37	7	-	-	10	3	-	-	19	7
Virovitica	-	-	10	3	37	7	-	-	10	3	-	-	19	7
Požeško-slavonska županija - county	10	2	11	2	68	12	-	-	10	4	-	-	18	5
Požega	10	2	11	2	35	7	-	-	10	4	-	-	18	5
Pakrac	-	-	-	-	33	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Brodsko-posavska županija - county	12	3	21	10	89	20	-	-	14	6	12	3	42	14
Nova Gradiška	-	-	-	-	25	5	-	-	-	-	-	-	10	5
Slavonski Brod	12	3	21	10	64	15	-	-	14	6	12	3	32	9
Zadarska županija - county	15	5	23	7	76	8	-	-	15	7	10	4	25	6
Zadar	15	5	23	7	76	8	-	-	15	7	10	4	25	6
Osječko-baranjska županija - county	10	1	-	-	25	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Đakovo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Našice	10	1	-	-	25	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Šibensko-kninska županija - county	-	-	12	7	46	12	-	-	11	5	-	-	24	8
Sibenik	-	-	12	7	34	8	-	-	11	5	-	-	24	8
Knin	-	-	-	-	12	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Vukovarsko-srijemska županija - county	15	4	19	4	108	12	-	-	10	5	-	-	43	12
Vinkovci	15	4	19	4	53	6	-	-	10	5	-	-	25	5
Vukovar	-	-	-	-	55	6	-	-	-	-	-	-	18	7
Splitsko-dalmatinska županija - county	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Supetar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Imotski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Makarska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sinj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Istarska županija - county	-	-	20	7	69	13	-	-	16	6	-	-	32	10
Labin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pazin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pula	-	-	20	7	69	13	-	-	16	6	-	-	32	10
Dubrovačko-neretvanska županija - county	9	5	13	7	41	8	-	-	10	5	-	-	20	7
Metković	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dubrovnik	9	5	13	7	41	8	-	-	10	5	-	-	20	7
Međimurska županija - county	-	-	14	8	48	13	4	-	10	6	-	-	20	6
Čakovec	-	-	14	8	48	13	4	-	10	6	-	-	20	6

Tablica - Table 3/III. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Beds and medical doctors in general hospitals and general and special infirmaries and outpatient maternities by specialty, county and community in Croatia 2009

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I													
	Psihijatrija		Zarazni		Nuklearna med.		Fizikalna med.		Gerijatrija		Stacionari		Izvanbol. rodilišta	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
COUNTY	S P E C I A L T Y													
	Psychiatry		Infective		Nuclear medicine		Physical medicine		Geriatrics		Infirmaries		Outpatient maternities	
	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
HRVATSKA - Croatia	426	100	203	48	3	2	20	7	114	6	120	5	41	-
Grad Zagreb- - Sveti duh	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krapinsko-zagorska županija - county	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zabok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šisačko-moslavačka županija - county	-	-	35	5	-	-	-	-	34	4	-	-	-	-
Sisak	-	-	35	5	-	-	-	-	34	4	-	-	-	-
Karlovačka županija - county	30	6	13	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karlovac	30	6	13	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogulin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varaždinska županija - county	42	5	14	5	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Varaždin	42	5	14	5	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Koprivničko-križevačka županija - county	29	6	10	4	-	-	10	3	-	-	-	-	-	-
Koprivnica	29	6	10	4	-	-	10	3	-	-	-	-	-	-
Bjelovarsko-bilogorska županija - county	29	8	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bjelovar	29	8	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Primorsko-goranska županija - county	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-
Mali Lošinj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-
Ličko-senjska županija - county	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-
Otočac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-
Senj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-
Gospić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Virovitičko-podravska županija - county	20	4	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Virovitica	20	4	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Požeško-slavonska županija - county	18	4	12	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Požega	18	4	12	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pakrac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brodsko-posavska županija - county	50	14	16	4	-	-	10	4	-	-	-	-	-	-
Nova Gradiška	15	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slavonski Brod	35	10	16	4	-	-	10	4	-	-	-	-	-	-
Zadarska županija - county	24	9	20	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zadar	24	9	20	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osječko-baranjska županija - county	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Đakovo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Našice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šibensko-kninska županija - county	30	8	10	4	-	-	-	-	80	2	-	-	-	-
Sibenik	30	8	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knin	-	-	-	-	-	-	-	-	80	2	-	-	-	-
Vukovarsko-srijemska županija - county	63	16	17	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vinkovci	39	8	17	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vukovar	24	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Splitsko-dalmatinska županija - county	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	2	27	-
Supetar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	2	-
Imotski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-
Makarska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	1	13	-
Hvar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	1	-	-
Sinj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	6	-
Istarska županija - county	35	7	16	5	-	-	-	-	-	-	45	3	-	-
Labin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	1	-	-
Pazin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	1	-	-
Umag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	1	-	-
Pula	35	7	16	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dubrovačko-neretvanska županija - county	27	8	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-
Metković	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-
Dubrovnik	27	8	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Međimurska županija - county	29	5	10	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Čakovec	29	5	10	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablica - Table 4/I. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Beds and medical doctors in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals by specialty and county in Croatia 2009

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI																						
	Ukupno		Interna		Kirurgija		Reanimac. i anest.		Pneumo- ftziolog.		Pedijatrija		Ortopedija		Urologija		Dječja kirurgija		Neuro- kirurgija		ORL		
	post.	dr. P/dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	
SPECIALTY																							
County	Total	Internal medicine		Surgery		Resuscit. & anesthesi.		Pneumoph- thisiology		Pedi- atrics		Ortho- pedics		Uro- logy		Child surgery		Neuro surgery		ORL			
	Beds MD	Beds MD	Ratio	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD		
HRVATSKA - Croatia	8.440	2.818	3,0	1.486	505	1.303	406	83	183	316	79	616	190	357	97	224	94	130	43	202	69	302	126
Grad Zagreb - City	4.437	1.688	2,6	758	330	705	271	22	48	236	66	331	115	142	38	119	57	72	25	104	45	167	76
- KBC Zagreb	1.673	656	2,6	233	114	211	81	-	-	-	-	188	57	109	30	47	31	-	-	50	22	60	37
- KB Sestre milosrdn.	863	353	2,4	204	70	100	31	15	38	-	-	60	26	-	-	38	12	-	-	30	14	65	21
- KB Dubrava	600	214	2,8	196	78	140	49	-	-	-	-	-	-	24	4	24	9	-	-	24	9	24	9
- KB Merkur	281	123	2,3	90	34	80	46	-	-	-	-	-	-	-	-	10	5	-	-	-	-	18	9
- Klin. za dječje bolesti	171	71	2,4	-	-	-	-	7	10	-	-	83	32	9	4	-	-	72	25	-	-	-	-
- Klinika za tumore	180	64	2,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klinika za plućne bolesti /Jordanovac/	236	66	3,6	-	-	-	-	-	-	236	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klinika za dijabetes	35	34	1,0	35	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klin. za traumatologiju	174	64	2,7	-	-	174	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klin. za infektologiju	224	43	5,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Primorsko-goranska županija - county	1.309	386	3,4	274	60	193	47	26	46	-	-	79	20	128	38	36	14	23	8	33	8	36	16
- KBC Rijeka	1.191	351	3,4	274	60	193	47	26	46	-	-	79	20	10	3	36	14	23	8	33	8	36	16
- Klinika za ortopediju Lovran	118	35	3,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	118	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Osječko-baranjska županija - county	1.160	342	3,4	195	51	175	42	12	41	-	-	96	28	42	12	37	11	-	-	24	8	39	14
- KB Osijek	1.160	342	3,4	195	51	175	42	12	41	-	-	96	28	42	12	37	11	-	-	24	8	39	14
Splitško-dalmatinska županija - county	1.534	402	3,8	259	64	230	46	23	48	80	13	110	27	45	9	32	12	35	10	41	8	60	20
- KBC Split	1.534	402	3,8	259	64	230	46	23	48	80	13	110	27	45	9	32	12	35	10	41	8	60	20

Tablica - Table 4/II. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Beds and medical doctors in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals by specialty and county in Croatia 2009

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI																							
	Ginekolog. i porodn.		Neonato- logija		Oftalmo- logija		Dermato- venerolog.		Neurlogija		Psihi- jatrija		Zarazni		Onko- logija		Nuklear. med.		Čeljusna kirurg.		Fiz. med i rehab. fiziolog.		Pato- logija	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
SPECIALTY																								
COUNTY	Gynecology /obstetrics	Neonato. logy	Ophthal. mology	Derma. tology	Neurology	Psychiatry	Infective	Oncology	Nuclear medicine	Maxillary surg.	Phys. med. /rehabil. physiol.	Pato- logy												
	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD	Beds MD												
HRVATSKA - Croatia	936	115	37	-	244	101	157	60	436	148	428	152	323	66	407	127	54	66	114	34	269	52	16	5
Grad Zagreb - City	487	212	-	-	129	49	92	36	232	91	166	96	224	43	268	92	27	47	72	19	84	22	-	-
- KBC Zagreb	303	68	-	-	66	27	61	22	114	44	79	61	-	-	88	28	10	20	-	-	54	14	-	-
- KB Sestre milosrdnice	101	25	-	-	45	15	31	14	70	27	57	25	-	-	-	-	17	27	-	-	30	8	-	-
- KB Dubrava	-	-	-	-	18	7	-	-	48	20	30	10	-	-	-	-	-	-	72	19	-	-	-	-
- KB Merkur	83	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klinika za dječje bolesti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klinika za tumore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klinika za plućne bolesti /Jordanovac/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klinika za dijabetes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klinika za traumatologiju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Klinika za infektologiju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	224	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Primorsko-goranska županija - county	160	38	-	-	30	15	20	9	62	18	83	18	25	6	40	12	-	-	20	5	41	8	-	-
- KBC Rijeka	160	38	-	-	30	15	20	9	62	18	83	18	25	6	40	12	-	-	20	5	41	8	-	-
- Klinika za ortopediju Lovran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osječko-baranjska županija - county	130	23	-	-	35	15	23	8	68	20	81	18	34	9	57	10	15	12	22	10	75	10	-	-
- KB Osijek	130	23	-	-	35	15	23	8	68	20	81	18	34	9	57	10	15	12	22	10	75	10	-	-
Splitško-dalmatinska županija - county	159	32	37	-	50	22	22	7	74	19	98	20	40	8	42	13	12	7	-	-	69	12	16	5
- KBC Split	159	32	37	-	50	22	22	7	74	19	98	20	40	8	42	13	12	7	-	-	69	12	16	5

Tablica - Table 5. BROJ POSTELJA ZA LIJEČENJE KRONIČNIH BOLESTI I BROJ DOKTORA MEDICINE U STACIONARNIM USTANOVAMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Beds and medical doctors in chronic diseases hospitals by specialty and county in Croatia 2009

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I														
	Ukupno			Psihijatrija		Gerijatrija		Rehabilitacija		TBC i plućne bol.		Kronične dječje bolesti		Ortopedija	
	post.	dr.	P/dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
S P E C I A L T Y															
County	Total			Psychiatry		Geriatrics		Rehabilitation		Tuberculosis		Chronic diseases		Orthopedics	
	Beds	MD	Ratio	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
HRVATSKA - Croatia	7.968	427	18,7	3.338	156	510	29	3.213	168	436	46	170	9	301	19
Grad Zagreb - City	1.625	108	15,0	1.410	73	-	-	-	-	155	30	60	5	-	-
- Dječja psihijatrijska bolnica	37	3	12,3	37	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Psihijatr. bolnica Vrapče	822	53	15,5	822	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Psihijatr. bol. Sveti Ivan	551	17	32,4	551	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- SB s neuroraz. i motor. smetnjama	60	5	12,0	-	-	-	-	-	-	-	-	60	5	-	-
- SB za plućne bolesti	80	12	6,7	-	-	-	-	-	-	80	12	-	-	-	-
- SB za bolesti dišnog sust.	75	18	4,2	-	-	-	-	-	-	75	18	-	-	-	-
Zagrebačka županija - county	247	9	27,4	-	-	-	-	137	5	-	-	110	4	-	-
- Dječja bolnica za kronične bolesti	110	4	27,5	-	-	-	-	-	-	-	-	110	4	-	-
- "Naftalan" Ivanić Grad	137	5	27,4	-	-	-	-	137	5	-	-	-	-	-	-
Krapinsko-zagorska županija - county	886	56	15,8	-	-	-	-	886	56	-	-	-	-	-	-
- Krapinske toplice	620	45	13,8	-	-	-	-	620	45	-	-	-	-	-	-
- Stubičke toplice	266	11	24,2	-	-	-	-	266	11	-	-	-	-	-	-
Sisačko-moslavačka županija - county	923	51	18,1	789	42	-	-	134	9	-	-	-	-	-	-
- Topusko	134	9	14,9	-	-	-	-	134	9	-	-	-	-	-	-
- Popovača	789	42	18,8	789	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karlovačka županija - county	160	12	13,3	-	-	160	12	-	-	-	-	-	-	-	-
- Duga Resa	160	12	13,3	-	-	160	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Varaždinska županija - county	1.568	56	28,0	-	-	320	11	967	29	281	16	-	-	-	-
- Klenovnik	281	16	17,6	-	-	-	-	-	-	281	16	-	-	-	-
- Novi Marof	320	11	29,1	-	-	320	11	-	-	-	-	-	-	-	-
- Varaždinske toplice	967	29	33,3	-	-	-	-	967	29	-	-	-	-	-	-
Bjelovarsko-bilogorska županija - county	140	8	17,5	-	-	-	-	140	8	-	-	-	-	-	-
- Daruvarske toplice	140	8	17,5	-	-	-	-	140	8	-	-	-	-	-	-
Primorsko-goranska županija - county	976	60	16,3	656	25	-	-	320	35	-	-	-	-	-	-
- Crikvenica	145	12	12,1	-	-	-	-	145	12	-	-	-	-	-	-
- Opatija	175	23	7,6	-	-	-	-	175	23	-	-	-	-	-	-
- Rab	476	16	29,8	476	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Lopača	180	9	20,0	180	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Požeško-slavonska županija - county	234	7	33,4	-	-	-	-	234	7	-	-	-	-	-	-
- Lipik	234	7	33,4	-	-	-	-	234	7	-	-	-	-	-	-
Zadarska županija - county	603	40	15,1	483	16	30	6	60	7	-	-	-	-	30	11
- Biograd	120	24	5,0	-	-	30	6	60	7	-	-	-	-	30	11
- Ugljan	483	16	30,2	483	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Splitsko-dalmatinska županija - county	85	5	17,0	-	-	-	-	85	5	-	-	-	-	-	-
- "Biokovka" Makarska	85	5	17,0	-	-	-	-	85	5	-	-	-	-	-	-
Istarska županija - county	271	8	33,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	271	8
- Rovinj	271	8	33,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	271	8
Dubrovačko-neretvanska županija - county	250	7	35,7	-	-	-	-	250	7	-	-	-	-	-	-
- "Kalos" Vela luka	250	7	35,7	-	-	-	-	250	7	-	-	-	-	-	-

Tablica - Table 6. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA U HRVATSKOJ TIJEKOM 2008. I 2009. GODINE - Discharged patients and bed days for general hospitals, infirmaries and outpatient maternities in Croatia 2008 and 2009

Županija <i>County</i>	ISPISANI BOLESNICI <i>DISCHARGED PATIENTS</i>		DANI BOLNIČKOG LIJEČENJA <i>BED DAYS</i>	
	2008.	2009.	2008.	2009.
HRVATSKA - Croatia	331.499	317.339	2.264.157	2.124.053
Grad Zagreb	22.299	23.902	163.840	164.966
- Sveti duh Zagreb	22.299	23.902	163.840	164.966
Krapinsko-zagorska županija - county	11.385	11.285	83.202	72.512
Zabok	11.385	11.285	83.202	72.512
Sisačko-moslavačka županija - county	17.888	16.279	138.334	126.960
Sisak	17.888	16.279	138.334	126.960
Karlovačka županija - county	24.253	23.157	161.720	147.951
Karlovac	16.822	16.124	120.631	112.189
Ogulin	7.431	7.033	41.089	35.762
Varaždinska županija - county	23.825	22.811	158.783	131.506
Varaždin	23.825	22.811	158.783	131.506
Koprivničko-križevačka županija - county	18.804	18.326	137.982	123.335
Koprivnica	18.804	18.326	137.982	123.335
Bjelovarsko-bilogorska županija - county	15.286	14.080	104.588	96.998
Bjelovar	15.286	14.080	104.588	96.998
Primorsko-goranska županija - county	992	997	3.197	3.271
Mali Lošinj *	992	997	3.197	3.271
Ličko-senjska županija - county	4.801	4.586	28.433	29.235
Otočac *	595	649	2.554	3.229
Senj *	307	284	3.028	3.815
Gospić	3.899	3.653	22.851	22.191
Virovitičko-podravka županija - county	14.461	12.838	98.575	88.936
Virovitica	14.461	12.838	98.575	88.936
Požeško-slavonska županija - county	17.982	16.338	117.781	105.199
Požega	12.621	11.245	86.610	75.199
Pakrac	5.361	5.093	31.171	30.000
Brodsko-posavska županija - county	32.159	30.543	212.585	214.206
Nova Gradiška	8.006	7.759	50.044	54.629
Slavonski Brod	24.153	22.784	162.541	159.577
Zadarska županija - county	22.527	22.626	134.034	133.327
Zadar	22.527	22.626	134.034	133.327
Osječko-baranjska županija - county	6.585	6.343	44.497	40.621
Đakovo *	161	63	644	233
Našice	6.424	6.280	43.853	40.388
Šibensko-kninska županija - county	15.607	15.297	118.319	113.660
Knin	1.173	2.574	16.105	35.766
Šibenik	14.434	12.723	102.214	77.894
Vukovarsko-srijemska županija - county	22.317	20.575	157.331	144.654
Vinkovci	15.300	14.829	112.014	107.969
Vukovar	7.017	5.746	45.317	36.685
Županija splitsko-dalmatinska županija - county	1.925	1.878	12.996	12.504
Supetar *	631	650	2.028	2.124
Imotski *	167	177	597	677
Makarska *	291	296	4.032	4.198
Hvar *	251	242	1.552	1.402
Sinj *	585	513	4.787	4.103
Istarska županija - county	25.057	23.761	172.779	170.034
Labin *	306	354	3.774	4.708
Pazin *	341	291	3.516	2.051
Umag *	348	329	3.141	4.935
Pula	24.062	22.787	162.348	158.340
Dubrovačko-neretvanska županija - county	16.501	15.393	106.154	99.043
Metković *	338	301	1.036	930
Dubrovnik	16.163	15.092	105.118	98.113
Međimurska županija - county	16.845	16.324	109.027	105.135
Čakovec	16.845	16.324	109.027	105.135

* Stacionari i rodilišta - General and special infirmaries and outpatient maternities

Tablica - Table 7. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA U HRVATSKOJ TIJEKOM 2008. I 2009. GODINE - Discharged patients and bed days for clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals in Croatia 2008 and 2009

Županija <i>County</i>	ISPISANI BOLESNICI		DANI BOLNIČKOG LIJEČENJA	
	<i>DISCHARGED PATIENTS</i>		<i>BED DAYS</i>	
	2008.	2009.	2008.	2009.
HRVATSKA - Croatia	352.123	342.326	2.720.326	2.727.788
Grad Zagreb	204.287	193.640	1.497.074	1.499.627
- KBC Zagreb	70.731	62.280	528.317	565.582
- KB Sestre milosrdnice	46.056	44.329	313.448	305.080
- KB Dubrava	27.184	27.640	212.751	207.664
- KB Merkur	13.193	12.807	85.345	77.586
- Klinika za dječje bolesti	11.876	11.727	65.922	62.391
- Klinika za tumore	8.011	8.183	71.643	65.440
- Klinika za plućne bolesti /Jordanovac/	11.631	11.145	86.438	86.443
- Klinika za dijabetes	1.602	1.452	9.130	7.537
- Klinika za traumatologiju	6.234	6.341	54.762	52.850
- Klinika za infektologiju	7.769	7.736	69.318	69.054
Primorsko-goranska županija - county	48.313	48.470	405.874	407.209
- KBC Rijeka	44.180	45.217	366.466	375.527
- Klinika za ortopediju Lovran	4.133	3.253	39.408	31.682
Osječko-baranjska županija - county	44.381	44.397	368.739	382.784
- KB Osijek	44.381	44.397	368.739	382.784
Splitsko-dalmatinska županija - county	55.142	55.819	448.639	438.168
- KBC Split	55.142	55.819	448.639	438.168

Tablica - Table 8. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U STACIONARNIM USTANOVAMA ZA LIJEČENJE KRONIČNIH BOLESTI U HRVATSKOJ TIJEKOM 2008. I 2009. GODINE - Discharged patients and bed days for chronic diseases hospitals in Croatia 2008 and 2009

Županija <i>County</i>	ISPISANI BOLESNICI		DANI BOLNIČKOG LIJEČENJA	
	<i>DISCHARGED PATIENTS</i>		<i>BED DAYS</i>	
	2008.	2009.	2008.	2009.
HRVATSKA - Croatia	84.778	83.387	2.390.093	2.359.040
Grad Zagreb - City	20.263	19.709	572.126	558.837
- Dječja psihijatrijska bolnica	704	702	13.260	12.340
- Psihijatr. bolnica Vrapče	9.722	9.396	299.470	298.987
- Psihijatr. bolnica Sveti Ivan Jankomir	4.641	4.521	195.545	195.540
- SB s neuroraz. i mot. smetnjama	1.414	1.381	21.987	21.126
- SB za plućne bolesti Rockefellerova	1.451	1.403	28.971	19.652
- SB za bolesti dišnog sust. Srebrnjak	2.331	2.306	12.893	11.192
Zagrebačka županija - county	2.075	2.464	76.035	71.485
- Dječja bolnica za kronične bolesti	204	280	44.746	37.255
- "Naftalan" Ivanić Grad	1.871	2.184	31.289	34.230
Krapinsko-zagorska županija - county	12.536	12.390	277.644	271.222
- Krapinske toplice	8.730	8.823	199.169	196.966
- Stubičke toplice	3.806	3.567	78.475	74.256
Sisačko-moslavačka županija - county	6.250	6.473	317.701	309.382
Popovača	3.979	4.042	276.829	266.426
Topusko	2.271	2.431	40.872	42.956
Karlovačka županija - county	2.931	2.740	50.422	56.297
Duga Resa	2.931	2.740	50.422	56.297
Varaždinska županija - county	15.847	15.672	439.441	421.558
Klenovnik	3.088	3.139	84.968	75.349
Novi Marof	4.091	3.879	105.872	105.503
Varaždinske toplice	8.668	8.654	248.601	240.706
Bjelovarsko-bilogorska županija - county	2.776	2.169	48.150	41.880
- Daruvarske toplice	2.776	2.169	48.150	41.880
Primorsko-goranska županija - county	6.808	7.231	228.160	262.049
Crikvenica	2.393	2.291	46.577	44.765
Opatija	2.035	2.545	36.902	37.086
Rab	2.245	2.223	128.543	165.883
Lopača	135	172	16.138	14.315
Požeško-slavonska županija - county	3.072	3.242	57.695	63.136
Lipik	3.072	3.242	57.695	63.136
Zadarska županija - county	3.302	3.271	184.833	176.593
Biograd	2.738	2.788	43.828	38.215
Ugljan	564	483	141.005	138.378
Splitsko-dalmatinska županija - county	2.527	1.984	42.230	34.573
- "Biokovka" Makarska	2.527	1.984	42.230	34.573
Istarska županija - county	2.507	2.401	43.302	42.022
Rovinj	2.507	2.401	43.302	42.022
Dubrovačko-neretvanska županija - county	3.884	3.641	52.354	50.006
- "Kalos" Vela luka	3.884	3.641	52.354	50.006

Tablica - Table 9. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of hospital care in general hospitals, infirmaries and outpatient maternities, by specialty in Croatia 2009

Specijalnosti	Godišnja zauzetost postelja	% iskorištenosti postelja	Prosječna dužina liječenja
<i>Specialty</i>	<i>Annual bed occupancy</i>	<i>Bed utilization (%)</i>	<i>Average length of hospital care</i>
Ukupno - Total	281	76,99	6,69
Interna - Internal medicine	307	84,05	8,77
Infektologija - Infectology	312	85,43	6,77
Reanimacija i anestezija - Resuscitation and anesthesia	256	70,24	4,59
Kirurgija - Surgery	246	67,46	6,12
Ortopedija - Orthopedics	302	82,84	6,68
Urologija - Urology	290	79,34	5,71
Ginekologija i porodništvo - Gynecology and obstetrics	263	72,17	4,93
ORL - ORL	270	73,98	4,93
Oftalmologija - Ophthalmology	203	55,64	3,00
Neurologija - Neurology	309	84,57	8,24
Psijhijatrija - Psychiatry	326	89,25	12,20
Dermatovenerologija - Dermatovenerology	222	60,68	8,12
Pneumoftizijologija - Pneumophthisiology	275	75,34	7,61
Pedijatrija - Pediatrics	279	76,46	5,26
Fizikalna medicina - Physical medicine	363	99,52	9,87
Gerijatrija - Geriatrics	257	70,45	26,22
Nuklearna medicina - Nuclear medicine	275	75,25	5,64

Tablica - Table 10. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIKAMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of hospital care in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals by specialty in Croatia 2009

Specijalnosti	Godišnja zauzetost postelja	% iskorištenosti postelja	Prosječna dužina liječenja
<i>Specialty</i>	<i>Annual bed occupancy</i>	<i>Bed utilization (%)</i>	<i>Average length of hospital care</i>
Ukupno - Total	323	88,55	7,97
Interna - Internal medicine	354	97,11	9,09
Infektologija - Infectology	330	90,49	8,34
Reanimacija i anestezija - Resuscitation and anesthesia	302	82,87	6,75
Kirurgija i traumatologija - Surgery	301	82,46	7,15
Neurokirurgija - Neurosurgery	330	90,28	8,06
Čeljusna kirurgija - Maxillary surgery	256	70,24	7,76
Ortopedija - Orthopedics	276	75,69	9,47
Urologija - Urology	314	85,99	6,55
Ginekologija i porodništvo - Gynecology and obstetrics	313	85,65	5,94
ORL - ORL	288	78,79	5,68
Oftalmologija - Ophthalmology	278	76,29	4,31
Neurologija - Neurology	329	90,14	10,55
Psijhijatrija - Psychiatry	365	100,08	17,60
Dermatovenerologija - Dermatovenerology	250	68,56	11,21
Onkologija i radiologija - Oncology and radiology	343	94,07	7,65
Pneumoftizijologija - Pneumophthisiology	348	95,31	8,17
Pedijatrija - Pediatrics	342	93,65	8,52
Fizikalna medicina - Physical medicine	339	93,00	12,45
Nuklearna medicina - Nuclear medicine	335	91,82	7,40
Patofiziologija - Patophysiology	279	76,54	10,00

Tablica - Table 11. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA PO SPECIJALNOSTIMA U STACIONARNIM USTANOVAMA NA LIJEČENJU KRONIČNIH BOLESTI U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of hospital care in chronic diseases hospitals by specialty in Croatia 2009

Specijalnosti	Godišnja zauzetost postelja	% iskorištenosti postelja	Prosječna dužina liječenja
<i>Specialty</i>	<i>Annual bed occupancy</i>	<i>Bed utilization (%)</i>	<i>Average length of hospital care</i>
Ukupno - Total	296	81,11	28,29
Rehabilitacija - Rehabilitation	273	74,76	20,71
Gerijatrija - Geriatrics	341	93,56	23,31
Kronične dječje bolesti - Chronic child diseases	343	94,09	35,15
Psihijatrija - Psychiatry	327	89,62	50,69
TBC i plućne bolesti - Tuberculosis	244	66,73	15,51
Ortopedija - Orthopedics	172	47,10	14,60

Tablica - Table 12. BROJ POSTELJA, DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA, ISPISANIH BOLESNIKA TE POSTELJA NA 1000 STANOVNIKA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U SPECIJALNIM BOLNICAMA HRVATSKE U 2009. GODINI - Beds, bed days, discharged patients, beds per 1,000 population and the average length of hospital treatment in special hospitals in Croatia 2009

SPECIJALNE BOLNICE	Broj postelja	Dani boln. liječenja	Ispisani bolesnici	Broj postelja na 1000 stan.	Prosječna dužina liječenja
<i>SPECIAL HOSPITALS</i>	<i>Beds</i>	<i>Bed days</i>	<i>Discharged patients</i>	<i>Beds per 1,000 pop.</i>	<i>Average length of treatment</i>
HRVATSKA - Croatia	7.968	2.359.040	83.387	1,80	28,29
BOLNICE ZA TBC I BOLESTI PLUĆA - TUBERCULOSIS AND LUNG DISEASE HOSPITALS					
1. SB za bolesti dišnog sustava - Srebrnjak - Zagreb	75	11.192	2.306	0,02	4,85
2. Bolnica za plućne bolesti i TBC - Klenovnik	281	75.349	3.139	0,06	24,00
3. SB za plućne bolesti - Zagreb, Rockefellerova	80	19.652	1.403	0,02	14,01
Ukupno: - Total	436	106.193	6.848	0,10	15,51
BOLNICE ZA ORTOPEDIJU I REHABILITACIJU - ORTHOPEDIC HOSPITALS					
1. Biograd	120	38.215	2.788	0,03	13,71
2. Rovinj	271	42.022	2.401	0,06	17,50
Ukupno: - Total	391	80.237	5.189	0,09	15,46
DJEČJE BOLNICE - CHILDREN'S HOSPITALS					
1. Boln. za kronične bolesti dječje dobi - G. Bistra	110	37.255	280	0,03	133,05
2. SB za zaštitu djece s neurorazv. Goljak - Zagreb	60	21.126	1.381	0,01	15,30
Ukupno: - Total	170	58.381	1.661	0,04	35,15
BOLNICE ZA DUŠEVNE BOLESTI - PSYCHIATRIC HOSPITALS					
1. Sveti Ivan Jankomir - Zagreb	551	195.540	4.521	0,12	43,25
2. Vrapče - Zagreb	822	298.987	9.396	0,18	31,82
3. Dječja psihijatrijska bolnica - Zagreb	37	12.340	702	0,01	17,58
4. Popovača	789	266.426	4.042	0,18	65,91
5. Rab	476	165.883	2.223	0,11	74,62
6. Ugljan	483	138.378	483	0,11	286,50
7. Lopača	180	14.315	172	0,04	83,23
Ukupno: - Total	3.338	1.091.869	21.539	0,75	50,69
BOLNICA ZA GERIJATRIJU - GERIATRIC HOSPITAL					
1. Duga Resa	160	56.297	2.740	0,04	20,55
2. Novi Marof	320	105.503	3.879	0,07	27,20
Ukupno: - Total	480	161.800	6.619	0,11	24,44
BOLNICE ZA REUMAT. BOLESTI I REHABILITAC. - HOSP. FOR RHEUMATIC DISEASES AND REHABILITATION					
1. Crikvenica	145	44.765	2.291	0,03	19,54
2. Daruvarske toplice	140	41.880	2.169	0,03	19,31
3. "Naftalan" Ivanić Grad	137	34.230	2.184	0,03	15,67
4. Krapinske Toplice	620	196.966	8.823	0,14	22,32
5. Lipik	234	63.136	3.242	0,05	19,47
6. "Biokovka" - Makarska	85	34.573	1.984	0,02	17,43
7. Opatija	175	37.086	2.545	0,04	14,57
8. Stubičke Toplice	266	74.256	3.567	0,06	20,82
9. Varaždinske Toplice	967	240.706	8.654	0,22	27,81
10. "Kalos"- Vela Luka	250	50.006	3.641	0,06	13,73
11. Topusko	134	42.956	2.431	0,03	17,67
Ukupno: - Total	3.153	860.560	41.531	0,71	20,72

Tablica - Table 13/I. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U BOLNICAMA HRVATSKE 2009. GODINE - TOTAL - Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) for Croatian hospitals in 2009 - TOTAL

SKUPINA BOLESTI-STANJA DISEASE OR CONDITION GROUP	UKUPNO TOTAL	Dobna grupa – Age group (godina – years)								
		0 0	1-4 1-4	5-9 5-9	10-19 10-19	20-39 20-39	40-59 40-59	60 i više 60 +	Nepoznata unknown	
I Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	18.843 %	1.465 3,1	2.358 5,8	1.191 11,3	1.761 6,6	2.512 4,9	3.286 2,7	6.245 2,1	25 2,4	25 2,7
II Novotvorine - Neoplasms	89.629 %	402 14,7	856 4,1	715 4,0	1.828 5,1	7.023 7,6	30.539 19,1	48.205 18,7	61 6,7	61 6,7
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	4.763 %	143 0,8	251 0,6	192 1,2	370 1,1	432 1,0	912 0,5	2.457 0,6	6 1,0	6 0,7
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic diseases	16.451 %	461 2,7	764 1,8	903 3,7	1.820 5,0	1.543 5,0	4.109 1,7	6.841 2,6	10 2,7	10 1,1
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	45.255 %	65 7,4	201 0,3	260 1,0	2.228 1,4	10.938 6,2	23.121 11,9	8.393 14,4	49 3,3	49 5,4
VI Bolesti živčanog sustava - Disease of the nervous system	15.582 %	262 2,5	621 1,0	769 3,0	1.625 4,3	2.449 4,5	4.472 2,7	5.364 2,8	20 2,1	20 2,2
VII Bolesti oka i adneksa - Diseases of the eye and adnexa	26.223 %	62 4,3	175 0,2	408 0,8	404 2,3	854 1,1	3.914 0,9	20.403 2,4	3 7,9	3 0,3
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process	3.325 %	170 0,5	461 0,7	350 2,2	309 1,9	462 0,9	889 0,5	684 0,6	0 0,3	0 0,0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	83.781 %	57 13,7	64 0,2	121 0,3	888 0,7	2.887 2,5	18.887 3,1	60.709 11,8	168 23,5	168 18,4
X Bolesti dišnog sustava Diseases of the respiratory system	46.515 %	3.038 7,6	6.413 12,1	5.357 30,8	4.826 29,7	5.174 13,4	6.109 5,6	15.509 3,8	89 6,0	89 9,8
XI Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	51.442 %	601 8,4	1.084 2,4	1.218 5,2	3.064 6,8	7.193 8,5	15.727 7,8	22.511 9,8	44 8,7	44 4,8
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	7.880 %	308 1,3	592 1,2	456 2,8	914 2,5	1.486 2,5	1.825 1,6	2.293 1,1	6 0,9	6 0,7
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	25.905 %	24 4,2	350 0,1	318 1,7	1.791 1,8	3.613 5,0	9.297 3,9	10.468 5,8	44 4,1	44 4,8
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitourinary system	47.191 %	1.155 7,7	1.317 4,6	1.148 6,3	1.827 6,4	8.603 5,1	16.457 9,3	16.611 10,3	73 6,4	73 8,0
XV Trudnoća, porođaj i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerp.	11.543 %	0 1,9	0 0,0	0 0,0	568 0,0	10.625 1,6	339 11,5	0 0,2	11 0,0	11 1,2
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	9.798 %	9.798 1,6	0 39,1	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	6.418 %	1.683 1,0	1.415 6,7	949 6,8	1.088 5,3	750 3,0	360 0,8	171 0,2	2 0,1	2 0,2
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	27.475 %	1.303 4,5	2.141 5,2	1.533 10,3	3.972 8,5	2.911 11,0	4.723 3,2	10.816 3,0	76 4,2	76 8,3
XIX Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	47.059 %	291 7,7	1.412 1,2	1.782 6,8	5.563 9,9	10.324 15,4	11.370 11,2	16.132 7,1	185 6,3	185 20,3
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom - Factors influencing health status and contact with health services	26.290 %	3.783 4,3	375 15,1	374 1,8	1.297 2,1	12.478 3,6	3.679 13,5	4.265 2,3	39 1,7	39 4,3
SVE UKUPNO	611.368 100,0%	25.071 100,0%	20.850 100,0%	18.044 100,0%	36.143 100,0%	92.257 100,0%	160.015 100,0%	258.077 100,0%	911 100,0%	911 100,0%

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 13/II. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U BOLNICAMA HRVATSKE 2009. GODINE - MUŠKARCI - Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) for Croatian hospitals in 2009 - MALE

		Dobna grupa – Age group (godina – years)								
SKUPINA BOLESTI-STANJA	UKUPNO	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više	Nepoznata	
DISEASE OR CONDITION GROUP	TOTAL	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 +	unknown	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - <i>Infectious and parasitic diseases</i>	9.714	786	1.316	634	926	1.318	2.031	2.693	10
	%	3,2	5,8	11,0	6,0	4,9	3,5	2,4	2,2	2,2
II	Novotvorine - <i>Neoplasms</i>	43.409	138	479	388	919	2.155	13.150	26.151	29
	%	14,4	1,0	4,0	3,7	4,9	5,8	15,6	21,1	6,4
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	2.112	98	167	124	194	186	374	969	0
	%	0,7	0,7	1,4	1,2	1,0	0,5	0,4	0,8	0,0
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	7.269	241	426	429	957	592	1.929	2.688	7
	%	2,4	1,8	3,6	4,1	5,1	1,6	2,3	2,2	1,6
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - <i>Mental and behavioural disorders</i>	28.299	33	129	179	1.197	7.600	15.294	3.830	37
	%	9,4	0,2	1,1	1,7	6,4	20,4	18,2	3,1	8,2
VI	Bolesti živčanog sustava - <i>Disease of the nervous system</i>	7.084	138	333	439	755	1.032	1.945	2.433	9
	%	2,4	1,0	2,8	4,2	4,0	2,8	2,3	2,0	2,0
VII	Bolesti oka i adneksa - <i>Diseases of the eye and adnexa</i>	11.411	30	88	230	181	434	2.095	8.353	0
	%	3,8	0,2	0,7	2,2	1,0	1,2	2,5	6,7	0,0
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	1.612	91	285	194	155	221	399	267	0
	%	0,5	0,7	2,4	1,8	0,8	0,6	0,5	0,2	0,0
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - <i>Diseases of the circulatory system</i>	44.867	30	38	77	606	1.733	12.544	29.760	79
	%	14,9	0,2	0,3	0,7	3,2	4,6	14,9	24,0	17,6
X	Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	26.618	1.818	3.775	3.140	2.484	2.792	3.661	8.898	50
	%	8,9	13,4	31,5	29,9	13,2	7,5	4,4	7,2	11,1
XI	Bolesti probavnog sustava - <i>Diseases of the digestive system</i>	29.134	381	713	741	1.621	4.058	9.575	12.023	22
	%	9,7	2,8	6,0	7,0	8,6	10,9	11,4	9,7	4,9
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	4.095	178	317	272	462	908	948	1.006	4
	%	1,4	1,3	2,6	2,6	2,5	2,4	1,1	0,8	0,9
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	10.959	13	118	171	786	1.995	4.279	3.577	20
	%	3,6	0,1	1,0	1,6	4,2	5,3	5,1	2,9	4,4
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - <i>Diseases of the genitourinary system</i>	15.622	594	684	697	926	1.604	3.807	7.291	19
	%	5,2	4,4	5,7	6,6	4,9	4,3	4,5	5,9	4,2
XV	Trudnoća, porođaj i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju – <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	5.292	5.292	0	0	0	0	0	0	0
	%	1,8	39,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
XVII	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti – <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	3.508	922	921	608	543	266	166	81	1
	%	1,2	6,8	7,7	5,8	2,9	0,7	0,2	0,1	0,2
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo - <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	13.496	650	1.151	802	1.618	1.221	2.492	5.522	40
	%	4,5	4,8	9,6	7,6	8,6	3,3	3,0	4,5	8,9
XIX	Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	28.128	159	823	1.144	3.959	8.242	7.561	6.124	116
	%	9,4	1,2	6,9	10,9	21,0	22,1	9,0	4,9	25,8
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom - <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	8.075	1.939	208	242	533	958	1.807	2.381	7
	%	2,7	14,3	1,7	2,3	2,8	2,6	2,1	1,9	1,6
SVE UKUPNO - Total		300.704	13.531	11.971	10.511	18.822	37.315	84.057	124.047	450
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 13/III. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U BOLNICAMA HRVATSKE 2009. GODINE - ŽENE -
Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) for Croatian hospitals in 2009 - FEMALE

SKUPINA BOLESTI-STANJA DISEASE OR CONDITION GROUP	UKUPNO TOTAL	Dobna grupa – Age group (godina – years)							
		0 0	1-4 1-4	5-9 5-9	10-19 10-19	20-39 20-39	40-59 40-59	60 i više 60 +	Nepoznata unknown
I Zarazne i parazitarne bolesti - <i>Infectious and parasitic diseases</i>	9.129	679	1.042	557	835	1.194	1.255	3.552	15
%	2,9	5,9	11,7	7,4	4,8	2,2	1,7	2,7	3,3
II Novotvorine - <i>Neoplasms</i>	46.220	264	377	327	909	4.868	17.389	22.054	32
%	14,9	2,3	4,2	4,3	5,2	8,9	22,9	16,5	6,9
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	2.651	45	84	68	176	246	538	1.488	6
%	0,9	0,4	0,9	0,9	1,0	0,4	0,7	1,1	1,3
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	9.182	220	338	474	863	951	2.180	4.153	3
%	3,0	1,9	3,8	6,3	5,0	1,7	2,9	3,1	0,7
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - <i>Mental and behavioural disorders</i>	16.956	32	72	81	1.031	3.338	7.827	4.563	12
%	5,5	0,3	0,8	1,1	6,0	6,1	10,3	3,4	2,6
VI Bolesti živčanog sustava - <i>Disease of the nervous system</i>	8.498	124	288	330	870	1.417	2.527	2.931	11
%	2,7	1,1	3,2	4,4	5,0	2,6	3,3	2,2	2,4
VII Bolesti oka i adneksa - <i>Diseases of the eye and adnexa</i>	14.812	32	87	178	223	420	1.819	12.050	3
%	4,8	0,3	1,0	2,4	1,3	0,8	2,4	9,0	0,7
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	1.713	79	176	156	154	241	490	417	0
%	0,6	0,7	2,0	2,1	0,9	0,4	0,6	0,3	0,0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - <i>Diseases of the circulatory system</i>	38.914	27	26	44	282	1.154	6.343	30.949	89
%	12,5	0,2	0,3	0,6	1,6	2,1	8,4	23,1	19,3
X Bolesti dišnog sustava - <i>Diseases of the respiratory system</i>	19.897	1.220	2.638	2.217	2.342	2.382	2.448	6.611	39
%	6,4	10,6	29,7	29,4	13,5	4,3	3,2	4,9	8,5
XI Bolesti probavnog sustava - <i>Diseases of the digestive system</i>	22.308	220	371	477	1.443	3.135	6.152	10.488	22
%	7,2	1,9	4,2	6,3	8,3	5,7	8,1	7,8	4,8
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	3.785	130	275	184	452	578	877	1.287	2
%	1,2	1,1	3,1	2,4	2,6	1,1	1,2	1,0	0,4
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	14.946	11	232	147	1.005	1.618	5.018	6.891	24
%	4,8	0,1	2,6	2,0	5,8	2,9	6,6	5,1	5,2
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - <i>Diseases of the genitourinary system</i>	31.569	561	633	451	901	6.999	12.650	9.320	54
%	10,2	4,9	7,1	6,0	5,2	12,7	16,7	7,0	11,7
XV Trudnoća, porođaj i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	11.543	0	0	0	568	10.625	339	0	11
%	3,7	0,0	0,0	0,0	3,3	19,3	0,4	0,0	2,4
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	4.506	4.506	0	0	0	0	0	0	0
%	1,5	39,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	2.910	761	494	341	545	484	194	90	1
%	0,9	6,6	5,6	4,5	3,1	0,9	0,3	0,1	0,2
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo - <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	13.979	653	990	731	2.354	1.690	2.231	5.294	36
%	4,5	5,7	11,1	9,7	13,6	3,1	2,9	3,9	7,8
XIX Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	18.931	132	589	638	1.604	2.082	3.809	10.008	69
%	6,1	1,1	6,6	8,5	9,3	3,8	5,0	7,5	15,0
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom - <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	18.215	1.844	167	132	764	11.520	1.872	1.884	32
%	5,9	16,0	1,9	1,8	4,4	21,0	2,5	1,4	6,9
SVE UKUPNO - Total	310.664	11.540	8.879	7.533	17.321	54.942	75.958	134.030	461
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
 Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 14/I. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U HRVATSKOJ 2009 GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - UKUPNO - Fifteen leading injuries - Croatia's 2009 hospital morbidity by age group - TOTAL

Red. br.	Šifra	Ozljede i trovanja <i>Injuries and poisoning</i>	UKUPNO								
			0 godina <i>TOTAL</i>	1-4 godina <i>1-4 yr</i>	5-9 godina <i>5-9 yr</i>	10-19 godina <i>10-19 yr</i>	20-39 godina <i>20-39 yr</i>	40-59 godina <i>40-59 yr</i>	60 i više godina <i>60 yr and above</i>	Nepoznata dob <i>Age unknown</i>	
1.	S72	Prijelom bedrene kosti (femura) - Fracture of femur	6.123 % 13,0	4 1,4	34 2,4	50 2,8	119 2,1	275 2,7	544 4,8	5.084 31,5	13 7,0
2.	S82	Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob - Fracture of lower leg, including ankle	4.719 % 10,0	1 0,3	23 1,6	44 2,5	399 7,2	1.112 10,8	1.777 15,6	1.352 8,4	11 5,9
3.	S83	Dislokacija, iščašenje i nategnuće koljenskih zglobova i ligamenata- - Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of knee	3.330 % 7,1	0 0,0	3 0,2	4 0,2	551 9,9	1.575 15,3	958 8,4	224 1,4	15 8,1
4.	S00	Površinska ozljeda glave - Superficial injury of head	3.174 % 6,7	96 33,0	303 21,5	357 20,0	695 12,5	613 5,9	538 4,7	549 3,4	23 12,4
5.	S06	Intrakranijalna ozljeda - Intracranial injury	3.083 % 6,6	26 8,9	119 8,4	129 7,2	470 8,4	708 6,9	638 5,6	987 6,1	6 3,2
6.	S42	Prijelom ramena i nadlaktice - Fracture of shoulder and upper arm	2.453 % 5,2	2 0,7	84 5,9	218 12,2	325 5,8	431 4,2	537 4,7	854 5,3	2 1,1
7.	S22	Prijelom rebra(ara), prsne kosti i torakalne kralježnice -Fracture of rib(s) sternum and thoracic spine	2.261 % 4,8	1 0,3	1 0,1	7 0,4	67 1,2	324 3,1	711 6,3	1.146 7,1	4 2,2
8.	S52	Prijelom podlaktice - Fracture of forearm	2.202 % 4,7	0 0,0	60 4,2	324 18,2	509 9,1	354 3,4	470 4,1	483 3,0	2 1,1
9.	S32	Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice - Fracture of lumbar spine and pelvis	1.868 % 4,0	0 0,0	2 0,1	2 0,1	86 1,5	342 3,3	476 4,2	959 5,9	1 0,5
10.	S02	Prijelom lubanje i kosti lica - Fracture of skull and facial bones	1.660 % 3,5	43 14,8	74 5,2	57 3,2	258 4,6	586 5,7	351 3,1	284 1,8	7 3,8
11.	S01	Otvorena rana glave - Open wound of head	869 % 1,8	5 1,7	68 4,8	41 2,3	96 1,7	220 2,1	186 1,6	237 1,5	16 8,6
12.	T84	Komplikacije unutrašnjih ortopedskih protetskih naprava, implantata i transplantata - Complications of internal orthopaedic prosthetic devices, i mplants and grafts	866 % 1,8	0 0,0	0 0,0	0 0,0	7 0,1	28 0,3	134 1,2	696 4,3	1 0,5
13.	S62	Prijelom u području ručnog zgloba i šake - Fracture at wrist and hand level	793 % 1,7	0 0,0	9 0,6	14 0,8	162 2,9	326 3,2	202 1,8	78 0,5	2 1,1
14.	T78	Štetni učinci, nesvrstani drugamo - Adverse effects, not elsewhere classified	650 % 1,4	8 2,7	49 3,5	40 2,2	69 1,2	116 1,1	193 1,7	175 1,1	0 0,0
15.	S30	Površinska ozljeda trbušne šupljine, donjeg dijela leđa i zdjelice - Superficial injury of abdomen, lower back and pelvis	610 % 1,3	0 0,0	13 0,9	45 2,5	122 2,2	158 1,5	123 1,1	143 0,9	6 3,2
1-15 Ukupno - Total			34.661 % 73,7	186 63,9	842 59,6	1.332 74,7	3.935 70,7	7.168 69,4	7.838 68,9	13.251 82,1	109 58,9
MKB X - ICD 10 S00-T98			47.059 % 100	291 100	1.412 100	1.782 100	5.563 100	10.324 100	11.370 100	16.132 100	185 100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 14/II. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U HRVATSKOJ 2009 GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - MUŠKARCI - Fifteen leading injuries - Croatia's 2009 hospital morbidity by age group - MALE

Red. br.	Ozljede i trovanja Šifra	UKUPNO	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više	Nepoznata	
			godina	godina	godina	godina	godina	godina	godina	dob	
No.	Code	Injuries and poisoning	TOTAL	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 yr and above	Age unknown
			yr	yr	yr	yr	yr	yr	yr	yr	yr
1.	S82 Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob - Fracture of lower leg, including ankle	2.595	0	15	31	303	881	963	395	7	
	%	9,2	0,0	1,8	2,7	7,7	10,7	12,7	6,5	6,0	
2.	S83 Dislokacija, iščašenje i nategnuće koljenskih zglobova i ligamenata - Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of knee	2.413	0	1	3	355	1.315	633	99	7	
	%	8,6	0,0	0,1	0,3	9,0	16,0	8,4	1,6	6,0	
3.	S06 Intrakranijalna ozljeda - Intracranial injury	2.098	14	58	79	333	545	472	594	3	
	%	7,5	8,8	7,0	6,9	8,4	6,6	6,2	9,7	2,6	
4.	S72 Prijelom bedrene kosti (femura) - Fracture of femur	2.037	2	23	33	100	235	345	1.292	7	
	%	7,2	1,3	2,8	2,9	2,5	2,9	4,6	21,1	6,0	
5.	S00 Površinska ozljeda glave - Superficial injury of head	2.004	42	173	226	457	474	361	252	19	
	%	7,1	26,4	21,0	19,8	11,5	5,8	4,8	4,1	16,4	
6.	S22 Prijelom rebra(ara), prsne kosti i torakalne kralježnice - Fracture of rib(s) sternum and thoracic spine	1.497	0	1	3	44	257	543	647	2	
	%	5,3	0,0	0,1	0,3	1,1	3,1	7,2	10,6	1,7	
7.	S42 Prijelom ramena i nadlaktice - Fracture of shoulder and upper arm	1.337	2	44	132	234	368	344	212	1	
	%	4,8	1,3	5,3	11,5	5,9	4,5	4,5	3,5	0,9	
8.	S52 Prijelom podlaktice - Fracture of forearm	1.300	0	36	203	412	286	256	106	1	
	%	4,6	0,0	4,4	17,7	10,4	3,5	3,4	1,7	0,9	
9.	S02 Prijelom lubanje i kosti lica - Fracture of skull and facial bones	1.268	28	50	42	205	481	289	168	5	
	%	4,5	17,6	6,1	3,7	5,2	5,8	3,8	2,7	4,3	
10.	S32 Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice - Fracture of lumbar spine and pelvis	925	0	1	0	47	237	315	324	1	
	%	3,3	0,0	0,1	0,0	1,2	2,9	4,2	5,3	0,9	
11.	S62 Prijelom u području ručnog zgloba i šake - Fracture at wrist and hand level	627	0	4	8	139	292	146	37	1	
	%	2,2	0,0	0,5	0,7	3,5	3,5	1,9	0,6	0,9	
12.	S01 Otvorena rana glave - Open wound of head	614	3	47	27	72	183	144	126	12	
	%	2,2	1,9	5,7	2,4	1,8	2,2	1,9	2,1	10,3	
13.	S30 Površinska ozljeda trbušne šupljine, donjeg dijela leđa i zdjelice - Superficial injury of abdomen, lower back and pelvis	412	0	8	34	88	125	88	63	6	
	%	1,5	0,0	1,0	3,0	2,2	1,5	1,2	1,0	5,2	
14.	S43 Dislokacija, iščašenje i nategnuće zglobova i ligamenata ramenog pojasa - Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of shoulder girdle	402	1	0	1	36	172	122	70	0	
	%	1,4	0,6	0,0	0,1	0,9	2,1	1,6	1,1	0,0	
15.	S92 Prijelom stopala, osim nožnog zgloba (gležnja) - Fracture of foot, except ankle	395	0	2	5	42	136	166	44	0	
	%	1,4	0,0	0,2	0,4	1,1	1,7	2,2	0,7	0,0	
1-15 ukupno - total			19.924	92	463	827	2.867	5.987	5.187	4.429	72
	%	70,8	57,9	56,3	72,3	72,4	72,6	68,6	72,3	62,1	
MKB X - ICD 10 S00-T98			28.128	159	823	1.144	3.959	8.242	7.561	6.124	116
	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 14/III. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U HRVATSKOJ 2009 GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - ŽENE - Fifteen leading injuries - Croatia's 2009 hospital morbidity by age group - FEMALE

Red. br.	Ozljede i trovanja	UKUPNO	0 godina	1-4 godina	5-9 godina	10-19 godina	20-39 godina	40-59 godina	60 i više godina	Nepoznata dob
No. Code	Injuries and poisoning	TOTAL	yr	yr	yr	yr	yr	yr	yr and above	Age unknown
1.	S72 Prijelom bedrene kosti (femura) - - Fracture of femur	4.086 % 21,6	2 1,5	11 1,9	17 2,7	19 1,2	40 1,9	199 5,2	3.792 37,9	6 8,7
2.	S82 Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglobov - Fracture of lower leg, including ankle	2.124 % 11,2	1 0,8	8 1,4	13 2,0	96 6,0	231 11,1	814 21,4	957 9,6	4 5,8
3.	S00 Površinska ozljeda glave - Superficial injury of head	1.170 % 6,2	54 40,9	130 22,1	131 20,5	238 14,8	139 6,7	177 4,6	297 3,0	4 5,8
4.	S42 Prijelom ramena i nadlaktice - Fracture of shoulder and upper arm	1.116 % 5,9	0 0,0	40 6,8	86 13,5	91 5,7	63 3,0	193 5,1	642 6,4	1 1,4
5.	S06 Intrakranijalna ozljeda - Intracranial injury	985 % 5,2	12 9,1	61 10,4	50 7,8	137 8,5	163 7,8	166 4,4	393 3,9	3 4,3
6.	S32 Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice - Fracture of lumbar spine and pelvis	943 % 5,0	0 0,0	1 0,2	2 0,3	39 2,4	105 5,0	161 4,2	635 6,3	0 0,0
7.	S83 Dislokacija, iščašenje i nategnuće koljenskih zglobova i ligamenata - Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of knee	917 % 4,8	0 0,0	2 0,3	1 0,2	196 12,2	260 12,5	325 8,5	125 1,2	8 11,6
8.	S52 Prijelom podlaktice - -Fracture of forearm	902 % 4,8	0 0,0	24 4,1	121 19,0	97 6,0	68 3,3	214 5,6	377 3,8	1 1,4
9.	S22 Prijelom rebra(ara), prsne kosti i torakalne kralježnice -Fracture of rib(s) sternum and thoracic spine	764 % 4,0	1 0,8	0 0,0	4 0,6	23 1,4	67 3,2	168 4,4	499 5,0	2 2,9
10.	T84 Komplikacije unutrašnjih ortopedskih protetskih naprava, implantata i transplantata - Complications of internal orthopaedic prosthetic devices, i mplants and grafts	543 % 2,9	0 0,0	0 0,0	0 0,0	2 0,1	5 0,2	71 1,9	464 4,6	1 1,4
11.	S02 Prijelom lubanje i kosti lica - Fracture of skull and facial bones	392 % 2,1	15 11,4	24 4,1	15 2,4	53 3,3	105 5,0	62 1,6	116 1,2	2 2,9
12.	T78 Štetni učinci, nesvrstani drugamo - Adverse effects, not else classified	343 % 1,8	4 3,0	20 3,4	13 2,0	36 2,2	68 3,3	106 2,8	96 1,0	0 0,0
13.	S01 Otvorena rana glave - Open wound of head	255 % 1,3	2 1,5	21 3,6	14 2,2	24 1,5	37 1,8	42 1,1	111 1,1	4 5,8
14.	T81 Komplikacija postupaka nesvrstanih drugamo - Complications of procedures, not elsewhere classified	216 % 1,1	0 0,0	3 0,5	6 0,9	27 1,7	54 2,6	49 1,3	77 0,8	0 0,0
15.	S30 Površinska ozljeda trbušne šupljine, donjeg dijela leđa i zdjelice - Superficial injury of abdomen, lower back and pelvis	198 % 1,0	0 0,0	5 0,8	11 1,7	34 2,1	33 1,6	35 0,9	80 0,8	0 0,0
1-15	Ukupno - Total	14.954 % 79,0	91 68,9	350 59,4	484 75,9	1.112 69,3	1.438 69,1	2.782 73,0	8.661 86,5	36 52,2
MKB X - ICD 10 S00-T98		18.931 % 100	132 100	589 100	638 100	1.604 100	2.082 100	3.809 100	10.008 100	69 100

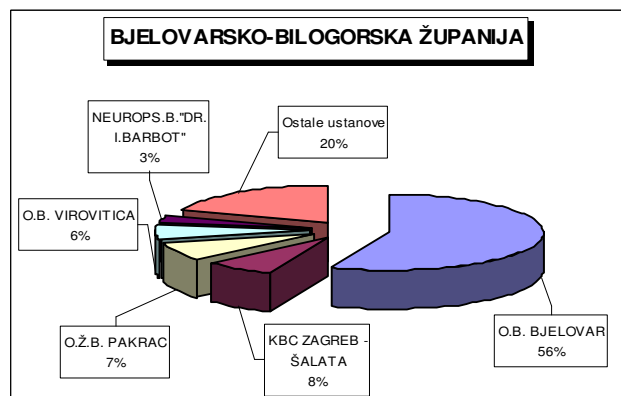
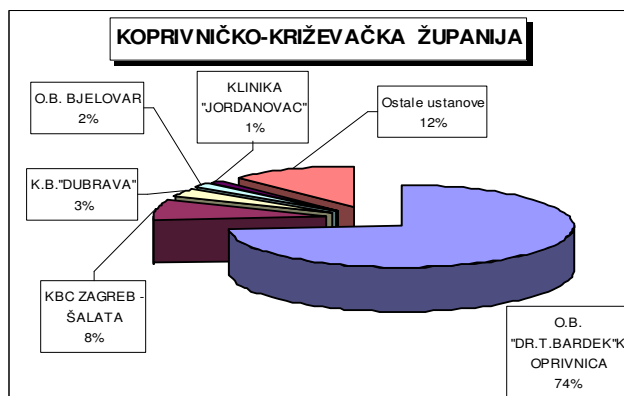
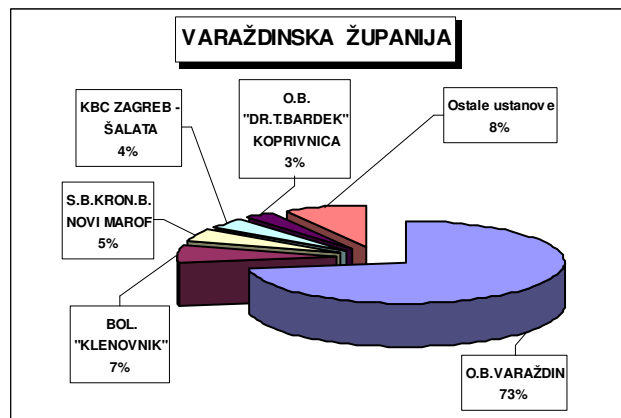
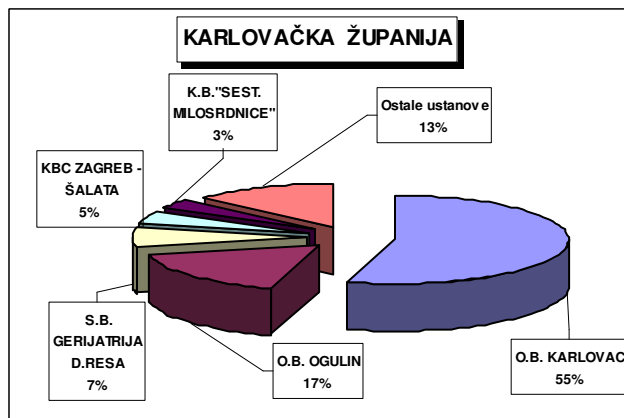
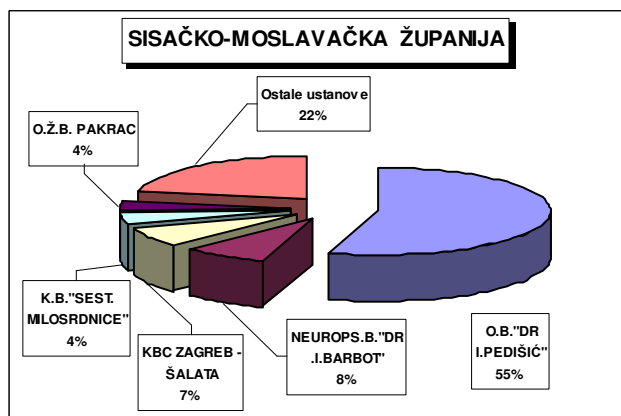
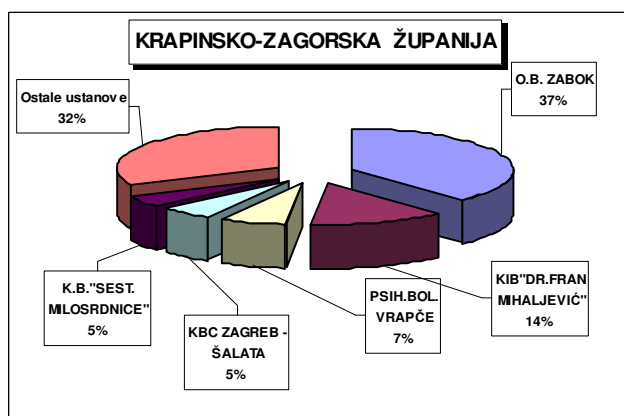
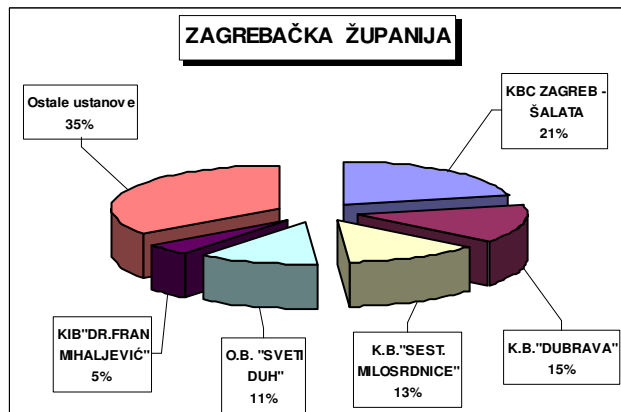
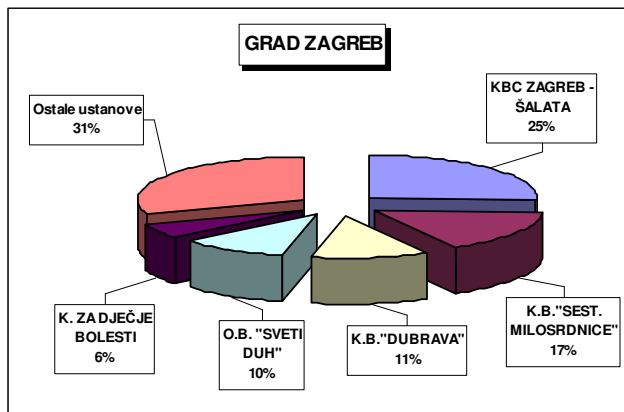
Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

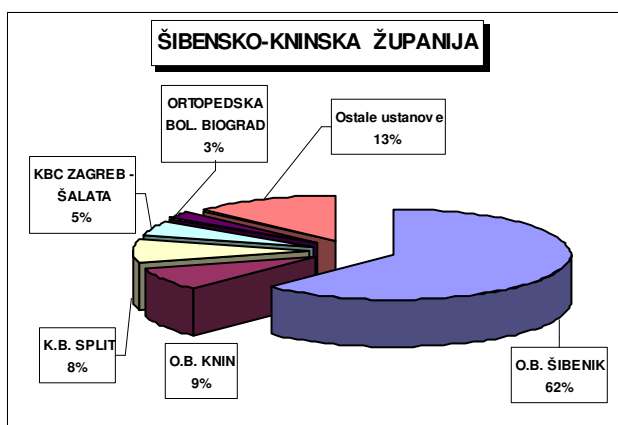
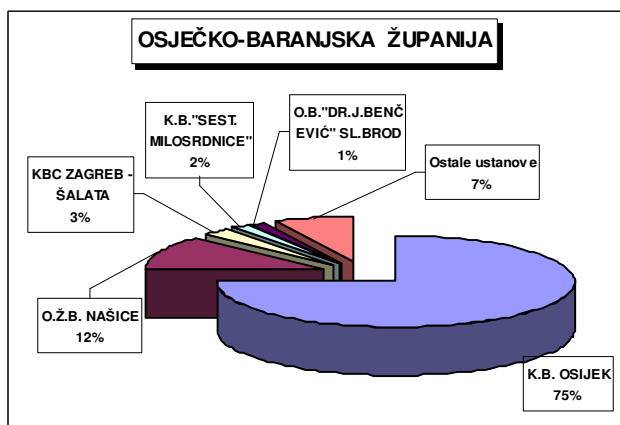
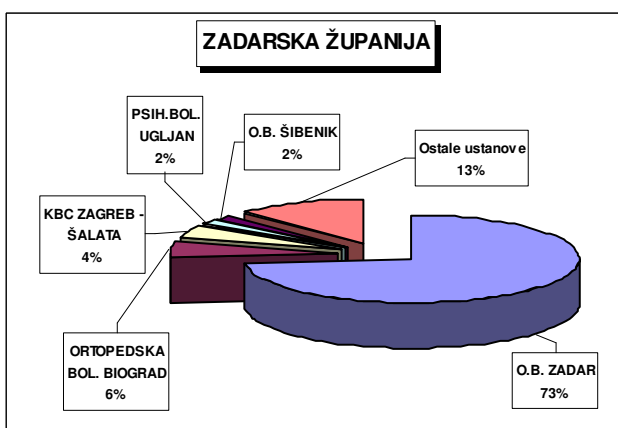
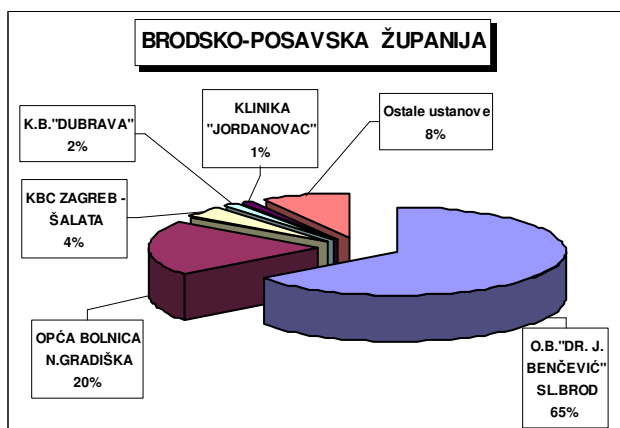
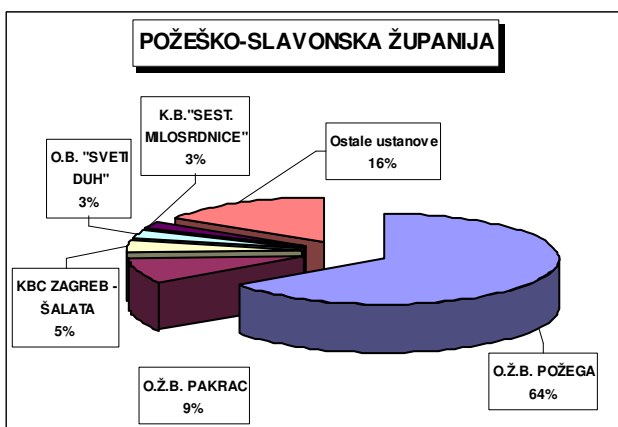
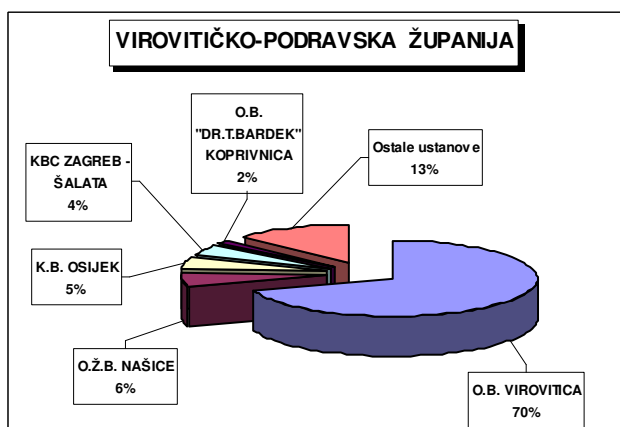
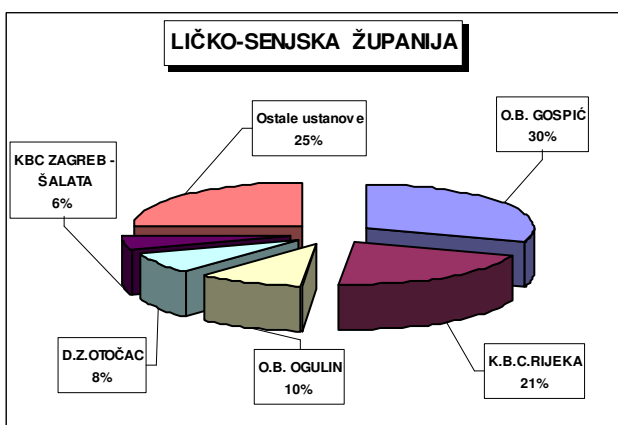
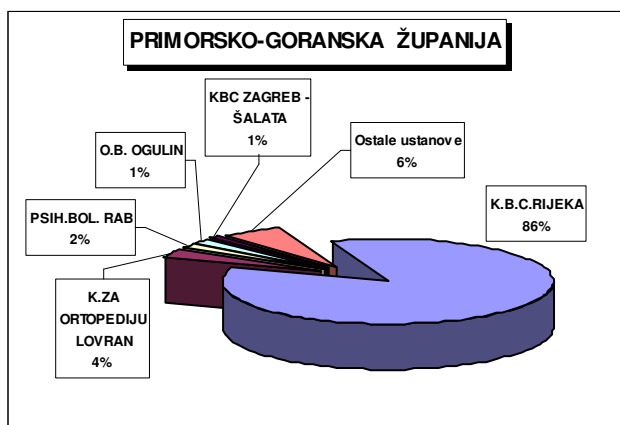
Tablica - Table 15. VANJSKI UZROCI MORBITIDETA - BOLNIČKI POBOL U HRVATSKOJ 2008. I 2009. GODINE
 - External causes of morbidity - Croatia's 2008 and 2009 hospital morbidity

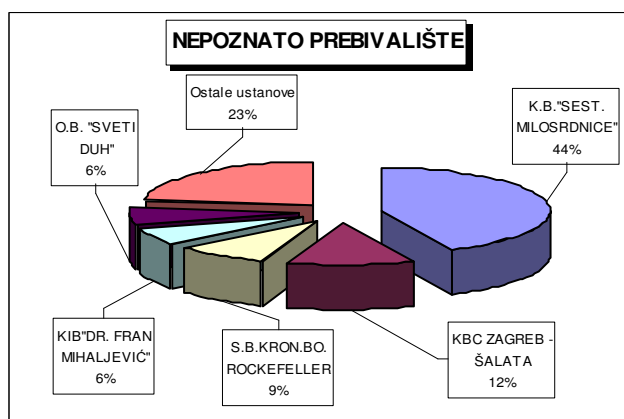
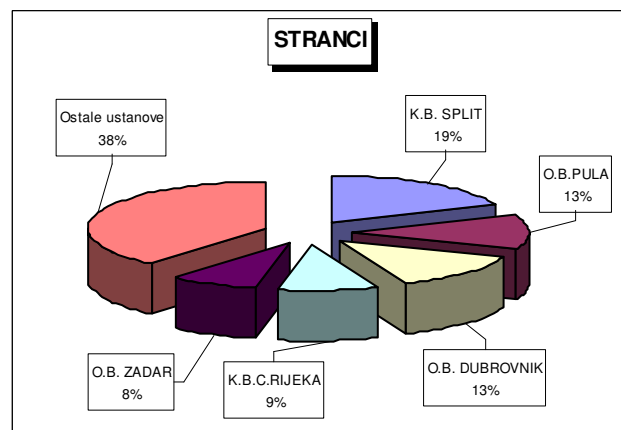
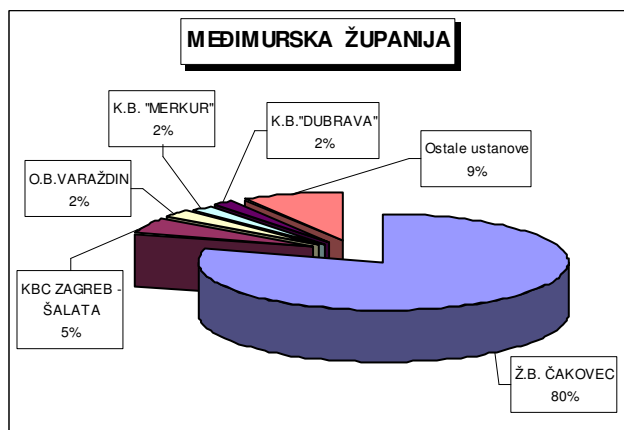
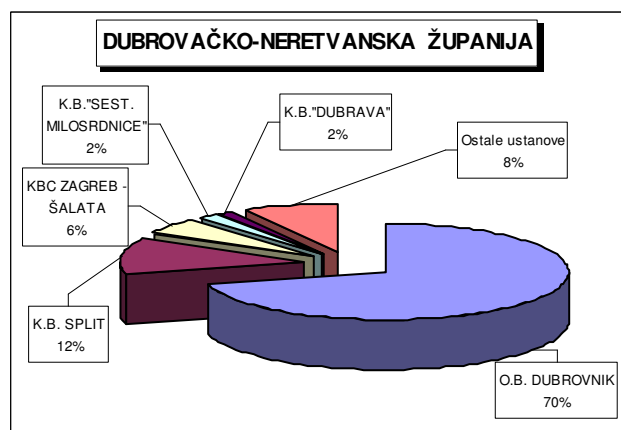
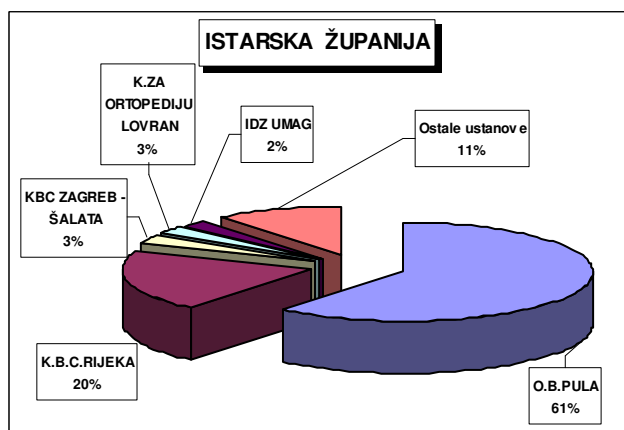
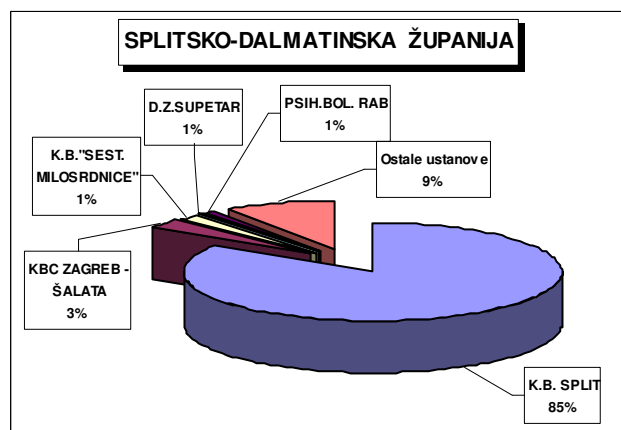
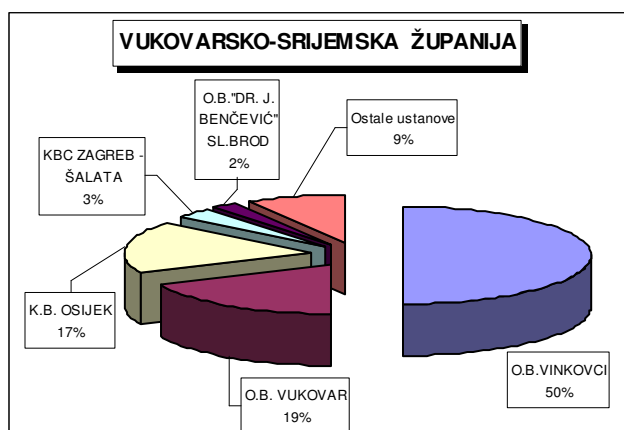
Vanjski uzrok morbiditeta <i>External cause of morbidity</i>	2008.			2009.		
	Muškarci <i>Male</i>	Žene <i>Female</i>	Ukupno <i>Total</i>	Muškarci <i>Male</i>	Žene <i>Female</i>	Ukupno <i>Total</i>
V01-V99 Nesreće pri prijevozu - Transport accidents	3.743	1.608	5.351	4.466	1.976	6.442
%	13,01	8,39	11,16	15,88	10,44	13,69
W00-X59 Drugi vanjski uzroci slučajnih ozljeda (padovi, alati, pucnjava, udaranje, ugrizi, utapanje, gušenje, struja, vatra, prirodne sile, lijekovi) - Other external causes of accidental injury (falls, tools, discharge, striking, bitten, drowning, suffocation, electric current, fire, forces of nature, drugs etc.)	23.392	16.477	39.869	22.150	16.129	38.279
%	81,30	85,93	83,15	78,75	85,20	81,34
X60-X84 Namjerno samoozljeđivanje - Intentional self-harm	355	373	728	157	144	301
%	1,23	1,95	1,52	0,56	0,76	0,64
X85-Y09 Napad (nasrtaj) - Assault	335	72	407	344	78	422
%	1,16	0,38	0,85	1,22	0,41	0,90
Y10-Y34 Događaj s neodređenom nakanom - Event of undetermined intent	625	323	948	803	451	1.254
%	2,17	1,68	1,98	2,85	2,38	2,66
Y35-Y36 Zakonske intervencije i ratne operacije - Legal intervention and operations of war	2	0	2	2	0	2
%	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
Y40-Y84 Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja - Complications of medical and surgical care	151	225	376	101	78	179
%	0,52	1,17	0,78	0,36	0,41	0,38
Y85-Y89 Posljedice vanjskih uzroka morbiditeta - Sequelae of external causes of morbidity	170	98	268	98	70	168
%	0,59	0,51	0,56	0,35	0,37	0,36
Y90-Y98 Dopunski čimbenici koji se odnose na uzroke morbiditeta - Supplementary factors related to causes of morbidity	0	0	0	7	5	12
%	0,00	0,00	0,00	0,02	0,03	0,03
V00-Y99 UKUPNO - Total	28.773	19.176	47.949	28.128	18.931	47.059
%	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
 Source of information: Case Statistical Card

Gravitacija pacijenata prema određenim stacionarnim ustanovama u 2009. s područja županija - Hospital-type institution catchment areas by county in 2009

DNEVNE BOLNICE I BOLNIČKE HEMODIJALIZE U HRVATSKOJ U 2009. GODINI – Hospital Day Care and Hospital Hemodialysis in Croatia 2009

U dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama u Hrvatskoj su tijekom 2009. godine zabilježena 199.052 boravka. Najviše boravaka u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama zabilježeno je u internoj medicini (58.238), psihijatriji (28.391), hemodijalizi (23.273), onkologiji i radiologiji (22.635), pedijatriji (21.489) te infektologiji (12.007).

Prema individualnim prijavama o pacijentima liječenim u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama u 2009. godini je u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama zabilježeno ukupno 261.666 hospitalizacija.

Prema broju hospitalizacija, vodeće skupine bolesti u liječenju u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama 2009. godine bile su: bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa, novotvorine, bolesti dišnog sustava, simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi te zarazne i parazitarne bolesti.

Ukupno je 2009. godine u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama zabilježeno više hospitalizacija muškaraca no žena (1,13:1).

Kod hospitalizacija muškaraca u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama u Hrvatskoj najzastupljenije bolesti bile su bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (75.642, od toga najčešće kronično bubrežno zatajenje), novotvorine (15.311, od toga najčešće zloćudna novotvorina bronha i pluća), bolesti dišnog sustava (10.108, od toga najčešće kronična opstruktivna plućna bolest), simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi (7.850, od toga najčešće vrućica nepoznatog podrijetla) te duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (7.444, od toga najčešće reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe).

Kod hospitalizacija žena u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama najzastupljenije su bile bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (61.771, od toga najčešće kronično bubrežno zatajenje), novotvorine (14.871, od toga najčešće zloćudna novotvorina dojke), bolesti dišnog sustava (9.293, od toga najčešće astma), simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi (8.886, od toga najčešće vrućica nepoznatog podrijetla) te zarazne i parazitarne bolesti (7.540, od toga najčešće dijareja i gastroenteritis za koje se pretpostavlja da su infektivnog podrijetla).

Kod pacijenata u dobi do 64 godine u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama zabilježeno je 157.511 hospitalizacija, najčešće zbog bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (68.828), novotvorina (16.922), bolesti dišnog sustava (15.271), simptoma, znakova i abnormalnih kliničkih i laboratorijskih nalaza (13.147) te zaraznih i parazitarne bolesti (13.063).

Broj hospitalizacija pacijenata u dobi 65 godina i više u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama u Hrvatskoj u 2009. godini iznosio je 100.708 (ili 38,5% od ukupnog broja hospitalizacija).

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija u dobi 65 godina i više su: bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (67.928), novotvorine (13.226), bolesti cirkulacijskog sustava (5.233), bolesti dišnog sustava (3.988) te simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi (2.797).

U dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama u Hrvatskoj u 2009. godini u dobi iznad 65 godina zabilježeno je više hospitalizacija muškaraca nego žena (1,02:1).

BOLNIČKI POBOL PO ŽUPANIJAMA

Od ukupnog broja hospitalizacija u dnevnim bolnicama i bolničkim hemodijalizama 261.666 (bez poroda, bolničke rehabilitacije i prekida trudnoće) iz županije prebivališta bolesnika udio gravitacija u 5 najfrekventnijih bolnica u 2009. godini bio je sljedeći: **Zagrebačka** 4.695 (Klinika „Fran Mihaljević“ 40,62%, OB „Sveti Duh“ 18,49%, Klinika „Jordanovac“ 9,65%, KB „Merkur“ 6,94%, OB Bjelovar 5,22%), **Krapinsko-začorska** 4.486 (Klinika „Fran Mihaljević“ 87,45%, OB Varaždin 4,32%, Klinika „Jordanovac“ 3,54%, KB „Merkur“ 1,60%, OB „Sveti Duh“ 1,45%), **Sisačko-moslavačka** 16.743 (OB „Dr. I. Pedišić“ Sisak 88,46%, Neuropsihijatrijska bolnica „Dr. I. Barbot“ Popovača 2,56%, OB Karlovac 2,32%, KB „Merkur“ 2,08%, Klinika „Jordanovac“ 1,56%), **Karlovačka** 18.022 (OB Karlovac 92,22%, OB Ogulin 5,82%, Klinika „Jordanovac“ 0,89%, KB „Merkur“ 0,67%, Klinika „Fran Mihaljević“ 0,11%), **Varaždinska** 11.901 (OB Varaždin 97,61%, KB „Merkur“ 0,97%, Klinika „Jordanovac“ 0,52%, ŽB Čakovec 0,49% Klinika „Fran Mihaljević“ 0,17%), **Koprivničko-križevačka** 635 (KB „Merkur“ 33,23%, OB Bjelovar 17,80%, Klinika „Jordanovac“ 16,54%, OB Virovitica 14,33%, OB Varaždin 12,76%), **Bjelovarsko-bilogorska** 16.386 (OB Bjelovar 88,92%, OŽB Pakrac 6,88%, KB „Merkur“ 1,26%, OB Virovitica 1,25%, Klinika „Jordanovac“ 0,82%), **Primorsko-goranska** 607 (OB Ogulin 41,35%, Klinika „Jordanovac“ 21,09%, OB Pula 7,74%, KB „Merkur“ 6,75%, OB Karlovac 6,43%), **Ličko-senjska** 266 (OB Zadar 43,98%, Klinika „Jordanovac“ 15,04%, OB Gospić 13,53%, OB Karlovac 11,65%, KB „Merkur“ 6,77%), **Virovitičko-podravska** 13.923 (OB Virovitica 96,21%, OB Pula 1,16%, OŽB Našice 0,91%, KB Osijek 0,70%, Klinika „Jordanovac“ 0,29%), **Požeško-slavonska** 10.818 (OŽB Požega 83,68%, OŽB Pakrac 9,42%, OB „Sveti Duh“ 4,64%, Klinika „Jordanovac“ 0,43%, OB Vinkovci 0,40%), **Brodsko-posavska** 21.897 (OB „Dr. J. Benčević“ Sl. Brod 96,83%, OB Nova Gradiška 1,02%, OŽB Požega 0,99%, Klinika „Jordanovac“ 0,48%, KB „Merkur“ 0,25%), **Zadarska** 5.236 (OB Zadar 83,19%, OB Šibenik 6,95%, Psihijatrijska bolnica Ugljan 6,19%, DZ Umag 0,84%, Klinika „Jordanovac“ 0,65%), **Osječko-baranjska** 17.623 (KB Osijek 78,57%, OŽB Našice 17,04%, OB Vukovar 1,25%, ŽB Čakovec 0,90%, OB „Dr. J. Benčević“ Sl. Brod 0,56%), **Šibensko-kninska** 12.474 (OB Šibenik 97,72%, OB „Sveti Duh“ 0,77%, OB Zadar 0,50%, Klinika „Jordanovac“ 0,36%, KB „Merkur“ 0,20%), **Vukovarsko-srijemska** 14.584

(OB Vinkovci 59,94%, OB Vukovar 27,27%, KB Osijek 11,08%, OB "Dr. J. Benčević" Sl. Brod 0,89%, Klinika „Jordanovac“ 0,30%), **Splitsko-dalmatinska** 671 (OB Šibenik 27,42%, OB Pula 15,05%, KB „Merkur“ 13,56%, OB Vinkovci 13,41%, Klinika „Jordanovac“ 12,67%), **Istarska** 26.785 (OB Pula 71,70%, DZ Umag 14,99%, DZ Labin 12,58%, Klinika „Jordanovac“ 0,24%, KB „Merkur“ 0,13%), **Dubrovačko-neretvanska** 8.855 (OB Dubrovnik 98,75%, Klinika „Jordanovac“ 0,42%, KB „Merkur“ 0,25%, OB Šibenik 0,12%, OB Vinkovci 0,09%), **Međimurska** 16.405 (ŽB Čakovec 97,43%, OB Varaždin 1,78%, KB „Merkur“ 0,39%, Klinika „Jordanovac“ 0,14%, OB Vinkovci 0,12%), i **Grad Zagreb** 9.423 (OB „Sveti Duh“ 22,61%, KB „Merkur“ 18,88%,

Klinika „Fran Mihaljević“ 15,09%, Klinika „Jordanovac“ 13,32%, SB „Srebrnjak“ 9,95%).

Stranih državljana hospitalizirano je bilo 766, od čega najviše u OB Bjelovar 29,50%, OŽB Požega 24,54%, OB Pula 21,67%, OB Dubrovnik 8,36%, te OB "Dr. J. Benčević" Sl. Brod 7,18%.

Bolesnika čije je **prebivalište nepoznato**, hospitalizirano je 28.465, od toga najviše u SB za plućne bolesti Rockefellerova 36,11%, OB "Dr. J. Benčević" Sl. Brod 13,25%, KB Osijek 12,38%, OB Zadar 8,49%, OŽB Pakrac 6,97%.

Tablica – Table 1. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Discharged patients in hospital day care and hospital hemodialysis by specialty in Croatia 2009

Specijalnosti	Broj ispisanih bolesnika	Prosječna dužina liječenja
<i>Specialty</i>	<i>Discharged patients</i>	<i>Average length of treatment</i>
Ukupno - Total	199.052	2
Interna - Internal medicine	58.238	1,1
Infektologija - Infectology	12.007	1,2
Reanimacija i anestezija - Resuscitation and anesthesia		
Kirurgija i traumatologija - Surgery	6.430	1,0
Neurokirurgija - Neurosurgery		
Čeljusna kirurgija - Maxillary surgery		
Ortopedija - Orthopedics	149	1,0
Urologija - Urology	4.932	1,1
Ginekologija i porodništvo - Gynecology and obstetrics	3.359	2,6
ORL - ORL	1.431	1,1
Oftalmologija - Ophthalmology	1.197	1,0
Neurologija - Neurology	6.892	1,5
Psijatrija - Psychiatry	28.391	2,3
Dermatovenerologija - Dermatovenerology	1.041	1,7
Onkologija i radiologija - Oncology and radiology	22.635	1,4
Pneumoftizijologija - Pneumophthisiology	2.242	1,6
Pedijatrija - Pediatrics	21.489	1,3
Fizikalna medicina - Physical medicine		
Nuklearna medicina - Nuclear medicine		
Patofiziologija - Patophysiology		
Rehabilitacija - Rehabilitation		
Gerijatrija - Geriatrics		
Kronične dječje bolesti - Chronic childhood diseases	2.499	14,0
Psijatrija - Psychiatry	2.144	32,2
TBC - Tuberculosis	703	1,0
Ortopedija - Orthopedics		
Hemodijaliza	23.273	1,0

Tablica - Table 2. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U OPĆIM BOLNICAMA, STACIONARIMA I IZVANBOLNIČKIM RODILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. - Discharged patients in hospital day care and hospital hemodialysis in general hospitals and general and special infirmaries and outpatient maternities by specialty in Croatia 2009

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I															
	Ukupno		Interna		Infektologija		Kirurgija i traumatologija		Ortopedija		Urologija		Ginekologija		ORL	
	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani
County / Location	Total		Internal medicine		Infectology		Surgery & traumatology		Orthopedics		Urology		Gynecology		ORL	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
HRVATSKA - Croatia	123.568	170.408	26.700	29.461	11.304	13.693	3.266	3.415	149	149	2.858	3.078	2.237	7.534	1.329	1.517
SISAČKO-MOSLAVAČKA	14.982	14.982	1.837	1.837	550	550	102	102	29	29	149	149	68	68	40	40
Sisak	14.982	14.982	1.837	1.837	550	550	102	102	29	29	149	149	68	68	40	40
KARLOVAČKA	5.074	21.940	1.127	2.288	1.448	3.457	0	0	0	0	131	168	0	0	27	142
Karlovac	4.201	21.067	340	1.501	1.448	3.457					131	168			27	142
Ogulin	873	873	787	787												
VARAŽDINSKA	16.411	16.411	4.373	4.373	3.377	3.377	1.358	1.358	1	1	615	615	357	357	977	977
Varaždin	16.411	16.411	4.373	4.373	3.377	3.377	1.358	1.358	1	1	615	615	357	357	977	977
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	18.801	18.801	3.543	3.543	448	448	607	607	119	119	229	229			3	3
Bjelovar	18.801	18.801	3.543	3.543	448	448	607	607	119	119	229	229			3	3
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	3.617	3.617	925	925	157	157										
Virovitica	3.617	3.617	925	925	157	157										
Pakrac	813	813	542	542			3	3							1	1
POŽEŠKO-SLAVONSKA	5.360	5.360	1.020	1.020	424	424	73	73			34	34	39	39	143	143
Požega	5.360	5.360	1.020	1.020	424	424	73	73			34	34	39	39	143	143
BRODSKO-POSAVSKA	9.179	27.122	810	1.483	213	593	128	149	0	0	1.161	1.344	1.269	6.561	54	127
Nova Gradiška	191	234														
Slavonski Brod	8.988	26.888	810	1.483	213	593	128	149			1.161	1.344	1.269	6.561	54	127
ZADARSKA	7.222	7.222	3.996	3.996	978	978										
Zadar	7.222	7.222	3.996	3.996	978	978										
OSJEČKO-BARANJSKA	797	797	70	70			29	29			216	216	60	60		
Našice	797	797	70	70			29	29			216	216	60	60		
ŠIBENSKO-KNINSKA	1.710	7.980	1.283	2.179												
Šibenik	1.710	7.980	1.283	2.179												
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	5.370	11.131	524	555	605	605	97	225					58	63	38	38
Vukovar	5.370	11.131	524	555	605	605	97	225					58	63	38	38
ISTARSKA	11.597	11.597	2.464	2.464	588	588	117	117							34	34
Pula	11.597	11.597	2.464	2.464	588	588	117	117							34	34
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	9.767	9.767	220	220	1.235	1.235					323	323	229	229		
Dubrovnik	9.767	9.767	220	220	1.235	1.235					323	323	229	229		
MEĐIMURSKA	13.681	13.681	4.508	4.508	1.281	1.281	755	755					157	157	13	13
Čakovec	13.681	13.681	4.508	4.508	1.281	1.281	755	755					157	157	13	13

Tablica - Table 2. nastavak - continuation

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I															
	Oftalmologija		Neurologija		Psihijatrija		Dermato- venerologija		Onkologija i radiologija		Pneumoftizio- logija		Pedijatrija		Hemodijaliza	
	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani
County / Location	S P E C I A L T Y															
	Ophthalmology	Neurology	Psychiatry	Dermato- Venerology	Onkology and radiology	Pneumo- phthisiology	Pediatrics	Hemodialysis								
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
HRVATSKA - Croatia	811	811	5.927	8.554	15.427	39.062	147	228	8.744	12.832	1.484	2.648	20.096	24.337	23.089	23.089
SISAČKO-MOSLAVAČKA															12.207	12.207
Sisak															12.207	12.207
KARLOVAČKA	0	0	349	1.089	534	10.373	0	0	1.178	2.418	0	0	280	2.005	0	0
Karlovac			349	1.089	448	10.287			1.178	2.418			280	2.005		
Ogulin					86	86										
VARAŽDINSKA	427	427	143	143	2.114	2.114							2.669	2.669		
Varaždin	427	427	143	143	2.114	2.114							2.669	2.669		
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	282	282	15	15	1.544	1.544			465	465	8	8	656	656	10.882	10.882
Bjelovar	282	282	15	15	1.544	1.544			465	465	8	8	656	656	10.882	10.882
VIROVITIČKO-PODRAVSKA			297	297	1.089	1.089			945	945			204	204		
Virovitica			297	297	1.089	1.089			945	945			204	204		
Pakrac													267	267		
POŽEŠKO-SLAVONSKA			297	297	526	526					114	114	2.690	2.690		
Požega			297	297	526	526					114	114	2.690	2.690		
BRODSKO-POSAVSKA	0	0	1.174	2.747	615	5.269	147	228	1.351	2.785	278	1.435	1.979	4.401	0	0
Nova Gradiška					47	52							144	182		
Slavonski Brod			1.174	2.747	568	5.217	147	228	1.351	2.785	278	1.435	1.835	4.219		
ZADARSKA					157	157			2.091	2.091						
Zadar					157	157			2.091	2.091						
OSJEČKO-BARANJSKA					370	370							52	52		
Našice					370	370							52	52		
ŠIBENSKO-KNINSKA					170	4.130			257	1.671						
Šibenik					170	4.130			257	1.671						
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA			64	378	615	5.797					265	272	3.104	3.198		
Vukovar			64	378	615	5.797					265	272	3.104	3.198		
ISTARSKA			1.057	1.057	3.428	3.428							3.909	3.909		
Pula			1.057	1.057	3.428	3.428							3.909	3.909		
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	102	102	144	144	4.265	4.265			2.457	2.457			792	792		
Dubrovnik	102	102	144	144	4.265	4.265			2.457	2.457			792	792		
MEDIJUMSKA			2.387	2.387							819	819	3.761	3.761		
Čakovec			2.387	2.387							819	819	3.761	3.761		

Tablica - Table 3. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. - Discharged patients in hospital day care and hospital hemodialysis in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals by specialty in Croatia 2009

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I													
	Ukupno		Interna		Infektologija		Kirurgija i traumatologija		Urologija		Ginekologija		ORL	
	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani
County / Location	Total		Internal medicine		Infectology		Surgery & traumatology		Urology		Gynecology		ORL	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
HRVATSKA	69.325	98.738	30.996	36.344	703	804	3.161	3.161	2.074	2.254	1.122	1.278	101	101
GRAD ZAGREB	54.457	73.719	23.274	23.863			3.161	3.161	1.275	1.427	1.122	1.278	101	101
KB Dubrava	14.972	14.972	8.433	8.433					93	93				
KB Merkur	3.594	1.327	3.594	1.327										
KB Sestre milosrdnice	9.298	28.043	2.493	4.293			2.023	2.023	1.182	1.334	332	488		
KBC Zagreb	19.438	19.438	8.592	8.592			1.138	1.138			790	790	101	101
Klinika za dijabetes	162	1.218	162	1.218										
Klinika za tumore	6.993	8.721												
PRIMORSKO-GORANSKA	14.868	25.019	7.722	12.481	703	804	0	0	799	827	0	0	0	0
KBC Rijeka	14.868	25.019	7.722	12.481	703	804			799	827				

Tablica - Table 3. nastavak - continuation

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I															
	Oftalmologija		Neurologija		Psihijatrija		Dermato-venerologija		Onkologija i radiologija		Pneumoftizio-logija		Pedijatrija		Hemodijaliza	
	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani
County / Location	Ophthalmology		Neurology		Psychiatry		Dermato-Venerology		Oncology and radiology		Pneumo-phthysiology		Pediatrics		Hemodialysis	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
HRVATSKA	386	386	965	2.100	12.964	27.584	894	1.526	13.891	18.438	758	1.009	1.126	3.569	184	184
GRAD ZAGREB	386	386	965	2.100	10.641	20.994	894	1.526	11.222	14.784	106	346	1.126	3.569	184	184
KB Dubrava			293	293	6.153	6.153										
KB Merkur																
KB Sestre milosrdnice			641	1.776	653	11.006	176	808	779	2.613	106	346	913	3.356		
KBC Zagreb	386	386	31	31	3.835	3.835	718	718	3.450	3.450			213	213	184	184
Klinika za dijabetes																
Klinika za tumore									6.993	8.721						
PRIMORSKO-GORANSKA	0	0	0	0	2.323	6.590	0	0	2.669	3.654	652	663	0	0	0	0
KBC Rijeka					2.323	6.590			2.669	3.654	652	663				

Tablica - Table 4. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U STACIONARNIM USTANOVAMA ZA LIJEČENJE KRONIČNIH BOLESTI PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Discharged patients in hospital day care and hospital hemodialysis in chronic diseases hospitals by specialty in Croatia 2009

ŽUPANIJA	S P E C I J A L N O S T I							
	Ukupno		Kronične dječje bolesti		Psihijatrija		TBC	
	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani	bolesnici	dani
	S P E C I A L T Y							
County / Location	Total		Chronical childhood diseases		Psychiatry		Tuberculosis	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
HRVATSKA	5.346	104.687	1.015	23.866	3.628	80.118	703	703
ZAGREBAČKA	3.673	864.24	306	22.733	2.664	62.988	703	703
Dječja psihijatrijska bolnica	586	13.847			586	13.847		
Psihijatr. Bolnica Vrapče	344	20.519			344	20.519		
Psihijatrijska bol. Sveti Ivan	250	17.515			250	17.515		
SB s neuroraz. i motor. Smetnjama	306	22.733	306	22.733				
SB za bolesti dišnog sustava	1.484	11.107			1.484	11.107		
SB za plućne bolesti	703	703					703	703
KRAPINSKO-ZAGORSKA	709	1.133	709	1.133				
Krapinske toplice	709	1.133	709	1.133				
SISAČKO-MOSLAVAČKA	461	16.786			461	16.786		
Popovača	461	16.786			461	16.786		
PRIMORSKO-GORANSKA	185	26			185	26		
Rab	185	26			185	26		
ZADARSKA	318	318			318	318		
Ugljan	318	318			318	318		

Tablica - Table 5/I. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA HRVATSKE 2009. GODINE - UKUPNO - Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) for Croatian hospital day care and hospital hemodialysis in 2009 - TOTAL

		Dobna grupa – Age group (godina – years)								
SKUPINA BOLESTI-STANJA	UKUPNO	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više	Nepoznata	
DISEASE OR CONDITION GROUP	TOTAL	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 +	unknown	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - <i>Infectious and parasitic diseases</i>	14.531	819	3.615	1.496	1.646	2.775	2.264	1.899	17
	%	5,6	19,8	27,0	20,9	18,6	11,2	3,0	1,5	0,5
II	Novotvorine <i>- Neoplasms</i>	30.182	6	31	48	212	1.547	10.783	17.521	34
	%	11,5	0,1	0,2	0,7	2,4	6,2	14,4	14,0	1,0
III	Bolesti krvi i krvotornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	4.337	15	57	119	158	662	1.586	1.712	28
	%	1,7	0,4	0,4	1,7	1,8	2,7	2,1	1,4	0,8
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	1.391	12	86	59	111	79	376	619	49
	%	0,5	0,3	0,6	0,8	1,3	0,3	0,5	0,5	1,4
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>- Mental and behavioural disorders</i>	9.094	3	24	85	464	1.661	6.219	620	18
	%	3,5	0,1	0,2	1,2	5,2	6,7	8,3	0,5	0,5
VI	Bolesti živčanog sustava - <i>Disease of the nervous system</i>	2.388	35	186	274	271	350	662	538	72
	%	0,9	0,8	1,4	3,8	3,1	1,4	0,9	0,4	2,1
VII	Bolesti oka i adneksa <i>- Diseases of the eye and adnexa</i>	716	5	15	8	48	63	187	359	31
	%	0,3	0,1	0,1	0,1	0,5	0,3	0,2	0,3	0,9
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	659	132	380	58	21	9	25	20	14
	%	0,3	3,2	2,8	0,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,4
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	9.506	5	16	12	88	398	2.055	6.081	851
	%	3,6	0,1	0,1	0,2	1,0	1,6	2,7	4,9	24,7
X	Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	19.401	1.479	4.091	1.973	1.881	2.189	2.840	4.806	142
	%	7,4	35,8	30,6	27,6	21,2	8,8	3,8	3,9	4,1
XI	Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	3.808	117	390	213	348	667	866	1.029	178
	%	1,5	2,8	2,9	3,0	3,9	2,7	1,2	0,8	5,2
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	2.047	113	360	228	258	312	387	279	110
	%	0,8	2,7	2,7	3,2	2,9	1,3	0,5	0,2	3,2
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	1.744	9	85	74	126	236	627	510	77
	%	0,7	0,2	0,6	1,0	1,4	0,9	0,8	0,4	2,2
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>- Diseases of the genitourinary system</i>	137.413	254	367	152	692	9.623	42.463	83.205	657
	%	52,5	6,1	2,7	2,1	7,8	38,7	56,6	66,7	19,1
XV	Trudnoća, porođaj i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	387	0	0	0	11	366	10	0	0
	%	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	1,5	0,0	0,0	0,0
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	58	58	0	0	0	0	0	0	0
	%	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
XVII	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	204	26	56	32	25	43	18	4	0
	%	0,1	0,6	0,4	0,4	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo - <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	16.736	915	3.330	2.178	2.163	1.723	2.237	3.398	792
	%	6,4	22,1	24,9	30,4	24,4	6,9	3,0	2,7	23,0
XIX	Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka <i>- Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	1.579	14	140	94	195	276	318	321	221
	%	0,6	0,3	1,0	1,3	2,2	1,1	0,4	0,3	6,4
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom - <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	5.485	115	146	54	145	1.895	1.075	1.899	156
	%	2,1	2,8	1,1	0,8	1,6	7,6	1,4	1,5	4,5
SVE UKUPNO - Total		261.666	4.132	13.375	7.157	8.863	24.874	74.998	124.820	3.447
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 5/II. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA HRVATSKE 2009. GODINE - MUŠKARCI - Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) for Croatian hospital day care and hospital hemodialysis in 2009 - MALE

		Dobna grupa – Age group (godina – years)								
SKUPINA BOLESTI-STANJA	UKUPNO	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više	Nepoznata	
DISEASE OR CONDITION GROUP	TOTAL	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 +	unknown	
I Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	6.991	462	1.960	784	805	1.159	1.092	723	6	
%	5,0	19,7	26,7	20,4	17,4	8,8	2,5	1,2	0,4	
II Novotvorine - Neoplasms	15.311	2	31	27	126	597	5.016	9.499	13	
%	11,0	0,1	0,4	0,7	2,7	4,5	11,6	15,2	1,0	
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	1.802	13	30	116	124	235	528	741	15	
%	1,3	0,6	0,4	3,0	2,7	1,8	1,2	1,2	1,1	
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic diseases	607	5	50	36	50	32	207	207	20	
%	0,4	0,2	0,7	0,9	1,1	0,2	0,5	0,3	1,5	
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	7.444	2	16	58	317	1.438	5.284	323	6	
%	5,4	0,1	0,2	1,5	6,8	10,9	12,2	0,5	0,4	
VI Bolesti živčanog sustava - Disease of the nervous system	1.002	22	104	141	144	136	218	207	30	
%	0,7	0,9	1,4	3,7	3,1	1,0	0,5	0,3	2,2	
VII Bolesti oka i adneksa - Diseases of the eye and adnexa	320	2	5	2	13	29	91	165	13	
%	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,3	1,0	
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process	396	77	242	39	13	3	8	8	6	
%	0,3	3,3	3,3	1,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,4	
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	4.255	4	8	7	54	218	1.071	2.465	428	
%	3,1	0,2	0,1	0,2	1,2	1,6	2,5	3,9	31,5	
X Bolesti dišnog sustava Diseases of the respiratory system	10.108	900	2.427	1.121	1.006	992	1.157	2.438	67	
%	7,3	38,4	33,0	29,1	21,7	7,5	2,7	3,9	4,9	
XI Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	1.852	61	197	100	147	293	448	516	90	
%	1,3	2,6	2,7	2,6	3,2	2,2	1,0	0,8	6,6	
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	1.009	74	194	129	129	139	163	125	56	
%	0,7	3,2	2,6	3,4	2,8	1,0	0,4	0,2	4,1	
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	652	4	26	29	48	100	240	175	30	
%	0,5	0,2	0,4	0,8	1,0	0,8	0,6	0,3	2,2	
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitourinary system	75.642	107	111	50	473	6.660	26.022	42.172	47	
%	54,5	4,6	1,5	1,3	10,2	50,3	60,0	67,4	3,5	
XV Trudnoća, porođaj i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju – Certain conditions originating in the perinatal period	33	33	0	0	0	0	0	0	0	
%	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti – Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	139	12	34	19	16	41	15	2	0	
%	0,1	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	7.850	503	1.734	1.099	1.007	721	954	1.463	369	
%	5,7	21,4	23,6	28,6	21,8	5,4	2,2	2,3	27,2	
XIX Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	894	4	78	61	125	186	190	128	122	
%	0,6	0,2	1,1	1,6	2,7	1,4	0,4	0,2	9,0	
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom - Factors influencing health status and contact with health services	2.369	59	104	31	32	264	668	1.170	41	
%	1,7	2,5	1,4	0,8	0,7	2,0	1,5	1,9	3,0	
SVE UKUPNO - Total	138.676	2.346	7.351	3.849	4.629	13.243	43.372	62.527	1.359	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 5/III. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA HRVATSKE 2009. GODINE - ŽENE - Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) for Croatian hospital day care and hospital hemodialysis in 2009 - FEMALE

		Dobna grupa – Age group (godina – years)								
SKUPINA BOLESTI-STANJA	UKUPNO	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više	Nepoznata	
DISEASE OR CONDITION GROUP	TOTAL	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 +	unknown	
I Zarazne i parazitarne bolesti - <i>Infectious and parasitic diseases</i>	7.540	357	1.655	712	841	1.616	1.172	1.176	11	
%	6,1	20,0	27,5	21,5	19,9	13,9	3,7	1,9	0,5	
II Novotvorine <i>- Neoplasms</i>	14.871	4	0	21	86	950	5767	8.022	21	
%	12,1	0,2	0,0	0,6	2,0	8,2	18,2	12,9	1,0	
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	2.535	2	27	3	34	427	1.058	971	13	
%	2,1	0,1	0,4	0,1	0,8	3,7	3,3	1,6	0,6	
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	784	7	36	23	61	47	169	412	29	
%	0,6	0,4	0,6	0,7	1,4	0,4	0,5	0,7	1,4	
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - <i>Mental and behavioural disorders</i>	1.650	1	8	27	147	223	935	297	12	
%	1,3	0,1	0,1	0,8	3,5	1,9	3,0	0,5	0,6	
VI Bolesti živčanog sustava - <i>Disease of the nervous system</i>	1.386	13	82	133	127	214	444	331	42	
%	1,1	0,7	1,4	4,0	3,0	1,8	1,4	0,5	2,0	
VII Bolesti oka i adneksa <i>- Diseases of the eye and adnexa</i>	396	3	10	6	35	34	96	194	18	
%	0,3	0,2	0,2	0,2	0,8	0,3	0,3	0,3	0,9	
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>- Diseases of the ear and mastoid process</i>	263	55	138	19	8	6	17	12	8	
%	0,2	3,1	2,3	0,6	0,2	0,1	0,1	0,0	0,4	
IX Bolesti cirkulacijskog sustava <i>- Diseases of the circulatory system</i>	5.251	1	8	5	34	180	984	3.616	423	
%	4,3	0,1	0,1	0,2	0,8	1,5	3,1	5,8	20,3	
X Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	9.293	579	1.664	852	875	1.197	1.683	2.368	75	
%	7,6	32,4	27,6	25,8	20,7	10,3	5,3	3,8	3,6	
XI Bolesti probavnog sustava <i>- Diseases of the digestive system</i>	1.956	56	193	113	201	374	418	513	88	
%	1,6	3,1	3,2	3,4	4,7	3,2	1,3	0,8	4,2	
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1.038	39	166	99	129	173	224	154	54	
%	0,8	2,2	2,8	3,0	3,0	1,5	0,7	0,2	2,6	
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	1.092	5	59	45	78	136	387	335	47	
%	0,9	0,3	1,0	1,4	1,8	1,2	1,2	0,5	2,3	
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - <i>Diseases of the genitourinary system</i>	61.771	147	256	102	219	2.963	16.441	41.033	610	
%	50,2	8,2	4,2	3,1	5,2	25,5	52,0	65,9	29,2	
XV Trudnoća, porođaj i babinje - <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	387	0	0	0	11	366	10	0	0	
%	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	3,1	0,0	0,0	0,0	
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	25	25	0	0	0	0	0	0	0	
%	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	65	14	22	13	9	2	3	2	0	
%	0,1	0,8	0,4	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo - <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	8.886	412	1.596	1.079	1.156	1.002	1.283	1.935	423	
%	7,2	23,1	26,5	32,6	27,3	8,6	4,1	3,1	20,3	
XIX Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka <i>- Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	685	10	62	33	70	90	128	193	99	
%	0,6	0,6	1,0	1,0	1,7	0,8	0,4	0,3	4,7	
XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom - <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	3.116	56	42	23	113	1.631	407	729	115	
%	2,5	3,1	0,7	0,7	2,7	14,0	1,3	1,2	5,5	
SVE UKUPNO - Total	122.990	1.786	6.024	3.308	4.234	11.631	31.626	62.293	2.088	
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 6/I. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - UKUPNO - Fifteen leading injuries - Croatia's 2009 morbidity by age group in hospital day care and hospital hemodialysis - TOTAL

Red. br.	Ozljede i trovanja	UKUPNO	0 godina	1-4 godina	5-9 godina	10-19 godina	20-39 godina	40-59 godina	60 i više godina	Nepoznata dob
No. Code	Injuries and poisoning	TOTAL	0 yr	1-4 yr	5-9 yr	10-19 yr	20-39 yr	40-59 yr and above	60 yr and above	Age unknown
1.	S00 Površinska ozljeda glave - Superficial injury of head	189	2	12	15	29	37	37	36	21
	%	12,0	14,3	8,6	16,0	14,9	13,4	11,6	11,2	9,5
2.	T14 Ozljeda nespecificiranog dijela tijela - Injury of unspecified body region	182	1	31	14	25	48	37	26	0
	%	11,5	7,1	22,1	14,9	12,8	17,4	11,6	8,1	0,0
3.	T78 Štetni učinci, nesvrstani drugamo - Adverse effects, not elsewhere classified	180	0	6	6	3	13	30	19	103
	%	11,4	0,0	4,3	6,4	1,5	4,7	9,4	5,9	46,6
4.	T63 Toksičan učinak dodira s otrovnim životinjama - Toxic effect of contact with venomous animals	83	2	16	9	13	15	15	13	0
	%	5,3	14,3	11,4	9,6	6,7	5,4	4,7	4,0	0,0
5.	T51 Toksičan učinak alkohola - Toxic effect of alcohol	72	0	3	2	22	11	7	2	25
	%	4,6	0,0	2,1	2,1	11,3	4,0	2,2	0,6	11,3
6.	S01 Otvorena rana glave - Open wound of head	60	1	7	4	7	11	11	18	1
	%	3,8	7,1	5,0	4,3	3,6	4,0	3,5	5,6	0,5
7.	S20 Površinske ozljede prsnog koša - Superficial injury of thorax	57	0	0	1	6	12	17	19	2
	%	3,6	0,0	0,0	1,1	3,1	4,3	5,3	5,9	0,9
8.	S52 Prijelom podlaktice - Fracture of forearm	44	0	0	5	6	4	2	25	2
	%	2,8	0,0	0,0	5,3	3,1	1,4	0,6	7,8	0,9
9.	S06 Intrakranijalna ozljeda - Intracranial injury	40	2	5	2	3	6	7	15	0
	%	2,5	14,3	3,6	2,1	1,5	2,2	2,2	4,7	0,0
10.	S61 Otvorena rana ručnoga zgloba i šake - Open wound of wrist and hand	37	0	1	1	6	8	13	8	0
	%	2,3	0,0	0,7	1,1	3,1	2,9	4,1	2,5	0,0
11.	T42 Otrovanje antiepilepticima, sedativima-hipnoticima i antiparkinsonicima - Poisoning by antiepileptic, sedative-hypnotic and antiparkinsonism drugs	33	0	3	0	8	11	6	4	1
	%	2,1	0,0	2,1	0,0	4,1	4,0	1,9	1,2	0,5
12.	S43 Dislokacija, uganuće i nategnuće zglobova i ligamenata ramenog pojasa - Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of shoulder girdle	30	0	0	0	3	4	8	15	0
	%	1,9	0,0	0,0	0,0	1,5	1,4	2,5	4,7	0,0
13.	S60 Površinska ozljeda ručnoga zgloba i šake - Superficial injury of wrist and hand	25	0	1	3	2	4	5	7	3
	%	1,6	0,0	0,7	3,2	1,0	1,4	1,6	2,2	1,4
14.	T41 Otrovanje anestheticima i terapijskim plinovima - Poisoning by anaesthetics and therapeutic gases	22	0	0	0	0	1	0	1	20
	%	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,3	9,0
15.	S62 Prijelom u području ručnog zgloba i šake - Fracture at wrist and hand level	19	0	0	1	6	3	3	5	1
	%	1,2	0,0	0,0	1,1	3,1	1,1	0,9	1,6	0,5
1-15 Ukupno - Total		1.073	8	85	63	139	188	198	213	179
	%	68,0	57,1	60,7	67,0	71,3	68,1	62,3	66,4	81,0
MKB X - ICD 10 S00-T98		1.579	14	140	94	195	276	318	321	221
		100	100	100	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 6/II. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - MUŠKARCI - Fifteen leading injuries - Croatia's 2009 morbidity in hospital day care and hospital hemodialysis by age group - MALE

Red. br.	Ozljede i trovanja	UKUPNO	0 godina	1-4 godina	5-9 godina	10-19 godina	20-39 godina	40-59 godina	60 i više godina	Nepoznata dob
No. Code	Injuries and poisoning	TOTAL	0 yr	1-4 yr	5-9 yr	10-19 yr	20-39 yr	40-59 yr and above	60 yr and above	Age unknown
1.	S00 Površinska ozljeda glave - Superficial injury of head	121 % 13,5	1 25,0	9 11,5	11 18,0	20 16,0	29 15,6	25 13,2	11 8,6	15 12,3
2.	T14 Ozljeda nespecificiranog dijela tijela - Injury of unspecified body region	99 % 11,1	0 0,0	19 24,4	8 13,1	16 12,8	30 16,1	15 7,9	11 8,6	0 0,0
3.	T78 Štetni učinci, nesvrstani drugamo - Adverse effects, not elsewhere classified	85 % 9,5	0 0,0	1 1,3	2 3,3	0 0,0	7 3,8	12 6,3	10 7,8	53 43,4
4.	T63 Toksičan učinak dodira s otrovnim životinjama - Toxic effect of contact with venomous animals	53 % 5,9	1 25,0	10 12,8	6 9,8	11 8,8	9 4,8	9 4,7	7 5,5	0 0,0
5.	T51 Toksičan učinak alkohola - Toxic effect of alcohol	47 % 5,3	0 0,0	2 2,6	1 1,6	13 10,4	8 4,3	4 2,1	2 1,6	17 13,9
6.	S01 Otvorena rana glave - Open wound of head	39 % 4,4	1 25,0	4 5,1	3 4,9	5 4,0	8 4,3	8 4,2	9 7,0	1 0,8
7.	S20 Površinske ozljede prsnog koša - Superficial injury of thorax	34 % 3,8	0 0,0	0 0,0	0 0,0	3 2,4	10 5,4	12 6,3	8 6,3	1 0,8
8.	S61 Otvorena rana ručnoga zgloba i šake - Open wound of wrist and hand	28 % 3,1	0 0,0	1 1,3	0 0,0	4 3,2	7 3,8	10 5,3	6 4,7	0 0,0
9.	S52 Prijelom podlaktice - Fracture of forearm	19 % 2,1	0 0,0	0 0,0	4 6,6	5 4,0	3 1,6	0 0,0	6 4,7	1 0,8
10.	T42 Otrovanje antiepilepticima, sedativima-hipnoticima i antiparkinsonicima - Poisoning by antiepileptic, sedative-hypnotic and antiparkinsonism drugs	18 % 2,0	0 0,0	3 3,8	0 0,0	6 4,8	6 3,2	2 1,1	1 0,8	0 0,0
11.	S43 Dislokacija, uganuće i nategnuće zglobova i ligamenata ramenog pojasa - Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of shoulder girdle	14 % 1,6	0 0,0	0 0,0	0 0,0	2 1,6	3 1,6	4 2,1	5 3,9	0 0,0
12.	S40 Površinska ozljeda ramena i nadlaktice - Injuries to the shoulder and upper arm	13 % 1,5	0 0,0	1 1,3	0 0,0	2 1,6	1 0,5	0 0,0	7 5,5	2 1,6
13.	S60 Površinska ozljeda ručnoga zgloba i šake - Superficial injury of wrist and hand	13 % 1,5	0 0,0	0 0,0	2 3,3	1 0,8	3 1,6	4 2,1	1 0,8	2 1,6
14.	S02 Prijelom lubanje i kosti lica - Fracture of skull and facial bones	12 % 1,3	0 0,0	0 0,0	1 1,6	0 0,0	4 2,2	5 2,6	2 1,6	0 0,0
15.	S06 Intrakranijalna ozljeda - Intracranial injury	12 % 1,3	0 0,0	0 0,0	1 1,6	1 0,8	4 2,2	3 1,6	3 2,3	0 0,0
1-15 Ukupno - Total		607 % 67,9	3 75,0	50 64,1	39 63,9	89 71,2	132 71,0	113 59,5	89 69,5	92 75,4
MKB X - ICD 10 S00-T98		894 % 100	4 100	78 100	61 100	125 100	186 100	190 100	128 100	122 100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

Tablica - Table 6/III. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - ŽENE -
Fifteen leading injuries - Croatia's 2009 morbidity in hospital day care and hospital hemodialysis by age group - FEMALE

Red. br.	Ozljede i trovanja	UKUPNO	0 godina	1-4 godina	5-9 godina	10-19 godina	20-39 godina	40-59 godina	60 i više godina	Nepoznata dob
No. Code	Injuries and poisoning	TOTAL	0 yr	1-4 yr	5-9 yr	10-19 yr	20-39 yr	40-59 yr and above	60 yr and above	Age unknown
1.	T78 Štetni učinci, nesvrstani drugamo - Adverse effects, not else classified	95 % 13,9	0 0,0	5 8,1	4 12,1	3 4,3	6 6,7	18 14,1	9 4,7	50 50,5
2.	T14 Ozljeda nespecificiranog dijela tijela - Injury of unspecified body region	83 % 12,1	1 10,0	12 19,4	6 18,2	9 12,9	18 20,0	22 17,2	15 7,8	0 0,0
3.	S00 Površinska ozljeda glave - Superficial injury of head	68 % 9,9	1 10,0	3 4,8	4 12,1	9 12,9	8 8,9	12 9,4	25 13,0	6 6,1
4.	T63 Toksičan učinak dodira s otrovnim životinjama - Toxic effect of contact with venomous animals	30 % 4,4	1 10,0	6 9,7	3 9,1	2 2,9	6 6,7	6 4,7	6 3,1	0 0,0
5.	S06 Intrakranijalna ozljeda - Intracranial injury	28 % 4,1	2 20,0	5 8,1	1 3,0	2 2,9	2 2,2	4 3,1	12 6,2	0 0,0
6.	S52 Prijelom podlaktice - Fracture of forearm	25 % 3,6	0 0,0	0 0,0	1 3,0	1 1,4	1 1,1	2 1,6	19 9,8	1 1,0
7.	T51 Toksičan učinak alkohola - Toxic effect of alcohol	25 % 3,6	0 0,0	1 1,6	1 3,0	9 12,9	3 3,3	3 2,3	0 0,0	8 8,1
8.	S20 Površinske ozljede prsnog koša - Superficial injury of thorax	23 % 3,4	0 0,0	0 0,0	1 3,0	3 4,3	2 2,2	5 3,9	11 5,7	1 1,0
9.	S01 Otvorena rana glave - Open wound of head	21 % 3,1	0 0,0	3 4,8	1 3,0	2 2,9	3 3,3	3 2,3	9 4,7	0 0,0
10.	S43 Dislokacija, uganuće i nategnuće zglobova i ligamenata ramenog pojasa - Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of shoulder girdle	16 % 2,3	0 0,0	0 0,0	0 0,0	1 1,4	1 1,1	4 3,1	10 5,2	0 0,0
11.	T42 Otrovanje antiepilepticima, sedativima-hipnoticima i antiparkinsonicima - Poisoning by antiepileptic, sedative-hypnotic and antiparkinsonism drugs	15 % 2,2	0 0,0	0 0,0	0 0,0	2 2,9	5 5,6	4 3,1	3 1,6	1 1,0
12.	T50 Otrovanje diureticima te drugim i nespecificiranim lijekovima, ljekovitim tvarima, i biološkim tvarima - Poisoning by diuretics and other and unspecified drugs, medicaments and biological substances	13 % 1,9	0 0,0	2 3,2	0 0,0	1 1,4	3 3,3	2 1,6	1 0,5	4 4,0
13.	S60 Površinska ozljeda ručnoga zgloba i šake - Superficial injury of wrist and hand	12 % 1,8	0 0,0	1 1,6	1 3,0	1 1,4	1 1,1	1 0,8	6 3,1	1 1,0
14.	T41 Otrovanje anestheticima i terapijskim plinovima - Poisoning by anaesthetics and therapeutic gases	11 % 1,6	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	1 1,1	0 0,0	1 0,5	9 9,1
15.	T88 Ostale komplikacije kirurške i medicinske skrbi, nesvrstane drugamo - Other complications of surgical and medical care, not elsewhere classified	11 % 1,6	0 0,0	1 1,6	1 3,0	7 10,0	0 0,0	0 0,0	2 1,0	0 0,0
1-15 ukupno - total		476 % 69,5	5 50,0	39 62,9	24 72,7	52 74,3	60 66,7	86 67,2	129 66,8	81 81,8
MKB X - ICD 10 S00-T98		685 % 100	10 100	62 100	33 100	70 100	90 100	128 100	193 100	99 100

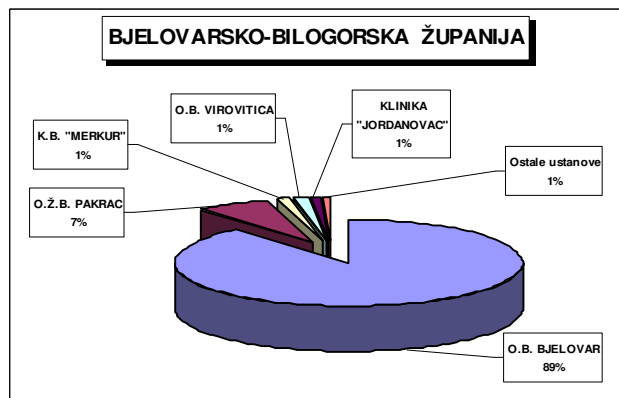
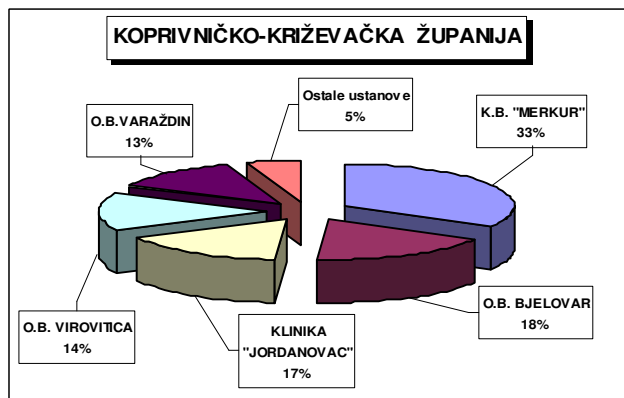
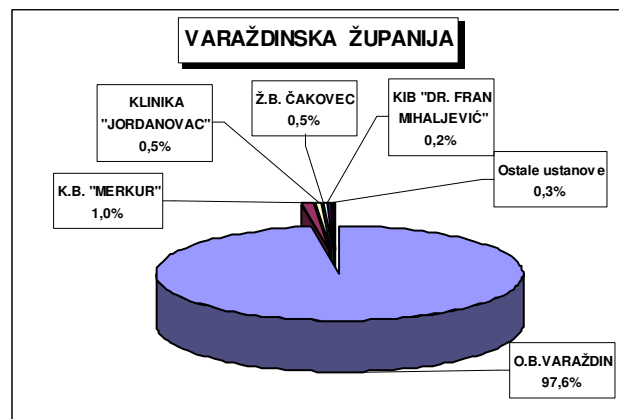
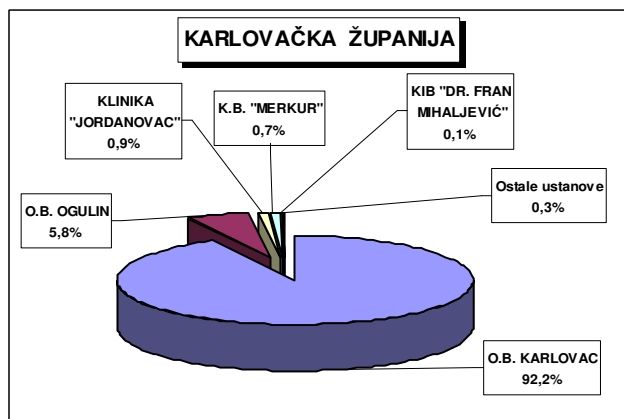
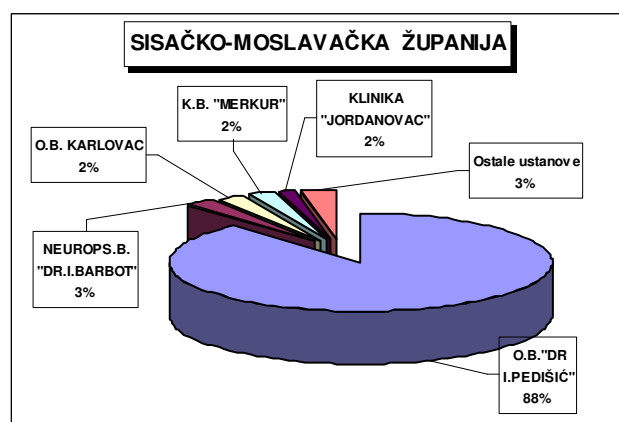
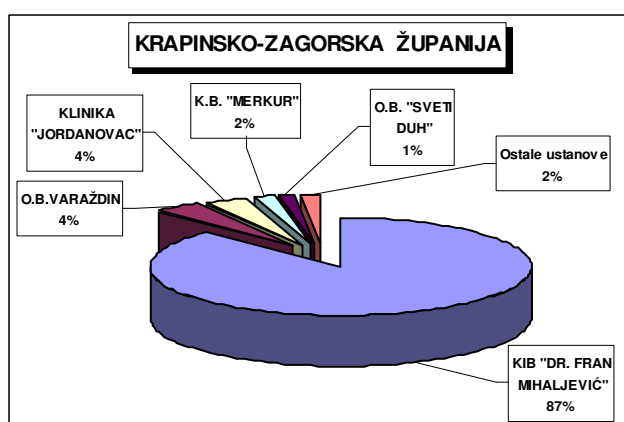
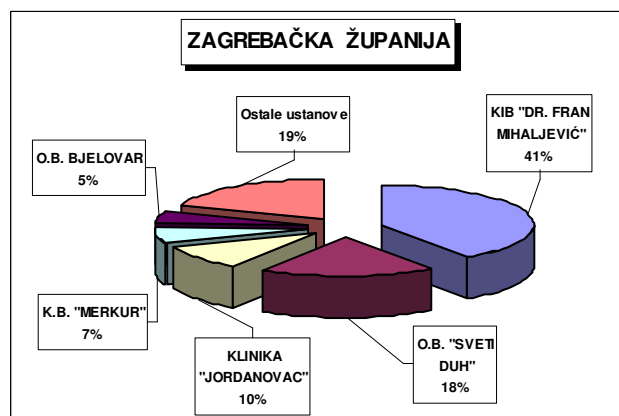
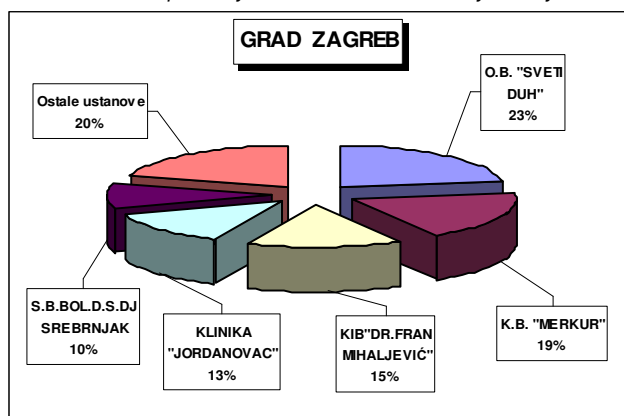
Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
 Source of information: Case Statistical Card

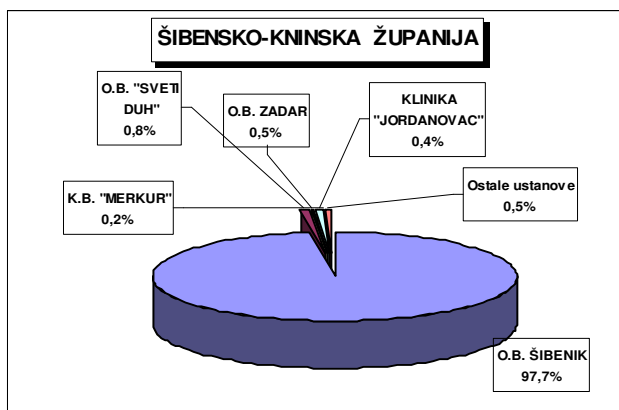
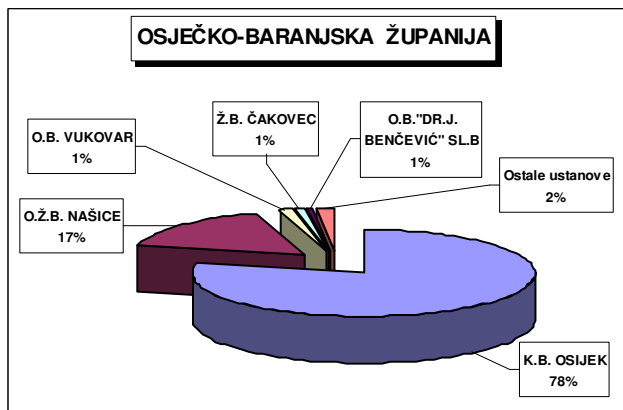
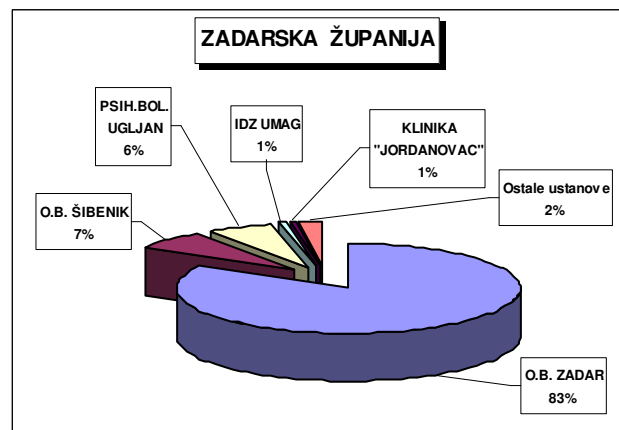
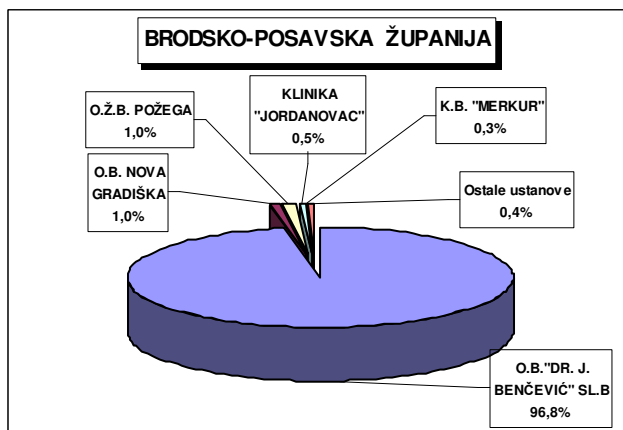
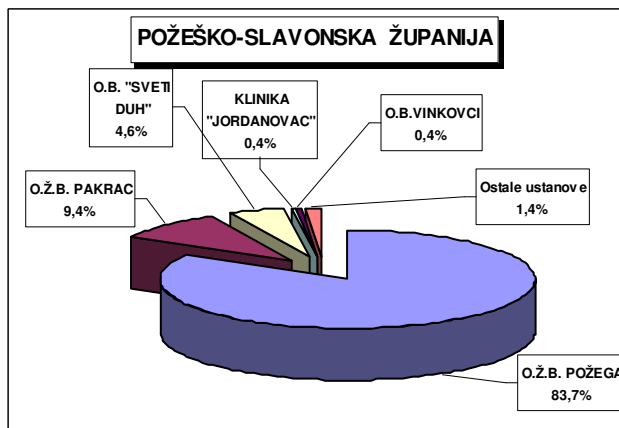
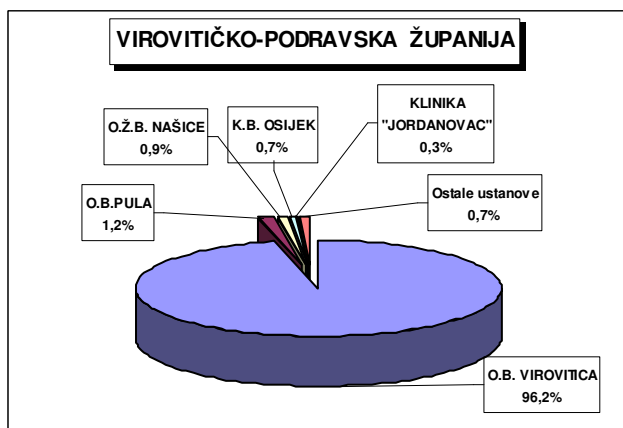
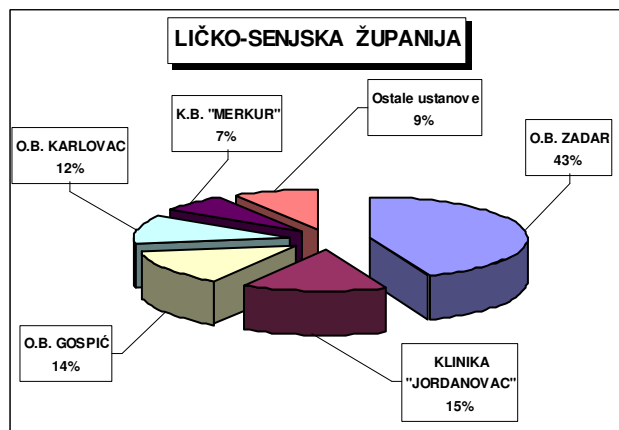
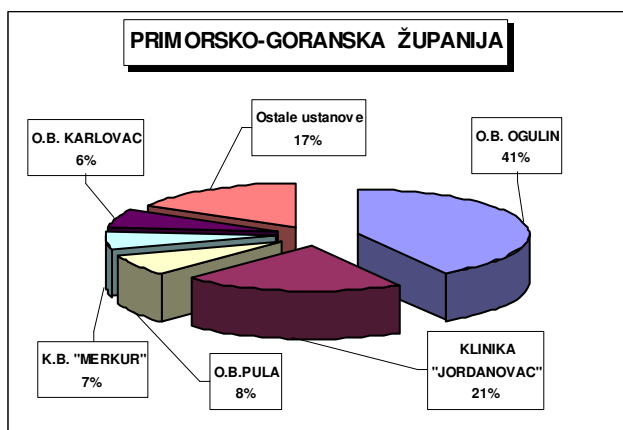
Tablica - Table 7. VANJSKI UZROCI MORBITETA - BOLNIČKI POBOL U DNEVNIM BOLNICAMA I BOLNIČKIM HEMODIJALIZAMA U HRVATSKOJ 2008. I 2009. GODINE - External causes of morbidity in hospital day care and hospital hemodialysis in Croatia 2008 and 2009

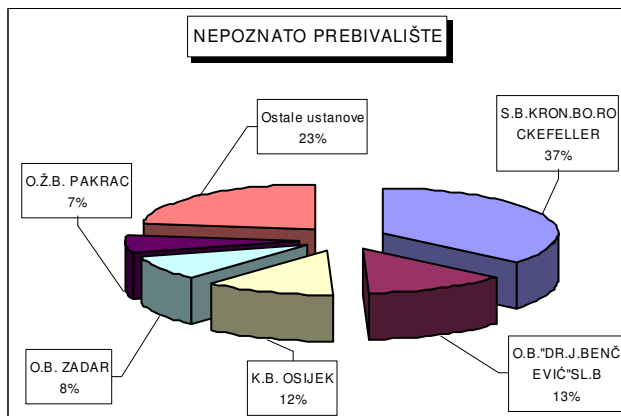
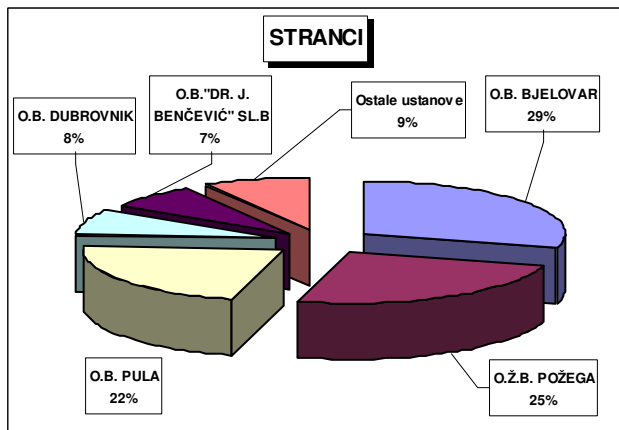
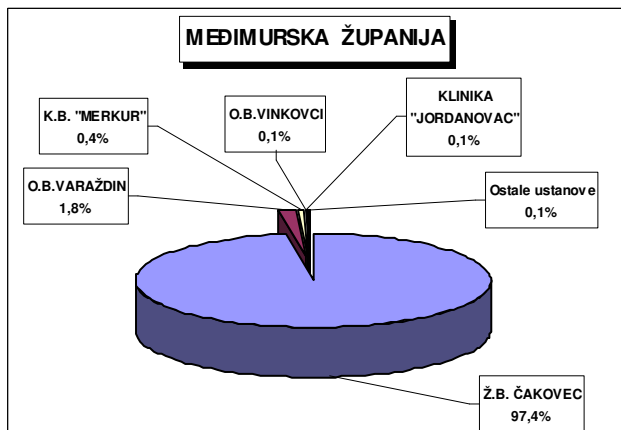
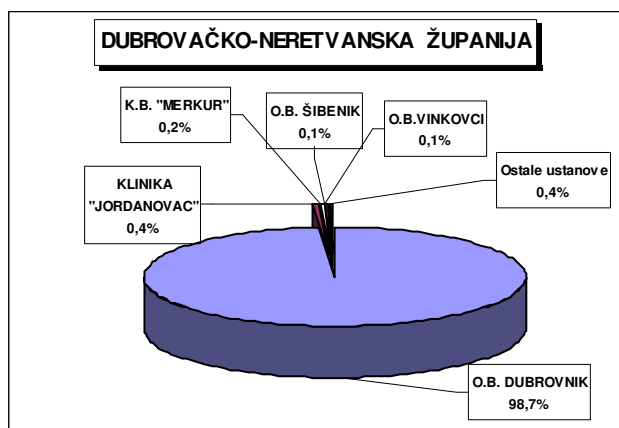
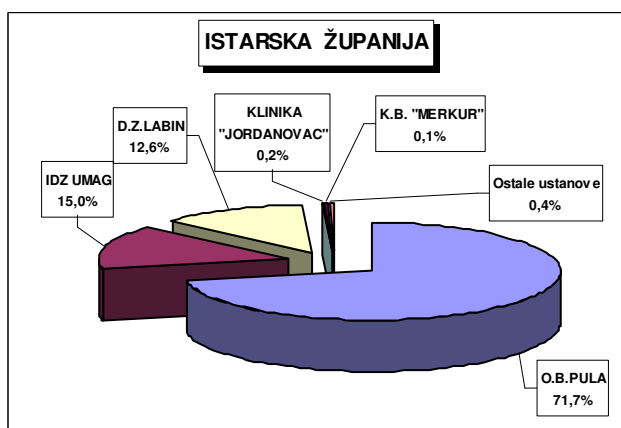
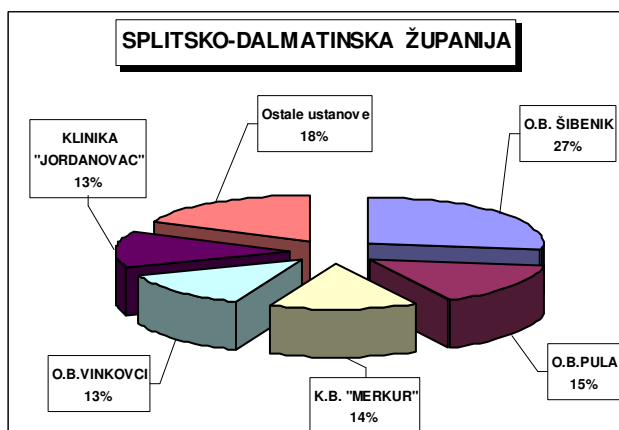
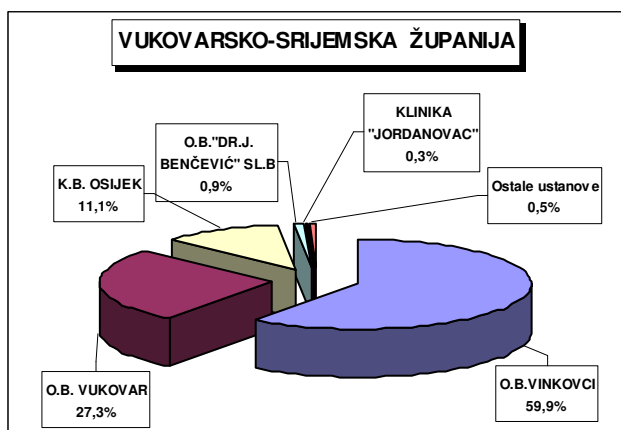
Vanjski uzrok morbiditeta <i>External cause of morbidity</i>	2008.			2009.		
	Muškarci <i>Male</i>	Žene <i>Female</i>	Ukupno <i>Total</i>	Muškarci <i>Male</i>	Žene <i>Female</i>	Ukupno <i>Total</i>
V01-V99 Nesreće pri prijevozu - Transport accidents	0	0	0	0	4	4
%				0,00	0,58	0,25
W00-X59 Drugi vanjski uzroci slučajnih ozljeda (padovi, alati, pucnjava, udaranje, ugrizi, utapanje, gušenje, struja, vatra, prirodne sile, lijekovi) - Other external causes of accidental injury (falls, tools, discharge, striking, bitten, drowning, suffocation, electric current, fire, forces of nature, drugs etc.)	0	0	0	852	633	1.485
%				95,30	92,41	94,05
X60-X84 Namjerno samoozljeđivanje - Intentional self-harm	0	0	0	31	31	62
%				3,47	4,53	3,93
X85-Y09 Napad (nasrtaj) - Assault	0	0	0	2	1	3
%				0,22	0,15	0,19
Y10-Y34 Događaj s neodređenom nakanom - Event of undetermined intent	0	0	0	3	4	7
%				0,34	0,58	0,44
Y35-Y36 Zakonske intervencije i ratne operacije - Legal intervention and operations of war	0	0	0	1	0	1
%				0,11	0,00	0,06
Y40-Y84 Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja - Complications of medical and surgical care	0	0	0	5	12	17
%				0,56	1,75	1,08
Y85-Y89 Posljedice vanjskih uzroka morbiditeta - Sequelae of external causes of morbidity	0	0	0	0	0	0
%				0,00	0,00	0,00
Y90-Y98 Dopunski čimbenici koji se odnose na uzroke morbiditeta - Supplementary factors related to causes of morbidity	0	0	0	0	0	0
%				0,00	0,00	0,00
V00-Y99 UKUPNO - Total	0	0	0	894	685	1.579
%				100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac
Source of information: Case Statistical Card

GRAVITACIJA PACIJENATA U DNEVNIM BOLNICAMA PREMA ODREĐENIM USTANOVAMA U 2009. GODINI S PODRUČJA ŽUPANIJA – Hospital day care catchment areas by county in 2009

VIII.**PORODI I PREKIDI TRUDNOĆE***Childbirths and Abortions*

Tablica - Table

Stranica - Page

1. PORODI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - <i>Childbirths in Health Institutions in Croatia 2009</i>	251
1. BROJ PORODA, MRTVOROĐENČADI I UMRLE NOVOROĐENČADI U RODILIŠTIMA U 2009. GODINI - The <i>number of childbirths, stillbirths and neonatal deaths in health institutions in 2009</i>	252
2. BROJ PORODA, UKUPNO ROĐENIH I ŽIVOROĐENIH REGISTRIRAN U RODILIŠTIMA U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE - The number of deliveries, childbirth totals and livebirths recorded by maternity wards in the <i>period 2000-09</i>	253
3. RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PORODA U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE - Childbearing women <i>in the period 2000-09 by the number of previous childbirths</i>	254
4. RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PREKIDA TRUDNOĆE U RAZDOBLJU OD 1999. DO 2009. GODINE - <i>Childbearing women in the period 1999-09 by the number of previous abortions</i>	254
5. RODILJE PREMA ISHODU TRUDNOĆE U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE - Childbearing women by <i>outcome of pregnancy in the period 2000-09</i>	255
6. ŽIVOROĐENA DJECA PREMA DOBI MAJKE I TEŽINI PRI ROĐENJU U 2009. GODINI - Liveborn by birthweight <i>and by age of mother in 2009</i>	256
Slika - Figure 1. RODILJE PREMA ANTENATALNIM PREGLEDIMA U 2009. GODINI - Childbearing women by ante-natal <i>examinations, 2009</i>	256
Slika - Figure 2. RODILJE PO VREMENU PRVOG PREGLEDA U 2009. GODINI - Childbearing women by time of first <i>examination, 2009</i>	257
Slika - Figure 3. PORODI PO NAČINU ZAVRŠETKA U 2009. GODINI - Delivery by completion method, 2009	257
Slika - Figure 4. PERINATALNO UMRLO PREMA UZROCIMA SMRTI U 2009. GODINI (%) - Perinatal deaths by cause of <i>death, 2009 (%)</i>	258
2. PREKIDI TRUDNOĆE U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Abortions in Croatia 2009	259
1. BROJ ŽENA FERTILNE DOBI, BROJ ŽIVOROĐENE DJECE I ODNOSI UKUPNIH PREKIDA TRUDNOĆE NA 1 ŽIVOROĐENO DIJETE U RAZDOBLJU OD 1985. DO 2009. GODINE - The number of fertile-age women, liveborn <i>children and total abortion to 1 livebirth ratio 1985-09</i>	259
2. UKUPNI BROJ PREKIDA TRUDNOĆE, BROJ SPONTANIH, LEGALNO INDUCIRANIH TE OSTALIH POBAČAJA REGISTRIRANIH U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE OD 1993. DO 2009. GODINE - Total abortions <i>and the number of spontaneous, legally induced and other abortions recorded by Croatian health institutions, 1993-09</i> ...	260
Slika - Figure 1. BROJ PREKIDA TRUDNOĆE U HRVATSKOJ OD 1982. DO 2009. GODINE - The number of abortions in <i>Croatia, 1982-09</i>	260
Slika - Figure 2. PREKIDI TRUDNOĆE PREMA VRSTI OD 1992. DO 2009. GODINE U HRVATSKOJ - Abortions by type in <i>Croatia 1992-09</i>	261
3. LEGALNO INDUCIRANI POBAČAJI PO DOBNIM SKUPINAMA ZABILJEŽENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE OD 1996. DO 2009. GODINE - Legally induced abortions by age group recorded in Croatian health <i>facilities, 1996-09</i>	261
Slika - Figure 3. LEGALNO INDUCIRANI PREKIDI TRUDNOĆE PREMA DOBI ŽENE U HRVATSKOJ, 2009. GODINE - <i>Legally induced abortions by women's age in Croatia, 2009</i>	262
4. BROJ ŽENA KOJE SU IMALE LEGALNO INDUCIRANI PREKID TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE OD 1999. DO 2009. GODINE - The number of women undergoing a legally induced abortion by the number of children <i>alive 1999-09</i>	262
5. UKUPAN BROJ ŽENA S PREKIDOM TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE OD 1996. DO 2009. GODINE - <i>Women's total having an abortion by the number of live children 1996-09</i>	263
Slika - Figure 4. PREKIDI TRUDNOĆE PREMA BROJU DJECE 2009. GODINE - Abortions by number of children in 2009	263
6. PREKIDI TRUDNOĆE PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2009. GODINU - <i>Number of total abortions, spontaneous, legally induced and other abortins by residence in 2009</i>	264
7. PREKIDI TRUDNOĆE PREMA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2009. GODINU - Number of total abortions, spontaneous, legally induced and other abortins by institutions in 2009	264

PORODI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - *Childbirths in Health Institutions, Croatia 2009*

U 2009. godini u rodilištima Hrvatske ukupno je, temeljem individualnih prijava poroda, registrirano 44.068 poroda s 44.706 ukupno rođenih. Od 44.706 ukupno rođenih, 44.515 djece je živorođeno i 191 mrtvorodeno, a od živorođenih je umrlo 163 novorođenčadi od kojih u prvih sedam dana života 151.

Ovi podaci iz zdravstvenih ustanova su odraz rada rodilišta i razlikuju se od podataka Državnog zavoda za statistiku koji se, prema UN-ovoj i EUROSTAT-ovoj metodologiji, odnose na djecu čije majke imaju prebivalište u RH i nisu bile odsutne iz RH dulje od jedne godine, kao i djecu majki koje nemaju stalno prebivalište u RH, ali na području RH borave jednu godinu ili dulje. Prema ovom izvoru, u Hrvatskoj je u 2009. godini bilo 44.577 živorođenih (tablica 2.). Rodilišni podaci uključuju i rođene čije stalno prebivalište nije u RH, a njihov broj je nakon ratnog razdoblja u neprekidnom padu i u 2009. godini je registrirano 80 poroda majki iz drugih država, pretežito iz Bosne i Hercegovine. Zbog osobitog javnozdravstvenog značaja perinatalne skrbi i dosadašnje evidencije poroda koja nije omogućavala praćenje čitavog niza osnovnih pokazatelja kvalitete skrbi, od 2001. godine je uveden novi obrazac prijave poroda te poseban obrazac za prijavu perinatalne smrti. Nova evidencija omogućava procjenu utjecaja medicinske skrbi na ishod – porod djeteta i stanje majke nakon poroda (broj kliničkih i ultrazvučnih pregleda u trudnoći; vrijeme prvog pregleda; način početka i završetka poroda; sudjelovanje medicinskog osoblja pri porodu; primjena analgezije, anestezije i transfuzije; komplikacije u porodu i babinjama; duljina hospitalizacije; Apgar ocjena i patologija/komplikacije u djeteta, podaci o uzroku smrti u slučaju smrti majke ili djeteta). Osim osnovnih medicinskih značajki koje mogu utjecati na ishod poroda na obrascu su i neke biološke (dob, antropometrijske mjere) i socijalne značajke (bračnost, obrazovanje, zanimanje, radni status, životne navike poput pušenja, uzimanja alkohola ili psihoaktivnih droga). Navedene značajke mogu se pratiti i prema zdravstvenim ustanovama odnosno prema tipu ustanove (klinička, županijska i izvanbolnička rodilišta) te utvrđene razlike između ustanova i regija koristiti u poboljšanju kvalitete skrbi i perinatalnog ishoda. Odabrani pokazatelji perinatalne skrbi prikazani su na tablicama 1.- 6. i slikama.

Prema dobi majke najučestaliji porodi su u dobi 25-29 godina (99,6 poroda na 1.000 žena te dobi), slijede porodi u dobi 30-34 godine (83,1 poroda na 1.000 žena te dobi), potom u dobi 20-24 godine (59 poroda/1.000 žena te dobi). Trend smanjenja rađanja u mlađim dobnim skupinama (dob ispod 20 godina) i porasta rađanja u dobi iznad 35 godina karakterističan za razvijene zemlje nalazimo i u Hrvatskoj. Na

1000 djevojaka u dobi 15-19 godina zabilježeno je 12,7 poroda, dok je u dobi 35-39 godina 34,7 poroda /1000 žena i u dobi 40-44 godine 6 poroda /1000 žena.

Najviše je registrirano prvih poroda, u udjelu od 48%, poroda, drugih po redu je bilo 33,7%, trećih po redu 12,5% i višeg reda rođenja 5,8%. U razdoblju 2002.-2009. godine nije bilo značajnih promjena u strukturi rođenih u odnosu na red rođenja. Oko 83 % rodilja nije imalo ranijih prekida trudnoće, 13,3% su imale jedan prekid trudnoće do sadašnjeg poroda, a manje od 4 % je imalo više prekida trudnoće. Slična raspodjela bilježi se već nekoliko prethodnih godina.

Nastavlja se trend porasta dovršenja poroda carskim rezom, ali neznatno u odnosu na prethodnu godinu (175/1.000 živorođenih u 2009. godini i 170/1.000 živorođenih u 2008. godini; stopa izračunata na rodilišne podatke!). U 2009. godini je bilo 7.813 carskih rezova odnosno činili su 17,7% poroda (7.460 carskih rezova u 2008. godini; 17,2% poroda). Među porodima bilo je i 406 dovršenih vakuum ekstrakcijom (0,9%), a u 164 slučaja (0,4%) je bio vaginalni, asistirani porod djeteta na zadak.

U 18.869 rodilja (42,8%) je bio porod s epiziotomijom (2008. godine u 19.187 rodilja ili 44,3%). U 22,8% rodilja zabilježene su komplikacije u trudnoći: 7.903 (17,9%) ih je s jednom komplikacijom, 1.700 (3,9%) s dvije komplikacije i 449 (1,02%) s tri ili više komplikacija. Od 12.762 komplikacija najučestalija je infekcija mokraćnog sustava u trudnoći (u 5,5% svih rodilja), slijedi prijevremeni porod (4,0%), prijeteci pobačaj do 22. navršenog tjedna gestacije (2,5%), gestacijska hipertenzija (1,9%), gestacijski dijabetes (1,4%) i sumnja na intrauterini zastoj rasta (1,4%), preeklampsija (1,0%), korioamnionitis (0,8%), oplodnja «in vitro» (0,6%) i insuficijencija cerviksa sa serklažom (0,6%). U 6.917 rodilja (15,7%) je zabilježena jedna ili više komplikacija u porodu ili babinjama. Najučestalije porodne komplikacije su: laceracija međice (8,6%), retinirana posteljica (1,5%) i prijevremena ruptura ovojnice 24 sata prije poroda (1,2%).

Od ukupno 44.068 poroda, s jednim djetetom je bilo 43.450 (98,6%). Blizanci su rođeni iz 599 poroda (1,4%), trojci iz 18 poroda (0,04%), a četvorci iz jednog poroda.

Udio živorođenih porodne težine ≥ 2.500 grama je u 2009. godini 95,3% (u 2008. godini 95,4%). Najviše djece je rođeno s porodnom težinom 3.000-3.500 grama (16.041, odnosno 36%). Djece niske porodne težine (ispod 2.500 grama) 2009. godine je bilo 4,7%, a njihov udio se već godinama kreće oko 5%.

U 2009. godini je zbog komplikacija u trudnoći, porodu ili babinjama u Hrvatskoj umrlo šest žena (stopa 13,46/100.000 živorođenih). Dvije smrti su uzrokovane eklampsijom, 3 tromboembolijom, a 1 zbog plućne embolije plodnom vodom.

Tablica - Table 1. BROJ PORODA, MRTVOROĐENČADI I UMRLE NOVOROĐENČADI U RODILIŠTIMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - The number of childbirths, stillbirths and neonatal deaths in Croatian health institutions in 2009

OPĆINA / USTANOVA <i>Community / Institution</i>	Broj poroda <i>No. childbirths</i>	Ukupno rođenih <i>Childbirth total</i>	Živorođenih <i>Liveborn</i>	Mrtvo-rođenih <i>Stillborn</i>	Umrle novorođenčadi <i>Neonatal deaths</i>
BJELOVAR / O.B. BJELOVAR	709	714	710	4	1
ČAKOVEC / ŽB ČAKOVEC	1.214	1.223	1.212	11	1
DUBROVNIK / O.B.DUBROVNIK	1.070	1.090	1.083	7	4
ĐAKOVO / D.Z.ĐAKOVO	63	63	63	0	0
GOSPIĆ / O.B.GOSPIĆ	304	306	304	2	0
IMOTSKI / D.Z.IMOTSKI	165	165	165	0	0
KARLOVAC / O.B. KARLOVAC	972	983	982	1	3
KNIN / O.B. KNIN	145	146	146	0	0
KOPRIVNICA / O.B."DR T. BARDEK"	1.037	1.047	1.044	3	3
KORČULA / D.Z. KORČULA	3	3	3	0	0
MAKARSKA / D.Z."R.ANTUNOVIĆ"	127	127	127	0	0
METKOVIĆ / D.Z. METKOVIĆ	251	251	251	0	0
NAŠICE / O.Ž.B. NAŠICE	487	487	487	0	0
NOVA GRADIŠKA / O.B. NOVA GRADIŠKA	481	487	486	1	1
OGULIN / O.B.OGULIN	168	169	169	0	0
OSIJEK / K.B. OSIJEK	2.731	2.779	2.767	12	14
PAKRAC / O.B. PAKRAC	635	639	633	6	1
POŽEGA / O.Ž.B. POŽEGA	622	629	628	1	0
PULA / O.B.PULA	1.564	1.576	1.568	8	6
RIJEKA / K.B.C.RIJEKA	3.164	3.202	3.196	6	14
S.B. PODOBNIK	337	342	342	0	1
SINJ / D.Z.SINJ	220	220	220	0	1
SISAK / O.B."DR I. PEDIŠIĆ"	995	1.003	1.000	3	1
SLAVONSKI BROD/O.B."DR J. BENČEVIĆ"	1.340	1.358	1.351	7	4
SPLIT / K.B.C. SPLIT	4.591	4.703	4.684	19	21
ŠIBENIK / O.B. ŠIBENIK	738	759	755	4	1
VARAŽDIN / O.B.VARAŽDIN	1.931	1.939	1.934	5	1
VELA LUKA / D.Z. VELA LUKA	4	4	4	0	0
VINKOVCI / O.B.VINKOVCI	1.232	1.238	1.233	5	2
VIROVITICA / O.B.VIROVITICA	821	827	824	3	1
VUKOVAR / O.B. VUKOVAR	394	397	397	0	0
ZABOK / O.B. ZABOK	1.004	1.015	1.013	2	1
ZADAR / O.B.ZADAR	1.811	1.846	1.838	8	3
Zagreb / K.B. "MERKUR"	1.970	1.991	1.986	5	9
Zagreb / K.B. "SESTRE MILOSRDNICE"	3.152	3.201	3.191	10	3
Zagreb / KBC KLIN.ŽEN.B.I POR	4.134	4.256	4.208	48	45
Zagreb / O.B."SVETI DUH"	3.482	3.521	3.511	10	21
ZAGREB / UKUPNO	12.738	12.969	12.896	73	78
HRVATSKA - Croatia	44.068	44.706	44.515	191	163

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova
Source of information: Birth confirmation form from health institutions

Tablica - Table 2.

BROJ PORODA, UKUPNO ROĐENIH, ŽIVOROĐENIH, MRTVOROĐENIH I UMRLE NOVOROĐENČADI REGISTRIRAN U RODILIŠTIMA HRVATSKE U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE - *The number of deliveries, childbirth totals, livebirths, stillbirths and neonatal deaths recorded by Croatian maternity wards in the period 2000-2009*

GODINA	Broj poroda	Broj ukupno rođenih	Broj živorođenih
<i>Year</i>	<i>No. of deliveries</i>	<i>Childbirth total</i>	<i>Livebirths</i>
2000.	43.352	43.926	43.758 43.746*
2001.	38.666	39.119	38.887 40.993*
2002.	39.408	39.927	39.698 40.094*
2003.	38.925	39.398	39.181 39.668*
2004.	40.210	40.687	40.469 40.307*
2005.	42.248	42.811	42.574 42.492*
2006.	41.323	41.817	41.600 41.446*
2007.	41.711	42.332	42.136 41.910*
2008.	43.336	43.980	43.776 43.753*
2009.	44.068	44.706	43.515 44.577**

Napomene: * - podaci Državnog zavoda za statistiku prema stalnom prebivalištu roditelje u Hrvatskoj godinu ili dulje (EUROSTAT metodologija)

Notes: * - Central Bureau of Statistics data - the number of live births comprises all children whose mothers are permanent residents of the Republic of Croatia longer than a year (EUROSTAT methodology)

Tablica - Table 3. RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PORODA U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE -
Childbearing women in the period 2000-2009 by the number of previous childbirths

GODINA Year	UKUPNO Total	BROJ DOSADAŠNJIH PORODA Childbirths till present								
		0	1	2	3	4	5	6	7 >	Unknown Nepoz.
2000.	43.352 100%	18.239 42,07	13.955 32,19	5.791 13,36	1.936 4,47	643 1,48	253 0,58	123 0,28	124 0,29	2.288 5,28
2001.	38.666 100%	18.289 47,29	12.468 32,25	5.107 13,21	1.674 4,33	621 1,61	271 0,70	100 0,26	136 0,35	0 0,00
2002.	39.408 100%	18.309 46,46	13.528 34,32	4.882 12,39	1.623 4,12	581 1,47	219 0,56	131 0,33	135 0,34	0 0,00
2003.	38.925 100%	18.732 48,12	13.174 33,84	4.460 11,46	1.496 3,84	578 1,48	229 0,59	125 0,32	131 0,34	0 0,00
2004.	40.210 100%	19.498 48,50	13.470 33,51	4.697 11,68	1.459 3,63	576 1,43	256 0,63	119 0,29	135 0,33	0 0,00
2005.	42.248 100%	19.851 46,99	14.238 33,70	5.573 13,19	1.517 3,59	539 1,28	249 0,59	128 0,30	153 0,36	0 0,00
2006.	41.323 100%	19.682 47,63	13.933 33,72	5.212 12,71	1.458 3,53	511 1,24	258 0,62	120 0,03	149 0,36	0 0,00
2007.	41.711 100%	19.976 47,89	13.995 33,55	5.220 12,52	1.504 3,6	525 1,26	220 0,53	112 0,27-	159 0,38	0 0,00
2008.	43.336 100%	20.821 48,05	14.615 33,72	5.341 12,32	1.556 3,59	514 1,19	234 0,54	119 0,27	136 0,31	0 0,00
2009.	44.068 100%	21.147 47,99	14.843 33,68	5.517 12,52	1.582 3,59	505 1,15	217 0,49	119 0,27	138 0,31	0 0,00

Tablica - Table 4. RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PREKIDA TRUDNOĆE U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE -
Childbearing women in the period 2000-2009 by the number of previous abortions

GODINA Year	UKUPNO Total	BROJ DOSADAŠNJIH PREKIDA TRUDNOĆE No. of abortions till present								
		0	1	2	3	4	5	6	7 >	Unknown Nepoz.
2000.	43.352 100%	34.002 78,43	5.382 12,42	1.307 3,01	332 0,77	110 0,25	28 0,06	12 0,03	20 0,05	2.159 4,98
2001.	38.666 100%	31.583 81,68	5.324 13,77	1.283 3,32	325 0,84	88 0,23	39 0,10	9 0,02	15 0,04	0 0,00
2002.	39.408 100%	31.913 80,98	5.715 14,50	1.316 3,34	315 0,80	79 0,20	33 0,08	11 0,03	26 0,07	0 0,00
2003.	38.925 100%	31.696 81,43	5.562 14,29	1.231 3,16	282 0,72	94 0,24	29 0,07	12 0,03	19 0,05	0 0,00
2004.	40.210 100%	33.009 82,10	5.537 13,77	1.246 3,10	272 0,68	90 0,22	31 0,07	16 0,04	9 0,02	0 0,00
2005.	42.248 100%	34.493 81,64	5.985 14,17	1.378 3,26	271 0,64	76 0,18	28 0,07	7 0,02	10 0,02	0 0,00
2006.	41.323 100%	33.875 81,98	5.729 13,86	1.302 3,15	274 0,66	85 0,21	29 0,07	12 0,03	17 0,04	0 0,00
2007.	41.711 100%	34.197 81,99	5.773 13,84	1.338 3,20	285 0,68	71 0,17	21 0,05	11 0,03	15 0,04	0 0,00
2008.	43.336 100%	35.329 81,52	6.221 14,36	1.347 3,10	320 0,74	75 0,17	21 0,05	14 0,03	9 0,02	0 0,00
2009.	44.068 100%	36.471 82,76	5.887 13,36	1.276 2,90	306 0,69	79 0,18	29 0,07	6 0,01	14 0,03	0 0,00

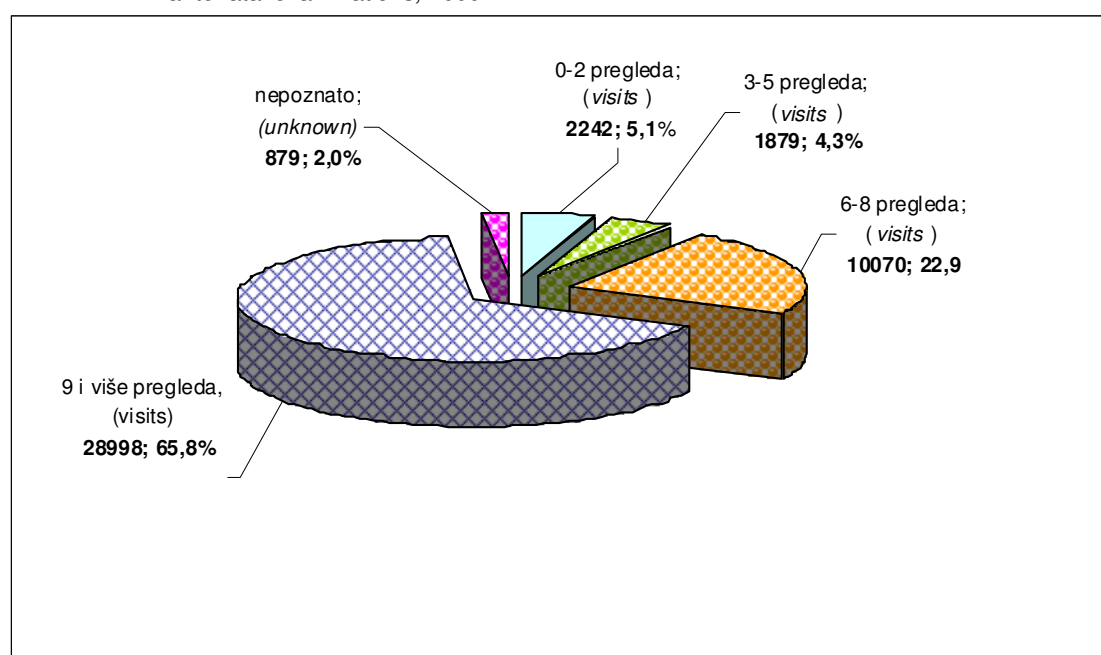
Tablica - Table 5. RODILJE PREMA ISHODU TRUDNOĆE U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE -
Childbearing women by outcome of pregnancy in the period 2000-2009

Godina Year	Broj djece u porodu <i>No. of children in a delivery</i>	Broj rodilja <i>No. of mothers</i>	%	U K U P N O			
				Živorodenih <i>Liveborn</i>	%	Mrtvorodenih <i>Stillborn</i>	%
				T O T A L			
2000.	jedno - <i>single</i>	42.799	98,73	42.654	97,48	145	86,30
	dvoje - <i>twin</i>	534	1,23	1.051	2,40	17	10,12
	troje - <i>triplet</i>	17	0,04	46	0,10	5	2,98
	četvero - <i>quadruplet</i>	2	0,00	7	0,02	1	0,60
	ukupno - <i>total</i>	43.352	100,00	43.758	100,00	168	100,00
2001.	jedno - <i>single</i>	38.229	98,87	38.020	97,77	209	90,08
	dvoje - <i>twin</i>	423	1,09	826	2,12	20	8,62
	troje - <i>triplet</i>	12	0,03	34	0,09	2	0,86
	četvero - <i>quadruplet</i>	2	0,01	7	0,02	1	0,44
	ukupno - <i>total</i>	38.666	100,00	38.887	100,00	232	100,00
2002.	jedno - <i>single</i>	38.904	98,72	38.699	97,48	205	89,52
	dvoje - <i>twin</i>	489	1,24	954	2,40	24	10,48
	troje - <i>triplet</i>	15	0,04	45	0,12	0	0,00
	ukupno - <i>total</i>	39.408	100,00	39.698	100,00	229	100,00
2003.	jedno - <i>single</i>	38.460	98,81	38.263	97,66	197	90,78
	dvoje - <i>twin</i>	457	1,17	895	2,27	19	8,46
	troje - <i>triplet</i>	8	0,02	23	0,06	1	0,46
	ukupno - <i>total</i>	38.925	100,00	39.181	100,00	217	100,00
2004.	jedno - <i>single</i>	39.741	98,83	39.540	97,70	201	92,20
	dvoje - <i>twin</i>	461	1,15	906	2,24	16	7,34
	troje - <i>triplet</i>	8	0,02	23	0,06	1	0,46
	ukupno - <i>total</i>	40.210	100,00	40.469	100,00	218	100,00
2005.	jedno - <i>single</i>	41.695	98,69	41.474	97,41	221	93,25
	dvoje - <i>twin</i>	543	1,29	1.071	2,52	15	6,33
	troje - <i>triplet</i>	10	0,02	29	0,07	1	0,42
	ukupno - <i>total</i>	42.248	100,00	42.574	100,00	237	100,00
2006.	jedno - <i>single</i>	40.845	98,84	40.646	97,71	199	91,70
	dvoje - <i>twin</i>	464	1,12	913	2,19	15	6,92
	troje - <i>triplet</i>	12	0,03	33	0,08	3	1,38
	četvero - <i>quadruplet</i>	2	0,00	8	0,02	0	0
	ukupno - <i>total</i>	41.323	100,00	41.600	100,00	217	100,00
2007.	jedno - <i>single</i>	41.115	98,57	40.941	97,16	174	88,78
	dvoje - <i>twin</i>	572	1,37	1123	2,67	21	10,71
	troje - <i>triplet</i>	23	0,06	69	0,16	0	0
	četvero - <i>quadruplet</i>	1	0	3	0,01	1	0,51
	ukupno - <i>total</i>	41.711	100,00	42.136	100,00	196	100,00
2008.	jedno - <i>single</i>	42.711	98,56	42.528	97,15	183	89,71
	dvoje - <i>twin</i>	606	1,4	1192	2,72	20	9,80
	troje - <i>triplet</i>	19	0,04	56	0,13	1	0,49
	ukupno - <i>total</i>	43.336	100,00	43.776	100,00	204	100,00
2009.	jedno - <i>single</i>	43.450	98,6	43.283	97,24	167	87,43
	dvoje - <i>twin</i>	599	1,36	1.176	2,64	22	11,52
	troje - <i>triplet</i>	18	0,04	52	0,12	2	1,05
	četvero - <i>quadruplet</i>	1	0,00	4	0,01	0	0,00
	ukupno - <i>total</i>	44.068	100,00	44.515	100,00	191	100,00

Tablica - Table 6. ŽIVOROĐENA DJECA PREMA DOBI MAJKE I TEŽINI PRI ROĐENJU 2009. GODINE -
Liveborn by birthweight and by age of mother in 2009

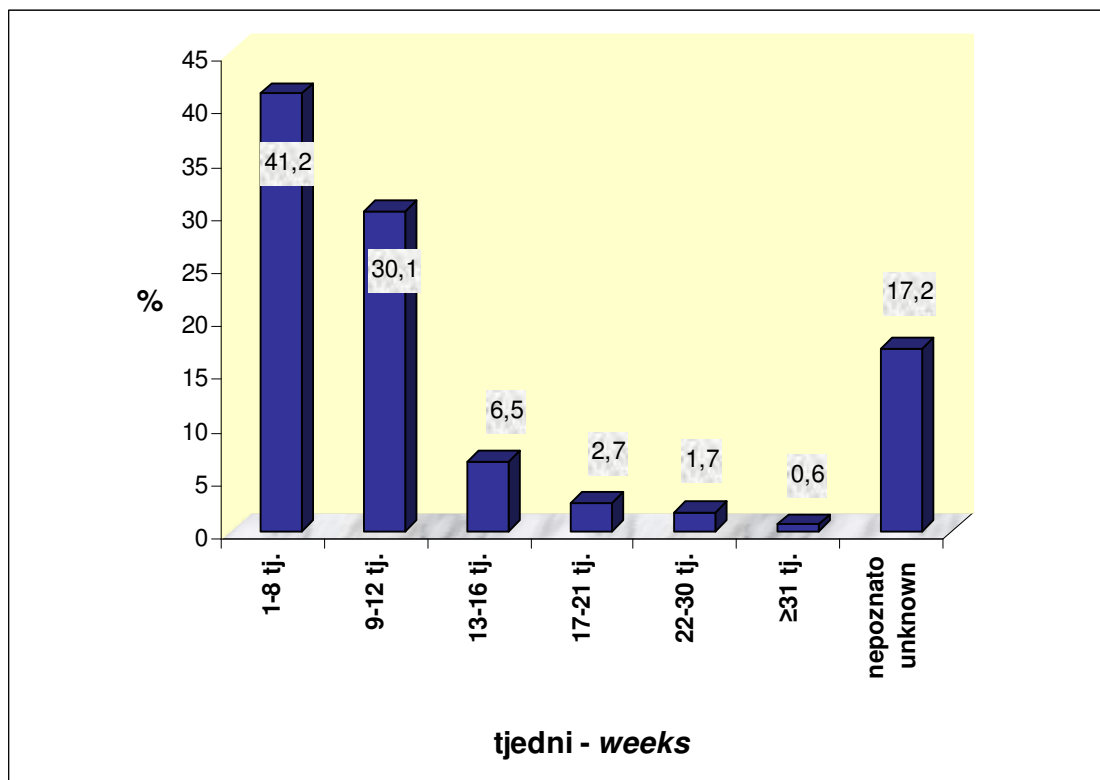
TEŽINA /grama/ Birthweight (g)	UKUPNO TOTAL	DOB RODILJE (god.) AGE OF MOTHER (yr)									
		< 15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	> 50	nepoz.
Ispod – Under 499	15 %	0 0,00	0 0,00	2 13,33	5 33,33	4 26,67	3 20,00	1 6,67	0 0,00	0 0,00	0 0,00
500- 999	152 %	0 0,00	8 5,26	17 11,18	45 29,61	41 26,97	32 21,05	7 4,61	0 0,00	0 0,00	2 1,32
1000- 1499	172 %	0 0,00	10 5,81	30 17,44	45 26,16	51 29,65	23 13,37	12 6,98	0 0,00	0 0,00	1 0,58
1500- 1999	399 %	0	18 4,51	63 15,79	110 27,57	125 31,33	58 14,54	18 4,51	3 0,75	0 0,00	4 1,00
2000- 2499	1.359 %	2 0,15	82 6,03	243 17,88	414 30,46	378 27,81	193 14,20	37 2,72	6 0,44	0	4 0,29
2500- 2999	5.792 %	1 0,02	321 5,54	1.230 21,24	1.910 32,98	1.533 26,47	618 10,67	144 2,49	10 0,17	0	25 0,43
3000- 3499	16.041 %	6 0,04	623 3,88	3.319 20,69	5.570 34,72	4.363 27,20	1.784 11,12	315 1,96	15 0,00	0	46 0,29
3500- 3999	14.796 %	1 0,01	440 2,97	2.694 18,21	5.349 36,15	4.332 29,28	1.646 11,12	285 1,93	13 0,09	0 0,00	36 0,24
4000- 4499	4.974 %	0 0,00	112 2,25	790 15,88	1.817 36,53	1.486 29,88	646 12,99	105 2,11	4 0,08	0 0,00	14 0,28
> 4500	815 %	0 0,00	14 1,72	124 15,21	240 29,45	282 34,60	124 15,21	28 3,44	0 0,00	0 0,00	3 0,37
Ukupno - Total	44.515 %	10 0,02	1.628 3,66	8.512 19,12	15.505 34,83	11.595 28,29	5.127 11,52	952 2,14	51 0,11	0 0,00	135 0,30

Slika - Figure 1. RODILJE PREMA ANTENATALNIM PREGLEDIMA U 2009. GODINI – Childbearing women by antenatal examinations, 2009

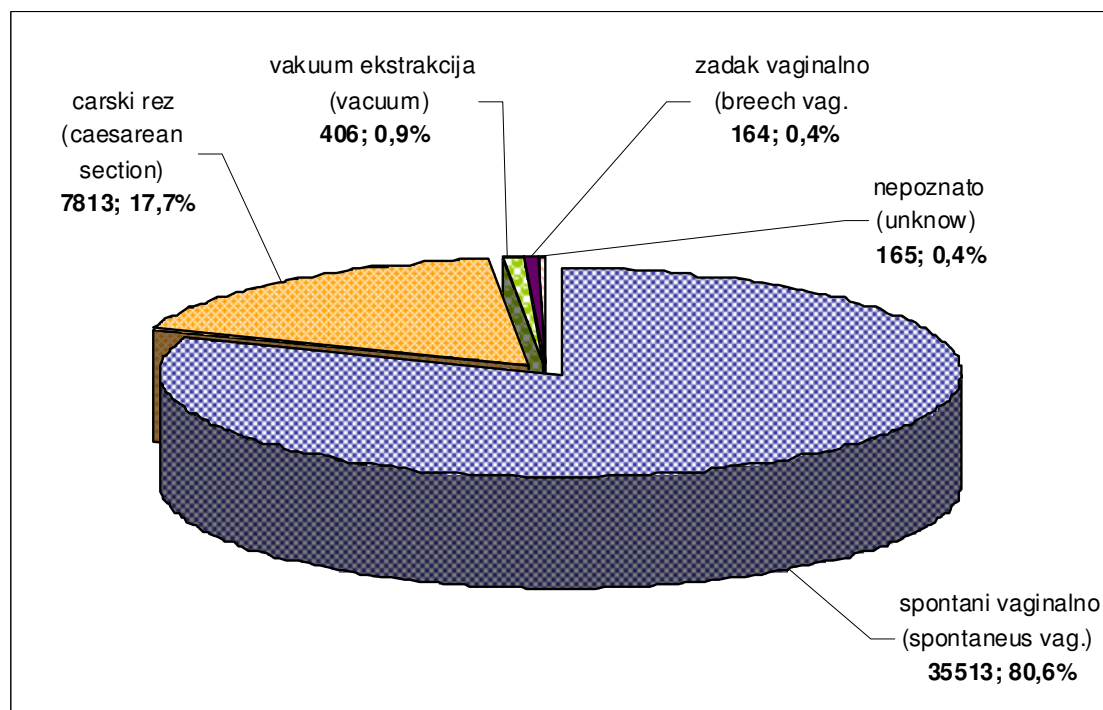

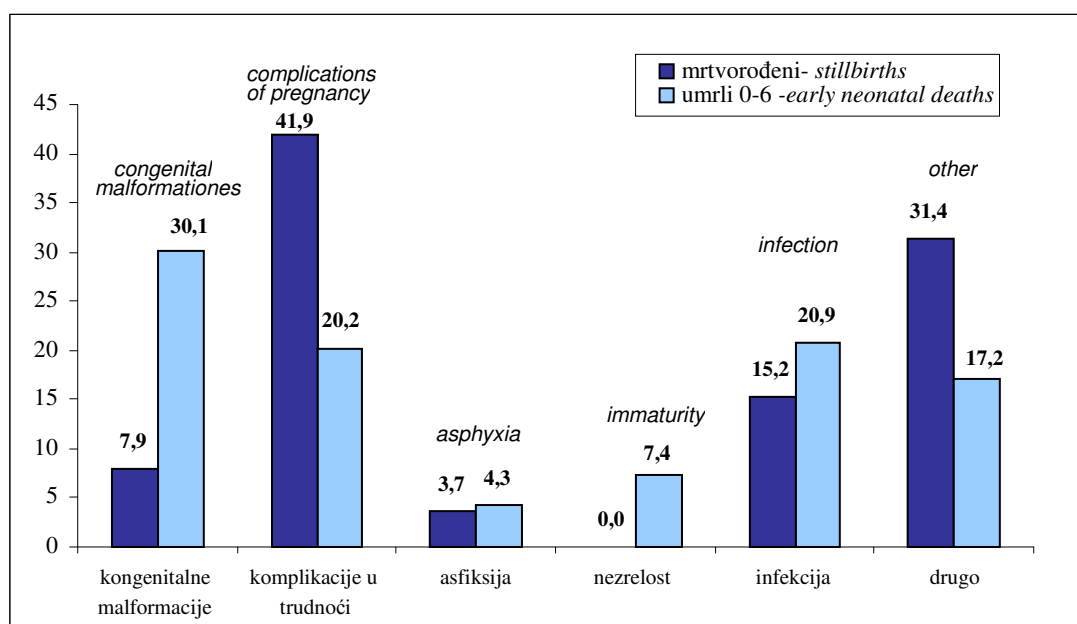
Slika - Figure 2. RODILJE PO VREMENU PRVOG PREGLEDA U 2009. GODINI – Childbearing women by time of first examination, 2009

Slika - Figure 3. PORODI PO NAČINU ZAVRŠETKA U 2009. GODINI – Delivery by completion method, 2009

Slika - Figure 4. **PERINATALNO UMRLI PREMA UZROCIMA SMRTI U 2009. GODINI** – *Perinatal deaths by cause of death, 2009*

PREKIDI TRUDNOĆE U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Abortions in Croatia 2009

Svaka trudnoća koja ne završi porođajem, smatra se prekidom trudnoće i u skladu sa zakonskim propisima prijavljuje se na odgovarajućem obrascu u Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

U trudnoću završenu prekidom trudnoće ubraja se: izvanmaterična trudnoća, mola hydatidosa, ostali abnormalni produkti začeca, spontani i legalno inducirani prekid trudnoće.

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece, čl. 15 st. 2 u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu te na temelju rješenja Ministarstva zdravstva od 01.09.1996. godine prekid trudnoće se može obaviti u samo za to ovlaštenim stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Tijekom 2009. godine bilo je prijavljeno 10.417 prekida trudnoće, što predstavlja blagi PAD u odnosu na prethodne godine. U strukturi su najzastupljeniji legalno inducirani prekidi trudnoće, kojih je bilo 4.450 ili 42,7%.

Zabilježeno je 1.442 spontanih prekida trudnoće (13,8%). Ostali prekidi trudnoće (O00 Izvanmaterična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeca, O05 Ostali pobačaji, O06 Nespecificirani pobačaj) iznosili su 43,4% (4.525). U strukturi ovi pobačaji bilježi se njihov porast.

Broj mladih djevojaka do 19 godina u žena koje obavljaju pobačaj na zahtjev u 2009. godini u blagom je porastu. Dok je ranijih godina uvijek bio do 7 %, u 2007. bio je 9,2%, u 2008. 8,0%, a u 2009 iznosio je 8,49% (378 adolescentica).

Od svih žena koje su imale prekid trudnoće najviše je onih u dobi 30-39 godine.

Među ženama koje traže prekid trudnoće najviše je onih koje već imaju dvoje djece - 1.393 ili 31,3% i u dobi su 30-39 godina, tako se i ove godine potvrđuje činjenica da se prekid trudnoće i dalje koristi kao sredstvo kontracepcije.

Tablica - Table 1. BROJ ŽENA FERTILNE DOBI, BROJ ŽIVOROĐENE DJECE I ODNOSI UKUPNIH PREKIDA TRUDNOĆE NA 1 ŽIVOROĐENO DIJETE U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1985. DO 2009. GODINE - The number of fertile-age women, liveborn children and total abortion to 1 livebirth ratio for Croatia, 1985-2009

GODINA	Broj žena fertilne dobi	Broj živo- rođene djece	Opća stopa fertiliteta	Broj prekida trudnoće UKUPNO	Broj prekida trudnoće na 1 živorođeno	Broj prekida trudnoće artific. na 1 živorođeno	Broj prekida trudnoće na 1.000 žena fertilne dobi
Year	No. of fertile-age women	No. of liveborn children	General fertility rate	Abortion TOTAL	No. of abortions per 1 liveborn	No. of artific. induced abortions per 1 liveborn	No. of abortions per 1,000 fertile-age women
1985.	1.154.049	62.665	54,8	55.572	0,89	0,82	48,15
1990.	1.138.036	55.409	48,5	46.679	0,84	0,70	41,01
1993.	1.167.857	48.535	44,3	31.239	0,64	0,52	26,74
1994.	1.167.465	48.584	44,4	26.014	0,53	0,40	22,28
1995.	1.171.189	50.182	45,7	19.950	0,40	0,28	17,03
1996.	1.086.025	47.792	49,5	19.634	0,41	0,26	18,02
1997.	1.105.089	55.501	50,2	16.400	0,30	0,18	18,84
1998.	1.087.853	47.068	43,3	15.292	0,32	0,19	14,06
1999.	1.101.861	45.179	41,0	14.700	0,32	0,18	13,34
2000.	1.057.247	43.746	41,4	13.870	0,31	0,17	13,12
2001.	1.080.121	38.887	36,0	12.814	0,33	0,17	11,86
2002.	1.080.121	39.697	36,7	12.002	0,30	0,16	11,11
2003.	1.080.121	39.180	36,3	10.999	0,30	0,15	10,18
2004.	1.074.066	40.307	37,5	10.288	0,30	0,13	9,52
2005.	1.069.100	42.492	39,7	10.255	0,24	0,11	9,59
2006.	1.061.800	41.446	39,0	10.224	0,25	0,11	9,65
2007.	1.053.600	41.711	40,0	10.609	0,25	0,11	10,07
2008.	1.047.430	43.753	42,0	10.616	0,24	0,10	10,14
2009.	1.038.532	44.577	42,6	10.417	0,23	0,10	10,03

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku
Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Source of information: Central Bureau of Statistics
Croatian National Institute of Public Health

Tablica - Table 2.

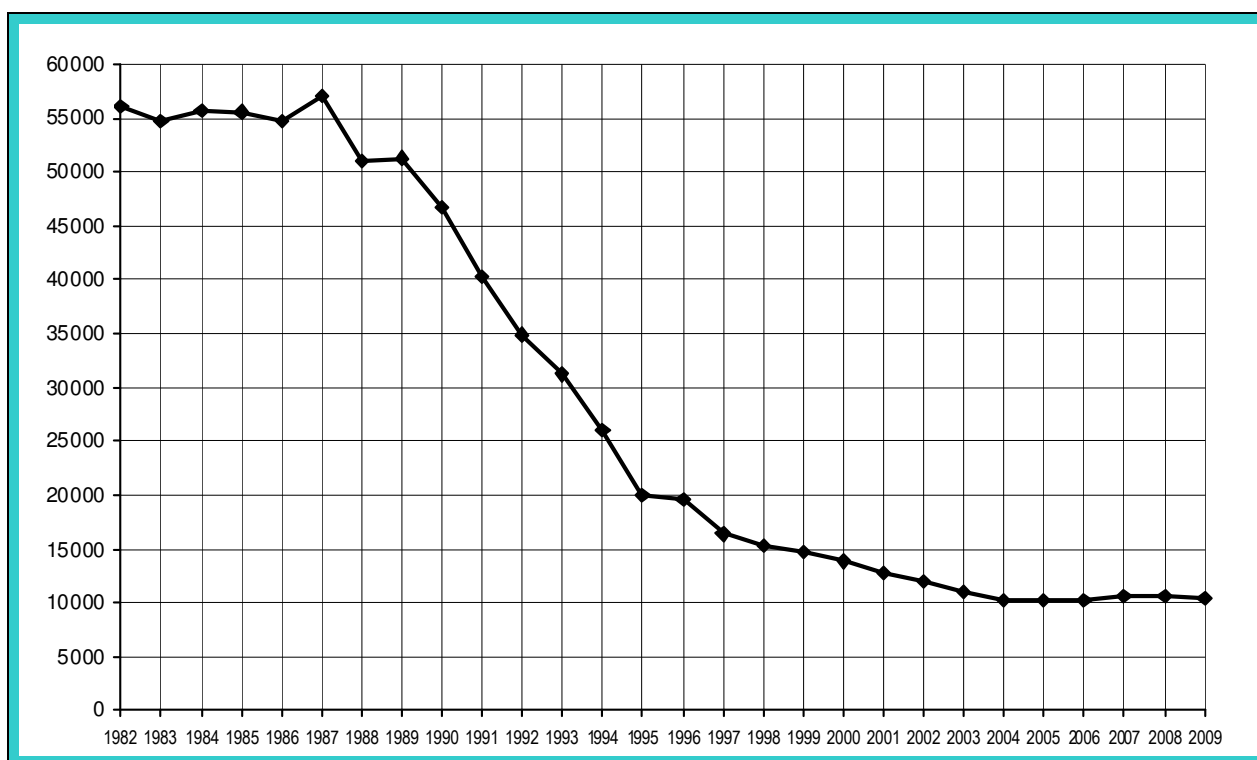
UKUPNI BROJ PREKIDA TRUDNOĆE, BROJ SPONTANIH, LEGALNO INDUCIRANIH TE OSTALIH POBAČAJA REGISTRIRANIH U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE OD 1993. DO 2009. GODINE - Total abortions and the number of spontaneous, legally induced, and other abortions recorded by Croatian health institutions, 1993-2009

GODINA Year	Broj prekida trudnoće UKUPNO Abortion Total	OD TOGA Of this						Broj legalno * induc. pobačaja na 100 roditelja No. of legally ind.* abortions per 100 childbearing women
		Spontani Spontaneous	%	Legalno induc Leg. induced	%	Ostali pobačaji Other abortion	%	
1993.	31.239	3.339	10,7	25.179	80,6	2.721	8,7	53
1994.	26.014	3.396	13,1	19.673	75,6	2.945	11,3	43
1995.	19.950	3.021	15,1	14.282	71,6	2.647	13,3	31
1996.	19.634	3.520	17,9	12.339	62,8	3.775	19,2	25
1997.	16.400	3.377	20,6	10.036	61,2	2.987	18,7	21
1998.	15.292	3.180	20,8	8.907	58,2	3.205	21,0	19
1999.	14.700	2.894	19,7	8.064	54,9	3.742	25,5	18
2000.	13.870	2.666	19,2	7.534	54,3	3.670	26,5	17
2001.	12.814	2.521	19,7	6.574	51,3	3.719	29,0	17
2002.	12.002	2.313	19,3	6.191	51,6	3.498	29,1	16
2003.	10.999	1.971	17,9	5.923	53,9	3.105	28,2	15
2004.	10.288	1.802	17,5	5.232	50,9	3.254	31,6	13
2005.	10.255	1.906	18,5	4.563	44,5	3.786	37,0	11
2006.	10.224	1.803	17,6	4.733	46,3	3.688	36,1	11
2007.	10.609	1.804	17,0	4.573	43,1	4.232	39,9	11
2008.	10.616	1.691	15,9	4.497	42,4	4.428	41,7	10
2009.	10.417	1.442	13,8	4.450	42,7	4.525	43,4	10

* Podatak o broju roditelja iz zdravstvenih ustanova Hrvatske - Data on childbearing women from health institutions in Croatia

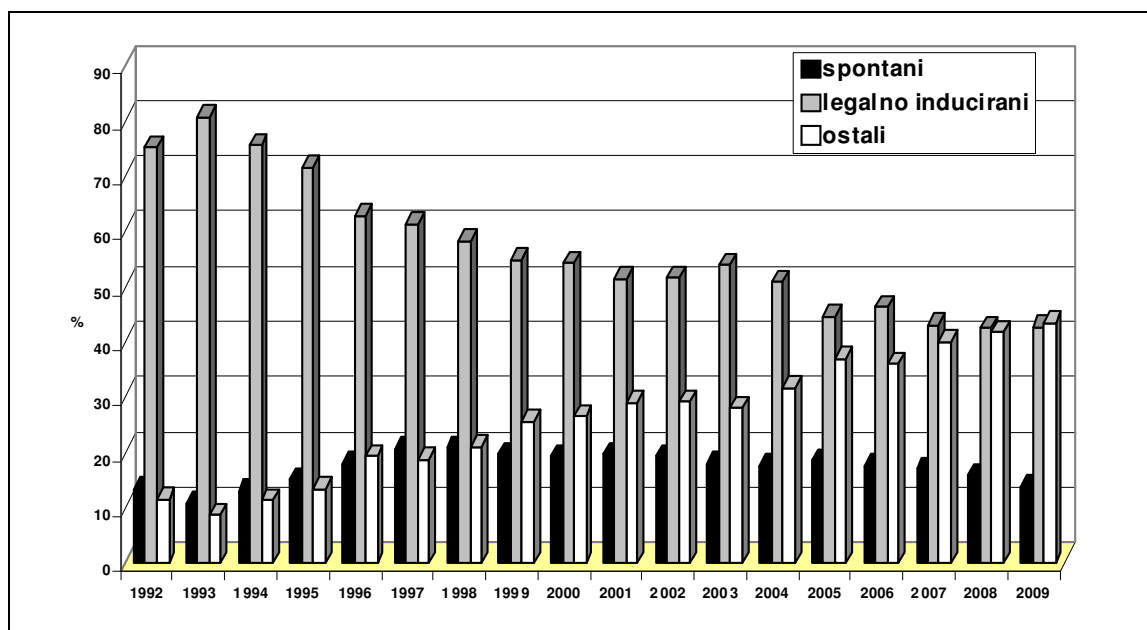
Slika - Figure 1.

BROJ PREKIDA TRUDNOĆE U HRVATSKOJ OD 1982. DO 2009. GODINE
- The number of abortions in Croatia, 1982-2009

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika - Figure 2.

**PREKIDI TRUDNOĆE PREMA VRSTI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU
OD 1992. DO 2009. GODINE - Abortions by type in Croatia, 1992-2009**

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

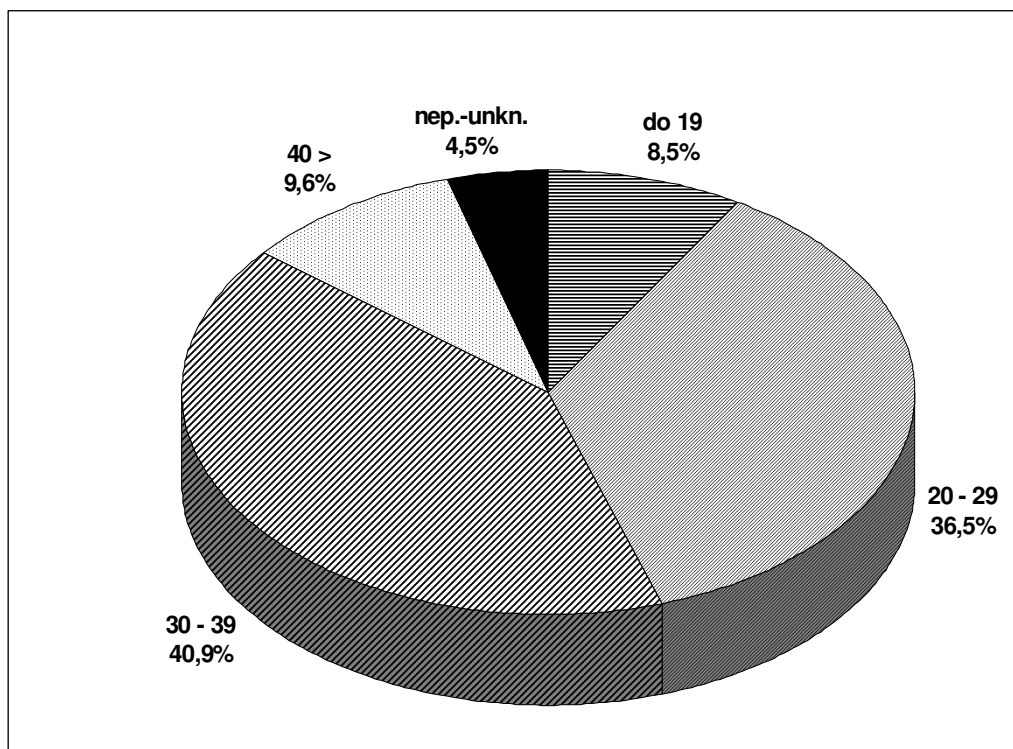
Tablica - Table 3.

**LEGALNO INDUCIRANI POBAČAJI PO DOBNIM SKUPINAMA ZABILJEŽENI U
ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE OD 1996. DO 2009. GODINE - Legally induced
abortions by age group recorded in Croatian health facilities, 1996-2009**

GODINA	D O B (GODINE) ŽENE KADA JE NAPRAVLJEN POBAČAJ									UKUPNO	
	< 15	ADOLESCENTICE			O S T A L A			D O B			Nepoznato
		15-16	17-19	ukupno	20-29	30-39	40-49	50 <			
		Woman's age at abortion (yr)									
Year	up to 14	A d o l e s c e n c e			O t h e r			age	50 <	Unknown	Total
		15-16	17-19	total	20-29	30-39	40-49				
1996.	3	72	631	703	4.565	5.654	1.339	3	72	12.339	
%	0,0	0,6	5,1	5,7	37,0	45,8	10,8	0,0	0,6	100	
1997.	0	38	554	592	3.679	4.572	1.122	6	65	10.036	
%	0,0	0,4	5,5	5,9	36,7	45,5	11,2	0,1	0,6	100	
1998.	0	33	501	534	3.255	4.038	1.010	5	65	8.907	
%	0,0	0,4	5,6	6,0	36,5	45,3	11,3	0,1	0,7	100	
1999.	1	36	414	451	2.869	3.611	955	6	172	8.064	
%	0,0	0,4	5,1	5,6	35,6	44,8	11,8	0,1	2,1	100	
2000.	4	38	384	426	2.628	3.312	916	0	252	7.534	
%	0,0	0,5	5,1	5,7	34,9	44,0	12,2	0,0	3,3	100	
2001.	6	51	396	453	2.420	2.917	685	1	98	6.574	
%	0,1	0,8	6,0	6,9	36,8	44,4	10,4	0,0	1,5	100	
2002.	7	61	414	482	2.202	2.743	684	3	77	6.191	
%	0,1	1,0	6,7	7,8	35,6	44,3	11,0	0,0	1,2	100	
2003.	1	72	421	494	2.157	2.528	601	2	141	5.923	
%	0,0	1,2	7,1	8,3	36,4	42,7	10,2	0,0	2,4	100	
2004.	1	61	338	400	1.816	2.219	542	0	255	5.232	
%	0,0	1,2	6,5	7,7	34,7	42,4	10,4	0,0	4,8	100	
2005.	5	57	293	355	1.687	1.901	475	1	144	4.563	
%	0,1	1,2	6,4	7,8	37,0	41,7	10,4	0,0	3,2	100	
2006.	3	66	345	414	1.770	1.924	479	2	144	4.733	
%	0,1	1,4	7,3	8,8	37,4	40,7	10,1	0,0	3,0	100	
2007.	11	66	346	423	1.723	1.875	505	0	47	4.573	
%	0,2	1,4	7,6	9,2	37,7	41,0	11,0	0,0	1,0	100,0	
2008.	5	55	298	358	1.800	1.789	484	0	66	4.497	
%	0,1	1,2	6,6	7,9	40,0	39,8	10,8	0,0	1,5	100,0	
2009.	6	46	326	378	1.624	1.821	425	2	200	4.450	
%	0,13	1,03	7,33	8,49	36,5	40,92	9,56	0,04	4,49	100,0	

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika - Figure 3.

LEGALNO INDUCIRANI PREKIDI TRUDNOĆE PREMA DOBI ŽENE U HRVATSKOJ, 2009. GODINE - Legally induced abortions by women's age in Croatia, 2009

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica - Table 4.

BROJ ŽENA KOJE SU IMALE LEGALNO INDUCIRANI PREKID TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE OD 1999. DO 2009. GODINE - The number of women undergoing a legally induced abortion by the number of children alive in 1999-2009

Godina	BROJ ŽIVE DJECE								UKUPNO
	0	1	2	3	4-6	7-8	9 i više	Nepoznato	
	No. of live children								
Year	0	1	2	3	4-6	7-8	9 or more	Unknown	Total
1999.	1.715	1.331	2.821	914	316	15	8	944	8.064
%	21,27	16,51	34,98	11,33	3,92	0,19	0,10	11,71	100
2000.	1.730	1.301	2.668	839	311	23	3	659	7.534
%	23,0	17,3	35,4	11,1	4,1	0,3	0,0	8,8	100
2001.	1.465	1.227	2.383	866	348	17	11	257	6.574
%	22,3	18,7	36,2	13,2	5,3	0,3	0,2	3,9	100
2002.	1.503	1.104	2.274	817	319	14	7	153	6.191
%	24,3	17,8	36,7	13,2	5,2	0,2	0,1	2,5	100
2003.	1.586	1.175	2.066	723	286	18	11	58	5.923
%	26,8	19,8	34,9	12,2	4,8	0,3	0,2	1,0	100
2004.	1.335	969	1.880	658	265	31	5	89	5.232
%	25,5	18,5	36,0	12,6	5,1	0,6	0,0	1,7	100
2005.	1.269	852	1.555	577	241	14	2	53	4.563
%	27,8	18,7	34,1	12,6	5,3	0,3	0,0	1,2	100
2006.	1.397	907	1.540	568	242	15	10	54	4.733
%	29,5	19,2	32,5	12,0	5,1	0,3	0,2	1,1	100
2007.	1.378	894	1.468	516	246	19	12	40	4.573
%	30,1	19,5	32,1	11,3	5,4	0,4	0,3	0,9	100
2008.	1.322	894	1.362	589	244	18	9	59	4.497
%	29,4	19,9	30,3	13,1	5,4	0,4	0,2	1,3	100
2009.	1.387	956	1.393	485	194	18	5	12	4.450
%	31,2	21,5	31,3	10,9	4,4	0,4	0,1	0,3	100

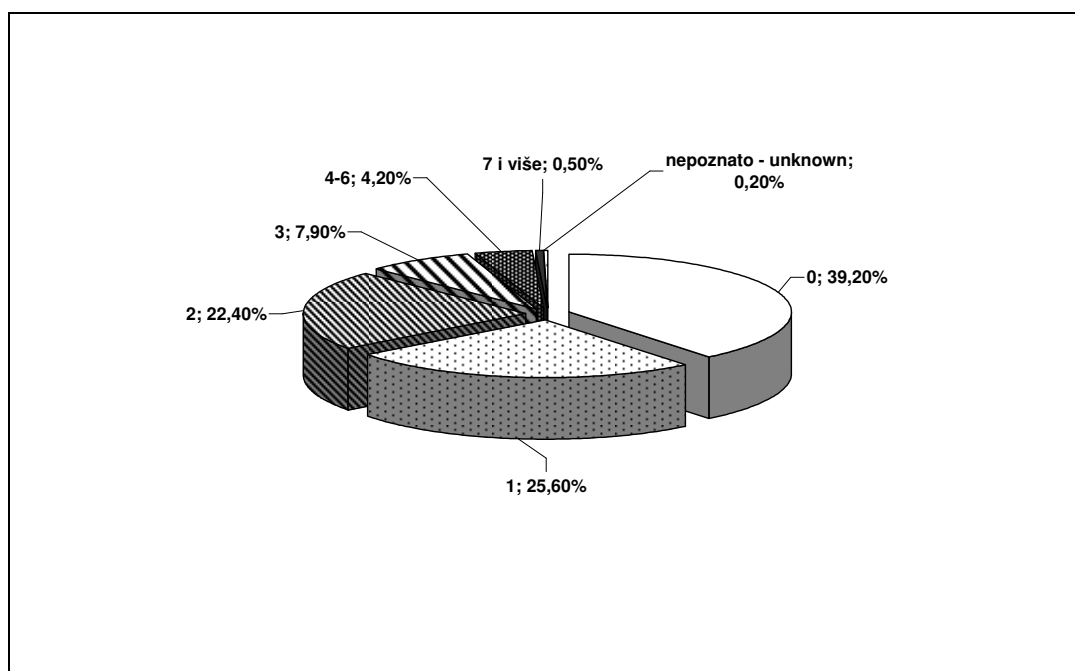
Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica - Table 5. UKUPAN BROJ ŽENA S PREKIDOM TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE U HRVATSKOJ OD 1996. DO 2009. GODINE - Women's total having an abortion by the number of live children, Croatia 1996-2009

GODINA	UKUPNO	BROJ ŽIVE DJECE							Nepozn.
		0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	
No. of live children									
Year	Total	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Unknown
1996.	19.634	4.082	3.476	5.982	1.655	461	23	12	3.943
	%	20,8	17,7	30,5	8,4	2,4	0,1	0,1	20,1
1997.	16.400	3.601	3.142	5.134	1.418	500	23	13	2.569
	%	22,0	19,2	31,3	8,6	3,1	0,1	0,1	15,7
1998.	15.292	3.571	2.807	4.505	1.469	518	17	9	2.396
	100%	23,4	18,4	29,5	9,6	3,4	0,1	0,06	15,7
1999.	14.700	3.354	2.638	3.914	1.239	459	34	12	3.050
	100%	22,8	18,0	26,6	8,4	3,1	0,2	0,1	20,7
2000.	13.870	3.413	2.728	3.793	1.208	456	47	6	2.219
	100%	24,6	19,7	27,4	8,7	3,3	0,3	0,0	16,0
2001.	12.814	3.373	2.628	3.432	1.209	496	29	20	1.627
	100%	26,3	20,5	26,8	9,4	3,9	0,2	0,2	12,7
2002.	12.002	3.932	2.458	3.326	1.185	512	31	16	542
	100%	32,8	20,5	27,7	9,9	4,2	0,3	0,1	4,5
2003.	10.999	3.461	2.500	2.996	1.041	441	41	17	502
	100%	31,5	22,7	27,2	9,5	4,0	0,4	0,1	4,6
2004.	10.288	3.320	2.410	2.885	986	424	47	18	198
	100%	32,3	23,4	28,0	9,6	4,1	0,5	0,2	1,9
2005.	10.255	3.271	2.130	2.554	914	407	29	13	937
	100%	31,9%	20,8%	24,9%	8,9%	4,0%	0,3%	0,1%	9,1%
2006.	10.224	3.443	2.435	2.506	916	400	30	19	472
	100%	33,7%	23,8%	24,5%	9,0%	3,9%	0,3%	0,2%	4,6%
2007.	10.609	3.784	2.336	2.389	840	409	39	17	795
	100%	35,7%	22,0%	22,5%	7,9%	3,9%	0,4%	0,2%	7,5%
2008.	10.616	3.589	2.634	2.395	950	418	30	22	578
	100%	33,8%	24,8%	22,6%	8,9%	3,9%	0,3%	0,2%	5,4%
2009.	10.417	4.085	2.672	2.333	822	433	29	18	25
	100%	39,2%	25,6%	22,4%	7,9%	4,2%	0,3%	0,2%	0,2%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika - Figure 4. PREKIDI TRUDNOĆE PREMA BROJU DJECE U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Abortions by number of children, Croatia, 2009

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica - Table 6. PREKIDI TRUDNOĆE PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2009. GODINU - Number of total abortions, spontaneous, legally induced and other abortins by residence in 2009

Županija prebivališta	UKUPNO	Spontani	Legalno inducirani	Ostali
<i>County of residence</i>	<i>Total</i>	<i>Spontaneous</i>	<i>Legaly induced</i>	<i>Other</i>
MKB 10 - ICD 10		O03.0-O03.9	O04.0-O04.9	O00-O02, O05,O06
UKUPNO HRVATSKA - Croatia	10.471	1.442	4.450	4.525
Grad Zagreb	2.036	250	811	975
Županija zagrebačka	549	65	225	259
Krapinsko-zagorska	155	27	63	65
Sisačko-moslavačka	574	90	291	193
Karlovačka	243	36	62	145
Varaždinska	492	69	199	224
Koprivničko-križevačka	349	63	169	117
Bjelovarsko-bilogorska	290	94	29	167
Primorsko-goranska	1.093	120	775	198
Ličko-senjska	165	23	82	60
Virovitičko-podravaska	242	32	138	72
Požeško-slavonska	164	30	22	112
Brodsko-posavska	198	33	27	138
Zadarska	394	24	142	228
Osječko-baranjska	900	90	462	348
Šibensko-kninska	267	37	122	108
Vukovarsko-srijemska	362	60	152	150
Splitsko-dalmatinska	459	57	43	349
Istarska	832	95	486	251
Dubrovačko-neretvanska	256	47	11	198
Međimurska	291	65	102	124
Strane države	67	28	12	27
Nepoznato	39	7	25	7

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: National Institute of Public Health

Tablica - Table 7. PREKIDI TRUDNOĆE PREMA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2009. GODINU - Number of total abortions, spontaneous, legally induced and other abortins by institutions in 2009

Zdravstvena ustanova	UKUPNO	Spontani	Legalno inducirani	Ostali
<i>Health institution</i>	<i>Total</i>	<i>Spontaneous</i>	<i>Legaly induced</i>	<i>Other</i>
MKB 10 - ICD 10		O03.0-O03.9	O04.0-O04.9	O00-O02, O05,O06
UKUPNO HRVATSKA - Croatia	10.417	1.442	4.450	4.525
KB "Sestre milosrdnice"	959	166	420	373
OB "Sveti duh"	509	87	41	381
KB "Merkur"	782	50	606	126
KBC Petrova	489	28	36	425
OB Zabok	80	20	21	39
OB Sisak	511	83	318	110
OB Karlovac	242	33	57	152
OB Ogulin	28	10	1	17
OB Varaždin	523	69	226	228
OB Koprivnica	323	52	160	111
OB Bjelovar	220	98	7	115
KBC Rijeka	1.295	136	944	215
OB Gospić	117	22	51	44
OB Virovitica	247	32	144	71
OB Požega	78	20	2	56
OŽB Pakrac	164	12	1	151
OB Slavonski Brod	113	16	9	88
OB Nova Gradiška	67	21	1	45
OB Zadar	425	23	150	252
OB Knin	11	2	-	9
KB Osijek	881	82	466	333
OŽB Našice	41	15	-	26
OB Šibenik	267	41	123	103
OB Vukovar	186	11	133	42
OB Vinkovci	136	44	1	91
KB Split	439	47	21	371
DZ Sinj	10	8	-	2
DZ Supetar	-	-	-	-
DZ Makarska	-	-	-	-
OB Pula	748	98	415	235
OB Dubrovnik	255	51	11	193
DZ Metković	-	-	-	-
ZB Čakovec	271	65	85	121

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: National Institute of Public Health

IX.

REGISTRI KRONIČNIH BOLESTI
Chronic Diseases Registries

Tablica - Table	Stranica - Page
1. REGISTAR ZA RAK - Croatian National Cancer Registry	267
Slika - Figure 1. INCIDENCIJA RAKA U HRVATSKOJ OD 1982. DO 2008. GOD. - STOPE NA 100.000 STANOVNIKA - Cancer incidence rates per 100,000 population in Croatia 1982-08	267
Slika - Figure 2. MORTALITET OD RAKA U HRVATSKOJ OD 1982. DO 2008. GOD. - STOPE NA 100.000 STANOVNIKA - Cancer mortality rates per 100,000 population in Croatia 1982-08	268
Slika - Figure 3. INCIDENCIJA RAKA PREMA ŽUPANIJAMA, DOBNO-STANDARDIZIRANE STOPE U 2008. GODINI - Cancer incidence by County, age-standardized rates, Croatia 2008	268
Slika - Figure 4. NAJČEŠĆA SIJELA RAKA U 2008. GODINI - MUŠKI - The most common cancer sites in 2008, males	269
Slika - Figure 5. NAJČEŠĆA SIJELA RAKA U 2008. GODINI - ŽENE - The most common cancer sites in 2008, females	269
1. DOBNO-STANDARDIZIRANE STOPE INCIDENCIJE I SMRTNOSTI NEKIH SIJELA RAKA PREMA SPOLU 2008. GODINE - Age-standardized incidence and mortality rates for certain cancer sites by sex in 2008	270
2. REGISTAR ZA PSIHOZE HRVATSKE - Croatian Psychoses Registry	271
Slika - Figure 1. VODEĆE SKUPINE BOLESTI PO BOLNO-OPSKRBNIM DANIMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - The five leading disease groups in Croatia in 2009 by bad days	271
Slika - Figure 2. VODEĆE DIJAGNOZE I UDIO U SKUPINI DUŠEVNIH POREMEĆAJA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Leading mental disease diagnoses and their respective proportions, Croatia, 2009	271
Slika - Figure 3. DOBNO-STANDARDIZIRANE STOPE BOLNIČKE INCIDENCIJE SHIZOFRENIJE U RAZDOBLJU 1970. - 2008. GODINE U HRVATSKOJ (stopa/ 1000 stanovnika starijih od 15 godina) - Age standardised schizophrenia hospitalisation incidence, 1970 - 2008, Croatia (rate/1,000 pop. 15+ years)	272
1. NEKI POKAZATELJI BOLNIČKOG LIJEČENJA SHIZOFRENIH BOLESNIKA PO POJEDINIM GODINAMA - Certain hospital care indicators for schizophrenics by selected years	273
3. REGISTAR IZVRŠENIH SAMOUBOJSTAVA HRVATSKE - Croatian Committed Suicides Registry	274
Slika - Figure 1. SAMOUBOJSTVA U HRVATSKOJ PO POJEDINIM GODINAMA - Suicides in Croatia by selected years	274
Slika - Figure 2. SAMOUBOJSTVA U HRVATSKOJ 1985., 1990., 1995., 2000., 2005. I 2009. GODINE (DOBNO-SPECIFIČNE STOPE NA 100.000 STANOVNIKA) - Suicides in Croatia (age-specific rate per 100,000 population) for 1985, 1990, 1995, 2000, 2005 and 2009	274
Slika - Figure 3. ODNOS SAMOUBOJSTAVA POČINJENIH VATRENIM ORUŽJEM I EKSPLOZIVOM I OSTALIH NAČINA SAMOUBOJSTAVA U HRVATSKOJ PO POJEDINIM GODINAMA - Ratio of suicides committed by firearms and explosives to other methods of suicide in Croatia for selected years	275
Slika - Figure 4. DOBNO STANDARDIZIRANE STOPE SMRTNOSTI ZBOG SAMOUBOJSTAVA ZA SVE DOBI I ZA DOB 0-64 PO POJEDINIM ZEMLJAMA EUROPE, ZADNJA DOSTUPNA GODINA - SDR, suicides by individual European countries, all-ages and age 0-64, Last available year	275
4. REGISTAR OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA I RAD SLUŽBI ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNIKA - Croatian Registry of Treated Psychoactive Drug Abusers and Activities in the Drug Addiction and Outpatient Treatment Services	276
1. BROJ LIJEČENIH OVISNIKA (MKB 10, F11.- F19.-), BROJ LIJEČENJA, BROJ NOVOOTKRIVENIH (PRVI PUTA REGISTRIRANIH) TE POSEBNO NOVOOTKRIVENIH OVISNIKA MORFINSKOG (OPIJATNOG) TIPA U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1976. DO 2009. GODINE - Treated drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) treatment episodes, new cases (first recorded), new morphine (opiate)-type addicts, Croatia 1976-2009	276
Slika - Figure 1. UKUPNO LIJEČENE OSOBE, UKUPNO OPIJATSKI OVISNICI, NOVOREGISTRIRANI I NOVOREGISTRIRANI OPIJATSKI OVISNICI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 1995.-2009. GODINA - Treated drug addicts (ICD-10, F11.-F19.-), morphine (opiate)-type addicts, new cases (first recorded) and new morphine (opiate)-type addicts in Croatia 1995-2009	277
2. BROJ LIJEČENIH OVISNIKA PREMA TIPU PSIHOAKTIVNE DROGE (MKB 10, F11.- F19.-), - USPOREDNI PODACI ZA RAZDOBLJE OD 2006. DO 2009. GODINE - Treated drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) by type of psychoactive drug: a comparison for 2006-09	277
3. OSOBE LIJEČENE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA ZBOG OVISNOSTI O DROGAMA (MKB 10, F11.- F19.-), PRIKAZANE PREMA ŽUPANJI POREKLA, SA STOPAMA NA 100.000 STANOVNIKA, BROJU OVISNIKA O OPIJATIMA, TE PRVI PUTA REGISTRIRANIM OVISNICIMA U 2009. GODINI - Cases treated for drug addiction (ICD-10, F11.- F19.-) in medical institutions by county of residence (rates per 100,000 population), by number of opiate-addicts and by addicts first registered in 2009	278
Slika - Figure 2. DISTRIBUCIJA LIJEČENIH OPIJATNIH OVISNIKA PO ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINI - Treated psychoactive opiate-type drug addicts distribution by counties, Croatia 2009	279
4. SPOL I ŽIVOTNA DOB OVISNIKA (MKB 10, F11.- F19.-) LIJEČENIH U STACIONARNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA 2009. I 2008. GODINE - The sex and age of drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) treated in hospital-type institutions in 2009 and 2008	280
Slika - Figure 3. LIJEČENI OVISNICI O OPIJATIMA I NEOPIJATIMA U 2009. GODINI U HRVATSKOJ, PREMA ŽIVOTNOJ DOBI - Opiate and nonopiate drug addicts receiving treatment by age in 2009	280
5. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA (2001., 2003., 2005., 2007., 2008. I 2009.) PO SPOLU - Drug addicts receiving treatment by mean age and sex; a comparison for 2001-09	281
6. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE OPIJATA U RAZDOBLJU OD 2004. DO 2009. GODINE - Mean age of treated opiate addicts in the year period 2004-2009	281
7. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE KANABINOIDA U RAZDOBLJU OD 2004. DO 2009. GODINI - Mean age of cannabinoid abusers in the year period 2004-2009	281
8. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U 2009. GODINI PREMA GLAVNOM POVODU POČETKA UZIMANJA - Treated persons by main cause of beginning of abuse in the year 2009.	282
9. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA OD 2004. DO 2009. GODINE PREMA KORIŠTENJU ZAJEDNIČKIH IĞALA I ŠPRICA U ŽIVOTU I POSLJEDNIH MJESEC DANA - Treated persons (in the period 2004-2009) by shearing the needles and syringes in the lifetime and in the last month	282
10. NAJČEŠĆE OSTALE DIJAGNOZE UZ OVISNOST O OPIJATIMA I NEOPIJATIMA - Most common other diagnoses apart from opiate and nonopiate dependencies	283

11.	BROJ ZAPOSLENIH DJELATNIKA U SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNIKA - Number of employees in Outpatient Treatment Services	284
12.	ZAPOSLENICI U CENTRIMA I BROJ LIJEČENIH OSOBA PREMA MJESEČNIM I GODIŠNJIM IZVJEŠTAJIMA UKLJUČUJUĆI POMPIDOU - Employees in the Services and number of treated persons according to the monthly and annual reports (incl. Pampidou questionnaire)	284
13.	BROJ LIJEČENIH OSOBA, UKUPAN BROJ DOLAZAKA I BROJ DOLAZAKA PO OSOBI PREMA ŽUPANIJSKIM SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI 2009. - Number of treated persons, visits in total, visits per person in the Drug addiction prevention and outpatient treatment services in 2009	285
14.	BROJ INDIVIDUALNIH SAVJETOVALIŠNIH TRETMANA I MODIFIKACIJA PONAŠANJA PREMA SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE - Number of individual counseling and behavioural modification in Drug addiction prevention and outpatient treatment services	286
15.	BROJ ZAPOSLENIH PSIHIJATARA, BROJ PSIHIJATRIJSKIH OBRADA I PONOVIH PSIHIJATRIJSKIH OBRADA, PSIHOTERAPIJE PONAŠANJA, OBITELJSKA PSIHOTERAPIJA PREMA SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE - Number of psychiatrists, first and other psychiatric treatments, family and behavioural psychotherapy	286
16.	TESTIRANJA URINA NA PRISUTNOST DROGA I NJIHOVIH METABOLITA I TESTIRANJA KAPILARNE KRVI NA HIV, HCV, HBV I SIFILIS - Urine drug testing and blood testing for HIV, HCV, HBV and syphilis	287
Slika – Figure 4.	EDUKATIVNE I PREVENTIVNE AKTIVNOSTI U SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI U 2009. GODINI - Educative and preventive activities in the Drug addiction prevention and outpatient treatment service in 2009	288
17.	BROJ UMRLIH PREMA ŽUPANIJI PREBIVANJA I GODINI SMRTI OD 2000. DO 2009. – Number of death by county of residence and year of death (2000-2009.)	289
Slika – Figure 5.	UZROCI SMRTI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA OBZIROM NA BROJ GODINA LIJEČENJA – Causes of death due to psychoactive drug abuse by years of treatment	289
18.	PROSJEČNE DOBI UMRLIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA PREMA GODINI SMRTI OD 2000. DO 2009. – Mean age deaths due to psychoactive drugs by year of death (2000-2009)	290
5.	HRVATSKI REGISTAR O OSOBAMA S INVALIDITETOM - Croatia's Disabilities Registry	291
1.	BROJ ZAPRIMLJENIH NALAZA O OSOBAMA S INVALIDITETOM - Number of filed findings on the disabled	292
2.	OSOBE S INVALIDITETOM PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – People with disability by sex and age groups	292
3.	OSOBE S INVALIDITETOM PO ŽUPANIJI PREBIVALIŠTA – People with disability by county	293
4.	VRSTE OŠTEĆENJA KOD OSOBA S INVALIDITETOM ISKAZANIH U SKLADU S ZAKONOM O HRVATSKOM REGISTRU O OSOBAMA S INVALIDITETOM – Types of impairments in persons with disabilities, in line with the Act on Croatia's Disabilities Registry	293
5.	BRANITELJI S INVALIDITETOM PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – Defenders with disability by sex and age groups	294
6.	BRANITELJI S INVALIDITETOM PO ŽUPANIJI PREBIVALIŠTA – Defenders with disability by county	295
7.	BRANITELJI S INVALIDITETOM PO POSTOTKU OŠTEĆENJA ORGANIZMA – Defenders with disability by percent of impairment of organism	295
8.	NAJČEŠĆE DIJAGNOZE BRANITELJA S INVALIDITETOM* - Most frequent diagnosis of defenders with disability	295
9.	OSOBE ZA KOJE JE PRISTIGLO PRVOSTUPANJSKO RJEŠENJE O PRIMJERENOM OBLIKU ŠKOLOVANJA PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – People with formal decisions on forms of education and training for pupils suffering from development difficulties by sex and age groups	296
10.	OSOBE S RJEŠENJIMA O PRIMJERENOM OBLIKU ŠKOLOVANJA PO ŽUPANIJAMA UREDA DRŽAVNE UPRAVE IZ KOJEG PRISTIŽE RJEŠENJE – Persons with formal decisions on suitable form of education by county of state administration office issuing the decision	296
11.	OSOBE KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HZMO PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – Persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute by sex and age group	297
12.	OSOBE KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HZMO PO ŽUPANIJAMA PREBIVALIŠTA - Persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute by county of residence	297
13.	OSOBE KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HZMO PO ŽUPANIJAMA PREBIVALIŠTA PO POSTOTKU TJELESNOG OŠTEĆENJA ORGANIZMA - Persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute by county of residence and percentage of physical impairment	298
14.	NAJČEŠĆE MKB DIJAGNOZE UZROKA INVALIDITETA KOD OSOBA KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HZMO - Most common ICD diagnoses of causes of disability in persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute	298
15.	NAJČEŠĆI UZROCI TJELESNIH OŠTEĆENJA KOD OSOBA KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HZMO - Most common causes of physical impairments in persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute	298
16.	OSOBE S INVALIDITETOM VJEŠTAČENE U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA - Disabled persons evaluated by the social welfare system by sex and age group	299
17.	PRIKAZ ČLANAKA PRAVILNIKA* TEMELJEM KOJEG SU VJEŠTAČENE OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI - Overview of ordinance articles* as the basis for expert evaluation of disabled persons by the social welfare system	299
18.	RATNI VOJNI INVALIDI II SVJETSKOG RATA TE CIVILNI INVALIDI RATA I PORAČA PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – WWII soldier and civil war and post-war victims with disability by sex and age groups	299
19.	RATNI VOJNI INVALIDI II SVJETSKOG RATA TE CIVILNI INVALIDI RATA I PORAČA PO POSTOTKU OŠTEĆENJA ORGANIZMA – WWII soldier and civil war and post-war victims with disability by percentage of physical impairment	300
20.	NAJČEŠĆE DIJAGNOZE RATNIH VOJNIH INVALIDA II SVJETSKOG RATA TE CIVILNIH INVALIDI RATA I PORAČA - Most common diagnoses of WWII soldier and civil war and post-war victims with disability	300
6.	NACIONALNI REGISTAR OSOBA SA ŠEĆERNOM BOLEŠĆU CroDiab - National Diabetes Registry Crodiab	301
Slika – Figure 1.	Broj godišnje prijavljenih bolesnika u CroDiab registru - Number of patients annually registered in the CroDiab Registry	302
Slika – Figure 2.	Broj bolesnika u registru na kraju godine - Number of patients in the CroDiab Registry at the end of the year	302
Slika – Figure 3.	Regulacija glikemije prema HbA1c – udio bolesnika - Regulation of glycaemia according to HbA1c – percentage of patients	302
1.	Indikatori šećerne bolesti - Diabetes indicators	303
7.	REGISTAR AKUTNOG INFARKTA MIOKARDA I AKUTNOG KORONARNOG SINDROMA ZA GRAD ZAGREB - Acute Myocardial Infarction Registry and Acute Coronary Syndrome Registry for the City of Zagreb	
Slika – Figure 1	Ishod akutnog koronarnog sindroma u zagrebačkih bolesnika od 2003. do 2008. godine – Acute coronary syndrome outcome - patients hospitalized in the City of Zagreb 2003-08	304
Slika – Figure 2	Broj slučajeva akutnog koronarnog sindroma u Gradu Zagrebu od 2003. do 2008. godine - No. cases of acute coronary syndrome, City of Zagreb 2003-08	305
Slika – Figure 3	Mortalitet od akutnog koronarnog sindroma u Gradu Zagrebu od 2003. do 2008. godine - stopa na 100.000 - Acute coronary syndrome mortality rate per 100,000, City of Zagreb 2003-08	305

REGISTAR ZA RAK - Croatian National Cancer Registry

Registar za rak osnovan je 1959. godine radi prikupljanja, obrade i analize podataka o incidenciji raka. Izvor podataka za Registar su prijave iz bolnica za otpuštene bolesnike - Bolesničko-statistički obrazac Onko-tip, izvanbolnička Prijava maligne neoplazme, kopije histoloških i citoloških nalaza, bolesničko-statistički obrasci na magnetskom mediju te Liječnički izvještaj o uzroku smrti, odnosno Potvrda o smrti u okviru Statističkog lista o smrti.

Od 1994. godine Registar za rak Republike Hrvatske punopravni je član Međunarodne udruge registara za rak (IACR) sa sjedištem u Lyonu, Francuska.

Godine 2008. dijagnosticirano je 20.357 novih bolesnika od raka (invazivni oblici raka bez raka kože), 11.015 muškaraca i 9.342 žena. Stopa incidencije iznosila je 458,8/100.000; 515,7/100.000 za muškarce i 405,9/100.000 za žene.

Rak je drugi najznačajniji uzrok smrti u Hrvatskoj, od kojeg umire svaki četvrti stanovnik. U 2008. godini umrlo je zbog raka 13.086 osoba, 7.608 muškaraca i 5.478 žena. Ukupne stope mortaliteta od raka bile su 294,9/100.000, odnosno 356,2/100.000 za muškarce i 238,0/100.000 za žene.

Dugoročno gledajući, stope incidencije i stope smrtnosti od raka u Hrvatskoj su u porastu. I stope incidencije i stope smrtnosti više su u muškaraca, nego u žena (Slika 1 i 2). Nagli porast stopa incidencije 1999-2000. u odnosu na prethodno razdoblje posljedica je poboljšanja obuhvata registracije zbog uvođenja dodatnog izvora podataka te metodološke razlike u izračunavanju stopa.

Dobno standardizirane stope incidencije raka za usporedbu između pojedinih županija prikazane su na Slici 3.

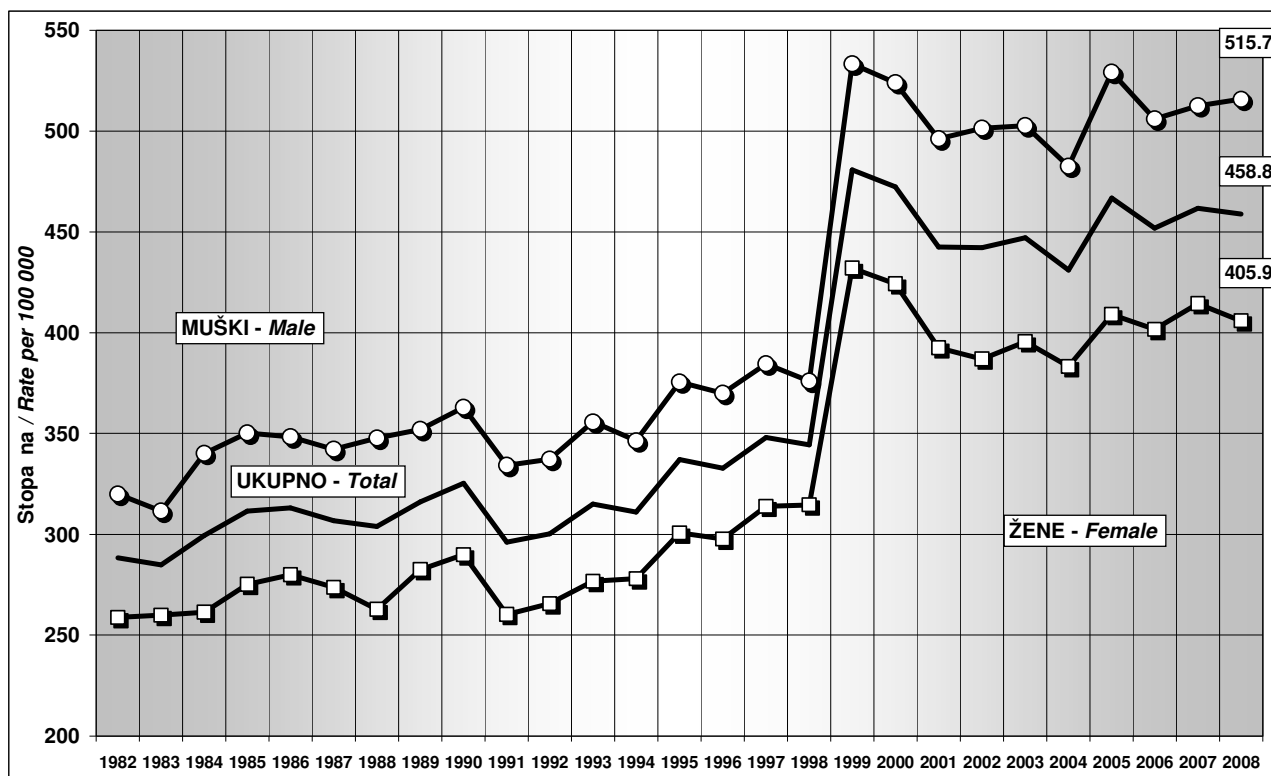
Dobno-standardizirana stopa incidencije raka u 2008. godini za muškarce je bila najviša u Brodsko-posavskoj, a za žene u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Najčešća sijela raka za muškarce prikazana su na Slici 4. Deset najčešćih sijela, koji čine ukupno 74% u incidenciji su: traheja, bronhi i pluća (18%), prostata (15%), kolon (9%), rektum i rektosigma (7%), mokraćni mjehur (6%), želudac (6%), bubreg (4%), gušterača (3%), jetra (3%) i grkljan (3%).

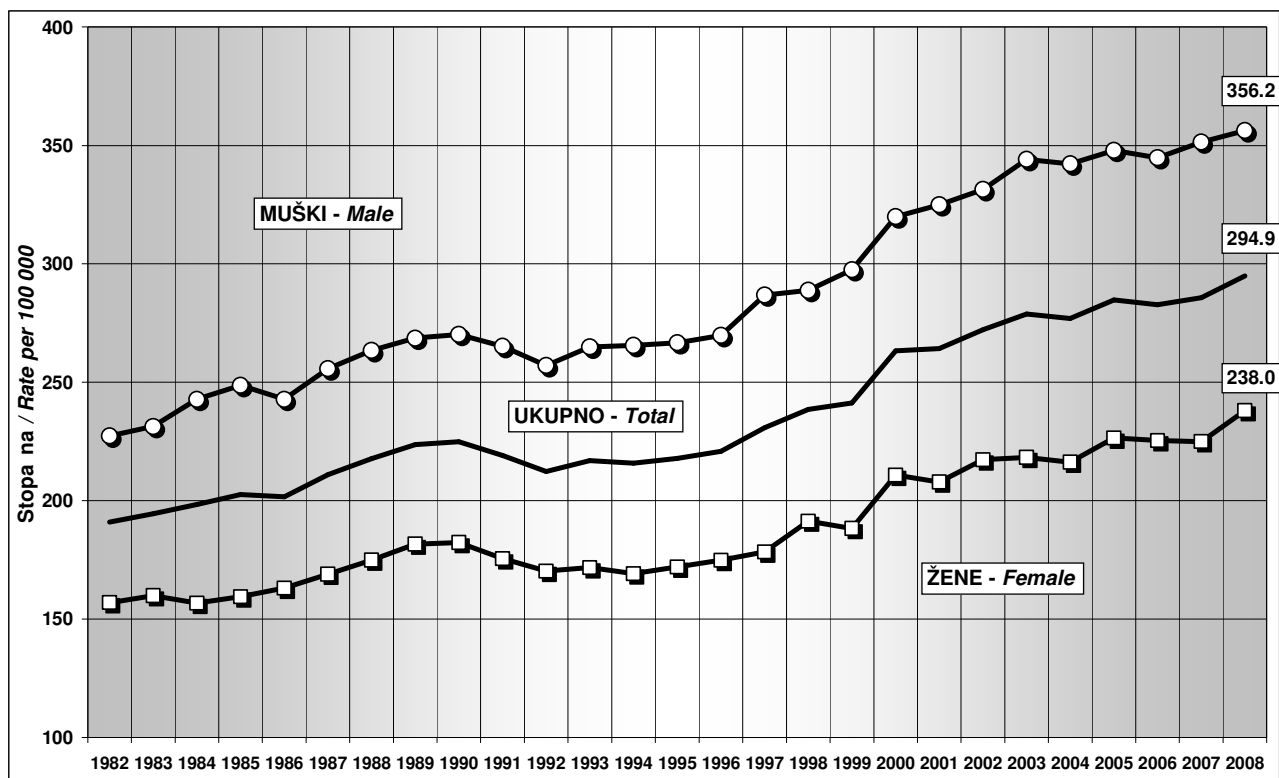
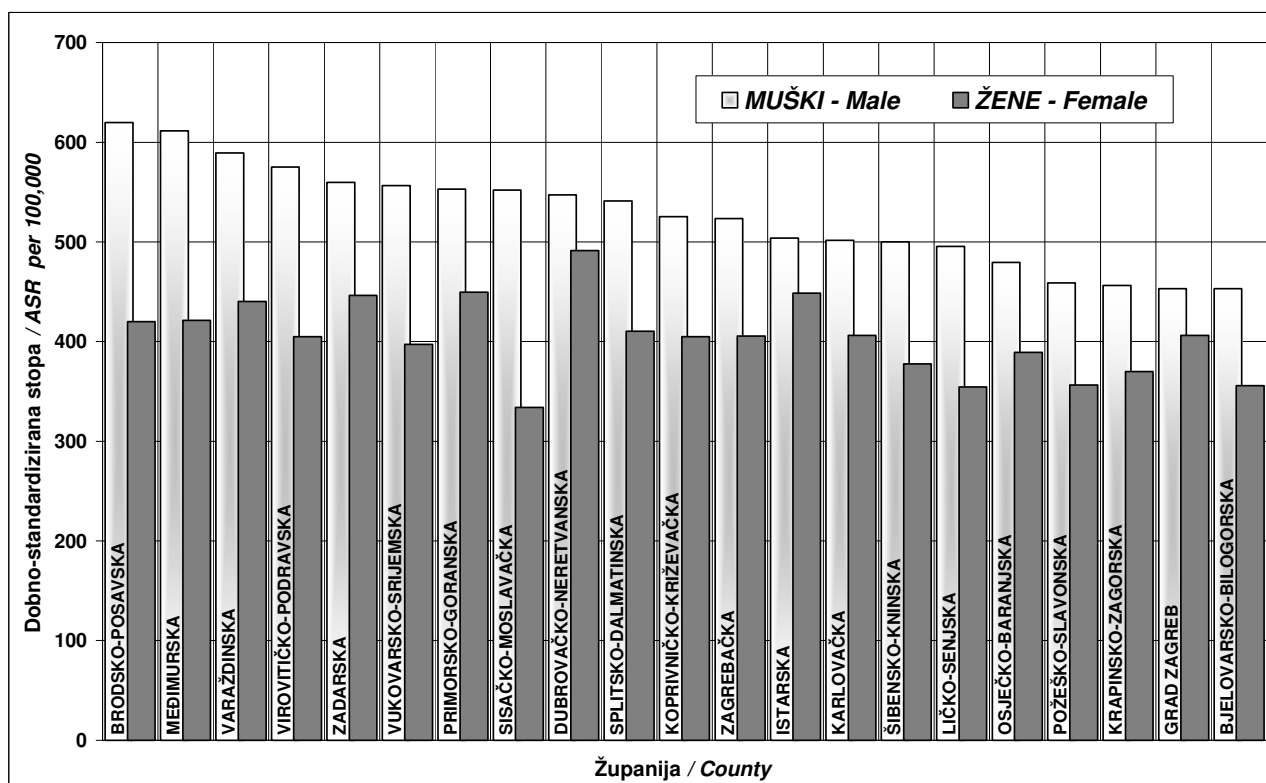
Za žene najčešća sijela raka prikazana su na Slici 5. Deset najčešćih sijela su u incidenciji: dojka (26%), kolon (8%), rektum i rektosigma (6%), tijelo maternice (6%), traheja, bronhi i pluća (6%), jajnik, jajovod i adneksa (5%), štitnjača (4%), želudac (4%), vrat maternice (4%) i gušterača (3%). Tih deset sijela sudjeluje sa 72% u ukupnoj incidenciji raka u žena. Rak debelog crijeva (kolon i rektum zajedno) u oba spola dolazi na drugo mjesto s udjelom u incidenciji od 16% u muškaraca i 14% u žena.

Zbog međunarodnih usporedbi su u Tablici 1 prikazane dobno standardizirane stope incidencije i mortaliteta za neka sijela raka: bronha i pluća, dojku i vrat maternice. Dobno-standardizirane stope izračunate su na standardno europsko i svjetsko stanovništvo, a prikazane su i kumulativne stope za 0-64 godine.

Slika - Figure 1. INCIDENCIJA RAKA U HRVATSKOJ OD 1982. DO 2008. GOD. - STOPE NA 100.000 STANOVNIKA - Cancer incidence rates per 100,000 population in Croatia 1982-2008

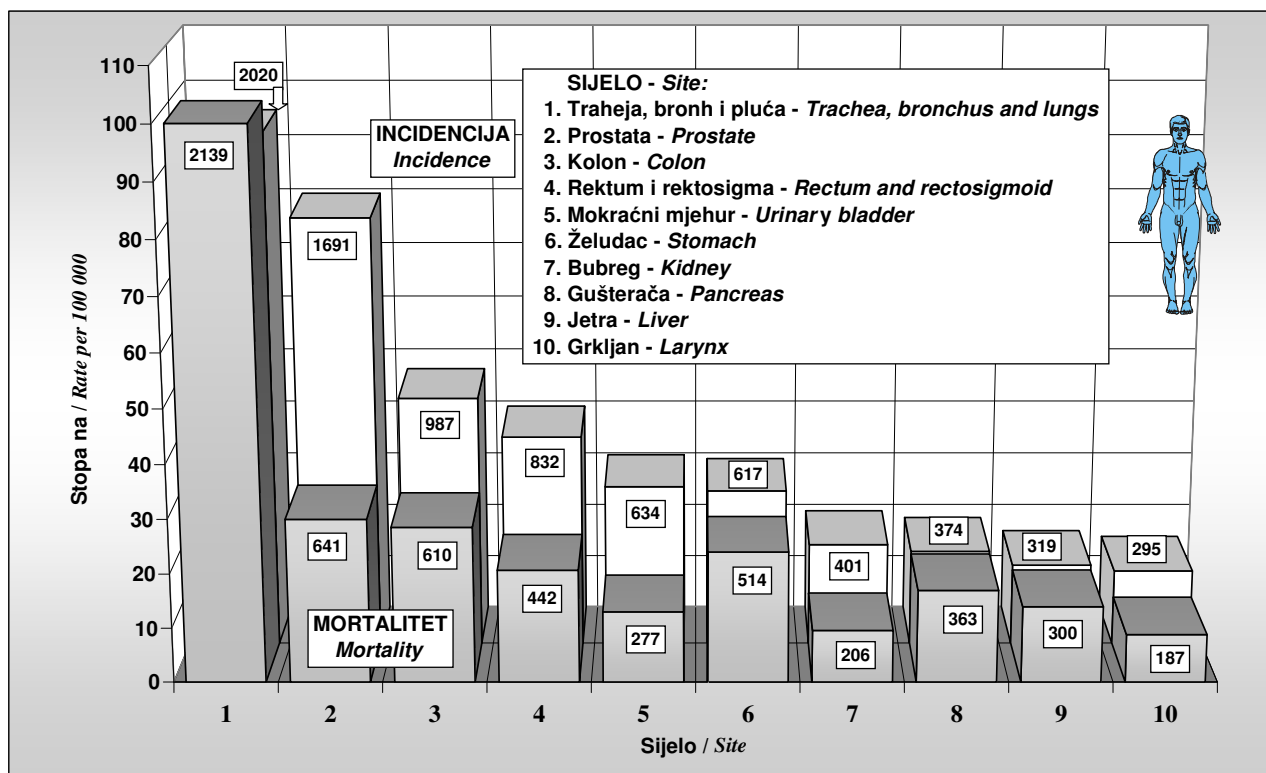

Slika - Figure 2.

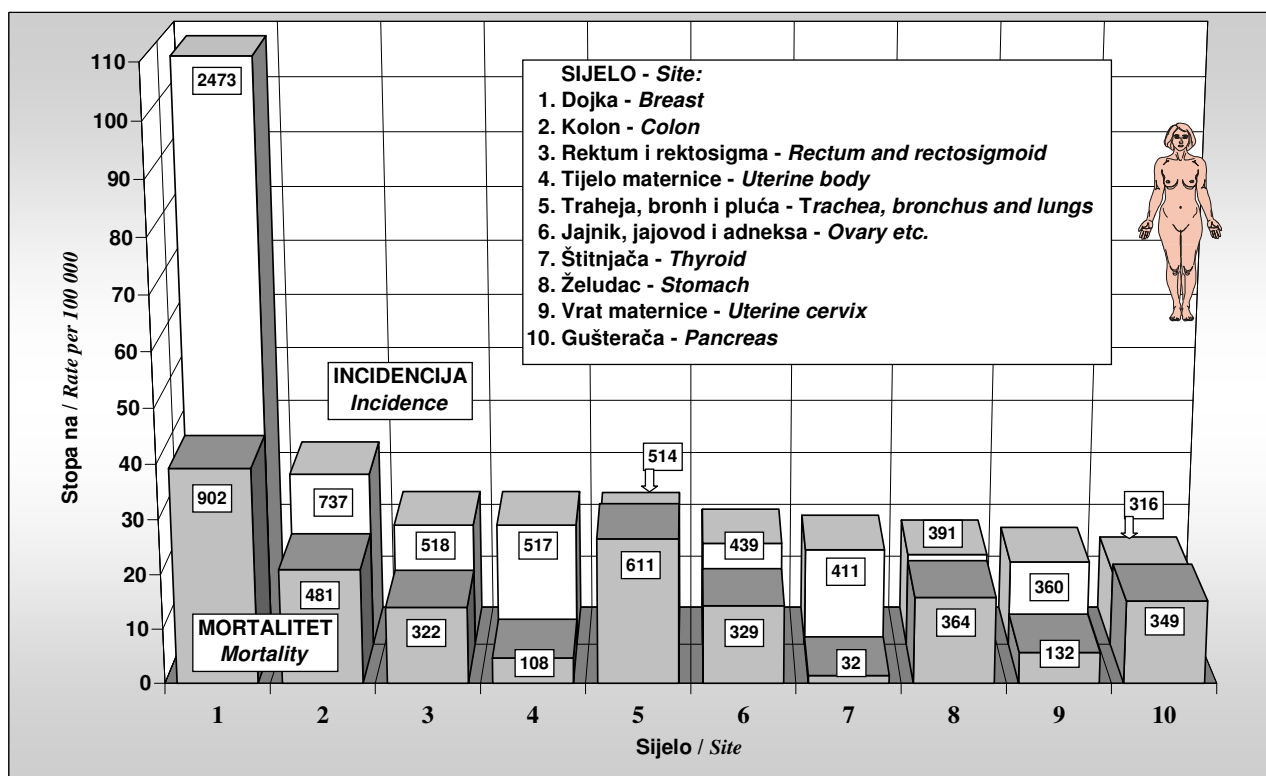
MORTALITET OD RAKA U HRVATSKOJ OD 1982. DO 2008. GOD. - STOPE NA 100.000 STANOVNIKA - Cancer mortality rates per 100,000 population in Croatia 1982-2008

Slika - Figure 3. INCIDENCIJA RAKA PREMA ŽUPANIJAMA, DOBNO-STANDARDIZIRANE STOPE U 2008. GODINI* – Cancer incidence by County, age-standardized rates, Croatia 2008*

* STANDARDIZIRANO NA HRVATSKO STANOVNIŠTVO PREMA POPISU 2001. - * STANDARDIZED PER CROATIAN POPULATION BY 2001 CENSUS

Slika - Figure 4. **NAJČEŠĆA SIJELA RAKA U HRVATSKOJ 2008. GODINE - MUŠKI**
 - The most common cancer sites in Croatia 2008, males

Slika - Figure 5. **NAJČEŠĆA SIJELA RAKA U HRVATSKOJ 2008. GODINE - ŽENE**
 - The most common cancer sites in Croatia 2008, females

Tablica - Table 1. DOBNO-STANDARDIZIRANE STOPE INCIDENCIJE I SMRTNOSTI NEKIH SIJELA RAKA U HRVATSKOJ PREMA SPOLU 2008. GODINE - Age-standardized incidence and mortality rates for certain cancer sites by sex, Croatia 2008

Sijelo	Spol		Standardizirane stope prema dobi		
			Europsko stanovništvo / 100.000	Svjetsko stanovništvo / 100.000	Kumulativne (0-64) u %
Site	Sex		Age-standardized rates	Age-standardized rates	Cumulative rates (0-64) (%)
			European pop./100,000	World	
INCIDENCIJA – Cancer incidence	M	Male	499,8	334,6	17,44
Ukupno sva sijela	Ž	Female	313,3	221,8	14,58
<i>All-site total</i>	U	<i>Total</i>	382,4	264,6	15,88
• Rak traheje, bronha i pluća	M	M	91,0	60,3	3,55
	Ž	F	16,5	11,1	0,67
<i>Cancer of trachea, bronchus and lungs</i>	U	<i>T</i>	47,3	31,9	2,05
• Rak dojke <i>Breast cancer</i>	Ž	F	87,4	63,6	4,93
• Rak vrata maternice - <i>Cervical cancer</i>			13,7	10,4	0,81
SMRTNOST – Cancer mortality	M	M	352,3	225,0	10,05
Ukupno sva sijela	Ž	F	166,9	109,4	5,41
<i>All-site total</i>	U	<i>T</i>	238,5	155,5	7,61
• Rak traheje, bronha i pluća	M	M	96,0	62,9	3,37
	Ž	F	19,6	13,1	0,81
<i>Cancer of trachea, bronchus and lung</i>	U	<i>T</i>	50,7	33,9	2,02
• Rak dojke <i>Breast cancer</i>	Ž	F	28,3	18,8	1,03
• Rak vrata maternice - <i>Cervical cancer</i>			4,5	3,2	0,20

Detaljniji podaci mogu se dobiti u biltenu "Incidencija raka u Hrvatskoj 2008. godine", koji izdaje Registar za rak, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, - Detailed information available in the "Cancer Incidence in Croatia 2008" bulletin, Croatian National Cancer Registry, Croatian National Institute of Public Health.

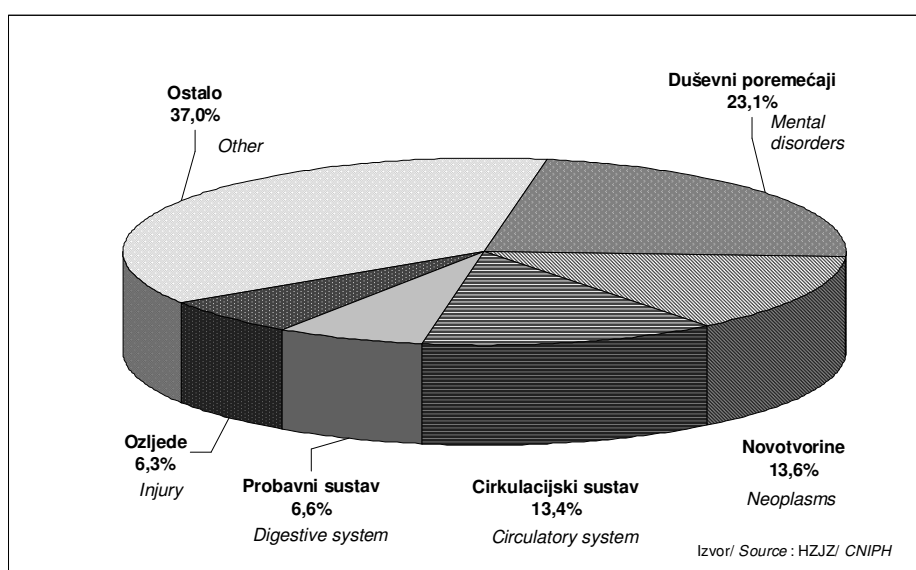
REGISTAR ZA PSIHOZE HRVATSKE - Croatian Psychoses Registry

Skupina duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja na sedmom je mjestu u ukupnim hospitalizacijama u Hrvatskoj 2009. godine s udjelom od 7,4%. Međutim, prema broju hospitalizacija u radnoaktivnoj dobi (20-59 godina) nalazi se na drugom mjestu (13,5%) odmah iza novotvorina (14,9%). Prema broju korištenih dana bolničkog liječenja duševni se poremećaji nalaze na prvom mjestu, s udjelom od 23,1%, u ukupnom broju dana bolničkog liječenja (slika 1). To praktički znači da se u Hrvatskoj svaki 4. ili 5. dan bolničkog liječenja koristio za skupinu duševnih poremećaja.

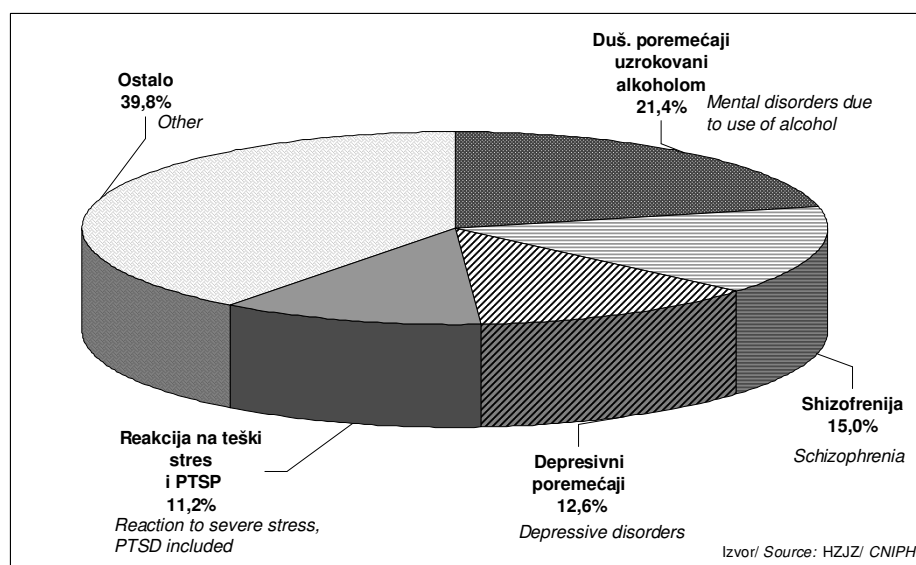
Skoro dvije trećine svih uzroka hospitalizacija iz skupine

duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja 2009. godine predstavljaju četiri dijagnostičke skupine – duševni poremećaji uzrokovani alkoholom s udjelom od 21,4%, shizofrenija (15,0%), depresivni poremećaji (12,6%) i reakcije na teški stres uključujući posttraumatski stresni poremećaj (11,2%) (slika 2). Međutim, prema broju korištenih dana bolničkog liječenja izrazito prednjači shizofrenija s udjelom od 31,1% u ukupnom broju dana bolničkog liječenja radi duševnih poremećaja. Slijede duševni poremećaji uzrokovani alkoholom (13,8%), depresivni poremećaji (10,1%) i reakcije na teški stres uključujući posttraumatski stresni poremećaj (7,1%).

Slika - Figure 1

VODEĆE SKUPINE BOLESTI PO BOLNO-OPSKRBNIM DANIMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Leading disease groups by bed days, Croatia, 2009

Slika - Figure 2

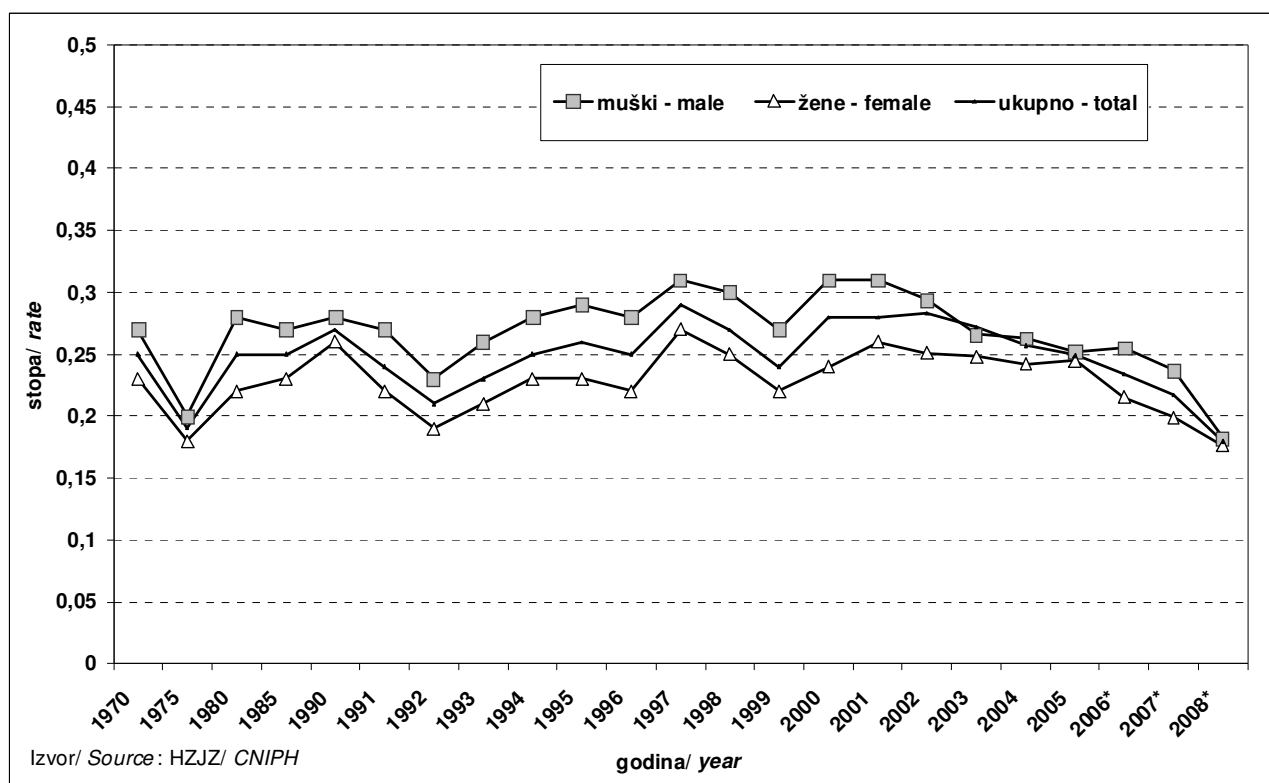
VODEĆE DIJAGNOZE U HOSPITALIZACIJAMA ZBOG DUŠEVNIH POREMEĆAJA U HRVATSKOJ 2009. GODINE - Leading diagnoses in hospitalizations of mental disorders, Croatia, 2009

Zavod je, uočivši javnozdravstveno značenje duševnih bolesti, utemeljio Registar za psihoze Hrvatske koji je započeo radom cenzusom svih bolesnika zatečenih 31. prosinca 1961. godine u psihijatrijskim bolnicama i odjelima u Hrvatskoj. Podaci o shizofrenim bolesnicima, stalnim stanovnicima Hrvatske, za razdoblje 1962.-2008. godine, računalno su obrađeni. Na razini svakog bolesnika može se pratiti tijek bolničkog liječenja prema ustanovi, trajanju hospitalizacije, osnovnoj i drugoj psihijatrijskoj dijagnozi te somatskoj dijagnozi, a u slučaju smrti i uzrok smrti. Skupno

se podaci analiziraju po odabranim obilježjima (spol, dob, županija rođenja, županija boravka, ustanova liječenja) u okviru pojedinih podskupina tzv. kontingenata. Na razini bolesnika prate se primljeni, otpušteni i ukupno hospitalizirani bolesnici (uključujući hospitalizacije s drugim psihijatrijskim dijagnozama u tijeku dijagnostičkog procesa), bolesnici zatečeni u bolnici na dan cenzusa i umrli u psihijatrijskim bolnicama i odjelima. Na razini slučaja prate se prijemi, otpusti i hospitalizacije, uključujući broj dana bolničkog liječenja.

Slika – Figure 3

DOBNO-STANDARDIZIRANE STOPE BOLNIČKE INCIDENCIJE SHIZOFRENIJE U RAZDOBLJU OD 1970. DO 2008. GODINE U HRVATSKOJ (stopa/ 1.000 stanovnika 15+ godina) – Schizophrenia hospitalisation incidence, Croatia, 1970 - 2008 (age standardised rate/1,000 pop. 15+ years)

Godine 1962. bilježi se najveći broj po prvi put bolnički liječenih shizofrenih bolesnika, od kojih je dio već ranije bio hospitaliziran, ali nije bio registriran do osnutka Registra. U daljnjem razdoblju dobno-standardizirana stopa bolničke incidencije shizofrenije ne pokazuje značajnije promjene te prosječno iznosi 0,26/1000 stanovnika starijih od 15 godina (slika 3). Vidljiv je porast broja primljenih i otpuštenih shizofrenih bolesnika, kao i broj prijema i otpusta. Također raste omjer prijema u odnosu na primljene bolesnike te omjer otpusta i otpuštenih bolesnika. Hospitalizacije su učestalije,

ali pretežito kraće, s kraćim ukupnim vremenom koje bolesnik provede u bolnici, dok broj bolesnika liječenih tijekom cijele godine opada. U razdoblju 1990.-1995. godine praktički svi pokazatelji imaju trend stagnacije ili pada kao odraz ratnih zbivanja u Hrvatskoj (tablica 1).

Takovo stanje odraz je boljeg obuhvata shizofrenih bolesnika bolničkim liječenjem, ali i psihijatrijske zaštite bolesnika s intenzivnijim terapijskim i rehabilitacijskim programima, te izvanbolničkim praćenjem i liječenjem što ujedno predstavlja i unapređenje kvalitete života bolesnika.

Tablica - Table 1

**NEKI POKAZATELJI BOLNIČKOG LIJEČENJA SHIZOFRENIH BOLESNIKA U HRVATSKOJ
PO POJEDINIM GODINAMA - Certain hospital care indicators for schizophrenic patients by
selected years, Croatia**

GODINA – Year	1962.	1970.	1980.	1990.	1991.	1995.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.*	2008.*
KONTINGENTI - CONTINGENTS															
PRIMLJENI U BOLNICU - ADMITTED PATIENTS															
• Broj prvi put primljenih bolesnika - No. patients first admitted	1472	893	970	1028	935	1008	997	948	918	916	902	893	848	803	652
• Broj ukupno primljenih bolesnika - Admitted patients total	1650	2450	3726	4794	4536	4365	5168	5230	5247	5146	5182	5315	5137	4806	4226
• Broj prijema - No. admissions	2022	3187	5086	7154	6529	7205	8453	8409	8286	7873	8144	8538	8212	7877	6735
• Omjer broja prijema i primljenih bolesnika - Admission- admitted patients ratio	1,2	1,3	1,4	1,5	1,4	1,7	1,6	1,6	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
ZATEČENI U BOLNICI (31.12) - FOUND IN HOSPITAL ON DECEMBER 31	2305	2821	2615	2494	2466	2115	1972	1966	1795	1806	1826	1655	1567	1314	1050
BOLNIČKI LIJEČENI - HOSPITAL-TREATED															
• Broj bolesnika - No. patients	3698	4876	5757	6618	6278	5396	6665	6436	6319	6019	6257	6440	6149	5798	5055
• Broj hospitalizacija - No. hospitalizations	4097	5589	7031	8682	8019	7759	9347	9412	9257	8341	8973	9179	8854	8398	7277
Omjer broja hospitalizacija i hospitaliziranih bolesnika - Hospitalization -patients ratio	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Broj dana bolničkog liječenja u '000 - No. hospital care days in '000	836	1013	930	926	878	804	723	727	647	602	663	648	611	558	498
Broj bolesnika bolnički liječenih tijekom cijele godine - No. patients receiving hospital care the whole year	1753	1910	1359	1225	1056	810	874	802	596	593	622	609	551	508	424
• Udio dana liječenja bolesnika bolnički liječenih cijele godine - Proportion of treatment days in yearlong inpatients	76,8	68,8	53,2	48,3	43,9	36,8	44,1	40,3	33,6	36,6	34,2	34,4	32,9	33,2	31,2
OTPUŠTENI IZ BOLNICE - DISCHARGED PATIENTS															
• Broj bolesnika - No. patients	1607	2491	3759	4858	4630	4659	5305	5352	5536	4991	5264	5540	5261	5543	5024
• Broj otpusta - No. discharges	1914	3095	4982	7117	6491	7337	8399	8336	8377	7501	8087	8613	8225	8115	7129
Omjer broja otpusta i otpuštenih bolesnika - Discharge-discharged patients ratio	1,2	1,2	1,3	1,5	1,4	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,5	1,4

Izvor podataka: Registar za psihoze Hrvatske, HZJZ, Zagreb (stanje na dan 01. 10. 2010.)

Source of information: Croatian Psychoses Registry, Croatian National Institute of Public Health, Zagreb (The state on October 1, 2010)

* Nisu uključeni podaci o bolesnicima koji su u tijeku dijagnostičkog procesa, kao i o bolesnicima koji su primljeni predhodne, a otpušteni iduće godine koja još nije obrađena.

* Not including the patients undergoing the process of diagnosis, and the patients admitted in the earlier year but discharged in the following year.

** U broj prijema, hospitalizacija i otpusta nisu uključeni premještaji kao ni rehospitalizacije kod kojih je od otpusta do ponovnog prijema proteklo manje od 7 dana

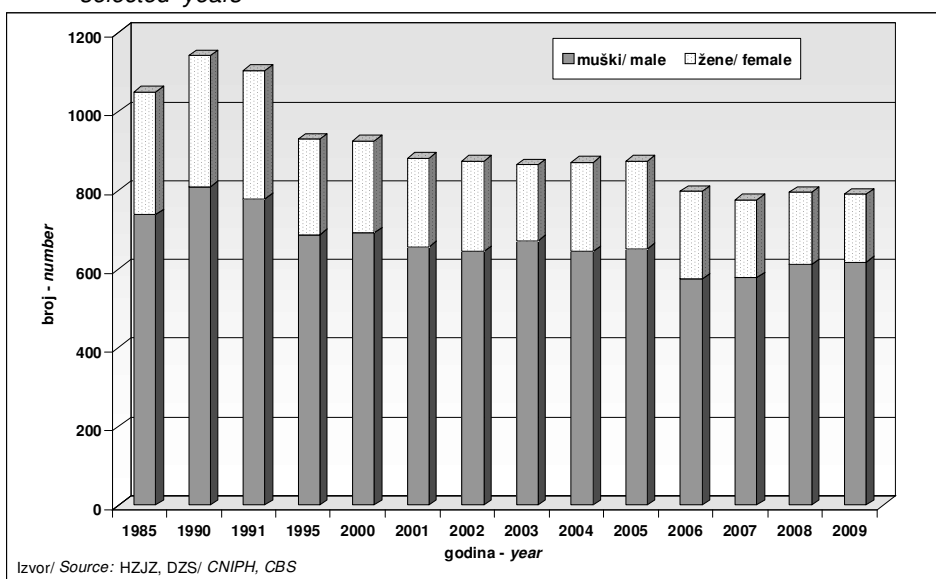
** Data items admissions, hospitalisations and discharges do not include either transfers or those rehospitalisations where the interval between discharge and readmission has been shorter than 7 days.

REGISTAR IZVRŠENIH SAMOUBOJSTAVA HRVATSKE – Croatian Committed Suicides Registry

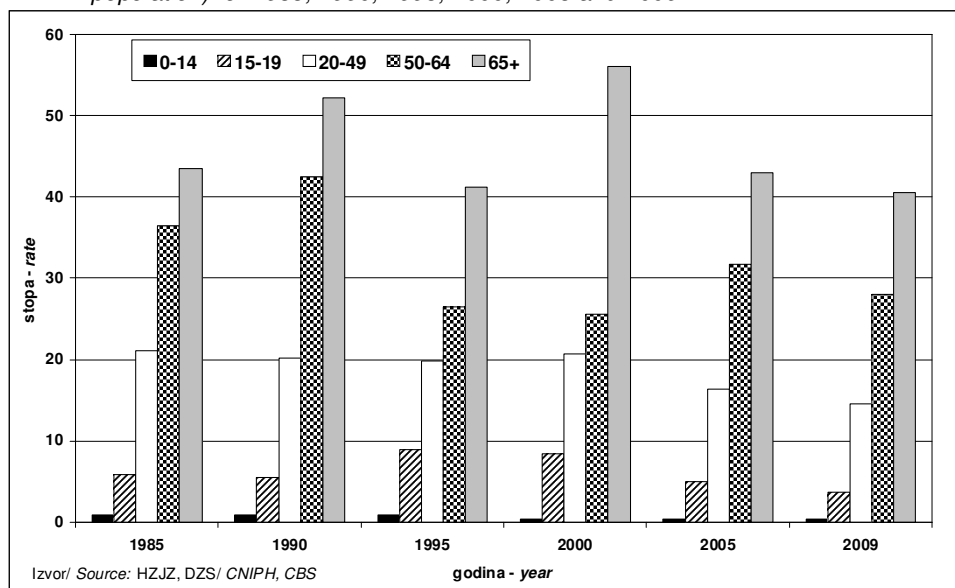
U Hrvatskoj se kroz godine bilježe oscilacije broja izvršenih samoubojstava kao i stope na 100.000 stanovnika. Od 1999. godine prisutan je kontinuirani trend pada samoubojstava. Godine 1985. počinjeno je 1.050 samoubojstava (stopa 21,5), a 1990. godine 1.142 samoubojstva (stopa 23,9). U razdoblju od 1991. do 2009. godine najviše samoubojstava bilo je 1992. godine (1.156; stopa 24,2), ali je podjednak broj samoubojstava bio zabilježen i 1987. godine (1.153;

stopa 24,1). Najmanje izvršenih samoubojstava zabilježeno je 1995. godine (930; stopa 19,4 izračunato prema popisu 1991. godine) te u razdoblju od 2000. do 2009. godine (926, stopa 20,9 2000. godine; 790, stopa 17,8 2009. godine izračunato prema popisu 2001. godine). S obzirom na spol u istom razdoblju, omjer samoubojstava u muškaraca i žena kretao se u rasponu od 2,2 do 3,6:1 (slika 1).

Slika - Figure 1. **SAMOUBOJSTVA U HRVATSKOJ PO POJEDINIM GODINAMA** - *Suicides in Croatia by selected years*

Slika - Figure 2 **SAMOUBOJSTVA U HRVATSKOJ 1985., 1990., 1995., 2000., 2005. i 2009. GODINE (dobno-specifične stope na 100.000 stanovnika)** - *Suicides in Croatia (age-specific rate per 100,000 population) for 1985, 1990, 1995, 2000, 2005 and 2009*

U Hrvatskoj je, kao i u mnogim zemljama, u pojedinim godinama bio zabilježen porast broja i stopa izvršenih samoubojstava u dobi 15-

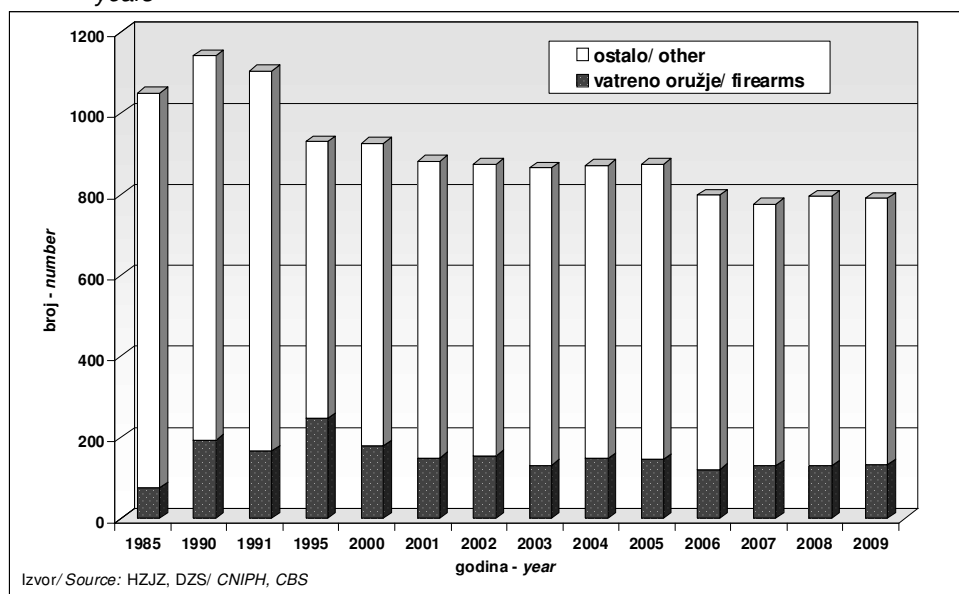
19 godina. Godine 1985. stopa je iznosila 5,8, a najviša stopa registrirana je 1999. god. (12,9 odnosno 14,1 računato na cenzus

1991. odnosno 2001.). Od 2000. godine broj samoubojstava u toj dobi kontinuirano pada. Godine 2004. i 2005. bilježi se nešto niža stopa nego 1985.; 2006. i 2007. stopa iznosi 7,7, a 2008. i 2009. godine stopa značajno pada (5,7 i 3,7/100.000) (slika 2). U ratnim i poratnim godinama značajano je porastao broj samoubojstava vatrenim oružjem, posebice u muškaraca, čemu je razlog, vjerojatno, bio lakša

dostupnost oružju. Posljednjih godina postoji trend pada izvršenja samoubojstava vatrenim oružjem, no još uvijek udio tog načina počinjenja iznosi oko 16% u ukupnom broju samoubojstava. Godine 2000. vatrenim oružjem izvršeno je 179 samoubojstava, 2005. godine 146, a 2009. godine 133 samoubojstva (slika 3).

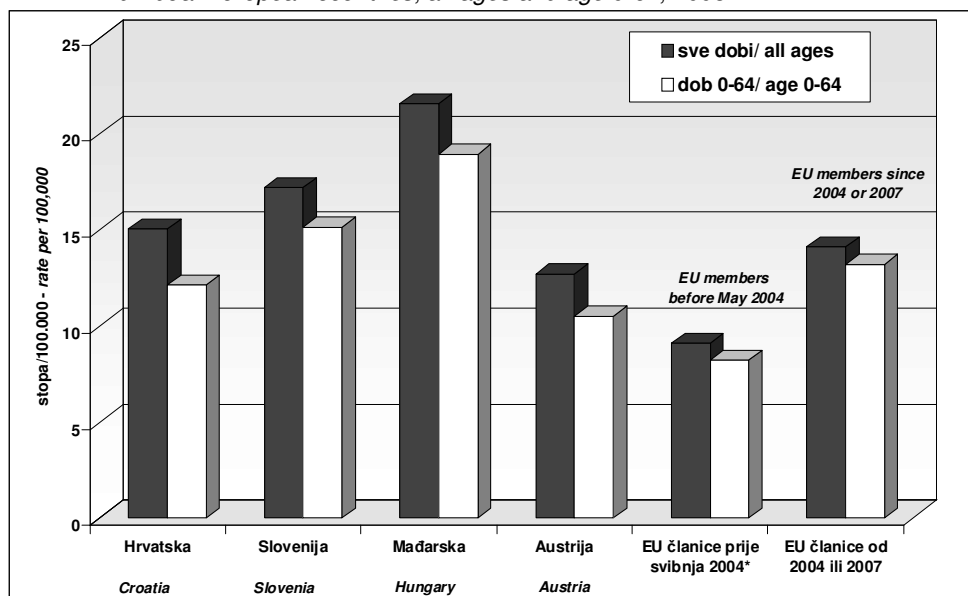
Slika - Figure 3

ODNOS SAMOUBOJSTAVA POČINJENIH VATRENIM ORUŽJEM I EKSPLOZIVOM I OSTALIH NAČINA SAMOUBOJSTAVA U HRVATSKOJ PO POJEDINIM GODINAMA - Ratio of suicides committed by firearms and explosives to other methods of suicide in Croatia by selected years

Slika - Figure 4

DOBNO STANDARDIZIRANE STOPE SMRTNOSTI ZBOG SAMOUBOJSTAVA ZA SVE DOBI I ZA DOB 0-64 PO POJEDINIM ZEMLJAMA EUROPE, 2008. GODINE - SDR, suicides by individual European countries, all-ages and age 0-64, 2008

Dobno standardizirane stope smrtnosti od samoubojstva za Hrvatsku, za sve dobi ukupno kao i za dob 0-64, 2008. godine (15,0 i 12,1/100.000) više su od prosjeka zemalja EU članica prije svibnja 2004. (stope 9,1 i 8,2). Više stope od Hrvatske bilježe susjedne

Slovenija (17,2 i 15,1) i Mađarska (21,5 i 18,9), a niže stope Austrija (12,7 i 10,5). Za prosjek zemalja EU članica od 2004. ili 2007. bilježi se za sve dobi ukupno nešto niža stopa, a za dob 0-64 viša stopa (14,1 i 13,2) od Hrvatske.

REGISTAR OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA I RAD SLUŽBI ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNIKA - Croatian Registry of Treated Psychoactive Drug Abusers and activities in the Drug addiction and outpatient treatment services

Podaci o osobama liječenim zbog ovisnosti o psihoaktivnim drogama prikupljaju se u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo iz nekoliko izvora. Sve osobe koje dođu u zdravstvenu ustanovu zbog uzimanja ili ovisnosti o psihoaktivnim drogama prijavljuju se u Hrvatski zavod za javno zdravstvo na odgovarajućem obrascu.

Tijekom 2009. godine u zdravstvenim ustanovama Republike Hrvatske, registrirano je 7.733 osobe liječene zbog ovisnosti o psihoaktivnim drogama, od kojih je 1.463 osoba po prvi put bilo na liječenju (18,9%). U odnosu na 2008. godinu

ukupan broj liječenih ovisnika veći je za 3,0%. Zbog zlouporabe opijata tijekom 2009. godine na liječenju je bilo 6.251 osoba, od kojih je 667 bilo liječeno po prvi put (10,7%). Gotovo svaka druga osoba koja je u 2009. godini započela liječenje došla je zbog zlouporabe opijata (45,6%). Broj ukupno liječenih pokazuje da je došlo do stabilizacije broja liječenih osoba. Praćenjem u Registru vidimo da djelovanje sustava za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika uspijeva ovisnike zadržati duže u tretmanu.

Tablica - Table 1. BROJ LIJEČENIH OVISNIKA (MKB 10, F11.- F19.-), BROJ NOVOOTKRIVENIH (PRVI PUTA REGISTRIRANIH) TE POSEBNO NOVOOTKRIVENIH OVISNIKA MORFINSKOG (OPIJATNOG) TIPA U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1976. DO 2009. GODINE - Treated drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) treatment episodes, new cases (first recorded), new morphine (opiate)-type addicts, Croatia 1976-2009

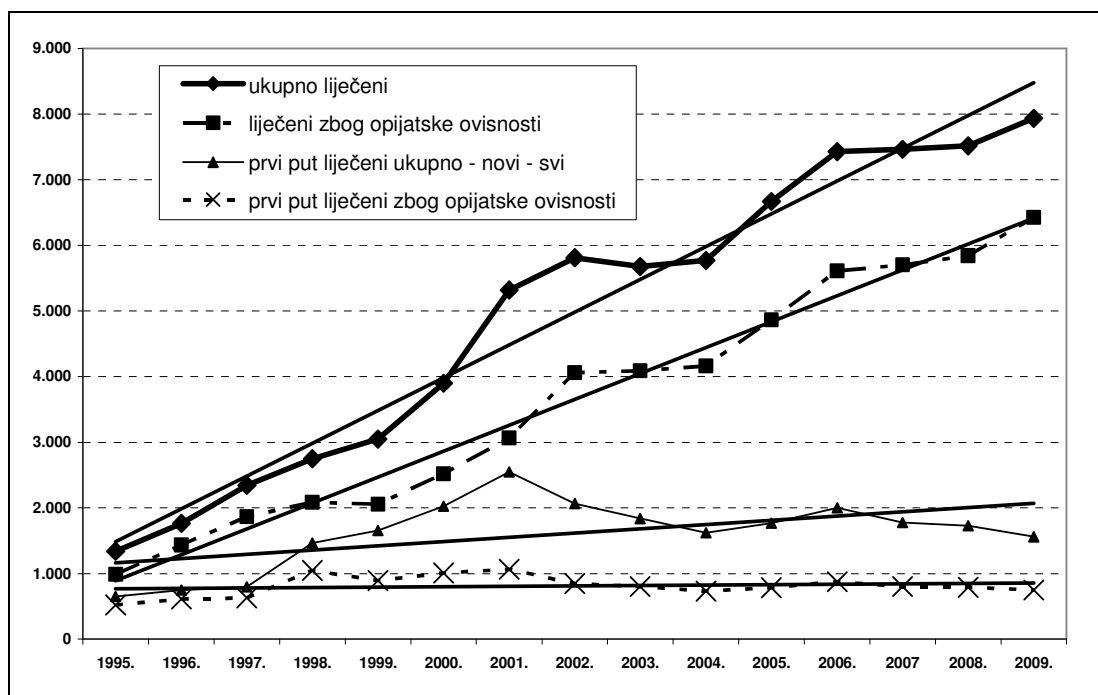
GODINA	Liječene osobe		Novootkriveni (prvi put registrirani)			
	Broj	Od toga opijatski tip	Svi tipovi ovisnosti	(udio od svih liječenih)	Od toga opijatski tip (F11.-)	Udio (F11.-) od novootkrivenih
	<i>Persons treated</i>		<i>New cases (first recorded)</i>			
<i>Year</i>	<i>All addiction types</i>	<i>Of this opiate type</i>	<i>All addiction types</i>	<i>(share of all cases treated)</i>	<i>Of this opiate type (F11.-)</i>	<i>Share of newly detected cases (F11.-)</i>
1	2	3	4	5	6	7
1976.*	131		131	(100,0%)	22	16,8%
1995.	1.340	989	652	(48,7%)	521	79,9%
1996.	1.766	1.436	749	(42,2%)	610	81,4%
1997.	2.344	1.866	797	(34,0%)	631	79,2%
1998.	2.750	2.085	1.466	(53,3%)	1.048	71,5%
1999.	3.048	2.057	1.657	(54,4%)	893	53,9%
2000.	3.899	2.520	2.026	(52,0%)	1.009	49,8%
2001.	5.320	3.067	2.548	(47,9%)	1.066	41,8%
2002.	5.811	4.061	2.067	(35,6%)	846	40,9%
2003.	5.678	4.087	1.840	(32,4%)	802	43,6%
2004.	5.768	4.163	1.619	(28,1%)	732	45,2%
2005.	6.668	4.867	1.770	(26,5%)	785	44,4%
2006.	7.427	5.611	2.001	(26,9%)	876	43,8%
2007.	7.464	5.703	1.779	(23,8%)	800	45,0%
2008.	7.506	5.846	1.700	(22,7%)	769	45,2%
2009.	7.733	6.251	1.463	(18,9%)	667	45,6%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

*Podaci za bolnički liječene ovisnike - Only hospital treated drug addicts

Slika - Figure 1.

UKUPNO LIJEČENE OSOBE, UKUPNO OPIJATSKI OVISNICI, NOVOREGISTRIRANI I NOVOREGISTRIRANI OPIJATSKI OVISNICI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1995. DO 2009. GODINE - Treated drug addicts (ICD-10, F11.-F19.-), morphine (opiate)-type addicts, new cases (first recorded) and new morphine (opiate)-type addicts in Croatia 1995-2009

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Tablica - Table 2.

BROJ LIJEČENIH OVISNIKA PREMA TIPU PSIHOAKTIVNE DROGE (MKB 10, F11.- F19.-), - USPOREDNI PODACI ZA RAZDOBLJE OD 2006. DO 2009. GODINE - Treated drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) by type of psychoactive drug: a comparison for 2006-2009

TIP PSIHOAKTIVNE DROGE <i>Psychoactive drug type</i>	ICD-10 Code	2006.		2007.		2008.		2009.	
		Broj No.	Udio % % share	Broj No.	Udio % % share	Broj No.	Udio % % share	Broj No.	Udio % % share
Morfinski	- Morphine type (F11.-)	5.611	75,5	5.703	76,4	5.846	77,9	6.251	80,8
Barbituratni	- Barbiturate type (F13.-)	126	1,7	145	1,9	179	2,4	185	2,4
Kokain	- Cocaine (F14.-)	109	1,5	147	2,0	150	2,0	143	1,8
Kanabis	- Cannabis (F12.-)	1.071	14,4	992	13,3	985	13,1	793	10,3
Amfetaminski	- Amphetamine type (F15.-)	392	5,6	355	4,8	218	2,9	214	2,8
Halucinogeni	- Hallucinogens (F16.-)	7	0,1	1	0,0	6	0,1	4	0,1
Lako ishlapljiva otapala	- Highly volatile solvent (F18.-)	14	0,2	12	0,2	5	0,1	7	0,1
Više droga i nedovoljno označeno	- Unspecified (F19.-)	97	1,3	109	1,5	117	1,6	136	1,8
UKUPNO – Total		7.427	100	7.464	100	7.506	100	7.733	100

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Poliuporaba droga je zastupljena kod velikog broja ovisnika o drogama, ali pravila registracije zahtijevaju prosudbu «glavnog sredstva» prema njegovoj adiktivnosti, učestalosti uporabe ili posljedicama do kojih je dovelo. Zbog toga terapeut određuje koje je sredstvo glavni razlog dolaska na liječenje. Prema tom kriteriju najviše je osoba liječeno zbog opijata kao glavnog sredstva (80,8%), zatim zbog zlouporabe kanabinoida

(10,3%). Ostala su sredstva manje zastupljena. Razvidno je da se učestalost liječenja zbog zlouporabe opijata povećava. To ukazuje da opijatski ovisnici sve duže ostaju u sustavu liječenja. U četverogodišnjem razdoblju opažen je pad broja liječenih zbog zlouporabe kanabinoida. Istodobno, udio liječenih zbog amfetaminskog tipa ovisnosti je stabiliziran na ispod 3%.

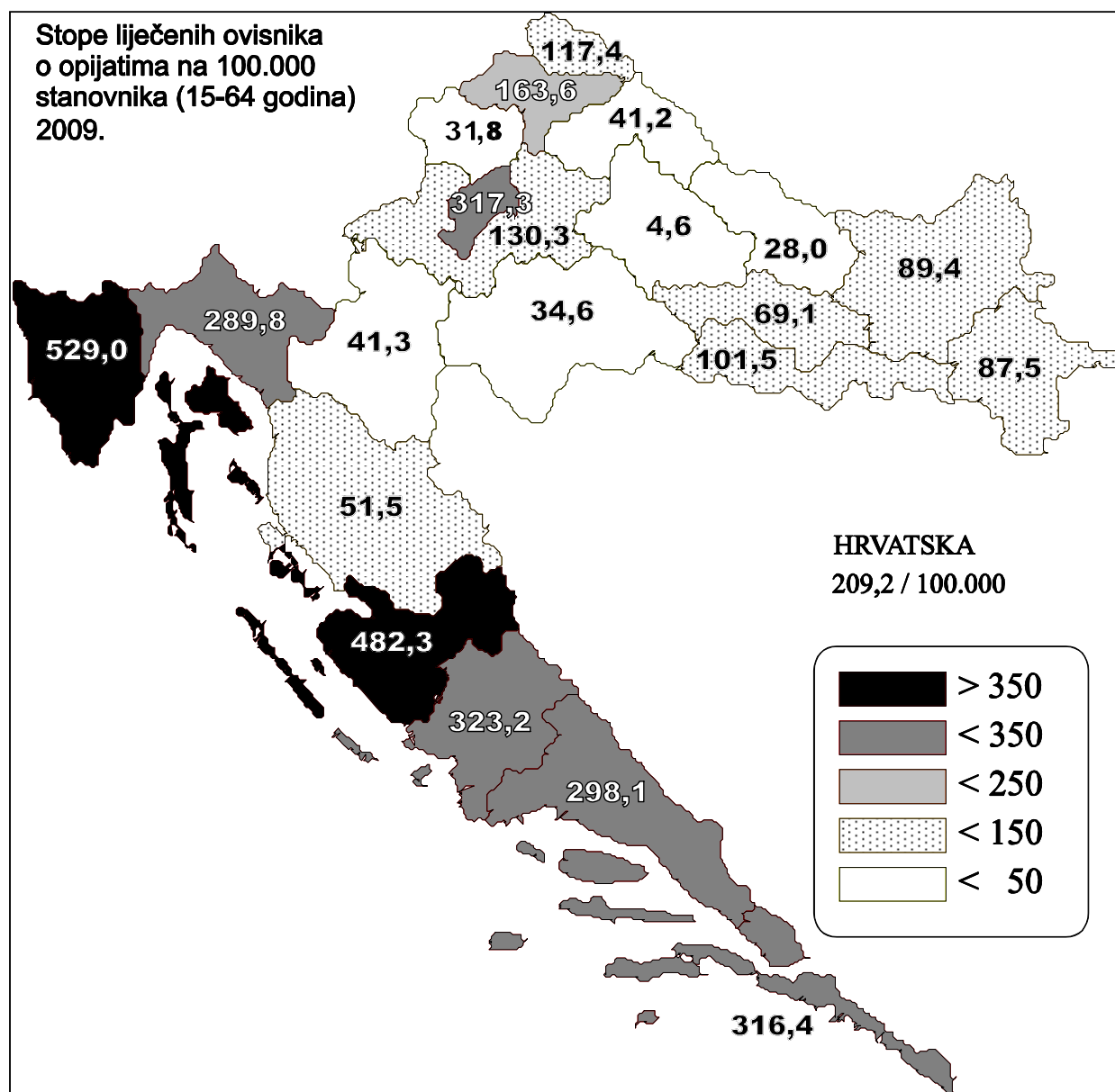
Tablica - Table 3.

OSOBE LIJEČENE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA ZBOG OVISNOSTI O DROGAMA (MKB 10, F11.- F19.-), PRIKAZANE PREMA ŽUPANIJI PREBIVALIŠTA, SA STOPAMA NA 100.000 STANOVNIKA U DOBI 15-64 GODINE, BROJU OVISNIKA O OPIJATIMA, TE PRVI PUTA REGISTRIRANIM OVISNICIMA U 2009. GODINI - Cases treated for drug addiction (ICD-10, F11.- F19.-) in medical institutions by county of residence (rates per 100,000 population age 15-64 yrs), by number of opiate-addicts and by addicts first registered in 2009

Županija - County	Liječene osobe ukupno – Treated total				Prvi put liječeni – First time treated			
	Broj – No.	Stopa na 100.000* - Rate/100,000	Od toga opijati - Opiates	Stopa na 100.000* (opijati)	Svi tipovi ovisnosti – All types	Udio od liječenih osoba (%) - Treated	Od toga opijatni tip - Opiates	Udio od prvi put liječenih (%) – First time treated
Grad Zagreb	2.260	420,9	1.704	317,3	437	19,3	159	36,4
Zagrebačka	384	182,7	274	130,3	91	23,7	37	40,7
Krapinsko-zagorska	51	54,0	30	31,8	15	29,4	4	26,7
Sisačko-moslavačka	111	91,4	42	34,6	54	48,6	12	22,2
Karlovačka	110	119,5	38	41,3	31	28,2	4	12,9
Varaždinska	254	204,7	203	163,6	43	16,9	17	39,5
Koprivničko-križevačka	68	82,4	34	41,2	16	23,5	4	25,0
Bjelovarsko-bilogorska	27	31,1	4	4,6	19	70,4	2	10,5
Primorsko-goranska	652	308,2	613	289,8	94	14,4	69	73,4
Ličko-senjska	21	63,6	17	51,5	8	38,1	6	75,0
Virovitičko-podravska	45	74,0	17	28,0	30	66,7	6	20,0
Požeško-slavonska	45	81,9	38	69,1	19	42,2	14	73,7
Brodsko-posavska	181	158,4	116	101,5	42	23,2	15	35,7
Zadarska	549	517,2	512	482,3	60	10,9	39	65,0
Osječko-baranjska	282	127,3	198	89,4	70	24,8	20	28,6
Šibensko-kninska	248	347,0	231	323,2	47	19,0	33	70,2
Vukovarsko-srijemska	133	98,6	118	87,5	32	24,1	20	62,5
Splitsko-dalmatinska	1.024	330,7	923	298,1	159	15,5	90	56,6
Istarska	814	572,7	752	529,0	95	11,7	60	63,2
Dubrovačko-neretvanska	306	381,2	254	316,4	49	16,0	20	40,8
Međimurska	124	154,9	94	117,4	19	15,3	8	42,1
Ukupno Hrvatska	7.689	258,9	6.212	209,2	1.430	18,6	639	44,7
Druge države	44	0,0	39	0,0	33	75,0	28	84,8
UKUPNO	7.733	0,0	6.251	0,0	1.463	18,9	667	45,6

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Slika - Figure 2.

DISTRIBUCIJA LIJEČENIH OPIJATNIH OVISNIKA PO ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2009. GODINI - Treated psychoactive opiate-type drug addicts distribution by counties, Croatia 2009

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

* stope izračunate na "Popis stanovnika 2001. Državni zavod za statistiku, svibanj 2001.

Prema podacima o broju ukupno liječenih na 100.000 stanovnika 15-64 godine prema županijama, najizraženiji problem zlouporabe opijata je u Istarskoj županiji sa stopom od 529,0. Na drugom mjestu je Zadarska županija u kojoj stopa iznosi 482,3. Slijede Grad Zagreb (317,3),

Dubrovačko-neretvanska (316,4), Šibensko-kninska (323,2), Splitsko-dalmatinska (298,1) te Primorsko-goranska (289,8), dok su ostale županije ispod hrvatskog prosjeka. Stopa liječenih zbog zlouporabe opijata u 2009. godini iznosi 209,2.

Tablica - Table 4.

SPOL I ŽIVOTNA DOB OVISNIKA (MKB 10, F11.- F19.-) LIJEČENIH U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U 2009. I 2008. GODINI - The sex and age of drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) treated in medical institutions in 2009 and 2008

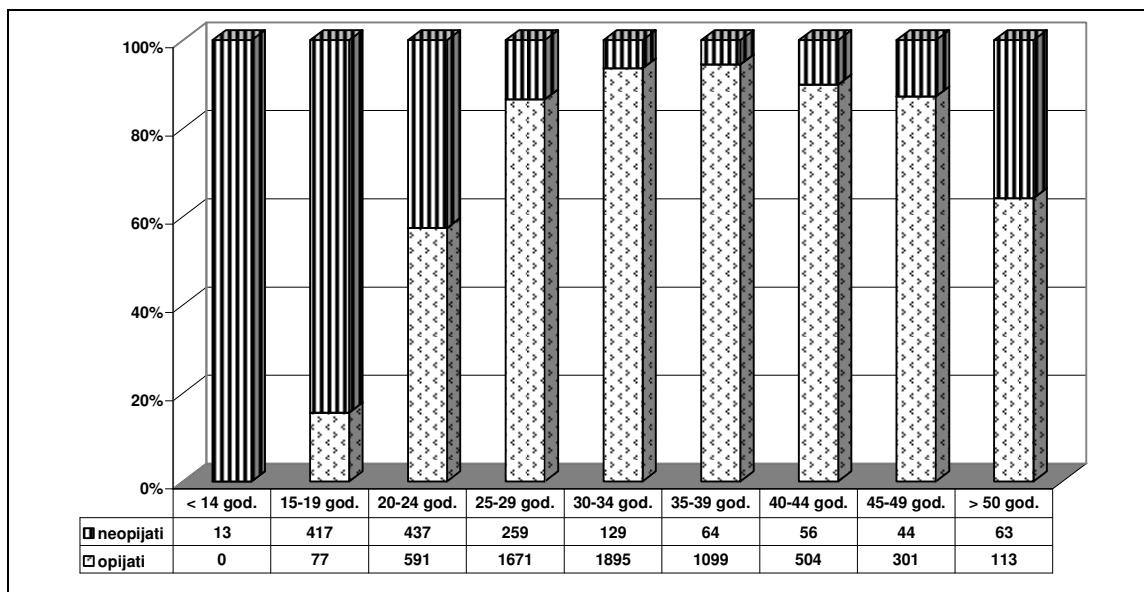
D O B A G E (yr)	2 0 0 9.						2 0 0 8.	
	Muški		Žene		Ukupno		Ukupno	
	Broj	Udio%	Broj	Udio%	Broj	Udio%	Broj	Udio%
	Male		Female		Total		Total	
	No.	prop. %	No.	prop. %	No.	prop. %	No.	prop. %
< 14 god.	8	0,1	5	0,4	13	0,2	11	0,1
15 - 19 g.	383	6,0	111	8,4	494	6,4	594	7,9
20 - 24 g.	820	12,8	208	15,8	1.028	13,3	1.314	17,5
25 - 29 g.	1.555	24,2	375	28,5	1.930	25,0	1.965	26,2
30 - 34 g.	1.752	27,3	272	20,7	2.024	26,2	1.810	24,1
35 - 39 g.	1.019	15,9	144	10,9	1.163	15,0	911	12,1
> 40 g.	880	13,7	201	15,3	1.081	14,0	901	12,0
UKUPNO - Total	6.417	100	1.316	100	7.733	100	7.506	100

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Od ukupno 7.733 osoba liječenih tijekom 2009. godine, većinu njih kao i prethodnih godina čine muškarci (83%). Omjer muškaraca i žena iznosi 4,9:1. Iz podataka je razvidno da i muškarci i žene dolaze na liječenje nakon 25 godina starosti.

Najveći udio liječenih muškaraca je u dobi 30 do 34 godine (27,3%), a zatim 25 do 29 godina (24,2%). Žene koje dolaze na liječenje su, ukupno gledano, malo mlađe, njih 28,5% (375) je bilo u dobi 25 do 29 godina, a 20,7% u dobi od 30 do 34 godine.

Slika - Figure 3.

LIJEČENI OVISNICI O OPIJATIMA I NEOPIJATIMA U 2009. GODINI U HRVATSKOJ, PREMA ŽIVOTNOJ DOBI - Drug opiate and non-opiate addicts receiving treatment by age, Croatia 2009

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Raspodjela liječenih osoba prema dobi i tipu ovisnosti pokazuje da je morfinski tip ovisnosti najprisutniji među liječenim ovisnicima i iznosi 80,8%, dok je ovisnost o neopijatima razlog dolaska na liječenje kod 19,2% osoba. Podaci o dobnoj raspodjeli nam pokazuju da je liječenje neopijata zastupljenije u ranijoj dobi, prije svega liječenje zbog zlouporabe kanabinoida. Do 24 godine liječenje je zatražilo 58,5% liječenih zbog neopijata.

Najveći udio prijavljenih na liječenje zbog uzimanja kanabinoida je upućen od suda za mladež. Kako bi izbjegli pokretanje kaznenog postupka, mladi se radije dobrovoljno podvrgavaju mjeri odvikavanja od droge. Podatci o liječenju opijatnih ovisnika nam ukazuju da većina osoba ovisnih o opijatima dolazi na liječenje nakon 25 godine života, što odgovara podacima o prosječnoj dobi prvog dolaska na liječenje koja iznosi 26,2 godina.

Tablica - Table 5. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA (2001., 2003., 2005., 2007., 2008. I 2009.) PO SPOLU - Drug addicts receiving treatment by mean age and sex; a comparison for 2001-2009

Godina liječenja - Year	Prosječna dob – Mean Age		
	Muškarci – Male	Žene – Female	Ukupno - Total
2001.	25,7	25,8	25,7
2003.	27,1	27,2	27,1
2005.	28,4	28,1	28,3
2007.	29,8	29,2	29,7
2008.	30,1	29,5	30,0
2009.	31,2	30,5	31,1

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

U 2009. godini prosječna dob liječenih muškaraca iznosi 31,2 godine. Žene koje dolaze na liječenje su, ukupno gledano, malo mlađe. U 2009. godini, liječeno je 1.316 žena, a prosječna dob je 30,5 godine. Prateći prosječne dobi osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga kroz dvogodišnje

vremenske intervale razvidno je da prosječna dob osoba i dalje raste, što upućuje na zaključak da se osobe zadržavaju u sustavu liječenja duži niz godina, dok je broj novopridošlih stabilan.

Tablica – Table 6. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE OPIJATA U RAZDOBLJU OD 2004. DO 2009. GODINE - Mean age of treated opiate addicts in the year period 2004-2009

Heroinski ovisnici – Heroin addicts	Godina - Year					
	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Prosječna dob prvog uzimanja bilo kojeg sredstva (godine) - Mean age of the first consumption of any psychoactive drug	16,1	16,1	15,9	15,9	15,9	16,0
Prosječna dob prvog uzimanja heroina (godine) - Mean age of the first heroin use	20,0	19,9	20,0	20,0	20,1	20,3
Prosječna dob i. v. uzimanja (godine) - Mean age of the first i.v. drug use	20,8	20,8	20,8	20,8	20,9	21,2
Prosječna dob prvog javljanja na tretman (godine) - Mean age of starting treatment	27,3	27,4	25,5	25,7	26,0	26,2
Broj godina od prvog uzimanja bilo kojeg sredstva do prvog dolaska na liječenje - Age range between the first consumption of any psychoactive drug and starting treatment	11,2	11,3	9,6	9,8	10,1	10,2

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Tijek razvoja ovisnosti o opijatima pokazuju podaci o prosječnim dobima razvoja ovisničkog ponašanja. Prema podatcima u 2009. godini prvo uzimanje bilo koje droge zbilo se s 16,0 godina, prvo uzimanje heroina s 20,3 godine, prvo intravensko uzimanje heroina nepunu godinu kasnije (21,2 godina). Prosječna dob prvog dolaska na liječenje heroinskih ovisnika bila 26,2 godine.

Kao i ranijih godina i dalje od prvog eksperimentiranja sa drogom do dolaska na liječenje protekne nedopustivih deset godina, odnosno više od šest godina zlouporabe opijata. Ključno je pitanje kako poboljšati ulazak heroinskih ovisnika u programe liječenja i kako ih u njima zadržati.

Tablica - Table 7. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE KANABINOIDA U RAZDOBLJU OD 2004. DO 2009. GODINE - Mean age of cannabinoid abusers in the year period 2004-2009

Konzumenti kanabinoida – Cannabinoid consumers	Godina - Year					
	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Prosječna dob prvog uzimanja bilo kojeg sredstva (godine) - Mean age of the first consumption of any psychoactive drug	16,0	16,1	16,3	16,6	16,2	16,4
Prosječna dob prvog uzimanja kanabinoida (godine) - Mean age of the first cannabis use	16,1	16,2	16,4	16,6	16,3	16,4
Prosječna dob prvog javljanja na tretman (godine) - Mean age of starting treatment	19,3	19,6	19,8	20,5	21,0	21,4
Broj godina od prvog uzimanja bilo kojeg sredstva do prvog dolaska na liječenje - Age range between the first consumption of any psychoactive drug and starting treatment	3,3	3,5	3,5	3,9	4,7	5,0

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Kod od onih koji su uzimali kanabinoide (pretežito marihuana), prosječna dob prvog uzimanja bilo koje droge je nešto viša, ali na tretman dolaze u mlađoj dobi. Dob prvog javljanja na tretman obično je povezana sa izbjegavanjem

pokretanja kaznenog postupka zbog posjedovanja određene količine droge.

Sve se to zbiva intervencijom Centra za socijalnu skrb po nalogu Općinskog državnog odvjetništva.

Tablica - Table 8. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U 2009. GODINI PREMA GLAVNOM POVODU POČETKA UZIMANJA – Treated persons by main cause of beginning of abuse in the year 2009.

Glavni povod – Main cause	Zloupotroba opijata		Zloupotroba neopijata		Ukupno	
	Opiate abuse		Non-opiate abuse		Total	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Znatiželja - Curiosity	1.251	21,0	328	27,2	1.579	22,1
Utjecaj vršnjaka ili partnera - Peer or partner influence	1.776	29,8	363	30,1	2.139	29,9
Zabava - Fun	644	10,8	160	13,3	804	11,2
Želja za samopotvrđivanjem - Self-affirmation	382	6,4	90	7,5	472	6,6
Dosada - Boredom	562	9,4	74	6,1	636	8,9
Psihološki problemi – Psychological problems	727	12,2	106	8,8	833	11,6
Problemi u obitelji – Family problems	492	8,3	59	4,9	551	7,7
Neznanje o štetnim posljedicama - Not knowing the consequences	88	1,5	18	1,5	106	1,5
Problemi u školi – School problems	31	0,5	8	0,7	39	0,5
Ukupno - Total	5.953	100,0	1.206	100,0	7.159	100,0

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Kao glavni povod početka uzimanja neopijatnih psihoaktivnih sredstva, prema njihovim izjavama, liječene osobe najčešće navode utjecaj vršnjaka ili partnera (29,9%), zatim znatiželju (22,1%), psihološke probleme (11,6%), zabavu (11,2%), dosadu (8,9%), probleme u obitelji (7,7%) i želju za samopotvrđivanjem (6,6%).

Kod onih koji su liječeni zbog uzimanja opijata najčešći navedeni povod je bio utjecaj vršnjaka ili partnera (29,8%), te znatiželja (21,0%). Psihološke probleme kao razlog za

uzimanje opijata navodi 12,2% liječenih osoba. Dok se u uzimanje neopijata kreće iz konteksta prosječne adolescentne populacije te su razlozi slični kao i za bilo koje drugo rizično ponašanje, uzimanje opijata zbiva se nakon nekog vremena, kada je već i okruženje tako profilirano da potiče zloupotrobu. Stoga je upravo utjecaj tako odabranog i specifičnog okruženja najčešći motiv za «uključivanje» u grupu.

Tablica - Table 9. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA OD 2004. DO 2009. GODINE PREMA KORIŠTENJU ZAJEDNIČKIH IGALA I ŠPRICA U ŽIVOTU I POSLJEDNJIH MJESEC DANA – Treated persons (in the period 2004-2009) by shearing the needles and syringes in the lifetime and in the last month

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Korištenje zajedničkih igala i šprica u životu - Sharing the needles and syringes in the lifetime	71,5%	71,3%	70,7%	70,2%	68,0%	68,1%
Dijeljenje igala i šprica u posljednjih mjesec dana - Sharing the needles and syringes in the last month	28,6%	23,0%	21,6%	19,9%	17,8%	20,7%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Iako je 68,1% heroinskih ovisnika barem jednom u životu koristilo zajednički pribor, opaža se smanjenje takvog rizičnog ponašanja. Naime, u posljednjih mjesec dana je zajednički pribor u 2004. godini koristilo 28,6 ovisnika, a u 2009. godini 20,7%. Otvaranje centara za zamjenu igala i

šprica te za savjetovanje i besplatno testiranje na hepatitis B i C i HIV doprinijelo odgovornijem ponašanju ovisnika i boljoj suradljivosti.

U popratnim dijagnozama koje se godinama prate u Registru osoba liječenih zbog zlorabe droga razvidno je da je najučestalija popratna dijagnoza anamnestički i kod opijatnih i neopijatnih ovisnika Specifični poremećaj ličnosti - F60 (MKB-X). Na drugom mjestu su afektivni poremećaji (depresija, poremećaji raspoloženja) a slijede neurotski poremećaji vezani uz stres i somatoformni poremećaji. Osobe liječene zbog zlorabe neopijata imaju vrlo slične

psihijatrijske dijagnoze. Primijetili smo da je kod uzimatelja neopijata nešto veća učestalost poremećaja uzrokovanih uzimanjem alkohola (neopijati -17,2%; opijati - 8,4%), te shizofrenija i ostalih sumanutih poremećaja (neopijati -17,2%; opijati - 7,5%).

Kod liječenih zbog ovisnosti o opijatima je bilo čak 33 pokušaja samoubojstva u usporedbi sa 4 kod uzimatelja neopijata.

Tablica – Table 10. NAJČEŠĆE OSTALE DIJAGNOZE UZ OVISNOST O OPIJATIMA I NEOPIJATIMA – Most common other diagnoses apart from the opiate and nonopiate dependencies

Dijagnoze prema MKB-10	Zloraba opijata - <i>Opiate abuse</i>		Zloraba neopijata - Non- <i>Opiate abuse</i>	
	Broj	%	Broj	%
F60-F69 Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih	1.127	35,3	148	27,6
F30-F39 Afektivni poremećaji (depresija, poremećaji raspoloženja)	532	16,6	62	11,6
F40-F48 Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji	380	11,9	59	11,0
F10 Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola	270	8,4	92	17,2
F20-F29 Shizofrenija, shizotipni i sumanutu poremećaji	239	7,5	92	17,2
F90-F98 Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji	36	1,1	17	3,2
Z91.5 Pokušaj samoubojstva (u anamnezi)	33	1,0	4	0,7
F00-F09 Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)	25	0,8	15	2,8
F50-F51 Poremećaji hranjenja	3	0,1	1	0,2
F70-F79 Duševna zaostalost	6	0,2	2	0,4
Ostale bolesti – <i>Other diagnosis</i>	545	17,1	44	8,2
Broj dijagnoza – No. diagnoses	3.196	100,0	536	100,0

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Službe za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika

Sustav izvanbolničkog liječenja ovisnika u Hrvatskoj je organiziran u Službama za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti pri županijskim zavodima za javno zdravstvo. Na taj način je ostvarena mreža koja obuhvaća područje čitave Hrvatske, pružajući i ovisnicima, konzumentima i eksperimentatorima ali i njihovim obiteljima dostupne i kvalitetne usluge.

Od početka uključivanja u sustav zavoda za javno zdravstvo stručni je prijedlog za sastav tima bio dva liječnika, dva zdravstvena suradnika i jedna medicinska sestra. Normativ timova ovisio je o registriranom broju liječenih ovisnika na području županije. Financiranje te djelatnosti bilo je iz tri izvora: najvećim dijelom izravno iz Državnog proračuna kroz Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, a manjim dijelom iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i sredstava lokalne uprave i samouprave. Od 2010. godine djelatnost je zakonskim odredbama proširena zaštitom mentalnom zdravljama stanovništva, no o tome će se izvijestiti sljedeće godine.

Timovi prevencije ovisnosti i izvanbolničkog liječenja ovisnosti nisu potpuno popunjeni u svim zavodima za javno zdravstvo. U Službama je ukupno bilo zaposleno 168 djelatnika, od toga 105 djelatnika na neodređeno vrijeme (stalni radni odnos), 19 djelatnika na određeno vrijeme i 44 djelatnika na ugovor o djelu (vanjski suradnici). Od 168 djelatnika njih 66 su liječnici (27 specijalista psihijatrije, 4 specijalista epidemiologije, 15 specijalista ostalih specijalnosti, 11 liječnika bez specijalizacije, te 9 liječnika trenutno na specijalizaciji). Od ostalih stručnjaka najviše je zaposleno psihologa (34 ukupno – 21 je u stalnom radnom odnosu, 13 na određeno vrijeme), nakon toga slijede socijalni radnici (22 ukupno - 10 je u stalnom radnom odnosu, 12 je na ugovor o djelu), te ostali stručnjaci (23). U Službama je zaposleno i 28 medicinskih sestara.

Prema broju zaposlenih, najviše je djelatnika u Primorsko-goranskoj županiji (19), slijede Splitsko-dalmatinska (16), Dubrovačko-neretvanska županija (14), grad Zagreb (13). Najmanje je djelatnika zaposleno u Ličko-senjskoj županiji (3), ali u toj županiji je i najmanji broj liječenih osoba (7).

Tablica - Figure 11. BROJ ZAPOSLENIH DJELATNIKA U SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNIKA - Number of employees in Outpatient Treatment Services

Županija	Psihijatri		Liječnici drugih spec.		Liječnici		Psiholozi		Socijalni radnici		Defekto- lozi		Ostali		Medicin. sestre / tehničari		Vanjski suradn.	Neodr.	Određ.	Ukupno		
	Neod.	Odr.	Neod.	Odr.	Neod.	Odr.	Neod.	Odr.	Neod.	Odr.	Neod.	Odr.	Neod.	Odr.								
	Psychi- atrists		Physicians other spec.		MD		Psycho- logists		Social workerst		Rehabili- tators		Others		Nurses		Other associates	Perma- nent	Tempo- rary	Total		
	Perm.	Tmp.	Perm.	Tmp.	Perm.	Tmp.	Perm.	Tmp.	Perm.	Tmp.	Perm.	Tmp.	Perm.	Tmp.								
Grad Zagreb	5						1		2	1	1				3					13	13	
Zagrebačka		1	1		1		1		1		1				1		1	5		0	6	
Krapinsko-zagorska		1	1				2		1			1			1		4	3		0	7	
Sisačko-moslavačka		1	1				1		1						1		1	4			5	
Karlovačka		1		1		1		1		1				1						6	6	
Varaždinska		1	1			1	1	1		2				1			4	3		1	8	
Koprivničko-križevačka		1	1						1						1		1	3			4	
Bjelovarsko-bilogorska						1	2							1			3	1			4	
Primorsko-goranska	1		1		3	1	4	3			1		1	1	2	1			13	6	19	
Ličko-senjska	1						1								1				3		3	
Virovitičko-podravska		1			1		1							1	1				2	3	5	
Požeško-slavonska		2	1				1			1					1			3	3		6	
Brodsko-posavska		3	1				1	1							2			4	4		8	
Zadarska	1	2	2		1		2	1						1	2		2	9		1	12	
Osječko-baranjska			1		1										2				4		4	
Šibensko-kninska		1	1			1		1							1			1	4	0	5	
Vukovarsko-srijemska					1		1		1		1				1			3	2	0	5	
Splitsko-dalmatinska	1		2		3	1	1		1	2	1	1			3					12	4	16
Istarska		2	1		2		2	1		1				1	1			3	8	0	11	
Dubrovačko-neretvanska				2	2	1		2	1	2				1	2	1		8	5	1	14	
Međimurska		1	1				1			1					2	1		4	3	0	7	
UKUPNO - Total	9	18	16	3	15	5	21	13	10	12	3	3	5	7	26	2	44	105	19	168		

Prema podacima o broju osoba koje su u službama tražile pomoć zbog ovisnosti, konzumiranja droga ili bile upućene od strane nadležnih ustanova i institucija, u Službama je u 2009. Godini liječeno 5.950 osoba ukupno ili prosječno 496 osoba mjesečno (u 2008. godini 5.759 osoba, prosječno 480 osoba mjesečno). Najviše osoba je liječeno u Službi za prevenciju i

izvanbolničko liječenje Grada Zagreba (1.327 osoba - 1.383 osoba u 2008. Godini. Slijedi Splitsko-dalmatinska županija (1.025 osoba, 820 u 2008. godini), Istarska županija (634 osobe, 582 u 2008. godini), Primorsko-goranska županija (602 osobe, 582 godinu dana ranije), te Zadarska županija (569 liječenih osoba, dok je u prethodnoj godini bilo njih 624).

Tablica - Figure 12. ZAPOSLENICI U CENTRIMA I BROJ LIJEČENIH OSOBA PREMA MJESEČNIM I GODIŠNJIM IZVJEŠTAJIMA UKLJUČUJUĆI POMPIDOU - Employees in the Services and number of treated persons according to the monthly and annual reports (incl. Pompidou questionnaire)

Služba za prevenciju i izvanbolničko liječenje	Vanjski suradnici		Neodređeno	Određeno	Ukupno	Broj liječenih ukupno po službama	Broj novih u ustanovi	% novih
	Subcontractor	Permanent						
County	Subcontractor	Permanent	Part-time	Total	Treated persons	Newly treated	% of newly tr.	
Grad Zagreb		13		13	1.327	465	35,0	
Zagrebačka	1	5	0	6	117	70	59,8	
Krapinsko-zagorska	4	3	0	7	14	5	35,7	
Sisačko-moslavačka	1	4		5	45	15	33,3	
Karlovačka			6	6	74	26	35,1	
Varaždinska	4	3	1	8	253	44	17,4	
Koprivničko-križevačka	1	3		4	44	19	43,2	
Bjelovarsko-bilogorska	3	1		4	14	13	92,9	
Primorsko-goranska		13	6	19	602	96	15,9	
Ličko-senjska		3		3	7	5	71,4	
Virovitičko-podravska	2	3		5	30	28	93,3	
Požeško-slavonska	3	3		6	38	20	52,6	
Brodsko-posavska	4	4		8	156	39	25,0	
Zadarska	2	9	1	12	569	75	13,2	
Osječko-baranjska		4		4	263	72	27,4	
Šibensko-kninska	1	4	0	5	223	43	19,3	
Vukovarsko-srijemska	3	2	0	5	101	25	24,8	
Splitsko-dalmatinska		12	4	16	1.025	203	19,8	
Istarska	3	8	0	11	634	92	14,5	
Dubrovačko-neretvanska	8	5	1	14	305	68	22,3	
Međimurska	4	3	0	7	109	16	14,7	
UKUPNO - Total	44	105	19	168	5.950	1.439	24,2	

Analizirajući broj novih liječenih osoba u ustanovi, u apsolutnom broju, najviše je novih u gradu Zagrebu (465), slijede Splitsko-dalmatinska županija (203), Primorsko-goranska (96), te Istarska (92). Najmanje je novih osoba u Ličko-senjskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji (5).

Područje rada Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sukladno zakonskim odredbama prošireno je i na zaštitu mentalnog zdravlja. Prema planu i programu novo područje rada će biti usmjereno na unaprjeđenje i očuvanje mentalnog zdravlja djece, adolescenata i odraslih, te na rano otkrivanje, liječenje i rehabilitaciju duševnih poremećaja. Uspostavljanje proširene mreže predviđeno je u 2010. godini, a sastav timova će utjecati i na usluge koje će se pružati u Službama.

Usluge koje su se u 2009. godini pružale osobama liječenim zbog zlorabe psihoaktivnih droga i njihovim obiteljima već jednim dijelom nisu više bile ograničene samo na zahtjeve za liječenjem i ostale usluge vezane uz zlorabu droga. Opseg rada proširen je i na osobe koje nisu ovisne o psihoaktivnim drogama već imaju problema sa nekim drugim oblicima ovisnosti (F10, F63) ili problema vezanih uz poremećaje ponašanja.

I u sadašnjoj situaciji broj i vrsta pojedinih usluga i tretmana koji se pružaju ovisnicima, povremenim konzumentima, eksperimentatorima i njihovim obiteljima ovisi i o sastavu timova, odnosno zastupljenosti pojedine vrste stručnjaka u timu. Osobito je važno jesu li zavodi u timu imali psihijatra u stalnom radnom odnosu ili ne i ako su usluge pružane temeljem ugovora o djelu, koliki je bio postotak angažiranosti.

Tablica – Figure 13.

BROJ LIJEČENIH OSOBA, UKUPAN BROJ DOLAZAKA I BROJ DOLAZAKA PO OSOBI PREMA ŽUPANIJSKIM SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČNJE OVISNOSTI 2009. -

Number of treated persons, visits in total, visits per person in the Drug addiction prevention and outpatient treatment services in 2009

Županija	Broj liječenih osoba	Ukupno dolazaka	Prosječno dolazaka po osobi
County	Number of treated persons	Visits in total	Average number of visits per person
Grad Zagreb	1.327	18.209	14
Zagrebačka	117	2.645	23
Krapinsko-zagorska	14	961	69
Sisačko-moslavačka	45	3.460	77
Karlovačka	74	475	6
Varaždinska	253	2.750	11
Koprivničko-križevačka	44	1.432	33
Bjelovarsko-bilogorska	14	421	30
Primorsko-goranska	602	5.968	10
Ličko-senjska	7	528	75
Virovitičko-podravka	30	686	23
Požeško-slavonska	38	1.069	28
Brodsko-posavska	156	1.788	11
Zadarska	569	6.340	11
Osječko-baranjska	263	2.723	10
Šibensko-kninska	223	1.743	8
Vukovarsko-srijemska	101	1.391	14
Splitsko-dalmatinska	1025	9.064	9
Istarska	634	7.513	12
Dubrovačko-neretvanska	305	3.600	12
Međimurska	109	1.294	12
UKUPNO - Total	5.950	74.060	12

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

U protekloj godini u Hrvatskoj je u svim Službama za prevenciju ovisnosti i izvanbolničko liječenje ukupno bilo 74.060 posjeta (78.941 posjeta u 2008.; 72.010 posjeta u 2007.), što prosječno iznosi 6.171 dolazak mjesečno (6.578 u 2008.; 6.000 u 2007.). Najviše dolazaka zabilježeno je u gradu Zagrebu (prosječno 1.517 dolazaka mjesečno) (1.337 u 2008.), Splitsko-dalmatinskoj županiji (755) (680 u 2008.), Istarskoj županiji (626) (499 u 2008.), Zadarskoj županiji (528) (428 u 2008.) te Primorsko-goranskoj županiji (497) (1.383 u 2008.).

Prema vrstama usluga za koje je usuglašeno redovito izvještavanje, dobiveni su sljedeći podatci: u Hrvatskoj je ukupno učinjeno 3.643 intervjuja (4.168 u 2008.) ili prosječno 304 mjesečno (347 prosječno mjesečno u 2008.). Najviše ih je zabilježeno u Zadarskoj županiji (1.079) (522 u 2008.), slijedi Splitsko-dalmatinska županija (667) (921 u 2008.) te Grad Zagreb (554 obavljena intervjuja) (435 u 2008.).

Savjetovani rad predstavlja osnovu rada u Službama, te je u podjednakoj mjeri namijenjen osobama koje već imaju problema sa zlorabom droge, kao i mladima i roditeljima zainteresiranim za sve probleme rizičnih čimbenika i ponašanja vezanih uz drogu. Savjetovanja se obavljaju u Službama za prevenciju ovisnosti i telefonom.

Savjetovani rad u Službama za prevenciju ovisnosti je podijeljen u tri razine. U 2009. godini obavljen je 24.221 individualni savjetovani tretman (27.094 u 2008.) i 30.825 tretmana modifikacije ponašanja (29.628 u 2008.).

Tijekom obiteljskog savjetovanišnog tretmana članovi obitelji i konzument (ovisnik) zajedno sudjeluju u terapiji s ciljem što kvalitetnijeg rješavanja problema ovisnosti. U 2009. godini obavljeno je 7.540 obiteljsko savjetovanišnih tretmana (5.757 u 2008.), odnosno prosječno 628 tretmana mjesečno.

Tablica – Figure 14.

BROJ INDIVIDUALNIH SAVJETOVALIŠNIH TRETMANA I MODIFIKACIJA PONAŠANJA PREMA SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE - Number of individual counseling and behavioural modification in Drug addiction prevention and outpatient treatment services

Služba za prevenciju i izvanbolničko liječenje	Individualno savjetovište <i>Individual counseling</i>	Modifikacija ponašanja <i>Behavioural modification</i>
Grad Zagreb	4.687	1.692
Zagrebačka	119	1.414
Krapinsko-zagorska	316	429
Sisačko-moslavačka	458	1.565
Karlovačka	1.378	98
Varaždinska	595	969
Koprivničko-križevačka	924	808
Bjelovarsko-bilogorska	424	380
Primorsko-goranska	688	1.330
Ličko-senjska	65	1.231
Virovitičko-podravsk	1.763	1.752
Požeško-slavonska	1.040	700
Brodsko-posavska	1.375	1.579
Zadarska	1.250	1.874
Osječko-baranjska	2.353	2.316
Šibensko-kninska	807	922
Vukovarsko-srijemska	733	653
Splitsko-dalmatinska	1.682	4.119
Istarska	2.057	5.717
Dubrovačko-neretvanska	1.059	902
Međimurska	448	375
UKUPNO - Total	24.221	30.825

U 2009. godini Službe za prevenciju ovisnosti koje u sastavu svog tima imaju liječnika specijalista psihijatra ukupno su učinile 22.248 psihijatrijskih obrada (17.284 u 2008.), što iznosi prosječno 1.854 psihijatrijske obrade mjesečno (1.440 psihoterapija prosječno mjesečno u 2008.). Od toga najviše ambulantnih psihijatrijskih obrada je učinjeno

u Gradu Zagrebu (9.273) (8.805 u 2008.), Splitsko-dalmatinskoj županiji (3.386) (1.542 u 2008.) i Primorsko-goranskoj županiji (2.388) (2.809 u 2008.). Od ukupno 9 zaposlenih psihijataru na neodređeno vrijeme u Hrvatskoj, njih 5 je u gradu Zagrebu, te se i tako može objasniti najveći broj učinjenih psihijatrijskih obrada u gradu Zagrebu.

Tablica – Figure 15.

BROJ ZAPOSLENIH PSIHIJATARA, BROJ PSIHIJATRIJSKIH OBRADA I PONOVIH PSIHIJATRIJSKIH OBRADA, PSIHOTERAPIJE PONAŠANJA, OBITELJSKA PSIHOTERAPIJA PREMA SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE - Number of psychiatrists, first and other psychiatric treatments, family and behavioural psychotherapy

Služba za prevenciju i izvanbolničko liječenje <i>County</i>	Psihijatri <i>Psychiatrists employed</i>		Psihijatrijska obrada i ponovna psihijatrijska obrada <i>Psychiatric treatment (first and other)</i>	Psihoterapija ponašanja <i>Behavioural psychotherapy</i>	Obiteljska psihoterapija <i>Family psychotherapy</i>
	Neodređeno <i>permanently</i>	Određeno <i>part-time</i>			
Grad Zagreb	5		9.273	7.517	952
Zagrebačka		1	19		
Krapinsko-zagorska		1	202	3	
Sisačko-moslavačka		1	47	50	2
Karlovačka		1	7	0	5
Varaždinska		1	654	275	80
Koprivničko-križevačka		1	66	45	
Bjelovarsko-bilogorska					
Primorsko-goranska	1		2.388	2.953	97
Ličko-senjska	1		1.205		31
Virovitičko-podravsk		1	581	571	1
Požeško-slavonska		2	403	316	
Brodsko-posavska		3	249	249	65
Zadarska	1	2	2.385	2.098	112
Osječko-baranjska			4		2
Šibensko-kninska		1	329	147	
Vukovarsko-srijemska			34		
Splitsko-dalmatinska	1		3.386	1.525	166
Istarska		2	765	319	278
Dubrovačko-neretvanska				326	458
Međimurska		1	251	101	10
UKUPNO - Total	9	18	22.248	16.495	2.259

U Gradu Zagrebu je također bilo i najviše psihoterapija ponašanja (7.517) (6.853 u 2008.), zatim slijedi Primorsko-goranska županija (2.953) (1.411 u 2008.) te Zadarska županija (2.093 psihoterapije ponašanja) (548 u 2008.).

Liječenje osoba uključenih u tretman u Službama za prevenciju ovisnosti uključuje i redovite kontrole urina (brzi testovi) na prisutnost droga i njihovih metabolita, te kapilarne krvi na HIV, HCV, HBV i sifilis ukoliko se pacijent rizično ponašao (zajednička uporaba ovisničkog pribora i nezaštićeni spolni odnosi). Ukupno je učinjeno 27.331 testova urina (27.738 u 2008.) što prosječno iznosi 2.278 testova mjesečno (2.312 testova u 2008.). Najviše testiranja je bilo u Gradu Zagrebu (7.398) (5.327 u 2008.), zatim slijedi

Splitsko-dalmatinska županija (5.485) (3.650 u 2008.), Zadarska županija (3.082) (2.274 u 2008.) i Istarska županija (2.246) (1.830 u 2008.). Testiranja kapilarne krvi su zastupljena u manjoj mjeri. Tako su u 2009. godini učinjena ukupno 1.292 testiranja krvi (1.388 u 2008.), što prosječno iznosi 108 testiranja mjesečno (116 testiranja mjesečno u 2008.). Najviše testiranja je obavljeno u Primorsko-goranskoj županiji (276), slijedi Splitsko-dalmatinska županija (265) te Dubrovačko-neretvanska županija (258) i Grad Zagreb (251). (U 2008. najviše testiranja je obavljeno u Splitsko-dalmatinskoj županiji (411), slijedio je Grad Zagreb (302) te Zadarska županija (319).)

Tablica – Table 16. TESTIRANJA URINA NA PRISUTNOST DROGA I NJIHOVIH METABOLITA I TESTIRANJA KAPILARNE KRVI NA HIV, HCV, HBV I SIFILIS - Urine drug testing and blood testing for HIV, HCV, HBV and syphilis

Županija	Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita	Testiranje iz kapilarne krvi na HIV, HCV, HBV i sifilis
County	Urine tests	Capillary blood tests
Grad Zagreb	7.398	251
Zagrebačka	733	
Krapinsko-zagorska	144	
Sisačko-moslavačka	90	21
Karlovačka	273	6
Varaždinska		4
Koprivničko-križevačka	509	
Bjelovarsko-bilogorska	217	
Primorsko-goranska	976	276
Ličko-senjska	40	
Virovitičko-podravska	365	
Požeško-slavonska	352	4
Brodsko-posavska	966	4
Zadarska	3.082	14
Osječko-baranjska	1.802	32
Šibensko-kninska	824	
Vukovarsko-srijemska	472	13
Splitsko-dalmatinska	5.485	265
Istarska	2.246	114
Dubrovačko-neretvanska	1.300	258
Međimurska	57	30
UKUPNO - Total	27.331	1.292

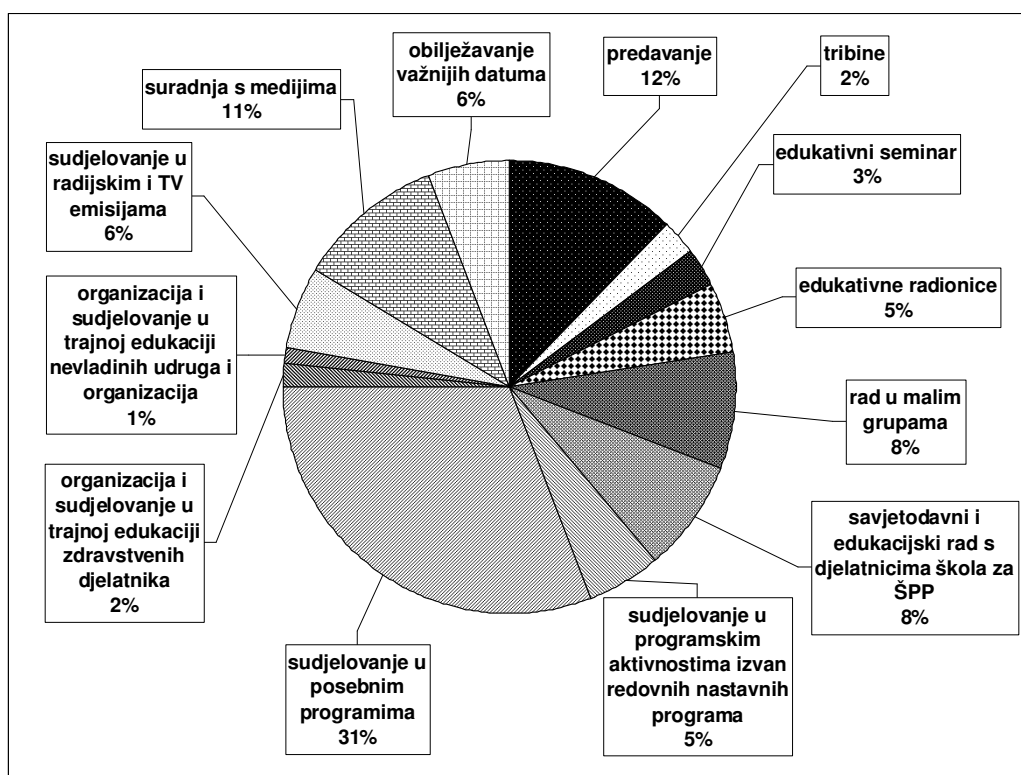
Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Vrlo bitno područje rada Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti su preventivne i edukativne aktivnosti. Edukacija u Službama je usmjerena na trajnu edukaciju i usavršavanje djelatnika Službi i educiranje drugih - stručnih suradnika, roditelja, djece. Tako je u 2009. godini u Službama održano ukupno 498 predavanja (668 u 2008.) i 99 tribina (126 u 2008.) namijenjenih roditeljima i djelatnicima škola u sklopu redovnih preventivnih programa. Savjetodavni

i edukacijski rad sa djelatnicima škola za Školski preventivni program (339) (406 u 2008.) te organizacija edukativnih radionica za djelatnike škole, liječnike i druge profesionalce (177) (68 u 2008.) također su bile dijelom aktivnosti. U 2009. godini djelatnici Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sudjelovali su u 1.252 posebna programa (881 u 2008.).

Slika – Figure 4.

EDUKATIVNE I PREVENTIVNE AKTIVNOSTI U SLUŽBAMA ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI U 2009. GODINI - *Educative and preventive activities in the Drug addiction prevention and outpatient treatment service since 2009*

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Smrtnost povezana sa zluporabom psihoaktivnih droga odnosi se na smrti koje su posljedica akutne intoksikacije jednom ili više droga te smrtne slučajeve od bolesti koje se razvijaju uslijed korištenja droga (npr. kardiovaskularni problemi kod ovisnika o kokainu), rizičnog ovisničkog ponašanja (hepatitisi) ili nesreća pod utjecajem psihoaktivnih droga.

Kriteriji definiranja smrti povezane sa zluporabom droga prema definiciji EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) odnose se na predoziranja opojnom drogom i intoksikacijama kod kojih je barem jedna tvar ilegalna droga.

Podatci o smrti osoba koje se nalaze u Registru osoba liječenih zbog uzimanja i/ili ovisnosti o psihoaktivnim drogama, registriraju se na temelju Statističkog izvještaja o smrti (DEM-2), obrasca koji sadrži osnovne podatke o osobi i okolnostima smrti i čiji je sastavni dio Potvrda o smrti, obrazac na kojem se registrira osnovni uzrok smrti. Uzroci

smrti kao i utvrđivanje povezanosti smrti sa zluporabom ilegalnih droga upotpunjuju se toksikološkim analizama Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ provedenih u sklopu obdukcija s ciljem utvrđivanja prisutnosti ilegalnih droga u tjelesnim tekućinama i tkivima umrlih osoba.

Zahvaljujući koordinaciji i suradnji Registra osoba liječenih zbog zluporabe psihoaktivnih droga, Odjela za medicinsku demografiju, cjelokupne mreže ustanova za liječenje ovisnosti (Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i bolnica) i Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ evidentiraju se gotovo sve smrti povezane sa zluporabom droga, te se može naglasiti kako je kvaliteta prikupljanja podataka sve bolja. Prema preliminarnim podacima u Hrvatskoj je 2009. godine 90 osoba umrlo od uzroka povezanih sa zluporabom psihoaktivnih droga.

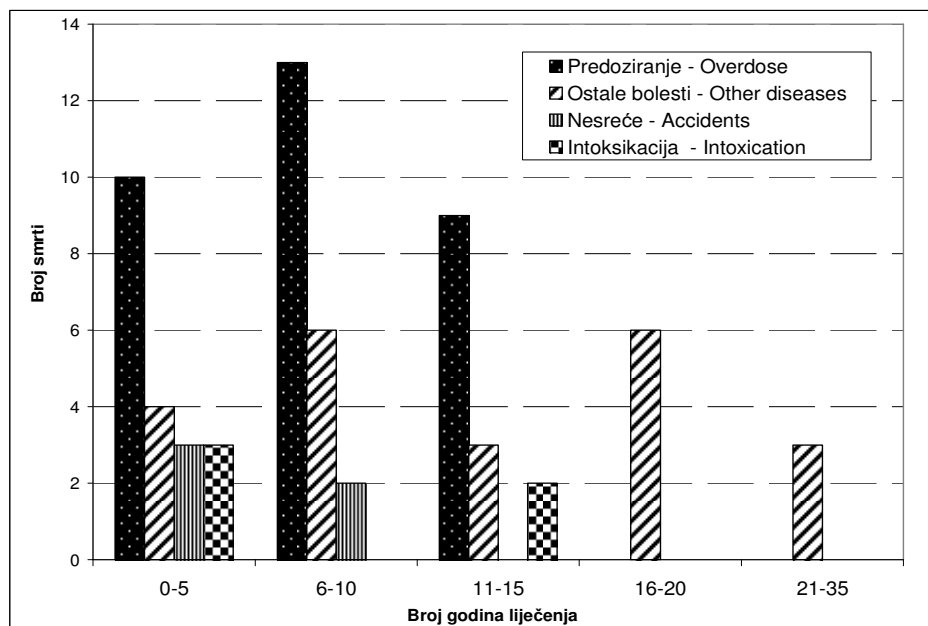
Tablica – Table 17. BROJ UMRLIH PREMA ŽUPANIJI PREBIVANJA I GODINI SMRTI OD 2000. DO 2009. – Number of death by county of residence and year of death (2000-2009.)

Županija	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Grad Zagreb	19	35	33	36	29	43	43	35	38	29
Zagrebačka	1	1	3	2	4	8	5	3	7	2
Krapinsko-zagorska			1							
Sisačko-moslavačka		1	1			1		1		1
Karlovačka					2		1	2		
Varaždinska	3		2	3	4	5	3	3	1	3
Bjelovarsko-bilogorska županija										1
Koprivničko-križevačka	1		1		1			1		
Primorsko-goranska	5	11	9	11	16	20	8	19	4	2
Ličko-senjska							1	1		
Virovitičko-podravska	1			1	2			2	2	
Požeško-slavonska			1				1		1	1
Brodsko-posavska	1			1		2	2	2	4	
Zadarska	14	9	10	8	14	8	8	12	12	12
Osječko-baranjska	1	2	1	4	2		2	13	5	3
Šibensko-kninska	3	1	1	9	9	4	5	8	6	4
Vukovarsko-srijemska	1	1	1	5	3		3	4	1	
Splitsko-dalmatinska	15	15	19	16	22	19	18	31	26	16
Istarska	7	10	8	9	8	8	10	17	4	13
Dubrovačko-neretvanska	3	2	3	3	4	4	3	9	3	3
Međimurska	2	1		1	2	3	2	1		
Strana zemlja – Foreign country								1	2	
UKUPNO - Total	77	89	94	109	122	125	115	165	116	90

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
 Source of information: Croatian National Institute of Public Health

Prema podacima iz tablice vidljivo je da je broj umrlih osoba nakon 2007. godine počeo padati. Provođenje zacrtane Nacionalne strategije, uvođenje i održavanje farmakoterapije i stabilan sustav koji je dostupan i otvorenog prihvata te osiguranje zdravstvene skrbi za sve ovisnike, rezultirali su postupnim smanjenjem smrti povezanih s drogama, osobito smrti od predoziranja. Kao i prijašnjih godina, najviše umrlih osoba bilo je u Gradu Zagrebu koji broji 29 osoba (32,2%), slijedi Splitsko-dalmatinska županija

sa 16 (17,8%) umrlih osoba te Istarska s 13 (14,4%) i Zadarska županija s 12 (13,3%) umrlih osoba. Umrlih od predoziranja ili bolesti povezanih s ovisnošću ima i iz županija koje izvještavaju o vrlo malom broju ovisnika u tretmanu općenito (Bjelovarsko-bilogorska županija, Požeško-slavonska županija) te se postavlja pitanje kako pridobiti i te „skrivenne“ osobe u sustav liječenja, kada bi vjerojatnost za smrtni ishod bila neusporedivo manja.

Slika – Figure 5. UZROCI SMRTI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA OBZIROM NA BROJ GODINA LIJEČENJA – Causes of death due to psychoactive drug abuse by years of treatment

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku (DEM-2) i Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica – Table 18.   PROSJEČNE DOBI UMRLIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA PREMA GODINI SMRTI OD 2000. DO 2009. – Mean age deaths due to psychoactive drugs by year of death (2000-2009)

Godina	Prosječna dob u trenutku smrti - ukupno	Prosječna dob predoziranih osoba u trenutku smrti
<i>Year</i>	<i>Age in the moment of death</i>	<i>Age of overdosed in the moment of death</i>
2000.	29,5	27,8
2001.	30,1	28,4
2002.	30,3	29,0
2003.	30,5	28,6
2004.	31,3	29,5
2005.	32,2	31,7
2006.	33,4	30,2
2007.	32,9	31,8
2008.	33,4	32,0
2009.	35,8	33,6

Podatci o prosječnoj dobi u trenutku smrti su u 2009. godini nastavili slijediti već prisutan trend u Hrvatskoj. Ovisnici su u trenutku smrti sve stariji. Tako je prosječna dob

umrlih u prošloj godini bila 35,8 godina, dok su osobe kod kojih je uzrok smrti bio predoziranje bile nešto mlađe, te su prosječno imale 33,6 godine.

HRVATSKI REGISTAR O OSOBAMA S INVALIDITETOM - Croatia's Disabilities Registry

Prema procjenama UN problem invalidnosti je mnogo rašireniji nego što se inače misli: Od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri invalid. Prema posljednjem popisu pučanstva iz 2001. godine i Hrvatska ima slične pokazatelje.

Raspodaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu – invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravlja pučanstva ima između ostalog za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta. Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine.

Prema navedenom Zakonu „invaliditet je trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti (koje proizlazi iz oštećenja zdravlja) neke fizičke aktivnosti ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi osobe i odnosi se na sposobnosti, u obliku složenih aktivnosti i ponašanja, koje su općenito prihvaćene kao bitni sastojci svakodnevnog života“.

Izvori podataka

Podaci se u Registar prikupljaju iz:

a) Zdravstva

Primarna zdravstvena zaštita i specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita prijavu dostavljaju na Obrazcu o invaliditetu koji je propisan Pravilnikom o obrascu za dostavljanje podataka Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN br. 07/02.).

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (Služba za socijalnu medicinu) dostavlja godišnju bazu podataka hospitalizacija i bazu podataka o umrlima

b) Socijalne skrbi

Centri za socijalnu skrb općina dostavljaju preslik obrasca "Nalaz i mišljenje" prvostupanijskih tijela vještačenja.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi dostavlja preslik obrasca "Nalaz i mišljenje" Drugostupanijskog tijela vještačenja.

c) Prosvjete

Županijski uredi za obrazovanje dostavljaju preslik rješenja o primjerenom obliku školovanja.

Liječnici u povjerenstvu za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta u sustavu školstva prijavu vrše na obrascu "Obrazac o invaliditetu".

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa dostavlja preslik Drugostupanijskog tijela vještačenja o primjerenom obliku školovanja.

d) Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Registar preuzima kvartalno podatke Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u elektronskom obliku.

e) Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

Registar preuzima kvartalno podatke od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u elektronskom obliku.

f) Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji sa županijskim uredima za rad, zdravstvo i socijalnu skrb, za ratne vojne invalide II. Svjetskog rata, za osobe nastradale na služenju vojnog roka od 15. svibnja 1945. do 17. kolovoza 1990., mirnodopske i civilne invalide iz Domovinskog rata, II. Svjetskog rata i poraća, o kojima vodi evidenciju dostavlja preslik obrasca nalaz i mišljenje drugostupanijske liječničke komisije za pregled osoba obuhvaćenih Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata te konačno rješenje o priznatom statusu.

g) Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Temeljem čl. 6 st. 2. Pravilnika o znaku pristupačnosti ("Narodne novine", br. 16/05), nadležna tijela državne uprave dostavljaju kopije rješenja o znaku pristupačnosti Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom.

Temeljem Pravilnika o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine ("Narodne novine", br. 143/06), nadležno ministarstvo dostavlja kopije rješenja o oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom.

Obrada

Hrvatski registar o osobama s invaliditetom sastoji se od općeg i posebnog dijela.

U opći dio unose se opći podaci o osobi: ime i prezime osobe, spol, JMBG, mjesto rođenja, prebivalište, boravište, obrazovanje, zvanje, zaposlenje, bračno stanje.

U posebni dio Registra unose se podaci o vrstama tjelesnih i mentalnih oštećenja, i to: oštećenja vida, oštećenja sluha, oštećenja glasovno govorne komunikacije, oštećenja lokomotornog sustava, oštećenja središnjeg živčanog sustava, oštećenja perifernog živčanog sustava, oštećenja drugih organa i organskih sustava (dišni, cirkulacijski, probavni, endokrini, kože i potkožnog tkiva i urogenitalni), mentalna retardacija, autizam, duševni poremećaji i više vrsta oštećenja.

Izrađen je **informacijski sustav** Registra koji zadovoljava sve postavljene funkcionalne zahtjeve i omogućava fleksibilnost u izradi izvješća.

Do 30.09.2010. broj zaprimljenih individualnih izvješća, ukupno njih 931.810, prikazan je u tablici 1.

Tablica – Table 1. BROJ ZAPRIMLJENIH NALAZA O OSOBAMA S INVALIDITETOM - Number of filed findings on the disabled

		UKUPNO
1.	NALAZ I MIŠLJENJE I II STUPANJSKOG TIJELA VJEŠTAČENJA IZ SOCIJALNE SKRBI - Finding and expertise of social welfare authority of first and second instance	
1.1.	Centri socijalne skrbi - I stupanjsko tijelo vještačenja - <i>Social welfare centres – expert committee of first instance</i>	245.195
1.2.	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi - II stupanjsko tijelo vještačenja - <i>Ministry of Health and Social Welfare - expert committee of second instance</i>	3.028
	Ukupno - Total	248.223
2.	OBRAZAC O INVALIDITETU – ZDRAVSTVO - Disability form – Health service	
2.1.	Primarna zdravstvena zaštita (opća medicina i zdravstvena zaštita dojenčadi i male djece), školska medicina i specijalističko konzilijarna zdravstvena zaštita - <i>Primary health care (general practice and infant and young child medical care), school health and special and consulting medical care</i>	6.571
3.	RJEŠENJA O PRAVIMA VOJNIH I CIVILNIH INVALIDA RATA - Status grants to disabled ex-service men and civilians disabled in war	
3.1.	Uredi državne uprave RH, Službe društvene djelatnosti - I stupanjsko tijelo vještačenja te Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi - II stupanjsko tijelo vještačenja - <i>Croatian government offices, Public Services – expert committee of first instance and Ministry of Health and Social Welfare - expert committee of second instance</i>	29.992
4.	RJEŠENJA O OBLICIMA ODGOJA I OBRAZOVANJA UČENIKA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU - Formal decisions on forms of education and training for pupils suffering from development difficulties	
4.1.	Uredi državne uprave RH, Službe društvene djelatnosti - I stupanjsko tijelo vještačenja te Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa - II stupanjsko tijelo vještačenja - <i>Croatian government offices, Public Services – expert committee of first instance and Ministry of Science, Education and Sport – expert committee of second instance</i>	27.629
5.	MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI - Ministry of family, defenders and intergenerational solidarity (kompjuterska baza podataka – electronic database)	53.254
6.	HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE - Croatian pension insurance administration (kompjuterska baza podataka electronic database)	485.773
7.	RJEŠENJA O ZNAKU PRISTUPACNOSTI – Formal decisions for Access sign	
7.1.	Uredi državne uprave služba za gospodarstvo - <i>Croatian government offices, Services for economies</i>	33.143
8.	RJEŠENJA O PLAĆANJU CESTARINE	
8.1.	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka - <i>Ministry of Sea, Tourism, Transport and Development</i>	47.225
	UKUPNO - Total (1+2+3+4+5+6+7+8)	931.810

Tijekom 2010. godine detaljnije su obrađeni podaci :

1. Sveukupni podaci o osobama s invaliditetom
2. O braniteljima s invaliditetom iz podataka Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti;
3. Prvostupanjskih rješenja o primjerenom obliku školovanja učenika s teškoćama u razvoju

4. O osobama koja svoja invalidska prava ostvaruju preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
5. O osobama vještačenim u sustavu socijalne skrbi
6. O osobama sa statusom ratnog vojnog invalida II svjetskog rata i porača te civilnim invalidima rata

1. SVEUKUPNI PODACI O OSOBAMA S INVALIDITETOM

Tablica – Table 2. OSOBE S INVALIDITETOM PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – People with disability by sex and age groups

Dobne skupine - Age groups	spol – sex		Ukupno - Total	%
	Muški - Male	Zenski - Female		
0 - 4	962	703	1.665	0,3
5 - 9	4.850	3.165	8.015	1,5
10 - 14	9.633	6.029	15.662	2,9
15 - 19	7.038	4.416	11.454	2,2
20 - 24	3.672	2.367	6.039	1,2
25 - 29	3.016	1.941	4.957	0,9
30 - 34	3.873	1.943	5.816	1,1
35 - 39	12.821	2.590	15.411	2,9
40 - 44	22.911	4.890	27.801	5,2
45 - 49	28.112	9.840	37.952	7,1
50 - 54	35.219	19.723	54.942	10,3
55 - 59	42.878	27.115	69.993	13,2
60 - 64	39.821	25.171	64.992	12,2
65 - 69	29.897	20.169	50.066	9,4
70 - 74	27.431	23.931	51.362	9,7
75 - 79	22.778	25.803	48.581	9,1
80 - 84	13.978	17.738	31.716	6,0
85+	10.032	15.722	25.754	4,8
UKUPNO-Total	318.922	213.256	532.178	100,0

Tablica – Table 3. OSOBE S INVALIDITETOM PO ŽUPANIJI PREBIVALIŠTA – People with disability by county

Županija prebivališta	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	% od ukupnog broja stanovnika županije ****
- County	Total no.	% of total disabled persons	% of county population
Grad Zagreb	92.991	17,5	11,9
Splitsko-dalmatinska	65.006	12,2	14,0
Osječko-baranjska	36.309	6,8	11,0
Zagrebačka	32.258	6,1	10,4
Primorsko-goranska	26.865	5,0	8,8
Varaždinska	23.347	4,4	12,6
Sisačko-moslavačka	21.750	4,1	11,7
Krapinsko-zagorska	21.728	4,1	15,3
Vukovarsko-srijemska	20.234	3,8	9,9
Brodsko-posavska	18.601	3,5	10,5
Karlovačka	18.153	3,4	12,8
Bjelovarsko-bilogorska	16.931	3,2	12,7
Zadarska	16.925	3,2	10,4
Šibensko-kninska	16.121	3,0	14,3
Istarska	13.524	2,5	6,6
Koprivničko-križevačka	13.007	2,4	10,5
Međimurska	11.963	2,3	10,1
Dubrovačko-neretvanska	11.548	2,2	9,4
Požeško-slavonska	10.820	2,0	12,6
Virovitičko-podravska	10.429	2,0	11,2
Ličko-senjska	6.916	1,3	12,9
Nepoznato*	18.071	3,4	
Ne primjenjuje se**	7.555	1,4	
Nespecificirano***	1.126	0,2	
UKUPNO RH- Total	532.178	100,0	12

*Nepoznato - kao mjesto prebivališta osobe navedeno je mjesto koje je po starom šifrniku naselja koje se ne nalazi u službenom šifrniku naselja

**Ne primjenjuje se - mjesto boravišta izvan RH

***Nespecificirano - nije navedeno mjesto prebivališta

**** Za ukupan broj stanovnika županije korišteni su podaci Popisa stanovništva iz 2001. godine

Napomena: zbog sve većeg broja nalaza koji ne sadrže jedinstveni matični broj građana (JMBG) što onemogućava u potpunosti točno jednoznačno povezivanje osobe te evidenciju umrlih Registar radi s oko 2% greškom

Tablica – Table 4. VRSTE OŠTEĆENJA KOD OSOBA S INVALIDITETOM ISKAZANIH U SKLADU S ZAKONOM O HRVATSKOM REGISTRU O OSOBAMA S INVALIDITETOM – Types of impairments in persons with disabilities, in line with the Act on Croatia's Disabilities Registry

Vrsta oštećenja	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	prevalencija na 10.000/st**
	No. persons	% of total disabled persons	prevalence /10,000 pop.
OŠTEĆENJE LOKOMOTORNOG SUSTAVA	152.451	28,6	344
OŠTEĆENJE DRUGIH ORGANA I ORGANSKIH SUSTAVA	124.233	23,3	280
DUŠEVNI POREMEĆAJI	122.928	23,1	277
OŠTEĆENJE SREDIŠNJEG ŽIVČANOG SUSTAVA	98.979	18,6	223
MENTALNE RETARDACIJE	21.544	4,0	49
OŠTEĆENJE VIDA	18.305	3,4	41
OŠTEĆENJE GLASOVNO GOVORNE KOMUNIKACIJE	14.037	2,6	32
OŠTEĆENJE SLUHA	13.251	2,5	30
OŠTEĆENJE PERIFERNOG ŽIVČANOG SUSTAVA	12.597	2,4	28
PRIROĐENE ANOMALIJE I KROMOSOMOPATIJE*	8.285	1,6	19
PERVAZIVNI RAZVOJNI POREMEĆAJI	963	0,2	2
VIŠESTRUKA OŠTEĆENJA	147.491	27,7	332

Napomena: Ukupni zbroj dijagnoza je veći od broja osoba s invaliditetom zbog postojanja višestrukih oštećenja

* zbog jasnoće prikaza vrsta oštećenja koje su uzrok invaliditeta ili komorbiditetna dijagnoza koja pridonosi smanjenju funkcionalne sposobnosti osobe zasebno je izdvojena skupina prirodene anomalije i kromosompnije

** ukupan broj stanovnika RH prema Popisu stanovništva 2001. – Census 2001

U bazi Hrvatskog registra o osobama s invaliditetom, stanje na dan 12.10.2010., nalaze se podaci za 532.178 osoba. 318.922 osoba s invaliditetom je muškog spola (59,9%), a 213.256 osoba je ženskog spola (40,1%). Najveći broj osoba je u dobnoj skupini 55-64 godine u kojoj je 134.985 osoba s invaliditetom (25,4% od ukupnog broja osoba s invaliditetom).

Najveći broj muških osoba s invaliditetom je u dobnoj skupini 55-59, njih 42.878, dok je najveći broj žena također u dobnoj skupini 55-59, njih 27.115. U bazi Registra nalaze se podaci za 36.796 djece, dobna skupina 0-19 (6,9% od ukupnog broja osoba s invaliditetom) (tablica 2).

Najveći broj osoba s invaliditetom živi u Gradu Zagrebu, Splitsko Dalmatinskoj i Osječko Baranjskoj županiji. U te tri županije živi oko 37% od ukupnog broja osoba s invaliditetom (tablica 3). Ukoliko se razmotre podaci o broju osoba s invaliditetom u odnosu na ukupan broj stanovnika županije, dolazimo do podatka da je najveći udio, osoba s invaliditetom, u ukupnom stanovništvu na području Krapinsko zagorske županije (15,3%) (tablica 3).

Prema Zakonu o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom predviđeno je praćenje podataka o vrsti tjelesnih i mentalnih oštećenja i to: oštećenje vida, oštećenje sluha, oštećenje glasovno govorne komunikacije, oštećenje lokomotornog sustava, oštećenje središnjeg živčanog sustava, oštećenje perifernog živčanog sustava, oštećenje drugih organa i organskih sustava (dišni, cirkulacijski, probavni, endokrini, kože i potkožnog tkiva i urogenitalni), mentalna retardacija, autizam (pervazivni razvojni poremećaji), duševni poremećaji i više vrsta oštećenja. Najčešći uzroci invaliditeta ili komorbiditetne dijagnoze koja pridonosi smanjenju funkcionalne sposobnosti osobe, u RH, su posljedica oštećenja lokomotornog sustava, drugih organa i organskih sustava, duševnih poremećaja te oštećenja središnjeg živčanog sustava koji čine oko 85% od ukupnog broja oštećenja u registru. Potrebno je istaći da su kod 27,7% osoba s invaliditetom prisutna višestruka oštećenja koja dodatno otežavaju funkcionalnu sposobnost osobe (tablica 4).

2. OBRADA PODATAKA O BRANITELJIMA S INVALIDITETOM

Prema preuzetim podacima, od Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, stanjem na dan 30.09.2010. godine, ukupan broj branitelja s invaliditetom iznosio je 59.266, s napomenom da njih 53.254 ostvaruje odgovarajuća materijalna prava na osnovu invaliditeta. Među braniteljima s invaliditetom je 1.210 ili 2% žene (tablica 5). Najveći broj branitelja, oko 65%, je u dobi 40-54 godina života (tablica 5). Što se tiče prebivališta, najveći broj branitelja s invaliditetom je u Splitsko-Dalmatinskoj, zatim u Gradu Zagrebu i Osječko-Baranjskoj županiji. (tablica 6).

Po postotku oštećenja najviše je branitelja invalida s 20%, 30% i 40% oštećenja organizma (tablica 7). Obradeni su i podaci o dijagnozama kod branitelja s invaliditetom. Prikazano je 10 najčešćih dijagnoza (tablica 8). Vidljivo je da je najčešća dijagnoza postraumatski stresni poremećaj, kao posljedica zarobljavanja ili zatočeništva i kao posljedica ratne traume. Na drugom mjestu su veće ozljede mišića sa smetnjama funkcije.

Tablica – Table 5. BRANITELJI S INVALIDITETOM PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – Defenders with disability by sex and age groups

Dobne skupine - Age groups	spol – sex		Ukupno - Total	%
	Muški - Male	Ženski - Female		
< 30	42	0	42	0,1
30 – 34	252	3	255	0,3
35 – 39	6.836	149	6.985	11,8
40 – 44	13.257	237	13.494	22,8
45 – 49	12.992	200	13.192	22,3
50 – 54	11.544	214	11.758	19,8
55 – 59	7.883	180	8.063	13,6
60 – 64	3.297	114	3.411	5,8
> 65	1.953	113	2.066	3,5
UKUPNO-Total	58.056	1.210	59.266	100

Tablica – Table 6. BRANITELJI S INVALIDITETOM PO ŽUPANIJI PREBIVALIŠTA – Defenders with disability by county

Županija prebivališta - County	Ukupan broj Total no.	%
Splitsko-dalmatinska	9.010	15,2
Grad Zagreb	7.564	12,8
Osječko-baranjska	6.314	10,7
Vukovarsko-srijemska	4.568	7,7
Sisačko-moslavačka	3.970	6,7
Brodsko-posavska	3.591	6,1
Zadarska	3.267	5,5
Karlovačka	2.705	4,5
Šibensko-kninska	2.544	4,3
Zagrebačka	2.433	4,1
Dubrovačko-neretvanska	2.052	3,5
Virovitičko-podravka	1.688	2,8
Primorsko-goranska	1.586	2,7
Požeško-slavonska	1.467	2,5
Bjelovarsko-bilogorska	1.447	2,4
Varaždinska	1.342	2,3
Ličko-senjska	1.000	1,7
Koprivničko-križevačka	987	1,7
Istarska	692	1,2
Krapinsko-zagorska	562	0,9
Međimurska	376	0,6
Nespecificirano	101	0,1
UKUPNO- Total	59.266	100,0

Tablica – Table 7. BRANITELJI S INVALIDITETOM PO POSTOTKU OŠTEĆENJA ORGANIZMA – Defenders with disability by percent of impairment of organism

Skupina Group	Postotak oštećenja organizma Percent of impairment of organism	Broj branitelja Number of defenders	%
1	100% i pomoć druge osobe	479	0,8
2	100%	382	0,6
3	90%	416	0,7
4	80%	936	1,6
5	70%	1.515	2,6
6	60%	2.782	4,7
7	50%	4.749	8,0
8	40%	10.721	18,1
9	30%	15.233	25,7
10	20%	22.053	37,2
UKUPNO- Total		59.266	100,0

Tablica – Table 8. NAJČEŠĆE DIJAGNOZE BRANITELJA S INVALIDITETOM* - Most frequent diagnosis of defenders with disability

Red. br.	Najčešće dijagnoze
1	Posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) kao posljedica: zarobljavanja - logor ratne traume
2	Veće ozljede mišića sa smetnjama njihove funkcije
3	Klinički utvrđene neuroze i psihoze
4	Hernia i. v. diska nakon traume
5	Oštećenje živaca (n.tibialisa, peroneusa, femoralisa, ishiadiakusa, musclocutaneusa) donjih ekstremiteta
6	Ožiljci koji ometaju funkciju organa ili dijela tijela
7	Posljedice povreda lubanje s ili bez frakture s neurasteničnim simptomima
8	Posttraumatska spondiloza s oštećenjem funkcije kralježnice i neurološkim ispadima
9	Ograničena pokretljivost koljena
10	Ograničena pokretljivost stopala

*Pravilnik o utvrđivanju postotka oštećenja organizma HRVI iz domovinskog rata (Narodne novine 18/2002 i NN 45/2005)

3. OBRADA PRVOSTUPANJSKIH RJEŠENJA O PRIMJERENOM OBLIKU PREDŠKOLSKOG I ŠKOLSKOG OBRAZOVANJA OSOBA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Do 30.09.2010. godine u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom pristiglo je 27.629 rješenja o primjerenom obliku školovanja (tablica 1), za 22.893 učenika, 125 djece predškolske dobi te 1366 osoba starijih od 19 godina (tablica 9). Rješenja o primjerenom obliku školovanja pristigla su za 14.506 učenika (63%) i za 8.387 učenica (37%) (tablica 9). Najviše rješenja je pristiglo za učenike u dobnoj skupini 10-14 godina (tablica 9). U Gradu Zagrebu i Splitsko-Dalmatinskoj županiji donesen je najveći broj prvostupanjskih rješenja (tablica 10). Poremećaji govorno-glasovne

komunikacije sa specifičnim teškoćama u učenju, višestruki poremećaji te mentalna retardacija čine najčešće dijagnoze na temelju kojih je doneseno rješenje o primjerenom obliku školovanja. Kod sve tri grupe dijagnoza zabilježena je veća učestalost kod muškog spola. Iza toga slijede poremećaji u ponašanju uvjetovani organskim faktorom ili psihopatološkim stanjem te tjelesni invaliditet. Višestruka oštećenja prisutna su kod 25% osoba za koje je pristiglo rješenje o primjerenom obliku školovanja.

Tablica - Table 9.

OSOBE ZA KOJE JE PRISTIGLO PRVOSTUPANJSKO RJEŠENJE O PRIMJERENOM OBLIKU PREDŠKOLSKOG I ŠKOLSKOG OBRAZOVANJA PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – *People with formal decisions on forms of education and training for pupils suffering from development difficulties by sex and age groups*

Dobne skupine <i>Age groups</i>	Muški <i>Male</i>	Ženski <i>Female</i>	Ukupno <i>Total</i>
0 - 5	84	41	125
6 - 9	2.024	1.154	3.178
10 - 14	7.553	4.436	11.989
15 - 19	4.929	2.797	7.726
20+	917	449	1.366
UKUPNO - Total	15.507	8.877	24.384

Tablica – Table 10.

OSOBE S RJEŠENJIMA O PRIMJERENOM OBLIKU ŠKOLOVANJA PO ŽUPANIJAMA UREDA DRŽAVNE UPRAVE IZ KOJEG PRISTIŽE RJEŠENJE – *Persons with formal decisions on suitable form of education by county of state administration office issuing the decision*

Naziv županije ureda <i>County of government offices</i>	Ukupno <i>Total</i>	%
Grad Zagreb	5.765	23,7
Splitsko-dalmatinska	2.681	11,0
Osječko-baranjska	2.177	8,9
Zagrebačka	1.965	8,1
Koprivničko-križevačka	1.262	5,2
Međimurska	1.250	5,2
Bjelovarsko-bilogorska	1.134	4,6
Krapinsko-zagorska	1.119	4,5
Vukovarsko-srijemska	1.056	4,3
Brodsko-posavska	918	3,8
Istarska	822	3,4
Varaždinska	821	3,4
Zadarska	704	2,9
Sisačko-moslavačka	572	2,3
Karlovačka	476	2,0
Dubrovačko-neretvanska	451	1,8
Požeško-slavonska	371	1,5
Virovitičko-podravska	317	1,3
Ličko-senjska	230	0,9
Primorsko-goranska	116	0,5
Šibensko-kninska	60	0,2
Nepoznata županija prebivališta	117	0,5
UKUPNO – Total	24.384	100

4. PODACI O OSOBAMA KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Prema preuzetim podacima, od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, stanjem na dan 30.09.2010. godine, ukupan broj osoba koja svoja invalidska prava ostvaruju preko navedenog resora je 335.873 od čega su 200.416 muški (60%) i 135.457 žene (40%) s time da je najveći broj osoba, njih 59% u radno aktivnoj dobi (20-64 godine) (tablica 11). Što se tiče prebivališta najveći broj osoba je u Gradu Zagrebu te Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi oko trećinu osoba koja svoja invalidska prava ostvaruju preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (tablica 12).

Po postotku tjelesnog oštećenja najviše je osoba s 70% i 30% oštećenja, s time da je postotak tjelesnog oštećenja

određen za oko 40% osoba (tablica 13). Obradeni su i podaci o najčešćim MKB dijagnozama uzroka invaliditeta ili komorbiditetnih dijagnoza koje pridonose funkcionalnom oštećenju osobe te uzrocima tjelesnih oštećenja. Vidljivo je da su dorzopatije (M50-M54), depresivne epizode (F32,F33) te hipertenzija i hipertenzivna bolest srca (I10,I11) najčešći uzroci invaliditeta ili komorbiditetne dijagnoze koje pridonose funkcionalnom oštećenju osobe označenih MKB šifrom (tablica 14), dok su najčešći uzroci tjelesnih oštećenja potpuni gubitak funkcije jednog segmenta cervikalne regije i lumbalne regije te ograničena pokretljivost zgloba kuka (tablica 15).

Tablica – Table 11. OSOBE KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA - Persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute by sex and age group

Dobne skupine - Age groups	spol – sex		Ukupno - Total	%
	Muški - Male	Ženski - Female		
20 – 64	122.831	76.428	199.259	59
> 65	77.585	59.029	136.614	41
UKUPNO-Total	200.416	135.457	335.873	100

Tablica – Table 12. OSOBE KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE PO ŽUPANIJAMA PREBIVALIŠTA - Persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute by county of residence

Naziv županije County of government	Ukupno Total	%
Grad Zagreb	66.839	19,9
Splitsko-dalmatinska	38.564	11,5
Zagrebačka	22.886	6,8
Osječko-baranjska	21.399	6,4
Primorsko-dalmatinska	18.274	5,4
Krapinsko-zagorska	15.682	4,7
Varaždinska	15.257	4,5
Sisačko-moslavačka	13.178	3,9
Vukovarsko-srijemska	10.037	3,0
Zadarska	9.721	2,9
Brodsko-posavska	9.662	2,9
Istarska	8.830	2,6
Bjelovarsko-bilogorska	8.426	2,5
Šibensko-kninska	7.974	2,4
Karlovačka	7.547	2,2
Koprivničko-križevačka	7.101	2,1
Požeško-slavonska	6.642	2,0
Međimurska	6.622	2,0
Dubrovačko-neretvanska	6.440	1,9
Virovitičko-podravksa	4.958	1,5
Ličko-senjska	4.238	1,3
Nepoznato*	18.083	5,4
Ne primjenjuje se**	7.513	2,2
UKUPNO – Total	335.873	100

*Nepoznato - kao mjesto prebivališta osobe navedeno je mjesto koje je po starom šifrniku naselja koje se ne nalazi u službenom šifrniku naselja

**Ne primjenjuje se - mjesto boravišta izvan RH

Tablica – Table 13. OSOBE KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE PO ŽUPANIJAMA PREBIVALIŠTA PO POSTOTKU TJELESNOG OŠTEĆENJA ORGANIZMA - Persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute by county of residence and percentage of physical impairment

Postotak oštećenja organizma	Broj osoba	%
<i>Percent of impairment of organism</i>	<i>Number of persons</i>	
100%	10.157	7,5
90%	584	0,4
80%	980	0,7
70%	52.390	38,6
60%	3.806	2,8
50%	6.748	5
40%	21.110	15,6
30%	39.824	29,4
UKUPNO- Total	135.599	100

Tablica – Table 14. NAJČEŠĆE MKB DIJAGNOZE UZROKA INVALIDITETA KOD OSOBA KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE - Most common ICD diagnoses of causes of disability in persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute

Red. br.	Dijagnoze uz naznaku MKB šifre	Broj osoba
1	Dorzopatije (M50-M54)	40.444
2	Depresivne epizode (F32, F33)	18.427
3	Esencijalna (primarna) hipertenzija i hipertenzivna bolest srca (I10, I11)	13.154
4	Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe (F43)	10.298
5	Organski duševni poremećaji (F00-F09)	6.508
6	Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	6.294
7	Dijabetes melitus (E10-E14)	5.748
8	Duševni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	5.065
9	Kardiomiopatije (I30-I52)	4.627
10	Shizofrenija (F20)	4.493

Tablica – Table 15. NAJČEŠĆI UZROCI TJELESNIH OŠTEĆENJA KOD OSOBA KOJA SVOJA INVALIDSKA PRAVA OSTVARUJU PREKO HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE - Most common causes of physical impairments in persons who realize their disability rights through the Croatian Pension Insurance Institute

R. br.	Tjelesno oštećenje	Broj osoba
1	Potpuni gubitak funkcije jednog segmenta cervikalne regije nakon prijeloma trupa kralješka	33.055
2	Potpuni gubitak funkcije jednog segmenta lumbalne regije	10.828
3	Ograničena pokretljivost zgloba kuka	8.953
4	Poremećaji cirkulacije u nozi s pojavama koje su posljedica tih poremećaja	5.254
5	Torakalna regija (fiksirani gibus u području prijeloma trupa)	3.979
6	Gubitak maternice: kod žena u dobi do 40 godina	3.284
7	Posljedice bolesti ili ozljede središnjega živčanog sustava	3.171
8	Deformacija stopala ili posljedica prijeloma	2.495
9	Gubitak obaju jajnika: kod žena u dobi do 45 godina	2.371
10	Ograničena pokretljivost ramenog zgloba	1.668

5. PODACI O OSOBAMA S INVALIDITETOM VJEŠTAČENIM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI

Do 30.09.2010. godine u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom pristiglo je 248.223 „Nalaza i mišljenja“ prvostupanijskih tijela vještačenja pri nadležnim centrima za socijalnu skrb (tablica 1), za 132.481 osoba (tablica 16). „Nalazi i mišljenja“ pristigla su za 59.100 osoba muškog spola (45%) i za 73.381 žena (55%) (tablica 16). Najviše rješenja je pristiglo za osobe starije od 65 godina (tablica 16). Najveći broj nalaza pristigao je iz Centra za socijalnu skrb

Zagreb te Split, a najveći broj osoba s invaliditetom vještačen je na temelju čl. 34 (oštećenje drugih organa i organskih sustava) te čl.31 (oštećenje lokomotornog sustava) (tablica 17), dok su hipertenzija (I10) te dorzopatije (M50-M54) najčešće MKB dijagnoze u nalazima.

Tablica – Table 16. OSOBE S INVALIDITETOM VJEŠTAČENE U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA - Disabled persons evaluated by the social welfare system by sex and age group

Dobne skupine - Age groups	spol – sex		Ukupno - Total	%
	Muški - Male	Ženski - Female		
0-19	10.253	7.333	17.586	13,3
20 – 64	27.450	21.212	48.662	36,7
> 65	21.397	44.836	66.233	50,0
UKUPNO-Total	59.100	73.381	132.481	100

Tablica – Table 17. PRIKAZ ČLANAKA PRAVILNIKA* TEMELJEM KOJEG SU VJEŠTAČENE OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI - Overview of ordinance articles* as the basis for expert evaluation of disabled persons by the social welfare system

Čl. pr.	Opis članka	Broj osoba	% od vještačenih osoba
28	Oštećenje vida	9.132	6,9
29	Oštećenje sluha	4.878	3,7
30	Oštećenje glasovno govorne komunikacije	7.460	5,6
31	Oštećenje lokomotornog sustava	59.768	45,1
32	Oštećenje središnjeg živčanog sustava	37.280	28,1
33	Oštećenje perifernog živčanog sustava	13.914	10,5
34	Oštećenje drugih organa i organskih sustava	77.389	58,4
35	Mentalna oštećenja	16.375	12,4
36	Psihičke bolesti	30.514	23,0
37	Višestruka oštećenja	47.947	36,2

* Pravilnik o sastavu i radu tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima (NN 64/02)

Napomena: ukupan broj oštećenja veći je od ukupnog broja osoba zbog postojanja višestrukih oštećenja

6. OBRADA PODATAKA O RATNIM VOJNIM INVALIDIMA II SVJETSKOG RATA TE CIVILNIM INVALIDIMA RATA I PORAĆA

Do 30.09.2010. godine u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom pristiglo je 29.992 rješenja o pravima ratnih vojnih invalida II svjetskog rata te civilnih invalida rata i poraća (tablica 1) za 12.903 osoba (tablica 18). Najveći broj osoba iz navedene skupine osoba s invaliditetom, oko 69%, je starije od 70 godina (tablica 18), s najčešćim prebivalištem

u Splitsko-Dalmatinskoj županiji i Gradu Zagrebu. Po postotku oštećenja najviše je osoba s 30% oštećenja organizma (tablica 19). Obradeni su i podaci o dijagnozama te je vidljivo da su veće ozljede mišića i oštećenja vida najčešće dijagnoze oštećenja kod ove skupine osoba s invaliditetom (tablica 20).

Tablica – Table 18. RATNI VOJNI INVALIDI II SVJETSKOG RATA TE CIVILNI INVALIDI RATA I PORAĆA PO SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA – WW II soldier and civil war and post-war victims with disability by sex and age groups

Dobne skupine - Age groups	spol – sex		Ukupno - Total	%
	Muški - Male	Ženski - Female		
< 30	118	63	181	1,4
30 – 34	169	38	207	1,6
35 – 39	179	42	221	1,7
40 – 44	278	58	336	2,6
45 – 49	381	64	445	3,4
50 – 54	452	107	559	4,3
55 – 59	504	117	621	4,8
60 – 64	550	107	657	5,1
65 – 69	620	172	792	6,1
70 – 74	1.022	219	1.241	9,6
75 – 79	1.180	308	1.488	11,5
80 – 84	1.832	431	2.263	17,6
85+	3.286	606	3.892	30,3
UKUPNO-Total	10.571	2.332	12.903	100

Tablica – Table 19. RATNI VOJNI INVALIDI II SVJETSKOG RATA TE CIVILNI INVALIDI RATA I PORAČA PO POSTOTKU OŠTEĆENJA ORGANIZMA – WWII soldier and civil war and post-war victims with disability by percentage of physical impairment

Skupina	Postotak oštećenja organizma	Broj osoba
Group	Percent of impairment of organism	Number of
1	100% i pomoć druge osobe	382
2	100%	597
3	90%	495
4	80%	1.040
5	70%	1.454
6	60%	2.571
7	50%	2.052
8	40%	2.051
9	30%	2.596
10	20%	1.962
UKUPNO- Total		15.200

Napomena: u ovom resoru osoba može imati kumulativno zbrajanje postotaka oštećenja organizma te je stoga ukupan zbroj u ovoj tablici veći od ukupnog broja osoba

Tablica – Table 20. NAJČEŠĆE DIJAGNOZE RATNIH VOJNIH INVALIDA II SVJETSKOG RATA TE CIVILNIH INVALIDI RATA I PORAČA * - Most common diagnoses of WWII soldier and civil war and post-war victims with disability

Red. br.	Najčešće dijagnoze
1	Veće ozljede mišića sa smetnjama njihove funkcije
2	Oštećenje vida
3	Ožiljci koji ometaju funkciju organa ili dijela tijela
4	Nagrđenost glave i vrata
5	Amputacija šake ili dijelova šake

*Pravilnik o utvrđivanju postotka oštećenja organizma vojnih i civilnih invalida rata (NN62/92, NN29/02)

Detaljniji podaci Registra objavljuju se u Biltenu «Hrvatskog registra o osobama s invaliditetom» i na web stranicama www.hzjz.hr. - More information regarding the Registry is published in the Croatia's Disabilities Registry bulletin and on www.hzjz.hr

NACIONALNI REGISTAR OSOBA SA ŠEĆERNOM BOLEŠĆU CroDiab - National Diabetes Registry Crodiab

Podaci - Information: Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac, Dugi dol 4a, Zagreb – Vuk Vrhovac University Clinic, Dugi dol 4a, Zagreb

Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću osnovan je 2000. godine s ciljem unapređenja zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolešću, utvrđivanja prevalencije i incidencije šećerne bolesti i njenih akutnih i kroničnih komplikacija, praćenja morbiditeta i mortaliteta, te osnovnih kliničkih pokazatelja na nacionalnoj razini. Nacionalni registar od velikog je značaja za planiranje preventivnih akcija i redukciju troškova u zdravstvenoj zaštiti, a ne manje važna njegova uloga je i unapređenje i osiguranje kvalitetnije skrbi bolesnicima. Prijava je od 2004. godine obavezna za sve liječnike primarne i sekundarne zdravstvene zaštite koji u svojoj skrbi imaju osobe sa šećernom bolešću i koji su dužni prijaviti sve BIS podatke (Basic information sheet; definiran od Svjetske zdravstvene organizacije i Međunarodne dijabetološke federacije kao optimalan skup informacija potrebnih za praćenje i unapređenje kvalitete dijabetološke skrbi) za sve osobe sa šećernom bolešću u svojoj skrbi, svake godine jedanput.

Predefinirani načini prikupljanja podataka su za dijabetološke centre - CroDiab NET aplikacijski program ili CroDiab WEB on-line sustav, a za liječnike primarne zdravstvene zaštite - CroDiab WEB on-line sustav. Korisnici kojima je nedostupno korištenje informacijske tehnologije popunjavaju papirne BIS obrasce te ih dostavljaju poštom.

Dijagnostički entiteti obuhvaćeni praćenjem definirani su prema MKB-10 klasifikaciji (E10-E14 -diabetes mellitus tip 1, tip 2, drugi, malnutricijski, nespecificirani, G63.2 - polineuropatije kod bolesti svrstanih drugamo, H36 - dijabetička retinopatija) i ICF klasifikaciji (b540 - general metabolic functions, b279 - additional sensory functions other specified and unspecified, b298 - sensory functions

and pain, other specified, b2108 - seeing functions, other specified).

U dinamičnom CroDiab registru sveukupno je registrirano 103.730 bolesnika, a u 2009. godini pristigle su prijave za 41.362 osobe sa šećernom bolešću. Prijave su pristigle za 8.267 bolesnika iz 351 centra primarne, 14.789 bolesnika iz 16 centara sekundarne i 19.488 bolesnika iz 4 centra tercijarne zdravstvene zaštite.

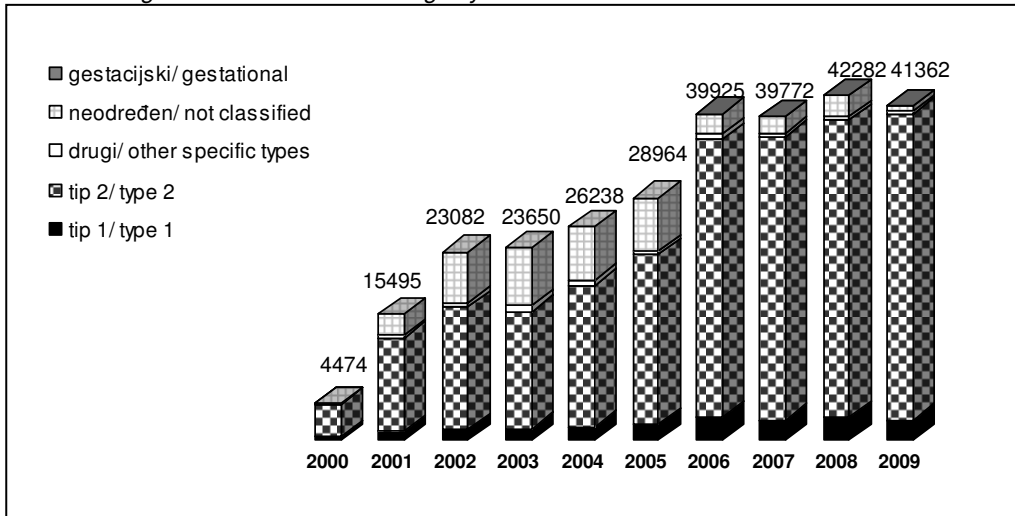
Od prijavljenih bolesnika njih 6,11% klasificirano je kao tip 1, 92,91% kao tip 2, a 0,98% kao drugi tip.

52,89% bolesnika liječeno je oralnim hipoglikemicima, 15,46% oralnim hipoglikemicima u kombinaciji s inzulinom, 28,70% samo inzulinom dok je 2,95% bolesnika liječeno samo osnovnim dijetetskim mjerama.

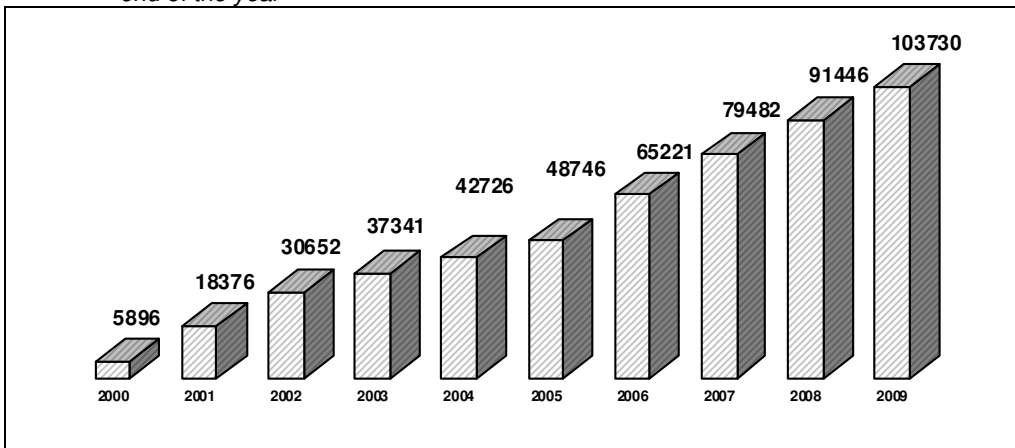
Regulacija glikemije bila je dobra ($HbA1c < 6.5\%$) u 37,06%, granično zadovoljavajuća ($6.5\% < HbA1c < 7.5\%$) u 30,98% a loša ($HbA1c > 7.5\%$) u 31,96% bolesnika uz prosječne vrijednosti (aritmetička sredina $\pm$ standardna devijacija) $HbA1c$ $7,10 \pm 1,47$, glikemije natašte $9,13 \pm 3,11$ te postprandijalne glikemije $11,48 \pm 4,07$.

Prosječne vrijednosti (aritmetička sredina $\pm$ standardna devijacija) ostalih najznačajnijih rizičnih faktora za razvoj kroničnih komplikacija bolesti bile su: ITM $29,70 \pm 5,05$ kg/m², sistolički krvni tlak $140,78 \pm 18,75$ mmHg, dijastolički krvni tlak $83,53 \pm 9,57$ mmHg, ukupni kolesterol $5,33 \pm 2,46$ mmol/l, HDL - kolesterol $1,40 \pm 0,39$ mmol/l, LDL - kolesterol $2,95 \pm 1,18$ mmol/l, trigliceridi $2,18 \pm 2,51$ mmol/l, a 14,21% bolesnika bili su pušači.

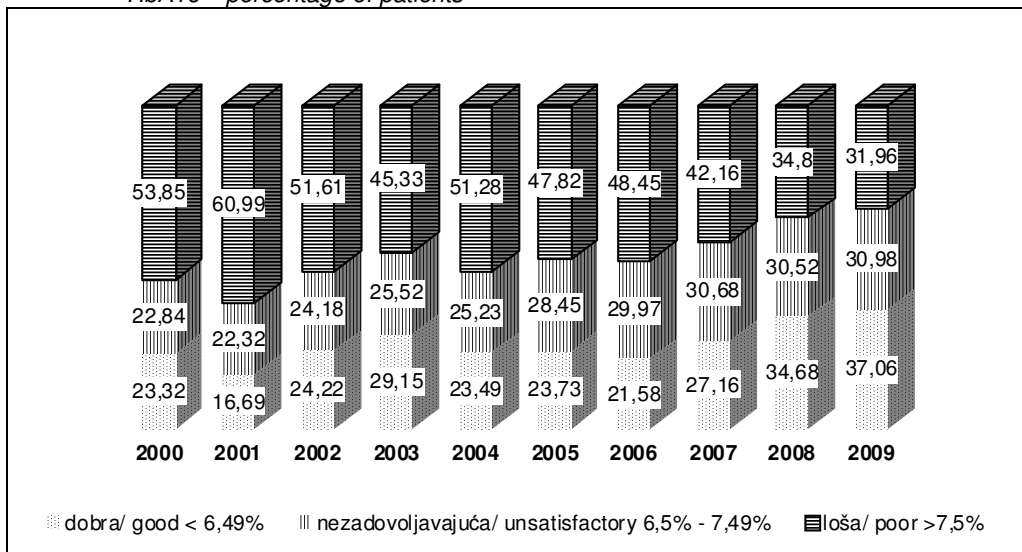
Slika – Figure 1. Broj godišnje prijavljenih bolesnika u CroDiab registru - Number of patients annually registered in the CroDiab Registry

Slika - Figure 2. Broj bolesnika u registru na kraju godine - Number of patients in the CroDiab Registry at the end of the year

Slika - Figure 3. Regulacija glikemije prema HbA1c – udio bolesnika - Regulation of glycaemia according to HbA1c – percentage of patients

Tablica - Table 1. Indikatori šećerne bolesti - Diabetes indicators

EPIDEMIOLOGIJA ŠEĆERNE BOLESTI - EPIDEMIOLOGY OF DIABETES		
Incidenција tip 1 šećerne bolesti, dob 0-14 godina - Annual incidence of Type 1 diabetes by age/100,000 population 0-14 yrs,	Ispitivanje - HES_data 1995-2003 (female / male per year)	8,87/100.000 djevojčica/godinu 8,47/100.000 dječaka/godinu
Prevalencija šećerne bolesti - Prevalence of diabetes mellitus /1,000 population	Ispitivanje - HES_data 1997	65,49/1.000 (dob - age 18-65) (≈89/1.000 dob - age 20-80)
Prevalencija oštećene tolerancije glukoze (poremećene glukoze na tašte) - Prevalence of persons with impaired glucose tolerance	Ispitivanje - HES_data 1998	45/1.000 (dob - age 18-65)
RIZIČNI FAKTORI ZA RAZVOJ KOMPLIKACIJA (U OSOBA SA ŠEĆERNOM BOLEŠĆU) - RISK FACTORS FOR COMPLICATIONS (IN PEOPLE WITH DIABETES)		
HbA1c: Udio bolesnika s vrijednostima u posljednjih 12 mjeseci - HbA1c: Percent tested in last 12 months	CroDiab (DiabCare System)_2009	42,74%
HbA1c: Udio bolesnika s HbA1c >7.5% u posljednjih 12 mjeseci - HbA1c: Percent >7.5% in last 12 months	CroDiab (DiabCare System)_2009	40,31%
Lipidi: Udio bolesnika s profilom lipida u posljednjih 12 mjeseci - Lipids: Percent with lipid profile in last 12 months*	CroDiab (DiabCare System)_2009	35,60%
Lipidi: Udio bolesnika s vrijednostima ukupnog kolesterola >5 mmol/l - Lipids: Percent of those tested with total cholesterol >5 mmol/l	CroDiab (DiabCare System)_2009	65,22%
Lipidi: Udio bolesnika s vrijednostima LDL >2.6 mmol/l - Lipids: Percent with LDL >2.6 mmol/l	CroDiab (DiabCare System)_2009	71,39%
Lipidi: Udio bolesnika s vrijednostima HDL <1.15 mmol/l - Lipids: Percent with HDL <1.15 mmol/l	CroDiab (DiabCare System)_2009	31,70%
Lipidi: Udio bolesnika s vrijednostima triglicerida >2.3 mmol/l - Lipids: Percent with triglycerides >2.3 mmol/l	CroDiab (DiabCare System)_2009	34,24%
Mikroalbuminurija: Udio bolesnika testiranih u posljednjih 12 mjeseci - Microalbuminuria: Percent tested in last 12 m*	CroDiab (DiabCare System)_2009	6,38%
Mikroalbuminurija: Udio bolesnika s mikroalbuminurijom u posljednjih 12 mjeseci - Microalbuminuria: Percent with microalbuminuria in last 12 m	CroDiab (DiabCare System)_2009	28,08%
Krvni tlak: Udio bolesnika s vrijednostima u posljednjih 12 mjeseci - Blood pressure: Percent tested in last 12 m	CroDiab (DiabCare System)_2009	75,79%
Krvni tlak: Udio bolesnika s RR >140/90 u posljednjih 12 mjeseci - Blood pressure: Percent with BP >140/90 in last 12 m	CroDiab (DiabCare System)_2009	32,06%
Udio bolesnika koji puše - Percent of the persons with diabetes who are smoking	CroDiab (DiabCare System)_2009	11,70%
Udio bolesnika sa ITM ≥25 kg/m ² (≥30 kg/m ²) - Percent with BMI ≥ 25 kg/m ² , ≥ 30 kg/m ²	CroDiab (DiabCare System)_2009	83,08% (40,72%)

REGISTAR AKUTNOG INFARKTA MIOKARDA (1996.-2002.) I AKUTNOG KORONARNOG SINDROMA (2003.-2008.) ZA GRAD ZAGREB - *Acute Myocardial Infarction Registry (1996 – 2002) and Acute Coronary Syndrome Registry (2003 – 2008) for the City of Zagreb*

Podaci - Information: Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Zagreb, Draškovićeva 13
Grad Zagreb - Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, Zagreb, Stjepana Radića 1

Kardiovaskularne bolesti vodeći su uzrok smrti u Republici Hrvatskoj i predstavljaju veliki zdravstveni, ekonomski i socijalni problem. U Poliklinici za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju (u daljnjem tekstu Poliklinika) 1979.g. uspostavljen je Registar akutnog infarkta miokarda za Grad Zagreb da se dobiju podaci o incidenciji i mortalitetu od te bolesti. Registar je zasnovan na općeprihvaćenim načelima Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Izvor podataka je dokumentacija kardioloških i drugih odjela zagrebačkih klinika i bolnica, Poliklinike, Zavoda za sudsku medicinu i Državnog zavoda za statistiku. Liječnici Poliklinike u navedenim ustanovama prikupljaju podatke i nose ih u obrasce preuzete od SZO. Informatički sustav omogućuje stalnu računalnu obradu podataka, s praćenjem nekih relevantnih parametara vezanih na infarkt miokarda u Gradu Zagrebu.

Od godine 1979. do 2001. na području grada Zagreba zabilježeno je više od 34 500 oboljelih od akutnog infarkta miokarda. Analiza podataka s obzirom na spol pokazala je da su 2/3 oboljelih bili muškarci, a 1/3 žene. U dobi do 65 godina odnos muškaraca i žena bio je 4:1, dok je iznad 65 godina taj omjer gotovo 1:1. Broj umrlih od infarkta miokarda bio je vrlo visok, 50% svih oboljelih uz napomenu da je 31% bolesnika umrlo izvan bolnice, a 19% u bolnici.

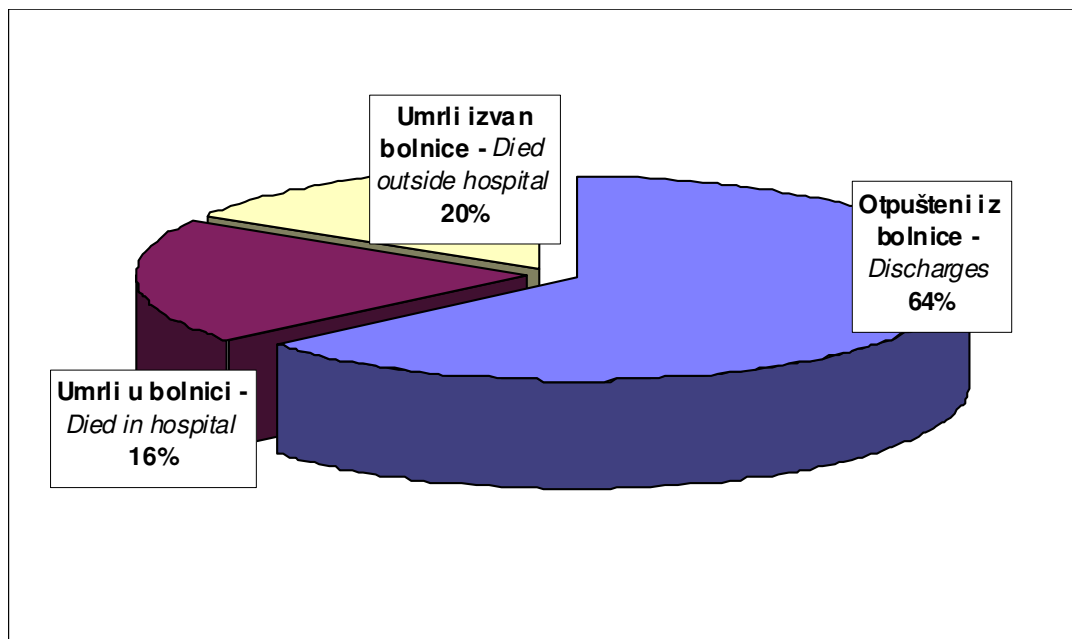
Analiza stope mortaliteta za razdoblje od 23 godine pokazuje da je stopa dvostruko viša u muškaraca nego u žena. Od godine 1979. vidi se jasan trend porasta sve do godine 1993. kada bilježimo najvišu stopu, a od tada mortalitet pokazuje male varijacije bez jasnog trenda porasta ili pada. Stopa mortaliteta u godini 1979. bila je znatno niža od one 23 godine poslije i to u oba spola.

Incidencija akutnog infarkta miokarda u tom razdoblju dvostruko je veća u muškaraca nego u žena. Tendencija porasta u oba se spola može pratiti do godine 1993. kada je stopa bila najviša. Stopa incidencije u žena godine 1979. bila je ispod 100, a u muškaraca ispod 200 oboljelih na 100 000 stanovnika. Zadnjih godina je ona porasla u muškaraca na iznad 300, a u žena iznad 150 oboljelih na 100 000 stanovnika.

Napredak medicine, posebno dijagnostike, proširio je akutni infarkt miokarda sa i bez ST elevacije i na nestabilnu anginu pa taj sindrom nazivamo **akutni koronarni sindrom (AKS)**. Praćenje AKS radi se u više zemalja svijeta, pa smo i mi 2003. godine u našoj poliklinici proširili postojeći Registar akutnog infarkta miokarda i na nestabilnu anginu. Registar se temelji na kliničkim podacima kako bi se mogao evaluirati i uspoređivati način liječenja i postignuti rezultati.

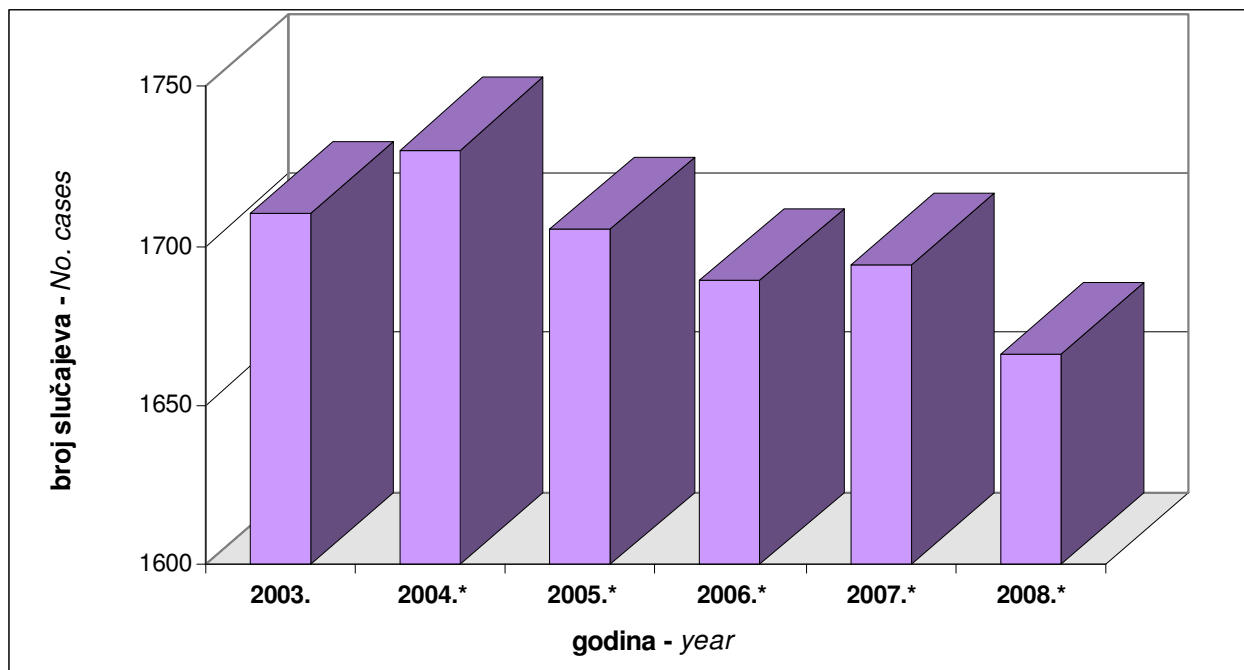
Rad na Registru nastavlja se prikupljanjem podataka u već navedenim zagrebačkim ustanovama (klinike, bolnice, Zavod za sudsku medicinu, Državni zavod za statistiku, Poliklinika). U tu je svrhu načinjen novi obrazac s nizom kliničkih podataka na temelju kojih možemo procijeniti broj oboljelih od akutnog koronarnog sindroma utvrditi stope preživljavanja i smrtnosti s obzirom na liječenje, kako medikamentozno tako i invazivno, utvrditi koje se sve pretrage i zahvati rade i koje se sve komplikacije javljaju tijekom hospitalizacije. Za sada se Registar vodi za Grad Zagreb, ali vrijedno bi bilo da se takav registar uvede i u drugim većim gradovima u Hrvatskoj.

Slika - Figure 1. Ishod akutnog koronarnog sindroma u zagrebačkih bolesnika od 2003. do 2008. godine – *Acute coronary syndrome outcome - patients hospitalized in the City of Zagreb 2003-08*

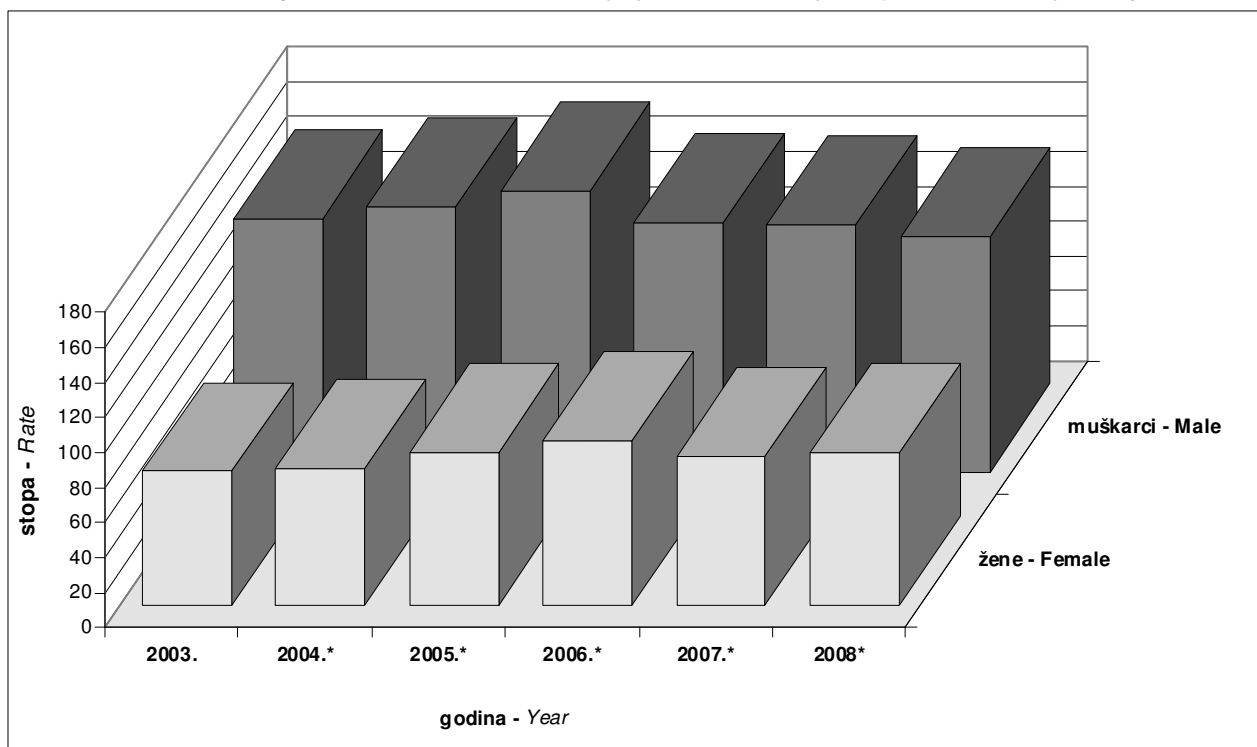

Slika – Figure 2. Broj slučajeva akutnog koronarnog sindroma u Gradu Zagrebu od 2003. do 2008. godine - No. cases of acute coronary syndrome, City of Zagreb 2003-08

Slika – Figure 3. Mortalitet od akutnog koronarnog sindroma u Gradu Zagrebu od 2003. do 2008. godine - stopa na 100.000 - Acute coronary syndrome mortality rate per 100,000, City of Zagreb 2003-08

* promjene su još moguće – changes still possible.

X.**ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA***Environmental Health Service*

Tablica - Table

Stranica - Page

1. OCJENA PREHRAMBENOG STANJA I PREHRANE U HRVATSKOJ - An Assessment of the Nutritional Status and Diet in Croatia	309
1. STANJE UHRANJENOSTI ŠKOLSKE DJECE / visina za dob - distribucija po z skorom - Nutritional status of school children - hight for age (z score distribution)	309
2. STANJE UHRANJENOSTI ŠKOLSKE DJECE / težina za visinu - distribucija po z skorom - Nutritional status of school children - weight for hight (z score distribution)	309
Slika - Figure 1. Distribucija indeksa visina za dob - izraženo z-skorom - Hight for age (z score distribution)	310
Slika - Figure 2. Distribucija indeksa težina za visinu - izraženo z-skorom - Weight for hight (z score distribution)	310
3. DISTRIBUCIJA ITM (INDEKSA TJELESNE MASE) PO CENTILAMA U ODNOSU NA REFERENTNU VRIJEDNOST (CDC) ŠKOLSKA DJECA U DOBI 7 – 14 GODINA - DJEVOJČICE– Distribution of body mass indeks (BMI) in schoolchildren aged 7 till 14, relation to referal population - girls	311
4. DISTRIBUCIJA ITM (INDEKSA TJELESNE MASE) PO CENTILAMA U ODNOSU NA REFERENTNU VRIJEDNOST (CDC) ŠKOLSKA DJECA U DOBI 7 – 14 GODINA – DJEČACI – Distribution of body mass indeks (BMI) in schoolchildren aged 7 till 14, relation to referal population - boys	311
5. PROSJEČNE VRIJEDNOSTI CJELODNEVNIH OBROKA ŠKOLSKE DJECE - Average values of one-day meals in the school children	312
6. REZULTATI MONITORINGA JOD DEFICITARNIH POREMEĆAJA U HRVATSKOJ - Vrijednosti analiza TSH u krvi novorođenčadi rođenih tijekom siječnja 2009. godine u Hrvatskoj - Results of IDD monitoring in Croatia - TSH levels in the blood of newborns born during January 2009 in Croatia	312
2. ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST I KAKVOĆA NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE - Food and Object of Common Use Safety and Quality	313
1. PRIKAZ BROJA MIKROBIOLOŠKI ISPITANIH NAMIRNICA, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2009. GODINU - Food samples tested, number and percentage samples found to be unsafe on microbiological assay in 2009	314
2. PRIKAZ BROJA KEMIJSKI ISPITANIH NAMIRNICA, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2009. GODINU - Food samples tested, number and percentage samples found to be unsafe on chemical assay in 2009	314
3. PRIKAZ BROJA MIKROBIOLOŠKI ISPITANIH PREDMETA OPĆE UPORABE, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2009. GODINU - Objects of common use found to be unsafe on microbiological assay in 2009	315
4. PRIKAZ BROJA KEMIJSKI ISPITANIH PREDMETA OPĆE UPORABE, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2009. GODINU - Objects of common use found to be unsafe on chemical assay in 2009	315
5. PRIKAZ UKUPNO ISPITANIH UZORAKA NAMIRNICA U ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO U HRVATSKOJ OD 1990. DO 2009. GODINE - Food totals examined by Croatia's institutes of public health from 1990-09	316
6. PRIKAZ UKUPNO ISPITANIH UZORAKA PREDMETA OPĆE UPORABE U ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO U HRVATSKOJ OD 1990. DO 2009. GODINE - Object of common use totals examined by Croatia's institutes of public health from 1990-09	317
3. JAVNA VODOOPSKRBA U HRVATSKOJ - Sanitary Control of Drinking and Other Waters	318
1. PRIKAZ ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI VODE ZA PIĆE IZ JAVNIH VODOVODA PO ŽUPANIJAMA 2009. GODINE - Water safety control findings by county, Croatia 2009	318
Slika - Figure 1. ZDRAVSTVENO NEISPRAVNI UZORCI VODE ZA PIĆE U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1990. DO 2009. GODINE - Unsafe water samples, Croatia 1990-09	319

OCJENA PREHRAMBENOG STANJA I PREHRANE U HRVATSKOJ

- An Assessment of the Nutritional Status and Diet in Croatia

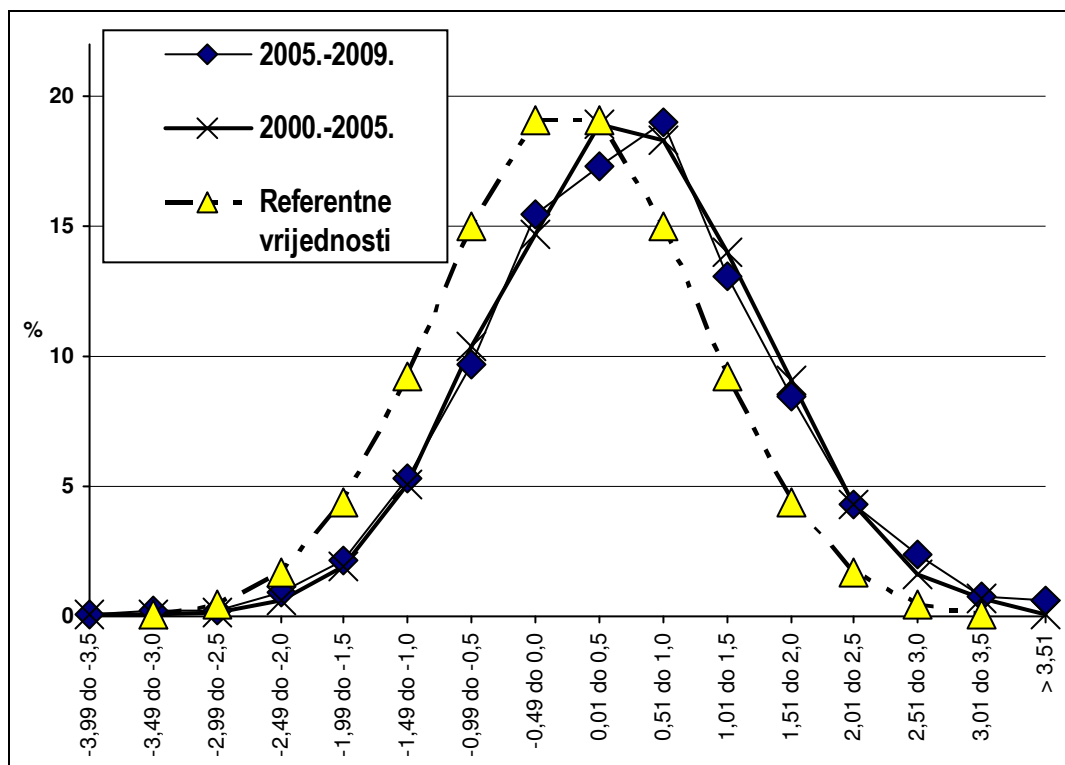
Tablica - Table 1. STANJE UHRANJENOSTI ŠKOLSKE DJECE / visina za dob - distribucija po z skoru -
Nutritional status of school children - hight for age (z score distribution)

	Hrvatska prosjek 2000/2005.	Hrvatska prosjek 2005/2009	Referentna populacija
	<i>Croatia average</i>	<i>Croatia average</i>	<i>Referal population</i>
VISINA/DOB <i>(Hight/age)</i>	N 1972	N 1977	
≤ -2,0	0,6	0,6	2,3
-1,9 do -1,0	7,9	7,1	13,6
-0,9 do +1,0	61,6	61,0	68,2
1,01 do 2,0	23,2	23,2	13,6
≥ +2,01	7,2	8,1	2,3

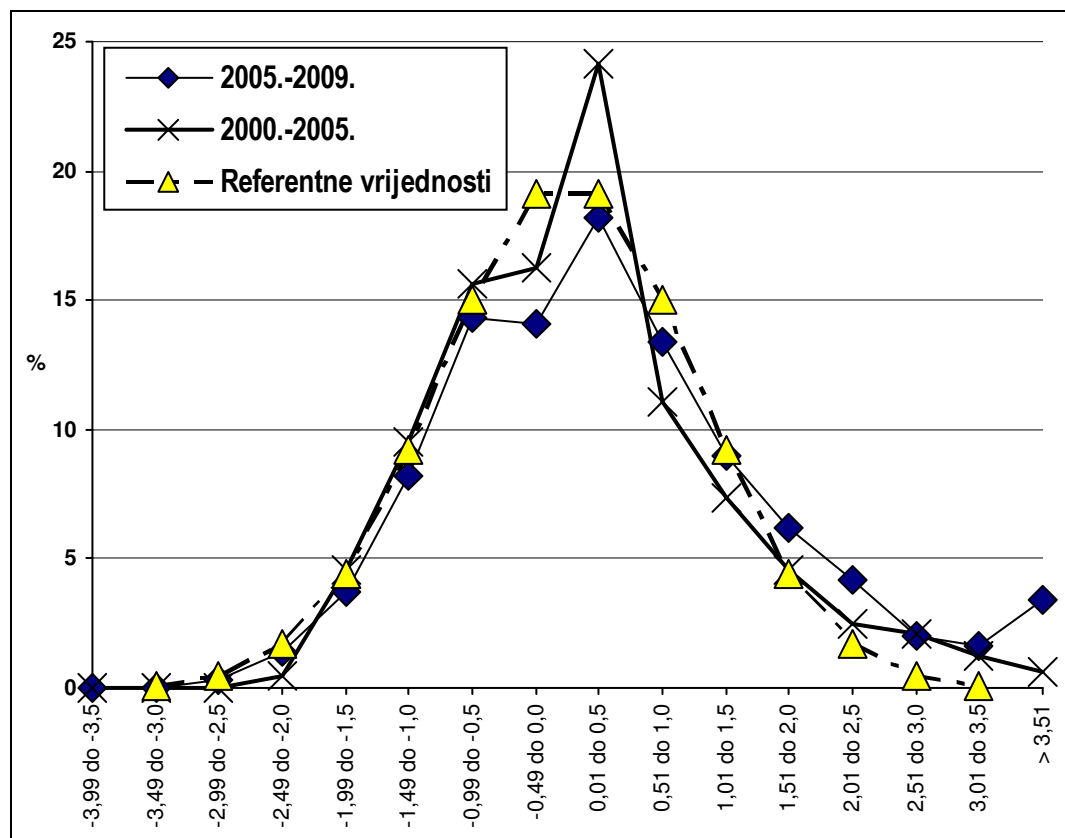
Tablica - Table 2. STANJE UHRANJENOSTI ŠKOLSKE DJECE /težina za visinu- distribucija po z skoru -
Nutritional status of school children - weight for hight (z score distribution)

	Hrvatska prosjek 2000/2005.	Hrvatska prosjek 2005/2009	Referentna populacija
	<i>Croatia average</i>	<i>Croatia average</i>	<i>Referal population</i>
TEŽINA/VISINA <i>(Weight/hight)</i>	N 816	N 645	
≤ -2,0	0,5	1,7	2,3
-1,9 do -1,0	14,0	11,9	13,6
-0,9 do +1,0	66,8	60,0	68,2
1,01 do 2,0	11,9	15,2	13,6
≥ +2,01	6,9	11,2	2,3

Slika – Figure 1. DISTRIBUCIJA INDEKSA VISINA ZA DOB - izraženo z-skorom - Height for age (z score distribution)

Slika - Figure 2. Distribucija indeksa težina za visinu - izraženo z- skorom - Weight for hight (z score distribution)

Tablica – Table 3. DISTRIBUCIJA ITM (INDEKSA TJELESNE MASE) PO CENTILAMA U ODNOSU NA REFERENTNU VRIJEDNOST (CDC*), ŠKOLSKA DJECA U DOBI OD 7 DO 14 GODINA – Distribution of body mass indeks (BMI) in schoolchildren aged 7 till 14, relation to referal population – girls

Djevojčice – girls

	< 5		5 - 15		15 - 85		85 - 95		> 95		N
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Hrvatska-prosjek 2005-2009.	48	5,3	61	6,7	606	66,5	117	12,8	79	8,7	911

* CDC – Center for Disease Control, SAD

Tablica – Table 4. DISTRIBUCIJA ITM (INDEKSA TJELESNE MASE) PO CENTILAMA U ODNOSU NA REFERENTNU VRIJEDNOST (CDC*), ŠKOLSKA DJECA U DOBI OD 7 DO 14 GODINA – Distribution of body mass indeks (BMI) in schoolchildren aged 7 till 14, relation to referal population - boys

Dječaci – boys

	< 5		5 - 15		15 - 85		85 - 95		> 95		N
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Hrvatska-prosjek 2005-2009.	49	5,2	85	9,0	573	61,0	128	13,6	105	11,2	940

* CDC – Center for Disease Control, SAD

U okviru kontinuiranog praćenja prehranbenog stanja i kvalitete prehrane pučanstva u Republici Hrvatskoj, tijekom razdoblja od 2005. do 2009. godine pregledan je uzorak od 1977 školske djece u dobi od 7 do 14 godina u referentnim osnovnim školama koje se prate na području 10 županija. U cilju praćenja trenda stanja uhranjenosti rezultati ovih ispitivanja uspoređeni su sa rezultatima ispitivanja provedenih na uzorku od 1972 djece u prethodnom petogodišnjem razdoblju od 2000. do 2005.

Kao pokazatelji stanja uhranjenosti školske djece, a time i kvalitete prehrane upotrebljavaju se antropometrijski indeksi - visina za dob i težina za visinu.

Visina za dob, kao indeks za ocjenu dostignute visine ispitanika, pokazatelj je utjecaja količine i kvalitete prehrane tijekom rasta i razvoja. Prema rezultatima antropometrijskih mjerenja u oba petogodišnja razdoblja može se utvrditi da je 23,2% djece više za svoju dob, a 7,2 - 8,1% djece značajno više u usporedbi s referentnim vrijednostima

Težina za visinu je indeks koji se upotrebljava za ocjenu sadašnjeg stanja prehrane, jer prvenstveno mjeri veličinu mekih tkiva (mišićnog i masnog tkiva), koja su najviše ovisna o promjenama u prehrani. Vrijednosti antropometrijskog indeksa težina za visinu utvrđene za razdoblje 2005-2009. godine ukazuju da 26,4,1% pregledane školske djece u dobi do 11 godina ima prekomjernu tjelesnu težinu (15,2% ima povećanu tjelesnu težinu, a 11,2 % je pretilo). Obje

vrijednosti su veće i od referentnih vrijednosti. Usporedbom ovih podataka s podacima iz prethodnog petogodišnjeg razdoblja od 2000. do 2005. godine uočljiv je trend povećanja postotka djece s prekomjernom težinom sa 18,81% na 26,4%, s tim da je osobito porastao postotak pretile djece. Distribucija indeksa tjelesne mase po centilama za cijelu populaciju djece u dobi od 7 do 14 godina u odnosu na referentne vrijednosti ima slična obilježja kao i distribucija indeksa težine za visinu, s tim da je utvrđen nešto veći postotak nepravilno uhranjenih dječaka nego djevojčica.

Analiza strukture cjelodnevnih obroka učenika (tablica 5) ukazuje na zadovoljavajući prosječni unos energije, bjelančevina, masti i ugljikohidrata, kao i udio tih hranjivih tvari u ukupnoj energetske vrijednosti obroka u oba ispitivana razdoblja. Prosječne vrijednosti za razdoblje od 2005. do 2009. godine pokazuju da je u usporedbi s rezultatima iz prethodnog petogodišnjeg razdoblja povećan prosječni unos vitamina A, C i B2 te kalcija i željeza, dijelom i zbog veće potrošnje povrća i voća te mlijeka i mliječnih proizvoda koje djeca dobivaju u školskim obrocima.

Tablica – Table 5. PROSJEČNE VRIJEDNOSTI CJELODNEVNIH OBROKA ŠKOLSKE DJECE - Average values of one-day meals in the school children

Prehrambene tvari (Substance)		Preporučene dnevne vrijednosti Za djecu od 7 do 14 godina (RDA)	Hrvatska prosjek 2000-2005. Croatia average	Hrvatska prosjek 2005-2009. Croatia average
Energija (Energy)	kJ kcal	9.418 2.250	9.764 2.333	9.515 2.273
Bjelančevine (Proteins)	g %	67 – 84 12 – 15	82 14	83 15
Masti (Fats)	g %	75 – 88 30 – 35	88 34	87 34
Ugljikohidrati (Carbohydrates)	g %	281 – 338 50 – 60	305 52	291 51
Vitamin A	RE	850	576	794
Vitamin B1	mg	1,2	1.2	1,2
Vitamin B2	mg	1,4	1.4	1,5
Vitamin C	mg	48	64	71
Kalcij – Calcium	mg	1.000	750	944
Željezo – Iron	mg	14	12	13

Prema rezultatima analize razine neonatalnog TSH u krvi novorođenčadi za 2009. godinu (rođenih u siječnju 2009), u Hrvatskoj prosječno 11,6% novorođenčadi ima TSH vrijednost > 5mU/L. Uočljive su razlike između županija, a samo u jednoj županiji 3% novorođenčadi ima vrijednost TSH > 5mU/L.

U cilju eliminacije jod deficitarnih poremećaja potrebno je i nadalje nastaviti s praćenjem učinkovitosti jodne profilakse putem kontrole sadržaja joda u soli, ekskrecije joda u urinu školske djece, palpacijom štitnjače u školske djece (7-11 godina) i praćenjem razina TSH u krvi novorođenčadi.

Tablica - Table 6. REZULTATI MONITORINGA JOD DEFICITARNIH POREMEĆAJA U HRVATSKOJ - Vrijednosti analiza TSH u krvi novorođenčadi rođenih tijekom siječnja 2009. godine u Hrvatskoj - Results of IDD monitoring in Croatia - TSH levels in the blood of newborns born during January 2009 in Croatia

ŽUPANIJA County	% TSH > 5 mU/L	N
ZAGREBAČKA	6	1.244
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	9,6	83
SPLITSKO-DALMATINSKA	13,4	425
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	40	125
OSIJEČKO-BARANJSKA	21,4	304
ŠIBENSKO-KNINSKA	36,2	62
ZADARSKA	14,9	134
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	12,8	47
KARLOVAČKA	12,5	88
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	8,4	107
KRAPINSKO-ZAGORSKA	6	101
POŽEŠKO-SLAVONSKA	10,4	134
SISAČKO-MOSLAVAČKA	3	101
VARAŽDINSKA	6,2	146
LIČKO-SENJSKA	29,6	27
ISTARSKA	9	111
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	17,7	153
BRODSKO-PSAVSKA	12,4	161
MEĐIMURSKA	4	104
PRIMORSKO-GORANSKA	10,6	303
HRVATSKA	11,6	3.960

ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST I KAKVOĆA NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE - Food and Object of Common Use Safety and Quality

IZVJEŠĆE ZA 2009.

Sustav praćenja zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe temelji se na obvezi laboratorija ovlaštenih za ispitivanja zdravstvene ispravnosti istih da tromjesečno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo dostavljaju izvješća o broju i tipu pregledanih uzoraka i ishodu analiza.

U tablici 1. do 4. prikazan je broj mikrobioloških i kemijskih ispitivanja namirnica i predmeta opće uporabe, posebno uzoraka domaćeg podrijetla, a posebno onih iz uvoza, te broj i postotak neispravnih uzoraka.

U tablici 1., gdje je prikazan broj mikrobiološki ispitanih uzoraka namirnica u 2009. godini u Zavodima za javno zdravstvo pojedinačno i ukupno, vidljivo je da je od 33.306 ispitanih uzoraka domaćeg podrijetla, njih 2.407 ili 7,23% (u 2008. godini 6,03%) mikrobiološki neispravno, dok je od 2.964 ispitanih uzoraka podrijetlom iz uvoza neispravno 64 ili 2,16% (u 2008. godini 1,91%). U 2009. godini sveukupno je mikrobiološki ispitano 36.270 uzoraka, od čega je neispravno bilo 2.471 ili 6,81% (u 2008. godini 5,56%).

Najveći postotak ukupnih mikrobiološki neispravnih uzoraka namirnica je u Zavodu za javno zdravstvo u Rijeci 16,82% (što je više u odnosu na 2008. godini, kada je zabilježeno 11,16%), zatim u zavodima: Osijek 11,08% (u 2008. je taj udio iznosio 10,28%), Zadar (7,51%), Zagreb (6,07%), Split (5,52%) i Pula (3,82%). U ostalim zavodima ukupni udio mikrobiološki neispravnih uzoraka namirnica iznosi 6,84%, dok je najmanji postotak mikrobiološki neispravnih uzoraka u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i iznosi 1,46% (u 2008. godini bio je 1,38%).

U tablici 1. prikazan je i postotak obrađenih uzoraka u navedenim zavodima u odnosu na sveukupan broj ispitanih uzoraka u Republici Hrvatskoj koji je iznosio 100,00% kako za uzorke domaćeg podrijetla, tako i za ukupne uzorke podrijetlom iz izvoza (isto kao i u 2008. godini).

Najčešći razlog mikrobiološke neispravnosti uzoraka namirnica u smislu higijenske neispravnosti hrane bio je nalaz aerobnih mezofilnih bakterija, enterobakterija, *Escherichia coli*, kvasaca i plijesni koji nije bio sukladan preporučenim mikrobiološkim kriterijima prema Vodiču za mikrobiološke kriterije za hranu (Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, 2010.). Razlog zdravstvene neispravnosti mikrobiološki pregledanih uzoraka namirnica bio je nalaz bakterije *Salmonella spp.* i bakterije *Listeria monocytogenes* koji nije odgovarao odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN74/08, 156/08, 89/10).

U tablici 2. prikazani su podaci o kemijski ispitanim uzorcima namirnica. Tijekom 2009. godine u svim ovlaštenim

laboratorijima koji su dostavili podatke kemijski je ispitano 17.633 uzoraka namirnica domaćeg podrijetla, od čega je 798 ili 4,53% neispravno. Istovremeno je pregledano 4.402 uzoraka iz uvoza, od čega 125 ili 2,84% nije zadovoljavalo kriterije kemijske ispravnosti. Ukupno je u 2009. godini 22.035 kemijski pregledanih uzoraka, od čega je 923 ili 4,19% bilo neispravno.

Najveći udio ukupno kemijski neispravnih uzoraka namirnica utvrđen je u Osijeku (5,51%), a prate ga Grad Zagreb (5,08%) i Hrvatski zavod za javno zdravstvo (5,05%), te potom zavodi s manje od 5% kemijski neispravnih uzoraka - Rijeka (3,96%), Zadar (1,95%), Split (1,3%), Pula (0,17%) i ostali zavodi.

Najčešći uzroci zdravstvene neispravnosti namirnica uslijed nezadovoljenja kemijskih parametara bili su neispravno deklariranje sastava, neodgovarajuća senzorska svojstva zbog kemijskih promjena, sadržaj umjetnih sladila i ostalih aditiva (konzervansi, organska bojila i drugi), pesticida, teških metala i mikotoksina iznad, te joda u soli ispod propisima dopuštenih količina. Također, dio uzoraka namirnica nije bio u skladu s odredbama zakonskih propisa koji se odnose na genetski modificirane organizme i proizvode.

Tablice 3. i 4. prikazuju podatke o pregledanim uzorcima predmeta opće uporabe u 2009. godini u svim zavodima i drugim ovlaštenim institucijama, te njihovu ispravnost. U navedenom razdoblju mikrobiološki je pregledano ukupno 1.603 uzoraka predmeta opće uporabe (1.156 domaćih i 447 iz uvoza), od čega njih 21 ili 1,31% nije odgovaralo (1,47% uzoraka domaćeg podrijetla i 0,89% uzoraka podrijetlom iz uvoza). Na kemijske parametre zdravstvene ispravnosti pregledano je ukupno 6.682 uzoraka predmeta opće uporabe (3.017 domaćih i 3.665 iz uvoza), od čega je odbijeno 507 ili 7,59% (9,38% domaćih i 6,11% uzoraka iz uvoza).

Tablice 5. i 6. prikazuju trendove kretanja broja godišnje ispitanih uzoraka namirnica i predmeta opće uporabe u razdoblju od 1990. do 2009. godine prikazane kroz kretanje apsolutnih brojeva ispitanih uzoraka i pripadajućih indeksa. Podaci ukazuju da broj ispitanih uzoraka namirnica i predmeta opće uporabe znatno varira od godine do godine. U 2009. godini zabilježeno je smanjenje broja mikrobiološki i kemijski ispitanih namirnica u odnosu na prethodnu godinu.

Što se tiče predmeta opće uporabe, u 2009. godini registriran je porast broja mikrobiološki i kemijski pregledanih uzoraka predmeta opće uporabe u odnosu na prošlu godinu.

Tablica - Table 1. PRIKAZ BROJA MIKROBIOLOŠKI ISPITANIH NAMIRNICA, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2009. GODINU - Food samples found to be unsafe on microbiological assay in 2009

Zavod za javno zdravstvo		NAMIRNICE								
		Domaćeg podrijetla			Podrijetlom iz uvoza			Ukupno		
		Ukupno	neisp-ravno	% (2/1)	Ukupno	neisp-ravno	% (5/4)	Ukupno	neisp-ravno	% (8/7)
		Food								
Institute of public health		Local			Imported			Total		
		Total	unsafe	% (2/1)	Total	unsafe	% (5/4)	Total	unsafe	% (8/7)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Osijek	776	86	11,08				776	86	11,08
2.	Pula	2.567	99	3,86	28	0	0,00	2.595	99	3,82
3.	Rijeka	2.643	531	20,09	727	36	4,95	3.370	567	16,82
4.	Split	6.715	372	5,54	155	7	4,52	6.870	379	5,52
5.	Zadar	1.705	130	7,62	25	0	0,00	1.730	130	7,51
6.	Grada Zagreba – City of Zagreb	7.026	477	6,79	915	5	0,55	7.941	482	6,07
7.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo - Croatian National Institute of Public Health	1.879	30	1,60	930	11	1,18	2.809	41	1,46
8.	Zavodi - Institutes (1. - 7.)	23.311	1.725	7,40	2.780	59	2,12	26.091	1.784	6,84
9.	Ostali zavodi - Other institutes	9.995	682	6,82	184	5	2,72	10.179	687	6,75
10.	Zavodi ukupno - Institutes total	33.306	2.407	7,23	2.964	64	2,16	36.270	2.471	6,81
11.	Hrvatska - Croatia total	33.306	2.407	7,23	2.964	64	2,16	36.270	2.471	6,81
12.	Zavodi (10) / Hrvatska (12) - % Institutes (10) / Croatia (12) - (%)	100	-	-	100	-	-	100	-	-

Tablica - Table 2. PRIKAZ BROJA KEMIJSKI ISPITANIH NAMIRNICA, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2009. GODINU - Food samples found to be unsafe on chemical assay in 2009

Zavod za javno zdravstvo		NAMIRNICE								
		Domaćeg podrijetla			Podrijetlom iz uvoza			Ukupno		
		Ukupno	neisp-ravno	% (2/1)	Ukupno	neisp-ravno	% (5/4)	Ukupno	neisp-ravno	% (8/7)
		Food								
Institute of public health		Local			Imported			Total		
		Total	unsafe	% (2/1)	Total	unsafe	% (5/4)	Total	unsafe	% (8/7)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Osijek	2.058	128	6,22	263	0	0,00	2.321	128	5,51
2.	Pula	1.758	3	0,17	19	0	0,00	1.777	3	0,17
3.	Rijeka	1.391	82	5,90	1.009	13	1,29	2.400	95	3,96
4.	Split	1.578	23	1,46	263	1	0,38	1.841	24	1,30
5.	Zadar	428	9	2,10	34	0	0,00	462	9	1,95
6.	Grada Zagreba - City of Zagreb	2.904	189	6,51	1.214	20	1,65	4.118	209	5,08
7.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo - Croatian National Institute of Public Health	4.082	187	4,58	1.406	90	6,40	5.488	277	5,05
8.	Zavodi - Institutes (1. - 7.)	14.199	621	4,37	4.208	124	2,95	18.407	745	4,05
9.	Ostali zavodi - Other institutes	3.434	177	5,15	194	1	0,52	3.628	178	4,91
10.	Zavodi ukupno - Institutes total	17.633	798	4,53	4.402	125	2,84	22.035	923	4,19
11.	Hrvatska - Croatia total	17.633	798	4,53	4.402	125	2,84	22.035	923	4,19
12.	Zavodi (10) / Hrvatska (12) - % Institutes (10) / Croatia (12) - (%)	100	-	-	100	-	-	100	-	-

Tablica - Table 3. PRIKAZ BROJA MIKROBIOLOŠKI ISPITANIH PREDMETA OPĆE UPORABE, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2009. GODINU - Objects of common use found to be unsafe on microbiological assay in 2009

Zavod za javno zdravstvo		PREDMETI OPĆE UPORABE								
		Domaćeg podrijetla			Podrijetlom iz uvoza			Ukupno		
		Ukupno	neisp-ravno	% (2/1)	Ukupno	neisp-ravno	% (5/4)	Ukupno	neisp-ravno	% (8/7)
		Objects of common use								
Institute of public health		Local			Imported			Total		
		Total	unsafe	% (2/1)	Total	unsafe	% (5/4)	Total	unsafe	% (8/7)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Osijek									
2.	Pula	48	0	0,00				48	0	0,00
3.	Rijeka				19	0	0,00	19	0	0,00
4.	Split	94	0	0,00	36	2	5,56	130	2	1,54
5.	Zadar	41	1	2,44	2	0	0,00	43	1	2,33
6.	Grada Zagreba - City of Zagreb	268	7	2,61	141	1	0,71	409	8	1,96
7.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo - Croatian National Institute of Public Health	482	9	1,87	249	1	0,40	731	10	1,37
8.	Zavodi - Institutes (1. - 7.)	933	17	1,82	447	4	0,89	1.380	21	1,52
9.	Ostali zavodi - Other institutes	223	0	0,00				223	0	0,00
10.	Zavodi ukupno - Institutes total	1.156	17	1,47	447	4	0,89	1.603	21	1,31
11.	Hrvatska - Croatia total	1.156	17	1,47	447	4	0,89	1.603	21	1,31
12.	Zavodi (10) / Hrvatska (12) - % Institutes (10) / Croatia (12) - (%)	100	-	-	100	-	-	100	-	-

Tablica - Table 4. PRIKAZ BROJA KEMIJSKI ISPITANIH PREDMETA OPĆE UPORABE, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2009. GODINU - Objects of common use found to be unsafe on chemical assay in 2009

Zavod za javno zdravstvo		PREDMETI OPĆE UPORABE								
		Domaćeg podrijetla			Podrijetlom iz uvoza			Ukupno		
		Ukupno	neisp-ravno	% (2/1)	Ukupno	neisp-ravno	% (5/4)	Ukupno	neisp-ravno	% (8/7)
		Objects of common use								
Institute of public health		Local			Imported			Total		
		Total	unsafe	% (2/1)	Total	unsafe	% (5/4)	Total	unsafe	% (8/7)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Osijek	59	0	0,00	14	0	0,00	73	0	0,00
2.	Pula	81	1	1,23	41	1	2,44	122	2	1,64
3.	Rijeka	121	11	9,09	193	15	7,77	314	26	8,28
4.	Split	275	9	3,27	185	18	9,73	460	27	5,87
5.	Zadar	14	3	21,43	26	2	7,69	40	5	12,50
6.	Grada Zagreba - City of Zagreb	938	76	8,10	2.240	116	5,18	3.178	192	6,04
7.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo - Croatian National Institute of Public Health	1.350	183	13,56	964	72	7,47	2.314	255	11,02
8.	Zavodi - Institutes (1. - 7.)	2.838	283	9,97	3.663	224	6,12	6.501	507	7,80
9.	Ostali zavodi - Other institutes	179	0	0,00	2	0	0,00	181	0	0,00
10.	Zavodi ukupno - Institutes total	3.017	283	9,38	3.665	224	6,11	6.682	507	7,59
11.	Hrvatska - Croatia total	3.017	283	9,38	3.665	224	6,11	6.682	507	7,59
12.	Zavodi (10) / Hrvatska (12) - % Institutes (10) / Croatia (12) - (%)	100	-	-	100	-	-	100	-	-

Tablica - Table 5. PRIKAZ UKUPNO ISPITANIH UZORAKA NAMIRNICA U ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO U HRVATSKOJ OD 1990. DO 2009. GODINE - Food totals examined by Croatia's institutes of public health from 1990 through 2009

	N A M I R N I C E					
	Domaćeg podrijetla		Podrijetlom iz uvoza		Sveukupno	
Godina	Mikrobiološki	Kemijski	Mikrobiološki	Kemijski	Mikrobiološki	Kemijski
	<i>F o o d s</i>					
	<i>Local</i>		<i>Imported</i>		<i>Grand total</i>	
<i>Year</i>	<i>Microbiol.</i>	<i>Chemically</i>	<i>Microbiol.</i>	<i>Chemically</i>	<i>Microbiol.</i>	<i>Chemically</i>
1990.	15.070	10.971	10.559	14.584	25.629	25.555
1991.	12.710	7.639	6.814	6.711	19.352	14.350
1992.	13.511	5.769	5.987	5.876	19.498	11.672
1993.	11.464	3.736	6.196	6.487	17.660	10.223
1994.	14.114	6.813	5.773	9.216	19.887	16.029
1995.	18.128	9.224	6.485	8.807	24.613	18.031
1996.	28.004	9.381	6.296	9.168	34.300	18.549
1997.	33.624	12.382	12.402	16.206	46.026	28.588
1998.	34.389	13.763	11.136	14.667	45.525	28.430
1999.	35.405	11.636	11.417	14.351	46.822	25.987
2000.	35.241	16.367	8.614	12.242	43.855	28.609
2001.	39.453	14.668	10.936	16.952	50.389	31.620
2002.	34.664	13.802	12.790	17.745	47.454	31.457
2003.	37.656	15.284	10.265	15.855	47.921	31.139
2004.	37.919	16.147	7.023	9.846	44.942	25.993
2005.	34.353	18.067	7.515	11.152	41.868	29.219
2006.	33.041	19.802	7.950	11.506	40.991	31.308
2007.	36.099	18.787	6.484	9.420	42.583	28.207
2008.	38.668	19.134	4.875	7.834	43.543	26.968
2009.	33.306	17.633	2.964	4.402	36.270	22.035
Index 94/95	128,4	135,4	112,3	95,7	123,8	112,5
Index 95/96	154,5	101,7	97,1	101,4	139,4	102,8
Index 96/97	120,1	132,0	197,0	176,8	134,2	154,1
Index 97/98	102,3	111,2	89,8	90,5	98,9	99,5
Index 98/99	102,95	84,7	102,5	97,8	102,8	91,4
Index 99/00	99,54	140,66	75,45	85,30	93,66	110,09
Index 00/01	111,95	89,62	126,96	138,47	114,90	110,52
Index 01/02	87,86	94,10	116,95	104,68	94,18	99,77
Index 02/03	80,23	110,74	80,26	89,35	100,98	98,99
Index 03/04	100,70	105,65	68,42	62,10	93,78	83,47
Index 04/05	90,59	111,89	107,0	113,26	93,16	112,41
Index 05/06	96,18	109,60	105,79	103,17	97,91	107,15
Index 06/07	109,26	94,87	81,56	81,87	103,88	90,10
Index 07/08	107,12	101,85	75,19	83,16	102,25	95,61
Index 08/09	86,13	92,16	60,80	56,19	83,30	81,71

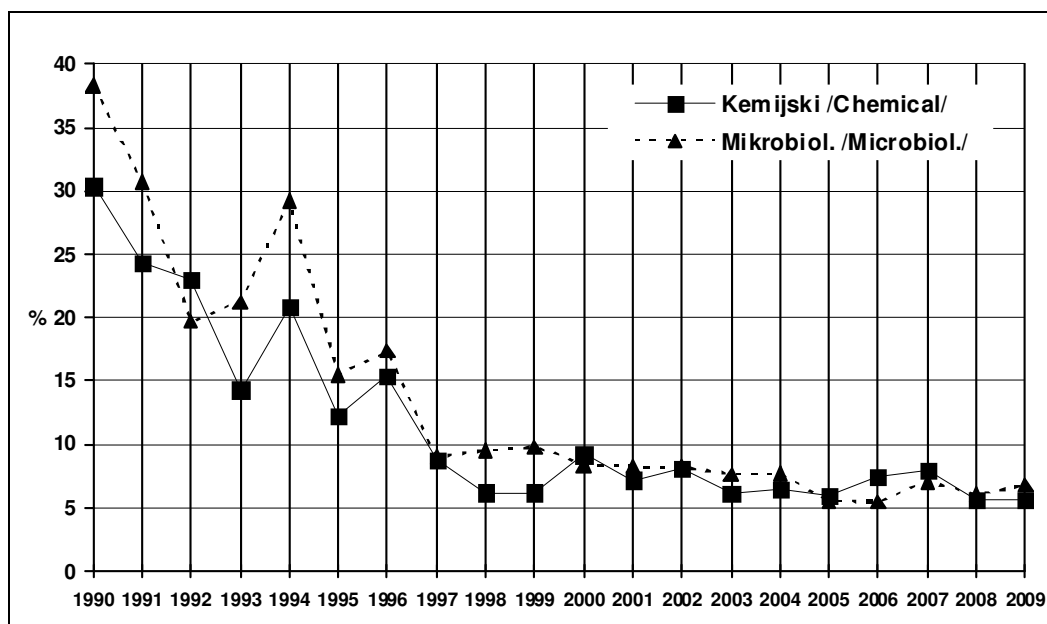
Tablica - Table 6. PRIKAZ UKUPNO ISPITANIH UZORAKA PREDMETA OPĆE UPORABE U ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO U HRVATSKOJ OD 1990. DO 2009.GODINE - Object of common use totals examined by Croatia's institutes of public health from 1990 through 2009

	PREDMETI OPĆE UPORABE					
	Domaćeg podrijetla		Podrijetlom iz uvoza		Sveukupno	
Godina	Mikrobiološki	Kemijski	Mikrobiološki	Kemijski	Mikrobiološki	Kemijski
	<i>Objects of common use</i>					
	<i>Local</i>		<i>Imported</i>		<i>Grand total</i>	
<i>Year</i>	<i>Microbiol.</i>	<i>Chemically</i>	<i>Microbiol.</i>	<i>Chemically</i>	<i>Microbiol.</i>	<i>Chemically</i>
1990.	237	1.246	362	3.667	599	4.913
1991.	136	445	197	1.847	333	2.292
1992.	813	1.011	351	1.413	1.164	2.424
1993.	776	1.017	275	2.534	1.051	3.551
1994.	1.474	1.033	207	2.482	1.681	3.515
1995.	644	2.187	515	2.280	1.159	4.467
1996.	556	1.061	359	2.435	915	3.477
1997.	847	1.025	830	3.379	1.677	4.404
1998.	715	1.079	1.076	4.333	1.791	5.412
1999.	687	761	736	3.896	1.423	4.656
2000.	954	1.621	754	4.142	1.708	5.763
2001.	1.593	1.760	538	3.960	2.131	5.720
2002.	1.594	2.080	485	3.584	2.079	5.666
2003.	1.044	1.922	383	4.257	1.427	6.179
2004.	806	3.238	302	3.377	1.108	6.615
2005.	544	2.035	452	3.256	996	5.291
2006.	811	2.957	437	3.614	1.248	6.571
2007.	860	3.384	408	3.538	1.268	6.922
2008.	1.031	2.699	465	2.466	1.496	5.165
2009.	1.156	3.017	447	3.665	1.603	6.682
Index 94/95	43,7	211,7	248,7	91,9	68,9	127,1
Index 95/96	86,3	48,5	69,7	106,8	91,5	77,8
Index 96/97	152,3	96,6	231,2	138,8	183,3	126,7
Index 97/98	84,4	105,3	129,6	128,2	106,8	122,9
Index 98/99	96,1	70,5	68,4	89,9	79,4	86,3
Index 99/00	138,86	213,00	102,44	106,31	120,03	123,77
Index 00/01	166,98	108,57	71,35	95,61	124,77	99,25
Index 01/02	100,06	118,30	90,15	90,51	97,56	99,06
Index 02/03	65,50	92,40	78,97	118,78	68,64	109,05
Index 03/04	77,20	168,47	78,85	79,33	77,65	107,06
Index 04/05	67,49	62,84	149,67	96,41	89,89	79,98
Index 05/06	149,08	145,31	96,68	111,00	125,30	124,19
Index 06/07	106,04	114,44	93,36	97,90	101,60	105,34
Index 07/08	119,88	79,76	113,97	69,70	117,98	74,62
Index 08/09	112,12	111,78	96,13	148,62	107,15	129,37

JAVNA VODOOPSKRBA U HRVATSKOJ - Sanitary
Control of Drinking Water From Public Water Supply
Tablica - Table 1. PRIKAZ ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI VODE ZA PIĆE IZ JAVNIH VODOVODA PO ŽUPANIJAMA 2009. GODINE - Water safety control findings by county, Croatia 2009

Županija	PREGLEDANO KEMIJSKI			PREGLEDANO MIKROBIOLOŠKI		
	Broj uzoraka	Neispr. uzoraka	%	Broj uzoraka	Neispr. uzoraka	%
County	CHEMICAL ANALYSIS			MICROBIOLOGICAL ASSAY		
	No. samples	Unsafe	%	No. samples	Unsafe	%
Zagrebačka	2.083	111	5,33	2.119	138	6,51
Krapinsko-zagorska	1.190	37	3,11	1.188	10	0,84
Sisačko-moslavačka	1.085	29	2,67	1.324	64	4,83
Karlovačka	1.387	44	3,17	1.577	209	13,3
Varaždinska	811	36	4,44	921	98	10,6
Koprivničko-križevačka	731	2	0,27	728	42	5,77
Bjelovarsko-bilogorska	1.049	27	2,57	772	47	6,08
Primorsko-goranska	2.288	112	4,89	2.361	192	8,13
Ličko-senjska	1.117	4	0,36	1.117	28	2,51
Virovitičko-podravski	395	5	1,27	444	5	1,13
Požeško-slavonska	920	60	6,52	931	38	4,08
Brodsko-posavska	1.366	223	16,3	1.561	84	5,38
Zadarska	2.006	61	3,04	2.043	95	4,65
Osiječko-baranjska	3.513	451	12,8	3.265	616	18,9
Šibensko-kninska	1.508	24	1,59	1.508	163	10,8
Vukovarsko-srijemska	1.205	345	28,6	1.235	167	13,5
Splitsko-dalmatinska	5.966	0	0	5.197	107	2,06
Istarska	1.438	24	1,67	1.330	7	0,53
Dubrovačko-neretvanska	2.338	122	5,22	2.059	72	3,5
Međimurska	241	1	0,41	241	8	3,32
Grad Zagreb	865	4	0,46	865	5	0,58
Hr.zavod za javno zdravstvo	5.150	454	8,82	4.379	328	7,49
UKUPNO HRVATSKA	38.652	2.176	5,63	37.165	2.523	6,79

Slika - Figure 1. ZDRAVSTVENO NEISPRAVNI UZORCI VODE ZA PIĆE U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1990. DO 2009*. GODINE - *Unsafe water samples, Croatia 1990-2009**

Opskrbljenost vodom za piće iz javnih vodoopskrbnih sustava na razini države iznosi cca 80%. Najmanji postotak opskrbljenosti ima Bjelovarsko-bilogorska županija od cca 34%, a najveći Primorsko-goranska županija s cca 97% opskrbljenosti.

Rezultati ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za piće za 2009. godinu iz javnih vodoopskrbnih sustav po županijama prikazani su u tablici 1. Posebno je iskazana kemijska, a posebno mikrobiološka neispravnost.

Važno je napomenuti da se broj i udio kemijske i mikrobiološke neispravnosti ne mogu zbrajati kako bi se dobila ukupna neispravnost jer se u većini slučajeva uzorak pretražuje i mikrobiološki i kemijski.

Zdravstvena ispravnost vode za piće različita je od županije do županije, a također je prisutna i razlika u broju uzoraka koji su bili kemijski odnosno mikrobiološki neispravni (tablica 1).

Najčešći uzrok kemijske neispravnosti odnosi se na fizikalne svojstva vode, prisutnost dušikovih soli, željeza ili mangana, te na povećane ukupne količine organske tvari iskazane kao utrošak KMnO_4 . Vode u pogledu mikrobioloških pokazatelja nisu odgovarale zbog povećanog ukupnog broja aerobnih bakterija te zbog prisutnosti indikatora fekalnog onečišćenja i patogenih bakterija.

Ukupno gledajući, na razini Hrvatske možemo biti zadovoljni ispravnošću vode za piće iz javnih vodoopskrbnih sustava. Postotak kemijski i mikrobiološki neispravnih uzoraka na razini Hrvatske u 2009. godini iznosio je 5,63%, odnosno 6,79 %.

**HRVATSKI ZDRAVSTVENO-STATISTIČKI
LJETOPIS ZA 2009. GODINU –
CROATIAN HEALTH SERVICE
YEARBOOK 2009**

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
- Croatian National Institute of Public Health -

Rockefellerova 7
10 000 ZAGREB
HRVATSKA - Croatia

Zagreb, 2010.

ISSN 1331-2502

Dodatne obavijesti i podaci: www.hzjz.hr – *Additional informations and data*

Pri korištenju podataka obavezno navesti izvor
- The users of this report are requested to quote the source of information